

PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL 2025-2026

IES INCA

Avaluada i aprovada pel claustre el dia ¹¹ de novembre de 2025 i avaluada i aprovada pel Consell Escolar el dia ¹² de novembre de 2025.

ÍNDEX

1. DIAGNÒSTIC INICIAL	2
1.1 Context del centre per al curs 2025-2026	2
2. OBJECTIUS ESPECÍFICS PER AL CURS 2025-26 I MESURES PER ASSOLIR ELS OBJECTIUS PROPOSATS	7
3. PLA PER A L'AVALUACIÓ, SEGUIMENT I VALORACIÓ DELS RESULTATS ACADÈMICS	10
4. ORGANITZACIÓ GENERAL DEL CENTRE	18
4.1. Calendari i horari general del centre	18
4.2.1 Comissions i coordinacions	18
4.3. Calendari de reunions i avaluacions	19
4.3.1. Calendari d'avaluacions (PREVISIÓ CALENDARI 25-26)	19
4.3.2. Horari de les reunions d'organització interna	19
4.4. Periodicitat i organització de les entrevistes individuals i les reunions col·lectives amb les famílies.	20
4.7. Calendari d'activitats extraescolars.	21
5. PROJECTES INSTITUCIONALS, PLANS DEL CENTRE	22
6. PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES DELS DEPARTAMENTS	22
7. ANNEXOS ACTES CLAUSTRE I CONSELL ESCOLAR	22

1. DIAGNÒSTIC INICIAL

1.1 Context del centre per al curs 2025-2026

Tot i que hem recuperat alguns espais , **és ben necessària la construcció d'un nou IES a Inca.**

Seguint les directrius de la Conselleria d'Educació, les Unitats de Programació s'aniran dissenyant i penjant a la nostra pàgina web amb el següent calendari:

1ª AVALUACIÓ: novembre

2ª AVALUACIÓ: març

3ª AVALUACIÓ: maig

1.2. Principals conclusions globals extretes de la memòria del curs (2024-2025) i propostes per al present curs assoliment d'objectius i desenvolupament de les activitats

La majoria dels objectius plantejats per al curs 2024-2025 es van assolir. Els resultats de les enquestes mostraren un alt nivell de satisfacció en tots els col·lectius. L'alumnat en general està satisfet amb l'ensenyament i atenció que rep, les propostes de millora es concentren en instal·lacions i personal de neteja.

Les famílies estan molt satisfetes amb el centre, el que és un aspecte a destacar, en especial del seguiment personal que es fa dels seus fills a través de tutoria, equip directiu, departament d'orientació i professorat. En definitiva valoren molt positivament el funcionament del centre en general. També destaca la valoració de l'alumnat i el professorat de les tutories d'ESO i batxillerat.

El curs 2024-25 vam comptar amb el servei de policia-tutor, Serveis Socials municipals i PSC i valorem molt positivament totes les actuacions conjuntes que realitzem ja que han incidit directament en la disminució de l'absentisme escolar i en la millora de la convivència.

Propostes de la revisió de la memòria per al curs 2025- 2026

PROPOSTA	ACCIONS	RESPONSABLE	TERMINI	ESTAT/ SEGUIMENT
COORDINACIÓ	1. Més reunions d'equips educatius 2. Millora de coordinació entre equip educatiu de grup i nivell. 3. Millora de comunicació i informació via Gestib amb famílies. 4. Augmentar Índex de codocència. 5. Millorar la comunicació al centre, donant a conèixer totes les activitats que fan els diferents nivells i departaments, per què tothom n'estigui informat.	1. -Equip directiu 2. -Equip directiu 3. -Equip directiu -Tutors -Caps de departament 4. -Equip directiu -Departaments didàctics 5. -Equip directiu -Comissió extraescolars -Caps de departament	1. Setembre 2. Mínim una per trimestre. 3. Tot el curs 4. juny 5. tot el curs	1. Tancat 2. En procés 3. En procés 4. En procés 5. En procés
COMPRES	1. Llicència d'un programa antiplagi 2. Ventiladors a totes les aules	1. Equip directiu 2. Equip directiu	1. 1r i 2n trimestre 2. 1r trimestre	1. En procés 2. Fet
COMUNICACIÓ FAMÍLIES	1. Incentivar l'ús del Gestib entre professorat, famílies i equip directiu. 2. Reunions inicials 3. Jornada de portes obertes alumnat 1r, 2n i 3r d'ESO 4. Fira de la ciència 4t i 1r de batxillerat	1. Equip directiu 2. Tutories 3. Equips educatius 1r, 2n i 3r 4. Equip professorat ciències	1. Tot el curs 2. Setembre 3. 3r trimestre 4. 2n trimestre	1. En procés 2. Tancat 3. En procés 4. En procés

MILLORA EXTERIORS DE CENTRE	1. Millorar la neteja del pati i del centre. 2. Millorar l'entrada del centre 3. Mobiliari nou a la cantina	1. Equip directiu 2. Equip directiu 3. Equip directiu	1. Tot el curs 2. Setembre 3. Tot el curs	1. En procés 2. Fet 3. En procés
MILLORA DELS ESPAIS COMUNS	1. Revisió de les pissarres digitals i l'equipament de les aules 2. Retirada del material en desús de la sala de professors, ja que l'espai és molt limitat i s'ha d'optimitzar al màxim. 3. Crear zones verdes i ombrívols al pati per poder soportar les elevades temperatures els mesos més calorosos. 4. Millora en la climatització	1. Equip directiu, comissió TICTAC 2. Equip directiu 3. Equip directiu 4. Equip directiu	1. Tot el curs 2. Setembre 3. Tot el curs 4. Tot el curs	1. En procés 2. Fet 3. En procés, pendent d'estudi i viabilitat 4. En procés, pendent d'estudi i viabilitat
ORGANITZACIÓ DE CENTRE	1. En vista del caire interdisciplinar que té el nostre centre s'haurien de procurar hores de coordinació comunes per a poder fer tasques interdepartamentals. 2. Planificar futurs àmbits pel curs 26-27. Si hi ha la possibilitat, iniciar la coordinació entre matèries afins per dissenyar les unitats de programació pel pròxim curs. 3. En la mesura que sigui possible, elaborar els grups d'assignatures optatives amb ràtios similars, de manera que no hi hagi grups sobredimensionats.	1. Equip directiu 2. Equip directiu i tots els departaments didàctics 3. Equip directiu 4. Tutories/orientació 5. Equip docent	1. Setembre 2. Setembre 3. Setembre 4. Tot el curs 5. Tot el curs	1. Fet (en la mesura del possible i de les hores de coordinació de quota) 2. Fet 3. Fet (les ràtios compleixen la llei establerta) 4. En procés

	- En acabar l'Educació Secundària Obligatòria, intentar orientar cap a una altra via d'estudis els estudiants que fan batxillerat sense motivació, simplement per seguir estudiant o per que els obliguen des de casa. - Implantar la carpeta d'aprenentatge a 3er			5. En procés
BIBLIOTECA	- Adequar la biblioteca com a espai d'estudi, reunions i actes. - Disposar de biblioteques d'aula - Tenir professorat de guàrdia a la biblioteca, al manco durant el pati, per tal de poder dur a terme el préstec.	- Equip directiu i comissió de biblioteca - Equip directiu i comissió de biblioteca - Equip directiu	- Tot el curs - Tot el curs - Tot el curs	- Fet - En procés - Fet
SESSIONS AVALUACIÓ	- Fer les sessions d'avaluació els horabaixes o durant la darrera setmana de juny. D'aquesta manera, disminueix la concentració de feina en una sola setmana i ens permet avançar - Les sessions d'avaluació haurien de durar 60 minuts. - No posar més de quatre grups el mateix dia, al cinquè ja està esgotat l'equip docent. - Implementar les presentacions d'avaluació amb famílies per a tots els grups de 1er a 3er, amb una durada de 20 minuts cada família	- Equip directiu - Equip directiu - Equip directiu - Tutories	- Juny - Octubre - Tot el curs - Juny	- Fet - Fet - En procés - En procés
EXTRAESCOLAR S	- Programar les sortides i xerrades dels alumnes amb prou antelació (saber les dates, el professor acompanyant...), per tal que la programació d'aula es vegi poc afectada. - Compartir la informació de les sortides amb tot l'equip educatiu corresponent. - Distribuir entre departaments les sortides, i repensar el nombre de sortides que se fan durant el curs.	- Coordinació extraescolars i equip directiu. - Coordinació extraescolars i equip directiu. - Coordinació extraescolars i equip directiu.	- Tot el curs - Tot el curs - Tot el curs - Tot el curs - Juny - Gener o febrer	- En procés - En procés - En procés - Fet - En procés - En procés

	Centralitzar totes les sortides, reunions o juntes d'avaluació en un Google Calendar. 4. No es poden realitzar cap tipus de sortida o activitat que pugui implicar hores d'altres departaments les dues setmanes anteriors a les avaluacions. 5. Possibilitat de la realització del viatge de 4t d'ESO el mes de juny, per evitar la pèrdua de sessions lectives durant el curs. 6. A segon de batxillerat, fer el viatge de final d'etapa abans del mes de febrer o, a final de primer de batxillerat.	4.Coordinació extraescolars i equip directiu. 5. Equip directiu, tutors de 4t 6. Equip directiu, tutors de batxillerat		
GUÀRDIES	1. Augmentar la presència de l'equip directiu sobretot per millorar el funcionament de les guàrdies ordinàries i les guàrdies de pati. 2. Rotar cada quinze dies o mensualment les zones de les guàrdies de pati. 3. Organitzar les guàrdies de manera que es reparteixi equitativament durant tot el curs i procurar que el cap de guàrdia sigui eficient en aquest aspecte.	1.Equip directiu 2.Equip directiu 3.Equip directiu/cap guàrdia/professorat guàrdia	1.Tot el curs 2.Trimestralment 3.Tot el curs	1.Fet 2.Fet 3.Fet
ORIENTACIÓ I TUTORIA	1. Millorar la programació d'activitats de cada nivell. 2. Donar a conèixer les activitats i implicar més a l'equip de tutors/es per a la seva aplicació. 3. Elaborar un document on quedin definides clarament les funcions que ha d'assumir el cotutor/a, amb l'objectiu de col·laborar en la gestió de la tutoria i alleugerir la càrrega de feina associada a aquesta tasca. 4. Implicar més a tot el professorat en la gestió i treball de tècniques d'estudi. 5. Ensenyar a principi de curs dinàmiques de cohesió de grups, cercles de comunicació. etc. 6. Actualitzar la informació per a les famílies en la plana web. 7. Actualitzar i millorar el classrooms de l'alumnat a	1. EOSA 2. Caps d'estudis, EOSA i tutors 3. EOSA i equip directiu. 4. EOSA i tutors. 5. EOSA 6. TIC 7. Equips docents 8. EOSA 9. EOSA i equip	1. Tot el curs 2. Tot el curs 3. Principi de curs 4. Tot el curs 5. Setembre 6. Tot el curs 7. Tot el curs 8. Tot el	1. Fet 2. Fet 3. En procés 4. En procés 5. Fet 6. En procés 7. En procés 8. En procés 9. En procés

	cada nivell. 8. Realitzar un dossier d'activitats per als tutors per avaluacions. 9. Millorar la coordinació amb serveis externs que poden incidir en acció tutorial i orientació acadèmica.	directiu.	9. curs Tot el curs	
FORMACIÓ	1. Oferir espais de formació ajustats a les nostres necessitats pedagògiques i alineats amb el nostre projecte educatiu. La idea és poder comptar puntualment amb formadors externs, que siguin del nostre interès, per fer petites formacions dins els claustres pedagògics.	1. Equip directiu i Equip impulsor	1. Tot el curs	1. En procés

2. OBJECTIUS ESPECÍFICS PER AL CURS 2025-26 I MESURES PER ASSOLIR ELS OBJECTIUS PROPOSATS

OBJECTIU	INDICADOR	VALOR DE REFERÈNCIA	VALOR A ASSOLIR 25-26	ACCIONS	RESPONSABLE
Àmbit pedagògic					
Fer del procés educatiu una experiència gratificant per a tot l'alumnat influint així positivament en	Grau de satisfacció alumnat	Mitjana de 8	Mitjana de 8	1. Disseny de situacions d'aprenentatge motivadores i en ser possible, tenir en compte els perfil de sortida i el set principis d'aprenentatge. 2. Incrementar el nombre d'hores d'àmbits, per facilitar que els aprenentatge siguin més contextualitzats, i competencials.	PMT Claustre

el seu estat emocional				3. Incorporar i fer saber a tot el claustre uns mínims imprescindibles a les situacions d'aprenentatge (treball cooperatiu, eines d'avaluació) 4. Reunions d'avaluació triangulades alumnat/famílies/professorat amb ajuda de la carpeta d'aprenentatge. 5. Portes obertes amb famílies 6. Dissenyar situacions d'aprenentatge des del DUA 7. Fer servir els continguts en un context real per adonar-se de la seva utilitat. 8. Fira de la ciència 9. Participació a concursos 10. Sortides i xerrades didàctiques	
Millorar l'avaluació formativa i formadora diversificant les eines d'avaluació	% de grups que utilitzen el prototip de carpeta d'aprenentatge	1er, 2n i 3r ESO	Tots els grups de 1r, 2n i 3r	1. Escalar el nostre prototip de millora: la Carpeta d'aprenentatge. 2. Claustres pedagògics, orientats en la millora de les situacions d'aprenentatge. 3. Increment del nombre d'hores Coordinació interdepartamental. 4. Creació de banc de recursos. 5. Visita centres de Catalunya.	PMT Equip directiu Claustre
Millorar la competència lingüística de tot l'alumnat	Mitjana de les IB		Mitjana de les IB	1. Revisió del pla lector 2. Incorporar reptes al pla lector 3. Mitja hora fixa de pla lector amb responsables (que intervenen en el grup classe)	Equips docents
Àmbit organitzatiu					
Dinamitzar i donar a conèixer la visió de centre	% de propostes dissenyades per tal dinamitzar i	% de reunió amb famílies d'inici de curs que s'informa	100%	1. Reunió famílies inici de curs 2. Reunions d'equips educatius 3. Jornada de portes obertes a famílies	PMT Equip directiu

	donar a conèixer la visió: Avaluació, organització, metodologia i propòsit	de la visió del centre		4. Claustres pedagògics 5. Reunions d'avaluació amb famílies/alumnes/professorat.	
Àmbit: Relació amb l'entorn					
Potenciar els valors que identifiquen i caracteritzen l'IES Inca a la comarca d'Inca i la projecció externa.	Grau de satisfacció de les famílies en la visita al centre portes obertes	Mitjana de 8	Mantenir mitjana de 8	1. Actualització de la pàgina web 2. Publicacions setmanals de les activitats de centre a través de les xarxes socials 3. Jornada de portes obertes a famílies Participació fira de la ciència Inca. 4. Produccions presentades a ràdio i/o televisió IB3 5. Participació concursos literaris, Consumópolis, proves cangur, Robotec, Nina a la ciència de la UIB, entre altres. 6. Dissenyar un pòster de centre amb la visió de centre	PMT Equip directiu Equips educatius Coordinació TICTAC Tutors/es
Augmentar la participació de la comunitat educativa en el procés d'E-A	%de famílies que participen a la jornada de portes obertes	50 %	60%	1. Xerrades família 2. Jornada de portes obertes a famílies abril/maig 3. Tallers famílies Proa Plus 4. Tutories 5. Festes i concursos final projectes. 6. Reforçar l'ús del Gestib 7. Reunions d'equips docents 8. Tallers. 9. Festes: banyolada, foguerons Sant Antoni, Carnaval, Nadal i Pasqua 10. Participació de l'alumnat a les comissions (Medi Ambient, Coeducació, Mediació,	Tutors/es PMT Equip directiu Equips educatius
Àmbit: Gestió econòmica i recursos					

Millora dels equipaments	% d'equipaments reparats i renovats	50%	15%	1.Compra, distribució i muntatge d'equipament informàtic i audiovisual 2.Reparar i fer manteniment de tot l'equipament informàtic mentre esperam que arriba la dotació de conselleria	Equip directiu Comissió Tic-Tac

3. PLA PER A L'AVALUACIÓ, SEGUIMENT I VALORACIÓ DELS RESULTATS ACADÈMICS

OBJECTIUS PROPOSATS		INDICADORS D'ASSOLIMENT	ACCIONS / MESURES PER A LA SEVA CONSECUCIÓ	RESPONSABLES
QUANT A PROMOCIÓ				
PT1	Incrementar la promoció ESO Resultats 24-25 1r ESO: 86,8% 2n ESO: 74,4% 3r ESO: 84,4% 3r ESO PDC:100% PROMOCIÓ TOTAL DE 1R A 3R ESO: 86,4 %	90% de l'alumnat d'ESO promociona	- En mesura del possible intentar mantenir les ratios baixes. - Grups heterogenis i ensenyament inclusiu (DUA). - Disseny de les unitats de programació competencial - Reducció equip docent per grup. - Introduir de manera progressiva la carpeta d'aprenentatge com eina d'avaluació formativa i formadora. - Formació en metacognició per a la millora en l'aplicació de la carpeta d'aprenentatge, per tot l'equip docents del centre. - Ús de la carpeta d'aprenentatge per mostrar evidències d'aprenentatge a les reunions amb les famílies - Reunions de coordinació docent (mínim 1 per trimestre, a més de l'avaluació) - Coordinació d'equips educatius pel disseny de la tasca interdisciplinària / matèria / àmbit. - Suport a tots els grups	Equips educatius, equip directiu, departament d'orientació i tutors/es, conselleria

			• Fer una aposta ferma per la codocència a l'aula. • Reforçar contacte amb les famílies. • Ús generalitzat del quadern del Gestib pel seguiment de l'alumnat per part de les famílies. • Reforç del treball cooperatiu com a mesures d'atenció a la diversitat.. • Coordinació dels departament i àmbits pel disseny de material didàctic. • Formació específica del professorat, en el centre i externa. • Seguiment de l'absentisme. Intervenció PSC. • Atenció immediata a les incidències. Tutories / Cap d'estudis / Orientació / Mediació • Reforçar la mediació en casos puntuals de convivència. • Mesures disciplinàries: acords, mediacions, ús de l'expulsió com a mesura excepcional. • Presència de professorat de guàrdia a la taula de guàrdia. Presència de professorat i cap d'estudis en els passadissos en els canvis d'hora. • Acords educatius entre alumnes, tutors i centre. • Mesures de reforç al centre per la tarda (PAE). • Proposta alumnes per ALTER. • Coordinació amb serveis socials. • Coordinació amb mestres de Programa reforç ajuntament d'Inca	
PT2	Incrementar la promoció a batxillerat Resultats 24-25 1r BATX (promoció): 70,1 % 2n Batx (titulació): 63,3 %	90% d'alumnat de batxillerat promociona 85 % titula	• Acció tutorial. • Atenció individualitzada. • Reunions de coordinació •	Equips educatius, equip directiu, departament d'orientació i tutors/es

QUANT A TITULACIÓ EN RELACIÓ AMB ELS ALUMNES QUE INICIAREN ELS ESTUDIS																			
TG 1	Incrementar la titulació a 4t d'ESO fins un 80% 4t ESO: 89,25% 4t ESO PDC: 100% Titulació total: 94,6 %	95%	Idem apartat PT1	Equips educatius, equip directiu, departament d'orientació															
QUANT A RESULTATS GLOBALS PER ASSIGNATURES I GRUPS																			
R1	Millorar de la competència lingüística i competència científica per l'altre. Resultats % aprovats 2024-25	<table><tr><th>Matèria</th><th>ESO % aprovats</th><th>Batx . % aprovats</th></tr><tr><td>CAT</td><td>75</td><td>85</td></tr><tr><td>CAS T</td><td>80</td><td>70</td></tr><tr><td>MAT</td><td></td><td>80</td></tr><tr><td>MAT APLI</td><td></td><td>80</td></tr></table>	Matèria	ESO % aprovats	Batx . % aprovats	CAT	75	85	CAS T	80	70	MAT		80	MAT APLI		80	- Pla lector de centre. - Claustres pedagògics per arribar acords de centre de mínims. - Ús de la carpeta d'aprenentatge - Coordinació docent per - Avaluació inicial. - Enviament de resultats de la 1a avaluació als centres de primària. Anàlisi de resultats. - Suport de PT a les àrees instrumentals. - Increment de les hores de codocència - Increment de les hores d'ensenyament globalitzat - Reunions equips docents. - Reunions de departament. - Consolidar la visió de centre amb el suport del programa de millora i transformació de centres. - Programacions competencials - Reforç escolar (centre/municipal) - Fira de la ciència a 4t d'ESO, per motivar i despertar inquietuds científiques a l'alumnat.	Equip directiu, departaments didàctics, equips educatius, departament d'orientació coordinació amb centres de primària, inspecció educativa.
Matèria	ESO % aprovats	Batx . % aprovats																	
CAT	75	85																	
CAS T	80	70																	
MAT		80																	
MAT APLI		80																	

	<table><tr><td>MAT GENE</td><td></td><td>75</td></tr><tr><td colspan="3"></td></tr></table>	MAT GENE		75				<table><tr><td>I G E N E R A L</td><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="3"></td></tr></table>	I G E N E R A L							
MAT GENE		75														
I G E N E R A L																
QUANT A RESULTATS DE L'ALUMNAT QUE REPETEIX CURS																
RR 1	Incrementar nombre d'alumnat repetidor que promocioni per mèrits propis a ESO Resultat curs 24-25 15%	25%	• Tutoria individualitzada. • Entrevista famílies • Pla de pendents i pla de repetidors. • Reforç escolar PAE (centre/municipal) • Seguiment dels alumnes repetidors per part de la tutoria	Equips educatius, equip directiu, coordinadors de pendents, tutors/es individuals, dep. orientació												
RR 2	Incrementar la promoció/titulació de l'alumnat repetidor a Batxillerat. Resultat curs 24-25 33%	50 %	Tutoria individualitzada. • Pla d'acció tutorial i orientació acadèmica.	Equips educatius, equip directiu, coordinadors de pendents, dep. orientació, tutories.												
QUANT A RESULTATS DE L'ALUMNAT AMB ACNS I AMB ACS																
NE SE 1	Incrementar la titulació/promoció dels alumnes NESE a ESO. Resultat curs 24-25: 75%	80%	• Grups heterogenis i ensenyament inclusiu (DUA) • Formació en carpeta d'aprenentatge per tots els docents del centre. • Incrementar la feina en treball cooperatiu • Introduir de manera progressiva la carpeta d'aprenentatge com eina d'avaluació formativa i formadora. (1r i 2n d'ESO al curs 24-25) • Reducció equip docent per grup.	Equips educatius, equip directiu, tutors/es individuals, PT , departament d'orientació, conselleria. Comissió												

			• Més reunions d'equips educatius (mínim 1 per trimestre, a més de l'avaluació) • Coordinació d'equips educatius/ matèria / àmbit. • Suport a tots els grups • Fer una aposta ferma per la coodocència. • Suport de PT per grup a àrees instrumentals 6h. a 1r i 2n d'ESO • Suport / desdoblament a les àrees. • PALIC - Taller llengua catalana per nous (extraescolar). • Reforç escolar (centre/municipal) • Equilibri de nombre NESE entre centre d'Inca.	escolarització/adscripció Inca.
NE SE 2	Incrementar la titulació/promoció al batxillerat dels alumnes NESE Resultat curs 25-26 30%	Intentar mantenir el 50%	• Tutoria individualitzada. • Reunions equips docents. • Orientador/a per batxillerat. • PALIC-Taller llengua catalana per nous (extraescolar)	Equips educatius, equip directiu, dep. orientació, tutories.
QUANT A LES TAXES D'IDONEÏTAT				
TI 1	Augmentar el percentatge d'alumnat que compleixi la taxa d'idoneïtat a la mitjana de les Illes Balears. Curs 25-26 CCAA Centre 1r ESO 84% 80% 2n ESO 77% 68% 3r ESO 77% 67% 4t ESO 73% 59%	1R ESO 80% 2N ESO 75% 3R ESO 70% 4T ESO 70%	• Repartiment equilibrat d'alumnat entre els dos centres de secundària públics d'Inca. • Consolidar el pla de Millora i transformació de centre (PMT), ja que permet potenciar la visió externa del centre, especialment per a les famílies implicades. • Sol·licitar, com cada any, al Servei d'escolarització de la Conselleria adscripció directa a la zona d'Inca. • Seguiment de l'absentisme. Intervenció PSC. • Atenció immediata a les incidències. Tutories / Cap d'estudis / Orientació / Mediació	Equip directiu, Conselleria d'educació, Escolarització. Comissió d'escolarització Inca.
QUANT A DISMINUCIÓ DE L'ABSENTISME ESCOLAR				

AB 1	Incrementar l'assistència a ESO Curs 24-25: 92%	95%	• Acció tutorial / • Educació emocional • Mediació • Control diari d'assistència Gestib-avis per mòbil • Seguiment diari de retards. • Seguiment setmanal tutories/PSC. • Entrevista amb les famílies afectades . • Protocols d'absentisme. • Seguiment de l'absentisme. Intervenció PSC. • Atenció immediata a les incidències. Tutories / Cap d'estudis / Orientació / Mediació • Reforç contacte amb les famílies. Fulls de seguiment i acords.	Tutors, DO, Equip directiu PSC, policia tutor, serveis socials, menors.
AB 2	Incrementar l'assistència batxillerat Curs 24-25: 98 %	100%	• Acció tutorial • Orientació acadèmica • Control diari d'assistència Gestib-avis per mòbil • Seguiment diari de retards. • Seguiment setmanal tutories. • Entrevista amb les famílies afectades . •	Tutors, DO, Equip directiu PSC,
QUANT ALS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DIAGNÒSTICA				

Millorar els resultats TRI obtinguts a totes les àrees resultats del curs 2024-25 <table><tr><th>Àrea</th><th>TRI esperat</th><th>TRI obtingut</th></tr><tr><td>MAT</td><td>503</td><td>460</td></tr><tr><td>CAT</td><td>504</td><td>482</td></tr><tr><td>CAST</td><td>500</td><td>487</td></tr><tr><td>ANG</td><td>507</td><td>454</td></tr></table>	Àrea	TRI esperat	TRI obtingut	MAT	503	460	CAT	504	482	CAST	500	487	ANG	507	454	Apropar la puntuació obtinguda a la puntuació TRI esperada del centre. <table><tr><th>Àrea</th><th>TRI</th></tr><tr><td>MAT</td><td>500</td></tr><tr><td>CAT</td><td>500</td></tr><tr><td>CAST</td><td>500</td></tr><tr><td>ANG</td><td>500</td></tr></table>	Àrea	TRI	MAT	500	CAT	500	CAST	500	ANG	500	• Passar a l'alumnat al llarg de tot el curs models de proves iaqse. • Donar importància i valor a les proves iaqse, de manera que l'alumnat les realitzi responsablement.	Tutors Equip docent Equip directiu
Àrea	TRI esperat	TRI obtingut																										
MAT	503	460																										
CAT	504	482																										
CAST	500	487																										
ANG	507	454																										
Àrea	TRI																											
MAT	500																											
CAT	500																											
CAST	500																											
ANG	500																											
Millorar el valor afegit a totes les àrees <table><tr><th>Àrea</th><th>Valor afegit</th></tr><tr><td>MAT</td><td>-43</td></tr><tr><td>CAT</td><td>-22</td></tr><tr><td>CAST</td><td>-13</td></tr><tr><td>ANG</td><td>-53</td></tr></table>	Àrea	Valor afegit	MAT	-43	CAT	-22	CAST	-13	ANG	-53	Valor afegit de -10 a 30 punts <table><tr><th>Àrea</th><th>Valor afegit</th></tr><tr><td>MAT</td><td>-10</td></tr><tr><td>CAT</td><td>-10</td></tr><tr><td>CAST</td><td>0</td></tr><tr><td>ANG</td><td>-10</td></tr></table>	Àrea	Valor afegit	MAT	-10	CAT	-10	CAST	0	ANG	-10	• Passar a l'alumnat al llarg de tot el curs models de proves iaqse. • Donar importància i valor a les proves iaqse, de manera que l'alumnat les realitzi responsablement	Tutors Equip docent Equip directiu					
Àrea	Valor afegit																											
MAT	-43																											
CAT	-22																											
CAST	-13																											
ANG	-53																											
Àrea	Valor afegit																											
MAT	-10																											
CAT	-10																											
CAST	0																											
ANG	-10																											

QUANT A LES MESURES PROPOSADES PER A LA MILLORA DELS RESULTATS ACADÈMICS

MP 1	Reducció del nombre d'assignatures pendents de l'alumnat. Curs 2024-25	Nombre d'assignatures pendents.	• Seguiment per part de les tutories i de la responsable de pendents. • Seguiment per part del professorat d'Alter i àmbits a diversificació.	Tutors, Equip directiu, coordinador de pendents, caps de departament, tutors individuals, dep. orientació																																				
	<table><tr><th>NOMBR E PENDE NTS</th><th>ESO % ALUMN AT</th><th>BAT % ALUMN AT</th></tr><tr><td>0</td><td>60</td><td>45</td></tr><tr><td>1</td><td>9</td><td>8</td></tr><tr><td>2</td><td>7</td><td>13</td></tr><tr><td>3</td><td>5</td><td>8</td></tr><tr><td>4</td><td>21</td><td>27</td></tr></table>	NOMBR E PENDE NTS			ESO % ALUMN AT	BAT % ALUMN AT	0	60	45	1	9	8	2	7	13	3	5	8	4	21	27	<table><tr><th>Nº PEN DEN TS</th><th>ESO % ALU MNA T</th><th>BAT X % ALU MNA T</th></tr><tr><td>0</td><td>65</td><td>65</td></tr><tr><td>1</td><td>10</td><td>10</td></tr><tr><td>2</td><td>5</td><td>10</td></tr><tr><td>3</td><td>5</td><td>5</td></tr><tr><td>4</td><td>15</td><td>15</td></tr></table>	Nº PEN DEN TS	ESO % ALU MNA T	BAT X % ALU MNA T	0	65	65	1	10	10	2	5	10	3	5	5	4	15	15
	NOMBR E PENDE NTS	ESO % ALUMN AT			BAT % ALUMN AT																																			
	0	60			45																																			
	1	9			8																																			
	2	7			13																																			
	3	5			8																																			
	4	21			27																																			
	Nº PEN DEN TS	ESO % ALU MNA T			BAT X % ALU MNA T																																			
	0	65			65																																			
1	10	10																																						
2	5	10																																						
3	5	5																																						
4	15	15																																						
MP 2	Reducció del nombre d'alumnat repetidor. (arribar a la mitjana de la CC.AA.) Resultats 2024-25	Nombre d'alumnat repetidor.	• Pla de pendents/repetidors. • Tutors individuals. • Reunions equips docents. • Entrevista amb les famílies .	Tutors, Equip directiu, coordinador de pendents, tutors individuals, dep. orientació																																				
	<table><tr><th>ETA PA</th><th>% REP. CEN TRE</th><th>% REP. CCA A</th></tr><tr><td>ESO 1r 2n</td><td>12 10 7</td><td>8 8 8</td></tr></table>	ETA PA			% REP. CEN TRE	% REP. CCA A	ESO 1r 2n	12 10 7	8 8 8	<table><tr><th>ETAPA</th><th>% REP. CENTR E</th></tr><tr><td>ESO 1r 2n 3r 4t</td><td>8 8 8 8</td></tr></table>	ETAPA	% REP. CENTR E	ESO 1r 2n 3r 4t	8 8 8 8																										
	ETA PA	% REP. CEN TRE			% REP. CCA A																																			
	ESO 1r 2n	12 10 7			8 8 8																																			
	ETAPA	% REP. CENTR E																																						
	ESO 1r 2n 3r 4t	8 8 8 8																																						

	3r 4t	10	8	BATX 1r 2n	4 0		
	BAT 1r 2n	6 3	4 0				

4. ORGANITZACIÓ GENERAL DEL CENTRE

4.1. Calendari i horari general del centre

Horari general del centre: De dilluns a divendres de 8:00 a 15:00 h.

CALENDARI CURS 2025-2026

[CALENDARI 25-26](#)

Els dies escollits pel centre com a no lectius són: **13 de novembre, 14 de novembre, 3 de març i 4 de maig**

4.2. Criteris Pedagògics per a l'elaboració dels horaris del centre (alumnat i professorat)

[Criteris pedagògics](#)

4.2.1 Comissions i coordinacions

[\(ILISTAT CÀRRECS\)](#)

4.3. Calendari de reunions i avaluacions

4.3.1. Calendari d'avaluacions [\(PREVISIÓ CALENDARI 25-26\)](#)

- Avaluació inicial: del 20 al 23 d'octubre
- Primera avaluació: del 15 al 18 de desembre
- Segona avaluació:
 - ESO i 1r de Batxillerat: del 26 al 31 de març
 - 2n de Batxillerat: 13 de març
- Tercera avaluació:
 - 2n de Batxillerat: 19 de maig
 - 4t d'ESO::16 i 17 de juny
 - 1,2 3, ESO i 1r de Batxillerat: del 22 al 24 de juny
- Pendants:
 - 1a convocatòria:24 al 27 de novembre
 - 2a convocatòria: del 13 al 17 d'abril

4.3.2. Horari de les reunions d'organització interna

REUNIONS setmanals	
• Reunió de tutories: • 1r ESO: dilluns 8:50 - 9:40h • 2n ESO: dilluns de 10:30: -11:20 h • 3r ESO: dilluns 11:20 - 12:10h • 4t ESO:dilluns 10:30 - 11:20h • Batxillerat: dilluns de 8:50 h - 9:40h	• Reunió d'equip directiu: dilluns de 13:15 - 15:00 h • Reunió equip impulsor:dimarts i dijous 10 a 10:30 • Reunió cap d'estudis i orientació: dilluns de 8:00 - 8:55 h. • Reunió de coordinacions: • Convivència: dimecres de 11:20-12:10 h • Coeducació: dimecres 10:30-11:20 h • Medi ambient: dimecres de 10:00- 10:30 h • TIC/TAC: dijous de 12:25 - 13:15 h • Salut: divendres de 11:20 a 12:10 h • PMT: Dijous 8:50 a 9:40 h • Àmbits:

	○ 1r ESO: dilluns i dimecres de 10:00 - 10:30 h ○ 2n ESO: dimecres i divendres de 10:00- 10:30 (Àmbit humanístic) dimarts i divendres de 10 a 10:30 (Àmbit Tecnològic) ● Erasmus: dilluns de 12:25 h - 13:15 h ● Solidaritat: dimecres de 10:30 a 11:20 h ● Extraescolars: dilluns de 12:25 a 13:15 ● Lingüística: dilluns de 13:15 a 15:05 ● Biblioteca: dimecres de 11:20 - 12:10 h
REUNIONS quinzenals / mensuals	
● Reunions departaments didàctics: dimarts de 14:05 - 15:00 h ● Reunió de departaments pedagògics CCP: dimecres de 14:05 a 15:00 h ● Reunions equips docents: dimecres/dijous de 14:05 a 15:00 h ● Reunions de Claustre: dimecres de 14:05 a 15:00 h ● Consell escolar (segons necessitats): dimecres de 15:00 - 15:30 h	

4.4. Periodicitat i organització de les entrevistes individuals i les reunions col·lectives amb les famílies.

Les entrevistes individuals es concertaran a petició de les famílies, del professorat o del tutor/a. Les cites es concertaran a través del Gestib o per via telefònica. Els tutors al manco han de parlar una vegada al llarg del curs amb les famílies.

Es farà una reunió inicial a principi de curs amb les famílies dels nivells d'ESO i Batxillerat, el mes de setembre una vegada iniciat el curs, seguint la normativa. S'informarà del funcionament del centre i gestió del curs. Es registren les entrevistes individuals amb les famílies en el Gestib.

Als nivells de 3r i 4t d'ESO es convocaran les famílies durant el tercer trimestre per tal de fer l'orientació acadèmica i professional.

Disseny del calendari de les presentacions d'avaluació de final de curs, conduïdes per l'alumnat de 1r, 2n i 3r d'ESO.

Principalment farem un esforç per optimitzar l'ús de les instal·lacions.

4.6. Estat de les instal·lacions i equipaments

Aquest curs, després de l'intercanvi d'espais, ja disposam de suficients espais i s'han pogut recuperar aules específiques que s'havien manllevat. També, tira a tira, s'està revisant i equipant totes les aules. Disposam d'una nova aula de plàstica que se va habilitar pel juliol.

4.7. Calendari d'activitats extraescolars.

Mes	Activitats proposades
OCTUBRE	• Bunyolada i les verges (23 octubre) • Activitats relacionades amb la nit de les ànimes i creació de contes de terror (31 octubre) 1r i 2n ESO
NOVEMBRE	• Dia internacional de l'eliminació de la violència contra les dones. (25 novembre)
DESEMBRE	• Concurs de decoració nadalenca per aules amb material reciclat • Activitats de Nadal • Xocolatada i concert de Nadal
GENER	• Sant Antoni. Fogueró i torrada. Dimonis i xeremiers • Dia de la Pau (30 de gener)
FEBRER	• Carnaval • Concurs decoració aules • Dia internacional de la nina i la dona a la ciència (11 de febrer) • Sant Valentí. La bústia de l'amor. (14 de febrer)
MARÇ	• Dia internacional de la dona (8 de març)
ABRIL	• Sant Jordi, dia del llibre. Concurs literari • Tallers medi ambient. • Jornades esportives
MAIG	• Graduació 2n batxillerat
JUNY	• Graduació 4t d'ESO

	• Activitats de fi de curs

Sortides escolars ENLLAÇ A LA PLANIFICACIÓ 25-26

[SORTIDES EXTRAESCOLARS](#)

5. PROJECTES INSTITUCIONALS, PLANS DEL CENTRE

[Aquí trobareu enllaçades totes les propostes de les diverses comissions i programes de centre.](#)

6. PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES DELS DEPARTAMENTS

7. ANNEXOS ACTES CLAUSTRE I CONSELL ESCOLAR

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA 1 Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant sobre ells i utilitzant diferents formats, per analitzar conceptes i processos de les ciències biològiques i geològiques.	1.1. Elaborar, expressar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, taules informatives i altres formats mitjançant el desenvolupament d'estratègies de cerca, selecció i tractament d'informació relatives a processos i esdeveniments rellevants del present i del passat. 1.2. Facilitar la comprensió i anàlisi d'informació sobre processos biològics i geològics o treballs científics transmetent-la de manera clara i utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals...). 1.3. Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant models i diagrames, utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora)	TOT ES	20
COMPETÈNCIA 2 Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant la seva veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les	2.1. Resoldre qüestions sobre biologia i geologia localitzant, seleccionant i organitzant informació de distintes fonts i citant-les correctament. 2.2. Reconèixer la informació sobre temes biològics i geològics amb base científica, distingint-la de pseudociències, faules, teories conspiratòries i creences infundades,	TOT ES	20

ciències biològiques i geològiques.	i mantenint-ne una actitud escèptica. 2.3. Valorar la contribució de la ciència a la societat i la labor de les persones dedicades a ella amb independència de la seva ètnia, sexe o cultura, destacant i reconeixent el paper de les dones científiques i entenent la investigació com una tasca col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució.		
COMPETÈNCIA 3 Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari, per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.	3.1. Plantejar preguntes i hipòtesis i intentar realitzar prediccions sobre fenòmens biològics o geològics que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics. 3.2. Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre a preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada. 3.3. Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequades amb correcció. 3.4. Interpretar els resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques. 3.5. Cooperar dins d'un projecte científic assumint responsablement una funció concreta, utilitzant espais virtuals quan sigui necessari, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió.	TOT ES	20
COMPETÈNCIA 4 Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la	4.1. Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pel docent, el raonament lògic, el pensament computacional o recursos digitals. 4.2. Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics.	UP1 UP2 ÀMB IT	10

vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.			
COMPETÈNCIA 5 Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impacte mediambientals negatius.	5.1. Relacionar amb fonaments científics la preservació de la biodiversitat, la conservació del medi ambient, la protecció dels éssers vius de l'entorn, el desenvolupament sostenible i la qualitat de vida. 5.2. Proposar i adoptar hàbits sostenibles analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes a partir dels propis raonaments, dels coneixements adquirits i de la informació disponible.	UP3 UP3 ÀMB IT	15
COMPETÈNCIA 6 Analitzar els elements d'un paisatge concret valorant com a patrimoni natural i utilitzant coneixements sobre geologia i ciències de la Terra per explicar la seva història geològica, proposar accions encaminades a la seva protecció i identificar possibles riscos naturals.	6.1. Valorar la importància del paisatge com a patrimoni natural analitzant la fragilitat dels elements que el formen. 6.2. Interpretar el paisatge analitzant els seus elements i reflexionant sobre l'impacte ambiental i els riscos naturals derivats de determinades accions humanes. 6.3. Reflexionar sobre els riscos naturals mitjançant l'anàlisi dels elements del paisatge.		15

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE

Bloc: Projecte científic • El mètode científic: hipòtesis, preguntes i conjectures: plantejament amb perspectiva científica. • Fonts fidedignes de recerca d'informació científica: reconeixement i ús. • Estratègies per a la recerca d'informació, col·laboració entre companys i la comunicació de processos, resultats i idees científiques: — • L'experimentació i el treball de camp: per donar resposta a qüestions científiques. • Us d'instruments i espais d'experimentació: de manera adequada. • Modelat: com a mètode de representació i comprensió de processos o elements de la naturalesa. • Mètodes d'observació i presa de dades: de fenòmens naturals. • Mètodes d'anàlisi de resultats: correlació i causalitat. • La tasca científica i dels científics: algunes aportacions en els camps de la biologia i la geologia. El paper de la dona en la ciència.	TOTES	TOTS
Bloc: Geologia • La Terra a l'Univers i al Sistema Solar. • Estructura bàsica de la geosfera: escorça, mantell i nucli. • Conceptes de geoelement, mineral i roca: relació entre ells, característiques i propietats. • Estratègies de classificació de les roques: sedimentàries, metamòrfiques i ígnies. El cicle de les roques. • Minerals i roques rellevants de l'entorn. • Identificació de minerals i roques: ús de claus dicotòmiques. • Usos de minerals i roques: en la fabricació de materials i objectes quotidians.	UP 1 UP 2	PRIMER
Bloc: La cèl·lula • La cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius. • Classificació de les cèl·lules: procariota, animal i vegetal. Estructura bàsica i principals diferències entre elles.	UP 3	SEGON

Preparació, observació i comparació de mostres microscòpiques.		
Bloc: Éssers vius - Concepte d'ésser viu. - Classificació dels éssers vius en cinc regnes: característiques diferencials de cada regne. - Sistema de classificació dins cadascun dels regnes: els principals grups taxonòmics. - Concepte d'espècie. - Espècies de l'entorn: conceptes d'espècie autòctona, endèmica, introduïda i invasora. - Estratègies d'observació: mètodes d'identificació i classificació de les espècies (guies, claus dicotòmiques, eines digitals, etc.). - Els animals com a éssers que senten: semblances i diferències amb els éssers que no senten.	UP 3 UP 3 ÀMBIT UP 4	TERCER
Bloc: Ecologia i sostenibilitat - Concepte d'ecosistema: components biòtics i abiòtics. - Relacions que s'estableixen entre els components biòtics de l'ecosistema: intraespecífiques i interespecífiques. - Ecosistemes de l'entorn. - Concepte de biodiversitat: la importància de la conservació dels ecosistemes i la biodiversitat. - Conceptes d'atmosfera i hidrosfera: funcions. Procés de formació de l'atmosfera i la hidrosfera i el seu paper fonamental en l'aparició i l'evolució de la vida. - Estructura de l'atmosfera. - Interaccions entre l'atmosfera, hidrosfera, geosfera i biosfera: el seu paper en l'edafogènesi. Importància per a la vida. - Contaminació atmosfèrica i canvi climàtic: causes i conseqüències sobre els ecosistemes - Cicle de l'aigua: escassetat i contaminació de l'aigua. - Formació del sòl i modelatge del relleu: intervenció de la geosfera, l'atmosfera, la hidrosfera i la biosfera. Funcions del sòl. - La relació entre la salut mediambiental, humana i d'altres éssers vius: una sola salut. - Hàbits sostenibles envers el medi ambient i la salut humana:	UP2 ÀMBIT UP3 ÀMBIT	SEGON TERCER

implantació d'un model de desenvolupament sostenible.		
HÀBITS SALUDABLES Hàbits saludables i la seva importància en la conservació de la salut física, mental i social.	UP1 ÀMBIT	PRIMER

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al

procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)** de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO		AULA DEL MAR	ESPAI NATURAL DE MONDRAGÓ

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA 1 Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant sobre ells i utilitzant diferents formats, per analitzar conceptes i processos de les ciències biològiques i geològiques.	1.1. Elaborar, expressar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, taules informatives i altres formats mitjançant el desenvolupament d'estratègies de cerca, selecció i tractament d'informació relatives a processos i esdeveniments rellevants del present i del passat. 1.2. Facilitar la comprensió i anàlisi d'informació sobre processos biològics i geològics o treballs científics transmetent-la de manera clara i utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals...). 1.3. Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant models i diagrames, utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora).		18
COMPETÈNCIA 2 Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant la seva veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les ciències biològiques i geològiques.	2.1. Resoldre qüestions sobre biologia i geologia localitzant, seleccionant i organitzant informació de distintes fonts i citant-les correctament. 2.2. Reconèixer la informació sobre temes biològics i geològics amb base científica, distingint-la de pseudociències, faules, teories conspiratòries i creences infundades, i mantenint-ne una actitud escèptica. 2.3. Valorar la contribució de la ciència a la societat i la labor de les persones dedicades a ella amb independència de la seva ètnia, sexe o cultura, destacant i reconeixent el paper de les dones		17

	científiques i entenent la investigació com una tasca col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució.		
COMPETÈNCIA 3 Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari, per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.	3.1. Plantejar preguntes i hipòtesis i intentar realitzar prediccions sobre fenòmens biològics o geològics que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics. 3.2. Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre a preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada. 3.3. Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequades amb correcció. 3.4. Interpretar els resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques. 3.5. Cooperar dins d'un projecte científic assumint responsablement una funció concreta, utilitzant espais virtuals quan sigui necessari, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió.		34
COMPETÈNCIA 4 Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.	4.1. Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pel docent, el raonament lògic, el pensament computacional o recursos digitals. 4.2. Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics.		10
COMPETÈNCIA 5 Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impacte mediambientals negatius.	5.1. Relacionar amb fonaments científics la preservació de la biodiversitat, la conservació del medi ambient, la protecció dels éssers vius de l'entorn, el desenvolupament sostenible i la qualitat de vida. 5.2. Proposar i adoptar hàbits sostenibles analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes a partir dels propis raonaments, dels coneixements adquirits i de la informació disponible. 5.3. Proposar i adoptar hàbits saludables,		21

	analitzant els accions pròpies i alienes amb actitud crítica i a partir de fonaments fisiològics.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i

col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			

3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3r d'ESO)

CURS: 3r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Introducció a les Tècniques Experimentals	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Utilitzar, analitzar i interpretar de forma crítica diferents fonts d'informació científica.	CA 1.1 Obtenir les idees més rellevants del treball científic proposat. CA 1.2 Analitzar i contrastar de forma crítica la informació les diferents fonts utilitzades. CA 1.3 Justificar de forma raonada la selecció de les informacions obtingudes sobre el treball experimental proposat	UP3 UP4 UP5	0
CE 2 Resoldre problemes científics, formular hipòtesis, analitzar variables, dissenyar i realitzar experiments i muntatges, recollir dades, elaborar conclusions i comunicar resultats.	CA 2.1 Elaborar un esquema d'investigació d'un problema experimental en el qual s'incloguin les etapes pròpies del mètode científic.	UP1 UP2	0
CE 3 Treballar de forma col·laborativa en petit grup per desenvolupar els projectes d'investigació dissenyats.	CA 3.1 Organitzar el treball experimental en un context de treball en petits grups. CA 3.2 Fer ús dels coneixements científics adquirits per tal d'assolir els objectius prèviament fixats.	TOTE S	0

	CA 3.3 Comunicar de forma consensuada els resultats de les investigacions.		
CE 4 Emprar les eines de les tecnologies d'informació i comunicació per a les diferents etapes de la investigació científica.	CA 4.1 Cercar i organitzar la informació necessària per a la investigació del treball científic proposat. CA 4.2 Analitzar i tractar les dades obtingudes. CA 4.3 Presentar i comunicar els resultats de la investigació realitzada i les seves conclusions.	UP3 UP4 UP5	0

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Recerca i organització d'informació.	UP3	
- Selecció de la informació més rellevant.	UP3, UP4, UP5, UP6	
- Formulació d'hipòtesis, anàlisi de variables, disseny d'experiments i dels muntatges	UP1, UP4, UP5	
- Realització dels procediments dissenyats per tal de verificar les hipòtesis proposades.	TOTES	
- Manipulació correcta dels instruments i estris necessaris.	UP1	
- Respecte per les normes de seguretat dels laboratoris i cura de les seves instal·lacions.	TOTES	
- Tractament segons la normativa vigent dels residus produïts	UP4	

durant el treball experimental.		
- Anàlisi i tractament dels resultats obtinguts.	TOTES	
- Càlcul, expressió i interpretació d'errors.	UP3, UP5	
- Expressió correcta dels resultats obtinguts	TOTES	
- Elaboració d'informes amb els apartats corresponents	UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Eines d'avaluació / Instruments de qualificació	Percentatge
• Proves pràctiques	20%
• Feina alumnat: ○ Quadern (50%) ○ Evidències enregistrades (50%) ■ informes de laboratori ■ tasques individuals ■ tasques en grup	60%

■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i> ■ <i>carpeta d'aprenentatge</i> ■ <i>deures (feina diària)</i>	
● Actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, fotocòpies, material d'escriptura, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de les normes de laboratori ○ Compliment de la normativa de convivència.	20%

Dins l'assignatura es dona molta importància al manteniment i l'ús correcte del quadern de laboratori, on s'enregistren totes les evidències, anotacions, errors, observacions i tasques escrites fetes per l'alumnat. Fem molt d'èmfasi en que per treballar bé a un laboratori cal enregistrar-ho tot de forma ordenada i coherent.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de

L'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO		Fira de la ciència d'Inca	Fira de la ciència a la UIB
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (BIOLOGIA I GEOLOGIA 4t ESO)

1. Competències específiques, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar i transmetre dades científiques, argumentant diferents formats, per analitzar processos de les ciències biològiques i geològiques.	CA 1.1 Analitzar conceptes i processos biològics i geològics interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, pàgines web...), mantenint una actitud crítica, obtenint conclusions i formant opinions pròpies fonamentades. - Investigar conceptes i processos biològics i geològics. - Interpretar informació relacionada amb la biologia i geologia presentada en diferents formats científics (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, etc.). - Mantenir una actitud crítica i obtenir conclusions formant opinions pròpies fonamentades.	Totes	35%
	CA 1.2 Transmetre opinions pròpies fonamentades i informació sobre biologia i geologia de forma clara i rigorosa, facilitant-ne la comprensió i anàlisi mitjançant l'ús de la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals, etc.). Comunicar de forma raonada en llenguatge oral i/o escrit, opinions pròpies fonamentades i informació sobre processos biològics i geològics		

	de manera clara i comprensible. Utilitzar la terminologia i formats adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals, etc.) en la transmissió d'informació.		
	CA 1.3 Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant el disseny i la realització de models i diagrames i utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora). - Investigar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant models o diagrames. - Utilitzar, en cas necessari, les etapes de disseny en l'àmbit de l'enginyeria.		
CE 2 Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant-ne la veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les ciències biològiques i geològiques.	CA 2.1 Resoldre qüestions i aprofundir en aspectes biològics i geològics localitzant, seleccionant, organitzant i analitzant críticament la informació de diferents fonts i citant-les amb respecte per la propietat intel·lectual. - Localitzar i citar fonts de manera adequada. - Examinar la qualitat de la informació a partir dels coneixements propis de la matèria. - Aprofundir en el coneixement de la biologia i la geologia seleccionant diferents fonts d'informació. - Resoldre qüestions relacionades amb la biologia i la geologia.	Totes	20%
	CA 2.2 Contrastar la veracitat de la informació sobre temes biològics i geològics o treballs científics, utilitzant fonts fiables i adoptant una actitud crítica i escèptica cap a informacions sense una base científica com pseudociències, teories conspiratòries,		

	creences sense fonamentació, faules, etc. • Identificar informació científica sobre temes relacionats amb la biologia i la geologia. • Distingir la informació científica fonamentada d'altres com dades pseudocientífiques, faules, teories conspiratòries o creences infundades. • Mantenir una actitud escèptica davant de la informació rebuda.		
	CA 2.3 Valorar la contribució de la ciència a la societat i la labor dels científics, destacant el paper de la dona i entenent la investigació com una tasca col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució influïda per el context polític i els recursos econòmics. • Valorar les aportacions de la ciència a la societat i la tasca dels científics, independentment de la seva ètnia, sexe o cultura. • Reconèixer i destacar el paper de les dones en la ciència al llarg de la història. • Percebre la ciència i la investigació científica com una tasca col·lectiva, interdisciplinària i en constant evolució influïda pel context polític i els recursos econòmics.		
<i>CE 3 Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari, per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.</i>	CA 3.1 Plantejar preguntes i hipòtesis que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics en l'explicació de fenòmens biològics i geològics i realitzar-ne prediccions. • Plantejar preguntes i hipòtesis sobre fenòmens biològics o geològics que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics. • Realitzar prediccions sobre fenòmens biològics i geològics i comprovar-ne la adequació.	Totes	20%
	CA 3.2 Dissenyar l'experimentació, la		

	presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada evitant biaixos. • Planificar experiments o simulacions per explicar fenòmens biològics o geològics i respondre preguntes concretes. • Recollir i organitzar les dades obtingudes durant el procés d'experimentació. • Contrastar una hipòtesi evitant biaixos.		
	CA 3.3 Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequades amb correcció i precisió. • Realitzar experiments que permetin entendre fenòmens biològics i geològics. • Utilitzar els instruments, eines i tècniques adequats amb correcció. • Recollir i organitzar correctament les dades, tant qualitatives com quantitatives, obtingudes durant l'experiment, de forma correcta i amb el format adequat.		
	CA 3.4 Interpretar i analitzar els resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques per obtenir conclusions raonades i fonamentades o valorar la impossibilitat de fer-ho. • Examinar els resultats obtinguts en un projecte de recerca. • Seleccionar i utilitzar les eines d'anàlisi adequades en funció del tipus de projecte. • Establir conclusions fonamentades en els conceptes propis de la matèria. • Deduir la impossibilitat d'extreure'n conclusions i valorar la modificació del procediment d'experimentació.		

	CA 3.5 Cooperar i col·laborar en les diferents fases d'un projecte científic per treballar amb major eficiència, valorant la importància de la cooperació en la recerca, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió. • Treballar en equips col·laboratius en un projecte científic per aconseguir una major eficiència. • Valorar la importància de la cooperació per aconseguir millors resultats. • Respectar la diversitat i la igualtat de gènere. • Afavorir activament la inclusió.		
CE 4 Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.	CA 4.1. Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pels docents, el raonament lògic, el pensament computacional o els recursos digitals.	UP4	5%
	CA 4.2 Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics, canviant els procediments utilitzats o les conclusions si aquesta solució no fos viable o davant noves dades aportades amb posterioritat. • Examinar críticament si la solució obtinguda a un problema és l'adequada i/o l'esperada. • Proposar, de forma fonamentada, esmenes o variacions als procediments o conclusions si la solució no és viable o si apareixen noves dades.		
CE 5 Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impactes mediambientals negatius, siguin	CA 5.1 Identificar els possibles riscos naturals potenciat per determinades accions humanes sobre una zona geogràfica concreta, tenint en compte les seves característiques litològiques, relleu, vegetació i factors socioeconòmics.	UP7 UP9	10%

<i>compatibles amb un desenvolupament sostenible i permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.</i>			
<i>CE 6 Analitzar els elements d'un paisatge concret valorant-lo com a patrimoni natural i utilitzant coneixements sobre geologia i ciències de la Terra per explicar-ne la història geològica, proposar accions encaminades a protegir-lo i identificar possibles riscos naturals.</i>	CA 6.1 Deduir i explicar la història geològica d'un relleu identificant els seus elements més rellevants a partir de talls, mapes o altres sistemes d'informació geològica i utilitzant el raonament, els principis geològics bàsics (horitzontalitat, superposició, actualisme...) i les teories geològiques més rellevants.	UP8 UP9	10%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

Temporització de les Unitats de Programació

1a AVALUACIÓ	2a AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ

1. De què estan formats els éssers vius? <i>Nivells d'organització cel·lular.</i>	4. Per què t'assembles als teus pares? <i>Genètica mendeliana.</i>	7. Campanya prevenció d'incendis forestals a la Serra de Tramuntana. APS
2. És possible viure eternament? <i>Divisió cel·lular i envelliment.</i>	5. Per què les zebres tenen ratlles? <i>Evolució biològica.</i>	8. L'oceà Atlàntic, pot desaparèixer? <i>Geosfera i Tectònica de plaques.</i>
3. Quina és l'essència de la vida? <i>Genètica molecular i Biotecnologia.</i>	6. Hi ha vida en altres planetes? <i>La Terra a l'univers i origen de la vida.</i>	9. Saps interpretar el paisatge? <i>Talls geològics, perfils topogràfics i riscos naturals.</i>

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
PROJECTE CIENTÍFIC - Hipòtesis, preguntes i conjectures: plantejament amb perspectiva científica. - Estratègies per a la cerca d'informació, la col·laboració i la comunicació de processos, resultats o idees científiques: eines digitals i formats d'ús freqüent en ciència (presentació, gràfica, vídeo, pòster, informe...). - Fonts fidedignes d'informació científica: reconeixement i utilització. - Controls experimentals (positius i negatius): disseny i importància per a l'obtenció de resultats científics objectius i fiables. - Resposta a qüestions científiques mitjançant l'experimentació i el treball de camp: utilització dels instruments i espais necessaris (laboratori, aules, entorn...) de forma adequada i precisa. - Modelatge per a la representació i comprensió de processos o elements de la naturalesa. - Mètodes d'observació i de presa de dades de fenòmens naturals. - Mètodes d'anàlisi de resultats. Diferenciació entre correlació i causalitat. - La tasca científica i els científics: contribució a les ciències biològiques i geològiques i la importància social. El paper de la dona en la ciència. - L'evolució històrica del saber científic: la ciència com a tasca col·lectiva, interdisciplinària i en contínua construcció.	Totes	Al llarg de tot el curs
LA CÈL·LULA	UP1 UP2	1r i 2n

• Models d'organització cel·lular: cèl·lules procariotes i eucariotes. Cèl·lula animal i cèl·lula vegetal. Estructura i funció dels orgànuls cel·lulars. • Fases del cicle cel·lular. • La funció biològica de la mitosi, la meiosi i les seves fases. • Destreses d'observació de les distintes fases de la mitosi al microscopi.	UP3	
GENÈTICA I EVOLUCIÓ • Model simplificat de l'estructura de l'ADN i de l'ARN i relació amb la seva funció i síntesi. • Estratègies d'extracció d'ADN d'una cèl·lula eucariota. • Etapes de l'expressió gènica, característiques del codi genètic i resolució de problemes relacionats amb aquestes. • Relació entre les mutacions, la replicació de l'ADN, el càncer, l'evolució i la biodiversitat. • El procés evolutiu de les característiques d'una espècie determinada a la llum de la teoria neodarwinista i d'altres teories amb rellevància històrica (lamarckisme i darwinisme). • Fenotip i genotip: definició i diferències. • Estratègies de resolució de problemes senzills d'herència genètica de caràcters amb relació de dominància i recessivitat amb un o dos gens. • Estratègies de resolució de problemes senzills d'herència del sexe i d'herència genètica de caràcters amb relació de codominància, dominància incompleta, al·lelisme múltiple i lligada al sexe amb un o dos gens.	UP3 UP4 UP5	1r i 2n
LA TERRA A L'UNIVERS • Origen de l'univers i del sistema solar. • Components del sistema solar: estructura i característiques. • Hipòtesi sobre l'origen de la vida en la Terra. • Principals investigacions en el camp de l'astrobiologia.	UP6	2n
GEOLOGIA • Relleu i paisatge: diferències, importància com a recursos i factors que intervenen en la seva formació i modelatge. Exemples característics de les Illes Balears. • Estructura i dinàmica de la geosfera. Mètodes d'estudi. • Els efectes globals de la dinàmica de la geosfera des de la perspectiva de la tectònica de plaques. • Processos geològics externs i interns: diferències i relació amb els riscos naturals. Mesures de prevenció i mapes de riscos. • Els talls geològics: interpretació i traçat de la història geològica	UP6 UP7 UP8 UP9	2n i 3r

que reflecteixen, mitjançant l'aplicació dels principis de l'estudi de la història de la Terra (horitzontalitat, superposició, intersecció, successió faunística...). • Confecció de perfils topogràfics.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

- **Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials** a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

- **Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe**
Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada

a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**.

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge.

Poden ser:

- proves d'avaluació
- tasques individuals
- treballs en grup
- exposicions orals
- quadern de l'alumne
- informes de laboratori
- feina i treball a classe
- implicació i participació de l'alumne

Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant:
 - **heteroavaluació**
 - **coavaluació**
 - **autoavaluació**

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Recuperació de la matèria de biologia i geologia durant el curs vigent

L'avaluació amb una qualificació inferior a 5 s'haurà de recuperar al final del

trimestre. Els alumnes que hagin de **recuperar** alguna avaluació únicament optaran a un **6 com a màxim** d'aquella avaluació.

6. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge servei APS

L'IES Inca està adherit al programa APS Serra de Tramuntana i a nivell de 4t ESO s'ha programat un projecte centrat en el disseny d'una Campanya de Prevenció d'Incendis Forestals. Per dur-ho a terme s'ha planificat una sortida a la serra (una estada a un refugi de la ruta de la pedra en sec) i activitats conjuntament amb la Xarxa Forestal.

Aprenentatge basat en projectes

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura al PLEC

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el

pensament reflexiu. Es poden preparar textos amb contingut sobre biologia i geologia i aprofitar els plans lectors per la seva lectura.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les bases d'orientació i les autoavaluacions dels plans de treball ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta com el classroom on es publicaran tot el material didàctic de la matèria. No obstant això, es prioritza el treball individual de l'alumne en paper i a classe es farà poc ús de l'ordinador, excepte en alguns treballs concrets proposats pel professor.

7. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de

manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

8. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

9. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Pràctica Demolab (febrer 26)	Estada al refugi de Son Amer Programa APS (abril 26)

10. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

11. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

12. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA 1 Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant sobre aquestes amb precisió i utilitzant diferents formats per analitzar processos, mètodes, experiments o resultats de les ciències biològiques, geològiques i mediambientals.	1.1. Analitzar críticament conceptes i processos relacionats amb els sabers de la matèria interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes...). 1.2. Comunicar informacions o opinions raonades relacionades amb els sabers de la matèria o amb treballs científics transmetent-les de manera clara i rigorosa, utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes isímbols, entre altres) i eines digitals. 1.3. Argumentar sobre aspectes relacionats amb els sabers de la matèria defensant una postura de forma raonada i amb una actitud oberta, flexible, receptiva i respectuosa davant l'opinió dels altres.	TOT ES	30 %
COMPETÈNCIA 2 Localitzar i utilitzar fonts fiables, identificant, seleccionant i organitzant informació, avaluant-la críticament i contrastant la seva veracitat, per resoldre preguntes plantejades relacionades amb les ciències biològiques, geològiques i mediambientals de manera autònoma.	2.1. Plantejar i resoldre qüestions relacionades amb els sabers de la matèria localitzant i citant fonts adequades i seleccionant, organitzant i analitzant críticament la informació. 2.2. Contrastar i justificar la veracitat de la informació relacionada amb els sabers de la matèria utilitzant fonts fiables i adoptant una actitud crítica i escèptica cap a informacions sense una base científica com pseudociències, teories conspiratòries, creences infundades, faules, etc. 2.3. Argumentar sobre la contribució de la ciència a la societat i la labor de les persones dedicades a ella, tot destacant el paper de la dona i entenent la recerca com una labor col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució influïda pel context polític i els recursos econòmics.	TOT ES	30 %
COMPETÈNCIA 3 Dissenyar, planejar i desenvolupar projectes de recerca seguint els passos	3.1. Plantejar preguntes, realitzar prediccions i formular hipòtesis que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics i que intentin explicar fenòmens biològics, geològics o ambientals.	TOT ES	30 %

de les metodologies científiques, tenint en compte els recursos disponibles de manera realista i cercant vies de col·laboració, per indagar en aspectes relacionats amb les ciències biològiques, geològiques i mediambientals.	3.2. Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics, geològics i ambientals i seleccionar els instruments necessaris de manera que permetin respondre a preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada tot minimitzant els biaixos en la mesura que sigui possible. 3.3. Realitzar experiments i prendre dades quantitatives i qualitatives sobre fenòmens biològics, geològics i ambientals seleccionant i utilitzant els instruments, eines o tècniques adequades amb correcció i precisió. 3.4. Interpretar i analitzar resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques i reconeixent el seu abast i limitacions i obtenint conclusions raonades i fonamentades o valorant la impossibilitat de fer-ho. 3.5. Establir col·laboracions dins i fora del centre educatiu en les diferents fases del projecte científic amb la finalitat de treballar amb major eficiència, tot utilitzant les eines tecnològiques adequades, valorant la importància de la cooperació en la recerca, respectant la diversitat i afavorint la inclusió.		
COMPETÈNCIA 4 Cercar i utilitzar estratègies en la resolució de problemes analitzant críticament les solucions i respostes trobades i reformulant el procediment si fos necessari, per donar explicació a fenòmens relacionats amb les ciències biològiques, geològiques i mediambientals.	4.1. Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics, geològics o ambientals utilitzant recursos variats com a coneixements propis, dades i informació recaptats, raonament lògic, pensament computacional o eines digitals. 4.2. Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics, geològics o ambientals i modificar els procediments utilitzats o conclusions obtingudes si aquesta solució no fos viable o davant noves dades aportades o recaptats amb posterioritat.	TOT ES	20 %
COMPETÈNCIA 5 Dissenyar, promoure i executar iniciatives relacionades amb la conservació del medi ambient, la sostenibilitat i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques, geològiques i ambientals, per fomentar estils de vida sostenibles i saludables.	5.1. Analitzar les causes i conseqüències ecològiques, socials i econòmiques dels principals problemes mediambientals des d'una perspectiva individual, local i global, concebant-los com a grans reptes de la humanitat i basant-se en dades científiques i en els sabers de la matèria. 5.2. Proposar i posar en pràctica hàbits i iniciatives sostenibles i saludables a nivell local i argumentar sobre els seus efectes positius i la urgència d'adoptar-los basant-se en els sabers de la matèria.	3 i 4	10 %
COMPETÈNCIA 6 Analitzar els elements del	6.1. Relacionar els grans esdeveniments de la història terrestre amb determinats elements del registre geològic i	1 i 2	10 %

registre geològic utilitzant fonaments científics, per relacionar-los amb els grans esdeveniments ocorreguts al llarg de la història de la Terra i amb la magnitud temporal en què es van desenvolupar.	amb els successos que ocorren en l'actualitat utilitzant els principis geològics bàsics i el raonament lògic. 6.2. Resoldre problemes de datació analitzant elements del registre geològic i fòssil i aplicant mètodes de datació.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UP	TRIMESTRE
A. Projecte científic – Hipòtesi, preguntes, problemes i conjectures: plantejament amb perspectiva científica. – Estratègies per a la cerca d'informació, col·laboració, comunicació i interacció amb institucions científiques: eines digitals, formats de presentació de processos, resultats i idees (diapositives, gràfics, vídeos, pòsters, informes i altres). – Fonts fiables d'informació: cerca, reconeixement i utilització. – Experiències científiques de laboratori o de camp: disseny, planificació i realització. Contrast d'hipòtesi. Controls experimentals. – Mètodes d'anàlisi de resultats científics: organització, representació i eines estadístiques. – Estratègies de comunicació científica: vocabulari científic, formats (informes, vídeos, models, gràfics i uns altres) i eines digitals. – La labor científica i les persones dedicades a la ciència: contribució a les ciències biològiques, geològiques i ambientals i importància social. El paper de la dona en la ciència. – L'evolució històrica del saber científic: la ciència com a labor col·lectiva, interdisciplinària i en contínua construcció.	Totes	Tots
B. Ecologia i sostenibilitat – El medi ambient com a motor econòmic i social: importància de l'avaluació d'impacte ambiental i de la gestió sostenible de recursos i residus. La relació entre la salut mediambiental, humana i d'altres éssers vius: one health (una sola salut). – La sostenibilitat de les activitats quotidianes: ús d'indicadors de sostenibilitat, estils de vida compatibles i coherents amb un model de	UP 3	

desenvolupament sostenible. Concepte de petjada ecològica. – Iniciatives locals i globals per promoure un model de desenvolupament sostenible. – La dinàmica dels ecosistemes: fluxos d'energia, cicles de la matèria (carboni, nitrogen, fòsfor i sofre) interdependència i relacions tròfiques. Resolució de problemes. – El canvi climàtic: la seva relació amb el cicle del carboni, causes i conseqüències sobre la salut, l'economia, l'ecologia i la societat. Estratègies i eines per afrontar-lo: mitigació i adaptació.		
C. Història de la Terra i la vida. – El temps geològic: magnitud, escala i mètodes de datació. Problemes de datació absoluta i relativa. – La història de la Terra: principals esdeveniments geològics. – Mètodes i principis per a l'estudi del registre geològic: reconstrucció de la història geològica d'una zona. Principis geològics. – La història de la vida en la Terra: principals canvis en els grans grups d'éssers vius i justificació des de la perspectiva evolutiva. – Els principals grups taxonòmics: característiques fonamentals. - Importància de la conservació de la biodiversitat.	UP 1	
D. La dinàmica i composició terrestres – Estructura, dinàmica i funcions de l'atmosfera. – Estructura, dinàmica i funcions de la hidrosfera. – Estructura, composició i dinàmica de la geosfera. Mètodes d'estudi directes i indirectes. – Els processos geològics interns, el relleu i la seva relació amb la tectònica de plaques. Tipus de vores, relleus, activitat sísmica i volcànica i roques resultants en cada un d'ells. – Els processos geològics externs: agents causals i conseqüències sobre el relleu. Formes principals de modelatge del relleu i geomorfologia. – La edafogènesi: factors i processos formadors del sòl. L'edafodiversitat i importància de la seva conservació. – Els riscos naturals: relació amb els processos geològics i les activitats humanes. Estratègies de predicció, prevenció i correcció. – Classificació i identificació de les roques: segons el seu origen i composició. El cicle litològic. – Classificació químic-estructural i identificació de minerals i roques. – La importància dels minerals i les roques: usos quotidians. La seva explotació i ús responsable. – La importància de la conservació del patrimoni geològic.	UP 1 UP 2 UP 3	
E. Fisiologia i histologia animal – La funció de nutrició: importància biològica i estructures implicades en	UP 6	

diferents grups taxonòmics. – La funció de relació: fisiologia i funcionament dels sistemes de coordinació (nerviós i endocrí), dels receptors sensorials, i dels òrgans efectors. – La funció de reproducció: importància biològica, tipus, estructures implicades en diferents grups taxonòmics.		
F. Fisiologia i histologia vegetal – La funció de nutrició: la fotosíntesi, el seu balanç general i importància per a la vida en la Terra. – La saba bruta i la saba elaborada: composició, formació i mecanismes de transport. – La funció de relació: tipus de respostes dels vegetals a estímuls i influència de les fitohormones (auxines, citoquinines, etilè, etc.). – La funció de reproducció: la reproducció sexual i asexual, rellevància evolutiva, els cicles biològics, tipus de reproducció asexual, processos implicats en la reproducció sexual (pol·linització, fecundació, dispersió de la llavor i el fruit) i la seva relació amb l'ecosistema. – Les adaptacions dels vegetals al mitjà: relació entre aquestes i l'ecosistema en el qual es desenvolupen.	UP 5	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat..

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

1r BAT	SORTIDA AL PUIG DE GALILEU	AULA DEL MAR	UIB DEMOLAB

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No escau a 1r de batxillerat.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels

elements transversals, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA 1 Seleccionar i utilitzar fonts fiables per obtenir i interpretar informació de caràcter científic, avaluant-la críticament i contrastant la seva veracitat per poder argumentar sobre aquesta amb precisió.	1.1. Extreure i organitzar les idees més rellevants d'una informació de caire científic. 1.2. Contrastar i justificar la veracitat de la informació de caràcter científic emprant fonts fiables i adoptant una actitud crítica i escèptica envers informacions o notícies sense base científica. 1.3. Argumentar de forma raonada sobre aspectes relacionats amb la ciència i amb una actitud oberta, flexible, receptiva i respectuosa envers l'opinió de la resta.	TOTES	15%
COMPETÈNCIA 2 Dissenyar projectes d'investigació implementant les estratègies pròpies de les diverses metodologies científiques per resoldre problemes d'interès científic i tècnic.	2.1. Plantejar preguntes, realitzar prediccions i formular hipòtesis que intentin explicar fenòmens del món natural i que puguin ser contrastades utilitzant mètodes científics. 2.2. Dissenyar procediments experimentals per a l'estudi de fenòmens naturals o productes industrials, tenint en compte totes les variables implicades, seleccionant els instruments necessaris per dur-los a terme i organitzant la presa de dades. 2.3. Dissenyar processos o màquines que permetin testar la idoneïtat de materials o productes tecnològics i garantir el grau de conservació de les seves propietats nominals, aplicant criteris de sostenibilitat i control de qualitat.	TOTES	16%
COMPETÈNCIA 3 Dur a terme de manera col·laborativa els projectes d'investigació dissenyats, afrontant els problemes generats durant l'experimentació, per provar les hipòtesis plantejades.	3.1. Manipular correctament l'utilatge i el maquinari de laboratori i prendre mesures de forma acurada seguint les normes de seguretat establertes. 3.2. Reconduir les estratègies planificades per afrontar possibles problemes sorgits durant el procés d'investigació o de construcció. 3.3. Interpretar i analitzar els resultats d'un	TOTES	24%

	projecte d'investigació utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques, per poder extreure conclusions raonades i fonamentades. 3.4. Comunicar els resultats d'una investigació, transmetent-los de forma clara i rigorosa, citant les fonts, utilitzant la terminologia i el format adient (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals...) i responent de manera fonamentada a les qüestions que puguin sorgir durant el procés.		
COMPETÈNCIA 4 Utilitzar les eines de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) a l'abast per automatitzar processos de mesura, interpretar les dades experimentals obtingudes amb precisió i comunicar les conclusions de les anàlisis dels resultats, processos i mètodes experimentals de forma eficient.	4.1. Recollir i organitzar les dades de l'experimentació, manualment o de manera automàtica amb l'ús de sensors, recopilant-la en arxius digitals per a què siguin tractades. 4.2. Analitzar les dades resultants de l'experimentació obtenint la informació rellevant i expressant-la de forma gràfica mitjançant el programari a l'abast. 4.3. Contextualitzar, explicar i presentar els resultats obtinguts així com difondre les conclusions extretes a partir de l'anàlisi fent ús de les eines TIC.	TOTES	15%
COMPETÈNCIA 5 Utilitzar criteris de salut i sostenibilitat per seleccionar els materials i estris, i per avaluar els productes i les solucions aportades.	5.1. Valorar de forma argumentada i seleccionar els materials per a la fabricació de productes i les tècniques de fabricació més adequades aplicant a més dels criteris tècnics, els de sostenibilitat, salut i l'impacte transformador de la societat. 5.2. Valorar de forma argumentada i seleccionar les tècniques de laboratori, les solucions experimentals, les accions empreses com a resposta a un problema científic i la gestió dels residus generats, atenent a criteris de salut, sostenibilitat i impacte transformador de la societat.	TOTES	10%
COMPETÈNCIA 6 Treballar de forma col·laborativa en equips diversos, aplicant habilitats de coordinació, comunicació, emprenedoria i repartiment equilibrat de responsabilitats, tal com es dona a la comunitat científica.	6.1. Participar de manera activa en la construcció del coneixement científic, gestionant el treball de forma eficaç i fent un bon ús del temps disponible. 6.2. Promoure i dirigir el treball en equip, facilitant l'arribada a acords, evidenciant la importància de la interacció positiva, la cooperació i l'avaluació entre iguals per assolir el consens en la resolució d'un problema o situació d'aprenentatge. 6.3. Relacionar-se positivament amb els altres aplicant el diàleg i propiciant una	TOTES	20%

	cultura inclusiva i no sexista, valorant per tant la contribució de les dones a la ciència i en l'activitat acadèmica i investigadora.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Recerca, reconeixement i utilització de fonts veraces d'informació científica. Recerca i reconeixement d'informació de caire científic emprant fonts fidedignes d'informació: ús de cercadors especialitzats o manuals especialitzats en ciència experimental.	TOTES	TOTS
Interpretació i síntesi de les idees més rellevants d'informacions de caire científic i argumentació sobre les mateixes. Utilització d'estratègies de selecció, organització i interpretació d'informació científica, per crear coneixement, argumentar opinions i comunicar-se de manera eficaç, fent ús de manera adequada de la nomenclatura específica de les matèries de Biologia, Geologia, Física, Química i Tecnologia.	TOTES	TOTS
Plantejament d'hipòtesis, preguntes, problemes i conjectures que es puguin resoldre emprant el mètode científic. Definició i execució de les fases inicials del mètode científic emprat en les ciències naturals: observació d'un fenomen, sorgiment d'una pregunta, documentació, formulació d'una hipòtesi.	TOTES	TOTS

Disseny, planificació i realització d'experiències científiques de laboratori o de camp. • Disseny, planificació i execució de procediments científics per contrastar les hipòtesis plantejades. • Identificació dels tipus de variables que afecten a l'experimentació: independents, dependents i controlades. • Ús d'estratègies per a la recollida i organització de les dades resultants de l'experimentació: taules, gràfics, diagrames de flux, etc.	TOTES	TOTS
Manipulació de l'utillatge, productes de laboratori, aparells, eines i maquinària utilitzats en els laboratoris de ciències experimentals i al taller de tecnologia. • Selecció del material per realitzar les operacions bàsiques dels laboratoris de ciències experimentals i del taller de tecnologia. • Manipulació correcta de l'utillatge, productes de laboratori, aparells, eines i maquinària utilitzats en aquests espais.	TOTES	TOTS
Normes de seguretat i ús de reglaments i normatives pertinents. • Coneixement i aplicació de les normes de seguretat dels laboratoris de ciències experimentals i del taller de tecnologia. • Ús de reglaments i normatives pertinents, com ara l'organització i emmagatzematge del material i aparells, i la conservació i neteja del material.	TOTES	TOTS
Realització de mesures amb diferents aparells i instruments, tant analògics com digitals. • Realització de mesures amb diferents aparells i instruments, tant analògics com digitals. • Utilització de les unitats del Sistema Internacional per expressar els resultats de les mesures. • Manipulació i actitud adequada (pausa, concentració,	TOTES	TOTS

minuciositat) en la presa de mesures o enregistrament de dades.		
Mètodes per a l'anàlisi de resultats utilitzant representacions gràfiques, càlculs numèrics, eines estadístiques o tractament informàtic i comparació amb els resultats teòrics. Anàlisi i interpretació dels resultats obtinguts mitjançant tècniques de representació gràfica, càlculs numèrics, eines estadístiques o tractament informàtic, i comparació amb els resultats teòrics per extreure conclusions fonamentades.	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT TEX		Fira de la ciència a Inca	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 1 Interpretar i transmetre informació i dades a partir de treballs científics i argumentar sobre aquests amb precisió i utilitzant diferents formats per analitzar conceptes, processos, mètodes, experiments o resultats de les ciències biològiques.	1.1. Analitzar críticament conceptes i processos biològics, seleccionant i interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes o uns altres). 1.2. Comunicar informacions o opinions raonades relacionades amb els sabers de la matèria, transmetent-les de manera clara i rigorosa, utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols o continguts digitals, entre altres) i responent de manera fonamentada i precisa a les qüestions que puguin sorgir durant el procés. 1.3. Argumentar sobre aspectes relacionats amb els sabers de la matèria, considerant els punts forts i febles de diferents postures de forma raonada i amb una actitud oberta, flexible, receptiva i respectuosa davant l'opinió dels altres.	TOTES	25
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 2 2. Localitzar i utilitzar fonts fiables, identificant, seleccionant i organitzant la informació, avaluant-la críticament i contrastant la seva veracitat, per resoldre preguntes plantejades de manera autònoma i crear continguts relacionats amb les ciències biològiques.	2.1. Plantejar i resoldre qüestions, i crear continguts relacionats amb els sabers de la matèria, tot localitzant i citant fonts de manera adequada; seleccionant, organitzant i analitzant críticament la informació. 2.2. Contrastar i justificar la veracitat d'informació relacionada amb la matèria, utilitzant fonts fiables, aportant dades i adoptant una actitud crítica i escèptica cap a informacions sense una base científica com pseudociències, teories conspiratòries, creences infundades, faules, etc.	TOTES	15

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA 3 Analitzar treballs de recerca o divulgació relacionats amb les ciències biològiques, comprovant amb sentit crític la seva veracitat o si han seguit les passes dels mètodes científics, per avaluar la fiabilitat de les seves conclusions.	3.1. Avaluar la fiabilitat de les conclusions d'un treball de recerca o divulgació científica relacionat amb els sabers de la matèria d'acord amb la interpretació dels resultats obtinguts. 3.2. Argumentar, utilitzant exemples concrets, sobre la contribució de la ciència a la societat i la labor de les persones dedicades a ella, destacant el paper de la dona i entenent la recerca com una labor col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució influïda pel context polític i social i pels recursos econòmics.	TOTES	15
COMPETÈNCIA 4 Plantejar i resoldre problemes, cercant i utilitzant les estratègies adequades, analitzant críticament les solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per explicar fenòmens relacionats amb les ciències biològiques.	4.1. Explicar fenòmens biològics, a través del plantejament i resolució de problemes, cercant i utilitzant les estratègies i recursos adequats. 4.2. Analitzar críticament la solució a un problema utilitzant els sabers de la matèria de Biologia i reformular els procediments utilitzats o conclusions si aquesta solució no fos viable o davant noves dades aportades o oposats amb posterioritat.	TOTES	
COMPETÈNCIA 5 5. Analitzar críticament determinades accions relacionades amb la sostenibilitat i la salut, basant-se en els fonaments de la biologia molecular, per argumentar sobre la importància d'adoptar estils de vida sostenibles i saludables.	5.1. Argumentar sobre la importància d'adoptar estils de vida saludables i compatibles amb el desenvolupament sostenible, basant-se en els principis de la biologia molecular i relacionant-los amb els processos macroscòpics.	TOTES	5
COMPETÈNCIA 6 6. Analitzar la funció de les principals biomolècules, bioelements i les seves estructures i interaccions bioquímiques, argumentant sobre la seva importància en els organismes vius per explicar les característiques macroscòpiques d'aquests a partir de les moleculars.	6.1. Explicar les característiques i processos vitals dels éssers vius mitjançant l'anàlisi de les seves biomolècules, de les interaccions bioquímiques entre elles i de les seves reaccions metabòliques. 6.2. Aplicar metodologies analítiques en el laboratori utilitzant els materials adequats amb precisió.	TOTES	25

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Bloc A. Les biomolècules - Els bioelements primaris, secundaris i oligoelements: característiques generals. - Les biomolècules orgàniques i inorgàniques: característiques generals i diferències. - L'aigua: estructura i propietats. Relació de les propietats amb les funcions biològiques. - Les sals minerals: classificació: dissoltes, precipitades i associades. Funcions principals. - Els glúcids: característiques químiques, incloent els enllaços i propietats. Classificació. Concepte i tipus d'isomeria. - Monosacàrids (pentoses i hexoses), disacàrids, oligosacàrids i polisacàrids: amb més rellevància biològica. - Reconeixement de l'estructura química bàsica dels glúcids: formes lineals i cíclics. Funcions biològiques. - Els lípids: classificació: lípids saponificables i no saponificables. Característiques químiques, propietats, tipus, diferències i funcions biològiques. - Els àcids grassos: estructura i propietats. - Les proteïnes: característiques químiques, propietats, estructura, funció biològica i classificació. - Els aminoàcids: tipus, estructura bàsica i classificació.	TOTES	1r

• El paper biocatalitzador dels enzims: — • Els àcids nucleics: característiques químiques, estructura, tipus i funció biològica. • Les vitamines: classificació i tipus. • Les vitamines i les sals minerals: la seva funció biològica com a cofactors enzimàtics i importància d'incorporar-les a la dieta. • La relació entre els bioelements i biomolècules i la salut: la importància de portar un estil de vida saludable.		
Bloc B. Genètica molecular • La replicació de l'ADN: necessitat biològica de la replicació. Etapes del procés de replicació de les cèl·lules procariotes. Diferències amb les cèl·lules eucariotes. • L'expressió gènica: etapes dels processos de transcripció i traducció de les cèl·lules procariotes. Diferències amb les cèl·lules eucariotes. El codi genètic. Característiques. Problemes d'aplicació del codi genètic en la traducció. • Les mutacions: tipus de mutacions. Relació amb el procés de replicació de l'ADN i l'expressió gènica. Relació amb el procés evolutiu i la biodiversitat. • Regulació de l'expressió gènica: importància en la diferenciació cel·lular. • Característiques principals i diferències dels genomes procariotes i eucariotes. • La genètica mendeliana bàsica: lleis de Mendel. Problemes de genètica mendeliana i herència.	TOTES	2n
Bloc C. Biologia cel·lular • Els postulats de la teoria cel·lular.	TOTES	1r

• Estructura bàsica de les cèl·lules procariotes i eucariotes. • La microscòpia òptica: identificació d'imatges, poder de resolució i tècniques bàsiques de preparació de mostres. • La microscòpia electrònica: tipus, identificació d'imatges, poder de resolució i tècniques bàsiques de preparació de mostres. • Estructura de la membrana plasmàtica: biomolècules que la formen i principals funcions de la membrana. • El procés d'osmosi: medi isotònic, hipotònic i hipertònic. Efectes sobre la cèl·lula eucariota animal, eucariota vegetal i procariota. • El transport a través de la membrana plasmàtica: transport passiu (difusió simple i difusió facilitada) i transport actiu. Endocitosi i exocitosi. Tipus de molècules transportades amb cadascun d'ells. • Els orgànuls cel·lulars eucariotes i procariotes: estructura i funcions bàsiques. Identificació d'orgànuls amb imatges de microscòpia electrònica. • El cicle cel·lular: fases i mecanismes de regulació. Principals punts de control i la seva necessitat. • La mitosi i la meiosi: fases i funció biològica. • El càncer: relació amb les mutacions i amb l'alteració del cicle cel·lular. Correlació entre el càncer i determinats hàbits perjudicials. La importància dels estils de vida saludable.		
Bloc D. Metabolisme • Concepte de metabolisme: — • Conceptes d'anabolisme i catabolisme: diferències. • Processos implicats en la respiració cel·lular anaeròbica: glucòlisi i fermentació. Tipus de fermentació. • Processos implicats en la respiració aeròbica: cicle de	TOTES	2n

Krebs, β-oxidació dels àcids grassos, cadena de transport d'electrons i fosforilació oxidativa. • Metabolismes aeròbic i anaeròbic: càlcul comparatiu dels seus rendiments energètics. • Principals rutes d'anabolisme heteròtrof (síntesi de glúcids, aminoàcids, proteïnes i àcids grassos) i autòtrof (fotosíntesi i quimiosíntesi): importància biològica.		
Bloc E. Biotecnologia • Enginyeria genètica: tècniques i les seves aplicacions: PCR, enzims de restricció, clonació molecular, CRISPR-CAS9, entre d'altres. • Biotecnologia: el paper destacat dels microorganismes. Aplicacions en la salut, agricultura, medi ambient, indústria alimentària, nous materials i processos industrials.	TOTES	TOTS
Bloc F. Immunologia • Concepte d'immunitat: — • Les barreres externes: la seva importància en dificultar l'entrada de patògens. Immunitat innata i específica: diferències. • Immunitat humoral i cel·lular: mecanismes d'acció. • Immunitat artificial i natural, passiva i activa: mecanismes de funcionament. • Els microorganismes i les malalties infeccioses: concepte de microorganisme. Microorganismes acel·lulars. Microorganismes procariotes i eucariotes. • Malalties infeccioses: fases. • Principals patologies del sistema immunitari: causes i rellevància clínica.	TOTES	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en

aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de

problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT	NO HI HA SORTIDES PROGRAMADES	POSSIBLE PARTICIPACIÓ A LES OLIMPIADES DE BIOLOGIA	NO HI HA SORTIDES PROGRAMADES

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA TECNOLOGIA ESO I BATXILLER

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: TECNOLOGIA I DIGITALITZACIÓ	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1. Cercar i seleccionar la informació adequada provinent de diverses fonts, de manera crítica i segura, aplicant processos de recerca, mètodes d'anàlisi de productes i experimentant amb eines de simulació, per definir problemes tecnològics i iniciar processos de creació de solucions a partir de la informació obtinguda.	CA 1.1 Definir problemes o necessitats plantejades, cercant i contrastant informació procedent de diferents fonts de manera crítica, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència.	U.P.1 - Això de què va?	10%
	CA 1.2 Comprendre i examinar productes tecnològics d'ús habitual a través d'anàlisi d'objectes i sistemes, emprant el mètode científic i eines de simulació en la construcció de coneixement.		5%
	CA 1.3 Adoptar mesures preventives per a la protecció dels dispositius, les dades i la salut personal, identificant problemes i riscos		5%

	relacionats amb l'ús de la tecnologia i analitzant-los de manera ètica i crítica.		
CE2. Tractar problemes tecnològics amb autonomia i actitud creativa, aplicant coneixements interdisciplinaris i treballant de manera cooperativa i col·laborativa, per dissenyar i planificar solucions a un problema o necessitat de manera eficaç, innovadora i sostenible.	CA 2.1. Idear i dissenyar solucions eficaces, innovadores i sostenibles a problemes definits, aplicant conceptes, tècniques i procediments interdisciplinaris, com també criteris de sostenibilitat, amb actitud emprenedora, perseverant i creativa.	U.P.1 - Això de què va? U.P.2 -Què representam? U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	10%
	CA 2.2. Seleccionar, planificar i organitzar els materials i eines, com també les tasques necessàries per a la construcció d'una solució a un problema plantejat, treballant individualment o en grup de manera cooperativa i col·laborativa.		15%
CE3. Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris utilitzant operadors, sistemes tecnològics i eines, tenint en compte la planificació i el disseny previ per construir o fabricar solucions tecnològiques i sostenibles que donin resposta a necessitats en diferents contextos.	CA 3.1. Fabricar objectes o models mitjançant la manipulació i conformació de materials, emprant eines i màquines adequades, aplicant els fonaments d'estructures, mecanismes, electricitat i electrònica i respectant les normes de seguretat i salut corresponents.	U.P.2 -Què representam? U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	20%
CE4. Descriure, representar i intercanviar idees o solucions a problemes tecnològics o digitals, utilitzant mitjans de representació, simbologia i vocabulari	CA 4.1. Representar i comunicar el procés de creació d'un producte des del seu disseny fins a la seva difusió, elaborant documentació	U.P.1 - Això de què va? U.P.2 -Què representam?	10%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

adequats, així com els instruments i recursos disponibles i valorant la utilitat de les eines digitals per comunicar i difondre informació i propostes.	tècnica i gràfica amb l'ajuda d'eines digitals, emprant els formats i el vocabulari tècnic adequats, de manera col·laborativa, tant presencialment com en remot.	U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	
CE6. Comprendre els fonaments del funcionament dels dispositius i aplicacions habituals del seu entorn digital d'aprenentatge, analitzant els seus components i funcions i ajustant-los a les seves necessitats per fer un ús més eficient i segur i per detectar i resoldre problemes tècnics senzills.	CA 6.1. Emprar de manera eficient i segura els dispositius digitals d'ús quotidià en la resolució de problemes senzills, analitzant els components i els sistemes de comunicació, coneixent els riscos i adoptant mesures de seguretat per a la protecció de dades i equips.	U.P.2 -Què representam? U.P.3 - Toca Fusta!	5%
	CA 6.2. Crear continguts, elaborar materials i difondre'ls en distintes plataformes, configurant correctament les eines digitals habituals de l'entorn d'aprenentatge, ajustant-les a les seves necessitats i respectant els drets d'autor i l'etiqueta digital.	U.P.2 -Què representam? U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	5%
	CA 6.3. Organitzar la informació de manera estructurada, aplicant tècniques d'emmagatzematge segur.	U.P.2 -Què representam? U.P.3 - Toca Fusta! U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	5%
CE7. Fer un ús responsable i ètic de la tecnologia, tot mostrant interès per un	7.1. Reconèixer la influència de l'activitat tecnològica en la societat i en la sostenibilitat	U.P.2 -Què representam?	5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

desenvolupament sostenible, identificant les seves repercussions i valorant la contribució de les tecnologies emergents per identificar les aportacions i l'impacte del desenvolupament tecnològic en la societat i en l'entorn.	ambiental al llarg de la seva història, identificant-ne les aportacions i repercussions i valorant-ne la importància per al desenvolupament sostenible.	U.P.3 - Toca Fusta! U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	
	7.2. Identificar les aportacions de les tecnologies emergents al benestar, a la igualtat social i a la disminució de l'impacte ambiental, fent-ne un ús responsable i ètic.		5%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SITUACIÓ D'APRENENTATGE	TEMPORALITZACIÓ
U.P.1 - Això de què va?	SETEMBRE - OCTUBRE
U.P.2 - Què representam?	OCTUBRE- NOVENBRE - DESEMBRE
Projecte Tecno	JOGUINA FUSTA
Projecte àmbit	Què feu??Sabates..
U.P.3 - Toca Fusta!	GENER-FEBRER
U.P.4 - Un món equilibrat	FEBRER - MARÇ

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Projecte tecnologia	Estructura Tensegrítica
Projecte àmbit	-----
U.P.5 - Roda roda	ABRIL- MAIG - JUNY
Projecte àmbit	-----
Projecte Tecno	Vehicle autopropulsat

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROCÉS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES 2n - Fases bàsiques en la resolució de problemes: identificació, anàlisi, proposta de solucions, implementació i avaluació. - Tècniques per a la resolució de problemes, com ara la pluja d'idees, diagrames de flux, etc. - Estratègies, tècniques i marcs de resolució de problemes en diferents contextos, tant en la vida diària com en projectes tecnològics o digitals. - Estratègies de cerca crítica d'informació durant la investigació i definició de problemes plantejats. - Anàlisi de components i del funcionament bàsic de diferents productes i sistemes tecnològics de l'entorn. - Les solucions tecnològiques des de diferents perspectives: econòmica, mediambiental i funcional.	U.P.1 - Això de què va? U.P.2 - Què representam? U.P.3 - Toca Fusta! U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	

- Impacte d'un producte o sistema sobre les persones i el medi ambient. x - Estructures per al modelatge de solucions tecnològiques. Tipologies: físiques, digitals i conceptuals. - Models sim- Propietats mecàniques, tèrmiques i ecològiques de la fusta i els seus derivats i els metalls (fèrrics i no fèrrics). - Estructures en diferents camps tecnològics, com ara la mecànica, l'electrònica o la informàtica. Tipologies i aplicacions. - Tècniques de fabricació manuals. - Normes d'ús, seguretat i higiene en el processos de manipulació i mecanitzat de materials tecnològics.		
B. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ D'IDEES - Habilitats bàsiques de comunicació interpersonal: vocabulari tècnic apropiat i pautes de conducta pròpies de l'entorn digital. - Normes de conducta inclusives i de cortesia en comunicacions en línia. - Tècniques d'acotació per indicar mides i detalls en representacions gràfiques. - Escales adequades en la representació d'objectes i espais en representacions gràfiques. - Col·laboració i treball en xarxa: eines digitals per compartir i col·laborar en la creació de documentació tècnica en línia. - Aprenentatge prova-error en la resolució de problemes i el redisseny de propostes.	U.P.1 - Això de què va? U.P.2 -Què representam? U.P.3 - Toca Fusta! U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	

C. PENSAMENT COMPUTACIONAL, PROGRAMACIÓ I ROBÒTICA - Algorísmia i diagrames de flux. Utilitat, desenvolupament i eficàcia. - Resolució de problemes senzills mitjançant diagrames de flux. -Aprenentatge prova-error en la resolució de problemes i el redisseny de propostes.	U.P.5 - Roda roda	
D. DIGITALITZACIÓ DE L'ENTORN PERSONAL D'APRENTATGE - Dispositius digitals. Elements del hardware i del software. Identificació i resolució de problemes tècnics senzills. - Dispositius digitals en tasques quotidianes: enviament de correus, instal·lació d'apps, edició bàsica d'imatges o vídeos. - Sistemes de comunicació digital d'ús comú. - Transmissió de dades amb fil i sense fil. - Tecnologies sense fils per la comunicació com bluetooth, radioafició, wifi, Li-Fi, entre d'altres. - Propietat intel·lectual. Drets d'autoria. Llicències compatibles amb l'ús del material com Creative Commons. - Tècniques de tractament, organització i emmagatzematge segur de la informació. - Gestió del correu electrònic. Ús de diferents safates d'entrada, carpetes, etiquetes i filtres.	U.P.1 - Això de què va? U.P.2 -Què representam?	

-Informació al núvol. Estructura de carpetes. - Còpia de seguretat d'un dispositiu digital. Procediment i freqüència. - Seguretat en la xarxa: amenaces i atacs. Mesures de protecció de dades i d'informació. Benestar digital: pràctiques segures i riscos (ciberassetjament, sextorsió, vulneració de la pròpia imatge i de la intimitat, accés a continguts inadequats, addiccions, etc.).		
E. TECNOLOGIA SOSTENIBLE - Desenvolupament tecnològic: creativitat, innovació, investigació, obsolescència i impacte social i ambiental. - Ètica i aplicacions de les tecnologies emergents.	U.P.4 - Un món equilibrat U.P.5 - Roda roda	

3. **Processos i instruments d'avaluació**

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

1. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:**
 - **tasques individuals i col·lectives,**
 - **productes finals,**
 - **exposicions orals**
- **Instruments de qualificació:**
 - Les **rúbriques** poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

CURS: 3r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: TECNOLOGIA I DIGITALITZACIÓ	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE1. Cercar i seleccionar la informació adequada provinent de diverses fonts, de manera crítica i segura, aplicant processos de recerca, mètodes d'anàlisi de productes i experimentant amb eines de simulació, per definir problemes tecnològics i iniciar processos de creació de solucions a partir de la informació obtinguda.	CA 1.1 Definir problemes o necessitats plantejades, cercant i contrastant informació procedent de diferents fonts de manera crítica, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència.	UP2	10%
	CA 1.2 Comprendre i examinar productes tecnològics d'ús habitual a través d'anàlisi d'objectes i sistemes, emprant el mètode científic i eines de simulació en la construcció de coneixement.		5%

	CA 1.3 Adoptar mesures preventives per a la protecció dels dispositius, les dades i la salut personal, identificant problemes i riscos relacionats amb l'ús de la tecnologia i analitzant-los de manera ètica i crítica.		5%
CE2. Tractar problemes tecnològics amb autonomia i actitud creativa, aplicant coneixements interdisciplinaris i treballant de manera cooperativa i col·laborativa, per dissenyar i planificar solucions a un problema o necessitat de manera eficaç, innovadora i sostenible.	CA 2.1. Idear i dissenyar solucions eficaces, innovadores i sostenibles a problemes definits, aplicant conceptes, tècniques i procediments interdisciplinaris, com també criteris de sostenibilitat, amb actitud emprenedora, perseverant i creativa.	UP0 UP1 UP2 UP3 UP4	10%
	CA 2.2. Seleccionar, planificar i organitzar els materials i eines, com també les tasques necessàries per a la construcció d'una solució a un problema plantejat, treballant individualment o en grup de manera cooperativa i col·laborativa.		15%
CE3. Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris utilitzant operadors, sistemes tecnològics i eines, tenint en compte la planificació i el disseny previ per construir o fabricar solucions tecnològiques i sostenibles que donin resposta a necessitats en diferents contextos.	CA 3.1. Fabricar objectes o models mitjançant la manipulació i conformació de materials, emprant eines i màquines adequades, aplicant els fonaments d'estructures, mecanismes, electricitat i electrònica i respectant les normes de seguretat i salut corresponents.	UP0 UP1 UP2 UP3 UP4	15%
CE4. Descriure, representar i intercanviar idees o solucions a problemes tecnològics o digitals,	CA 4.1. Representar i comunicar el procés de creació d'un producte des del seu disseny fins	UP1	10%

utilitzant mitjans de representació, simbologia i vocabulari adequats, així com els instruments i recursos disponibles i valorant la utilitat de les eines digitals per comunicar i difondre informació i propostes.	a la seva difusió, elaborant documentació tècnica i gràfica amb l'ajuda d'eines digitals, emprant els formats i el vocabulari tècnic adequats, de manera col·laborativa, tant presencialment com en remot.		
CE5. Desenvolupar algorismes i aplicacions informàtiques en diferents entorns, aplicant els principis del pensament computacional i incorporant les tecnologies emergents, per crear solucions a problemes concrets, automatitzar processos i aplicar-los en sistemes de control o en robòtica.	CA 5.1. Descriure, interpretar i dissenyar solucions a problemes informàtics a través d'algorismes i diagrames de flux, aplicant els elements i tècniques de programació de manera creativa.	UP4	5%
	CA 5.2. Programar aplicacions senzilles per a diferents dispositius (ordinadors, dispositius mòbils i uns altres) emprant, els elements de programació de manera apropiada i aplicant eines d'edició, així com mòduls d'intel·ligència artificial que afegeixin funcionalitats a la solució.		5%
	CA 5.3. Automatitzar processos, màquines i objectes de manera autònoma, amb connexió a la Internet, mitjançant l'anàlisi, construcció i programació de robots i sistemes de control.		5%
CE6. Comprendre els fonaments del funcionament dels dispositius i aplicacions habituals del seu entorn digital d'aprenentatge, analitzant els seus components i funcions i ajustant-los a les seves necessitats per fer	CA 6.1. Emprar de manera eficient i segura els dispositius digitals d'ús quotidià en la resolució de problemes senzills, analitzant els components i els sistemes de comunicació, coneixent els riscos i adoptant mesures de	UP3	5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

un ús més eficient i segur i per detectar i resoldre problemes tècnics senzills.	seguretat per a la protecció de dades i equips.		
	CA 6.2. Crear continguts, elaborar materials i difondre'ls en distintes plataformes, configurant correctament les eines digitals habituals de l'entorn d'aprenentatge, ajustant-les a les seves necessitats i respectant els drets d'autor i l'etiqueta digital.		5%
	CA 6.3. Organitzar la informació de manera estructurada, aplicant tècniques d'emmagatzematge segur.		5%
CE7. Fer un ús responsable i ètic de la tecnologia, tot mostrant interès per un desenvolupament sostenible, identificant les seves repercussions i valorant la contribució de les tecnologies emergents per identificar les aportacions i l'impacte del desenvolupament tecnològic en la societat i en l'entorn.	7.1. Reconèixer la influència de l'activitat tecnològica en la societat i en la sostenibilitat ambiental al llarg de la seva història, identificant-ne les aportacions i repercussions i valorant-ne la importància per al desenvolupament sostenible.		
	7.2. Identificar les aportacions de les tecnologies emergents al benestar, a la igualtat social i a la disminució de l'impacte ambiental, fent-ne un ús responsable i ètic.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

UNITATS D'APRENTATGE	TEMPORALITZACIÓ	CRITERIS ESPECÍFICS
UP0 - QUÈ RECORDES?	SETEMBRE	CE 2 + CE 3
UP1 - LA MÀGIA DE L'ELECTRICITAT	SETEMBRE - DESEMBRE	CE 2 + CE 3 + CE 4
UP2 - PROGRAMADOR CICLIC	GENER - FEBRER - MARÇ	CE 1 + CE2 + CE 3
UP3 - LA ROSA DE SANT JORDI	ABRIL	CE2 + CE 3 + CE 6
UP4 - INSECTE ROBOT	MAIG - JUNY	CE2 + CE 3 + CE 5

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROCÉS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES		
Components bàsics de sistemes mecànics, com les màquines simples i els mecanismes de transmissió i transformació.	UP2	2n
Muntatges físics simples dels sistemes mecànics.	UP2	2n
Simuladors digitals en l'experimentació de sistemes mecànics bàsics en diferents condicions. Ús i avaluació.	UP2	2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Electricitat i electrònica bàsica: muntatge d'esquemes i circuits físics o simulats. Interpretació, càlcul, disseny i aplicació en projectes.	UP1 - UP2	1r - 2n - 3r
Components bàsics d'un circuit: generadors, conductors, receptors, elements de maniobra i control, i sistemes de protecció.	UP1	2n
Les magnituds fonamentals: voltatge, intensitat, resistència i potència.	UP1	2n
Circuits en sèrie, en paral·lel i mixts: llei d'Ohm. Resolució.	UP1	2n
La resistència com a receptor. Associació de resistències.	UP1 UP2	2n - 3r
La mesura de les magnituds elèctriques: el multímetre.	UP1 UP2	2n - 3r
Actuadors bàsics electrònics com el díode, el condensador o el relé.	UP2	3r
Eines i tècniques de manipulació i mecanitzat de materials en la construcció d'objectes i prototips.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Tècniques de fabricació digitals.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Combinació de coneixements de diferents àrees per a la identificació d'oportunitats.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Emprenedoria, creativitat, perseverança i resiliència en la resolució de problemes des d'una perspectiva interdisciplinar.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
B. COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ D'IDEES		
Aplicacions CAD per a representacions en 2D d'esquemes, circuits i plànols.	UP1 UP2 UP3	1r - 2n - 3r
Aplicacions CAD per a models en 3D d'objectes.	UP1 UP2 UP3	1r - 2n - 3r
Eines digitals per la creació de documents tècnics de projectes.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Eines digitals per la publicació de documents tècnics en diferents formats accessibles a diversos públics.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Eines digitals per la difusió d'informació multimèdia: plataformes digitals per distribuir contingut multimèdia (imatges, vídeos, etc.) relacionat amb els projectes.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r

C. PENSAMENT COMPUTACIONAL, PROGRAMACIÓ I ROBÒTICA		
Algorísmia i diagrames de flux. Utilitat, desenvolupament i eficàcia.	UP3 UP4	3r
Resolució de problemes senzills mitjançant diagrames de flux.	UP3 UP4	3r
Aplicacions informàtiques senzilles per a ordinadors i dispositius mòbils.	UP3 UP4	3r
Introducció a la intel·ligència artificial. Realització de tasques d'aprenentatge, raonament i percepció amb sistemes informàtics senzills.	UP3 UP4	3r
Sistemes de control programat: muntatge físic i ús de simuladors.	UP3 UP4	3r
Programació senzilla de dispositius.	UP3 UP4	3r
Internet de les coses. Aplicacions i investigació.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Fonaments de robòtica.	UP3 UP4	3r
Muntatge de robots de manera física o per mitjà de simuladors.	UP3 UP4	3r
Control programat de robots de manera física o per mitjà de simuladors.	UP3 UP4	3r
Autoconfiança i iniciativa: error, reavaluació i depuració d'errors com a part del procés d'aprenentatge.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
D. DIGITALITZACIÓ DE L'ENTORN PERSONAL D'APRENTATGE		
Eines i plataformes d'aprenentatge, incloses les del centre. Configuració, manteniment i ús crític.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Plataformes de publicació de continguts audiovisuals.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Normes de comportament general en les comunicacions per Internet (netiqueta).	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Eines d'edició i creació de continguts (processador de texts, fulls de càlcul, presentacions, infografies, animacions, mapes conceptuals, vídeos...). Instal·lació, configuració i ús responsable.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Seguretat en la xarxa: amenaces i atacs. Mesures de protecció de dades i d'informació. Benestar digital: pràctiques segures i riscos (ciberassetjament, sextorsió, vulneració de la pròpia imatge i de la intimitat, accés a continguts inadequats, addiccions, etc.).	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
E. TECNOLOGIA SOSTENIBLE		
Efectes de l'obsolescència programada.	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r
Impacte del desenvolupament tecnològic en la societat i el medi ambient.	UP3	3r
Tecnologia sostenible. Característiques i respecte pel medi ambient.	UP3	3r
Valoració crítica de la contribució de les tecnologies sostenibles en l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).	UP1 UP2 UP3 UP4	1r - 2n - 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:**
 - **tasques individuals i col·lectives,**
 - **productes finals,**
 - **Presentacions de la tasca d'equip amb els treballs**
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen 2ESO i 3rESO

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents. En ser de 2n ha de poder recuperar a 3r aprovant l'assignatura al curs següent, i si ha cursat 3r ha de fer un dossier amb un projecte.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

8. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

9. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (4 ESO)

CURS: 4 ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Tecnologia	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris, utilitzant procediments i recursos tecnològics i analitzant el cicle de vida de productes per fabricar solucions tecnològiques accessibles i sostenibles que donin resposta a necessitats plantejades. coneixements necessaris i incorporant tecnologies emergents per dissenyar i construir sistemes de control programables i robòtics.	CA 1.1 Idear i planificar solucions tecnològiques empenedores que generin un valor per a la comunitat, a partir de l'observació i l'anàlisi de l'entorn més pròxim, estudiant-ne les necessitats, requisits i possibilitats de millora. - Idear solucions tecnològiques seguint el mètode de projectes. - Proposar dissenys que incloguin una solució gràfica normalitzada.	SA3 - DISSENY 3D SA4 - PER TOTHOM	10%
	1.2 Aplicar amb iniciativa estratègies col·laboratives de gestió de projectes amb una perspectiva interdisciplinària i seguint un procés iteratiu de validació, des de la fase d'ideació fins a la difusió de la solució. - Treballar en equip al llarg de totes les fases del procés tecnològic amb autonomia i iniciativa; amb un lideratge positiu, respectuós i equilibrat; una participació equitativa de feines		5%

	que fomenti la participació, posant en pràctica l'autocrítica i respectant la resta de membres. - Avaluar una solució obtinguda, desenvolupar propostes de millora del disseny i, en cas necessari, redissenyar. - Integrar coneixements de diferents disciplines al projecte. CA 1.3 Tractar la gestió del projecte de manera creativa, aplicant estratègies		
	CA 1.3 Tractar la gestió del projecte de manera creativa, aplicant estratègies i tècniques col·laboratives adients, com també mètodes de recerca en la ideació de solucions més eficients, accessibles i innovadores. - Utilitzar estratègies o eines per programar, organitzar i planificar les tasques d'un projecte, com per exemple, esquemes, diagrames, etc. - Aportar idees creatives per al desenvolupament d'un projecte utilitzant estratègies adients. - Desenvolupar recerques d'informació amb diferents fonts fiables, actualitzades i que respectin els drets d'autor. - Dissenyar solucions eficients, ergonòmiques, accessibles, innovadores, sostenibles, adequades al món actual i a l'entorn quotidià.		5%
CE 2 Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i	CA 2.1 Analitzar el disseny d'un producte que doni resposta a una necessitat plantejada, avaluant-ne	SA1 - ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA. SA2 - PNEUMÀTICA I HIDRÀULICA	10%

coneixements interdisciplinaris, utilitzant procediments i recursos tecnològics i analitzant el cicle de vida de productes per fabricar solucions tecnològiques accessibles i sostenibles que donin resposta a necessitats plantejades.	la demanda, evolució i previsió de fi de cicle de vida amb un criteri ètic, responsable i inclusiu. - Analitzar un producte tecnològic avaluant la seva funció, els seus elements i les relacions entre ells, el seu funcionament, les característiques tècniques, l'origen i el seu impacte social, econòmic i mediambiental. CA 2.2 Fabricar productes i solucions tecnològiques, aplicant eines de disseny assistit, tècniques d'elaboració manual, mecànica i digital i utilitzant els materials i recursos mecànics, elèctrics, electrònics i digitals adients. - Fabricar productes tecnològics fent servir, tant sistemes CAD (2D i 3D), com tècniques d'elaboració manuals, mecàniques i digitals. - Utilitzar materials i recursos apropiats i eficients, tant estructurals com elèctrics, electrònics i/o pneumàtics.	SA3 - DISSENY 3D SA4 - PER TOTHOM	15%
CE 3 Expressar, comunicar i difondre idees, propostes o solucions tecnològiques en diferents fòrums de manera efectiva, usant un llenguatge inclusiu i no sexista, emprant els recursos disponibles i aplicant els elements i tècniques necessaris per intercanviar la informació de manera responsable i fomentar el treball en equip.	CA 3.1 Intercanviar informació i fomentar el treball en equip de manera assertiva, emprant les eines digitals adequades juntament amb el vocabulari tècnic, símbols i esquemes de sistemes tecnològics apropiats. - Compartir coneixement i col·laborar en equip de forma eficient i assertiva.	SA3 - DISSENY 3D	15%

	- Utilitzar eines digitals col·laboratives per a l'intercanvi d'informació. - Expressar els sabers tècnics (vocabulari tècnic, símbols i esquemes de sistemes tecnològics) de forma gràfica, verbal o escrita.		
	CA 3.2 Presentar i difondre les propostes o solucions tecnològiques de manera efectiva, emprant l'entonació, expressió, gestió del temps i adaptació adequada del discurs, com també un llenguatge inclusiu i no sexista. - Comunicar les solucions ideades o fabricacions elaborades del projecte tecnològic, recolzant-se per a la seva difusió amb algun suport. - Expressar-se amb un vocabulari tècnic apropiat, una entonació adequada, amb fluïdesa i un llenguatge verbal i no verbal inclusiu i no sexista. - Administrar correctament el temps disponible durant una presentació oral. - Emprar tècniques de presentació per adaptar el discurs a l'audiència de manera eficient.		
CE 4 Desenvolupar solucions automatitzades a problemes plantejats aplicant els coneixements necessaris i incorporant	CA 4.1 Dissenyar, construir, controlar i simular sistemes automàtics	SA1 - ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA. SA2 - PNEUMÀTICA I HIDRÀULICA	10%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

tecnologies emergents per dissenyar i construir sistemes de control programables i robòtics.	programables i robots que siguin capaços de fer tasques de manera autònoma, aplicant coneixements de mecànica, electrònica, pneumàtica i components dels sistemes de control, com també altres coneixements interdisciplinaris. - Descompondre problemes en diferents fases reconeixement patrons repetitius per a la resolució dels problemes tecnològics de manera estructurada. - Programar en diferents llenguatges, tant en codi com en blocs. - Aplicar els fonaments teòrics per a la configuració d'actuadors i sensors elèctrics, electrònics, mecànics, pneumàtics i hidràulics. - Automatitzar les solucions de projectes transversals d'altres àrees o disciplines.	SA3 - DISSENY 3D SA4 - PER TOTHOM SA5 - BITBLOQ	
	CA 4.2 Integrar en les màquines i		

	sistemes tecnològics aplicacions informàtiques i tecnologies digitals emergents de control i simulació com a Internet de les coses, el big data o la Intel·ligència Artificial amb sentit crític i ètic. - Investigar les dades de manera crítica per donar resposta a una necessitat. - Gestionar informació amb una base de dades i big data. - Simular escenaris amb l'ajuda de la IA analitzant de forma crítica la informació gestionada. - Dissenyar aplicacions informàtiques que resolguin un problema quotidià i gestionar-les amb plaques controladores.		
CE 5 Aprofitar i emprar de manera responsable les possibilitats de les eines digitals, adaptant-les a les seves necessitats, configurant-les i aplicant-hi coneixements interdisciplinaris, per a	CA 5.1 Resoldre tasques proposades de manera eficient mitjançant l'ús i configuració de diferents aplicacions i eines digitals, aplicant coneixements interdisciplinaris amb autonomia.	SA3 - DISSENY 3D SA5 - BITBLOQ	5%
			5%
			5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

la resolució de tasques d'una manera més eficient.	- Utilitzar simuladors mecànics, elèctrics, electrònics o pneumàtics de manera autònoma per resoldre projectes tecnològics. - Integrar coneixements d'altres matèries en els projectes de manera eficient.		
CE 6 Analitzar processos tecnològics, tenint en compte el seu impacte en la societat i l'entorn i aplicant criteris de sostenibilitat i accessibilitat, per fer un ús ètic i responsable, des del punt de vista ecològic i social, de la tecnologia. senzills.	CA 6.1 Fer un ús responsable de la tecnologia, mitjançant l'anàlisi i aplicació de criteris de sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i en el seu disseny, com també en els processos de fabricació de productes tecnològics, minimitzant l'impacte negatiu en la societat i en el planeta. - Analitzar i aplicar criteris de sostenibilitat i ergonomia en els processos de disseny i fabricació de productes, fent servir materials propers i accessibles. - Complir les normes de prevenció de riscos al taller durant la fabricació de productes tecnològics. - Optimitzar els recursos disponibles i evitar el desaprofitament de materials al taller. - Incorporar principis de disseny ecològic en el procés de fabricació de productes tecnològics en aspectes com la modularitat per facilitar la	SA3 - DISSENY 3D SA4 - PER TOTHOM	5%

	separació de residus, l'eficiència energètica, la durabilitat del producte o la reutilització de components, entre d'altres.		
	CA 6.2 Analitzar els beneficis que, en la cura de l'entorn, aporten l'arquitectura bioclimàtica i el transport ecològic, valorant la contribució de les tecnologies al desenvolupament sostenible. - Analitzar l'impacte de l'arquitectura bioclimàtica en la reducció del consum energètic i de les emissions contaminats aprofitant els recursos naturals. - Identificar els avantatges del transport ecològic en la reducció de la contaminació i de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEI). - Valorar la contribució de les tecnologies innovadores a la minimització de l'impacte mediambiental i al foment del desenvolupament sostenible.		5%
	CA 6.3 Identificar i valorar la repercussió i els beneficis del desenvolupament de projectes tecnològics de caràcter social per mitjà de comunitats obertes, accions de voluntariat o projectes de servei a la comunitat. - Analitzar els efectes positius que		5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	tenen els projectes tecnològics desenvolupats per ajudar a la societat, com els de voluntariat, serveis socials, igualtat d'oportunitats, inclusió i accessibilitat.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació:

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROCÉS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES Estratègies i tècniques Estratègies de gestió de projectes col·laboratius i tècniques de resolució de problemes iteratives - Estratègies de gestió de projectes col·laboratius que incentivin la participació,	SA3 - DISSENY 3D SA4 - PER TOTHOM	2n

l'aportació

d'idees i el repartiment de rols.

- Tècniques de resolució de problemes iteratives que permetin, en tot moment, revisar i redissenyar qualsevol part del projecte (diagrames de flux, diagrames Gantt, sistemes Kanban, ús d'aplicacions específiques, etc.).
- Pensament computacional. Seqüenciació de problemes en fases amb patrons repetitius. Estudi de necessitats del centre, locals, regionals, etc. Plantejament de projectes col·laboratius o cooperatius.
- Detecció, valoració i contextualització de necessitats reals de l'entorn (centre, àmbit local, àmbit regional, etc.).
- Plantejament de projectes col·laboratius o cooperatius, assignant diferents rols.

Tècniques d'ideació

- Tècniques d'ideació clàssiques: pluja d'idees, anàlisi d'objectes, veig-pens-em deman, capells per pensar, debat, role-playing... entre d'altres.
- Tècniques d'ideació visuals: dafos, mapes conceptuals, storytelling... entre d'altres.

Emprenedoria, perseverança i creativitat en la resolució de problemes des d'una perspectiva

interdisciplinària de l'activitat tecnològica i satisfacció i interès pel treball i la qualitat d'aquest.

- Desenvolupament d'idees amb empenedoria, perseverança, eficàcia i creativitat.
- Interdisciplinarietat amb les diferents branques de coneixement tecnològic (mecànica,

electricitat, estructures, electròniques, materials, etc.).

- Interdisciplinarietat amb altres matèries.
- Satisfacció i interès pel treball: motivació, dedicació i entusiasme.
- Qualitat del treball: habilitat i coneixement, rigor, terminis i col·laboració.

Productes naturals

Cicle de vida d'un producte i les seves fases. Anàlisis senzilles.

- Cicle de vida d'un producte.
- Etapes del cicle: desenvolupament, introducció, creixement, maduresa i declivi.
- Objectiu de l'anàlisi del cicle de vida d'un producte.
- Metodologia d'anàlisi d'objectes: funció, elements i relacions entre ells; funcionament; característiques tècniques; origen i impacte social, econòmic i mediambiental.

Estratègies de selecció de materials en base a les seves propietats o requisits.

- Estratègies de selecció de materials sobre la base de les seves propietats o requisits.
- Estratègies clau per a la selecció de materials en el disseny i fabricació d'un producte.

Propietats mecàniques, físiques, químiques, tèrmiques i magnètiques. Criteris econòmics, de sostenibilitat, disponibilitat, etc.

Fabricació

Eines de disseny assistit per computador en tres dimensions en la representació i fabricació de peces aplicades a projectes.

- Eines de disseny assistit per computador (2D i 3D). Representació de figures i diferents peces aplicades a projectes. Fabricació d'elements dels projectes. - Tècniques de fabricació manual i mecànica. - Fabricació manual i mecànica. - Fases en la fabricació: disseny, selecció i adquisició de matèries primes, processament i transformació, muntatges i construcció, control i gestió de qualitat, embalatge i transport. - Aplicacions pràctiques com la producció i fabricació tèxtil, la fabricació de peces de vehicles i assemblatge, el màrqueting i publicitat, etc. Tècniques de fabricació digital. Impressió en tres dimensions i tall. Aplicacions pràctiques. - Tècniques de fabricació digital. Diferents formats d'imatges. - Fases per a la impressió en 3D: biblioteques d'imatges 3D, disseny assistit per ordinador o editor d'imatges 3D i laminador. - Impressió en tres dimensions. Maquinari (Impressora 3D). - Disseny i fabricació d'objectes amb talladora làser. - Aplicacions pràctiques de tècniques de fabricació digital. Difusió Presentació i difusió del projecte. Elements, tècniques i eines. Comunicació efectiva: entonació, expressió, gestió del temps, adaptació del discurs i ús d'un llenguatge inclusiu, lliure d'estereotips		

sexistes. - Presentació i difusió del projecte. Elements, tècniques i eines. - Comunicació de les idees i els resultats d'un projecte de manera clara i estructurada, utilitzant diferents formats digitals per arribar a diferents públics. - Tècniques de presentació per adaptar el discurs al públic de manera eficient com ara el discurs de l'ascensor, l'anunci publicitari o l'storytelling. - Habilitats comunicatives com l'ús d'una entonació adequada, gestió del temps, adaptació del discurs a l'audiència, i l'ús d'un llenguatge inclusiu, evitant estereotips sexistes i promovent la igualtat.		
B. OPERADORS TECNOLÒGICS Electrònica analògica. Components bàsics, simbologia, anàlisi i muntatge físic i simulat de circuits elementals. - Electrònica analògica. Concepte. Diferència entre l'electrònica analògica i digital. Anàlisi. - Components bàsics de l'electrònica analògica i la seva simbologia. - Resistències: identificació de colors, símbols, unitats i subunitats. Potenciòmetres, LDR i termistors. - Condensadors: tipus de condensadors (ceràmics, electrolítics...), unitats i	SA1 - ELECTRICITAT I ELECTRÒNICA. SA2 - PNEUMÀTICA I HIDRÀULICA	1r

subunitats.

- Relés.
- Diodes: tipus de díodes, LED.
- Transistors: tipus de transistors PNP, NPN. Zones de treball (tall, saturació, treball o activa).
- Circuits integrats: concepte i aplicacions com ara el temporitzador 555.
- Circuits impresos. Pràctica amb soldadura.
- Instruments de mesura.
- Muntatge físic de components analògics a un circuit elèctric.
- Muntatge amb simulació de components analògics a un circuit elèctric.
- Càlcul de toleràncies.

Electrònica digital bàsica.

- Electrònica digital bàsica. Sistemes de numeració (sistema binari, hexadecimal, decimal) i conversió entre sistemes.
- Introducció a l'àlgebra de Boole: operacions lògiques, portes lògiques i propietats.
- Funcions lògiques, taules de la veritat.
- Simplificació de funcions (mètode algebraic i de karnaugh).
- Implementació de portes lògiques amb circuits físics i simulacions.
- Aplicacions quotidianes i industrial de electrònica digital.

Pneumàtica bàsica. Circuits.

- Pneumàtica bàsica. Principis bàsics: pressió, cabal, equació de continuïtat, principi de Pascal.

- Simbologia pneumàtica i hidràulica bàsica. - Funcionament d'un circuit pneumàtic i hidràulic. Simuladors. - Aplicacions dels circuits pneumàtic i hidràulic. Elements mecànics, electrònics i pneumàtics aplicats a la robòtica. Muntatge físic o simulat. - Elements mecànics, electrònics i pneumàtics aplicats a la robòtica. Muntatge físic o simulat. - Avantatges i inconvenients dels muntatges físics i els simuladors de robòtica, considerant elements mecànics, electrònics i pneumàtics.		
C. PENSAMENT COMPUTACIONAL, AUTOMATITZACIÓ I ROBÒTICA Components de sistemes de control programat: controladors, sensors i actuadors. - Identificació i funcionament de components de sistemes de control programat. Placa controladora (microcontroladors, PLC, ...). Actuadors (motor, servomotor, LED, brunzidor, relés...). Sensors (botó, LDR, infraroigs, ultrasons, potenciòmetre, temperatura, moviment...). Elements de control (bucle obert, bucle tancat, comparador, planta...). L'ordinador i els dispositius mòbils com elements de programació i control. Treball amb simuladors informàtics en la verificació i comprovació del funcionament dels sistemes dissenyats. Iniciació a la intel·ligència artificial i el big data: aplicacions. Espais compartits i discs virtuals. - Ús de l'ordinador i dispositius mòbils per a la programació i control de sistemes. - Treball amb simuladors informàtics per verificar i comprovar el funcionament dels sistemes dissenyats. - Introducció a la intel·ligència artificial: aplicacions bàsiques. - Introducció al big data. Aplicacions pràctiques. - Ús d'espais compartits i discs virtuals per a l'emmagatzematge i col·laboració. Telecomunicacions en sistemes de control digital; internet de les coses: elements,	SA5 - BITBLOQ	3r

comunicacions i control. Aplicacions pràctiques. - Telecomunicacions en sistemes de control digital. Sistemes domòtics amb fils i sense fils, sensors, actuadors, centrals de control i comandament i protocols. - Internet de les coses (IoT), aparells connectats a Internet. Sensors i recopilació de dades. Elements, comunicacions i control. - Ús d'aplicacions per a l'automatització de tasques. Robòtica. Disseny, construcció i control de robots senzills de manera física o simulada. - Disseny de robots senzills que puguin obtenir dades de l'entorn proper. - Simulació o construcció de robots que puguin interactuar amb l'entorn. - Simulació o control de sistemes automàtics que resolguin necessitats detectades.		
D. TECNOLOGIA SOSTENIBLE Sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i disseny de processos, de productes i sistemes tecnològics. - Sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i disseny de processos, de productes i sistemes tecnològics. - Selecció de materials que minimitzin l'impacte ambiental i afavoreixin el reciclatge o la reutilització. - Optimització dels processos tecnològics per reduir el consum de recursos i la generació de residus. - Creació de productes que integrin l'ecodisseny, facilitant-ne la reparació, reutilització i el reciclatge. - Inclusivitat i adaptabilitat dels productes i sistemes tecnològics a les necessitats diverses dels usuaris. Arquitectura bioclimàtica i sostenible. Estalvi energètic en edificis. - Arquitectura bioclimàtica i sostenible. Estalvi energètic en edificis. - Disseny d'espais o habitatges que utilitzin recursos naturals per reduir l'impacte ambiental i el consum energètic. - Aplicació de sistemes i tecnologies eficients que optimitzin l'ús d'energia en la construcció i		

funcionament dels espais o habitatges. Transport i sostenibilitat. - Relació de mobilitat entre el moviment de les persones i els productes d'un lloc a un altre, incloent-hi diferents tipus de vehicles, infraestructures i tecnologies associades, com també l'impacte sobre la societat i l'economia. - Ús eficient i responsable de recursos energètics i materials, per minimitzar l'impacte ambiental i promoure solucions com els transports nets (elèctrics, híbrids, etc.) i el foment del transport públic o altres alternatives sostenibles. Comunitats obertes, voluntariat tecnològic i projectes de servei a la comunitat. - Comunitats obertes, voluntariat tecnològic i projectes de servei a la comunitat. - Col·laboració en projectes tecnològics a través de plataformes obertes, on qualsevol persona pot contribuir, compartir coneixements i desenvolupar solucions. - Aplicació dels coneixements tecnològics en activitats de voluntariat per millorar la comunitat, com ara l'ensenyament de competències digitals o la creació de solucions tecnològiques que responguin a necessitats socials (Objectius de Desenvolupament Sostenible).		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge.
 - **proves d'avaluació**
 - **tasques individuals o col·lectives: PRÀCTIQUES I TREBALLS**
 - **productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	museu del calçat		
3r ESO	-	-	-
4t ESO		SO I ACÚSTICA	
1r BAT	LABORATORI IGETEC		
2n BAT	LABORATORI IGETEC		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen 4ESO

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents 4 ESO:

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les. Amb un dossier, un examen final (pot ser pràctica i teoria)
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

CURS: 1r BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Tecnologia i enginyeria I	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Coordinar i desenvolupar projectes de recerca amb actitud crítica i emprenedora, implementant estratègies i tècniques eficients de resolució de problemes i comunicant els resultats de manera adequada, per crear i millorar	CA 1.1 Investigar i dissenyar projectes que mostrin de manera gràfica la creació i la millora d'un producte, seleccionant, referenciant i interpretant la informació relacionada.		5

productes i sistemes de manera contínua.	CA 1.2 Participar en el desenvolupament, la gestió i la coordinació de projectes de creació i millora contínua de productes viables i socialment responsables, identificant millores i creant prototips mitjançant un procés iteratiu, amb actitud crítica, creativa i emprenedora.		5
	CA 1.3 Col·laborar en tasques tecnològiques, escoltant el raonament dels altres, aportant a l'equip a través del rol assignat i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables i inclusives.		5
	CA 1.4 Elaborar documentació tècnica amb precisió i rigor, generant diagrames funcionals i utilitzant mitjans manuals i aplicacions digitals.		5
	CA 1.5 Comunicar de manera eficaç i organitzada les idees i solucions tecnològiques, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats.		5
CE 2 Seleccionar materials i elaborar estudis d'impacte, aplicant-hi criteris tècnics i de sostenibilitat, per fabricar productes de qualitat que donin resposta a problemes i tasques plantejats, amb un enfocament responsable i ètic.	CA 2.1 Determinar el cicle de vida d'un producte, planificant i aplicant mesures de control de qualitat en les seves diferents etapes, des del disseny a la comercialització, tenint en consideració estratègies de millora contínua.		5
	CA 2.2 Seleccionar els materials, tradicionals o de nova generació, adequats per fabricar productes de qualitat basant-se en les seves característiques tècniques i tenint en compte criteris de		5

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	sostenibilitat de manera responsable i ètica.		
	CA 2.3 Fabricar models o prototips emprant les tècniques de fabricació més adequades i aplicant els criteris tècnics i de sostenibilitat necessaris.		10
CE 3 Utilitzar les eines digitals adequades, analitzar-ne les seves possibilitats, configurar-les d'acord amb les necessitats i aplicar-hi coneixements interdisciplinaris, per resoldre tasques, com també per realitzar la presentació dels resultats de manera òptima.	CA 3.1 Resoldre tasques proposades i funcions assignades, mitjançant l'ús i configuració de diferents eines digitals de manera òptima i autònoma.		5
	CA 3.2 Realitzar la presentació de projectes emprant eines digitals adequades.		5
CE 4 Generar coneixements i millorar destreses tècniques, transferint i aplicant sabers d'altres disciplines científiques amb actitud creativa, per calcular i resoldre problemes o donar resposta a necessitats dels diferents àmbits de l'enginyeria.	CA 4.1 Resoldre problemes associats a sistemes i instal·lacions mecàniques, aplicant fonaments de mecanismes de transmissió i transformació de moviments, suport i unió al desenvolupament de muntatges o simulacions.		10
	CA 4.2 Resoldre problemes associats a sistemes i instal·lacions elèctriques i electròniques, aplicant fonaments de corrent continu i màquines elèctriques al desenvolupament de muntatges o simulacions.		10
CE 5 Dissenyar, crear i avaluar sistemes tecnològics, aplicant coneixements de programació informàtica, regulació automàtica i control, com també les possibilitats que ofereixen les tecnologies emergents, per estudiar, controlar i	CA 5.1 Controlar el funcionament de sistemes tecnològics i robòtics, utilitzant llenguatges de programació informàtica i aplicant les possibilitats que ofereixen les tecnologies emergents, com ara intel·ligència artificial, internet de les coses, dades		5

automatitzar tasques.	massives (big data).		
	CA 5.2 Automatitzar, programar i avaluar moviments de robots, mitjançant la modelització, l'aplicació d'algorismes senzills i l'ús d'eines informàtiques.		5
	CA 5.3 Conèixer i comprendre conceptes bàsics de programació textual, mostrant el progrés pas a pas de l'execució d'un programa a partir d'un estat inicial i predient el seu estat final després de l'execució.		5
CE 6 Analitzar i comprendre sistemes tecnològics dels diferents àmbits de l'enginyeria, estudiant-ne les característiques, el consum i l'eficiència energètica, per avaluar l'ús responsable i sostenible que es fa de la tecnologia.	CA 6.1 Avaluar els diferents sistemes de generació d'energia elèctrica i mercats energètics, estudiant les característiques, calculant les magnituds i valorant-ne l'eficiència.		5
	CA 6.2 Analitzar les diferents instal·lacions d'un habitatge des del punt de vista de l'eficiència energètica, buscant les opcions més compromeses amb la sostenibilitat i fomentant l'ús responsable d'aquestes.		5

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

ORGANITZACIÓ DURANT EL CURS : **3 sessions per setmana (al taller)**

SITUACIÓ D'APRENENTATGE	TEMPORALITZACIÓ	COMPETÈNCIA ESPECÍFICA AVALUADA
UP1. "ME LO QUITAN DE LAS MANOS"	SETEMBRE - DESEMBRE	1, 2 i 3
RESUM: Projecte en el que dissenyarem un producte, en construirem una maqueta i farem una empresa per a la seva fabricació, distribució i marketing.		
UP2. MOON CAMP	GENER - MARÇ	1, 3 i 6
RESUM: Projecte que convida els estudiants a ser pioners en l'exploració de l'entorn lunar i desenvolupar una base lunar futura. S'haurà de dissenyar uns mòduls lunars que a més de ser viables per a la vida a la lluna, hauran de disposar de subministrament elèctric i d'aigua.		
UP3. ACCEPTES EL REPTE INVENTOR?	ABRIL -JUNY	1, 3, 4 i 5
RESUM: Desenvolupar un projecte tecnològic que resolgui una necessitat real del seu entorn, utilitzant tècniques com la robòtica, programació, l'electrònica, els sistemes de control o la impressió 3D.		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROJECTES DE RECERCA I DESENVOLUPAMENT	UP1. "ME LO QUITAN DE LAS MANOS"	
- Estratègies de gestió de projectes; diagrames Gantt i diagrames Pert.		
- Desenvolupament de projectes: mètode de projectes i metodologies Agile.		
- Tècniques de recerca i ideació: Pensament del dissenyador i pluja d'idees.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Tècniques de treball cooperatiu.		
- Cicle de vida d'un producte. Objectiu de l'anàlisi. Etapes del cicle: desenvolupament,		
introducció, creixement, maduresa i declivi. Metodologia d'anàlisis d'objectes. Estratègies		
de millora contínua.		
- Planificació i desenvolupament de disseny i comercialització de productes.		
- Logística, transport i distribució comercial.		
- Normalització i acotació.		
- Metrologia i aparells de mesura. Control de qualitat.		
- Expressió gràfica amb CAD. Disseny i creació de models.		
- Expressió gràfica amb CAM. Automatització del procés de fabricació.		
- Expressió gràfica amb CAE. Dissenys validats i optimitzats.		
- Diagrames funcionals, esquemes i croquis.		
- Emprenedoria i resiliència per adaptar-se als canvis productius.		
- Perseverança per arribar a l'èxit empresarial fins i tot en condicions desfavorables.		
- Creativitat. Optimització de processos empresarials i creació de patents.		
- Emprenedoria, resiliència, perseverança i creativitat des d'una perspectiva multidisciplinar.		
- Autoconfiança, iniciativa i la seva importància en el desenvolupament dels projectes		

empresarials.		
- Identificació i gestió d'emocions i la seva importància en els equip de treball per poder		
abordar i superar inconvenients.		
- L'error com part del procés del projecte i la seva reavaluació.		
B. MATERIALS I FABRICACIÓ	UP1. "ME LO QUITAN DE LAS MANOS"	
- Materials tècnics, metàl·lics, polimèrics, ceràmics, composts. Classificació i propietats dels		
materials naturals, artificials i sintètics.		
- Nous materials. Materials intel·ligents. Nanomaterials. Materials biocompatibles. Materials		
reciclables o biodegradables.		
- Criteris de selecció de materials en funció de les aplicacions a què es destinen. Propietats		
mecàniques, tèrmiques, elèctriques i químiques.		
- Criteris de sostenibilitat en els materials. Impacte ambiental. Eficiència energètica,		
empremta de carboni i emissions associades. Reciclabilitat i materials biodegradables.		
- Factors de selecció de materials. Cost, disponibilitat, propietats físiques i químiques,		
durabilitat i resistència.		
- Aplicacions característiques dels materials metàl·lics, plàstics i polímers, composts i		
avançats.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Tecnologies de prototipatge ràpid: impressió 3D (FDM, SLA, SLS), CNC (Control Numèric per Ordinador).		
- Tall làser: aplicacions del tall i gravat làser per crear prototips.		
- Màquines de fresat: Utilització per a creació de prototips amb precisió en materials durs.		
- Fabricació digital aplicada a projectes. Concepte i integració. Procés de disseny a fabricació digital. Disseny assistit per ordinador.		
- Simulació digital de la fabricació. Optimització de recursos.		
- Seguretat i salut en el treball. Normes de seguretat i higiene en l'àmbit laboral. Importància en la prevenció de riscos laborals per garantir el benestar físic, mental i social.	UP1. "ME LO QUITAN DE LAS MANOS"	
- Objectius de la seguretat laboral. Prevenció d'accidents de treball i malalties professionals.		
Promoció d'un entorn de treball segur i saludable. Compliment de la legislació vigent en matèria de seguretat laboral.		
- Riscos laborals en entorns tecnològics: riscos físics, químics, mecànics, elèctrics, ergonòmics i específics.		
- Normes generals de seguretat en el treball. Obligacions del treballador i de l'empresa o centre educatiu.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Definició d'equips de protecció individual (EPI). Tipus d'EPI, ús correcte dels EPI.		
- Normes d'higiene en el treball. Mesures d'higiene personal. Condicions d'higiene en el lloc de treball.		
- Senyalització de seguretat. Prohibició, advertència, obligació i emergència.		
- Procediments d'emergència i primers auxilis.		
C. SISTEMES MECÀNICS		
- Màquina i mecanismes. Màquines simples i complexes.	UP3. ACCEPTES EL REpte INVENTOR?	
- Tipus de mecanismes, transmissió i transformació de moviments.		
- Suports i unió d'elements mecànics. Tipus i funció. Factors de disseny.		
- Càlcul i anàlisi de mecanismes, forces i moments. Càlcul de les forces actuant en cadenes i engranatges.		
- Paràmetres de disseny. Relació de transmissió. Càlcul de la relació entre les velocitats de diferents components. Potència necessària i la requerida per als mecanismes, tenint en compte friccions i eficiència.		
- Disseny pràctic d'un prototip amb mecanismes aplicats a un producte final o projecte.		
Muntatge físic.		
D. SISTEMES ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS		
	UP2. MOON CAMP	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Funcionament dels circuits i les màquines elèctriques de corrent continu (CC): motors, generadors i altres elements de CC.		
- Diagrames de circuits. Connexions de components com resistències, condensadors i altres elements de CC.		
- Simbologia dels elements elèctrics de CC.		
- Càlculs de circuits de CC: tensions, intensitats i resistències parcials i totals. Llei d'Ohm, lleis de Kirchhoff.		
- Experimentació de circuits de CC amb muntatges físics o simulacions i verificació de les lleis i teories.		
- Utilització de circuits de CC en projectes pràctics com automatismes o robots.		
E. SISTEMES INFORMÀTICS. PROGRAMACIÓ	UP2. MOON CAMP	
- Fonaments de la programació textual. Característiques, elements i llenguatges.		
- Procés de desenvolupament: edició, compilació o interpretació, execució, proves i depuració. Modularitat.		
- Creació de programari per executar tasques de manera autònoma.		
- Sistemes dissenyats per gestionar, comandar, dirigir o regular el comportament d'altres dispositius o sistemes.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Components fonamentals d'un sistema de control: sensors, actuadors i controladors.		
- Conceptes fonamentals d'un sistema de control: retroalimentació, consigna o valor		
referència, error, etc.		
- Representacions matemàtiques o simulacions d'un sistema que prediu i analitza el seu		
comportament. Equacions diferencials, funcions de transferència, o altres tècniques de		
modelització.	UP1. "ME LO QUITAN DE LAS MANOS" UP2. MOON CAMP	
- Intel·ligència artificial aplicada als sistemes de control.		
- Protocols de comunicació: el protocol bàsic d'internet, protocols per la transmissió de		
pàgines web, protocols per missatgeria en dispositius IoT o Internet de les coses.		
- Recollida automàtica de dades remotes i la transmissió a un sistema central que permet el		
monitoratge en temps real de dispositius, màquines i processos.		
- Internet de les coses (IoT). Concepte i funcionament.		
- Big data o dades massives. Concepte i funcionament.		
- Aplicació de sistemes d'enginyeria assistida per ordinador (CAE) a la simulació de prototips		
i d'actuadors. Grafset.		
F. SISTEMES AUTOMÀTICS		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Sistemes de control. Conceptes i elements. Sensors, actuadors i controladors.		
- Modelització de sistemes de control senzills.		
- Automatismes: disseny, construcció i simulació. Muntatge i programació de robots petits.		
- Conceptes bàsics dels sistemes SCADA. Nivells de supervisió. Elements a controlar.		
Telemetria i monitorització.		
- Elements de control a distància.		
- Integració de la IA, les dades massives i la robòtica, entre d'altres tecnologies emergents,		
per a l'automatització de sistemes de control.		
- Aplicació de sistemes d'enginyeria assistida per ordinador (CAE) a la simulació de prototips		
i d'actuadors.		
- Robòtica. Modelització de moviments i accions mecàniques.		
G. TECNOLOGIA SOSTENIBLE	UP2. MOON CAMP	
- Sistemes i mercats energètics. Implicacions econòmiques.		
- Consum energètic sostenible. Repercussions en la compra, comercialització, gestió de		
residus, transport i estil de vida sostenible.		
- Disseny per a la sostenibilitat, producció neta, recursos eficients, ecoetiquetes i certificació.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Subministraments domèstics. Anàlisi dels costos energètics d'un habitatge, factures i		
diferents tarifes de les companyies. Criteris d'estalvi.		
- Instal·lació elèctrica en l'habitatge.		
- Instal·lació d'aigua en l'habitatge.		
- Instal·lació de climatització en l'habitatge.		
- Instal·lació domòtica en l'habitatge.		
- Instal·lació de comunicacions en l'habitatge.		
- Definició i tipus d'energies renovables.		
- Eficiència energètica i sostenibilitat.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:**
- **proves d'avaluació,**
- **tasques individuals i col·lectives,**
- **productes finals,**
- **exposicions orals,**
- **Concursos a nivell local**

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	MUSEU DEL CALÇAT AMB ÀMBIT		
3r ESO			
4t ESO		SO I ACUSTICA A LA CAIXA	
1r BAT	LABORATORI IGETEC		
2n BAT	LABORATORI IGETEC		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen 1 batxiller

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament amb un examen i activitats finals.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 2n BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Tecnologia i enginyeria II	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Coordinar i desenvolupar projectes de recerca amb una actitud crítica i emprenedora, implementant estratègies i tècniques eficients de resolució de problemes i comunicant els resultats de manera adequada, per crear i millorar productes i sistemes de manera contínua.	CA 1.1 Desenvolupar projectes de recerca i innovació amb la finalitat de crear i millorar productes de manera contínua, utilitzant models de gestió cooperatius i flexibles.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8	2
	CA 1.2 Comunicar i difondre de manera clara i comprensible projectes elaborats i presentar-los amb la documentació tècnica necessària.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	2

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		UP7 UP8	
	CA 1.3 Perseverar en la consecució d'objectius en situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de la crítica raonada i utilitzant l'error com a part del procés d'aprenentatge	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8	8
CE 2 Seleccionar materials i elaborar estudis d'impacte, aplicant criteris tècnics i de sostenibilitat per fabricar productes de qualitat que donin resposta a problemes i tasques plantejats, des d'un enfocament responsable i ètic.	CA 2.1 Analitzar la idoneïtat dels materials tècnics en la fabricació de productes sostenibles i de qualitat, estudiant-ne l'estructura interna, les propietats, els tractaments de modificació i la millora de les seves propietats.	UP1	12
	CA 2.2 Elaborar informes senzills d'avaluació d'impacte ambiental de manera fonamentada y estructurada.	UP1	5
CE 3 Utilitzar les eines digitals adequades, analitzant-ne les possibilitats, configurant-les d'acord amb les seves necessitats i aplicant-hi coneixements interdisciplinaris, per resoldre tasques, com també per presentar els resultats de manera òptima.	CA 3.1 Resoldre problemes associats a les diferents fases del desenvolupament i gestió d'un projecte (disseny, simulació i muntatge i presentació), utilitzant les eines adequades de què proveeixen les aplicacions digitals.	UP8	5
CE 4 Generar coneixements i millorar destreses tècniques, transferint i aplicant sabers d'altres disciplines científiques amb actitud creativa,	CA 4.1 Calcular i muntar estructures senzilles, estudiant els tipus de càrregues a les quals es puguin veure sotmeses i la seva estabilitat.	UP2	12

per calcular, i resoldre problemes o donar resposta a necessitats dels diferents àmbits de l'enginyeria.			
	CA 4.2 Analitzar les màquines tèrmiques: màquines frigorífiques, bombes de calor i motors tèrmics, comprenent-ne el seu funcionament i realitzant simulacions i càlculs bàsics sobre l'eficiència que tenen.	UP4	12
	CA 4.3 Interpretar i solucionar esquemes de sistemes pneumàtics i hidràulics, a través de muntatges o simulacions, comprenent i documentant el funcionament de cadascun dels elements i del sistema íntegrament.	UP3	12
	CA 4.4 Interpretar i resoldre circuits de corrent altern, mitjançant muntatges o simulacions, identificant-ne els elements i comprenent el funcionament.	UP5	12
	CA 4.5 Experimentar i dissenyar circuits combinacionals i seqüencials físics i simulats aplicant fonaments de l'electrònica digital i compredre'n el seu funcionament en el disseny de solucions tecnològiques.	UP6	12
CE 5 Dissenyar, crear i avaluar sistemes tecnològics, aplicant coneixements de programació informàtica, regulació automàtica i control, com també les possibilitats que ofereixen les	CA 5.1 Comprendre i simular el funcionament dels processos tecnològics basats en sistemes automàtics de llaç obert i tancat, aplicant tècniques de simplificació i analitzant-ne l'estabilitat.	UP7	2

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

tecnologies emergents, per estudiar, controlar i automatitzar tasques.			
	CA 5.2 Conèixer i avaluar sistemes informàtics emergents i les implicacions que tenen en la seguretat de les dades, analitzant models existents.	UP7	2
CE 6 Analitzar i comprendre sistemes tecnològics dels diferents àmbits de l'enginyeria, estudiant les característiques, el consum i l'eficiència energètica, per avaluar l'ús responsable i sostenible que es fa de la tecnologia.	CA 6.1 Analitzar els diferents sistemes d'enginyeria des del punt de vista de la responsabilitat social i la sostenibilitat, estudiant les característiques d'eficiència energètica associades als materials i als processos de fabricació.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7	2

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

UNITATS D'APRENTATGE	TEMPORALITZACIÓ	CRITERIS ESPECÍFICS
UP0 - AVAL INICIAL	SETEMBRE	
UP1 - ASSAIGS MATERIALS	SETEMBRE - DESEMBRE	
UP2 - ESTÀTICA BIGUES	OCTUBRE-NOVEMBRE	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

UP3 - PNEUMÀTICA	NOVEMBRE	
UP4 - MOTORS	DESEMBRE-GENER	
UP5 - SISTEMES ELÈCTRICS ALTERN	FEBRER	
UP6 - SISTEMES DIGITALS	MARÇ	
UP7- SISTEMES DE CONTROL AUTOMÀTICS	ABRIL	
UP8- PROJECTES	tot el curs	

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROJECTES DE RECERCA I DESENVOLUPAMENT		
- Gestió i desenvolupament de projectes.	UP8	1r - 2n - 3r
- Estratègies de gestió de projectes col·laboratius. Promoció de la participació, aportació d'idees i repartiment de rols.	UP8	1r - 2n - 3r
- Tècniques de resolució de problemes iteratives per a la revisió i el redisseny constant i continu de qualsevol part del projecte.	UP8	1r - 2n - 3r
- Tècniques i estratègies de treball en equip.	UP8	
- Metodologies Agile: tipus, característiques i aplicacions.	UP8	1r - 2n - 3r
- Difusió i comunicació de documentació tècnica.	UP1 UP2 UP3	
- Elaboració de la documentació i referència a les fonts.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	UP4 UP5 UP6 UP7	
- Presentació del projecte.	UP8	
- Autoconfiança, autonomia i iniciativa personal.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7	
- Intel·ligència emocional. Identificació i gestió d'emocions.		
- Valoració de l'error i reavaluació com a part del procés d'aprenentatge. Redisseny dels projectes tècnics i de la documentació corresponent.	UP8	1r - 2n - 3r
- Emprenedoria. Concepte. Importància en l'economia i en la societat.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7	
- Resiliència. Concepte. Eines i estratègies de desenvolupament. Estudi de casos.		
- Perseverança. Concepte. Mecanismes per fomentar-la. Objectius a curt i llarg termini. Tècniques de motivació personal i grupal.		
- Creativitat. Concepte. Tècniques d'estimulació.		
- Aplicació de l'emprenedoria, resiliència, perseverança i creativitat a un projecte per abordar problemes des d'una perspectiva interdisciplinària.		
B. MATERIALS I FABRICACIÓ		
- Estructura interna d'un material. Disposició d'àtoms i molècules en un material.	UP 1	1r
- Nivells d'estructura. Estructura atòmica. Estructura microestructural: influència de la mida	UP 1	1r

del gra i les fases presents en el material. Estructura macroscòpica.	UP 1	1r
- Propietats d'assaig.	UP 1	1r
- Procediments d'assaigs. Tracció, compressió, torsió. Assaigs de duresa i resiliència.	UP 1	1r
- Tècniques de disseny dels materials: disseny per a la fabricació (DfM), per a l'assemblatge (DfA) i disseny sostenible.	UP 1	1r
Tractaments de modificació i millora de propietats. Modificació física i química. Nanotecnologia, recobriments i tractaments superficials	UP 1	1r
Sostenibilitat dels materials. Tipus de materials, cicle de vida i economia circular	UP 1	1r
Tècniques de fabricació industrial. Processos de fabricació. Manufactura avançada i control de qualitat	UP 1	1r
C. SISTEMES MECÀNICS		
- Estructures senzilles. Elements. Càlcul de forces i moments. Anàlisi estructural i d'estabilitat.	UP 2	1r
- Tipus de càrregues i suports. Diagrames d'esforços i moments en exemples senzills.	UP 2	1r
- Muntatge o simulació d'estructures senzilles.	UP 2	1r
- Principis de Termodinàmica. Cicle de Carnot. Càlculs i simuladors.	UP 4	1r
- Màquines tèrmiques: introducció i classificació.	UP 4	2n
- Màquines motrius de vapor. Motor alternatiu de combustió interna. Cicle Otto i cicle dièsel. Balanç energètic. Potència i rendiment. Aplicacions i càlculs.	UP 4	2n
- Màquines frigorífiques. Elements d'un sistema frigorífic. Sistemes de refrigeració de vapor i de gas. Bomba de calor i rendiment. Aplicacions. Càlculs i simuladors.	UP 4	2n

- Pneumàtica. Producció, distribució i tractament de l'aire comprimit. Components d'un circuit pneumàtic. Càlculs. Interpretació i disseny de circuits pneumàtics. Diagrames de seqüències de treball. Aplicacions. Simuladors.	UP 3	1r
- Hidràulica. Principis físics de mecànica i dinàmica de fluids. Bernouilli i Venturi. Càlculs.	UP 3	1r
- Elements d'instal·lacions hidràuliques. Simbologia hidràulica. Interpretació, disseny i muntatge físic o simulació de circuits hidràulics.	UP 3	1r
D. SISTEMES ELÈCTRICS I ELECTRÒNICS		
- Potència activa, reactiva i aparent. Triangle de potències.	UP 5	2n
- Càlcul de corrent, tensió, impedància i les diferents potències.	UP 5	2n
- Muntatge o simulació de circuits de CA.	UP 5	2n
- Sistema binari i les seves operacions bàsiques. Àlgebra de Boole.	UP 6	2n
- Portes lògiques.	UP 6	2n
- Circuits digitals combinacionals. Disseny i simplificació amb mapes de Karnaugh de problemes senzills.	UP 6	2n
- Aplicacions de circuits digitals combinacionals.	UP 6	2n
- Experimentació en simuladors de circuits digitals combinacionals.	UP 6	3r
- Diferència entre circuits digitals combinacionals i seqüencials.	UP 6	3r
- Blocs bàsics de memòria en circuits seqüencials. Registres. Comptadors.	UP 6	3r
- Experimentació en simuladors de circuits digitals seqüencials.	UP 6	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:**
 - **proves d'avaluació,**
 - **tasques individuals.**
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	museu del calçat amb Àmbit		
3r ESO			

4t ESO		so i acustica	
1r BAT	LABORATORI IGETEC		
2n BAT	LABORATORI IGETEC anul·lat		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen 2n Batxiller

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament amb un exament final i unes activitats.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA MÚSICA

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: MÚSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Analitzar obres de diferents èpoques i cultures, identificant-ne els principals trets estilístics i establint relacions amb el seu context, per valorar el patrimoni musical i de la dansa com a font de gaudi i enriquiment personal.	CA 1.1 Identificar els principals trets estilístics d'obres musicals i de dansa de diferents èpoques i cultures, fent evident una actitud d'obertura, interès i respecte a l'hora d'escoltar-les o de veure-les.	UP 5 <i>Just dance del mon</i> UP 6 <i>Viatjant pel mon amb la música</i>	5
	CA 1.2 Explicar, amb actitud oberta i respectuosa, les funcions acomplertes per determinades produccions musicals i de dansa, relacionant-les amb les principals característiques del seu context	UP 5 <i>Just dance del món</i> UP 6 <i>Viatjant pel món amb la música</i>	5

	històric, social i cultural. CA 1.3 Establir connexions entre manifestacions musicals i dansístiques de diferents èpoques i cultures, valorant-ne la influència sobre la música i la dansa actuals.	UP 5 <i>Just dance del món</i> UP 6 <i>Viatjant pel món amb la música</i>	5
CE 2 Explorar les possibilitats expressives de diferents tècniques musicals i de la dansa, a través d'activitats d'improvisació, per incorporar-les al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció de les tècniques més adequades a la intenció expressiva.	CA 2.1 Participar amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de tècniques musicals i dansístiques elementals, mitjançant improvisacions pautades, individuals o grupals, en què es facin servir la veu, el cos, instruments musicals i eines tecnològiques. CA 2.2 Expressar idees, sentiments i emocions en activitats pautades d'improvisació, seleccionant les tècniques més adequades entre les que conformen el repertori personal de recursos.	UP 2 <i>De què està feta una partitura?</i> UP 2 Àmbit General <i>Ja nedam</i> UP 2 Àmbit General <i>Ja nedam</i> UP 2 <i>De què està feta una partitura?</i>	25 10
CE 3 Interpretar peces musicals i de dansa, gestionant adequadament les emocions i emprant diverses estratègies i tècniques vocals, corporals o instrumentals, per ampliar les possibilitats	CA 3.1 Llegir partitures senzilles, identificant de forma guiada els elements bàsics del llenguatge musical, amb o sense suport de	Totes les UP	10

d'expressió personal.	l'audició.		
	CA 3.2 Emprar tècniques elementals d'interpretació vocal, corporal o instrumental, aplicant estratègies de memorització i valorant els assaigs com a espais d'escolta i aprenentatge.	Totes les UP	20
	CA 3.3 Interpretar amb correcció, peces musicals i dansístiques senzilles, individuals i grupals, <u>dins i fora de l'aula</u> , gestionant de manera guiada l'ansietat i la por escènica i mantenint la concentració.	Totes les UP	10
CE 4 Crear propostes artístiques i musicals, fent servir la veu, el cos, instruments musicals i eines tecnològiques, per potenciar la creativitat i identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	CA 4.1 Planificar i desenvolupar amb creativitat propostes artístiques i musicals, tant individuals com col·laboratives, emprant mitjans musicals i de dansa, com també eines analògiques i/o digitals.	UP 1 Àmbit General <i>Vídeo-selfie</i> UP 2 <i>De què està feta una partitura?</i> UP 3 <i>Shhh silenci</i>	5
	CA 4.2 Participar activament en la planificació i en l'execució de propostes artístiques i musicals	UP 1 Àmbit General <i>Vídeo-selfie</i> UP 2 <i>De què està feta una</i>	5

	col·laboratives, valorant les aportacions de la resta d'integrants del grup i descobrint oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	<i>partitura?</i> UP 3 <i>Shhh Silenci</i>	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Tècniques elementals per a la interpretació: tècniques vocals, instrumentals i corporals, tècniques d'estudi i de control d'emocions. Normes de comportament bàsiques en la recepció musical adequades al context. Normes de comportament i participació en activitats musicals. Els elements de la música (melodia, ritme, dinàmica, instrumentació). L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.	1 Posa't en marxa!	1r
Els elements de la música (melodia, ritme, dinàmica, instrumentació). Les qualitats del so (altura, durada, intensitat i timbre) i la seva representació gràfica. Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o grupal de diferents tipus de música del patrimoni musical propi i d'altres cultures. Normes de comportament bàsiques en la recepció musical adequades al context. Normes de comportament i participació en activitats musicals. Tècniques d'improvisació guiada. Eines digitals per a la creació musical. Seqüenciadors i editors de partitures.	2 De què està feta una partitura?	1r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Concerts, actuacions musicals i altres manifestacions artístiques i musicals, en viu i enregistrades.		
El so, el renou i el silenci. Sensibilitat vers la pol·lució sonora: la contaminació acústica i els seus efectes sobre la salut. Importància de la creació d'ambients saludables d'escolta. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Normes de comportament bàsiques en la recepció musical: respecte i valoració. Normes de comportament i participació en activitats musicals.	3 Shhh Silenci	2n
Instrumentes musicals: classificació general de famílies i característiques. Artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals. Agrupacions musicals rellevants, vocals i instrumentals: cor, orfeó, banda de música, orquestra simfònica, principals grups de cambra (quartet de corda, quintet de metall, quintet de vent...), agrupacions de música moderna (banda de jazz/big band, grup de rock), agrupacions de música tradicional, etc. Normes de comportament bàsiques en la recepció musical adequades al context. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. Tècniques d'estudi. Tècniques de control d'emocions. Estratègies de recerca i selecció d'informació de manera guiada.	4 Afinam?	2n
Obres musicals i de dansa rellevants: identificació de les característiques bàsiques (rítmiques, melòdiques, tímbriques i estructurals). Gèneres de la música i la dansa. Repertori vocal, instrumental o corporal en grup, de diferents tipus de música del patrimoni musical de les Illes Balears i d'altres cultures. Les músiques tradicionals a Espanya, amb especial esment a les Illes Balears, i la seva diversitat cultural: instruments, cançons representatives, danses i balls. Tradicions musicals i de dansa d'altres cultures del món. Concerts, actuacions musicals i altres manifestacions artístiques i musicals, en viu i enregistrades.	5 Just dance del mon 6 Viatjant pel mon amb la música	3r

Tradicions musicals i dansístiques d'altres cultures del món. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.		
La veu humana. L'aparell fonador i l'aparell ressonador. Tipus de veus i tessitura. Veus i agrupacions vocals. Concerts, actuacions musicals i altres manifestacions artístiques i musicals, en viu i enregistrades. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Compositors i compositores, artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals.	6 Viatjant pel món amb la música	3r
Projectes musicals i audiovisuals: ús de la veu, el cos, els instruments musicals, els mitjans i les aplicacions tecnològiques disponibles Normes de comportament i participació en activitats musicals.	Àmbit General VÍdeo-selfie	1r
Projectes musicals i audiovisuals: ús de la veu, el cos, els instruments musicals, els mitjans i les aplicacions tecnològiques disponibles. Gèneres de la música i la dansa. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Normes de comportament bàsiques en la recepció musical adequades al context. Normes de comportament i participació en activitats musicals.	Àmbit General Ja nedam	2n

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques instrumentals a l'aula de música

Les activitats de pràctica instrumental són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten la millora de les capacitats mentals, estimulen tant la memòria com l'atenció i desenvolupen les habilitats motrius.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

1r ESO		Taller de dansa africana Taller de rap	Visita d'un estudi de gravació i gravació del rap guanyador

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes que tenguin l'àrea de Música suspesa de 1r, tenen dues opcions per poder recuperar-la:

- Si durant el curs actual 2025/2026 l'alumne/a cursa l'assignatura de Música i aprova les dues primeres avaluacions, automàticament li queda aprovada la matèria del curs anterior que tenguí suspès.
- Si l'alumne/a no cursa l'assignatura durant el curs actual o no aprova les dues primeres avaluacions haurà de fer el DOSSIER de tasques que tenen al classroom MÚSICA PENDENTS i que s'ha de lliurar (ja sigui en paper o via classroom) el dia que s'indiqui al Classroom.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA MÚSICA

CURS: 3r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: MÚSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Analitzar obres de diferents èpoques i cultures, identificant-ne els principals trets estilístics i establint relacions amb el seu context, per valorar el patrimoni musical i de la dansa com a font de gaudi i enriquiment personal.	CA 1.1 Identificar els principals trets estilístics d'obres musicals i de dansa de diferents èpoques i cultures, fent evident una actitud d'obertura, interès i respecte a l'hora d'escoltar-les o veure-les.	UP 4 <i>Es cerquen dones compositores.</i> UP 5 <i>Li hagués agradat a Beethoven el heavy metal?</i> UP 6 <i>Back to Bach</i>	10
	CA 1.2 Explicar, amb una actitud oberta i respectuosa, les funcions de determinades produccions musicals i de dansa, relacionant-les amb les principals característiques del context històric, social i cultural.	UP 4 <i>Es cerquen dones compositores.</i> UP 5 <i>Li hagués agradat a Beethoven el heavy metal?</i>	10

	CA 1.3 Establir connexions entre manifestacions musicals i de dansa de diferents èpoques i cultures, tot valorant-ne la influència sobre la música i la dansa actuals.	UP 6 <i>Back to Bach</i> UP 4 <i>Es cerquen dones compositores</i> UP 5 <i>Li hagués agradat a Beethoven el heavy metal?</i> UP 6 <i>Back to Bach</i>	10
CE 2 Explorar les possibilitats expressives de diferents tècniques musicals i de la dansa, a través d'activitats d'improvisació, per incorporar-les al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció de les tècniques més adequades a la intenció expressiva.	CA 2.1 Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, a l'exploració de tècniques musicals i de dansa elementals, mitjançant improvisacions pautades, tant individuals com col·lectives, utilitzant la veu, el cos, instruments musicals i eines tecnològiques. CA 2.2 Expressar idees, sentiments i emocions en activitats pautades d'improvisació, seleccionant les tècniques més adequades d'entre aquelles que conformen el repertori de recursos personal.	UP 2 <i>I si canviem la lletra?</i> UP 2 <i>I si canviem la lletra?</i>	10 10
CE 3 Interpretar peces musicals i de dansa, gestionant adequadament les emocions i emprant diverses estratègies i tècniques vocals, corporals o instrumentals, per ampliar les possibilitats d'expressió personal.	CA 3.1 Llegir partitures senzilles, identificant de forma guiada els elements bàsics del llenguatge musical, amb o sense suport de l'audició. CA 3.2 Emprar tècniques elementals d'interpretació vocal, corporal o instrumental, aplicant estratègies de memorització i valorant els assaigs com a espais	Totes les UP Totes les UP	10 15

	d'escolta i aprenentatge. CA 3.3 Interpretar peces musicals i de dansa senzilles individuals o grupals, dins o fora de l'aula, correctament, gestionant de manera guiada l'ansietat i la por escènica, i mantenint la concentració.	Totes les UP	10
CE 4 Crear propostes artístiques i musicals, fent servir la veu, el cos, instruments musicals i eines tecnològiques, per potenciar la creativitat i identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	CA 4.1 Planificar i desenvolupar amb creativitat propostes artístiques i musicals, tant individuals com col·laboratives, tot emprant mitjans musicals i de dansa, com també eines analògiques i digitals.	UP 3 <i>Feim de DJ</i>	10
	CA 4.2 Participar activament en la planificació i en l'execució de propostes artístiques i musicals col·laboratives, valorant les aportacions de la resta d'integrants del grup i descobrint oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	UP 3 <i>Feim de DJ</i>	5

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Tècnica vocal, instrumental i corporal. Tècniques d'estudi. Tècniques de control d'emocions. Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o en grup, de diferents	UP 1 Descodificant la música	1r

tipus de música del patrimoni musical de les Illes Balears i d'altres cultures. Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. La música i els efectes sonors en els mitjans audiovisuals (cinema, televisió, plataformes de transmissió [estríming], ràdio, videojocs...) i les tecnologies digitals. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Normes de comportament en la recepció musical: respecte, valoració i adequació al context (concert clàssic, concert pop, concert de jazz, música tradicional, etc.). Normes de comportament i participació en activitats musicals.		
Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. El cànon occidental: consciència de la perspectiva eurocèntrica. Perspectiva de gènere. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Normes de comportament en la recepció musical: respecte, valoració i adequació al context (concert clàssic, concert pop, concert de jazz, música tradicional, etc.).	UP 2 <i>I si canviem la lletra?</i>	1r
Eines digitals per a la creació musical. Seqüenciadors i editors de partitures. Músiques populars, urbanes i contemporànies. Context, origen i evolució dels gèneres i estils més representatius. Projectes musicals i audiovisuals: ús de la veu, el cos, els instruments musicals, els mitjans i les aplicacions tecnològiques disponibles. Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. Tècniques d'estudi. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Estratègies de recerca i selecció de fonts d'informació fiables. Contrast de la informació i avaluació de la fiabilitat.	UP 3 <i>Feim de DJ</i>	2n
Mites, estereotips i rols de gènere transmesos a través de la música i la dansa. El cànon occidental: consciència de la perspectiva eurocèntrica. Perspectiva de gènere. Compositores i intèrprets destacades de diferents èpoques. Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o en grup, de diferents tipus de música	UP 4 <i>Es cerquen dones compositores</i>	2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

del patrimoni musical de les Illes Balears i d'altres cultures.Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.		
L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o en grup, de diferents tipus de música del patrimoni musical de les Illes Balears i d'altres cultures.Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. Artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals.Història de la música i la dansa occidental: períodes, característiques, gèneres musicals, veus instruments, agrupacions, compositors, compositores, intèrprets destacats i obres rellevants.	UP 5 <i>Li hagués agradat a Beethoven el heavy metal?</i>	3r
Gèneres de la música i la dansa.Obres musicals i de dansa rellevants: reconeixement, descripció, anàlisi i valoració de les característiques bàsiques (melòdiques, rítmiques, tímbriques, dinàmiques i estructurals).Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. Concerts, actuacions musicals i altres manifestacions artístiques i musicals, en viu i enregistrades.Història de la música i la dansa occidental: períodes, característiques, gèneres musicals, veus instruments, agrupacions, compositors, compositores, intèrprets destacats i obres rellevants.Artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals.L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició. Eines digitals per a la recepció musical: les plataformes d'estríming i altres canals de difusió de música. Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o en grup, de diferents tipus de música del patrimoni musical de les Illes Balears i d'altres cultures.	UP 6 <i>Back to Bach</i>	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques instrumentals a l'aula de música

Les activitats de pràctica instrumental són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten la millora de les capacitats mentals, estimulen tant la memòria com l'atenció i desenvolupen les habilitats motrius.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO		Concert Teatre Principal d'Inca	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes que tenguin l'àrea de Música suspesa de 3r d'ESO, tenen dues opcions per poder recuperar-la:

- Si durant el curs actual 2025/2026 l'alumne/a cursa l'assignatura de Música com optativa a 4rt d'ESO i aprova les dues primeres avaluacions, automàticament li queda aprovada la matèria del curs anterior que tenguí suspès.
- Si l'alumne/a no cursa l'assignatura durant el curs actual, haurà de fer el DOSSIER de tasques que tenen al classroom MÚSICA PENDENTS i que s'ha de lliurar (ja sigui en paper o via classroom) el dia que s'indiqui al Classroom.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA MÚSICA

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA:MÚSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Analitzar obres de diferents èpoques i cultures, identificant-ne els principals trets estilístics i establint relacions amb el seu context, per valorar el patrimoni musical i de la dansa com a font de gaudi i enriquiment personal.	CA 1.1 Analitzar obres musicals i de dansa de diferents èpoques i cultures, identificant-ne els trets estilístics, explicant la seva relació amb el context i fent evident una actitud d'obertura, interès i respecte a l'hora d'escoltar-les o veure-les.	UP 1 La música que escolt UP 2 Sons del món UP 6 Back to Bach (II)	10
	CA 1.2 Valorar críticament els hàbits, els gusts i els referents musicals i de dansa de diferents èpoques i cultures, reflexionant sobre la seva evolució i sobre la relació amb els del present.	UP 1 La música que escolt UP 2 Sons del món UP 6 Back to	10

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		Bach(II)	
CE 2 Explorar les possibilitats expressives de les diferents tècniques musicals i de la dansa, a través d'activitats d'improvisació, per incorporar-les al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció de les tècniques més adequades a la intenció expressiva.	CA 2.1 Participar amb iniciativa, confiança i creativitat en l'exploració de tècniques musicals i de dansa de complexitat més gran, mitjançant improvisacions lliures i pautades, individuals o en grup, en què es faci servir la veu, el cos, instruments musicals o eines tecnològiques.	UP 3 Cream música electrònica	10
	CA 2.2 Elaborar peces musicals o de dansa estructurades, a partir d'activitats d'improvisació, seleccionant les tècniques del repertori personal de recursos més adequades a la intenció expressiva.	UP 3 Cream música electrònica	10
CE 3 Interpretar peces musicals i de dansa, gestionant adequadament les emocions i emprant diverses estratègies i tècniques vocals, corporals o instrumentals, per ampliar les possibilitats d'expressió personal.	CA 3.1 Llegir partitures senzilles, identificant els elements bàsics del llenguatge musical i analitzant de forma guiada les estructures de les peces, amb suport de l'audició o sense.	Totes les UP	14
	CA 3.2 Emprar diferents tècniques d'interpretació vocal, corporal o instrumental, aplicant estratègies de memorització i valorant els assaigs com a espais d'escolta i aprenentatge.	Totes les UP	13
	CA 3.3 Interpretar amb correcció i expressivitat peces musicals i de dansa, individuals i en grup, dins de l'aula i a fora, gestionant l'ansietat i la por escènica, mantenint la concentració.	Totes les UP	13
CE 4 Crear propostes artístiques i musicals, fent servir la veu, el cos, instruments musicals i eines tecnològiques, per potenciar la creativitat i identificar oportunitats de	CA 4.1 Planificar i desenvolupar, amb creativitat, propostes artístiques i musicals, tant individuals com col·laboratives, seleccionant els mitjans musicals i de dansa més adients d'entre els disponibles, així com	UP 4 Com sona Inca? UP 5 Aquesta música em sona!	10

desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	les eines analògiques o digitals més oportunes. CA 4.2 Participar activament en la planificació i en l'execució de propostes artístiques i musicals col·laboratives, assumint diferents funcions, valorant les aportacions de la resta d'integrants del grup i identificant diverses oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic i professional.	UP 4 Com sona Inca? UP 5 Aquesta música em sona!	10

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Gèneres de la música i la dansa. Obres musicals i de dansa rellevants: reconeixement, descripció, anàlisi i valoració de les característiques bàsiques (melòdiques, rítmiques, tímbriques, dinàmiques i estructurals) Tècniques per a la interpretació: tècniques vocals, instrumentals i corporals. Tècniques d'improvisació guiada i lliure: improvisació melòdica, rítmica, ritmicomelòdica...	UP 1	1r

Obres musicals i de dansa rellevants: reconeixement, descripció, anàlisi i valoració de les característiques bàsiques (melòdiques, rítmiques, tímbriques, dinàmiques i estructurals) Repertori vocal, instrumental o corporal, individual o grupal, de diferents tipus de música del patrimoni musical històric, actual i d'altres cultures, amb especial esment a les produccions de les Illes Balears. Artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.	UP 2 Sons del mon	1r
Músiques populars urbanes i contemporànies. Origen i evolució del jazz, el rock, el pop... fins a l'actualitat. Panorama musical actual de les Illes Balears. Eines digitals per a la creació musical. Seqüenciadors i editors de partitures. Músiques populars, urbanes i contemporànies. Context, origen i evolució dels gèneres i estils més representatius. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.	UP 3 Cream música eletrònica	2n
El silenci, el so i el renou. Sensibilització i actitud crítica enfront de la pol·lució sonora i el consum indiscriminat de música. Efectes de la contaminació acústica sobre la salut i el benestar. Prevenció i solucions. L'escolta activa. Tècniques: anàlisi i percepció auditiva; atenció i concentració durant l'audició. Anàlisi del consum indiscriminat de música. Influència de les plataformes digitals i dels algorismes de recomanació. Hàbits saludables de consum musical.	UP 4 Com sona Inca?	2n
Planificació i execució de projectes musicals i audiovisuals. Valors i hàbits de consum responsable en les plataformes digitals i les xarxes socials musicals. Recursos per a la creació de productes musicals i audiovisuals. Eines digitals per a la creació musical. Seqüenciadors, editors de partitures i aplicacions informàtiques. Participació activa, de manera respectuosa i col·laborativa, en activitats musicals.	UP 5 Aquesta música em sona!	3r

Música i cinema. Característiques, funcions, origen i evolució. Música i publicitat. Tipus, funcions i evolució. Música i teatre: teatre clàssic (tragèdies, comèdies...), teatre gestual, teatre musical, nous llenguatges teatrals. Música i dansa: ballet, dansa contemporània, danses tradicionals... Música i literatura: poesia i música, cançons narratives... Música i arts visuals: sinestèsia, vídeoart, animació digital...		
Gèneres de la música i la dansa. Obres musicals i de dansa rellevants: reconeixement, descripció, anàlisi i valoració de les característiques bàsiques (melòdiques, rítmiques, tímbriques, dinàmiques i estructurals). Tècniques per a la interpretació: tècnica vocal, instrumental i corporal. Concerts, actuacions musicals i altres manifestacions artístiques i musicals, en viu i enregistrades. Història de la música i la dansa occidental: períodes, característiques, gèneres musicals, veus instruments, agrupacions, compositors, compositores, intèrprets destacats i obres rellevants. Artistes i intèrprets internacionals, nacionals, regionals i locals. L'escolta activa: atenció i concentració durant l'audició.	UP 6 Back to Back (II)	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques instrumentals a l'aula de música

Les activitats de pràctica instrumental són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten la millora de les capacitats mentals, estimulen tant la memòria com l'atenció i desenvolupen les habilitats motrius.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Concert Teatre Principal Inca(pendent de programació)	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

Els alumnes que tenguin l'àrea de Música suspesa de 4rt d'ESO hauràn de fer el DOSSIER de tasques que tenen al classroom MÚSICA PENDENTS i que s'ha de lliurar (ja sigui en paper o via classroom) el dia que s'indiqui al Classroom.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r ESO)

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: MATEMÀTIQUES	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Interpretar problemes matemàtics organitzant les dades, establint les relacions entre elles i comprenent les preguntes formulades. CA 1.2 Aplicar eines i estratègies apropiades que contribueixin a la resolució de problemes. CA 1.3 Obtenir solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	TOTES	
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des d'un punt de vista matemàtic i la repercussió	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema. CA 2.2 Comprovar la validesa de les solucions d'un problema i la seva coherència en el context plantejat,	TOTES	

global.	avaluant el seu abast i repercussió des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable, etc.).		
CE 3 Formular i comprovar conjetures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular i comprovar conjetures senzilles de forma guiada analitzant patrons, propietats i relacions. CA 3.2 Plantejar variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades o alguna condició del problema. CA 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la recerca i comprovació de conjetures o problemes.	TOTES	
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Reconèixer patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació computacional. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de forma eficaç interpretant i modificant algorismes.	TOTES	
CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. CA 5.2 Realitzar connexions entre diferents processos matemàtics aplicant coneixements i experiències prèvies.	TOTES	
CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-les en situacions diverses.	CA 6.1 Reconèixer situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca: inferir, mesurar, comunicar,	TOTES	

	classificar i predir. CA 6.2 Identificar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries resolent problemes contextualitzats. CA 6.3 Reconèixer l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.		
CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.1 Representar conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics de maneres diferents i amb eines diverses, incloses les digitals, visualitzant idees, estructurant processos matemàtics i valorant-ne la utilitat per compartir informació. CA 7.2 Elaborar representacions matemàtiques que ajudin en la cerca d'estratègies de resolució d'una situació problematitzada.	TOTES	
CE 8 Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	CA 8.1 Comunicar informació utilitzant el llenguatge matemàtic apropiat, oralment i per escrit, per descriure, explicar i justificar raonaments, procediments i conclusions. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana comunicant-lo amb precisió i rigor.	TOTES	
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se	CA 9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics.	TOTES	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.		
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica, creativa i realitzant judicis informats. CA 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	TOTES	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
SENTIT NUMÈRIC Comptatge - Ús d'estratègies senzilles de recompte sistemàtic en problemes i situacions de la vida quotidiana com ara el principi multiplicatiu i els diagrames d'arbre. Quantitat - Ús de formes abreujades d'escriptura de nombres grans utilitzant potències en base 10. - Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de quantitats en contextos de la	TOTES	1r, 2n, 3r

vida quotidiana.

- Diferents formes de representació de nombres enters, fraccionaris i decimals, inclosa la recta numèrica.
- Valor absolut d'un nombre enter.
- Realització d'estimacions amb la precisió requerida.
- Fraccions equivalents.
- Relació entre fraccions i nombres decimals. Conversió.
- Classificació dels nombres decimals.

Sentit de les operacions

- Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul.
- Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades.
- Propietats de les operacions (suma, resta, multiplicació, divisió i potenciació).
- Relacions inverses entre les operacions (addició i sotstracció, la multiplicació i la divisió).
- Jerarquia de les operacions.
- Estratègies de càlcul mental amb nombres naturals i enters.
- Interpretació de l'efecte de les operacions aritmètiques amb nombres enters, fraccions i expressions decimals i el seu ús per resoldre problemes.
- Potències de nombres enters amb exponent natural. Significat, operacions i ús.
- Ús de les operacions de les potències per simplificar càlculs o reduir expressions.
- Els nombres quadrats perfectes. Obtenció d'arrels exactes senzilles i estimació d'arrels quadrades no exactes.
- Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades.
- Utilització de les relacions inverses entre les operacions en la simplificació i la resolució de problemes.

Relacions

- Comparació i ordenació de fraccions i decimals: situació exacta o aproximada en la recta numèrica.
- Relació de divisibilitat entre nombres naturals. Obtenció dels múltiples i els divisors d'un

nombre. - Criteris de divisibilitat. - Nombres primers i composts. Descomposició d'un nombre en factors primers. - Ús d'estratègies com el càlcul de múltiples, l'obtenció de divisors i la factorització en nombres primers per resoldre problemes. - Múltiples i divisors comuns a diversos nombres. Mínim comú múltiple i màxim comú divisor de dos o més nombres: concepte i càlcul utilitzant diferents estratègies inclosa la descomposició factorial. - Resolució de problemes fent ús del màxim comú divisor i mínim comú múltiple. - Selecció de la representació més adequada, com també de les unitats òptimes, per a una mateixa quantitat en cada situació o problema. Raonament proporcional - Raons i proporcions: comprensió i representació de relacions quantitatives. - Magnituds directa i inversament proporcionals. Constant de proporcionalitat. Identificació de magnituds directa i inversament proporcionals. - Percentatges: comprensió, càlcul i ús en la resolució de problemes. - Situacions de proporcionalitat en diferents contextos: anàlisi i desenvolupament de mètodes per a la resolució de problemes (augment i disminucions percentuals, rebaixes i increments de preus, impostos, escales, canvis de divises, velocitat i temps, etc.). - Repartiments directament proporcionals. Utilitat, càlcul i aplicació a la resolució de problemes en diversos contextos. Educació financera - Informació numèrica en contextos financers senzills: interpretació.		
SENTIT DE LA MESURA Magnitud - Atributs mesurables dels objectes físics i matemàtics: recerca i relació entre ells. Concepte de magnitud. - Estratègies d'elecció de les unitats i operacions adequades en problemes senzills que impliquin mesura. Mesura	UP 2, 3, 4	1r, 2n i 3r

- Deducció, interpretació i aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds i àrees en figures planes. - Representació d'objectes geomètrics amb propietats fixades, com les longituds dels costats o les mesures dels angles. Estimació i relacions - Formulació de conjectures sobre mesures o relacions entre elles basades en estimacions. Aplicació a objectes quotidians.		
SENTIT ESPACIAL Figures geomètriques de dues i tres dimensions - Paral·lelisme i perpendicularitat. - Construccions geomètriques senzilles: mediatriu, bisectriu. Propietats. - Figures geomètriques planes: descripció i classificació en funció de les seves propietats o característiques. - Triangles. Classificació i propietats. - Quadrilàters. Classificació i propietats. - Diagonals, apotema i simetries en polígons regulars. - Circumferència, cercle, arc i sector circular. - Angles exteriors i interiors d'un polígon. Mesura i càlcul d'angles en figures planes. - Angle inscrit i angle central d'una circumferència. - Circumferència i altres superfícies circulars. Perímetre i àrea. - Construcció de figures geomètriques amb eines manipulatives. - Teorema de Pitàgores. Justificació geomètrica i aplicacions. Aplicació a la classificació de triangles. Localització i sistemes de representació - Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. - Coordenades cartesianes: representació i identificació de punts en un sistema d'eixos de coordenades.	UP 2 i 3	1r i 2n

SENTIT ALGEBRAIC Patrons - Patrons, pautes i regularitats: observació i determinació de la regla de formació en casos senzills. Model matemàtic - Iniciació al llenguatge algebraic. - Comprensió de la importància del llenguatge algebraic per a generalitzar propietats i simbolitzar relacions. Variable - Variable: comprensió del concepte en les seves diferents naturaleses. - Comprensió i iniciació al llenguatge algebraic; obtenció de valors numèrics en expressions algebraiques senzilles per a diferents valors dels seus paràmetres. Igualtat i desigualtat - Expressions algebraiques senzilles: comprensió del seu sentit, utilitat i operacions senzilles. - Relacions lineals en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant l'àlgebra simbòlica. - Resolució d'equacions de primer grau amb una incògnita. Relacions i funcions - Relacions quantitatives en situacions de la vida quotidiana i classes de funcions que les modelitzen. - Relacions lineals: identificació i comparació de diferents formes de representació, taules, gràfics o expressions algebraiques, i les seves propietats a partir d'elles. Pensament computacional - Generalització i transferència de processos de resolució de problemes a altres situacions.	UP 3, 4 i 5	2n i 3r
SENTIT ESTOCÀSTIC Organització i anàlisi de dades - Fases i tasques d'un estudi estadístic. Població, mostra i individu. Variables estadístiques: qualitatives, discretes i contínues. Elaboració de taules estadístiques senzilles per a variables qualitatives i quantitatives discretes.	UP 1	1r

- Estratègies de recollida i organització de dades de situacions de la vida quotidiana que comprenen una sola variable. Diferència entre variables i valors individuals. - Paràmetres de posició: mitjana aritmètica i ponderada, moda, mediana. Càlcul, interpretació i propietats. - Gràfiques estadístiques: representació a mà alçada. - Diagrames de barres i de sectors. Polígons de freqüències.		
SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions - Estratègies de foment de la curiositat, la iniciativa, la perseverança i la resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. - Gestió emocional: emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Autoconsciència i autoregulació. - Estratègies de foment de la flexibilitat cognitiva: apertura a canvis d'estratègia, identificació i transformació de l'error en oportunitat d'aprenentatge. Treball en equip i presa de decisions - Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a l'optimització del treball en equip. - Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a compartir i construir coneixement matemàtic. - Ús de conductes empàtiques i estratègies per a la gestió i resolució de conflictes que puguin sorgir dins d'un equip de treball. Inclusió, respecte i diversitat - Actituds inclusives i acceptació de la diversitat present a l'aula i en la societat. - La contribució de les matemàtiques al desenvolupament dels diferents àmbits del coneixement humà des d'una perspectiva de gènere.	TOTES	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són un exemple, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

La qualificació de l'alumnat es determinarà a partir de l'assoliment dels criteris d'avaluació establerts per a la matèria, segons el grau de desenvolupament de les competències específiques.

El 80% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs i tasques d'aplicació pràctica.

El 20% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria d'unitats que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO		Participació en les proves Cangur.	Curs Centmat: Màgia algebraica

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

Cal remarcar que essent 1r ESO el primer curs de l'etapa de l'Educació Secundària, en cap cas s'ha de recuperar la matèria pendent de cursos anteriors.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: MATEMÀTIQUES	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Interpretar problemes matemàtics organitzant les dades, establint les relacions entre elles i comprenent les preguntes formulades. CA 1.2 Aplicar eines i estratègies apropiades que contribueixin a la resolució de problemes. CA 1.3 Obtenir solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	TOTES	
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema. CA 2.2 Comprovar la validesa de les solucions d'un	TOTES	

d'un punt de vista matemàtic i la repercussió global.	problema i la seva coherència en el context plantejat, avaluant el seu abast i repercussió des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable, etc.).		
CE 3 Formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular i comprovar conjectures senzilles de forma guiada analitzant patrons, propietats i relacions. CA 3.2 Plantejar variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades o alguna condició del problema. CA 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la recerca i comprovació de conjectures o problemes.	TOTES	
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Reconèixer patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació computacional. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de forma eficaç interpretant i modificant algorismes.	TOTES	

CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. CA 5.2 Realitzar connexions entre diferents processos matemàtics aplicant coneixements i experiències prèvies.	TOTES	
CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-les en situacions diverses.	CA 6.1 Reconèixer situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. CA 6.2 Identificar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries resolent problemes contextualitzats. CA 6.3 Reconèixer l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	TOTES	

CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.2 Elaborar representacions matemàtiques que ajudin en la cerca d'estratègies de resolució d'una situació problematitzada. CA 7.1 Representar conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics de maneres diferents i amb eines diverses, incloses les digitals, visualitzant idees, estructurant processos matemàtics i valorant-ne la utilitat per compartir informació.	TOTES	
CE 8 Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	CA 8.1 Comunicar informació utilitzant el llenguatge matemàtic apropiat, oralment i per escrit, per descriure, explicar i justificar raonaments, procediments i conclusions. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana comunicant-lo amb precisió i rigor.	TOTES	
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.	TOTES	
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica, creativa i realitzant judicis informats. CA 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	TOTES	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul. Jerarquia de les operacions. Estratègies de càlcul mental amb nombres naturals i enters. Nombres primers i composts. Descomposició d'un nombre en factors primers.	UP1. Nombres naturals	1r
Expressió de nombres grans i petits en notació científica. Ús de la calculadora. Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. Diferents formes de representació de nombres enters, fraccionaris i decimals, inclosa la recta numèrica.	UP2. Nombres enters. Potències i arrels	1r

Realització d'estimacions amb la precisió requerida. Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul. Jerarquia de les operacions. Estratègies de càlcul mental amb nombres naturals i enters. Potències de nombres fraccionaris amb exponent natural. Significat, operacions i ús. Potències de nombres enters i fraccionaris amb exponent enter. Significat, operacions i ús. Ús de les operacions de les potències per simplificar càlculs o reduir expressions. Operacions amb nombres expressats en notació científica en situacions contextualitzades. Ús de la calculadora. Relació inversa entre elevar al quadrat i extreure l'arrel quadrada. Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades.		
Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de	UP3. Fraccions	1r

quantitats en contextos de la vida quotidiana. Diferents formes de representació de nombres enters, fraccionaris i decimals, inclosa la recta numèrica. Fraccions equivalents. Relació entre fraccions i nombres decimals. Conversió. Obtenció de la fracció generatriu corresponent als diferents tipus de nombres decimals. Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul. Estratègies de càlcul mental amb nombres fraccionaris i decimals. Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades.		
Percentatges majors que 100 i menors que 1: interpretació i aplicació en la resolució de problemes. Utilització de les relacions inverses entre les operacions en la simplificació i la resolució de problemes. Comparació i ordenació de percentatges: situació exacta o aproximada en la recta numèrica.	UP4. Proporcionalitat i percentatges	2n

Raons i proporcions: comprensió i representació de relacions quantitatives. Magnituds directa i inversament proporcionals. Constant de proporcionalitat. Identificació de magnituds directa i inversament proporcionals. Percentatges: comprensió, càlcul i ús en la resolució de problemes. Situacions de proporcionalitat en diferents contextos: anàlisi i desenvolupament de mètodes per a la resolució de problemes (augment i disminucions percentuals, rebaixes i increments de preus, impostos, escales, canvis de divises, velocitat i temps, etc.). Repartiments directament proporcionals. Utilitat, càlcul i aplicació a la resolució de problemes en diversos contextos. Estratègies per a la presa de decisions justificades del grau de precisió requerida en situacions de mesura.		
Patrons, pautes i regularitats: observació i determinació de la regla de formació en casos senzills. Fórmules i termes generals: obtenció mitjançant l'observació de pautes i regularitats senzilles i la seva generalització. Comprensió de la importància del llenguatge algebraic per a generalitzar propietats i simbolitzar relacions.	UP5. Àlgebra	2n

Modelització de situacions de la vida quotidiana emprant representacions matemàtiques i el llenguatge algebraic.

Estratègies de deducció de conclusions raonables a partir d'un model matemàtic.

Variable: comprensió del concepte en les seves diferents naturaleses.

Comprensió i iniciació al llenguatge algebraic; obtenció de valors numèrics en expressions algebraiques senzilles per a diferents valors dels seus paràmetres.

Expressions algebraiques senzilles: comprensió del seu sentit, utilitat i operacions senzilles.

Monomi, binomi i polinomi. Conceptes de grau, coeficient i terme independent

Valor numèric d'una expressió algebraica per a diversos valors de les seves variables.

Operacions senzilles amb polinomis: suma, resta i multiplicació.

Operacions amb polinomis: suma, resta, multiplicació i divisió.

Factor comú. Identitats notables.

Introducció a la simplificació de fraccions algebraiques.

Relacions lineals en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant l'àlgebra simbòlica.

Arrels en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. Identificació i aplicació de l'equivalència d'expressions algebraiques a la resolució d'equacions lineals i quadràtiques amb una incògnita i de problemes. Resolució d'equacions de primer grau amb una incògnita. Relacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica. Resolució d'equacions de segon grau senzilles: completes i incompletes, amb una incògnita. Estratègies de cerca de solucions d'equacions lineals, de sistemes d'equacions lineals i equacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana.	UP6. Equacions	2n
Sistemes de dues equacions lineals amb dues incògnites. Mètodes de resolució: igualació, substitució, reducció i mètode gràfic. Equacions lineals, quadràtiques i sistemes d'equacions lineals: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia. Generalització i transferència de processos de resolució de problemes a altres situacions.	UP7. Sistemes d'equacions	2n i 3r

Estratègies útils en la interpretació, modificació i creació d'algorismes.		
Atributs mesurables dels objectes físics i matemàtics: recerca i relació entre ells. Concepte de magnitud. Estratègies d'elecció de les unitats i operacions adequades en problemes senzills que impliquin mesura. Deducció, interpretació i aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds, àrees i volums en figures planes i tridimensionals Aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds, àrees i volums en figures planes i tridimensionals compostes mitjançant la descomposició en figures simples. Resolució de problemes geomètrics diversos. Representació d'objectes geomètrics amb propietats fixades, com les longituds dels costats o les mesures dels angles. Representacions planes d'objectes tridimensionals en la visualització i resolució de problemes d'àrees. Construcció de figures geomètriques amb eines manipulatives Figures geomètriques tridimensionals. Cossos de revolució. Descripció i classificació en funció de les seves propietats o característiques. Poliedres: cubs, ortoedres, prismes i piràmides. Cossos de revolució: cilindres, cons i esferes.	UP8. Geometria	3r

Criteris de semblança. Teorema de Tales. Raó de semblança. Escales. Relació entre longituds, àrees i volums de figures semblants Teorema de Pitàgores. Justificació geomètrica i aplicacions. Aplicació a la classificació de triangles. Reconeixement de les relacions geomètriques tals com la semblança i la relació pitagòrica en figures planes. Polígons irregulars i composts. Relacions geomètriques com la congruència, semblança i relació pitagòrica en figures planes: identificació i aplicació. Transformacions elementals: simetries en situacions diverses emprant eines manipulatives. Els eixos de simetria d'un cos geomètric. Modelització geomètrica: relacions numèriques i algebraiques en la resolució de problemes.		
Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context. Coordenades cartesianes: representació i identificació de punts en un	UP9. Funcions	3r

sistema d'eixos de coordenades. Relacions quantitatives en situacions de la vida quotidiana i classes de funcions que les modelitzen. Relacions lineals: identificació i comparació de diferents formes de representació, taules, gràfics o expressions algebraiques, i les seves propietats a partir d'elles. Comprensió del concepte de funció davant un altre tipus de relació entre variables. Estudi d'algunes de les característiques d'una funció (creixement, continuïtat, punts de tall amb els eixos, màxims i mínims relatius, etc.). Càlcul, interpretació i identificació del pendent d'una recta i de l'ordenada en l'origen. Representació d'una recta a partir de la seva equació i obtenció de l'equació algebraica de la mateixa a partir de la seva gràfica. El globus terraquí. Coordenades geogràfiques i fusos horaris. Longitud i latitud d'un punt. Estratègies de formulació de qüestions susceptibles de ser analitzades mitjançant programes i altres eines.		
Fases i tasques d'un estudi estadístic. Població, mostra i individu. Variables estadístiques: qualitatives, discretes i contínues. Elaboració de taules estadístiques senzilles per a variables qualitatives i	UP10. Estadística i probabilitat	3r

quantitatives discretes.

Estratègies de recollida i organització de dades de situacions de la vida quotidiana que comprenen una sola variable. Diferència entre variables i valors individuals.

Paràmetres de posició: mitjana aritmètica i ponderada, moda, mediana. Càlcul, interpretació i propietats.

Gràfiques estadístiques: representació a mà alçada.

Diagrames de barres i de sectors. Polígons de freqüències.

Quartils, decils i percentils.

Taules de freqüències: absoluta, relativa i acumulada. Agrupació de dades en intervals.

Càlcul de probabilitats mitjançant el concepte de freqüència relativa i la regla de Laplace.

Gràfiques estadístiques: representació mitjançant diferents tecnologies (calculadora, full de càlcul, aplicacions...) i elecció de la més adequada en cada cas.

Identificació de fenòmens deterministes i aleatoris.

Determinació de l'espai mostral en experiments aleatoris senzills. Taules i diagrames d'arbre senzills.

Experiments simples: planificació, realització i anàlisi de la incertesa

associada. Assignació de probabilitats mitjançant l'experimentació. Concepte de freqüència relativa i regla de Laplace. Resolució de problemes. Esdeveniments elementals equiprobables i no equiprobables.		
Tots els saber de SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Estratègies de foment de la curiositat, la iniciativa, la perseverança i la resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Gestió emocional: emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Autoconsciència i autoregulació. Estratègies de foment de la flexibilitat cognitiva: apertura a canvis d'estratègia, identificació i transformació de l'error en oportunitat d'aprenentatge. Treball en equip i presa de decisions Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a l'optimització del treball en equip. Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a compartir i construir coneixement matemàtic. Ús de conductes empàtiques i estratègies per a la gestió i resolució de conflictes que puguin sorgir dins d'un equip de treball.	Totes les UP.	1r, 2n i 3r.

Inclusió, respecte i diversitat Actituds inclusives i acceptació de la diversitat present a l'aula i en la societat. La contribució de les matemàtiques al desenvolupament dels diferents àmbits del coneixement humà des d'una perspectiva de gènere.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Criteris generals de qualificació

La qualificació s'expressa mitjançant una **valoració competencial** sobre el progrés i la implicació de l'alumnat. S'estableixen els següents **percentatges orientatius**:

Aspecte valorat	Ponderació orientativa
Participació, actitud, interès i cooperació	20 %
Evidències: Resolució de reptes, proves escrites i activitats competencials	80%

Aquests percentatges són flexibles i permeten ajustar-se a la dinàmica del grup i al desenvolupament de les activitats.

Procediment de comunicació i retroacció

Les qualificacions i observacions es comuniquen de forma **periòdica i qualitativa**, tant a l'alumnat com a les famílies, a través de les eines establertes pel centre (GestIB, reunions de seguiment, carpeta d'aprenentatge, etc.).

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO		Proves cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tengui continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3r d'ESO)

CURS: 3r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Matemàtiques	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Interpretar problemes matemàtics organitzant les dades, establint les relacions entre elles i comprenent les preguntes formulades. CA 1.2 Aplicar eines i estratègies apropiades que contribueixin a la resolució de problemes. CA 1.3 Obtenir solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	Totes les UP's	
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema. CA 2.2 Comprovar la validesa de les solucions d'un	Totes les UP's	

d'un punt de vista matemàtic i la repercussió global.	problema i la seva coherència en el context plantejat, avaluant el seu abast i repercussió des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable, etc.).	Totes les UP's	
CE 3 Formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular i comprovar conjectures senzilles de forma guiada analitzant patrons, propietats i relacions. CA 3.2 Plantejar variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades o alguna condició del problema. CA 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la recerca i comprovació de conjectures o problemes.	Totes les UP's	
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Reconèixer patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació computacional. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de forma eficaç interpretant i modificant algorismes.	Totes les UP's	

CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. CA 5.2 Realitzar connexions entre diferents processos matemàtics aplicant coneixements i experiències prèvies.	Totes les UP's	
CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-les en situacions diverses.	CA 6.1 Reconèixer situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. CA 6.2 Identificar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries resolent problemes contextualitzats. CA 6.3 Reconèixer l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	Totes les UP's	

CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.2 Elaborar representacions matemàtiques que ajudin en la cerca d'estratègies de resolució d'una situació problematitzada. CA 7.1 Representar conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics de maneres diferents i amb eines diverses, incloses les digitals, visualitzant idees, estructurant processos matemàtics i valorant-ne la utilitat per compartir informació.	Totes les UP's	
CE 8 Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	CA 8.1 Comunicar informació utilitzant el llenguatge matemàtic apropiat, oralment i per escrit, per descriure, explicar i justificar raonaments, procediments i conclusions. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana comunicant-lo amb precisió i rigor.	Totes les UP's	
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.	Totes les UP's	
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica, creativa i realitzant judicis informats. CA 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	Totes les UP's	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. Obtenció de la fracció generatriu corresponent als diferents tipus de nombres decimals. Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul. Jerarquia de les operacions. Estratègies de càlcul mental amb nombres fraccionaris i decimals. Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades. Estratègies d'elecció de les unitats i operacions adequades en problemes senzills que impliquin mesura.	UP1. Fraccions i decimals.	1r
Expressió de nombres grans i petits en notació científica. Ús de la	UP2. Potències	1r

calculadora. Realització d'estimacions amb la precisió requerida. Introducció al concepte d'error associat a l'arrodoniment d'un nombre decimal: concepte de xifres significatives i càlcul dels errors absolut i relatiu. Arrels en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. Potències de nombres enters i fraccionaris amb exponent enter. Significat, operacions i ús. Ús de les operacions de les potències per simplificar càlculs o reduir expressions. Operacions amb nombres expressats en notació científica en situacions contextualitzades. Ús de la calculadora. Relació inversa entre elevar al quadrat i extreure l'arrel quadrada. Estimació dels errors associats a un procés de mesura.	i arrels.	
Monomi, binomi i polinomi. Conceptes de grau, coeficient i terme independent. Valor numèric d'una expressió algebraica per a diversos valors de les seves variables. Operacions amb polinomis: suma, resta, multiplicació i divisió. Factor comú. Identitats notables. Introducció a la simplificació de fraccions algebraiques.	UP3. Polinomis.	1r

Identificació i aplicació de l'equivalència d'expressions algebraiques a la resolució d'equacions lineals i quadràtiques amb una incògnita i de problemes. Resolució d'equacions de primer grau amb una incògnita. Relacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica. Resolució d'equacions de segon grau senzilles: completes i incompletes, amb una incògnita. Estratègies de cerca de solucions d'equacions lineals, de sistemes d'equacions lineals i equacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana. Resolució d'equacions senzilles de grau superior a dos. Patrons, pautes i regularitats: observació i determinació de la regla de formació en casos senzills. Fórmules i termes generals: obtenció mitjançant l'observació de pautes i regularitats senzilles i la seva generalització. Successions numèriques. Progressions aritmètiques i geomètriques. Terme general. Càlcul de la suma d'un nombre finit de termes i infinit quan procedeixi. Successions recurrents. Obtenció de la forma recurrent. Modelització de situacions de la vida quotidiana emprant representacions matemàtiques i el llenguatge algebraic. Estratègies útils en la interpretació, modificació i creació d'algorismes.	UP4. Àlgebra I. Equacions.	2n

Estratègies de deducció de conclusions raonables a partir d'un model matemàtic.		
Sistemes de dues equacions lineals amb dues incògnites. Mètodes de resolució: igualació, substitució, reducció i mètode gràfic. Equacions lineals, quadràtiques i sistemes d'equacions lineals: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia. Estratègies de formulació de qüestions susceptibles de ser analitzades mitjançant programes i altres eines.	UP5. Àlgebra II. Sistemes d'equacions.	2n
Percentatges majors que 100 i menors que 1: interpretació i aplicació en la resolució de problemes. Utilització de les relacions inverses entre les operacions en la simplificació i la resolució de problemes. Raons i proporcions: comprensió i representació de relacions quantitatives. Situacions de proporcionalitat en diferents contexts: anàlisi i desenvolupament de mètodes per a la resolució de problemes (augment i disminucions percentuals, rebaixes i increments de preus, impostos, escales, canvis de divises, velocitat i temps, etc.). Repartiments directa i inversament proporcionals. Utilitat, càlcul i aplicació a la resolució de problemes en diversos contexts.	UP6. Proporcionalitat i percentatges.	2n

Proporcionalitat composta. Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context. Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment. Problemes d'interès simple i compost. Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades econòmiques, sigui en forma de taules o gràfics.		
Aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds, àrees i volums en figures planes i tridimensionals compostes mitjançant la descomposició en figures simples. Resolució de problemes geomètrics diversos. Representació d'objectes geomètrics amb propietats fixades, com les longituds dels costats o les mesures dels angles. Representacions planes d'objectes tridimensionals en la visualització i resolució de problemes d'àrees. Construcció de figures geomètriques amb eines manipulatives. Raó de semblança. Escales. Relació entre longituds, àrees i volums de figures semblants. Polígons irregulars i composts. Poliedres, poliedres regulars. Vèrtexs, arestes i cares. Teorema d'Euler. Plans de simetria en els poliedres. L'esfera. Interseccions de plans i esferes.	UP7. Geometria	3r

Relacions geomètriques com la congruència, semblança i relació pitagòrica en figures tridimensionals: identificació i aplicació. Construcció de figures geomètriques amb eines digitals (programes de geometria dinàmica, realitat augmentada...). Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques i/o manipulatives. Modelització geomètrica: relacions numèriques i algebraiques en la resolució de problemes. Relacions geomètriques en contextos matemàtics i no matemàtics (art, ciència, vida quotidiana...).		
Intervals numèrics i representació sobre la recta real. Selecció de la representació més adequada, com també de les unitats òptimes, per a una mateixa quantitat en cada situació o problema. Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context. Comprensió del concepte de funció davant un altre tipus de relació entre variables. Estudi d'algunes de les característiques d'una funció (creixement, continuïtat, punts de tall amb els eixos, màxims i mínims relatius, etc.). Càlcul, interpretació i identificació del pendent d'una recta i de l'ordenada en l'origen.	UP8. Funcions	3r

Representació d'una recta a partir de la seva equació i obtenció de l'equació algebraica de la mateixa a partir de la seva gràfica. Identificació i representació de situacions descrites mitjançant funcions quadràtiques. Càlcul del vèrtex i aplicació a la resolució de problemes senzills, com el tir parabòlic. Estudi de les relacions lineals i quadràtiques: identificació i comparació de diferents maneres de representació (taules, gràfics o expressions algebraiques) i deducció crítica de les seves propietats a partir d'elles. Estratègies de deducció de la informació rellevant d'una funció mitjançant l'ús de diferents representacions simbòliques, com també de la seva representació i manipulació digital.		
Quartils, decils i percentils. Introducció als mètodes de selecció d'una mostra estadística. Representativitat d'una mostra. Taules de freqüències: absoluta, relativa i acumulada. Agrupació de dades en intervals. Càlcul de probabilitats mitjançant el concepte de freqüència relativa i la regla de Laplace. Gràfiques estadístiques: representació mitjançant diferents tecnologies (calculadora, full de càlcul, aplicacions...) i elecció de la més adequada en cada cas. Diagrames de caixa i de bigotis. Paràmetres de dispersió: rang, variància i desviació típica. Càlcul, interpretació i propietats. Interpretació conjunta de la mitjana i la desviació típica.	UP9. Estadística	3r

Comparació de dos conjunts de dades senzilles atenent a les mesures de localització i dispersió.

Anàlisi i interpretació de taules i gràfics estadístics de variables qualitatives, quantitatives discretes i quantitatives contínues en contextos reals.

Esdeveniments elementals equiprobables i no equiprobables.

Freqüència relativa d'un esdeveniment i la seva aproximació a la probabilitat mitjançant la simulació o l'experimentació.

Permutacions. Factorial d'un nombre.

Formulació de conjectures sobre el comportament de fenòmens aleatoris senzills i disseny d'experiències per comprovar-les.

Utilització de la probabilitat per prendre decisions fonamentades en diferents contextos.

Formulació de qüestions adequades que permetin conèixer les característiques d'interès d'una població.

Dades rellevants per donar resposta a qüestions plantejades en investigacions estadístiques: presentació de la informació procedent d'una mostra mitjançant eines digitals.

Estratègies de deducció de conclusions a partir d'una mostra amb la finalitat d'emetre judicis i prendre decisions adequades.

Implementació d'eines diverses útils en la resolució de situacions estadístiques (diagrames en arbre, taules...).

Variabilitat: interpretació i càlcul, amb suport tecnològic, de mesures de dispersió en situacions reals.

Identificació de fenòmens deterministes i aleatoris. Determinació de l'espai mostral en experiments aleatoris senzills. Taules i diagrames d'arbre senzills. Experiments simples: planificació, realització i anàlisi de la incertesa associada. Assignació de probabilitats mitjançant l'experimentació. Concepte de freqüència relativa i regla de Laplace. Resolució de problemes. Aplicació de tècniques senzilles de combinatòria per realitzar recomptes sistemàtics en la resolució de problemes i situacions de la vida quotidiana. Adaptació del comptatge a la grandària dels nombres en problemes de la vida quotidiana. Adaptació del comptatge a la grandària dels nombres en problemes de la vida quotidiana. La probabilitat com a mesura associada a la incertesa d'experiments aleatoris.		
Tots els saber de SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Estratègies de foment de la curiositat, la iniciativa, la perseverança i la resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Gestió emocional: emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.	Totes les UP.	1r, 2n i 3r.

Autoconsciència i autoregulació. Estratègies de foment de la flexibilitat cognitiva: apertura a canvis d'estratègia, identificació i transformació de l'error en oportunitat d'aprenentatge. Treball en equip i presa de decisions Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a l'optimització del treball en equip. Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a compartir i construir coneixement matemàtic. Ús de conductes empàtiques i estratègies per a la gestió i resolució de conflictes que puguin sorgir dins d'un equip de treball. Inclusió, respecte i diversitat Actituds inclusives i acceptació de la diversitat present a l'aula i en la societat. La contribució de les matemàtiques al desenvolupament dels diferents àmbits del coneixement humà des d'una perspectiva de gènere.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes

evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Criteris generals de qualificació

La qualificació s'expressa mitjançant una **valoració competencial** sobre el progrés i la implicació de l'alumnat. S'estableixen els següents **percentatges orientatius**:

Aspecte valorat	Ponderació orientativa
Participació, actitud, interès i cooperació	10 %
Evidències: Resolució de reptes, proves escrites i activitats competencials	90%

Aquests percentatges són flexibles i permeten ajustar-se a la dinàmica del grup i al desenvolupament de les activitats.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO		Proves cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (4t ESO matemàtiques A)

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: MATEMÀTIQUES A	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Reformular de manera verbal i gràfica problemes matemàtics, interpretant les dades, les relacions entre elles i les preguntes plantejades. CA 1.2 Seleccionar eines i estratègies elaborades en la resolució de problemes, valorant-ne la eficàcia i idoneïtat. CA 1.3 Obtenir totes les possibles solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	Totes les UP's	
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les	Totes les UP's	

diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des d'un punt de vista matemàtic i la seva repercussió global.	solucions d'un problema. CA 2.2 Seleccionar les solucions òptimes d'un problema valorant tant la correcció matemàtica com les seves implicacions des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable...).		
CE 3 Formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular, comprovar i investigar conjectures de forma guiada estudiant patrons, propietats i relacions. CA 3.2 Crear variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades i observant la relació entre els diferents resultats obtinguts. CA 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la investigació i comprovació de conjectures o problemes.	Totes les UP's	
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Reconèixer i investigar patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació i el tractament computacional. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç interpretant, modificant i creant algorismes senzills.	Totes les UP's	
CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per	CA 5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent.	Totes les UP's	

desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.2 Analitzar i posar en pràctica connexions entre diferents processos matemàtics, tot aplicant coneixements i experiències prèvies.		
CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-los en situacions diverses.	CA 6.1 Proposar situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint i aplicant connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca científica i matemàtica: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. CA 6.2 Analitzar i aplicar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries realitzant una anàlisi crítica. CA 6.3 Valorar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	Totes les UP's	
CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.1 Representar matemàticament la informació més rellevant d'un problema, conceptes, procediments i resultats matemàtics visualitzant idees i estructurant processos matemàtics. CA 7.2 Seleccionar entre diferents eines, incloses les	Totes les UP's	

	digitals, i formes de representació (pictòrica, gràfica, verbal o simbòlica) valorant-ne la utilitat per compartir informació.		
CE 8 Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant el llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	CA 8.1 Comunicar idees, conclusions, conjectures i raonaments matemàtics, utilitzant diferents mitjans, inclosos els digitals, amb coherència, claredat i terminologia apropiada. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana i en diversos contextos comunicant missatges amb precisió i rigor.	Totes les UP's	
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.	Totes les UP's	
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica i creativa i realitzant judicis informats. CA 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la	Totes les UP's	

	pròpia contribució a l'equip.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar, etc. Sentit de les operacions Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics combinats, incloent l'ús d'eines digitals.. Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals. Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes.	UP1. Equacions	1

Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades. Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts. Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA). E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar, etc. Sentit de les operacions Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics	UP2. Altres tipus d'equacions	1

combinats, incloent l'ús d'eines digitals.

Potències d'exponent enter. Relació inversa amb els radicals. Propietats, càlculs bàsics i aplicacions.

Deducció i ús de les propietats de les potències. Càlculs bàsics i aplicacions. Ús de la calculadora.

Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades

Educació financera

Consolidació d'estratègies i mètodes de resolució de problemes relacionats amb augments i disminucions percentuals, interessos i taxes en contextos financers.

Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment.

Préstecs a tipus d'interès fixe: simulació de casos senzills.

D. SENTIT ALGEBRAIC

Patrons

Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general.

Model matemàtic

Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals.

Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada.

Variable

Identificació de variables en diferents problemes.

Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques.

Igualtat i desigualtat

Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos.

Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica

Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals

Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica.

Pensament computacional

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes.

Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts.

Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes.

Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA).

E. SENTIT SOCIOAFECTIU

Creences, actituds i emocions

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques

Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Relacions Patrons i regularitats numèriques en les quals intervinguin nombres reals. Ordre en la recta numèrica. Representació de nombres sobre ella mateixa. Intervals i semirectes: expressions en forma d'interval i en forma de desigualtat. Representació a la recta. Estudi del significat de diferents tipus d'intervals: oberts, tancats i mixtes. Operacions amb intervals. C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals. Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes. Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica. Sistemes d'equacions i inequacions lineals. Resolució analítica i gràfica. Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades. Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia.	UP3. Sistemes d'equacions. Representació de rectes.	2

Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts. Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,...) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA). E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. SENTIT DE LA MESURA Mesurament El pendent i la seva relació amb un angle en situacions senzilles: deducció i aplicació. Canvi Definició i càlcul de les taxes de variació absoluta, relativa i mitjana. Estudi gràfic del creixement i decreixement de funcions. Formulació i resolució de problemes de la vida quotidiana on intervenen les diferents taxes de variació. Visualització i identificació del comportament d'una funció mitjançant eines tecnològiques C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. D. SENTIT ALGEBRAIC Relacions i funcions	UP4. Funcions	2

Expressions algebraiques de funcions que relacionen les variables que intervenen en situacions de la vida quotidiana. Funcions definides a trossos (lineals i quadràtiques). Representació gràfica de funcions Propietats de les funcions: domini, recorregut, intersecció amb els eixos, monotonia, extrems, continuïtat, punts de discontinuïtat Interpretació de les propietats obtingudes o observades a la gràfica dins el context de la situació o problema a resoldre. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques	UP5. Trigonometria. Resolució de triangles	3

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL Figures geomètriques de dues i tres dimensions Propietats geomètriques d'objectes matemàtics i de la vida quotidiana: investigació i representació amb programes de geometria dinàmica. Moviments i transformacions Transformacions elementals: simetries en situacions diverses emprant eines manipulatives. Els eixos de simetria d'un cos geomètric. Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques, com programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos, i/o manipulatives. Visualització, raonament i modelització geomètrica Models geomètrics: representació i explicació de relacions numèriques i algebraiques en figures semblants. Raó de semblança entre longituds, àrees i volums. Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques	UP6. Geometria. Vectors i rectes.	3

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
E. SENTIT ESTOCÀSTIC Organització i anàlisi de dades Estratègies de recollida i organització de dades Identificació i anàlisi inicial de les dades analitzades. Tipus de variables Construcció de taules de freqüència amb dades aïllades i amb dades agrupades en intervals Elaboració de taules de contingència Elaboració i interpretació de gràfics estadístics d'una variable Paràmetres de posició: mediana, percentils i quartils. Elaboració i interpretació de diagrames de caixes i bigotis Paràmetres de centralització: mitjana aritmètica, moda i mediana. Paràmetres de dispersió: variància, desviació típica i coeficient de variació Distribucions bidimensionals Núvol de punts. Coeficient de correlació Recta de regressió. Valoració de la pertinença d'estimacions a partir de la recta de regressió, tenint present el núvol de punts i el coeficient de correlació Ús de programari per a l'obtenció de la recta de regressió i coeficient de correlació d'una distribució bidimensional Incertesa Esdeveniments aleatoris. Espai mostral. Experiments simples i compostos. Experiments regulars i irregulars. Experiments amb repetició i sense repetició Operacions amb esdeveniments. Diagrames de Venn Càlcul de probabilitats. Llei de Laplace. Llei dels grans nombres Tècniques de recompte. Diagrames d'arbre i taules de contingència Inferència Diferents etapes del disseny d'estudis estadístics	UP7. Estadística i Probabilitat	

Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades Anàlisi de la utilitat de les conclusions d'un estudi estadístic tot valorant la representativitat de la mostra Ús d'eines tecnològiques per a la realització de les anàlisis, càlculs i gràfics E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Treballar la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. En el nostre cas, les eines d'avaluació seran un 90% de la nota, mentre que l'altre 10% correspondrà a la feina, la implicació i l'actitud de l'alumne al llarg del curs.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Proves cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (4t ESO matemàtiques B)

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: MATEMÀTIQUES B	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Reformular de manera verbal i gràfica problemes matemàtics, interpretant les dades, les relacions entre elles i les preguntes plantejades. CA 1.2 Analitzar i seleccionar diferents eines i estratègies elaborades en la resolució d'un mateix problema, valorant-ne l'eficiència. CA 1.3 Obtenir totes les solucions matemàtiques possibles d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	Totes les UP's	
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les	Totes les UP's	

diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des d'un punt de vista matemàtic i la seva repercussió global.	solucions d'un problema. CA 2.2 Justificar les solucions òptimes d'un problema des de diferents perspectives (matemàtica, de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable...).		
CE 3 Formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular, comprovar i investigar conjectures de forma guiada. CA 3.2 Plantejar variants d'un problema que portin a una generalització. CA 3.3 Fer servir eines tecnològiques adequades en la investigació i comprovació de conjectures o problemes.	Totes les UP's	
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Generalitzar patrons i proporcionar una representació computacional de situacions problematitzades. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç interpretant, modificant, generalitzant i creant algorismes.	Totes les UP's	
CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.1 Deduir relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. CA 5.2 Analitzar i posar en pràctica connexions entre diferents processos matemàtics, tot aplicant coneixements i experiències prèvies.	Totes les UP's	

CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-los en situacions diverses.	CA 6.1 Proposar situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint i aplicant connexions entre el món real i les matemàtiques, i usant els processos inherents a la recerca científica i matemàtica: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. CA 6.2 Analitzar i aplicar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries realitzant una anàlisi crítica. CA 6.3 Valorar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	Totes les UP's	
CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.1 Representar matemàticament la informació més rellevant d'un problema, conceptes, procediments i resultats matemàtics visualitzant idees i estructurant processos matemàtics. CA 7.2 Seleccionar entre diferents eines, incloses les digitals, i formes de representació (pictòrica, gràfica, verbal o simbòlica) valorant-ne la utilitat per compartir informació.	Totes les UP's	
CE 8 Comunicar, de manera individual i	CA 8.1 Comunicar idees, conclusions, conjectures i	Totes les UP's	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

col·lectiva, conceptes, procediments i arguments matemàtics usant el llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	raonaments matemàtics, utilitzant diferents mitjans, inclosos els digitals, amb coherència, claredat i terminologia apropiada. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana i en diversos contextos comunicant missatges amb contingut matemàtic amb precisió i rigor.		
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Identificar i gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic generant expectatives positives davant nous reptes matemàtics. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques acceptant la crítica raonada.	Totes les UP's	
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant amb les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica i creativa, prenent decisions i realitzant judicis informats. CA 10.2 Gestionar el repartiment de tasques en el treball en equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	Totes les UP's	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar, etc. Sentit de les operacions Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics combinats, incloent l'ús d'eines digitals.. Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals. Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes. Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals	UP1. Equacions	1

Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades. Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts. Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,...) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA). E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar, etc. Sentit de les operacions Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics combinats, incloent l'ús d'eines digitals. Potències d'exponent enter. Relació inversa amb els radicals. Propietats, càlculs bàsics i aplicacions. Deducció i ús de les propietats de les potències. Càlculs bàsics i aplicacions. Ús de la calculadora. Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades Educació financera Consolidació d'estratègies i mètodes de resolució de problemes relacionats amb augments i disminucions percentuals, interessos i taxes en contextos financers.	UP2. Altres tipus d'equacions	1

Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment.

Préstecs a tipus d'interès fixe: simulació de casos senzills.

D. SENTIT ALGEBRAIC

Patrons

Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general.

Model matemàtic

Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals.

Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada.

Variable

Identificació de variables en diferents problemes.

Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques.

Igualtat i desigualtat

Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contexts.

Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament

rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica

Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals

Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica.

Pensament computacional

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes.

Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts.

Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,...) per a la resolució de problemes.

Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA).

E. SENTIT SOCIOAFECTIU

Creences, actituds i emocions

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques

Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu

Inclusió, respecte i diversitat

Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat

Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

A. SENTIT NUMÈRIC Relacions Patrons i regularitats numèriques en les quals intervinguin nombres reals. Ordre en la recta numèrica. Representació de nombres sobre ella mateixa. Intervals i semirectes: expressions en forma d'interval i en forma de desigualtat. Representació a la recta. Estudi del significat de diferents tipus d'interval: oberts, tancats i mixtes. Operacions amb intervals. C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals. Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes. Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica. Sistemes d'equacions i inequacions lineals. Resolució analítica i gràfica. Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades. Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia. Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts. Confeció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA).	UP3. Sistemes d'equacions. Representació de rectes.	2

E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. SENTIT DE LA MESURA Mesurament El pendent i la seva relació amb un angle en situacions senzilles: deducció i aplicació. Canvi Definició i càlcul de les taxes de variació absoluta, relativa i mitjana. Estudi gràfic del creixement i decreixement de funcions. Formulació i resolució de problemes de la vida quotidiana on intervenen les diferents taxes de variació. Visualització i identificació del comportament d'una funció mitjançant eines tecnològiques C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. D. SENTIT ALGEBRAIC Relacions i funcions Expressions algebraiques de funcions que relacionen les variables que intervenen en situacions de la vida quotidiana. Funcions definides a trossos (lineals i quadràtiques). Representació gràfica de funcions Propietats de les funcions: domini, recorregut, intersecció amb els eixos, monotonia, extrems, continuïtat, punts de discontinuïtat Interpretació de les propietats obtingudes o observades a la gràfica dins el context de la situació o problema a resoldre.	UP4. Funcions	2

E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup	UP5. Trigonometria. Resolució de triangles	3

Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL Figures geomètriques de dues i tres dimensions Propietats geomètriques d'objectes matemàtics i de la vida quotidiana: investigació i representació amb programes de geometria dinàmica. Moviments i transformacions Transformacions elementals: simetries en situacions diverses emprant eines manipulatives. Els eixos de simetria d'un cos geomètric. Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques, com programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos, i/o manipulatives. Visualització, raonament i modelització geomètrica Models geomètrics: representació i explicació de relacions numèriques i algebraiques en figures semblants. Raó de semblança entre longituds, àrees i volums. Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup	UP6. Geometria. Vectors i rectes.	3

Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
E. SENTIT ESTOCÀSTIC Organització i anàlisi de dades Estratègies de recollida i organització de dades Identificació i anàlisi inicial de les dades analitzades. Tipus de variables Construcció de taules de freqüència amb dades aïllades i amb dades agrupades en intervals Elaboració de taules de contingència Elaboració i interpretació de gràfics estadístics d'una variable Paràmetres de posició: mediana, percentils i quartils. Elaboració i interpretació de diagrames de caixes i bigotis Paràmetres de centralització: mitjana aritmètica, moda i mediana. Paràmetres de dispersió: variància, desviació típica i coeficient de variació Distribucions bidimensionals Núvol de punts. Coeficient de correlació Recta de regressió. Valoració de la pertinença d'estimacions a partir de la recta de regressió, tenint present el núvol de punts i el coeficient de correlació Ús de programari per a l'obtenció de la recta de regressió i coeficient de correlació d'una distribució bidimensional Incertesa Esdeveniments aleatoris. Espai mostral. Experiments simples i compostos. Experiments regulars i irregulars. Experiments amb repetició i sense repetició Operacions amb esdeveniments. Diagrames de Venn Càlcul de probabilitats. Llei de Laplace. Llei dels grans nombres Tècniques de recompte. Diagrames d'arbre i taules de contingència Inferència Diferents etapes del disseny d'estudis estadístics Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades Anàlisi de la utilitat de les conclusions d'un estudi estadístic tot valorant la representativitat de la mostra Ús d'eines tecnològiques per a la realització de les anàlisis, càlculs i gràfics E. SENTIT SOCIOAFECTIU	UP7. Estadística i Probabilitat	

Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Treballar la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. En el nostre cas, les eines d'avaluació seran un 90% de la nota, mentre que l'altre 10% correspondrà a la feina, la implicació i l'actitud de l'alumne al llarg del curs.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Proves cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.

2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tengui continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r ESO Taller de matemàtiques)

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: TALLER DE MATEMÀTIQUES	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1. Raonar i argumentar sobre situacions i problemes matemàtics.	CA1.1 Identifica i formula problemes lògics o numèrics. CA1.2 Justifica els passos seguits amb raonaments propis.	TOTES	—
CE2. Utilitzar el llenguatge matemàtic per comunicar idees, resultats i estratègies.	CA2.1 Expressa amb claredat els procediments emprats. CA2.2 Utilitza vocabulari i representacions matemàtiques adequades.	TOTES	—
CE3. Desenvolupar el pensament lògic i la capacitat de deducció.	CA3.1 Resol enigmes i jocs de lògica de manera estructurada. CA3.2 Identifica patrons i relacions entre elements.	TOTES	—

CE4. Utilitzar estratègies heurístiques i de resolució de problemes.	CA4.1 Planifica i prova diferents camins per trobar solucions. CA4.2 Revisa i millora les seves estratègies.	TOTES	—
CE5. Aplicar les matemàtiques en contextos reals i lúdics.	CA5.1 Aplica coneixements en activitats o jocs. CA5.2 Interpreta i analitza dades de situacions properes.	TOTES	—
CE6. Desenvolupar la creativitat i la curiositat matemàtica.	CA6.1 Crea reptes, jocs o problemes propis. CA6.2 Proposa variants o noves solucions.	TOTES	—
CE7. Treballar de manera cooperativa i respectuosa.	CA7.1 Participa activament en tasques grupals. CA7.2 Escolta, ajuda i respecta les opinions dels altres.	TOTES	—
CE8. Utilitzar recursos digitals amb finalitats matemàtiques.	CA8.1 Utilitza aplicacions digitals per representar o verificar resultats.	TOTES	—
CE9. Reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge.	CA9.1 Identifica fortaleces i punts a millorar. CA9.2 Utilitza la retroacció per progressar.	TOTES	—
CE10. Valorar les matemàtiques com a eina per entendre i transformar el món.	CA10.1 Reconeix connexions entre les matemàtiques i la vida quotidiana. CA10.2 Mostra actitud positiva davant els reptes.	TOTES	—

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas del Taller de Matemàtiques, que té una durada de dues hores setmanals i una finalitat d'aprofundiment, consolidació i desenvolupament competencial, s'inclouen totes les competències específiques i criteris d'avaluació (CE1-CE10), ja que totes es treballen transversalment en les activitats proposades.

*Els **sabers bàsics** que es treballen al taller es deriven de la matèria de Matemàtiques i es concreten en **unitats d'aprenentatge competencials** centrades en el raonament, la lògica, el joc i la resolució de problemes.*

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Pensament lògic i raonament estratègic - Desenvolupament d'estratègies de deducció i inferència. - Raonament lògic verbal, numèric i visual. - Identificació i anàlisi de patrons i regularitats. - Formulació i comprovació d'hipòtesis.	UP1 – Jocs de lògica i raonament. Activitats: enigmes, jocs de deducció, puzzles numèrics, patrons visuals i reptes Cangur senzills.	1r trimestre
Resolució de problemes i creativitat matemàtica - Estratègies de resolució oberta de reptes i situacions. - Aplicació de diferents vies de solució i comprovació de resultats. - Relació entre contextos reals i situacions matemàtiques lúdiques. - Valoració de la creativitat i l'error com a part del procés.	UP2 – Resolució de reptes i proves Cangur. Activitats: reptes de la setmana, mini proves Cangur, problemes oberts, activitats en grup.	1r i 2n trimestre
Comunicació i representació matemàtica - Ús del llenguatge matemàtic oral, escrit i gràfic. - Representació d'idees i estratègies amb suports visuals o digitals. - Explicació i justificació de processos i solucions. - Intercanvi d'estratègies entre iguals.	UP3 – Explica i raona. Activitats: exposicions curtes de reptes resolts, creació d'infografies o murals de jocs matemàtics, explicacions cooperatives.	2n trimestre

Pensament computacional i estratègies de descomposició - Reconeixement de patrons i seqüències lògiques. - Creació de regles o petits algorismes (amb materials o recursos digitals senzills). - Relació entre el joc i la programació bàsica o la planificació estratègica.	UP4 – Matemàtiques i pensament computacional. Activitats: jocs de patrons, laberints, seqüències lògiques, activitats amb Scratch o altres entorns de programació visual.	2n trimestre
Treball cooperatiu i destreses socioemocionals - Participació activa en dinàmiques grupals. - Gestió de rols i emocions dins l'equip. - Comunicació assertiva i escolta activa. - Acceptació de l'error i gestió de la frustració.	UP5 – Jocs cooperatius i competicions saludables. Activitats: jocs per equips, tornejos matemàtics, activitats col·laboratives, dinàmiques de confiança i reflexió sobre l'aprenentatge.	3r trimestre
Matemàtiques i contextos reals - Aplicació de les matemàtiques a situacions de la vida quotidiana. - Anàlisi d'aspectes numèrics, geomètrics o estadístics en contextos reals. - Valorar la presència de les matemàtiques en la societat, la natura i la cultura.	UP6 – Matemàtiques del món real. Activitats: jocs financers, geometria amb objectes quotidians, mesura i estimació en activitats de camp o al pati, escape rooms matemàtics.	3r trimestre

Cada unitat de programació del taller manté una estructura flexible i oberta per adaptar-se al ritme i interessos de l'alumnat, promovent el gust per les matemàtiques i el pensament crític.

Els sabers es treballen sempre des de la manipulació, el joc, el treball cooperatiu i la reflexió, de manera que l'alumnat pugui desenvolupar competències transversals alhora que reforça el raonament matemàtic.

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

L'avaluació del *Taller de Matemàtiques* és **contínua, formativa i competencial**, i s'orienta a acompanyar l'alumnat en el seu propi procés d'aprenentatge.

Es prioritza l'observació del **raonament, la participació, la creativitat i la col·laboració**, més que no pas la correcció formal del resultat.

La professora proporciona **retroacció individual i col·lectiva** de manera constant, amb l'objectiu que cada alumne prengui consciència del seu progrés i millori les seves estratègies de resolució de problemes.

Aquesta retroacció es fa principalment durant les sessions mitjançant el **diàleg reflexiu**, el **qüestionament guiat** i la **discussió en grup** després de cada repte o activitat.

El taller permet una **avaluació flexible i oberta**, en què s'observen i valoren aspectes com:

- La participació activa en les activitats proposades.
- La capacitat de raonar i argumentar.
- La cooperació dins el grup i el respecte a les idees dels altres.
- L'esforç i la perseverança davant de reptes o errors.
- La creativitat en la cerca de solucions diverses.

Avaluació formadora

Es fan servir **rúbriques, llistes de verificació, bases d'orientació i carpetes d'aprenentatge** per ajudar l'alumnat a reflexionar sobre el seu propi aprenentatge.

Aquestes eines permeten identificar punts forts, detectar aspectes a millorar i establir **objectius personals de progrés**.

L'alumnat és convidat a **participar en el procés d'avaluació** mitjançant l'autoavaluació i la coavaluació.

Aquestes pràctiques fomenten la **metacognició** (pensar sobre el propi aprenentatge) i la responsabilitat individual, ajudant-los a entendre que l'error forma part natural del procés d'aprendre matemàtiques.

Les activitats obertes, com jocs, reptes i proves Cangur, permeten que cada alumne mostri el seu **raonament i enfocament personal**, afavorint una avaluació més qualitativa i ajustada a la seva realitat.

Instruments de recollida d'evidències

Els principals instruments d'avaluació que s'utilitzen al taller són:

- **Observació directa:** registre del progrés, actitud i participació en les activitats.
- **Rúbriques de raonament i cooperació:** per valorar la qualitat del pensament lògic, l'ús d'estratègies i la interacció amb el grup.
- **Carpeta d'aprenentatge (portafolis):** recull d'activitats, reflexions i reptes resolts que mostren l'evolució personal de l'alumne.
- **Autoavaluació i coavaluació:** mitjançant qüestionaris breus o diaris reflexius.

- **Productes finals:** presentacions, creacions de jocs, murals, reptes dissenyats pels alumnes o resolució col·lectiva de problemes.
-

Finalitat de l'avaluació

L'avaluació del *Taller de Matemàtiques* té com a finalitat:

- Orientar l'aprenentatge de manera significativa i autònoma.
- Afavorir la millora constant a través del feedback.
- Valorar el progrés competencial de cada alumne, més enllà del resultat puntual d'una tasca.
- Potenciar la confiança i el gust per les matemàtiques.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES Inca estableix que la **qualificació** s'ha de basar en el **grau d'assoliment de les competències específiques i dels criteris d'avaluació**.

En el cas del *Taller de Matemàtiques*, aquest enfocament s'ajusta plenament a la seva naturalesa, ja que el principal objectiu és **afavorir el desenvolupament del raonament lògic, la creativitat i la cooperació**, més que la memorització de continguts.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i s'entén com un instrument per **orientar la millora** de l'alumne.

Per això, es distingeix entre **eines d'avaluació** (recollida d'evidències) i **instruments de qualificació** (assignació d'una valoració coherent amb els criteris).

Eines d'avaluació

Les eines que permeten recollir evidències sobre el progrés de l'alumnat al taller són:

- Registre sistemàtic d'observació de la participació, actitud i raonament.
 - Carpeta d'aprenentatge o diari de taller.
 - Presentacions orals o escrites d'estratègies i solucions.
 - Productes creatius: jocs, enigmes o reptes elaborats pels alumnes.
 - Proves obertes o reptes tipus Cangur, de resolució individual o cooperativa.
-

Instruments de qualificació

Els instruments que permeten traduir les evidències recollides en una valoració objectiva són:

- **Rúbriques** de raonament lògic, comunicació i cooperació.
- **Graelles de seguiment** de competències i criteris d'avaluació.

- **Autoavaluacions i coavaluacions** guiades.

Aquestes eines s'apliquen de manera **formativa i reflexiva**, i els resultats s'utilitzen per orientar la millora, no per penalitzar l'error.

Criteris generals de qualificació

La qualificació del taller s'expressa mitjançant una **valoració competencial** sobre el progrés i la implicació de l'alumnat. S'estableixen els següents **percentatges orientatius**:

Aspecte valorat	Ponderació orientativa
Participació, actitud, interès i cooperació	40 %
Resolució de reptes, jocs i activitats competencials	40 %
Reflexió, autoavaluació i carpeta d'aprenentatge	20 %

Aquests percentatges són flexibles i permeten ajustar-se a la dinàmica del grup i al desenvolupament de les activitats.

Procediment de comunicació i retroacció

Les qualificacions i observacions es comuniquen de forma **periòdica i qualitativa**, tant a l'alumnat com a les famílies, a través de les eines establertes pel centre (GestIB, reunions de seguiment, carpeta d'aprenentatge, etc.).

L'objectiu és oferir una **retroacció constructiva i motivadora**, que reforci el progrés personal i la confiança en les pròpies capacitats matemàtiques.

Vols que continuï amb l'**apartat 5: Estratègies didàctiques i metodològiques**, també seguint el to i estructura del vostre document de Matemàtiques (amb apartats com treball cooperatiu, pensament crític, ús d'eines digitals, etc.)?

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

El *Taller de Matemàtiques* té com a finalitat **estimular el pensament lògic, la creativitat i el gust per les matemàtiques**, mitjançant estratègies actives que promouen la participació, la cooperació i la resolució de problemes de manera significativa.

Les metodologies emprades estan alineades amb els principis pedagògics del centre i amb el **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, assegurant la participació de tot l'alumnat.

Aprenentatge basat en el joc i en reptes

El joc constitueix l'eix central del taller. A través de **jocs de taula, enigmes, puzzles, proves Cangur i activitats de lògica**, l'alumnat desenvolupa el pensament crític, la capacitat d'anàlisi i la presa de decisions.

Les situacions lúdiques permeten aplicar conceptes matemàtics de manera natural, afavorint l'autonomia i la motivació.

Els jocs poden ser individuals, cooperatius o competitiu, sempre en un ambient de respecte i col·laboració.

Treball cooperatiu i col·laboratiu

Les activitats del taller es dissenyen en petit grup per fomentar la **interdependència positiva**, la **responsabilitat individual** i la **comunicació assertiva**.

S'utilitzen dinàmiques de **rols rotatius** dins dels equips (portaveu, secretari/a, responsable de material, observador/a...) per assegurar la participació equilibrada.

El treball cooperatiu reforça les competències **socials i emocionals**, especialment les relacionades amb la gestió de l'error, la perseverança i l'empatia.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

S'impulsa la formulació de preguntes i conjectures a partir de situacions o reptes proposats.

L'alumnat **investiga, contrasta estratègies i argumenta les seves conclusions**, desenvolupant el pensament crític i la capacitat d'explicar raonaments de manera estructurada.

Es promou la reflexió sobre els errors com a part essencial del procés d'aprenentatge, valorant-los com una oportunitat per millorar.

Metodologies manipulatives i inductives

Les activitats inclouen materials **concrets, visuals i manipulatius** (geoplans, cartes, blocs, peces geomètriques, daus, regletes, etc.) que permeten descobrir patrons i propietats matemàtiques a partir de l'experiència.

Aquesta aproximació afavoreix la comprensió profunda i la transferència a situacions més abstractes.

Les propostes parteixen de l'exploració pràctica i condueixen a la formulació de conclusions i generalitzacions.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es treballa perquè l'alumnat **sigui conscient del que aprèn i de com ho aprèn**.

S'utilitzen diaris d'aprenentatge, preguntes guiades i moments de debat per analitzar les estratègies utilitzades i valorar-ne

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

l'eficàcia.

Aquest procés fomenta l'autonomia i la regulació del propi aprenentatge.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'empren com a recursos **de creació, exploració i comunicació**, no només de consulta.

S'utilitzen aplicacions interactives i recursos digitals (GeoGebra, Desmos, Wordwall, Kahoot, Scratch o entorns equivalents) per crear jocs, visualitzar conceptes o comprovar conjectures.

També es fomenta l'ús de plataformes col·laboratives i de la carpeta d'aprenentatge digital per documentar el progrés.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Cada trimestre pot culminar amb un **projecte o repte obert** (per exemple, crear un joc matemàtic original, organitzar un mini torneig Cangur o dissenyar una exposició de curiositats matemàtiques).

Aquests projectes integren diverses competències, afavoreixen el treball en equip i connecten les matemàtiques amb contextos reals.

Adaptació a la diversitat d'estils d'aprenentatge

Les activitats del taller es presenten amb **diferents nivells de dificultat i formats** (visuals, verbals, pràctics o digitals), permetent que cada alumne pugui mostrar el seu talent i avançar al seu ritme.

Aquesta diversificació garanteix la inclusió i l'èxit de tot l'alumnat, independentment del seu nivell inicial o de les seves necessitats específiques.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

L'atenció a la diversitat és un dels pilars fonamentals del *Taller de Matemàtiques*, ja que l'objectiu principal és oferir un **espai flexible, motivador i inclusiu** on tot l'alumnat pugui desenvolupar les seves competències matemàtiques segons les seves necessitats, interessos i ritmes d'aprenentatge.

El taller, per la seva naturalesa lúdica i competencial, permet **una adaptació natural i contínua**, on cada alumne pot avançar al seu propi nivell i demostrar el seu potencial a través d'activitats obertes i diverses.

Avaluació inicial i seguiment personalitzat

A l'inici de curs es realitza una **avaluació inicial** per conèixer el punt de partida de cada alumne en relació amb el raonament lògic, la participació i les actituds envers les matemàtiques.

Aquesta informació, juntament amb les aportacions del professorat de Matemàtiques i de l'equip docent, permet **planificar activitats adaptades** i establir objectius personals d'aprenentatge.

El seguiment és **continu** i es realitza mitjançant l'observació directa, la carpeta d'aprenentatge i la retroacció constant, que permet detectar necessitats i ajustar les propostes de manera àgil.

Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)

Seguint el marc del **DUA**, totes les activitats del taller es plantegen oferint **múltiples formes de representació, acció, expressió i implicació**.

Això permet garantir l'accés a l'aprenentatge de tot l'alumnat, independentment de les seves característiques individuals.

Aplicació del DUA al taller:

- Es proposen activitats amb diferents nivells de complexitat perquè cadascú pugui avançar segons el seu ritme.
 - Es combinen recursos visuals, manipulatius, digitals i verbals per afavorir la comprensió.
 - Es permet escollir el tipus de producte final (presentació, joc, mural, vídeo, explicació oral...).
 - Es fomenta la participació activa i significativa, potenciant la motivació intrínseca i la sensació d'èxit personal.
-

Adaptacions metodològiques i organitzatives

Les adaptacions del taller se centren sobretot en l'àmbit **metodològic i organitzatiu**, més que en el curricular, atès que no es tracta d'una matèria d'avaluació acadèmica estricta, sinó d'un espai de reforç i desenvolupament competencial.

Les principals mesures adoptades són:

- Activitats obertes amb **diferents nivells d'exigència i profunditat**.
- Temps flexible per completar reptes o jocs.
- Agrupaments heterogenis i dinàmics.
- Acompanyament individualitzat durant la resolució de reptes.
- Explicacions complementàries i suport visual o manipulatiu segons les necessitats.

- Priorització de la participació i del procés per damunt del resultat final.
-

Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives específiques (NESE)

En coordinació amb l'orientadora del centre i l'equip de suport, s'estableixen adaptacions o mesures personalitzades segons el cas:

- Simplificació d'instruccions i ús de llenguatge clar.
- Activitats manipulatives o visualment guiades.
- Adaptació de materials digitals per a alumnes amb dificultats visuals o d'atenció.
- Ús d'eines de suport tecnològic si és necessari.
- Potenciació d'activitats cooperatives que afavoreixin la inclusió social i emocional.

Aquestes mesures garanteixen la **participació efectiva i el sentiment de competència** de tot l'alumnat dins el grup.

Altres actuacions d'enriquiment

Per als alumnes amb més facilitat o interès en l'àrea matemàtica, es proposen reptes addicionals, com:

- Participació en activitats del **concurs Cangur** o d'altres proves externes.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Creació de **jocs i enigmes propis** per compartir amb els companys.
- Dinàmiques de mentoratge dins el grup (alumnes que ajuden altres).

Aquestes accions fomenten l'esperit crític, la iniciativa i la responsabilitat col·lectiva.

Objectiu final

Garantir que cada alumne, des del seu punt de partida, **se senti capaç, motivat i protagonista** del seu aprenentatge matemàtic, contribuint a una experiència educativa **positiva, inclusiva i enriquidora per a tothom**.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha previstes activitats complementàries.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n ESO Taller de matemàtiques)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: TALLER DE MATEMÀTIQUES	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1. Raonar i argumentar sobre situacions i problemes matemàtics.	CA1.1 Identifica i formula problemes lògics o numèrics. CA1.2 Justifica els passos seguits amb raonaments propis.	TOTES	—
CE2. Utilitzar el llenguatge matemàtic per comunicar idees, resultats i estratègies.	CA2.1 Expressa amb claredat els procediments emprats. CA2.2 Utilitza vocabulari i representacions matemàtiques adequades.	TOTES	—
CE3. Desenvolupar el pensament lògic i la capacitat de deducció.	CA3.1 Resol enigmes i jocs de lògica de manera estructurada. CA3.2 Identifica patrons i relacions entre elements.	TOTES	—

CE4. Utilitzar estratègies heurístiques i de resolució de problemes.	CA4.1 Planifica i prova diferents camins per trobar solucions. CA4.2 Revisa i millora les seves estratègies.	TOTES	—
CE5. Aplicar les matemàtiques en contextos reals i lúdics.	CA5.1 Aplica coneixements en activitats o jocs. CA5.2 Interpreta i analitza dades de situacions properes.	TOTES	—
CE6. Desenvolupar la creativitat i la curiositat matemàtica.	CA6.1 Crea reptes, jocs o problemes propis. CA6.2 Proposa variants o noves solucions.	TOTES	—
CE7. Treballar de manera cooperativa i respectuosa.	CA7.1 Participa activament en tasques grupals. CA7.2 Escolta, ajuda i respecta les opinions dels altres.	TOTES	—
CE8. Utilitzar recursos digitals amb finalitats matemàtiques.	CA8.1 Utilitza aplicacions digitals per representar o verificar resultats.	TOTES	—
CE9. Reflexionar sobre el propi procés d'aprenentatge.	CA9.1 Identifica fortaleces i punts a millorar. CA9.2 Utilitza la retroacció per progressar.	TOTES	—
CE10. Valorar les matemàtiques com a eina per entendre i transformar el món.	CA10.1 Reconeix connexions entre les matemàtiques i la vida quotidiana. CA10.2 Mostra actitud positiva davant els reptes.	TOTES	—

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas del Taller de Matemàtiques, que té una durada de dues hores setmanals i una finalitat d'aprofundiment, consolidació i desenvolupament competencial, s'inclouen totes les competències específiques i criteris d'avaluació (CE1-CE10), ja que totes es treballen transversalment en les activitats proposades.

*Els **sabers bàsics** que es treballen al taller es deriven de la matèria de Matemàtiques i es concreten en **unitats d'aprenentatge competencials** centrades en el **raonament, la lògica, el joc i la resolució de problemes**.*

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Pensament lògic i raonament estratègic - Desenvolupament d'estratègies de deducció i inferència. - Raonament lògic verbal, numèric i visual. - Identificació i anàlisi de patrons i regularitats. - Formulació i comprovació d'hipòtesis.	UP1 – Jocs de lògica i raonament. Activitats: enigmes, jocs de deducció, puzzles numèrics, patrons visuals i reptes Cangur senzills.	1r trimestre
Resolució de problemes i creativitat matemàtica - Estratègies de resolució oberta de reptes i situacions. - Aplicació de diferents vies de solució i comprovació de resultats. - Relació entre contextos reals i situacions matemàtiques lúdiques. - Valoració de la creativitat i l'error com a part del procés.	UP2 – Resolució de reptes i proves Cangur. Activitats: reptes de la setmana, mini proves Cangur, problemes oberts, activitats en grup.	1r i 2n trimestre
Comunicació i representació matemàtica - Ús del llenguatge matemàtic oral, escrit i gràfic. - Representació d'idees i estratègies amb suports visuals o digitals. - Explicació i justificació de processos i solucions. - Intercanvi d'estratègies entre iguals.	UP3 – Explica i raona. Activitats: exposicions curtes de reptes resolts, creació d'infografies o murals de jocs matemàtics, explicacions cooperatives.	2n trimestre

Pensament computacional i estratègies de descomposició - Reconeixement de patrons i seqüències lògiques. - Creació de regles o petits algorismes (amb materials o recursos digitals senzills). - Relació entre el joc i la programació bàsica o la planificació estratègica.	UP4 – Matemàtiques i pensament computacional. Activitats: jocs de patrons, laberints, seqüències lògiques, activitats amb Scratch o altres entorns de programació visual.	2n trimestre
Treball cooperatiu i destreses socioemocionals - Participació activa en dinàmiques grupals. - Gestió de rols i emocions dins l'equip. - Comunicació assertiva i escolta activa. - Acceptació de l'error i gestió de la frustració.	UP5 – Jocs cooperatius i competicions saludables. Activitats: jocs per equips, tornejos matemàtics, activitats col·laboratives, dinàmiques de confiança i reflexió sobre l'aprenentatge.	3r trimestre
Matemàtiques i contextos reals - Aplicació de les matemàtiques a situacions de la vida quotidiana. - Anàlisi d'aspectes numèrics, geomètrics o estadístics en contextos reals. - Valorar la presència de les matemàtiques en la societat, la natura i la cultura.	UP6 – Matemàtiques del món real. Activitats: jocs financers, geometria amb objectes quotidians, mesura i estimació en activitats de camp o al pati, escape rooms matemàtics.	3r trimestre

Cada unitat de programació del taller manté una estructura flexible i oberta per adaptar-se al ritme i interessos de l'alumnat, promovent el gust per les matemàtiques i el pensament crític.

Els sabers es treballen sempre des de la manipulació, el joc, el treball cooperatiu i la reflexió, de manera que l'alumnat pugui desenvolupar competències transversals alhora que reforça el raonament matemàtic.

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

L'avaluació del *Taller de Matemàtiques* és **contínua, formativa i competencial**, i s'orienta a acompanyar l'alumnat en el seu propi procés d'aprenentatge.

Es prioritza l'observació del **raonament, la participació, la creativitat i la col·laboració**, més que no pas la correcció formal del resultat.

La professora proporciona **retroacció individual i col·lectiva** de manera constant, amb l'objectiu que cada alumne prengui consciència del seu progrés i millori les seves estratègies de resolució de problemes.

Aquesta retroacció es fa principalment durant les sessions mitjançant el **diàleg reflexiu**, el **qüestionament guiat** i la **discussió en grup** després de cada repte o activitat.

El taller permet una **avaluació flexible i oberta**, en què s'observen i valoren aspectes com:

- La participació activa en les activitats proposades.
- La capacitat de raonar i argumentar.
- La cooperació dins el grup i el respecte a les idees dels altres.
- L'esforç i la perseverança davant de reptes o errors.
- La creativitat en la cerca de solucions diverses.

Avaluació formadora

Es fan servir **rúbriques, llistes de verificació, bases d'orientació i carpetes d'aprenentatge** per ajudar l'alumnat a reflexionar sobre el seu propi aprenentatge.

Aquestes eines permeten identificar punts forts, detectar aspectes a millorar i establir **objectius personals de progrés**.

L'alumnat és convidat a **participar en el procés d'avaluació** mitjançant l'autoavaluació i la coavaluació.

Aquestes pràctiques fomenten la **metacognició** (pensar sobre el propi aprenentatge) i la responsabilitat individual, ajudant-los a entendre que l'error forma part natural del procés d'aprendre matemàtiques.

Les activitats obertes, com jocs, reptes i proves Cangur, permeten que cada alumne mostri el seu **raonament i enfocament personal**, afavorint una avaluació més qualitativa i ajustada a la seva realitat.

Instruments de recollida d'evidències

Els principals instruments d'avaluació que s'utilitzen al taller són:

- **Observació directa:** registre del progrés, actitud i participació en les activitats.
- **Rúbriques de raonament i cooperació:** per valorar la qualitat del pensament lògic, l'ús d'estratègies i la interacció amb el grup.
- **Carpeta d'aprenentatge (portafolis):** recull d'activitats, reflexions i reptes resolts que mostren l'evolució personal de l'alumne.
- **Autoavaluació i coavaluació:** mitjançant qüestionaris breus o diaris reflexius.

- **Productes finals:** presentacions, creacions de jocs, murals, reptes dissenyats pels alumnes o resolució col·lectiva de problemes.
-

Finalitat de l'avaluació

L'avaluació del *Taller de Matemàtiques* té com a finalitat:

- Orientar l'aprenentatge de manera significativa i autònoma.
- Afavorir la millora constant a través del feedback.
- Valorar el progrés competencial de cada alumne, més enllà del resultat puntual d'una tasca.
- Potenciar la confiança i el gust per les matemàtiques.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES Inca estableix que la **qualificació** s'ha de basar en el **grau d'assoliment de les competències específiques i dels criteris d'avaluació**.

En el cas del *Taller de Matemàtiques*, aquest enfocament s'ajusta plenament a la seva naturalesa, ja que el principal objectiu és **afavorir el desenvolupament del raonament lògic, la creativitat i la cooperació**, més que la memorització de continguts.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i s'entén com un instrument per **orientar la millora** de l'alumne.

Per això, es distingeix entre **eines d'avaluació** (recollida d'evidències) i **instruments de qualificació** (assignació d'una valoració coherent amb els criteris).

Eines d'avaluació

Les eines que permeten recollir evidències sobre el progrés de l'alumnat al taller són:

- Registre sistemàtic d'observació de la participació, actitud i raonament.
 - Carpeta d'aprenentatge o diari de taller.
 - Presentacions orals o escrites d'estratègies i solucions.
 - Productes creatius: jocs, enigmes o reptes elaborats pels alumnes.
 - Proves obertes o reptes tipus Cangur, de resolució individual o cooperativa.
-

Instruments de qualificació

Els instruments que permeten traduir les evidències recollides en una valoració objectiva són:

- **Rúbriques** de raonament lògic, comunicació i cooperació.
- **Graelles de seguiment** de competències i criteris d'avaluació.

- **Autoavaluacions i coavaluacions** guiades.

Aquestes eines s'apliquen de manera **formativa i reflexiva**, i els resultats s'utilitzen per orientar la millora, no per penalitzar l'error.

Criteris generals de qualificació

La qualificació del taller s'expressa mitjançant una **valoració competencial** sobre el progrés i la implicació de l'alumnat. S'estableixen els següents **percentatges orientatius**:

Aspecte valorat	Ponderació orientativa
Participació, actitud, interès i cooperació	40 %
Resolució de reptes, jocs i activitats competencials	40 %
Reflexió, autoavaluació i carpeta d'aprenentatge	20 %

Aquests percentatges són flexibles i permeten ajustar-se a la dinàmica del grup i al desenvolupament de les activitats.

Procediment de comunicació i retroacció

Les qualificacions i observacions es comuniquen de forma **periòdica i qualitativa**, tant a l'alumnat com a les famílies, a través de les eines establertes pel centre (GestIB, reunions de seguiment, carpeta d'aprenentatge, etc.).

L'objectiu és oferir una **retroacció constructiva i motivadora**, que reforci el progrés personal i la confiança en les pròpies capacitats matemàtiques.

Vols que continuï amb l'**apartat 5: Estratègies didàctiques i metodològiques**, també seguint el to i estructura del vostre document de Matemàtiques (amb apartats com treball cooperatiu, pensament crític, ús d'eines digitals, etc.)?

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

El *Taller de Matemàtiques* té com a finalitat **estimular el pensament lògic, la creativitat i el gust per les matemàtiques**, mitjançant estratègies actives que promouen la participació, la cooperació i la resolució de problemes de manera significativa.

Les metodologies emprades estan alineades amb els principis pedagògics del centre i amb el **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, assegurant la participació de tot l'alumnat.

Aprenentatge basat en el joc i en reptes

El joc constitueix l'eix central del taller. A través de **jocs de taula, enigmes, puzzles, proves Cangur i activitats de lògica**, l'alumnat desenvolupa el pensament crític, la capacitat d'anàlisi i la presa de decisions.

Les situacions lúdiques permeten aplicar conceptes matemàtics de manera natural, afavorint l'autonomia i la motivació.

Els jocs poden ser individuals, cooperatius o competitiu, sempre en un ambient de respecte i col·laboració.

Treball cooperatiu i col·laboratiu

Les activitats del taller es dissenyen en petit grup per fomentar la **interdependència positiva**, la **responsabilitat individual** i la **comunicació assertiva**.

S'utilitzen dinàmiques de **rols rotatius** dins dels equips (portaveu, secretari/a, responsable de material, observador/a...) per assegurar la participació equilibrada.

El treball cooperatiu reforça les competències **socials i emocionals**, especialment les relacionades amb la gestió de l'error, la perseverança i l'empatia.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

S'impulsa la formulació de preguntes i conjectures a partir de situacions o reptes proposats.

L'alumnat **investiga, contrasta estratègies i argumenta les seves conclusions**, desenvolupant el pensament crític i la capacitat d'explicar raonaments de manera estructurada.

Es promou la reflexió sobre els errors com a part essencial del procés d'aprenentatge, valorant-los com una oportunitat per millorar.

Metodologies manipulatives i inductives

Les activitats inclouen materials **concrets, visuals i manipulatius** (geoplans, cartes, blocs, peces geomètriques, daus, regletes, etc.) que permeten descobrir patrons i propietats matemàtiques a partir de l'experiència.

Aquesta aproximació afavoreix la comprensió profunda i la transferència a situacions més abstractes.

Les propostes parteixen de l'exploració pràctica i condueixen a la formulació de conclusions i generalitzacions.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es treballa perquè l'alumnat **sigui conscient del que aprèn i de com ho aprèn**.

S'utilitzen diaris d'aprenentatge, preguntes guiades i moments de debat per analitzar les estratègies utilitzades i valorar-ne

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

l'eficàcia.

Aquest procés fomenta l'autonomia i la regulació del propi aprenentatge.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'empren com a recursos **de creació, exploració i comunicació**, no només de consulta.

S'utilitzen aplicacions interactives i recursos digitals (GeoGebra, Desmos, Wordwall, Kahoot, Scratch o entorns equivalents) per crear jocs, visualitzar conceptes o comprovar conjectures.

També es fomenta l'ús de plataformes col·laboratives i de la carpeta d'aprenentatge digital per documentar el progrés.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Cada trimestre pot culminar amb un **projecte o repte obert** (per exemple, crear un joc matemàtic original, organitzar un mini torneig Cangur o dissenyar una exposició de curiositats matemàtiques).

Aquests projectes integren diverses competències, afavoreixen el treball en equip i connecten les matemàtiques amb contextos reals.

Adaptació a la diversitat d'estils d'aprenentatge

Les activitats del taller es presenten amb **diferents nivells de dificultat i formats** (visuals, verbals, pràctics o digitals), permetent que cada alumne pugui mostrar el seu talent i avançar al seu ritme.

Aquesta diversificació garanteix la inclusió i l'èxit de tot l'alumnat, independentment del seu nivell inicial o de les seves necessitats específiques.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

L'atenció a la diversitat és un dels pilars fonamentals del *Taller de Matemàtiques*, ja que l'objectiu principal és oferir un **espai flexible, motivador i inclusiu** on tot l'alumnat pugui desenvolupar les seves competències matemàtiques segons les seves necessitats, interessos i ritmes d'aprenentatge.

El taller, per la seva naturalesa lúdica i competencial, permet **una adaptació natural i contínua**, on cada alumne pot avançar al seu propi nivell i demostrar el seu potencial a través d'activitats obertes i diverses.

Avaluació inicial i seguiment personalitzat

A l'inici de curs es realitza una **avaluació inicial** per conèixer el punt de partida de cada alumne en relació amb el raonament lògic, la participació i les actituds envers les matemàtiques.

Aquesta informació, juntament amb les aportacions del professorat de Matemàtiques i de l'equip docent, permet **planificar activitats adaptades** i establir objectius personals d'aprenentatge.

El seguiment és **continu** i es realitza mitjançant l'observació directa, la carpeta d'aprenentatge i la retroacció constant, que permet detectar necessitats i ajustar les propostes de manera àgil.

Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)

Seguint el marc del **DUA**, totes les activitats del taller es plantegen oferint **múltiples formes de representació, acció, expressió i implicació**.

Això permet garantir l'accés a l'aprenentatge de tot l'alumnat, independentment de les seves característiques individuals.

Aplicació del DUA al taller:

- Es proposen activitats amb diferents nivells de complexitat perquè cadascú pugui avançar segons el seu ritme.
 - Es combinen recursos visuals, manipulatius, digitals i verbals per afavorir la comprensió.
 - Es permet escollir el tipus de producte final (presentació, joc, mural, vídeo, explicació oral...).
 - Es fomenta la participació activa i significativa, potenciant la motivació intrínseca i la sensació d'èxit personal.
-

Adaptacions metodològiques i organitzatives

Les adaptacions del taller se centren sobretot en l'àmbit **metodològic i organitzatiu**, més que en el curricular, atès que no es tracta d'una matèria d'avaluació acadèmica estricta, sinó d'un espai de reforç i desenvolupament competencial.

Les principals mesures adoptades són:

- Activitats obertes amb **diferents nivells d'exigència i profunditat**.
- Temps flexible per completar reptes o jocs.
- Agrupaments heterogenis i dinàmics.
- Acompanyament individualitzat durant la resolució de reptes.
- Explicacions complementàries i suport visual o manipulatiu segons les necessitats.

- Priorització de la participació i del procés per damunt del resultat final.
-

Atenció a l'alumnat amb necessitats educatives específiques (NESE)

En coordinació amb l'orientadora del centre i l'equip de suport, s'estableixen adaptacions o mesures personalitzades segons el cas:

- Simplificació d'instruccions i ús de llenguatge clar.
- Activitats manipulatives o visualment guiades.
- Adaptació de materials digitals per a alumnes amb dificultats visuals o d'atenció.
- Ús d'eines de suport tecnològic si és necessari.
- Potenciació d'activitats cooperatives que afavoreixin la inclusió social i emocional.

Aquestes mesures garanteixen la **participació efectiva i el sentiment de competència** de tot l'alumnat dins el grup.

Altres actuacions d'enriquiment

Per als alumnes amb més facilitat o interès en l'àrea matemàtica, es proposen reptes addicionals, com:

- Participació en activitats del **concurs Cangur** o d'altres proves externes.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Creació de **jocs i enigmes propis** per compartir amb els companys.
- Dinàmiques de mentoratge dins el grup (alumnes que ajuden altres).

Aquestes accions fomenten l'esperit crític, la iniciativa i la responsabilitat col·lectiva.

Objectiu final

Garantir que cada alumne, des del seu punt de partida, **se senti capaç, motivat i protagonista** del seu aprenentatge matemàtic, contribuint a una experiència educativa **positiva, inclusiva i enriquidora per a tothom**.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha previstes activitats complementàries.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r Batxillerat Matemàtiques I)

CURS: 1r Batxillerat A	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Matemàtiques I	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia aplicant diferents estratègies i formes de raonament per obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Emprar diferents estratègies i eines, incloses les digitals, que modelitzin i resolguin problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, seleccionant la més adequada segons l'eficiència.		
	CA 1.2 Obtenir totes les solucions matemàtiques possibles de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, descrivint el procediment emprat.		
CE 2 Verificar la validesa de les solucions possibles d'un problema emprant el raonament i l'argumentació per contrastar	CA 2.1 Comprovar la validesa matemàtica de les solucions possibles d'un problema utilitzant el raonament i l'argumentació.		

la seva idoneïtat.	CA 2.2 Seleccionar la solució més adequada d'un problema en funció del context (de sostenibilitat, de consum responsable, equitat, etc.) usant el raonament i l'argumentació.		
CE 3 Formular o investigar conjectures o problemes, utilitzant el raonament, l'argumentació, la creativitat i l'ús d'eines tecnològiques, per generar nou coneixement matemàtic.	CA 3.1 Adquirir nou coneixement matemàtic a partir de la formulació de conjectures i problemes de forma guiada.		
	CA 3.2 Emprar eines tecnològiques adequades en la formulació o recerca de conjectures o problemes.		
CE 4 Utilitzar el pensament computacional de manera eficaç, modificant, creant i generalitzant algorismes que resolen problemes mitjançant l'ús de les matemàtiques per modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana i de l'àmbit de la ciència i la tecnologia.	CA 4.1 Interpretar, modelitzar i resoldre situacions problematitzades de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, utilitzant el pensament computacional, modificant i creant algorismes.		
CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar significat i estructurar l'aprenentatge matemàtic.	CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar significat i estructurar l'aprenentatge matemàtic.		
	CA 5.2 Resoldre problemes en contextos matemàtics establint i aplicant connexions entre les diferents idees matemàtiques.		

CE 6 Descobrir els vincles de les matemàtiques amb altres àrees de coneixement i aprofundir en les seves connexions, interrelacionant conceptes i procediments per modelitzar, resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.	CA 6.1 Resoldre problemes en situacions diverses utilitzant processos matemàtics, reflexionant, establint i aplicant connexions entre el món real, altres àrees de coneixement i les matemàtiques.		
	CA 6.2 Analitzar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat valorant i reflexionant sobre la seva contribució en la proposta de solucions a situacions complexes i als reptes científics i tecnològics que es plantegen en la societat.		
CE 7 Representar conceptes, procediments i informació matemàtics seleccionant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar raonaments matemàtics.	CA 7.1 Representar idees matemàtiques estructurant diferents raonaments matemàtics i seleccionant les tecnologies més adequades.		
	CA 7.2 Seleccionar i utilitzar diverses formes de representació valorant la seva utilitat per compartir informació.		
CE 8 Comunicar les idees matemàtiques, de manera individual i col·lectiva, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats, per organitzar i consolidar el pensament matemàtic.	CA 8.1 Mostrar organització en comunicar les idees matemàtiques emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats.		
	CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic en diferents contextos, comunicant la informació amb precisió i rigor.		
CE 9 Utilitzar destreses personals i socials, identificant i gestionant les pròpies emocions respectant les dels altres i	CA 9.1 Afrontar les situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de l'error com a part del procés		

organitzant activament el treball en equips heterogenis, aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge i afrontant situacions d'incertesa, per perseverar en la consecució d'objectius en l'aprenentatge de les matemàtiques.	d'aprenentatge de les matemàtiques.		
	CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant, acceptant i aprenent de la crítica raonada en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques.		
	CA 9.3 Participar en tasques matemàtiques de manera activa en equips heterogenis, respectant les emocions i les experiències dels altres, escoltant el seu raonament, identificant les habilitats socials més propícies i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
UP1. Números Reals	UP1	1r
A. SENTIT NUMÈRIC		
Sentit de les operacions		
Estratègies per operar amb nombres reals i vectors: càlcul mental o escrit en els casos senzills i amb eines tecnològiques en els casos més complicats.		
Radicals i logaritmes decimals i neperians. Definició i propietats. Ús de les seves propietats per operar-los. Resolució de problemes. Ús		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca](#) | [Educació Secundària i Batxillerat](#)

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
de la calculadora.		
Relacions		
Relacions inverses de les operacions: potencial-radical i exponencial-logarítmica.		
UP2. Àlgebra	UP2	1r
D. SENTIT ALGEBRAIC		
Patrons		
Generalització de patrons a situacions senzilles.		
Successió. Terme general. Progressions aritmètiques i geomètriques.		
Obtenció de la suma de termes consecutius d'una progressió aritmètica i d'una progressió geomètrica. Utilització en situacions contextualitzades.		
Model matemàtic		
Modelització i resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals.		
Igualtat i desigualtat		
Resolució d'equacions polinòmiques, racionals, irracionals (màxim dues arrels quadrades), exponencials, logarítmiques i trigonomètriques.		
Resolució de sistemes d'equacions lineals amb 3 incògnites. Mètode de Gauss.		
Resolució de sistemes d'equacions no lineals.		
Resolució d'inequacions i sistemes d'inequacions de primer grau, segon grau i racionals senzilles (amb una incògnita) i dues incògnites (només lineals).		
Relacions i funcions		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Àlgebra simbòlica en la representació i explicació de relacions matemàtiques de la ciència i la tecnologia.		
UP 3. Funcions	UP3	1r
A. SENTIT NUMÈRIC		
Relacions		
Relacions inverses de les operacions: potencial-radical i exponencial-logarítmica.		
D. SENTIT ALGEBRAIC		
Model matemàtic		
Identificació de funcions elementals, donades a través d'enunciats, taules o expressions algebraiques, que descriguin una situació real i anàlisi de les seves propietats, per extreure'n informació pràctica que ajudi a interpretar el fenomen de què es deriven.		
Relacions i funcions		
Estudi del domini i el recorregut de les funcions elementals.		
Representació gràfica de funcions: elementals (lineals, quadràtiques, potencials, valor absolut, exponencials, trigonomètriques), combinacions d'elementals i funcions definides a trossos d'entre les anteriors.		
Composició de funcions i funció inversa.		
Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions.		
UP 4. Límits i Derivades	UP4	2n
B. SENTIT DE LA MESURA		
Canvi		
Límit d'una funció en un punt i en l'infinit: estimació i càlcul a partir d'una taula, un gràfic o una expressió algebraica. Interpretació gràfica.		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Càlcul de límits a l'infinit: Límits de funcions polinòmiques i racionals. Indeterminacions (∞/∞ , $0/0$, $k/0$, $\infty-\infty$ i 1^∞).		
Comportament d'una funció en un punt. Càlcul de límits en un punt de funcions polinòmiques i algebraïques.		
Continuïtat d'una funció en un punt.		
Branques infinites i asímptotes. Estudi de les branques infinites de funcions polinòmiques i racionals. Càlcul d'asímtotes de funcions racionals.		
Derivada d'una funció en un punt. Interpretació geomètrica.		
Recta tangent i normal a una funció en un punt.		
Funció derivada. Regles de derivació. Regla de la cadena.		
Mesura del creixement d'una funció. Màxims i mínims relatius.		
D. SENTIT ALGEBRAIC		
Patrons		
Convergència. Límit d'una successió.		
Relacions i funcions		
Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions.		
UP 5. Trigonometria	UP5	2n
B. SENTIT DE LA MESURA		
Mesurament		
Unitats de mesura dels angles: sistema sexagesimal i radians. Canvi d'unitats.		
Dedució de les raons trigonomètriques dels angles de 0° , 30° , 45° , 60° i 90° .		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Raons trigonomètriques d'un angle agut i generalització a la circumferència goniomètrica d'un angle qualsevol.		
Ús racional de la calculadora per obtenir raons trigonomètriques i angles.		
Aplicació dels diferents mètodes de resolució de triangles (raons trigonomètriques, Teorema del sinus, Teorema del cosinus, Teorema de Pitàgores, estratègia de l'altura, etc.) per a la resolució de problemes.		
D. SENTIT ALGEBRAIC		
Model matemàtic		
Relació fonamental de la trigonometria.		
Relacions entre raons trigonomètriques.		
Identitats trigonomètriques.		
UP 6. Vectors i Geometria Analítica	UP6	2n
A. SENTIT NUMÈRIC		
Sentit de les operacions		
Estratègies per operar amb nombres reals i vectors: càlcul mental o escrit en els casos senzills i amb eines tecnològiques en els casos més complicats.		
Relacions		
Conjunts de vectors: estructura, comprensió i propietats tecnològiques en els casos més complicats.		
C. SENTIT ESPACIAL		
Formes geomètriques de dues dimensions		
Sistemes de referència al pla. Coordenades d'un punt.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Objectes geomètrics de dues dimensions: anàlisi de les propietats i determinació dels seus atributs.		
Resolució de problemes relatius a objectes geomètrics en el pla representats amb coordenades cartesianes.		
Localització i sistemes de representació		
Vectors en el pla. Components d'un vector. Operacions amb vectors. Propietats i representacions de l'addició i el producte escalar de vectors.		
Càlcul del punt mitja de dos punts i del punt simètric d'un punt respecte d'un altre punt.		
Equacions de rectes al pla. Determinació de les equacions vectorial, paramètrica, contínua i implícita de rectes a partir de diferents elements que les determinen.		
Posicions relatives entre objectes geomètrics del pla (punts i rectes).		
Mediatriu d'un segment.		
Càlcul de distàncies entre dos objectes geomètrics al pla.		
Angle entre dos vectors.		
Angle entre dues rectes.		
Visualització, raonament i modelització geomètrica		
Representació d'objectes geomètrics en el pla mitjançant eines digitals.		
Models matemàtics (geomètrics, algebraics, grafs, etc.) en la resolució de problemes en el pla. Connexions amb altres disciplines i àrees d'interès.		
Conjectures geomètriques en el pla: validació per mitjà de la deducció i la demostració de teoremes.		
Modelització de la posició i el moviment d'un objecte en el pla mitjançant vectors.		
UP 7. Complexos	UP7	3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca](#) | [Educació Secundària i Batxillerat](#)

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. SENTIT NUMÈRIC		
Sentit de les operacions		
Nombres complexos. Suma, resta, producte i quocient.		
Relacions		
Els nombres complexos com a solucions d'equacions polinòmiques que no tenen arrels reals. Expressió d'un nombre complex en forma binòmica i en forma polar. Pas de forma binòmica a polar i a la inversa. Representació gràfica d'un nombre complex.		
UP 8. Estadística, Combinatòria i Probabilitat	UP8	3r
B. SENTIT DE LA MESURA		
Mesurament		
La probabilitat com a mesura de la incertesa associada a fenòmens aleatoris.		
E. SENTIT ESTOCÀSTIC		
Organització i anàlisi de dades		
Distribucions bidimensionals. Núvol de punts.		
Correlació lineal. Coeficient de correlació.		
Paràmetres associats a una distribució bidimensional: mitjana mostral, mediana mostral, moda mostral, desviació típica mostral, covariància mostral.		
Rectes de regressió. Ús de la recta de regressió per fer estimacions. Coeficient de correlació de Pearson com a mesura de la fiabilitat de les estimacions.		
Incertesa		
Esdeveniments aleatoris. Operacions. Propietats.		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Freqüència relativa i probabilitat.	TOTES LES UP	Tot el curs
Càlcul de probabilitats en experiments simples. Llei de Laplace.		
Transversals		
D. SENTIT ALGEBRAIC		
Pensament computacional		
Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana, la ciència i la tecnologia.		
Identificació de les dades rellevants a un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.		
Comparació d'algorismes alternatius per al mateix problema mitjançant el raonament lògic.		
Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonaments lògic i seqüencial, descomposició en parts, estratègies iteratives, estratègies recursives, heurístiques.		
Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia emprant eines o programes adequats.		
F. SENTIT SOCIOAFECTIU		
Creences, actituds i emocions		
Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.		
Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.		

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Treball en equip i presa de decisions		
Estratègies de treball en equip per millorar la resolució de problemes.		
Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup.		
Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres.		
Gestió de conflictes en el treball en equip.		
Inclusió, respecte i diversitat		
Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de la ciència.		
Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.		
Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		

3. Processos i instruments d'avaluació

L'avaluació de la matèria de Matemàtiques I es durà a terme de manera contínua, formativa i diferenciada, en coherència amb els criteris d'avaluació i les competències específiques del currículum de 1r de Batxillerat.

El procés d'avaluació tindrà com a finalitat conèixer el progrés dels alumnes i que ells en siguin conscients, ajustar la pràctica docent, detectar necessitats de suport i millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge. Es realitzarà una recollida sistemàtica d'evidències al llarg de tot el curs per obtenir una visió completa i progressiva del desenvolupament competencial de cada alumne.

Es distingiran tres **moments d'avaluació**:

- **Avaluació inicial:** permet conèixer els coneixements previs i les competències de l'alumnat per planificar adequadament el punt de partida i les estratègies de suport.
- **Avaluació contínua o formativa:** es desenvolupa durant tot el curs i permet analitzar el progrés en l'adquisició dels sabers bàsics i dels processos de raonament i resolució de problemes.
- **Avaluació final:** integra totes les evidències recollides i determina el grau d'assoliment de les competències específiques i dels criteris d'avaluació de la matèria.

Per garantir una avaluació rigorosa i coherent amb els objectius d'aprenentatge, es farà ús dels següents **instruments d'avaluació**:

- **Proves escrites individuals**, com a principal font d'evidències objectives sobre la comprensió i aplicació dels continguts, la resolució de problemes, el raonament i la justificació dels procediments emprats.
- **Observació directa a l'aula**, que permet valorar aspectes relacionats amb la implicació en el treball, la constància, la participació en activitats i la capacitat per treballar de manera col·laborativa en la resolució de situacions matemàtiques. Implica a la seva vegada, una retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.
- **Rúbriques d'avaluació**, emprades per valorar la qualitat dels processos de resolució, la comunicació matemàtica i el grau d'autonomia en la gestió del propi aprenentatge.
- **Altres evidències de treball**, com activitats de resolució de problemes, tasques d'aplicació pràctica o petits projectes, que complementen la informació obtinguda a través de les proves escrites i permeten una valoració més completa del progrés de l'alumnat.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació.

La qualificació de l'alumnat es determinarà a partir de l'assoliment dels criteris d'avaluació establerts per a la matèria, segons el grau de desenvolupament de les competències específiques.

El 90% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències objectives sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs o tasques d'aplicació pràctica.

El 10% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball individual

Es prioritza per a la realització de proves escrites, activitats de consolidació i exercicis que permetin a l'alumne desenvolupar autonomia i responsabilitat en el seu aprenentatge. En aquest apartat cal destacar la presència d'una sessió de mitja hora que

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

s'efectua cada nou dies lectius en què es realitzen fulls de problemes que permetin consolidar els aprenentatges que necessiten una rutina mecànica i repetitiva, que per a aquesta assignatura són molts.

Treball per parelles, cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen anàlisis de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Recursos humans i materials

Recursos humans: Es disposa de la presència d'un únic professor titular de la matèria, sense la possibilitat d'oferir cap tipus de suport. No obstant això, per mitigar aquest efecte, es deixarà un espai a classe per tal que es puguin desenvolupar activitats en parelles o de caràcter cooperatiu.

Recursos materials i tecnològics: No es disposa de llibre de text, així que es recorre a l'ús de la plataforma digital d'aprenentatge *Classroom* per establir-se com a repositori de teoria i exercicis, així com a espai destinat a l'entrega de treballs. Les explicacions es realitzaran entre la pissarra blanca per a rotulador i el monitor interactiu, i l'alumnat haurà d'apuntar-ho en quaderns individuals. És necessari l'ús de Calculadora Científica no Programable per part dels estudiants, i es podrà fer ús per a algunes activitats de programari i aplicacions on-line tals com el Full de Càlcul, el Geogebra o altres recursos de programari matemàtic.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

En la matèria de Matemàtiques I es garanteix l'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu de tot l'alumnat, ja que les Unitats de Programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) respectant que, en l'etapa de batxillerat, les adaptacions només poden ser d'accés i mai de supressió de continguts curriculars.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Flexibilitat en els temps d'execució d'activitats i proves escrites, atenció individualitzada durant les sessions d'aula.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r BAT		Participació voluntària a les Proves Cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents. En aquest cas, el tutor és el propi professor de l'assignatura.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El 1r curs de Batxillerat no contempla recuperació de matèries pendents, posat que és el 1r curs post-obligatori.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r BAT CCSS)

CURS: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials I	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials aplicant diferents estratègies i formes de raonament per obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Emprar diferents estratègies i eines, incloses les digitals que resolguin problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials, seleccionant la més adequada segons la seva eficiència. CA 1.2 Obtenir totes les possibles solucions matemàtiques de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials, descrivint el procediment realitzat.	Totes les UP's	
CE 2 Verificar la validesa de les possibles solucions d'un problema emprant el raonament i l'argumentació per contrastar-ne la idoneïtat.	CA 2.1 Comprovar la validesa matemàtica de les possibles solucions d'un problema utilitzant el raonament i l'argumentació. CA 2.2 Seleccionar la solució més adequada d'un problema en funció del context (de sostenibilitat, de consum responsable, equitat, etc.) usant el raonament i l'argumentació.	Totes les UP's	
CE 3 Formular o investigar conjectures o problemes, utilitzant el raonament, l'argumentació, la creativitat i l'ús d'eines tecnològiques, per generar coneixement matemàtic nou.	CA 3.1 Adquirir nou coneixement matemàtic mitjançant la formulació de conjectures i problemes de forma guiada. CA 3.2 Emprar eines tecnològiques adequades en la formulació o recerca de conjectures o problemes.	Totes les UP's	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

CE 4 Utilitzar el pensament computacional de manera eficaç, modificant, creant i generalitzant algorismes que resolguin problemes mitjançant l'ús de les matemàtiques per modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana i de l'àmbit de les ciències socials.	CA 4.1 Interpretar, modelitzar i resoldre situacions problematitzades de la vida quotidiana i de les ciències socials, utilitzant el pensament computacional, modificant o creant algorismes.	Totes les UP's	
CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar significat i estructura l'aprenentatge matemàtic.	CA 5.1 Manifestar una visió matemàtica integrada, investigant i connectant les diferents idees matemàtiques. CA 5.2 Resoldre problemes en contextos matemàtics establint i aplicant connexions entre les diferents idees matemàtiques.	Totes les UP's	
CE 6 Descobrir els vincles de les matemàtiques amb altres àrees de coneixement i aprofundir en les seves connexions, interrelacionant conceptes i procediments per modelitzar, resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.	CA 6.1 Resoldre problemes en situacions diverses utilitzant processos matemàtics, reflexionant, establint i aplicant connexions entre el món real, altres àrees de coneixement i les matemàtiques. CA 6.2 Analitzar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat valorant i reflexionant sobre la seva contribució en la proposta de solucions a situacions complexes i als reptes en les ciències socials que es plantegen.	Totes les UP's	
CE 7 Representar conceptes, procediments i informació matemàtics seleccionant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar raonaments matemàtics.	CA 7.1 Representar idees matemàtiques estructurant diferents raonaments matemàtics i seleccionant les tecnologies més adequades. CA 7.2 Seleccionar i utilitzar diverses formes de representació valorant-ne la utilitat per compartir informació.	Totes les UP's	
CE 8 Comunicar les idees matemàtiques, de manera individual i col·lectiva, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats, per organitzar i consolidar el pensament matemàtic.	CA 8.1 Mostrar organització en comunicar les idees matemàtiques emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic en diferents contextos, comunicant la informació amb precisió i rigor.	Totes les UP's	
CE 9 Utilitzar destreses personals i socials, identificant i gestionant les pròpies emocions, respectant les dels altres i organitzant activament el treball en equips heterogenis, aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge i afrontant situacions d'incertesa, per perseverar en la consecució d'objectius en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Afrontar les situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant, acceptant i aprenent de la crítica raonada en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.3 Participar en tasques matemàtiques de manera activa en equips heterogenis, respectant les emocions i les experiències dels altres, escoltant el seu raonament, identificant les habilitats socials més propícies i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables.	Totes les UP's	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. SENTIT NUMÈRIC Quantitat - Nombres reals: nombres racionals i irracionals. Els nombres transcendents més coneguts. - Classificació, comparació i ordenació de nombres reals. - Potències: propietats. - Radicals i logaritmes decimals i neperians. Definició i propietats. Ús de les seves propietats per operar-los. Resolució de problemes. Ús de la calculadora. Pensament computacional - Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials amb programes i eines adequades.	UP1. Nombres reals	1r
C. SENTIT ALGEBRAIC Igualtat i desigualtat - Resolució d'equacions de 1r i 2n grau, biquadrades, polinòmiques de grau superior a dos mitjançant el mètode de Ruffini, racionals i irracionals. - Resolució d'equacions exponencials i logarítmiques. - Resolució de sistemes d'equacions no lineals i de sistemes d'equacions lineals amb 3 incògnites.	UP2. Àlgebra I. Equacions i sistemes	1r
C. SENTIT ALGEBRAIC Model matemàtic - Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals. - Modelització de situacions de les ciències socials i de la vida real i resolució utilitzant el llenguatge algebraic. Igualtat i desigualtat	UP3. Àlgebra II. Inequacions	2n

- Resolució d'inequacions amb una incògnita i d'inequacions lineals amb dues incògnites. Resolució de sistemes d'inequacions amb una i dues incògnites. Pensament computacional - Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. - Identificació de les dades rellevants en un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. - Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. - Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials amb programes i eines adequades. - Comparació d'algorismes alternatius per al mateix problema mitjançant el raonament lògic.		
C. SENTIT ALGEBRAIC Model matemàtic - Identificació de funcions elementals, donades a través d'enunciats, taules o expressions algebraiques, que descriguin una situació real i anàlisi de les seves propietats, per extreure informació pràctica que ajudi a interpretar el fenomen de què es deriven. Relacions i funcions - Estudi del domini i el recorregut de les funcions elementals. - Estudi i representació gràfica de funcions: polinòmiques, racionals senzilles, irracionals, definides a trossos, valor absolut, exponencials i logarítmiques. - Interpolació lineal i aplicació a la resolució de problemes. - Ús de l'estudi i anàlisi de funcions per interpretar informacions extretes de contextos reals.	UP4. Funcions I	2n
B. SENTIT DE LA MESURA Canvi - Concepte de límit: estimació i càlcul a partir d'una taula, un gràfic o una expressió algebraica. - Límit d'una funció en un punt. Interpretació gràfica. Límits en l'infinit. Interpretació gràfica. Càlcul de límits. Indeterminacions més freqüents. - Continuitat de funcions: interpretació gràfica, aplicació de límits en l'estudi de la continuïtat. Tipus de discontinuïtats.	UP5. Límits	2n
B. SENTIT DE LA MESURA Canvi - Mesura del creixement d'una funció. - Derivada d'una funció en un punt. Interpretació geomètrica de la derivada. - Regles de derivació.	UP6. Derivades	2n
B. SENTIT DE LA MESURA Canvi	UP7. Funcions II. Aplicacions	3r

- Recta tangent a una funció en un punt. Càlcul. - Aplicacions de les derivades a les ciències socials.	de la derivada	
A. SENTIT NUMÈRIC Educació financera - Interès simple i interès compost. Resolució de problemes. - El descompte comercial. Resolució de problemes. - Equivalències de taxes d'interès. - Taxes d'interès anual amb períodes de capitalització inferiors a un any. Resolució de problemes. - Taxa nominal i taxa anual equivalent. - Anualitats de capitalització. Resolució de problemes. - Amortització de deutes. Resolució de problemes. - Resolució de problemes relacionats amb l'educació financera amb eines tecnològiques. C. SENTIT ALGEBRAIC Patrons - Generalització de patrons a situacions senzilles. - Obtenció de la suma de termes consecutius d'una progressió geomètrica. Utilització en situacions contextualitzades.	UP8. Aritmètica mercantil	3r
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge - Estratègies i tècniques de recompte sistemàtic: diagrames en arbre, variacions i permutacions, combinacions, factorials i nombres combinatoris. B. SENTIT DE LA MESURA Mesurament - La probabilitat com a mesura de la incertesa associada a fenòmens aleatoris. Esdeveniments aleatoris. Probabilitat. Llei de Laplace. D. SENTIT ESTOCÀSTIC Organització i anàlisi de dades - Distribucions bidimensionals. Núvols de punts. - Correlació lineal. - Paràmetres associats a una distribució bidimensional: mitjana mostral, mediana mostral, moda mostral, desviació típica mostral, covariància mostral. - Rectes de regressió. Ús de la recta de regressió per fer estimacions. Coeficient de correlació de Pearson com a mesura de la fiabilitat de les estimacions. - Taules de contingència. - Ús de la calculadora i/o de fulls de càlcul per a l'anàlisi de dades estadístiques. Incertesa - Estimació de la probabilitat a partir del concepte de freqüència relativa. Llei de Laplace.	UP9. Estadística	3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Càlcul de probabilitats en esdeveniments simples. - Esdeveniments compostos. - Esdeveniments dependents i independents. - Càlcul de probabilitats en esdeveniments compostos independents. - Càlcul de probabilitats en esdeveniments compostos dependents. Ús de diagrames d'arbre. Distribucions de probabilitat - Distribució estadística i distribució de probabilitat. - Distribucions de probabilitat de variable discreta. - La distribució binomial. Càlcul de probabilitats en una distribució binomial. - Distribucions de probabilitat de variable contínua. - La distribució normal. Càlcul de probabilitats en distribucions normals. - Estimació de probabilitats mitjançant l'aproximació de la binomial per la normal. Inferència - Diferents etapes del disseny d'estudis estadístics relacionats amb les ciències socials. Tècniques de mostreig senzilles. - Anàlisi de la utilitat de les conclusions d'un estudi estadístic tot valorant la representativitat de la mostra. Iniciació a l'estimació puntual.		
E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions - Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. - Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. - Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. - Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. - Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Treball en equip i presa de decisions - Estratègies de treball en equip per millorar la resolució de problemes. - Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup. - Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. - Gestió de conflictes en el treball en equip. Inclusió, respecte i diversitat - Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de la ciència. - Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. - Coneixement i valoració d'homes i dones que contribuïren notòriament a les matemàtiques.	Totes les UP's	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

El 90% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències objectives sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs o tasques d'aplicació pràctica.

El 10% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT		Cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El 1r curs de Batxillerat no contempla recuperació de matèries pendents, posat que és el 1r curs post-obligatori.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r BATXILLERAT Matemàtiques Generals)

CURS: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Matemàtiques Generals	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i de diversos àmbits aplicant diferents estratègies i formes de raonament, amb ajuda d'eines tecnològiques, per obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Emprar diferents estratègies i eines, incloses les digitals, que resolguin problemes de la vida quotidiana i d'àmbits diversos, seleccionant la més adequada en cada cas.		
	CA 1.2 Obtenir totes les solucions matemàtiques possibles de problemes de la vida quotidiana i d'àmbits diversos, descrivint el procediment emprat.		
CE 2 Verificar la validesa de les possibles solucions d'un problema emprant el raonament i l'argumentació per contrastar-ne l'idoneïtat.	CA 2.1 Comprovar la validesa matemàtica de les possibles solucions d'un problema utilitzant el raonament, l'argumentació i les eines digitals.		

	CA 2.2 Seleccionar la solució més adequada d'un problema en funció del context (de sostenibilitat, de consum responsable, equitat, etc.) usant el raonament i l'argumentació.		
CE 3 Generar preguntes de tipus matemàtic aplicant sabers i estratègies conegudes per donar resposta a situacions problemàtiques de la vida quotidiana.	CA 3.1 Adquirir nou coneixement matemàtic mitjançant la formulació de preguntes de naturalesa matemàtica de manera autònoma.		
	CA 3.2 Emprar eines tecnològiques adequades en la formulació o recerca de preguntes o problemes.		
CE 4 Utilitzar el pensament computacional de manera eficaç, modificant, creant i generalitzant algorismes que resolen problemes mitjançant l'ús de les matemàtiques per modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana i de diversos àmbits.	CA 4.1 Interpretar, modelitzar i resoldre situacions problematitzades d'àmbits diversos, utilitzant el pensament computacional, modificant o creant algorismes.		
CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar significat i estructurar l'aprenentatge matemàtic.	CA 5.1 Manifestar una visió matemàtica integrada, investigant i connectant les diferents idees matemàtiques.		
	CA 5.2 Resoldre problemes en contextos matemàtics establint i aplicant connexions entre les diferents idees matemàtiques.		
CE 6 Descobrir els vincles de les matemàtiques amb altres àrees de coneixement i aprofundir en les seves	CA 6.1 Resoldre problemes en situacions diverses utilitzant processos matemàtics, establint i aplicant connexions entre el món		

connexions, interrelacionant conceptes i procediments per modelitzar, resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.	real, altres àrees de coneixement i les matemàtiques.		
	CA 6.2 Analitzar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat valorant i reflexionant sobre la seva contribució en la proposta de solucions a situacions complexes i als reptes que es plantegen en la societat.		
CE 7 Representar conceptes, procediments i informació matemàtics seleccionant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar raonaments matemàtics.	CA 7.1 Representar idees matemàtiques estructurant diferents raonaments matemàtics i seleccionant les tecnologies més adequades.		
	CA 7.2 Seleccionar i utilitzar diverses formes de representació valorant-ne la utilitat per compartir informació.		
CE 8 Comunicar les idees matemàtiques, de manera individual i col·lectiva, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats, per organitzar i consolidar el pensament matemàtic.	CA 8.1 Mostrar organització en comunicar les idees matemàtiques emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats.		
	CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic en diferents contextos, comunicant la informació amb precisió i rigor.		
CE 9 Utilitzar destreses personals i socials, identificant i gestionant les pròpies emocions respectant les dels altres i organitzant activament el treball en equips heterogenis, aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge i afrontant	CA 9.1 Afrontar les situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge de les matemàtiques.		
	CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i		

situacions d'incertesa, per perseverar en la consecució d'objectius en l'aprenentatge de les matemàtiques.	perseverant, acceptant i aprenent de la crítica raonada en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques.		
	CA 9.3 Participar en tasques matemàtiques de manera activa en equips heterogenis, respectant les emocions i les experiències dels altres, escoltant el seu raonament, identificant les habilitats socials més propícies i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
UP 1. Números Reals	UP1	1r
A. SENTIT NUMÈRIC		
Sentit de les operacions		
Ús de la calculadora i el full de càlcul com a eines per a la resolució de problemes numèrics.		
UP 2. Matemàtica Financera	UP2	1r
A. SENTIT NUMÈRIC		
Sentit de les operacions		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Interpretació de la informació numèrica en documents de la vida quotidiana: taules, diagrames, documents financers, factures, nòmines, notícies, etc.		
Ús de la calculadora i el full de càlcul com a eines per a la resolució de problemes numèrics.		
Relacions		
Raons i proporcions.		
Percentatges i taxes.		
Nombres índex.		
Augments i disminucions percentuals.		
Resolució de problemes financers.		
Educació financera		
Interessos bancaris. Interès simple i compost. Resolució de problemes.		
Equivalències de taxes d'interès.		
Taxes d'interès anual amb períodes de capitalització inferiors a un any. Resolució de problemes.		
Taxa nominal i taxa anual equivalent.		
Anualitats de capitalització. Resolució de problemes.		
Amortització de deutes. Resolució de problemes.		
Canvi de divises. Resolució de problemes.		
Documents financers: factures i nòmines.		
UP 3. Àlgebra	UP3	1r
D. SENTIT ALGEBRAIC I PENSAMENT COMPUTACIONAL		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Igualtat i desigualtat		
Resolució d'equacions de 1r i 2n grau, polinòmiques de grau superior a dos, racionals i irracionals.		
Resolució d'equacions exponencials i logarítmiques.		
Resolució de sistemes d'equacions no lineals i de sistemes d'equacions lineals amb 3 incògnites.		
Resolució d'inequacions amb una incògnita i d'inequacions lineals amb dues incògnites. Resolució de sistemes d'inequacions amb una i dues incògnites.		
Ús de recursos tecnològics com a ajuda a la resolució d'equacions i sistemes.		
Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals.		
Modelització de situacions de les ciències socials i de la vida real i resolució utilitzant el llenguatge algebraic.		
Model matemàtic		
Programació lineal bidimensional. Modelització de problemes reals i interpretació de resultats en el context del problema.		
Resolució mitjançant eines digitals de problemes de programació lineal bidimensional.		
UP 4. Funcions	UP4	2n
C. SENTIT ESPACIAL		
Relacions i funcions		
Estudi del domini i el recorregut de les funcions elementals.		
Estudi i representació gràfica de funcions: polinòmiques, racionals senzilles, irracionals, definides a trossos, valor absolut, exponencials i logarítmiques.		
Interpolació lineal i aplicació a la resolució de problemes.		
Composició de funcions i funció inversa.		
D. SENTIT ALGEBRAIC I PENSAMENT COMPUTACIONAL		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Model matemàtic		
Identificació de funcions elementals, donades a través d'enunciats, taules o expressions algebraiques, que descriguin una situació real i anàlisi de les seves propietats, per extreure'n informació pràctica que ajudi a interpretar el fenomen de què es deriven.		
Ús d'eines digitals per treballar amb les funcions elementals: quadràtiques, racionals senzilles, exponencials, logarítmiques, a trossos i periòdiques.		
Relacions i funcions		
Estudi del domini i el recorregut de les funcions elementals.		
Estudi i representació gràfica de funcions: lineals, quadràtiques, racionals senzilles, definides a trossos, valor absolut, exponencials i logarítmiques.		
UP 5. Límits i derivades	UP5	2n
B. SENTIT DE LA MESURA		
Canvi		
Mesura del creixement d'una funció.		
Derivada d'una funció en un punt. Interpretació geomètrica de la derivada.		
Ús de programes de geometria dinàmica per a l'anàlisi i interpretació del canvi d'una funció.		
Regles de derivació.		
C. SENTIT ESPACIAL		
Relacions i funcions		
Estudi i representació gràfica de funcions: polinòmiques, racionals senzilles, irracionals, definides a trossos, valor absolut, exponencials i logarítmiques.		
Ús de l'estudi i anàlisi de funcions per interpretar informacions extretes de contextos reals.		
D. SENTIT ALGEBRAIC I PENSAMENT COMPUTACIONAL		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Model matemàtic		
Ús de l'estudi i anàlisi de funcions per interpretar informacions extretes de contextos reals.		
Ús d'eines digitals per treballar amb les funcions elementals: quadràtiques, racionals senzilles, exponencials, logarítmiques, a trossos i periòdiques.		
UP 6. Estadística	UP6	2n
E. SENTIT ESTOCÀSTIC		
Organització i anàlisi de dades		
Distribucions bidimensionals. Núvols de punts.		
Correlació lineal.		
Paràmetres associats a una distribució bidimensional.		
Rectes de regressió. Ús de la recta de regressió per fer estimacions. Valoració de la seva fiabilitat.		
Taules de contingència.		
Ús de la calculadora i/o de fulls de càlcul per a l'anàlisi de dades estadístiques.		
Interpretació i anàlisi d'informació estadística en diferents contextos.		
Inferència		
Diferents etapes del disseny d'estudis estadístics relacionats amb les ciències socials. Tècniques de mostreig senzilles.		
Discussió de la validesa d'una estimació en funció de la representativitat de la mostra.		
Anàlisi de la utilitat de les conclusions d'un estudi estadístic tot valorant la representativitat de la mostra. Iniciació a l'estimació puntual.		
UP 7. Probabilitat	UP7	3r
B. SENTIT DE LA MESURA		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Mesurament		
La probabilitat com a mesura de la incertesa associada a fenòmens aleatoris. Esdeveniments aleatoris. Probabilitat. Llei de Laplace.		
E. SENTIT ESTOCÀSTIC		
Incertesa		
Estimació de la probabilitat a partir del concepte de freqüència relativa. Llei de Laplace.		
Càlcul de probabilitats en experiments simples.		
Experiències compostes. Experiències dependents i independents.		
Càlcul de probabilitats en experiències compostes. Probabilitat condicionada. Diagrames d'arbre i taules de contingència.		
Probabilitat total.		
Fórmula de Bayes.		
Distribucions de probabilitat		
Distribució estadística i distribució de probabilitat.		
Distribucions de probabilitat de variable discreta.		
La distribució binomial. Càlcul de probabilitats en una distribució binomial.		
Distribucions de probabilitat de variable contínua.		
La distribució normal. Càlcul de probabilitats en distribucions normals.		
Estimació de probabilitats mitjançant l'aproximació de la binomial per la normal.		
UP 8. Grafs	UP8	3r
C. SENTIT ESPACIAL		
Visualització, raonament i modelització geomètrica		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Grafs: conceptes bàsics. Matriu d'adjacència. Ús dels grafs per representar situacions de la vida quotidiana.		
Tipus de grafs: grafs dirigits, grafs ponderats, grafs simples i multigrafs.		
Arbres. Fórmula d'Euler.		
Grafs eulerians i hamiltonians: resolució de problemes de camins i circuits.		
Coloració de grafs.		
Resolució del problema del camí mínim en diferents contextos.		
UP 9. Successions i tècniques de comptatge	UP9	3r
A. SENTIT NUMÈRIC		
Comptatge		
Regles i estratègies per determinar el cardinal de conjunts finits en problemes de la vida quotidiana: diagrames d'arbre, principi de comparació, principi del producte, principi d'addició, principi d'inclusió-exclusió i principi del colomer.		
D. SENTIT ALGEBRAIC I PENSAMENT COMPUTACIONAL		
Patrons		
Generalització de patrons a situacions senzilles.		
Obtenció de la suma de termes consecutius d'una progressió geomètrica. Utilització en situacions contextualitzades per calcular la quantitat total acumulada al final d'un cert període en fer ingressos fixos a intervals constants.		
Transversals	TOTES LES UP	Tot el curs
D. SENTIT ALGEBRAIC I PENSAMENT COMPUTACIONAL		
Pensament computacional		
Identificació de les etapes en la resolució de problemes reals.		
Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames,		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

gràfiques.		
Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.		
Formulació, resolució, anàlisi, representació i interpretació de relacions i problemes de la vida quotidiana i de distints àmbits emprant algorismes, programes i eines tecnològiques adequades.		
F. SENTIT SOCIOAFECTIU		
Creences, actituds i emocions		
Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.		
Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.		
Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.		
Treball en equip i presa de decisions		
Estratègies de treball en equip per millorar la resolució de problemes.		
Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup.		
Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres.		
Gestió de conflictes en el treball en equip.		
Inclusió, respecte i diversitat		
Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de la ciència.		
Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.		
Coneixement i valoració d'homes i dones que contribuïren notòriament a les matemàtiques.		

3. Processos i instruments d'avaluació

L'avaluació de la matèria de Matemàtiques I es durà a terme de manera contínua, formativa i diferenciada, en coherència amb els criteris d'avaluació i les competències específiques del currículum de 1r de Batxillerat.

El procés d'avaluació tindrà com a finalitat conèixer el progrés dels alumnes i que ells en siguin conscients, ajustar la pràctica docent, detectar necessitats de suport i millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge. Es realitzarà una recollida sistemàtica d'evidències al llarg de tot el curs per obtenir una visió completa i progressiva del desenvolupament competencial de cada alumne.

Es distingiran tres **moments d'avaluació**:

- **Avaluació inicial:** permet conèixer els coneixements previs i les competències de l'alumnat per planificar adequadament el punt de partida i les estratègies de suport.
- **Avaluació contínua o formativa:** es desenvolupa durant tot el curs i permet analitzar el progrés en l'adquisició dels sabers bàsics i dels processos de raonament i resolució de problemes.
- **Avaluació final:** integra totes les evidències recollides i determina el grau d'assoliment de les competències específiques i dels criteris d'avaluació de la matèria.

Per garantir una avaluació rigorosa i coherent amb els objectius d'aprenentatge, es farà ús dels següents **instruments d'avaluació**:

- **Proves escrites individuals**, com a principal font d'evidències objectives sobre la comprensió i aplicació dels continguts, la resolució de problemes, el raonament i la justificació dels procediments emprats.

- **Observació directa a l'aula**, que permet valorar aspectes relacionats amb la implicació en el treball, la constància, la participació en activitats i la capacitat per treballar de manera col·laborativa en la resolució de situacions matemàtiques. Implica a la seva vegada, una retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.
- **Rúbriques d'avaluació**, emprades per valorar la qualitat dels processos de resolució, la comunicació matemàtica i el grau d'autonomia en la gestió del propi aprenentatge.
- **Altres evidències de treball**, com activitats de resolució de problemes, tasques d'aplicació pràctica o petits projectes, que complementen la informació obtinguda a través de les proves escrites i permeten una valoració més completa del progrés de l'alumnat.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació.

La qualificació de l'alumnat es determinarà a partir de l'assoliment dels criteris d'avaluació establerts per a la matèria, segons el grau de desenvolupament de les competències específiques.

El 90% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències objectives sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs o tasques d'aplicació pràctica.

El 10% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball individual

Es prioritza per a la realització de proves escrites, activitats de consolidació i exercicis que permetin a l'alumne desenvolupar autonomia i responsabilitat en el seu aprenentatge. En aquest apartat cal destacar la presència d'una sessió de mitja hora que s'efectua cada nou dies lectius en què es realitzen fulls de problemes que permetin consolidar els aprenentatges que necessiten una rutina mecànica i repetitiva, que per a aquesta assignatura són molts.

Treball per parelles, cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen anàlisis de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Recursos humans i materials

Recursos humans: Es disposa de la presència d'un únic professor titular de la matèria, sense la possibilitat d'oferir cap tipus de suport. No obstant això, per mitigar aquest efecte, es deixarà un espai a classe per tal que es puguin desenvolupar activitats en parelles o de caràcter cooperatiu.

Recursos materials i tecnològics: No es disposa de llibre de text, així que es recorre a l'ús de la plataforma digital d'aprenentatge *Classroom* per establir-se com a repositori de teoria i exercicis, així com a espai destinat a l'entrega de treballs. Les explicacions es realitzaran entre la pissarra blanca per a rotulador i el monitor interactiu, i l'alumnat haurà d'apuntar-ho en quaderns individuals. És necessari l'ús de Calculadora Científica no Programable per part dels estudiants, i es podrà fer ús per a algunes activitats de programari i aplicacions on-line tals com el Full de Càlcul, el Geogebra o altres recursos de programari matemàtic.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

En la matèria de Matemàtiques Generals es garanteix l'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu de tot l'alumnat, ja que les Unitats de Programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA) respectant que, en l'etapa de batxillerat, les adaptacions només poden ser d'accés i mai de supressió de continguts curriculars.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Flexibilitat en els temps d'execució d'activitats i proves escrites, atenció individualitzada durant les sessions d'aula.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

1.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT		Participació voluntària a les Proves Cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El 1r curs de Batxillerat no contempla recuperació de matèries pendents, posat que és el 1r curs post-obligatori.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n BATXILLERAT Matemàtiques II)

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: MATEMÀTIQUES II	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia aplicant diferents estratègies i formes de raonament per obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Emprar diferents estratègies i eines, incloses les digitals, que modelitzin i resolguin problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, seleccionant la més adequada segons l'eficiència. CA 1.2 Obtenir totes les solucions matemàtiques possibles de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, descrivint el procediment emprat.	Totes les UP's del curs	
CE 2 Verificar la validesa de les possibles solucions d'un problema emprant el raonament i l'argumentació per contrastar-ne la idoneïtat.	CA 2.1 Comprovar la validesa matemàtica de les solucions possibles d'un problema utilitzant el raonament i l'argumentació. CA 2.2 Seleccionar la solució més adequada d'un problema en funció del context (de sostenibilitat, de consum responsable, equitat, etc.) usant el raonament i l'argumentació.	Totes les UP's del curs	
CE 3 Formular o investigar conjectures o problemes, utilitzant el raonament, l'argumentació, la creativitat i l'ús d'eines	CA 3.1 Adquirir nou coneixement matemàtic a partir de la formulació de conjectures i problemes de forma guiada.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6,	

tecnològiques, per generar nou coneixement matemàtic.	CA 3.2 Emprar eines tecnològiques adequades en la formulació o recerca de conjectures o problemes.	UP7	
CE 4 Utilitzar el pensament computacional de manera eficaç, modificant, creant i generalitzant algorismes que resolen problemes mitjançant l'ús de les matemàtiques per modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana i de l'àmbit de la ciència i la tecnologia.	CA 4.1 Interpretar, modelitzar i resoldre situacions problematitzades de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia, utilitzant el pensament computacional, modificant i creant algorismes.	UP1, UP2, UP3, UP4	
CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar significat i estructurar l'aprenentatge matemàtic.	CA 5.1 Manifestar una visió matemàtica integrada, investigant i connectant les diferents idees matemàtiques. CA 5.2 Resoldre problemes en contextos matemàtics establint i aplicant connexions entre les diferents idees matemàtiques.	Totes les UP's del curs	
CE 6 Descobrir els vincles de les matemàtiques amb altres àrees de coneixement i aprofundir en les seves connexions, interrelacionant conceptes i procediments per modelitzar, resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.	CA 6.1 Resoldre problemes en situacions diverses utilitzant processos matemàtics, reflexionant, establint i aplicant connexions entre el món real, altres àrees de coneixement i les matemàtiques. CA 6.2 Analitzar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat valorant i reflexionant sobre la seva contribució en la proposta de solucions a situacions complexes i als reptes científics i tecnològics que es plantegen en la societat.	Totes les UP's del curs	
CE 7 Representar conceptes, procediments i	CA 7.1 Representar idees matemàtiques estructurant	Totes les	

informació matemàtics seleccionant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar raonaments matemàtics.	diferents raonaments matemàtics i seleccionant les tecnologies més adequades. CA 7.2 Seleccionar i utilitzar diverses formes de representació valorant la seva utilitat per compartir informació.	UP's del curs	
CE 8 Comunicar les idees matemàtiques, de manera individual i col·lectiva, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats, per organitzar i consolidar el pensament matemàtic.	CA 8.1 Mostrar organització en comunicar les idees matemàtiques emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic en diferents contextos, comunicant la informació amb precisió i rigor.	Totes les UP's del curs	
CE 9 Utilitzar destreses personals i socials, identificant i gestionant les pròpies emocions respectant les dels altres i organitzant activament el treball en equips heterogenis, aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge i afrontant situacions d'incertesa, per perseverar en la consecució d'objectius en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Afrontar les situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant, acceptant i aprenent de la crítica raonada en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.3 Participar en tasques matemàtiques de manera activa en equips heterogenis, respectant les emocions i les experiències dels altres, escoltant el seu raonament, identificant les habilitats socials més propícies i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables.	Totes les UP's del curs	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
D. Sentit Algebraic Patrons Reconeixement de patrons i formulació de conjectures. Generalització de patrons en situacions diverses. Generalització de propietats de contextos matemàtics numèrics, algebraics, funcionals, estadístics o probabilístics. Model matemàtic Utilització de sistemes d'equacions lineals i del càlcul matricial per interpretar, plantejar i resoldre problemes e diversos contextos. Tècniques i ús de matrius per, al manco, modelitzar situacions en les quals apareguin sistemes d'equacions lineals o grafs. Anàlisi, valoració, interpretació i discussió dels resultats obtinguts en la resolució del problema. Igualtat i desigualtat Sistemes d'equacions lineals. Possibles solucions d'un sistema d'equacions lineals. Tipus de sistemes segons el nombre de solucions. Teorema de Rouché-Fröbenius. Resolució de sistemes d'equacions lineals mitjançant el mètode de Gauss i la regla de Cramer. Eines digitals per al càlcul de solucions de sistemes d'equacions lineals. Discussió de sistemes d'equacions lineals amb un paràmetre. Forma matricial d'un sistema d'equacions. Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos. Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.	UP1. Sistemes d'equacions, Mètode de Gauss.	1r

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. Sentit Numèric Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i matrius. Operacions amb matrius: suma, producte per un escalar, producte de matrius, transposada d'una matriu. Propietats. Determinant: concepte i propietats. Fórmules per al càlcul de determinants d'ordre dos i tres. Determinants d'ordre qualsevol. Ús de la calculadora per al càlcul de determinants. Relacions Conjunts de matrius: estructura, comprensió i propietats. Matrius. Definicions i tipus de matrius. Matriu inversa: concepte. Càlcul de matrius inverses d'ordre 2 i 3. Rang d'una matriu. D. Sentit Algebraic Igualtat i desigualtat Resolució d'equacions matricials senzilles.	UP2. Àlgebra de matrius.	1r

Forma matricial d'un sistema d'equacions. Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos. Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. Sentit Numèric Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i matrius. Operacions amb matrius: suma, producte per un escalar, producte de matrius, transposada d'una matriu. Propietats. Determinant: concepte i propietats. Fórmules per al càlcul de determinants d'ordre dos i tres. Determinants d'ordre	UP3. Determinants.	1r

qualsevol. Ús de la calculadora per al càlcul de determinants.

Relacions

Conjunts de matrius: estructura, comprensió i propietats.

Matrius. Definicions i tipus de matrius.

Matriu inversa: concepte. Càlcul de matrius inverses d'ordre 2 i 3.

Rang d'una matriu.

D. Sentit Algebraic

Igualtat i desigualtat

Resolució d'equacions matricials senzilles.

Forma matricial d'un sistema d'equacions.

Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos.

Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes.

Pensament computacional

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials.

Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.

Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria.

Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.

Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals.

F. Sentit Socioafectiu

Creences, actituds i emocions

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etapes en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
D. Sentit Algebraic Patrons Reconeixement de patrons i formulació de conjectures. Generalització de patrons en situacions diverses. Generalització de propietats de contextos matemàtics numèrics, algebraics, funcionals, estadístics o probabilístics. Model matemàtic Utilització de sistemes d'equacions lineals i del càlcul matricial per interpretar, plantejar i resoldre problemes e diversos contextos. Tècniques i ús de matrius per, al manco, modelitzar situacions en les quals apareguin sistemes d'equacions lineals o grafs. Anàlisi, valoració, interpretació i discussió dels resultats obtinguts en la resolució del problema. Igualtat i desigualtat Sistemes d'equacions lineals. Possibles solucions d'un sistema d'equacions lineals. Tipus de sistemes segons el nombre de solucions. Teorema de Rouché-Fröbenius. Resolució de sistemes d'equacions lineals mitjançant el mètode de Gauss i la regla de Cramer. Eines digitals per al càlcul de solucions de sistemes d'equacions lineals. Discussió de sistemes d'equacions lineals amb un paràmetre. Forma matricial d'un sistema d'equacions. Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos. Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.	UP4. Resolució de sistemes mitjançant determinants.	1r

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presca de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i vectors: càlcul mental o escrit en els casos senzills i amb eines tecnològiques en els casos més complicats. Relacions Conjunts de vectors: estructura, comprensió i propietats tecnològiques en els casos més complicats. B. Sentit de la Mesura Mesurament Unitats de mesura dels angles: sistema sexagesimal i radiants. Canvi d'unitats. Ús racional de la calculadora per obtenir raons trigonomètriques i angles. C. SENTIT ESPACIAL Formes geomètriques de dues dimensions Sistemes de referència al pla. Coordenades d'un punt. Objectes geomètrics de dues dimensions: anàlisi de les propietats i determinació dels seus atributs. Resolució de problemes relatius a objectes geomètrics en el pla representats amb coordenades cartesianes. Localització i sistemes de representació Vectors en el pla. Components d'un vector. Operacions amb vectors. Propietats i representacions de l'addició i el producte escalar de vectors. Càlcul del punt mitja de dos punts i del punt simètric d'un punt respecte d'un altre punt. Equacions de rectes al pla. Determinació de les equacions vectorial, paramètrica, contínua i implícita de rectes a partir de	UP5. Vectors a l'espai.	1r

diferents elements que les determinen.

Posicions relatives entre objectes geomètrics del pla (punts i rectes).

Mediatriu d'un segment.

Càlcul de distàncies entre dos objectes geomètrics al pla.

Angle entre dos vectors.

Angle entre dues rectes.

Visualització, raonament i modelització geomètrica

Models matemàtics (geomètrics, algebraics, grafs, etc.) en la resolució de problemes en el pla. Connexions amb altres disciplines i àrees d'interès.

Conjectures geomètriques en el pla: validació per mitjà de la deducció i la demostració de teoremes.

Modelització de la posició i el moviment d'un objecte en el pla mitjançant vectors.

D. SENTIT ALGEBRAIC

Model matemàtic

Modelització i resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals.

Pensament computacional

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana, la ciència i la tecnologia.

Identificació de les dades rellevants a un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.

Comparació d'algorismes alternatius per al mateix problema mitjançant el raonament lògic.

Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonaments lògic i seqüencial, descomposició en parts, estratègies iteratives, estratègies recursives, heurístiques.

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia emprant eines o programes adequats.

F. Sentit Socioafectiu

Creences, actituds i emocions

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etapes en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i vectors: càlcul mental o escrit en els casos senzills i amb eines tecnològiques en els casos més complicats. Relacions Conjunts de vectors: estructura, comprensió i propietats tecnològiques en els casos més complicats. B. Sentit de la Mesura Mesurament Unitats de mesura dels angles: sistema sexagesimal i radiants. Canvi d'unitats. Ús racional de la calculadora per obtenir raons trigonomètriques i angles. C. SENTIT ESPACIAL Formes geomètriques de dues dimensions Sistemes de referència al pla. Coordenades d'un punt. Objectes geomètrics de dues dimensions: anàlisi de les propietats i determinació dels seus atributs. Resolució de problemes relatius a objectes geomètrics en el pla representats amb coordenades cartesianes. Localització i sistemes de representació Vectors en el pla. Components d'un vector. Operacions amb vectors. Propietats i representacions de l'addició i el producte escalar de vectors. Càlcul del punt mitja de dos punts i del punt simètric d'un punt respecte d'un altre punt. Equacions de rectes al pla. Determinació de les equacions vectorial, paramètrica, contínua i implícita de rectes a partir de diferents elements que les determinen. Posicions relatives entre objectes geomètrics del pla (punts i rectes). Mediatriu d'un segment. Càlcul de distàncies entre dos objectes geomètrics al pla. Angle entre dos vectors. Angle entre dues rectes. Visualització, raonament i modelització geomètrica Models matemàtics (geomètrics, algebraics, grafs, etc.) en la resolució de problemes en el pla. Connexions amb altres disciplines i àrees d'interès. Conjectures geomètriques en el pla: validació per mitjà de la deducció i la demostració de teoremes.	UP6. Punts, rectes i plans a l'espai.	1r

Modelització de la posició i el moviment d'un objecte en el pla mitjançant vectors. D. SENTIT ALGEBRAIC Model matemàtic Modelització i resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana, la ciència i la tecnologia. Identificació de les dades rellevants a un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Comparació d'algorismes alternatius per al mateix problema mitjançant el raonament lògic. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonaments lògic i seqüencial, descomposició en parts, estratègies iteratives, estratègies recursives, heurístiques. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia emprant eines o programes adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i vectors: càlcul mental o escrit en els casos senzills i amb eines tecnològiques en els casos més complicats.	UP7. Problemes mètrics.	1r

Relacions

Conjunts de vectors: estructura, comprensió i propietats tecnològiques en els casos més complicats.

B. Sentit de la Mesura**Mesurament**

Unitats de mesura dels angles: sistema sexagesimal i radiants. Canvi d'unitats.

Ús racional de la calculadora per obtenir raons trigonomètriques i angles.

C. SENTIT ESPACIAL**Formes geomètriques de dues dimensions**

Sistemes de referència al pla. Coordenades d'un punt.

Objectes geomètrics de dues dimensions: anàlisi de les propietats i determinació dels seus atributs.

Resolució de problemes relatius a objectes geomètrics en el pla representats amb coordenades cartesianes.

Localització i sistemes de representació

Vectors en el pla. Components d'un vector. Operacions amb vectors. Propietats i representacions de l'addició i el producte escalar de vectors.

Càlcul del punt mitja de dos punts i del punt simètric d'un punt respecte d'un altre punt.

Equacions de rectes al pla. Determinació de les equacions vectorial, paramètrica, contínua i implícita de rectes a partir de diferents elements que les determinen.

Posicions relatives entre objectes geomètrics del pla (punts i rectes).

Mediatriu d'un segment.

Càlcul de distàncies entre dos objectes geomètrics al pla.

Angle entre dos vectors.

Angle entre dues rectes.

Visualització, raonament i modelització geomètrica

Models matemàtics (geomètrics, algebraics, grafs, etc.) en la resolució de problemes en el pla. Connexions amb altres disciplines i àrees d'interès.

Conjectures geomètriques en el pla: validació per mitjà de la deducció i la demostració de teoremes.

Modelització de la posició i el moviment d'un objecte en el pla mitjançant vectors.

D. SENTIT ALGEBRAIC**Model matemàtic**

Modelització i resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions, inequacions i sistemes d'equacions lineals.

Pensament computacional

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana, la ciència i la tecnologia.

Identificació de les dades rellevants a un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.

Comparació d'algorismes alternatius per al mateix problema mitjançant el raonament lògic. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonaments lògic i seqüencial, descomposició en parts, estratègies iteratives, estratègies recursives, heurístiques. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de la ciència i la tecnologia emprant eines o programes adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Canvi Límit d'una funció en un punt i en l'infinit. Interpretació gràfica. Càlcul de límits. Resolució d'indeterminacions mitjançant tècniques com la manipulació algebraica senzilla, la regla dels graus o la regla de l'Hôpital en els casos $0/0$ i ∞/∞. Continuïtat en un punt. Tipus de discontinuïtats. Estudi de la continuïtat amb paràmetres. Derivada d'una funció en un punt. Interpretació gràfica. Funció derivada. Regles de derivació. Regla de la cadena. Derivabilitat i continuïtat. Estudi de la derivabilitat d'una funció definida a trossos. Càlcul, representació i interpretació de la recta tangent a la funció en un punt. Creixement i decreixement d'una funció en un punt. Màxims i mínims relatius. Informació extreta de la segona derivada. Càlcul dels paràmetres d'una funció utilitzant els coneixements de límits, continuïtat i derivades.	UP8. Límits de funcions. Continuïtat.	2n

Optimització de funcions sobre fenòmens relacionats amb les ciències socials. Resolució i interpretació del resultat obtingut dins del context.

D. Sentit Algebraic

Relacions i funcions

Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació.

Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament.

Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors.

Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions.

Pensament computacional

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials.

Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.

Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria.

Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.

F. Sentit Socioafectiu

Creences, actituds i emocions

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etapes en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials.

Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.

Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. D. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat	UP9. Derivades.	2n

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. D. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.	UP10. Aplicacions de les derivades.	2n

Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. D. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions	UP11. Representació de funcions.	2n

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etaques en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. D. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.	UP12. Càlcul de primitives.	3r

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapas en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. D. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional	UP13. La integral definida.	3r

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. F. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament La probabilitat com a mesura de la incertesa associada a fenòmens aleatoris. Esdeveniments aleatoris. Freqüència i Probabilitat. Llei de Laplace. D. Sentit Algebraic Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.	UP14. Atzar i probabilitat	3r

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria.
Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.
Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.

E. Sentit Estocàstic

Incertesa

Esdeveniments aleatoris. Operacions amb esdeveniments: unió, intersecció, diferència, complementari, esdeveniments incompatibles. Lleis de Morgan.

Càlcul de probabilitats en esdeveniments simples i compostos.

Probabilitat condicionada. Esdeveniments independents.

Diagrames d'arbres, taules de contingència i de freqüències relatives i diagrames de Venn

Teoremes de la probabilitat total i de Bayes: resolució de problemes i interpretació del teorema de Bayes per a actualitzar la probabilitat a partir de l'observació i l'experimentació i la presa de decisions en condicions d'incertesa.

F. Sentit Socioafectiu

Creences, actituds i emocions

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etales en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials.

Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.

Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació.

La qualificació de l'alumnat es determinarà a partir de l'assoliment dels criteris d'avaluació establerts per a la matèria, segons el grau de desenvolupament de les competències específiques.

El 90% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències objectives sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs o tasques d'aplicació pràctica.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

El 10% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (concretar en funció de la matèria):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
2n BAT		Proves Cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n BATXILLERAT CCSS II)

CURS: B2B	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Matemàtiques Aplicades a les CCSS II	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1 Modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials aplicant diferents estratègies i formes de raonament per obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Emprar diferents estratègies i eines, incloses les digitals que resolguin problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials, seleccionant la més adequada segons la seva eficiència. CA 1.2 Obtenir totes les possibles solucions matemàtiques de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials, descrivint el procediment realitzat.	Totes les UP's del curs	
CE 2 Verificar la validesa de les possibles solucions d'un problema emprant el raonament i l'argumentació per contrastar la seva idoneïtat.	CA 2.1 Comprovar la validesa matemàtica de les possibles solucions d'un problema utilitzant el raonament i l'argumentació. CA 2.2 Seleccionar la solució més adequada d'un problema en funció del context (de sostenibilitat, de consum responsable, equitat, etc.) usant el raonament i l'argumentació.	Totes les UP's del curs	
CE 3 Formular o investigar conjetures o problemes, utilitzant el raonament, l'argumentació, la creativitat i l'ús d'eines tecnològiques, per generar coneixement matemàtic nou.	CA 3.1 Adquirir nou coneixement matemàtic mitjançant la formulació de conjetures i problemes de forma guiada. CA 3.2 Emprar eines tecnològiques adequades en la formulació o recerca de conjetures o problemes.	UP1, UP2, UP3, UP4 i UP5.	
CE 4 Utilitzar el pensament computacional de manera eficaç, modificant, creant i generalitzant algorismes que resolen problemes mitjançant l'ús de les matemàtiques per modelitzar i resoldre situacions de la vida quotidiana i de l'àmbit de les ciències socials.	CA 4.1 Interpretar, modelitzar i resoldre situacions problematitzades de la vida quotidiana i de les ciències socials, utilitzant el pensament computacional, modificant o creant algorismes.	UP1. Matrius i Determinants UP2. Sistemes d'equacions UP3. Programació Lineal	
CE 5 Establir, investigar i utilitzar connexions entre les diferents idees matemàtiques establint vincles entre conceptes, procediments, arguments i models per donar	CA 5.1 Manifestar una visió matemàtica integrada, investigant i connectant les diferents idees matemàtiques. CA 5.2 Resoldre problemes en contextos matemàtics establint i	Totes les UP's del curs	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

significat i estructurar l'aprenentatge matemàtic.	aplicant connexions entre les diferents idees matemàtiques.		
CE 6 Descobrir els vincles de les matemàtiques amb altres àrees de coneixement i aprofundir en les seves connexions, interrelacionant conceptes i procediments per modelitzar, resoldre problemes i desenvolupar la capacitat crítica, creativa i innovadora en situacions diverses.	CA 6.1 Resoldre problemes en situacions diverses utilitzant processos matemàtics, reflexionant, establint i aplicant connexions entre el món real, altres àrees de coneixement i les matemàtiques. CA 6.2 Analitzar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat valorant i reflexionant sobre la seva contribució en la proposta de solucions a situacions complexes i als reptes en les ciències socials que es plantegen.	Totes les UP's del curs	
CE 7 Representar conceptes, procediments i informació matemàtics seleccionant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar raonaments matemàtics.	CA 7.1 Representar idees matemàtiques estructurant diferents raonaments matemàtics i seleccionant les tecnologies més adequades. CA 7.2 Seleccionar i utilitzar diverses formes de representació valorant-ne la utilitat per compartir informació.	Totes les UP's del curs	
CE 8 Comunicar les idees matemàtiques, de manera individual i col·lectiva, emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats, per organitzar i consolidar el pensament matemàtic.	CA 8.1 Mostrar organització en comunicar les idees matemàtiques emprant el suport, la terminologia i el rigor apropiats. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic en diferents contextos, comunicant la informació amb precisió i rigor.	Totes les UP's del curs	
CE 9 Utilitzar destreses personals i socials, identificant i gestionant les pròpies emocions respectant les dels altres i organitzant activament el treball en equips heterogenis, aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge i afrontant situacions d'incertesa, per perseverar en la consecució d'objectius en l'aprenentatge de les matemàtiques.	CA 9.1 Afrontar les situacions d'incertesa, identificant i gestionant emocions, acceptant i aprenent de l'error com a part del procés d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant, acceptant i aprenent de la crítica raonada en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques. CA 9.3 Participar en tasques matemàtiques de manera activa en equips heterogenis, respectant les emocions i les experiències dels altres, escoltant el seu raonament, identificant les habilitats socials més propícies i fomentant el benestar grupal i les relacions saludables.	Totes les UP's del curs	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. Sentit Numèric Sentit de les operacions Estratègies per operar amb nombres reals i matrius. Operacions amb matrius: suma, producte per un escalar, producte de matrius, transposada d'una matriu. Propietats. Determinant: concepte i propietats. Fórmules per al càlcul de determinants d'ordre dos i tres. Determinants d'ordre qualsevol. Ús de la calculadora per al càlcul de determinants. Relacions Conjunts de matrius: estructura, comprensió i propietats. Matrius. Definicions i tipus de matrius. Matriu inversa: concepte. Càlcul de matrius inverses d'ordre 2 i 3. Rang d'una matriu. C. Sentit Algebraic Igualtat i desigualtat Resolució d'equacions matricials senzilles. Forma matricial d'un sistema d'equacions. Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos. Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.	UP1. Matrius i Determinants	1

Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals. E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
C. Sentit Algebraic Patrons Reconeixement de patrons i formulació de conjectures. Generalització de patrons en situacions diverses. Generalització de propietats de contextos matemàtics numèrics, algebraics, funcionals, estadístics o probabilístics. Model matemàtic Utilització de sistemes d'equacions lineals i del càlcul matricial per interpretar, plantejar i resoldre problemes e diversos contextos. Tècniques i ús de matrius per, al manco, modelitzar situacions en les quals apareguin sistemes d'equacions lineals o grafs. Anàlisi, valoració, interpretació i discussió dels resultats obtinguts en la resolució del problema. Igualtat i desigualtat Sistemes d'equacions lineals. Possibles solucions d'un sistema d'equacions lineals. Tipus de sistemes segons el nombre de solucions. Teorema de Rouché-Fröbenius. Resolució de sistemes d'equacions lineals mitjançant el mètode de Gauss i la regla de Cramer. Eines digitals per al càlcul de solucions de sistemes d'equacions lineals. Discussió de sistemes d'equacions lineals amb un paràmetre. Forma matricial d'un sistema d'equacions.	UP2. Sistemes d'Equacions	1

Resolució de sistemes d'equacions i inequacions en diferents contextos. Ús del llenguatge matricial per representar informació procedent de l'àmbit social per poder resoldre problemes. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. Anàlisi algorítmica de les propietats de les operacions amb matrius i la resolució de sistemes d'equacions lineals. E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
C. Sentit Algebraic Patrons Reconeixement de patrons i formulació de conjectures. Generalització de patrons en situacions diverses. Generalització de propietats de contextos matemàtics numèrics, algebraics, funcionals, estadístics o probabilístics.	UP3. Programació Lineal	1

Model matemàtic

Programació lineal bidimensional. Modelització de problemes reals i interpretació de resultats en el context del problema.

Resolució mitjançant eines digitals de problemes de programació lineal bidimensional.

Pensament computacional

Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials.

Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques.

Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria.

Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.

E. Sentit Socioafectiu**Creences, actituds i emocions**

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etapes en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials.

Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.

Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

B. Sentit de la Mesura Canvi Límit d'una funció en un punt i en l'infinit. Interpretació gràfica. Càlcul de límits. Resolució d'indeterminacions mitjançant tècniques com la manipulació algebraica senzilla, la regla dels graus o la regla de l'Hôpital en els casos $0/0$ i ∞/∞. Continuïtat en un punt. Tipus de discontinuïtats. Estudi de la continuïtat amb paràmetres. Derivada d'una funció en un punt. Interpretació gràfica. Funció derivada. Regles de derivació. Regla de la cadena. Derivabilitat i continuïtat. Estudi de la derivabilitat d'una funció definida a trossos. Càlcul, representació i interpretació de la recta tangent a la funció en un punt. Creixement i decreixement d'una funció en un punt. Màxims i mínims relatius. Informació extreta de la segona derivada. Càlcul dels paràmetres d'una funció utilitzant els coneixements de límits, continuïtat i derivades. Optimització de funcions sobre fenòmens relacionats amb les ciències socials. Resolució i interpretació del resultat obtingut dins del context. C. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.	UP4. Límits i continuïtat	2

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament Primitiva d'una funció. Propietats elementals. Càlcul de primitives immediates i quasi-immediates utilitzant la regla de la cadena. Integrals definides. Regla de Barrow. Càlcul d'àrees de recintes tancats plans delimitats per corbes. Ús d'eines digitals per al càlcul de primitives i el càlcul d'àrees sota una corba. C. Sentit Algebraic Relacions i funcions Propietats de les distintes classes de funcions: comprensió i comparació. Interpretació i descripció d'una funció representada gràficament. Representació gràfica de funcions: lineals, polinòmiques, racionals, valor absolut, potencials, logarítmiques, exponencials; combinacions senzilles de les anteriors i funcions definides a trossos d'entre les anteriors. Ús d'eines digitals per a la representació i anàlisi de funcions. Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.	UP5. Derivades, Integrals i Aplicacions	2

E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapes en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Mesurament La probabilitat com a mesura de la incertesa associada a fenòmens aleatoris. Esdeveniments aleatoris. Freqüència i Probabilitat. Llei de Laplace. C. Sentit Algebraic Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. D. Sentit Estocàstic	UP6. Probabilitat	3

Incertesa Esdeveniments aleatoris. Operacions amb esdeveniments: unió, intersecció, diferència, complementari, esdeveniments incompatibles. Lleis de Morgan. Càlcul de probabilitats en esdeveniments simples i compostos. Probabilitat condicionada. Esdeveniments independents. Diagrames d'arbres, taules de contingència i de freqüències relatives i diagrames de Venn Teoremes de la probabilitat total i de Bayes: resolució de problemes i interpretació del teorema de Bayes per a actualitzar la probabilitat a partir de l'observació i l'experimentació i la presa de decisions en condicions d'incertesa. E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presa de decisions Etapas en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. Sentit de la Mesura Comptatge Estratègies i tècniques de recompte sistemàtic: diagrames en arbre, variacions i permutacions, combinacions, factorials i nombres combinatoris. C. Sentit Algebraic Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres,	UP7. Estadística. Normal i Binomial.	3

diagrames, gràfiques.

Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques.

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria.

Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes.

Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats.

D. Sentit Estocàstic

Distribucions de probabilitat

Variables aleatòries discretes i contínues. Paràmetres de la distribució: mitjana, mediana i moda mostral; mitjana, mediana, moda i desviació típica poblacional.

La distribució binomial. Resolució de problemes.

La distribució normal. Tipificació de variables aleatòries normals, com també el procés invers d'obtenció de paràmetres d'una distribució normal en base a probabilitats donades.

Resolució de problemes on intervé la distribució normal.

Modelització de fenòmens estocàstics mitjançant les distribucions de probabilitat binomial i normal.

Ús de la calculadora per treballar amb la distribució normal.

Estimació de probabilitats mitjançant l'aproximació de la binomial per la normal.

E. Sentit Socioafectiu

Creences, actituds i emocions

Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes.

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge.

Presa de decisions

Etapes en la resolució de problemes.

Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ...

Inclusió, respecte i diversitat

Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques.

Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials.

Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat.

Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

A. Sentit Numèric Comptatge Estratègies i tècniques de recompte sistemàtic: diagrames en arbre, variacions i permutacions, combinacions, factorials i nombres combinatoris. C. Sentit Algebraic Pensament computacional Identificació de les etapes en la resolució de problemes de la vida quotidiana i les ciències socials. Identificació de les dades rellevants d'un problema. Anàlisi, filtratge i organització de les dades. Ús de taules, arbres, diagrames, gràfiques. Estratègies per a la resolució de problemes senzills: raonament lògic i seqüencial, descomposició en parts, heurístiques. Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes sobre els sabers de la matèria. Nocions bàsiques de la complexitat d'aquests algorismes. Formulació, resolució i anàlisi de problemes de la vida quotidiana i de les ciències socials emprant les eines o els programes més adequats. D. Sentit Estocàstic Inferència Selecció de mostres representatives. Tipus de mostreig. Estimació de la mitjana, la proporció i la desviació típica. Aproximació de la distribució de la mitjana i de la proporció mostrals per la normal. Inferència estadística. Estimació per intervals. Intervals característics. Distribució de les mitjanes mostrals. Teorema central del límit. Interval de confiança per la mitjana. Distribució de proporcions mostrals. Interval de confiança per a una proporció. Relació entre el nivell de confiança, error admissible i grandària de la mostra. Intervals de confiança basats en la distribució normal: construcció, anàlisi i presa de decisions en situacions contextualitzades. Eines digitals en la realització d'estudis estadístics. E. Sentit Socioafectiu Creences, actituds i emocions Adopció d'actituds positives per millorar la resolució de problemes. Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques. Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les	UP8. Estadística. Inferència.	3

matemàtiques. Tractament de l'error com a element important en l'autoconeixement i generador de noves oportunitats d'aprenentatge. Presca de decisions Etares en la resolució de problemes. Alternatives en la resolució de problemes: temptejar, analitzar sistemàticament tots els casos, fer un esquema o diagrama, escollir una bona notació ... Inclusió, respecte i diversitat Destreses socials i de comunicació efectives per a l'èxit en l'aprenentatge de les matemàtiques. Valoració de la contribució de les matemàtiques al llarg de la història en l'avenç de les ciències socials. Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat. Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació.

La qualificació de l'alumnat es determinarà a partir de l'assoliment dels criteris d'avaluació establerts per a la matèria, segons el grau de desenvolupament de les competències específiques.

El 90% de la qualificació final correspondrà a la recollida d'evidències objectives sobre l'adquisició dels sabers bàsics i l'aplicació dels processos matemàtics propis de la matèria. La major part d'aquestes evidències es derivaran de proves escrites individuals, complementades amb altres instruments com activitats de resolució de problemes, treballs o tasques d'aplicació pràctica.

El 10% restant de la qualificació s'assignarà a la valoració d'aspectes relacionats amb la implicació activa de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, la participació en les activitats de l'aula, la constància en el treball i la capacitat per col·laborar i respectar les normes del treball col·lectiu.

Les qualificacions s'expressaran d'acord amb l'escala numèrica de 1 a 10, amb un aprovat a partir de la puntuació de 5. L'avaluació serà contínua i formativa, de manera que s'atendrà al progrés mostrat per cada alumne al llarg del curs i a la consolidació progressiva de les competències matemàtiques.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (concretar en funció de la matèria):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT		Proves Cangur	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.

2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tengui continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de Novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1r ESO)

CURS: 1r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/26
ÀMBIT O MATÈRIA:	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	CA 1.1 Elaborar, expressar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, taules informatives i altres formats mitjançant el desenvolupament d'estratègies de cerca, selecció i tractament d'informació relatives a processos i esdeveniments rellevants del present i del passat. CA 1.2 Contrastar i argumentar sobre temes i esdeveniments de la Prehistòria, l'Edat Antiga, l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna, localitzant i analitzant de manera crítica fonts primàries i secundàries com a proves històriques.	1-2-3-4-5	30
CE 2 Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú.	CA 2.1 Identificar, valorar i mostrar interès pels principals problemes que afecten la societat, adoptant una posició crítica i proactiva cap a aquests. CA 2.2 Argumentar de manera crítica sobre problemes d'actualitat a través de coneixements geogràfics i històrics, contrastant i valorant fonts diverses. CA 2.3 Incorporar i utilitzar adequadament termes, conceptes i esdeveniments relacionats amb la geografia, la història i altres	1-2-3-4-5	20

	disciplines de les ciències socials, a través d'intervencions orals, texts escrits i altres productes, mostrant plantejaments originals i propostes creatives. CA 2.4 Elaborar judicis argumentats, respectant les opinions dels altres i enriquant el cabal comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes des d'una perspectiva sistèmica i global.		
CE 3 Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	CA 3.1 Adquirir i construir coneixement rellevant del món actual i de la història, a través de processos inductius, de la recerca i del treball per projectes, reptes o problemes, mitjançant l'elaboració de productes que reflecteixin la comprensió dels fenòmens i problemes abordats. CA 3.2 Identificar els principals problemes, reptes i desafiaments als quals s'ha enfrontat la humanitat al llarg de la història, els canvis produïts, les seves causes i conseqüències, com també els que, en l'actualitat, hem de plantejar i resoldre entorn dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. CA 3.3 Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual. CA 3.4 Utilitzar una seqüència cronològica a fi d'examinar la relació entre fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultaneïtat i durada), utilitzant termes i conceptes apropiats. CA 3.5 Analitzar processos de canvi històric de rellevància a través de l'ús de diferents fonts d'informació, tenint en compte les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs.	1-2-3-4-5 AG (3)	15
CE 4 Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, com també la seva	CA 4.1 Interpretar l'entorn des d'una perspectiva sistèmica i integradora, a través del concepte de paisatge, identificant els seus principals elements i les interrelacions	AG (2-3)	5

evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure'n la conservació, millora i ús sostenible.	existents. CA 4.2 Valorar el grau de sostenibilitat i d'equilibri dels diferents espais i des de diferents escales i analitzar la seva transformació i degradació a través del temps per l'acció humana en l'explotació dels recursos, la seva relació amb l'evolució de la població i les estratègies desenvolupades per al seu control i domini i els conflictes que això ha provocat. CA 4.3 Argumentar la necessitat d'accions de defensa, protecció, conservació i millora de l'entorn (natural, rural i urbà) a través de propostes i iniciatives que reflecteixin compromisos i conductes en favor de la sostenibilitat i del repartiment just i solidari dels recursos		
CE 5 Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, com també assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	CA 5.1 Identificar, interpretar i analitzar els mecanismes que han regulat la convivència i la vida en comú al llarg de la història, des de l'origen de la societat a les diferents civilitzacions que s'han anat succeint, assenyalant els principals models d'organització social i política que s'han gestat. CA 5.2 Assenyalar i explicar aquelles experiències històriques més destacables, i anteriors a l'època contemporània, en les quals es va aconseguir establir sistemes polítics que van afavorir l'exercici de drets i llibertats dels individus i de la col·lectivitat, considerant-les com a antecedents de les posteriors conquestes democràtiques i referents històrics de les llibertats actuals. CA 5.3 Mostrar actituds pacífiques i respectuoses i assumir les normes com a marc necessari per a la convivència, demostrant capacitat crítica i identificant i responent de manera assertiva davant les situacions d'injustícia i desigualtat.	1-2-3-4-5	15
CE 6 Comprendre els processos	CA 6.1 Situar el naixement i desenvolupament de diferents	1-2-3-4-5	10

geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en què vivim, coneixent i difonent la història i la cultura de les minories ètniques presents al nostre país i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat i la inclusió, per tal de reduir els estereotips, evitar qualsevol tipus de discriminació i violència, i reconèixer la riquesa de la diversitat.	civilitzacions en l'espai i en el temps, integrant els elements històrics, culturals, institucionals i religiosos que les han conformat, explicant la realitat multicultural generada al llarg del temps i identificant les seves aportacions més rellevants a la cultura universal. CA 6.2 Reconèixer les desigualtats socials existents en èpoques passades i els mecanismes de dominació i control que s'han aplicat, identificant aquells col·lectius que s'han vist sotmesos i silenciats, destacant la presència de personatges femenins. CA 6.3 Valorar la diversitat social i cultural, argumentant i intervenint a favor de la inclusió, així com rebutjant i actuant en contra de qualsevol actitud o comportament discriminatori o basat en estereotips. CA 6.4 Argumentar i intervenir sobre la igualtat real d'homes i dones actuant en contra de qualsevol actitud i comportament discriminatori per raó de gènere.		
CE 7 Identificar els fonaments que sostenen les diverses identitats pròpies i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, com també per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europèisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.	CA 7.1 Relacionar les cultures i civilitzacions que s'han desenvolupat al llarg de la història antiga, medieval i moderna amb les diverses identitats col·lectives que s'han anat construint fins a l'actualitat, reflexionant sobre els múltiples significats que adopten i les seves aportacions a la cultura humana universal. CA 7.2 Identificar l'origen històric de diferents identitats col·lectives que s'han desenvolupat a Espanya, interpretant l'ús s'ha fet de les mateixes i mostrant una actitud de respecte cap als diferents sentits de pertinença, promovent la solidaritat i la cohesió social. CA 7.3 Assenyalar els fonaments de la idea d'Europa a través de les diferents experiències històriques del passat i identificar el llegat històric, institucional, artístic i cultural com a patrimoni comú de la ciutadania	1-2-3-4-5	5

	europea. CA 7.4 Valorar, protegir i conservar el patrimoni artístic, històric i cultural com a fonament de la identitat col·lectiva local, autonòmica, nacional, europea i universal, considerant-ho un bé per al gaudi recreatiu i cultural i un recurs per al desenvolupament dels pobles.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
GEOGRAFIA FÍSICA - Introducció als objectius i estratègies de les ciències socials i a l'ús dels seus procediments, termes i conceptes. - Representació de l'espai, orientació i escales. Pols, hemisferi, equador, tròpics, mapa (diferència amb planell), meridià, paral·lel, fusos horaris, projeccions i coordenades geogràfiques (longitud i latitud). - Conceptes lligats als continents i mars: continent, serralada, altiplà, planura, península, istme, riu, mar i oceà, illa, arxipèlag, golf, cap, estret. - Els continents: unitats estructurals i elements més rellevants de cada continent. - La Península Ibèrica, l'arxipèlag balear i l'arxipèlag canari: unitats estructurals i elements més rellevants de cada continent. - L'atmosfera. Elements que componen el clima. - Elements i factors que condicionen el clima. - Els climes del planeta. - Interpretació de gràfics (climogrames) i mapes del temps. - L'impacte de les activitats humanes, riscos i catàstrofes climàtiques i els efectes del canvi climàtic. - El temps i el clima de les Illes Balears. El clima mediterrani. - L'estructura de la Terra i la teoria de la deriva dels continents. - Formes i processos de modificació de la superfície terrestre. - El relleu terrestre i les aigües del planeta. Elements i formes del	AG (2-3)	2n i 3r

relleu. - Principals unitats de relleu dels continents i zones bioclimàtiques. - El relleu d'Espanya i les Illes Balears. - L'alteració del medi natural (sòls, aigües, vegetació...). Relació entre l'ésser humà i el medi. - Els espais naturals i la conservació del patrimoni natural. El cas de les Illes Balears.		
HISTÒRIA: PREHISTÒRIA I EDAT ANTIGA - Conceptes d'història i prehistòria. - Objecte d'estudi de la prehistòria: procés d'hominització (evolució física de l'ésser humà), la seva organització social i cultura material. - Conceptes de selecció natural i adaptació al medi. - Concepte d'evolucionisme. - Exemples de l'evolució humana: australopithecus, homo habilis, homo erectus. Grans migracions humanes i expansió pels continents. - La importància d'Àfrica com origen de l'ésser humà actual. El cas europeu: neandertal versus homo sapiens. - Les etapes de la prehistòria: paleolític, mesolític i neolític. Cronologia, trets definidors i importància del Creixent Fèrtil. - Les manifestacions principals de l'art prehistòric. L'art rupestre. - De la tribu als primers assentaments durant la prehistòria. Els primers poblats neolítics. - El naixement de la societat i el naixement de les primeres cultures. - L'aparició dels primers cabdills durant la prehistòria. - La prehistòria a les Illes Balears. La cultura talaiòtica. - L'evolució dels sistemes econòmics i els models d'organització social a la prehistòria.	1-2	1r
PRIMERES CIUTATS I IMPERIS AGRARIS Mesopotàmia - El sorgiment de les civilitzacions i la influència dels condicionants geogràfics. - Concepte i geografia de Mesopotàmia. La importància dels rius. - Les primeres ciutats de Mesopotàmia. - La societat mesopotàmica. Cabdills i reis. - L'aparició de l'escriptura. - Sumer i la importància de les ciutats-estat. - Aportació cultural de Sumer: tipus d'escriptura i primers codis legals. - Hammurabi i la seva època. - Les manifestacions principals de l'art mesopotàmic. - La religió politeïsta de Mesopotàmia. Egipte - Trets geogràfics, polítics i econòmics i estructura social. - La importància de la religió. La casta sacerdotal i els faraons.	3	2n

- Les manifestacions principals de l'art egipci. - L'escriptura jeroglífica. Característiques bàsiques.		
L'ANTIGUITAT CLÀSSICA Grècia - Fenicis, grecs i cartaginesos. - Trets geogràfics. - Concepte de polis. - Esparta i Atenes. La societat grega. L'aristocràcia i la democràcia a la Grècia clàssica. - L'esclavitud a l'antiga Grècia. - Les colònies gregues. - Les guerres Mèdiques. L'hoplita com a base de l'exèrcit. - L'imperi d'Alexandre Magne i la seva desintegració. - L'art grec (arquitectura i escultura de l'època clàssica). - Trets fonamentals de la cultura i la religió grega.	4	2n
Roma - El naixement de Roma. Les etapes polítiques. - La societat a Roma. Patricis, plebeus i esclaus. - Les etapes polítiques: monarquia, república i imperi. - La creació de l'imperi romà. Trets fonamentals de l'expansió romana. - La religió politeïsta a Roma. El culte a l'emperador. - El cristianisme. Origen i persecució. - El concepte de romanització i la seva transcendència (llengües, dret, ciutats). - Art romà. - La Península Ibèrica i les Balears abans de la conquesta romana i la romanització. - Les aportacions de les cultures clàssiques a la cultura europea.	5	3r
SABERS BÀSICS TRANSVERSALS - Utilització de recursos digitals i interpretació i elaboració de mapes, esquemes, imatges i representacions gràfiques. Tecnologies de la Informació Geogràfica (*TIG). Cartografia digital i atles. - Mètodes i instruments de recollida de dades meteorològiques. - Maneig i utilització de dispositius, aplicacions informàtiques, plataformes digitals i ús segur de les xarxes de comunicació. - Cerca, tractament de la informació i elaboració de coneixement. - Ús dels procediments, termes i conceptes característics de la geografia, la història i l'art. - El paper de la dona a les societats actuals: accés al treball i al poder. - Situacions discriminatòries de les nenes i de les dones en el món. - Mètodes bàsics de recerca per a la construcció del coneixement de la geografia i la història. Metodologies del pensament geogràfic i del pensament històric.	1,2,3,4,5 i AG	1r,2n,3r

- Les fonts històriques i arqueològiques com a base per a la construcció del coneixement històric. Objectes i artefactes com a font per a la història i el llegat immaterial (tipus de fonts històriques). El significat dels arxius, biblioteques i museus i del llegat històric i cultural com a patrimoni col·lectiu. - Temps històric: construcció i interpretació de línies de temps a través de la linealitat, cronologia, simultaneïtat, durada i distinció de períodes. - L'evolució dels sistemes econòmics i els models d'organització social a l'antiguitat. - Les persones invisibilitzades de la història: dones, esclaus i estrangers. Marginació, segregació, control i submissió en la història de la humanitat. Personatges femenins en la història. La resistència a l'opressió. - Dignitat humana i drets universals. Convenció sobre els Drets del Nen. - Alteritat: respecte i acceptació de l'altre. Comportaments no discriminatoris i contraris a qualsevol actitud segregadora. - Convivència cívica i cultura democràtica. Incorporació i implicació en la societat civil. Participació en projectes comunitaris. - Igualtat de gènere. Manifestacions i conductes no sexistes. - Interès davant els reptes i problemes d'actualitat en l'entorn local i global. - Les xarxes socials. Seguretat i prevenció davant els riscos i perills de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació. - Consciència ambiental. Respecte, protecció i cura dels éssers vius i del planeta. - Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. - Solidaritat, empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social. - Identificació i gestió de les emocions i la seva repercussió en comportaments individuals i col·lectius. - Cicles vitals, ús del temps lliure i hàbits de consum. Diferències i canvis en les formes de vida en les societats actuals i en les del passat. - La contribució de l'Estat i les seves institucions a la pau, a la seguretat íntegra ciutadana i a la convivència social. - Seguretat viària i mobilitat segura, saludable i sostenible.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- **Faltes d'ortografia:** a 1r d'ESO es descomptarà a les tasques entregades i als exàmens un màxim d'un punt. Per cada falta se'n descompta 0'05. Aquest punt es pot recuperar entregant un full on s'ha de posar la falta, la correcció i l'explicació de com s'ha d'escriure bé.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a GiH de 1r d'ESO:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO		Visita jaciments prehistòrics Turassot, Son Corró i Son Fred (26 i 27 de gener)	Jocs de simulació històrica sobre l'Imperi Romà

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ÀMBIT HUMANÍSTIC 2n d'ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Àmbit humanístic	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

- UP 0-Estàs preparat per viatjar en el temps?
- UP 1-Sobrevisqueres a la conquesta de Mallorca?
- UP 2-Quines petjades medievals trobam al nostre voltant?
- UP 3-Ets una peça de museu?
- UP 4-Ets un *hater*?

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA HISTÒRIA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	CA 1.1 Elaborar, expressar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, taules informatives i altres formats mitjançant el desenvolupament d'estratègies de cerca, selecció i tractament d'informació relatives a processos i esdeveniments rellevants del present i del passat. CA 1.2 Contrastar i argumentar sobre temes i esdeveniments de la Prehistòria, l'Edat Antiga, l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna, localitzant i analitzant de manera crítica fonts primàries i secundàries com a proves	0,1, 3, 4	20

	històriques.		
CE 2 Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú.	CA 2.1 Identificar, valorar i mostrar interès pels principals problemes que afecten la societat, adoptant una posició crítica i proactiva cap a aquests. CA 2.2 Argumentar de manera crítica sobre problemes d'actualitat a través de coneixements geogràfics i històrics, contrastant i valorant fonts diverses. CA 2.3 Incorporar i utilitzar adequadament termes, conceptes i esdeveniments relacionats amb la geografia, la història i altres disciplines de les ciències socials, a través d'intervencions orals, texts escrits i altres productes, mostrant plantejaments originals i propostes creatives. CA 2.4 Elaborar judicis argumentats, respectant les opinions dels altres i enriquant el cabal comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes des d'una perspectiva sistèmica i global.	0,1,2,3,4	15
CE 3 Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	CA 3.1 Adquirir i construir coneixement rellevant del món actual i de la història, a través de processos inductius, de la recerca i del treball per projectes, reptes o problemes, mitjançant l'elaboració de productes que reflecteixin la comprensió dels fenòmens i problemes abordats. CA 3.2 Identificar els principals problemes, reptes i desafiaments als quals s'ha enfrontat la humanitat al llarg de la història, els canvis produïts, les seves causes i conseqüències, com també els que, en l'actualitat, hem de plantejar i resoldre entorn dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. CA 3.3 Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual. CA 3.4 Utilitzar una seqüència cronològica a fi d'examinar la relació entre fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultaneïtat i durada), utilitzant termes i conceptes apropiats. CA 3.5 Analitzar processos de canvi històric de rellevància a través de l'ús de diferents fonts d'informació, tenint en compte les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs.	0,1,2,3 i 4	15
CE 4 Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, com	CA 4.1 Interpretar l'entorn des d'una perspectiva sistèmica i integradora, a través del concepte de paisatge, identificant els seus principals elements i les interrelacions	La treballa m a 1r i 3r	0

també la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure'n la conservació, millora i ús sostenible	existents. CA 4.2 Valorar el grau de sostenibilitat i d'equilibri dels diferents espais i des de diferents escales i analitzar la seva transformació i degradació a través del temps per l'acció humana en l'explotació dels recursos, la seva relació amb l'evolució de la població i les estratègies desenvolupades per al seu control i domini i els conflictes que això ha provocat. CA 4.3 Argumentar la necessitat d'accions de defensa, protecció, conservació i millora de l'entorn (natural, rural i urbà) a través de propostes i iniciatives que reflecteixin compromisos i conductes en favor de la sostenibilitat i del repartiment just i solidari dels recursos		
CE 5 Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, com també assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	CA 5.1 Identificar, interpretar i analitzar els mecanismes que han regulat la convivència i la vida en comú al llarg de la història, des de l'origen de la societat a les diferents civilitzacions que s'han anat succeint, assenyalant els principals models d'organització social i política que s'han gestat. CA 5.2 Assenyalar i explicar aquelles experiències històriques més destacables, i anteriors a l'època contemporània, en les quals es va aconseguir establir sistemes polítics que van afavorir l'exercici de drets i llibertats dels individus i de la col·lectivitat, considerant-les com a antecedents de les posteriors conquestes democràtiques i referents històrics de les llibertats actuals. CA 5.3 Mostrar actituds pacífiques i respectuoses i assumir les normes com a marc necessari per a la convivència, demostrant capacitat crítica i identificant i responenent de manera assertiva davant les situacions d'injustícia i desigualtat.	0,1,2,3 i 4	15
CE 6 Comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en què vivim, coneixent i difonent la història i la cultura de les minories ètniques presents al nostre país i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat i la inclusió, per tal de reduir els estereotips, evitar qualsevol tipus de discriminació i violència, i reconèixer la riquesa de la diversitat	CA 6.1 Situar el naixement i desenvolupament de diferents civilitzacions en l'espai i en el temps, integrant els elements històrics, culturals, institucionals i religiosos que les han conformat, explicant la realitat multicultural generada al llarg del temps i identificant les seves aportacions més rellevants a la cultura universal. CA 6.2 Reconèixer les desigualtats socials existents en èpoques passades i els mecanismes de dominació i control que s'han aplicat, identificant aquells col·lectius que s'han vist sotmesos i silenciats, destacant la presència de personatges femenins.	1 i 4	15

	CA 6.3 Valorar la diversitat social i cultural, argumentant i intervenint a favor de la inclusió, així com rebutjant i actuant en contra de qualsevol actitud o comportament discriminatori o basat en estereotips. CA 6.4 Argumentar i intervenir sobre la igualtat real d'homes i dones actuant en contra de qualsevol actitud i comportament discriminatori per raó de gènere.		
CE 7 Identificar els fonaments que sostenen les diverses identitats pròpies i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, com també per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.	CA 7.1 Relacionar les cultures i civilitzacions que s'han desenvolupat al llarg de la història antiga, medieval i moderna amb les diverses identitats col·lectives que s'han anat construint fins a l'actualitat, reflexionant sobre els múltiples significats que adopten i les seves aportacions a la cultura humana universal. CA 7.2 Identificar l'origen històric de diferents identitats col·lectives que s'han desenvolupat a Espanya, interpretant l'ús s'ha fet de les mateixes i mostrant una actitud de respecte cap als diferents sentits de pertinença, promovent la solidaritat i la cohesió social. CA 7.3 Assenyalar els fonaments de la idea d'Europa a través de les diferents experiències històriques del passat i identificar el llegat històric, institucional, artístic i cultural com a patrimoni comú de la ciutadania europea. CA 7.4 Valorar, protegir i conservar el patrimoni artístic, històric i cultural com a fonament de la identitat col·lectiva local, autonòmica, nacional, europea i universal, considerant-ho un bé per al gaudi recreatiu i cultural i un recurs per al desenvolupament dels pobles.	2 i 3	10
CE 8 Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cicle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.	CA 8.1 Conèixer i interpretar els comportaments demogràfics de la població, els canvis que ha experimentat i els seus cicles, identificant i analitzant els principals problemes i reptes als quals ens enfrontem en el món, a Espanya i a les Illes Balears. CA 8.2 Prendre consciència del cicle vital i analitzar com han canviat les seves característiques, necessitats i obligacions en diferents moments històrics, com també les arrels de la distribució per motius de gènere del treball domèstic, assumint les responsabilitats i compromisos propis de l'edat	1, 3 i 4	5

	en l'àmbit familiar, en l'entorn escolar i en la comunitat i valorant la riquesa que aporten les relacions intergeneracionals. CA 8.3 Relacionar els canvis en els estils de vida tradicional i contrastar-los amb els que són saludables i sostenibles en l'entorn, a través de comportaments respectuosos amb la salut pròpia, la dels altres i amb altres éssers vius, prenent consciència de la importància de promoure el propi desenvolupament personal.		
CE 9 Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconèixer la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.	CA 9.1 Identificar i interpretar la connexió d'Espanya amb els grans processos històrics (de les èpoques antiga, medieval i moderna), valorant el que han suposat per a la seva evolució i assenyalant les aportacions dels seus habitants al llarg de la història. CA 9.2 Interpretar des de la perspectiva del desenvolupament sostenible i la ciutadania global els principals desafiaments del món actual, expressant la importància d'implicar-se en la recerca de solucions i en la manera de concretar-los des de la pròpia capacitat d'acció, tant local com global, valorant la contribució de l'Estat, les seves institucions i les associacions civils en programes i missions dirigits per organismes nacionals i internacionals per a l'assoliment de la pau, la seguretat integral, la convivència social i la cooperació entre els pobles.	1, 3 i 4	5
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA CATALÀ	CRITERI D'AVUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, amb especial atenció als territoris de parla catalana, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les	CA 1.1 Reconèixer les llengües de l'entorn dels alumnes i contrastar alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals. CA 1.2 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural lingüística i dialectal, a partir de l'observació de la	0,1,3 i 4	7

seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del català, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics, i posar en valor aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	diversitat lingüística de l'entorn.		
COMPETÈNCIA 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	CA 2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. CA 2.2 Valorar la forma i el contingut de texts orals i multimodals senzills, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1, 2, 3 i 4	8
COMPETÈNCIA 3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	CA 3.1 Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferents graus de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. CA 3.2 Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de forma activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	1, 2 i 3	18
COMPETÈNCIA 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	CA 4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en texts escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. CA 4.2 Valorar la forma i el contingut de texts senzills avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1, 3 i 4	10
COMPETÈNCIA 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de	CA 5.1 Planificar la redacció de texts escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent,	1, 3 i 4	20

manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	cohesionat, correcte i amb el registre adequat. CA 5.2 Incorporar procediments bàsics per enriquir els texts, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.		
COMPETÈNCIA 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual. CA 6.2 Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	0,1,3 i 4	2
COMPETÈNCIA 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	CA 7.1 Triar i llegir texts a partir de preseleccions guiant-se pels propis gusts, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura. CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.	1, 2, 3 i 4	5
COMPETÈNCIA 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	CA 8.1 Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i subgèneres literaris. CA 8.2 Establir de manera guiada vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també amb altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. CA 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius	1, 2 i 3	7

	en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris		
COMPETÈNCIA 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	CA 9.1 Revisar els texts propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic. CA 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. CA 9.3 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.	0, 1, 3 i 4	15
COMPETÈNCIA 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	CA 10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones. CA 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	0, 1, 2, 3 i 4	10

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS HISTÒRIA	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
GEOGRAFIA POLÍTICA - Localització dels països de cada continent. Coneixement de les capitals i principals ciutats d'Europa, Amèrica i Nord d'Àfrica i dels països més rellevants d'Àsia, Oceania i la	0 i 4	1r i 3r

resta d'Àfrica. -La ciutadania europea. Els drets humans i els ciutadans arreu del món.		
GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ - Conceptes de natalitat i mortalitat. - Conflictes geopolítics actuals. Els refugiats.	1, 3 i 4	1r, 2n i 3r
ANTIGUITAT TARDANA I ALTA EDAT MITJANA - Crisi i caiguda de l'Imperi Romà. Les invasions. Característiques dels pobles germànics. - Localització dels principals regnes germànics i els seus trets primordials. - L'imperi Carolingi i la seva disgregació. El Tractat de Verdum. - El feudalisme com a sistema econòmic i polític. El paper de l'Església. Serf i esclaus.	1	1r
BIZANCI I L'ISLAM - Naixement de l'Imperi Bizantí. Visigots, vàndals i bizantins a Espanya i les Balears. - Principals manifestacions de l'art bizantí. - Justinià i l'intent de renovar l'imperi romà. - La Península Aràbiga abans de Mahoma. - Mahoma i els preceptes principals de l'islam. La formació de l'islam. - Expansió de l'islam. La seva presència a la Península Ibèrica i a les Balears. Conceptes d'Al-andalus i d'Ills Orientals. - La ciutat musulmana. Principals manifestacions de l'art andalusí. - La cultura i la ciència. La influència de les civilitzacions jueva i islàmica en la cultura europea.	1, 2	1r
CREIXEMENT DELS SEGLES XII I XIII I CRISIS DE LA BAIXA EDAT MITJANA - Creixement agrari i urbà en els segles XII i XIII. - La societat estamental. Les ciutats medievals de l'edat mitjana plena (segle XII). Municipis i gremis. - El renaixement del comerç i principals nuclis mercantils i els seus fluxos principals (Hansa, Flandes, Gènova, València, Barcelona, Mallorca). - L'enfortiment de les monarquies. Les corts medievals. - L'expansió cristiana i la conquesta catalana de les Balears. El Regne de Mallorca. - Les croades i la Guerra dels Cent Anys. - La crisi baixmedieval. La Pesta Negra i el seu impacte. - La persecució dels jueus. - Trets fonamentals de l'art romànic i gòtic.	1 i 2	1r
HUMANISME, RENAIXAMENT I REFORMA LUTERANA - Concepte d'humanisme i renaixement. - L'art a l'època del Renaixement: Miquel Àngel, Da Vinci, Rafael. - Luter i la Reforma. Principis fonamentals de la reforma. - Importància de la reforma a Alemanya i implicacions polític-socials: prínceps alemanys i intents de reforçar la figura de l'Emperador. - Reacció de l'Església Catòlica. La contrareforma.	3	2n

ELS DESCOBRIMENTS - Causes dels grans descobriments geogràfics. Noves rutes comercials. Talassocràcies. - L'expansió portuguesa. - Les cultures precolombines a Amèrica. Localització i trets principals de maies, asteques i inques. - La creació de l'Imperi Hispànic. La conquesta d'Amèrica. - Tractat de Tordesillas. - Impacte dels Descobriments d'Amèrica a Europa i d'Europa sobre Amèrica. Societat i economia colonial.	3	2n
MONARQUIES AUTORITÀRIES I ABSOLUTES - Concepte de monarquia autoritària: formal respecte a les corts, als furs i lleis per part de la Corona i ampliació de fet del seu poder. - Els Reis Catòlics. - Identificació d'exemples de monarquia autoritària: Enric VIII, Carles I a Castella. - Comunitats a Castella i Germanies a València i Balears. - Concepte d'absolutisme. Identificació de l'exemple de Lluís XIV.	3	2n
L'ESCENARI EUROPEU I MEDITERRANI: DE L'HEGEMONIA HISPÀNICA A LA FRANCESA - Religió i política a l'època de Carles I. Els terços. - Europa i la mediterrània a l'època de Felip II. - Un gran conflicte europeu: la Guerra dels Trenta anys i les seves conseqüències. De l'hegemonia hispànica a la francesa. - Trets fonamentals de l'art Barroc. Velázquez.	3	2n
SABERS BÀSICS TRANSVERSALS - Utilització de recursos digitals i interpretació i elaboració de mapes, esquemes, imatges i representacions gràfiques. Tecnologies de la Informació Geogràfica (*TIG). Cartografia digital i atles. - Maneig i utilització de dispositius, aplicacions informàtiques, plataformes digitals i ús segur de les xarxes de comunicació. - Cerca, tractament de la informació i elaboració de coneixement. - Ús dels procediments, termes i conceptes característics de la geografia, la història i l'art. - Mètodes bàsics de recerca per a la construcció del coneixement de la geografia i la història. Metodologies del pensament geogràfic i del pensament històric. - Temps històric: construcció i interpretació de línies de temps a través de la linealitat, cronologia, simultaneïtat, durada i distinció de períodes. - L'evolució dels sistemes econòmics i els models d'organització social a l'edat mitjana i moderna. - Les persones invisibilitzades de la història: dones, esclaus i estrangers. Marginació, segregació, control i submissió en la història de la humanitat. Personatges	0,1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r

femenins en la història. La resistència a l'opressió. - Dignitat humana i drets universals. Convenció sobre els Drets del Nen. - Alteritat: respecte i acceptació de l'altre. Comportaments no discriminatoris i contraris a qualsevol actitud segregadora. - Convivència cívica i cultura democràtica. Incorporació i implicació en la societat civil. Participació en projectes comunitaris. - Igualtat de gènere. Manifestacions i conductes no sexistes. - Interès davant els reptes i problemes d'actualitat en l'entorn local i global. - Les xarxes socials. Seguretat i prevenció davant els riscos i perills de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació. - Consciència ambiental. Respecte, protecció i cura dels éssers vius i del planeta. - Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. - Solidaritat, empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social. - Identificació i gestió de les emocions i la seva repercussió en comportaments individuals i col·lectius. - Cicles vitals, ús del temps lliure i hàbits de consum. Diferències i canvis en les formes de vida en les societats actuals i en les del passat. - La contribució de l'Estat i les seves institucions a la pau, a la seguretat integral ciutadana i a la convivència social. - Seguretat viària i mobilitat segura, saludable i sostenible.		

SABERS BÀSICS CATALÀ	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS - Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. - Les famílies lingüístiques i les llengües del món. - Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. - Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. - Iniciació a la reflexió interlingüística. - Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics	0, 1, 4	1r i 3r
COMUNICACIÓ Context - Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. - Comunicació verbal. - Comunicació no verbal.	0, 1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r

Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació. - Etiqueta digital. - Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals. Processos Processos: parlar i escoltar - Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant. - Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. - La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. Processos: llegir i escriure - Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de textos propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. - Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. - Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. - Localització en un text escrit d'una determinada informació. - Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc. - Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. Alfabetització mediàtica i informacional - Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics - Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests. - Formes de dir (temporal, personal i espacial).		

- Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals. - Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió. - Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text. - Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast. - Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat. - Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual. - Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.		
EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura autònoma - Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes variades i diverses quant a gènere, extensió i format. - Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. - Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Relació de les obres llegides amb aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals. - Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats. Lectura guiada - Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries. - Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra. - Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). - Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. - Recursos expressius. - Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals. - Els temes literaris universals i els tòpics. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. - Creació de texts a partir de models donats.	0, 1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r
REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA - El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. - Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). - Oració simple i la seva concordança. - Procediments per a la formació de noves paraules.	4	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Cada alumne disposa d'un quadern d'avaluació que ajuda a l'avaluació formativa perquè inclou rúbriques i graelles d'avaluació amb els objectius claus i un apartat per enregistrar les observacions dels professors.

Avaluació formadora

Cada alumne té un recull **de bases d'orientació, rúbriques i llistes de verificació** al seu quadern d'avaluació. Aquest és utilitzat per dur a terme **autoavaluació i coavaluació a classe**, on l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, i entendre els objectius que ha d'assolir amb el seu aprenentatge. Això li permet desenvolupar el pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

Aquest quadern d'avaluació esdevé una guia constant per l'alumnat, ja que pot fer una revisió constant de la tasca feta perquè hi té enregistrat les seves avaluacions, les dels companys o dels professors, i a la vegada els hi ajuda a planificar les noves tasques tenint en compte els punts que necessiten millorar.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma. Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes

evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques i llistats de verificació** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Treball autodirigit: permet ampliar coneixements i marcar un camí cap a l'aprenentatge més individualitzat.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	-Lluc: activitats interdepartamentals sobre la cultura medieval.	-Gimcana medieval per Palma. -Visita al museu del còmic (Inca)	- Les talaies de Mallorca?

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Per superar la matèria d'història de primer d'ESO, l'alumne haurà de lliurar les tasques de recuperació i aprovar el primer i segon trimestre d'àmbit humanístic de 2n d'ESO. De l'assignatura de català, l'alumne haurà d'aprovar els dos primers trimestres d'àmbit humanístic. Si no aconsegueix superar el 1r i 2n trimestre d'aquestes matèries s'haurà de presentar a l'examen de recuperació de cada una d'aquestes assignatures. A més, en el cas de català, haurà d'entregar les tasques d'estiu.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts

i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3r ESO)

CURS: 3r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Geografia i història	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Buscar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	1.1. Elaborar continguts propis en diferents formats, mitjançant aplicacions i estratègies de recollida i representació de dades més complexes, usant i contrastant críticament fonts fiables, tant analògiques com digitals, del present i de la història contemporània, identificant la desinformació i la manipulació. 1.2. Establir connexions i relacions entre els coneixements i informacions adquirits, elaborant síntesis interpretatives i explicatives, mitjançant informes, estudis o dossiers informatius, que reflecteixin un domini i consolidació	1,2,3,4 ,5,6,7, 8	15

	dels continguts tractats. 1.3. Transferir adequadament la informació i el coneixement per mitjà de narracions, pòsters, presentacions, exposicions orals, mitjans audiovisuals i altres productes digitals.		
2. Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú	2.1. Generar productes originals i creatius mitjançant la reelaboració de coneixements previs a través d'eines de recerca que permetin explicar problemes presents i passats de la humanitat a distintes escales temporals i espacials, del local al global, utilitzant conceptes, situacions i dades rellevants 2.2. Produir i expressar judicis i arguments personals i criteris de forma oberta, fent patent la pròpia identitat i enriquant el patrimoni comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes, des d'una perspectiva sistèmica i global.	1,2,3,4,5,6,7,8	15
3. Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	3.1. Realitzar propostes que contribueixin a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, aplicant mètodes i projectes de recerca, incidint en l'ús de mapes i altres representacions gràfiques, així com de mitjans accessibles d'interpretació d'imatges. 3.2. Entendre i afrontar, des d'un enfocament ecosocial, problemes i desafiaments passats, actuals o futurs de les societats contemporànies tenint en compte les seves relacions d'interdependència i ecodependència. 3.3. Utilitzar seqüències cronològiques complexes en les que identificar, comparar i relacionar fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultanietat, durada, causalitat), utilitzant termes i conceptes específics de l'àmbit de la història i de la geografia. 3.4. Analitzar processos de canvi històric i comparar casos de la història i la geografia a través de l'ús de fonts d'informació diverses, tenint en compte les transformacions de curta i llarga durada (conjuntura i estructura), les continuïtats i permanències en diferents	2,3,4,5,6,7,8	19

	períodes i llocs.		
4. Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, així com la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure la seva conservació, millora i ús sostenible.	4.1. Identificar els elements de l'entorn i comprendre el seu funcionament com un sistema complex per mitjà de l'anàlisi multicausal de les seves relacions naturals i humanes, presents i passades, valorant el grau de conservació i d'equilibri dinàmic. 4.2. Idear i adoptar, quan sigui possible, comportaments i accions que contribueixin a la conservació i millora de l'entorn natural, rural i urbà, a través del respecte a tots els éssers vius, mostrant comportaments orientats a l'assoliment d'un desenvolupament sostenible d'aquests entorns, i defensant l'accés universal, just i equitatiu als recursos que ens ofereix el planeta.	4,5,6,7	20
5. Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, així com assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	5.1. Conèixer, valorar i exercir responsabilitats, drets i deures i actuar en favor del seu desenvolupament i afirmació a través del coneixement del nostre ordenament jurídic i constitucional, de la comprensió i posada en valor de la nostra memòria democràtica i dels aspectes fonamentals que la conformen, de la contribució dels homes i dones a aquesta, i la defensa dels nostres valors constitucionals.	2,3	5
6. Conèixer i comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en la qual vivim, reconeixent la riquesa de la diversitat, i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat, la inclusió i el respecte a les minories, per tal d'evitar qualsevol tipus de discriminació.	6.1. Rebutjar actituds discriminatòries i reconèixer la riquesa de la diversitat, a partir de l'anàlisi de la relació entre els aspectes geogràfics, històrics, ecosocials i culturals que han conformat la societat globalitzada i multicultural actual, i del coneixement de l'aportació dels moviments en defensa dels drets de les minories i en favor de la inclusivitat i la igualtat real, especialment de les dones. 6.2. Contribuir al benestar individual i col·lectiu a través del disseny, exposició i posada en pràctica d'iniciatives orientades a promoure un compromís actiu amb els valors comuns, la millora de l'entorn i el servei a la comunitat	4	10
7. Identificar els fonaments que sostenen les nostres identitats col·lectives i les dels altres, a través del	7.1. Reconèixer els trets que van conformant la identitat pròpia i dels	7	10

coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per tal de conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, així com per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.	altres, la riquesa de les identitats múltiples en relació amb diferents escales espacials, a través de la recerca i l'anàlisi dels seus fonaments geogràfics, històrics, artístics, ideològics i lingüístics, i el reconeixement de les seves expressions culturals. 7.2. Conèixer i contribuir a conservar el patrimoni material i immaterial comú, respectant els sentiments de pertinença i adoptant compromisos amb principis i accions orientades a la cohesió i la solidaritat territorial de la comunitat política, els valors de l'europeisme i de la Declaració Universal dels Drets Humans		
8. Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cicle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.	8.1. Adoptar un paper actiu i compromès amb l'entorn, d'acord amb aptituds, aspiracions, interessos i valors propis, a partir de l'anàlisi crítica de la realitat econòmica, de la distribució i gestió del treball, i l'adopció d'hàbits responsables, saludables, sostenibles i respectuosos amb la dignitat humana i la d'altres éssers vius, així com de la reflexió ètica davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure.	4	6
9. Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconeixent la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.	9.2 Contribuir a la consecució d'un món més segur, just, solidari i sostenible, a través de l'anàlisi dels principals conflictes del present i el reconeixement de les institucions de l'Estat i del es associacions civils que garantitzen la seguretat integral i la convivència social, així com els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat, la cooperació, la sostenibilitat, els valors democràtics i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.	2	5

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Demografia: Fonts i taxes demogràfiques i piràmides de població. - Zones més poblades i despoblades del planeta i dinàmiques a escala mundial. Causes de la distribució. - Conceptes de natalitat i mortalitat. La seva distribució actual al món. El moviment natural de la població. - Les migracions a la història. - Els moviments migratoris actuals i les seves causes. Europa, Espanya i les Illes Balears com a receptors d'immigrants. Distribució, dinàmica i estructura de la població espanyola i balear. - Ciutats i món rural. Sostenibilitat. Les macrociutats als països desenvolupats i la despoblació rural a alguns països desenvolupats. El cas de l'Espanya buida. - La ciutat i el procés d'urbanització. Els plànols urbans. La xarxa urbana espanyola i balear. La pressió demogràfica a les Illes Balears. - Desafiaments demogràfics del segle XXI (l'envelliment de la població occidental, explosió demogràfica al Tercer Món, la relació entre recursos i creixement demogràfic, els moviments migratoris actuals i les seves causes etc.). - La globalització econòmica i social. La diversitat social i cultural. Multiculturalitat al món.	4	2n
Àrees i conflictes culturals. Desigualtats regionals. Línies d'acció per a un repartiment just. La qüestió del mínim vital. - Conflictes geopolítics actuals. Els refugiats. - El paper de la dona a les societats actuals: accés al treball i al poder. Situacions discriminatòries de les dones i de les nenes en el món. - ODS i Agenda 2030 (inclusió, sostenibilitat, participació ciutadana i cooperació global).	2,3	1r,2n

El sector primari - Definició. - Problemàtica del sector primari a Europa, Espanya i les Illes Balears: envelliment dels treballadors agrícoles, competència extra europea, ús de productes químics. - Agricultura i ramaderia als altres continents: agricultura tradicional i d'exportació. - La pesca i els problemes de la sobreexplotació. - Protecció del medi natural.	5	2n
Les fonts d'energia, la mineria i la indústria - Carbó i petroli: el seu paper històric i problemes actuals. - Energies renovables. - Localització de les principals reserves de petroli i minerals al món. - Tipus d'indústria: indústria pesant i indústria de bens de consum. - Europa: de la Revolució Industrial a la desindustrialització. - La indústria a altres continents. El cas de la Xina i la Índia. La indústria - Tipus d'indústria: indústria pesant i indústria de béns de consum. - Europa: de la Revolució Industrial a la desindustrialització. - La indústria a altres continents. El cas de Xina i la Índia.	6	3r
El terciari - Definició. - Les activitats del sector terciari. - El comerç mundial. - El comerç a Espanya i a les Illes Balears. - El transport terrestre, naval i aeri. El cas d'Espanya i les Illes Balears. - El turisme: impactes positius i negatius. El cas de les Illes Balears. La balearització. - El repte del turisme sostenible. - Altres serveis: educació, cultura, sanitat. La importància dels serveis públics.	7	3r
La societat de la informació - Cerca, tractament de la informació, ús de dades en entorns digitals i avaluació de la fiabilitat de les fonts. El problema de la desinformació. - Ocupació i treball en la societat de la informació, aprenentatge permanent i al llarg de tota la vida. - Ciutadania ètica digital. Nous comportaments en la societat de la informació.	8	3r
EL SISTEMA POLÍTIC ESPANYOL - El legislatiu (Congrés de Diputats i Senat). El Govern central. - El mapa autonòmic espanyol. Principals competències espanyoles. - La llei com a contracte social. De la Constitució de 1812 a la Constitució de 1978.	3	1r

Ordenament normatiu autonòmic, constitucional i supranacional com a garantista del desenvolupament de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania.		
LA UNIÓ EUROPEA I LES SEVES COMPETÈNCIES - Concepte polític i econòmic de la Unió Europea. - Membres de la Unió. - Parlament europeu i Comissaris europeus. - Influència de les decisions de la unió europea a Espanya i Balears. - Valors de l'europèisme. Fórmules de participació en programes educatius europeus. - Ideologies, nacionalismes i moviments supranacionals. Ciutadania europea.	2	1r
ALTRES ORGANISMES INTERNACIONALS - Institucions de l'estat i de l'àmbit autonòmic de les Illes Balears que garanteixen la seguretat integral i la convivència social. Els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat i la cooperació internacional. - Dignitat humana i drets universals. Declaració Universal dels Drets Humans. - ONU, UNESCO, Organització Mundial de la Salut, UNICEF. - OCDE - OPEP - Organismes regionals d'Hispanoamèrica, Àsia, Àfrica.	2	1r
SABERS BÀSICS TRANSVERSALS - La recerca en Ciències Socials, l'estudi multicausal i l'anàlisi comparada de l'espai natural, rural i urbà, la seva evolució i els reptes del futur. Anàlisi i interpretació de conceptes espacials: localització, escala, connexió i proximitat espacial. - Mètodes de recerca en l'àmbit de la Geografia. Metodologies del pensament geogràfic. - Objectius de Desenvolupament Sostenible. Emergència climàtica i sostenibilitat. Relació entre factors naturals i antròpics en la Terra. Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. Els avanços tecnològics i la consciència ecosocial. Conflictes ideològics i culturals. - Cultura mediàtica. Tècniques i mètodes de les ciències socials: anàlisi de texts, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles. Tecnologies de la informació geogràfica. - Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament.	1,2,3,4,5,6,7,8	1r,2n,3r

- La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social. - Les transformacions científiques i tecnològiques. Dimensió ètica de la ciència i la tecnologia. Canvis culturals i moviments socials. Els mitjans de comunicació i les xarxes socials. - Implicació en la defensa i protecció del medi ambient. Acció i posició davant l'emergència climàtica. - Servei a la comunitat. La corresponsabilitat en les cures. Les relacions intergeneracionals. La responsabilitat col·lectiva i individual. L'associacionisme i el voluntariat. Entorns i xarxes socials.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- **Faltes d'ortografia:** a 3r d'ESO es descomptarà a les tasques entregades i als exàmens un màxim d'un punt. Per cada falta es descompta 0.05. Aquest punt es pot recuperar entregant un full on s'ha de posar la falta, la correcció i l'explicació de com s'ha d'escriure bé.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la

responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a

terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Geografia de 3r d'ESO :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO		Visita a una fàbrica de producció local Km0	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- El departament ha establert que la recuperació de la matèria del curs anterior es durà a terme si aprova les dues avaluacions del curs següent i entrega el dossier de treball. En cas contrari, haurà de fer una prova escrita de totes les competències avaluables.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (Història 4t ESO)

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA:	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats. CE 2 Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú. CE 3 Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible. CE 4 Identificar i analitzar els elements del	CA 1.1 Elaborar continguts propis en diferents formats, mitjançant aplicacions i estratègies de recollida i representació de dades més complexes, usant i contrastant críticament fonts fiables, tant analògiques com digitals, del present i de la història contemporània, identificant la desinformació i la manipulació. Elaborar continguts en diferents formats, mitjançant estratègies de recollida i representació variades. C1.2.Contrastar les fonts, analògiques i digitals, per identificar la desinformació i la manipulació. CA 2.1 Generar productes originals i creatius mitjançant la reelaboració de coneixements previs a través d'eines de recerca que permetin explicar problemes presents i passats de la humanitat a distintes escales temporals i espacials, del local al global, utilitzant conceptes, situacions i dades rellevants. CA 2.2 Produir i expressar judicis i arguments personals i criteris de forma oberta i respectuosa, fent patent la pròpia identitat i enriquant el patrimoni comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes, des d'una perspectiva sistèmica i global. CA 3.1 Realitzar propostes que	CE 1: totes CE 2: totes CE 3: totes CE 4: totes CE 5: totes CE 6: totes CE 7: totes CE 8: totes CE 9: totes	CE 1:15% CE 2:15% CE 3:10% CE 4:10% CE 5:10% CE 6:10% CE 7:10%

paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, així com la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure la seva conservació, millora i ús sostenible. CE 5 Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, així com assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social. CE 6 Comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en què vivim, coneixent i difonent la història i la cultura de les minories ètniques presents al nostre país i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat i la inclusió, per tal de reduir els estereotips, evitar qualsevol tipus de discriminació i violència, i reconèixer la riquesa de la diversitat. CE 7 Identificar els fonaments que sostenen les nostres identitats col·lectives i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per tal de conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, així com per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal de Drets Humans. CE 8 Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cicle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució	contribueixin a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, aplicant mètodes i projectes de recerca, incidint en l'ús de mapes i altres representacions gràfiques, així com de mitjans accessibles d'interpretació d'imatges CA 3.2 Entendre i afrontar, des d'un enfocament ecosocial, problemes i desafiaments passats, actuals o futurs de les societats contemporànies tenint en compte les seves relacions d'interdependència i ecodependència. CA 3.3 Utilitzar seqüències cronològiques complexes en les que identificar, comparar i relacionar fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultaneïtat, durada, causalitat) utilitzant termes i conceptes específics de l'àmbit de la història i la geografia. CA 3.4 Analitzar processos de canvi històric i comparar casos de la història i la geografia a través de l'ús de fonts d'informacions diverses, tenint en compte transformacions de curta i llarga durada (conjuntura i estructura), les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs. CA 4.1 Identificar els elements de l'entorn i comprendre el seu funcionament com un sistema complex per mitjà de l'anàlisi multicausal de les seves relacions naturals i humanes, presents i passades, valorant-ne el grau de conservació i d'equilibri dinàmic. CA 4.2 Idear i adoptar, quan sigui possible, comportaments i accions que contribueixin a la conservació i millora de l'entorn natural, rural i urbà, a través del respecte a tots els éssers vius, mostrant comportaments orientats a l'assoliment d'un desenvolupament sostenible d'aquests entorns, i defensant l'accés universal, just i equitatiu als recursos que ens ofereix el planeta. CA 5.1 Conèixer, valorar i exercir responsabilitats, drets i deures i actuar en favor del seu desenvolupament i	

al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn. CE 9 Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconeixent la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.	afirmació a través del coneixement del nostre ordenament jurídic i constitucional, de la comprensió i posada en valor de la nostra memòria democràtica i dels aspectes fonamentals que la conformen, de la contribució dels homes i dones a aquesta, i la defensa dels nostres valors constitucionals. CA 5.2 Reconèixer moviments i causes que generin una consciència solidària, promoguin la cohesió social, i treballin per a l'eliminació de la desigualtat, especialment la motivada per qüestió de gènere, i per al ple desenvolupament de la ciutadania, mitjançant la mobilització de coneixements i estratègies de participació, treball en equip, mediació i resolució pacífica de conflictes. CA 6.1 Rebutjar actituds discriminatòries i reconèixer la riquesa de la diversitat, a partir de l'anàlisi de la relació entre els aspectes geogràfics, històrics, ecosocials i culturals que han conformat la societat globalitzada i multicultural actual, i del coneixement de l'aportació dels moviments en defensa dels drets de les minories i en favor de la inclusivitat i la igualtat real, especialment de les dones. CA 6.2 Contribuir al benestar individual i col·lectiu a través del disseny, exposició i posada en pràctica d'iniciatives orientades a promoure un compromís actiu amb els valors comuns, la millora de l'entorn i el servei a la comunitat. CA 7.1 Reconèixer els trets que van conformant la identitat pròpia i dels altres, la riquesa de les identitats múltiples en relació amb diferents escales espacials, a través de la investigació i l'anàlisi dels seus fonaments geogràfics, històrics, artístics, ideològics i lingüístics, i el reconeixement de les seves expressions culturals. CA 7.2 Conèixer i contribuir a conservar el patrimoni material i immaterial comú, respectant els sentiments de pertinença i adoptant compromisos amb principis i accions	

	orientades a la cohesió i la solidaritat territorial de la comunitat política, els valors de l'europèisme i de la Declaració Universal dels Drets Humans. CA 8.1 Adoptar un paper actiu i compromès amb l'entorn, d'acord amb aptituds, aspiracions, interessos i valors propis, a partir de l'anàlisi crítica de la realitat econòmica, de la distribució i gestió del treball, i l'adopció d'hàbits responsables, saludables, sostenibles i respectuosos amb la dignitat humana i la d'altres éssers vius, així com de la reflexió ètica davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure. CA 8.2 Reconèixer les iniciatives de la societat civil, reflectides en associacions i entitats socials, adoptant actituds de participació i transformació en l'àmbit local i comunitari, especialment a l'àmbit de les relacions intergeneracionals. CA 9.1 Interpretar i explicar de manera argumentada la connexió d'Espanya amb els grans processos històrics de l'època contemporània, valorant el que han suposat per a la vostra evolució i assenyalant les aportacions dels seus habitants al llarg de la història, així com les aportacions de l'Estat i les seves institucions a la cultura europea i mundial. CA 9.2 Contribuir a la consecució d'un món més segur, just, solidari i sostenible, a través de l'anàlisi dels principals conflictes del present i el reconeixement de les institucions de l'Estat i de les associacions civils que garanteixen la seguretat integral i la convivència social, així com els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat, la cooperació, la sostenibilitat, els valors democràtics i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LA SUPERACIÓ DE LA SOCIETAT DE L'ANTIC RÈGIM. LES REVOLUCIONS NORD-AMERICANA I FRANCESA	UP 2. Del segle XVIII al XIX. Manual per adaptar-se al canvi. UP 3. Liberté! Com donar-li la volta a tot.	1r
LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES EN EL SEGLE XIX	UP 4. Entraries per la xemeneia?: Revolució Industrial	1r
L'IMPERIALISME	UP 2 i 4	1r i 2n
LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL I LA REVOLUCIÓ RUSSA	UP 5: Com sobreviure a una trinxera (1ra GM) UP 6: Nicolai (Revolució Russa)	2n
L'EUROPA D'ENTREGUERRES	UP 7: De la <i>vie en rose</i> al desastre (entreguerres, 2na GM)	2n
LA SEGONA GUERRA MUNDIAL	UP 7: De la <i>vie en rose</i> al desastre	2n(entreguerres) 3r

	(entreguerres, 2na GM)	(IIWW)
NOU ORDRE MUNDIAL	UP 8: De la guerra d'espies a la guerra d'informació: què queda del món del 2007?	3r
LA SITUACIÓ ACTUAL. ECONOMIA GLOBAL. COMERÇ INTERNACIONAL I DESIGUALTAT	UP 8: De la guerra d'espies a la guerra d'informació: què queda del món del 2007?	3r
Sabers bàsics transversals: Ús específic del lèxic relatiu als àmbits històric i artístic. - Cultura mediàtica. Tècniques i mètodes de les ciències socials: anàlisi de texts, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles. Tecnologies de la informació geogràfica. - Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament. - Les fonts històriques com a base per a la construcció del coneixement sobre el passat contemporani. Contrast entre interpretacions d'historiadors. - Temps històric: construcció i interpretació de línies de temps a través de la linealitat, cronologia, simultaneïtat i durada. - Consciència històrica. Elaboració de judicis propis i argumentats davant problemes d'actualitat contextualitzats històricament. Defensa i exposició crítica dels mateixos a través de presentacions i debats. - Interpretació del sistema capitalista des dels seus orígens fins a l'actualitat. - L'acció dels moviments feministes i sufragistes en la lluita per la igualtat de gènere. Dones rellevants de la història contemporània. - El naixement de les noves expressions artístiques i culturals		

contemporànies i la seva relació amb les arts clàssiques. La diversitat cultural en el món actual. - Respecte i conservació del patrimoni material i immaterial. - Cohesió social i integració. Mesures i accions en favor de la igualtat i de la plena inclusió		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta

avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- Faltes d'ortografia: a 4t d'ESO es descomptarà a les tasques entregades i als exàmens un màxim d'un punt. Per cada falta es descompta 0.05. Aquest punt es pot recuperar entregant un full on s'ha de posar la falta, la correcció i l'explicació de com s'ha d'escriure bé.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de

problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Història de 4t :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO	Joc de rol sobre la revolució industrial(arqueonautes)	Passejam pel modernisme: ruta de Palma Educa.	La història es repeteix? L'onada: Cinema i debat amb el sociòleg Carles Feixa. Fundació la Caixa. (pendent de confirmar, si hi ha

			dates, i si és possible dur els diversos grups. Ara mateix només hi ha confirmada data per febrer)

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- El departament ha establert que la recuperació de la matèria del curs anterior es durà a terme si aprova les dues avaluacions del curs següent i entrega el dossier de treball. En cas contrari, haurà de fer una prova escrita de totes les competències avaluable.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (Història del Món Contemporani 1r BATX)

CURS: 2025/26	ANY ACADÈMIC: 1r Batxillerat
ÀMBIT O MATÈRIA: HISTÒRIA DEL MÓN CONTEMPORANI	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	UP	%*
1. Reconèixer els moviments, accions i transformacions històriques que han contribuït al finançament de la llibertat en el món contemporani, a través de l'estudi comparat de casos i l'ús correcte de termes i conceptes històrics, per valorar els assoliments que suposen els sistemes democràtics com a principal garantia per a la convivència i l'exercici dels drets fonamentals.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	13
2. Prendre consciència del grau de violència, barbàrie i destrucció dels conflictes de l'Edat Contemporània, a través de l'ús de fonts històriques fiables, la lectura de textos historiogràfics i l'elaboració d'arguments propis que previnguin la manipulació de la informació, per afrontar esdeveniments traumàtics del nostre passat recent, evitar la repetició de fets	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més	12

semblants, reconèixer a les víctimes i defensar l'aplicació del principi de Justícia Universal.	benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	
3. Identificar la desigualtat com un dels principals problemes de les societats contemporànies, reconeixent les experiències històriques de determinats col·lectius, emprant l'anàlisi multicausal i valorant el paper transformador del subjecte en la història, per comprendre com s'han format les actuals societats complexes, apreciar la riquesa de la diversitat social, valorar els assoliments aconseguits i assumir els reptes que planteja la consecució de comunitats més justes i cohesionades.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	16
4. Comprendre la importància de les identitats col·lectives en la configuració social, política i cultural del món contemporani, utilitzant el pensament històric, els seus conceptes i mètodes, per analitzar críticament com s'han anat construint i conformant a través del temps, elaborar arguments propis amb els quals contribuir a un diàleg constructiu, respectar els sentiments de pertinença, i valorar la riquesa patrimonial i el llegat històric i cultural que han produït.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen	10

	alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	
5. Identificar i reconèixer els principals reptes del segle XXI a través de processos avançats de cerca, selecció i tractament de la informació, el contrast i la lectura crítica de fonts, per entendre el fenomen històric de la globalització, la seva repercussió en l'àmbit local i planetari i en la vida quotidiana de les persones, i mostrar la necessitat d'adoptar compromisos ecosocials per afrontar els Objectius de Desenvolupament Sostenible.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	12
6. Valorar el significat històric de la idea de progrés i les seves repercussions socials, ambientals i territorials en el món contemporani, a través de l'ús de mètodes quantitius i de l'anàlisi multifactorial del desenvolupament econòmic, els ritmes de creixement i l'existència de diferents models i sistemes, per prendre consciència de les relacions de subordinació i dependència, i adoptar un compromís actiu amb la sostenibilitat, la defensa dels drets socials i l'accés universal a recursos bàsics.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista?	12

	UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	
7. Interpretar la funció que han exercit el pensament i les ideologies en la transformació de la realitat des dels orígens de l'Edat Contemporània fins a l'actualitat, a través de l'aproximació a la historiografia i als debats sobre temes clau de la història, per valorar críticament els diferents projectes socials, polítics i culturals generats, les accions dutes a terme i les experiències viscudes, des de la perspectiva ètica continguda en la Declaració Universal dels Drets Humans.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer? UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	13
8. Descriure i analitzar els canvis i permanències que s'han produït en la societat contemporània, els comportaments demogràfics, les maneres de vida i el cicle vital, prestant especial interès a la situació de la dona, als rols de gènere i edat, als mecanismes de control, domini i submissió, i a la lluita per la dignitat i contra la discriminació, realitzant projectes de recerca i aplicant el pensament històric per reconèixer el valor i importància dels personatges anònims de la història.	UP 1. Han canviat tant les nostres demandes de drets i llibertats? UP 2. La tecnologia sempre porta més benestar? UP 3. Existeixen alternatives al món capitalista? UP 4. Era Napoleó un influencer?	12

	UP 5. L'imperialisme ha arribat a la seva fi? UP 6. Per què sorgeix el discurs feixista? UP 7. Una nova guerra freda al segle XXI?	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LA SOCIETAT DE L'ANTIC RÈGIM I LA SEVA CRISI	UP 1	1r
B. LES PRIMERES REVOLUCIONS BURGESSES	UP 1 i 4	1r i 2n
C. NAPOLEÓ I L'EUROPA POST NAPOLEÒNICA	UP 4	2n
D. LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES EN EL SEGLE XIX	UP 2 i 3	1r
E. REVOLUCIONS LIBERALS I NACIONALISME AL SEGLE XIX	UP 4	2n
F. L'IMPERIALISME	UP 5	2n
G. LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL	UP 6	2n i 3r
H. DEL TSARISME A L'URSS	UP 6	2n i 3r
I. ELS ANYS 20 I LA CRISI DEL 29	UP 6	2n i 3r
J. FEIXISME I NAZISME	UP 6	2n i 3r
K. LA SEGONA GUERRA MUNDIAL	UP 6	2n i 3r
L. LA POSTGUERRA I LA GUERRA FREDA	UP 7	3r
M. DE LA CRISI DEL PETROLI A LA CAIGUDA DEL BLOC SOVIÈTIC	UP 7	3r
N. CONFLICTES I DESAFIAMENTS ACTUALS	UP 7	3r
O. SABERS BàSICS TRANSVERSALS	UP 1, 2, 3,	1r, 2, i

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació**, **tasques individuals** o

col·lectives, productes finals, exposicions orals, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- **Faltes d'ortografia:** es descomptarà a les tasques entregades i als exàmens un màxim d'un punt. Per cada falta es descompta 0.05 .
- Cada tipus de tasca tindrà un pes diferent per a cada competència específica. Les proves escrites i els treballs tendran un pes del 80%. Les tasques diàries i treballs de menor envergadura tendran un pes del 20%.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Història del Món Contemporani:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada

alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT	Visita Museu del Calçat a Inca	S'estudiarà la possibilitat de realitzar un viatge històrico-cultural per visitar	

		el camp de concentració d'Auschwitz a Polònia, juntament amb l'alumnat de l'optativa d'Alemanys.	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

A 1r de batxillerat, l'alumnat no pot dur pendents. Si suspèn a 2n de Batx haurà de presentar-se a una prova de les competències i criteris corresponents.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts

i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (Història i cultura de les Illes Balears 1r BATX)

CURS: 1r de Bat	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Història i cultura de les Illes Balears	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1. <i>Cercar, seleccionar i utilitzar fonts històriques, arqueològiques, artístiques i culturals de naturalesa diversa que es puguin fer servir per aconseguir el coneixement integral i transversal de la història local.</i>	CA 1.1 Generar materials propis de tipologia diversa que facilitin la transferència dels continguts de la història més propera. CA 1.2 Aportar, esgrimir i transferir arguments sobre els fets històrics de les Illes Balears, des dels primers pobladors fins al món contemporani, tractant la comprensió crítica i obertament fonamentada de les fonts històriques.	totes	1.1: 12% 1.2: 14%

CE 2 <i>Comprendre i conèixer les causes i les conseqüències dels diferents processos històrics i culturals que, al llarg del temps, han configurat les característiques singulars de la història i la cultura de les Illes Balears amb l'observança especial de la diversitat i de l'heterogeneïtat pròpia del món històric passat.</i>	CA 2.1 Transferir i argumentar de manera objectiva i constructiva les problemàtiques actuals relacionades amb les Illes Balears i els possibles fonaments històrics que hi participin. CA 2.2 Fer ús de la terminologia i dels conceptes propis relacionats amb la cultura, la història, les ciències socials i humanes, mitjançant les produccions orals, escrites o audiovisuals facilitadores de més coneixement i compressió dels fets històrics. CA 2.3 Elaboració d'informes, dossiers informatius, fulletons i materials que facilitin la transferència del saber històric i cultural de les Illes Balears.	CA 2.1, UP 7 CA 2.2, totes CA 2.3, totes	2.1, 11% c2.2, 13% 2.3, 13%
CE 3 <i>Conèixer les arrels col·lectives pròpies per valorar les particularitats de les expressions històriques, arqueològiques i patrimonials. Procurar l'interès i el respecte per les semblances particulars, les compartides i les sinergies establertes al llarg del temps entre pobles i cultures.</i>	CA 3.1 Identificar les principals característiques de les diverses identitats insulars i territorials de la història i la cultura de les Illes Balears i valorar els principals reptes als quals s'enfronta l'arxipèlag. CA 3.2 Interrelacionar els diferents espais geogràfics i cronològics de la història i la cultura de les Illes Balears, interpretant correctament les aportacions de cada espai històric concret des de les perspectives de curta, mitjana i llarga durada. CA 3.3 Valorar les diferents etapes i processos històrics en relació amb les ruptures, els canvis i les continuïtats existents al llarg de la història.	CA 3.1, UP7 CA 3.2, totes CA 3.3, totes	3.1: 12% 3.2: 12% 3.3:13 %

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMEST RE

1.Introducció a la metodologia històrica	U0: Introducció. I com sabem què va passar? U1: Quan arribarà la platja a Inca?	1r trimestre
2.Els primers pobladors i l'antiguitat a les Illes Balears	U2. Et baleares dictae sunt	1r trimestre
3. L'edat mitjana: al-Àndalus i la conquesta cristiana	U3. Com viure al Xark Al-Andalus U4. Un regne en un sopar? conquesta i Regne de Mallorca	2n trimestre
4.L'edat moderna: les Illes Balears en el context de la monarquia hispànica	U5 Paq qui deu!	2n trimestre
5.L'edat contemporània: transformacions polítiques, econòmiques i socials	U6. Què passa a les Illes a l'Edat Contemporànea?	3r trimestre
6. Les Illes Balears en el segle XXI	U7. Hereus d'una mescladissa. Com som ara?	3r trimestre
7.Patrimoni cultural i identitat	Aquest SA es comú a totes les UP.	Tots els trimestres
8.Llengua i cultura popular	UP 4-5-6-7	2n-3r trim
9.Expressió artística i cultural	Aquest SA es comú a totes les UP.	2n-3r trimestre
10. Fenòmens contemporanis	UP 7	3r trimestre

11. Gestió i protecció del patrimoni	UP7	Tots els trimestres

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- **Faltes d'ortografia:** es descomptarà a les tasques entregades i als exàmens un màxim d'un punt. Per cada falta es descompta 0.05 .

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Història i cultura de les illes Balears:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les

adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT	Sortida a la fàbrica de calçat. 5nov Visita a Pollència. 5 des	Visita a l'Arxiu del Regne de Mallorca i ruta a Palma: la ciutat medieval	Refugis antiaeris de Palma (Palma educa) + ruta a Palma: la República, la Guerra i la Dictadura

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

A 1r de batxillerat, l'alumnat no pot dur pendents.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i

comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (HISTÒRIA D'ESPANYA 2N BATX)

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025/26
ÀMBIT O MATÈRIA: HISTÒRIA d'ESPANYA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	UP	% *
1. Valorar els moviments i accions que han promogut les llibertats en la història d'Espanya, utilitzant termes i conceptes històrics, a través de l'anàlisi comparada dels diferents règims polítics, per a reconèixer el llegat democràtic de la Constitució de 1978 com a fonament de la nostra convivència i garantia dels nostres drets.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya del segle XVIII al segle XXI?	31
2. Reconèixer i valorar la diversitat identitària del nostre país, per mitjà del contrast de la informació i la revisió crítica de fonts, prenent consciència del paper que juga en l'actualitat, per a respectar els sentiments de pertinença, l'existència d'identitats múltiples, i les normes i símbols que estableix el nostre marc comú de convivència.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya del segle XVIII al segle XXI?	15
3. Analitzar i valorar la idea de progrés des de la perspectiva del benestar social i de la sostenibilitat, a través de la interpretació dels factors modernitzadors de l'economia espanyola, l'ús de mètodes quantitius i l'anàlisi crítica de les desigualtats socials i territorials, per a considerar l'emprenedoria, la innovació i l'aprenentatge permanent com a elements fonamentals en un entorn econòmic i professional en constant canvi.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	4

4. Prendre consciència de la diversitat social a través de l'anàlisi multidisciplinària dels canvis i continuïtats de la societat espanyola al llarg del temps, l'evolució de la població, els nivells i maneres de vida, les condicions laborals i els moviments i conflictes socials, per valorar l'abast de les mesures adoptades i els progressos i limitacions per avançar en la igualtat, el benestar, la justícia i la cohesió social.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	4
5. Analitzar críticament el paper de les creences i de les ideologies en igualtat, el benestar, la justícia i la cohesió social, projectes polítics contraposats, a través de l'estudi de fonts primàries i textos historiogràfics i la fonamentació de judicis propis, per debatre sobre problemes actuals, transferir coneixement, valorar la diversitat cultural i mostrar actituds respectuoses davant idees legítimes diferents a les pròpies.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	14
6. Interpretar el valor geoestratègic d'Espanya i la seva connexió amb la història mundial, assenyalant les analogies i singularitats de la seva evolució històrica en un context global canviant, per mitjà de la cerca i el tractament d'informació, per avalar els compromisos del nostre país en matèria de cooperació i seguretat, promoure actituds solidàries i assumir els valors de l'uropeisme.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	8
7. Incorporar la perspectiva de gènere en l'anàlisi de l'Espanya actual i de la seva història, a través de la contextualització històrica de fonts literàries i artístiques i la recerca sobre el moviment feminista, per reconèixer la seva presència en la història i promoure actituds en defensa de la igualtat efectiva de dones i homes.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	14
8. Valorar el patrimoni històric i cultural com a llegat i expressió de la memòria col·lectiva, identificant els significats i usos públics que reben determinats esdeveniments i processos del passat, per mitjà de l'anàlisi de la historiografia i del pensament històric per al desenvolupament de la iniciativa, del treball en equip, de la creativitat i de la implicació en qüestions d'interès social i cultural.	UP 1. Com ha evolucionat política, social, econòmica i culturalment Espanya des dels pobles preromans al segle XXI?	10

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE

A. DELS POBLES PREROMANS A L'ESPANYA DEL SEGLE XVIII	UP 1	1r
B. L'ESPANYA I LES ILLES BALEARS DEL SEGLE XIX	UP 1	1r i 2n
C. L'ESPANYA I LES ILLES BALEARS DEL SEGLE XX	UP 1	2n i 3r
D. SABERS BÀSICS TRANSVERSALS	UP 1	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a

sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).
- **Faltes d'ortografia:** es descomptaran segons els criteris de la PAU; poden deduir-se fins al **10%** de la nota de l'examen en cas d'incoherències en redacció, ortografia, lèxic, presentació.
- Cada tipus de tasca tindrà un pes diferent per a cada competència específica. Les proves escrites tendran un pes del 80% en la primera avaluació i en la segona i tercera del 90%. Les tasques diàries, comentaris de text i presentacions orals tendran un pes del 20% en la primera avaluació i d'un 10% en la segona i tercera.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica

de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Història d'Espanya:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

Durant el curs no es duran a terme sortides.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (HISTÒRIA DE L'ART 2n BATX)

CURS: Història de l'Art	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA:	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Identificar diferents concepcions de l'art al llarg de la història, seleccionant i analitzant informació de manera	CA 1.1 Valorar i respectar la diversitat de manifestacions artístiques a partir de la recerca i el debat entorn de les diferents concepcions de l'art i l'anàlisi d'obres	Totes	5

crítica, per valorar la diversitat de manifestacions artístiques com a producte de la creativitat humana i fomentar el respecte per aquestes.	concretes sobre les quals comprovar la pertinència d'aquestes concepcions.		
CE 2 Reconèixer els diversos llenguatges artístics com una forma de comunicació i expressió d'idees, desigs i emocions, utilitzant amb correcció la terminologia i el vocabulari específic de la matèria, per expressar amb coherència i fluïdesa els judicis i sentiments propis i mostrar respecte i empatia pels judicis i expressions dels altres.	CA 2.1 Elaborar i expressar amb coherència i fluïdesa judicis i emocions propis sobre les obres d'art i mostrar respecte i empatia pels judicis i expressions dels altres, utilitzant la terminologia i el vocabulari específic de la matèria i demostrant el coneixement bàsic dels diversos llenguatges artístics apresos.	Totes	20
CE 3 Distingir les diferents funcions de l'art al llarg de la història, analitzant la dimensió religiosa, ideològica, política, social, econòmica, expressiva i pròpiament estètica de l'obra d'art, de la seva producció i la seva percepció, per promoure l'apreciació global i el judici crític i informat d'aquests.	CA 3.1 Distingir i analitzar les funcions i les dimensions religiosa, ideològica, política, social, econòmica, expressiva i pròpiament estètica de les obres d'art, demostrant la comprensió i el judici crític i fonamentat d'elles i de la seva producció i la seva percepció.	Totes	20
CE 4 Identificar i caracteritzar els principals moviments artístics al llarg de la història, reconeixent les relacions d'influència, préstec, continuïtat i ruptura que es produeixen entre ells, per comprendre els mecanismes que regeixen l'evolució de la història de l'art i fomentar el respecte i estima de les manifestacions artístiques de qualsevol època i cultura.	CA 4.1 Conèixer i explicar les principals manifestacions i moviments artístics, identificant i analitzant el seu context cultural, la vinculació amb les funcions atribuïbles a l'art, les característiques estilístiques fonamentals i el desenvolupament en el temps. CA 4.2 Reconèixer els mecanismes que regeixen l'evolució de la història de l'art a partir de l'anàlisi comparativa d'obres de diverses èpoques i de l'explicació de les relacions d'influència, préstecs, continuïtat i ruptura que es produeixen entre estils, autors i moviments.	Totes	25
CE 5 Identificar i contextualitzar en l'espai i el temps les manifestacions i personalitats artístiques més rellevants, analitzant-ne l'entorn social, polític i cultural i els seus aspectes biogràfics, per valorar les obres i els seus artistes com a expressió de l'època i àmbit social, apreciar-ne la creativitat i promoure el coneixement de diverses	CA 5.1 Elaborar comentaris historicoartístics de diferents obres d'art a partir del coneixement crític i argumentat del seu context històric, les seves funcions i la seva rellevància social, política i cultural, valorant i respectant diferents obres i formes de manifestacions artístiques. CA 5.2 Identificar i analitzar la	Totes	18

formes d'expressió estètica.	complexitat del procés de creació artística, elaborant ressenyes biogràfiques sobre les figures més destacades i atesos aquells aspectes personals que facilitin la comprensió del significat i valor de l'obra, prenent consciència del paper de l'artista en el procés creador.		
CE 6 Conèixer i valorar el patrimoni artístic en l'àmbit local, nacional i mundial, analitzant exemples concrets del seu aprofitament i les seves funcions, per contribuir a la conservació, l'ús compromès a favor de la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible i la promoció com a element conformador de la identitat.	CA 6.1 Comprendre la importància de la conservació i promoció del patrimoni artístic, investigant sobre els processos d'adquisició, conservació, exhibició i ús sostenible d'obres d'art, com també sobre l'impacte positiu i negatiu de les accions humanes sobre elles. CA 6.2 Analitzar el paper conformador de la identitat individual i col·lectiva que posseeixen l'art i el patrimoni artístic, analitzant les autorepresentacions humanes i l'ús de recursos estètics i iconogràfics en la generació i manteniment dels vincles grupals.	Totes	3
CE 7 Distingir i descriure els canvis estètics i els diferents cànons de bellesa al llarg de la història de l'art, realitzant anàlisis comparatives entre obres de diversos estils, èpoques i llocs, per formar-se una imatge ajustada de si mateix i consolidar una maduresa personal que permeti mostrar sensibilitat i respecte cap a la diversitat superant estereotips i prejudicis.	CA 7.1 Elaborar arguments propis sobre la noció de bellesa, comparant cànons i obres de diversos tipus, estils, èpoques i llocs, apreciament la diversitat com a font d'enriquiment, superant estereotips i prejudicis i promovent la formació d'una imatge ajustada de si mateix.	Totes	3
CE 8 Integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la història de l'art, analitzant el paper que ha ocupat la dona i la imatge que se n'ha donat en els diferents estils i moviments artístics, per visibilitzar a les artistes i promoure la igualtat efectiva entre dones i homes.	CA 8.1 Conèixer les principals figures femenines de la història de l'art, donant visibilitat a la dona com a artista, analitzant el context polític, social i cultural en el qual van desenvolupar la seva producció artística i reconeixent el seu esforç per fer-s'hi valer. CA 8.2 Conèixer i analitzar críticament la imatge que s'ha donat de la dona en la història de l'art mitjançant l'anàlisi comparativa d'obres de diferents èpoques i cultures en les quals es representin figures, rols, símbols i temes relacionats amb la feminitat.	Totes	6

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
APROXIMACIÓ A LA HISTÒRIA DE L'ART El debat sobre la definició d'art. El concepte de l'art al llarg de la història El llenguatge artístic: l'art com a forma de comunicació. La varietat de codis i llenguatges. Símbols i iconografia en l'art. La subjectivitat creadora. La complexitat de la interpretació. El judici estètic Eines per l'anàlisi de l'obra d'art: elements tècnics, formals i estilístics. Estudi iconogràfic i significat, identificació, contextualització i rellevància de l'obra. Anàlisi comparativa	Totes	1r, 2n, 3r
L'ART I LES SEVES FUNCIONS DE LA HISTÒRIA L'art com a instrument màgic i ritual al llarg de la història L'art com a dispositiu de dominació i control: des de les primeres civilitzacions urbanes fins a la societat contemporània L'art i el seu valor propagandístic: des del Món Antic fins a l'actual societat de consum L'art i la seva funció didàctica i religiosa en les societats teocèntriques Art, mecenatge i col·leccionisme com a elements de diferenciació social L'art com a mitjà de progrés, crítica i transformació sociocultural des del pensament il·lustrat fins a l'actualitat L'art com a idioma de sentiments i emocions L'art com a expressió dels avenços tecnològics: des de la Revolució Industrial fins a l'era digital	Totes	1r, 2n, 3r
DIMENSIÓ INDIVIDUAL I SOCIAL DE L'ART Art i identitat individual: la necessitat de representar-nos. La imatge del cos humà. El gènere del retrat. L'evolució en la imatge de l'artista Art i identitat col·lectiva: escoles, regionalismes i cerca d'identitat La representació de la dona en l'art des d'una perspectiva crítica La dona com a artista. La lluita per la visibilitat al llarg de la història de l'art	Totes	1r, 2n, 3r
REALITAT, ESPAI I TERRITORI EN L'ART Art i realitat: imitació i interpretació. La revolució de la fotografia i el cinema Arquitectura i espai: la creació d'espais arquitectònics Pintura i perspectiva: la conquesta de la tercera dimensió Art i intervenció en el territori: l'urbanisme com a art Art i medi ambient. La naturalesa i la representació de les emocions. Arquitectura, urbanisme i disseny sostenible. La contribució de l'art als objectius de desenvolupament sostenible	Totes	1r, 2n, 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del

docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

- **Faltes d'ortografia:** es descomptaran segons els criteris de la PAU; poden deduir-se fins al **10%** de la nota de l'examen en cas d'incoherències en redacció, ortografia, lèxic, presentació.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Història de l'art:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

Durant el curs no es duren a terme sortides, tot i això, si sorgeix alguna activitat interessant es podria dur a terme.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (Geografia 2n BATX)

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 25-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Geografia	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Reconèixer els reptes ecosocials actuals i futurs de les Illes Balears i d'Espanya, debatent des de la perspectiva geogràfica sobre els missatges rebuts a través de canals oficials i extraoficials, formals i informals, desenvolupant el pensament crític, per transformar patrons de consum insostenibles i adoptar estils de vida saludables.	1.1. Qüestionar maneres de vida insostenibles mitjançant l'anàlisi geogràfica de tot tipus de fonts d'informació que tractin els reptes ecosocials presents i futurs, i des d'arguments fundats en la seva rellevància i en la necessitat de les accions per afrontar-los. 1.2. Debatre sobre els reptes naturals i socials de les Illes Balears i d'Espanya de forma compromesa i respectuosa amb opinions alienes, utilitzant estratègies orals amb suport digital de gràfics, imatges i cartografia, i manejanter dades rigoroses.	Totes	10
2. Comprendre la complexitat de l'espai geogràfic, mitjançant la interpretació de fonts d'informació visuals, per a apreciar la riquesa dels paisatges naturals i humanitzats i valorar la sostenibilitat com a principi de les relacions entre els ecosistemes naturals i l'acció humana.	2.1. Valorar tot impacte de l'acció antròpica des del principi de sostenibilitat tot reconeixent la complexitat sistèmica del medi natural i de les pròpies activitats humanes. 2.2. Extreure informació de paisatges naturals i humanitzats tot analitzant fonts visuals, distingint elements geogràfics i interpretant la influència i interrelacions de factors físics i humans.	Totes	15
3. Analitzar la diversitat natural de les Illes Balears i d'Espanya i la seva singularitat geogràfica dins d'Europa, a través de la comparació de característiques comunes i específiques del relleu, el clima, la hidrografia i la biodiversitat, per reflexionar sobre la percepció personal de l'espai.	3.1. Reflexionar sobre la percepció de l'espai geogràfic localitzant i reconeixent en mapes regions geomorfològiques i bioclimàtiques amb característiques comunes i específiques, destacant la seva aportació a la sostenibilitat del mitjà. 3.2. Identificar la diversitat i singularitat de paisatges naturals comparant la seva distribució, característiques i contrastos a escala autonòmica, d'Espanya i d'Europa, així com formes humanes de	1, 2, 3 i 4	10

	relació amb aquests entorns.		
4. Aplicar les Tecnologies de la Informació Geogràfica (TIG), mètodes i tècniques propis o de ciències afins, localitzant fenòmens naturals i humans, i argumentant amb rigor els seus límits o categories, per resoldre eficientment el problema de l'escala en qualsevol anàlisi o proposta d'actuació.	4.1. Emprar l'escala apropiada per localitzar o representar, amb suport de les TIG, qualsevol fenomen físic o humà justificant els mètodes i dades triades i la delimitació de regions o categories d'anàlisi, així com d'àrees de transició. 4.2. Crear productes propis individuals o en grup amb finalitats explicatives tot comunicant diagnòstics, proposant hipòtesis o conclusions, i aplicant les TIG.	Totes	18
5. Assumir la globalització com a context que emmarca l'evolució dels sistemes econòmics i els comportaments socials recents, investigant les seves relacions de causa i efecte i creant productes propis que demostrin la interconnexió i la interdependència a totes les escales, per promoure el respecte a la dignitat humana i al medi ambient com a base d'una ciutadania global.	5.1. Valorar la dignitat humana analitzant críticament les conseqüències de les nostres accions sobre les condicions laborals i de vida, tant a Espanya com en altres països, investigant el sistema de relacions econòmiques globalitzades i els sectors econòmics, i plantejant solucions raonables. 5.2. Expressar la necessitat de preservar el medi ambient indagant sobre els impactes de les maneres de producció, distribució i consum a escala local i global, i proposant actuacions de millora.	Totes	12
6. Explicar de manera crítica els desequilibris territorials de l'Estat espanyol i de la seva estructura social, laboral i demogràfica, reconeixent els processos i les decisions que han contribuït a les desigualtats presents, per reforçar la consciència de solidaritat i el compromís amb els mecanismes de cooperació i cohesió espanyols i europeus.	6.1. Justificar la necessitat dels mecanismes de compensació de les desigualtats individuals i territorials identificant els processos passats i recents, així com, les seves causes i conseqüències socials, laborals i demogràfiques. 6.2. Argumentar sobre l'origen dels desequilibris socials i econòmics de les Illes Balears, d'Espanya i Europa tot analitzant els factors de localització de les activitats econòmiques i de la població en una societat terciaritzada.	Totes	20
7. Mobilitzar coneixements previs, nous i d'altres camps del saber en abordar situacions del passat, del present o	7.1. Reelaborar sabers sobre fenòmens naturals i humans rellevants a diferents escales i en nous contextos, aplicant el pensament geogràfic, mobilitzant i	Totes	15

del futur, reorientant eficaçment decisions i estratègies de treball individual o en equip, per aportar solucions innovadores a contextos en transformació i fomentar l'aprenentatge permanent.	revisant de forma crítica coneixements previs i nous, diagnosticant problemes i oportunitats, i raonant sobre possibles previsions i solucions.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
Illes Balears i Espanya: localització i situació geogràfica en el món a través de mapes de relleu, bioclimàtics i polítics. Posició relativa de les Illes Balears i d'Espanya en el món segons diferents indicadors socials i econòmics. Geoposicionament i dispositius mòbils	1, 2, 4, 6, 7, 8, 9	1r, 2n i 3r
Les Illes Balears i Espanya en el món. Les Illes Balears i Espanya davant la globalització: amenaces i oportunitats. Context geopolític mundial i participació en organismes internacionals. Cooperació internacional i missions a l'exterior. Diagnòstic dels compromisos amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible	12	3r
Les Illes Balears i Espanya a Europa: localització de països i aspectes naturals. La Unió Europea en l'actualitat: la seva influència en situacions quotidianes. Anàlisi de desequilibris territorials i polítiques de cohesió a través de l'ús de mapes i d'indicadors socials i econòmics	12	3r
Organització administrativa de l'Estat espanyol. L'estudi dels desequilibris territorials nacionals i autonòmics. Utilitat de l'<i>Atles Nacional d'Espanya</i> i dels indicadors socials i econòmics oficials. Gestió i ordenació del territori: el debat sobre les polítiques de cohesió i desenvolupament regional. Situació actual i projeccions de l'estat del benestar	6, 7, 8, 9, 11	2n i 3r
Factors físics i diversitat de paisatges i ecosistemes. Anàlisi dels condicionants geomorfològics, bioclimàtics, edàfics, hídrics relatius a les activitats humanes i prevenció dels riscos associats per a les persones	2, 3, 4	1r
Diversitat climàtica de les Illes Balears i d'Espanya. Anàlisis comparatives de distribució i representació de climes. Emergència climàtica: canvis en els patrons termo-pluviomètrics; causes, conseqüències i mesures de mitigació i adaptació. Estratègies d'interpretació del temps i alertes meteorològiques; webs i aplicacions mòbils	3	1r
Biodiversitat, sòls i xarxa hídrica. Característiques per regions naturals. Impacte de les activitats humanes i efectes sobre aquestes: pèrdua de biodiversitat, de	4	1r

sòls i gestió de l'aigua. Interpretació d'imatges, cartografia i dades. Riscs generats per les persones		
Polítiques ambientals a les Illes Balears, Espanya i la Unió Europea: ús d'eines de diagnòstic. La xarxa d'Espais Naturals Protegits i la xarxa Natura 2000. El debat sobre els canvis del model de desenvolupament: el principi de sostenibilitat	5	2n
La població de les Illes Balears i d'Espanya: anàlisi de la seva estructura i desequilibris. Interpretació causal de dades, gràfics i mapes: tendències passades, presents i projeccions. Avantatges i inconvenients dels moviments migratoris: el respecte per la diversitat social i cultural. El repte demogràfic: envelliment i despoblació rural	6	2n
Els espais urbans a les Illes Balears i Espanya: les grans concentracions urbanes en un context europeu i mundial. Funcions de la ciutat i relacions d'interdependència amb el territori. Estructura urbana a través dels plans: repercussions sobre les formes de vida i els impactes mediambientals. Models de ciutats sostenibles. L'ús de l'espai públic. La mobilitat segura, saludable i sostenible	10	3r
Els espais rurals. Identificació dels paisatges agraris. Transformacions de les activitats agropecuàries: pràctiques sostenibles i insostenibles. El valor social, ambiental i econòmic dels productes agroalimentaris i forestals de proximitat: indagació de petjades ecològiques i de l'estructura social i laboral. Influència de l'actual Política Agrària Comuna (PAC) en el desenvolupament rural i la sostenibilitat. Estudi de casos: etiquetats diferenciats, ecològic, etc.	7	2n
Els recursos marins i la transformació del litoral: pesca, aquicultura i altres aprofitaments. Sostenibilitat i Política Pesquera Comuna. Estudi de casos: marisqueig, pesca litoral i d'altura, aquicultura, sobreexplotació de caladors, etc.	7	2n
Els espais industrials. Transformacions en les activitats industrials i els paisatges: matèries primeres i fonts d'energia. Avaluació de petjades ecològiques; dependència i transició energètiques; estructura del teixit industrial, social, laboral i ocupació indirecta. Impacte de la deslocalització sobre sectors de la indústria balear i espanyola. Estudi de casos: construcció, automobilístic, agroalimentari, etc. i factors de localització. El debat sobre la influència de les polítiques de la Unió Europea i la globalització	8	2n
Els espais terciaritzats. El model d'economia circular i els serveis: relacions entre producció, distribució i venda. Anàlisi crítica de petjades ecològiques, estructura sociolaboral, responsabilitat social corporativa i dels consumidors. Estudi de casos: competitivitat i desequilibris en transport, comerç, turisme, serveis essencials, etc. i factors de localització. Models insostenibles de serveis i alternatives. L'economia digital: impacte de l'economia col·laborativa i nous models de negoci en el context global i de la Unió Europea	9	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals

l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

- **Faltes d'ortografia:** es descomptaran segons els criteris de la PAU; poden deduir-se fins al **10%** de la nota de l'examen en cas d'incoherències en redacció, ortografia, lèxic, presentació.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració,

no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar a Geografia :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

Durant el curs no es duran a terme sortides.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Física i química 2n ESO

CURS: 2n d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Física i química	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1- Comprendre i relacionar els motius pels quals ocorren els principals fenòmens fisicoquímics de l'entorn, explicant-los en termes de les lleis i teories científiques adequades per resoldre problemes, amb la finalitat d'aplicar-les per millorar la realitat pròxima i la qualitat de vida humana.	1.1 Identificar, comprendre i explicar els fenòmens fisicoquímics quotidians més rellevants, a partir dels principis, teories i lleis científiques adequades, expressant-los de manera argumentada, utilitzant diversitat de suports i mitjans de comunicació. 1.2 Resoldre els problemes fisicoquímics que se li plantegen utilitzant les lleis i teories científiques adequades, raonant els procediments utilitzats per trobar la solució, o les solucions, amb l'expressió adequada dels resultats. 1.3 Reconèixer i descriure en l'entorn immediat situacions problemàtiques reals d'índole científica i	UP1. UP2. UP3. UP4. UP5. UP6.	0

	emprendre iniciatives en què la ciència, i en particular la física i la química, poden contribuir a la seva solució, analitzant críticament el seu impacte en la societat.		
2- Expressar les observacions realitzades pels alumnes en forma de preguntes, formulant hipòtesis per explicar-les i demostrant aquestes hipòtesis a través de l'experimentació científica, la indagació i la cerca d'evidències, per desenvolupar els raonaments propis del pensament científic i millorar les destreses en l'ús de les metodologies científiques.	2.1 Emprar les metodologies pròpies de la ciència en la identificació i descripció de fenòmens a partir de qüestions a les quals es pugui donar resposta a través de la indagació, la deducció, el treball experimental i el raonament logicomatemàtic, diferenciant-les d'aquelles pseudocientífiques que no admeten comprovació experimental. 2.2. Seleccionar, d'acord amb la naturalesa de les qüestions que es tractin, la millor manera de comprovar o refutar les hipòtesis formulades, dissenyant estratègies d'indagació i cerca d'evidències que permetin obtenir conclusions i respostes ajustades a la naturalesa de la pregunta formulada. 2.3. Aplicar les lleis i teories científiques conegudes en formular qüestions i hipòtesis que siguin coherents amb el coneixement científic existent i dissenyant els procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre-les o comprovar-les.	UP1. UP2. UP3. UP4. UP5. UP6.	0
3- Manejar amb desimboltura les regles i normes bàsiques de la física i la química en referència al llenguatge de la IUPAC, al llenguatge matemàtic, a l'ús d'unitats de mesura correctes, a l'ús segur del laboratori i a la interpretació i producció de	3.1 Emprar dades en diferents formats per interpretar i comunicar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si el que cadascun d'ells conté, i extraient en cada cas el més rellevant per a la resolució d'un problema.	UP1. UP4. UP5. UP6.	0

dades i informació en diferents formats i fonts, per reconèixer el caràcter universal i transversal del llenguatge científic i la necessitat d'una comunicació fiable en recerca i ciència entre diferents països i cultures.	3.2 Utilitzar adequadament les regles bàsiques de la física i la química, incloent l'ús d'unitats de mesura, les eines matemàtiques i les regles de nomenclatura, aconseguint una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica 3.3 Posar en pràctica les normes d'ús dels espais específics de la ciència, com el laboratori de física i química, assegurant la salut pròpia i col·lectiva, la conservació sostenible del medi ambient i la cura de les instal·lacions.		
4-Utilitzar de manera crítica, eficient i segura plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social, mitjançant la consulta d'informació, la creació de materials i la comunicació efectiva en els diferents entorns d'aprenentatge.	4.1 Utilitzar recursos variats, tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa, amb respecte cap als docents i estudiants i analitzant críticament les aportacions de cada participant. 4.2 Treballar de manera adequada amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts, seleccionant amb criteri les fonts més fiables i rebutjant les menys adequades i millorant l'aprenentatge propi i col·lectiu.	UP1. UP2. UP3. UP4. UP5. UP6.	0
5- Utilitzar les estratègies pròpies del treball col·laboratiu que permetin potenciar el creixement entre iguals com a base emprenedora d'una comunitat científica crítica, ètica i eficient, per comprendre la importància de la ciència en la millora de la societat, les aplicacions i repercussions dels avanços científics, la preservació de la salut i la conservació sostenible	5.1 Establir interaccions constructives i coeducatives empenent activitats de cooperació, com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència. 5.2 Emprendre, de forma guiada i d'acord amb la metodologia adequada, projectes científics que involucrin els alumnes en la millora de la societat i que creïn valor per a l'individu i per a la comunitat.	UP1. UP2. UP3. UP4. UP5. UP6.	0

del medi ambient.			
6-Comprendre i valorar la ciència com una construcció col·lectiva en continu canvi i evolució, en la qual no sols participen les persones que s'hi dediquen, sinó que també requereix d'una interacció amb la resta de la societat, per obtenir resultats que repercutixin en l'avanç tecnològic, econòmic, ambiental i social.	6.1 Reconèixer i valorar, a través de l'anàlisi històrica dels avançaments científics assolits pels homes i les dones de ciència, que la ciència és un procés en permanent construcció i que existeixen les repercussions mútues de la ciència actual amb la tecnologia, la societat i el medi ambient. 6.2 Detectar en l'entorn les necessitats tecnològiques, ambientals, econòmiques i socials més importants que demanda la societat entenent la capacitat de la ciència per donar-los solució sostenible a través de la implicació de tots els ciutadans.	UP6.	0

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Metodologies pròpies de la recerca científica: el mètode científic. Identificació i formulació de qüestions, elaboració d'hipòtesi i la seva comprovació experimental. - Treball experimental i projectes de recerca aplicats a la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic per obtenir solucions a problemes proposats. - Entorns i recursos d'aprenentatge científic. Material de laboratori, substàncies i instruments	UP1. Com treballem els científics ?	Primer trimestre

de mesura i eines tecnològiques. Aplicació al laboratori, en entorns reals o virtuals. - Normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a internet i el respecte pel medi ambient. - Llenguatge científic: Unitats del Sistema Internacional i els seus símbols. Eines matemàtiques bàsiques. Canvis d'unitats, utilització de factors de conversió. - Eines matemàtiques en diferents situacions i ús de la calculadora científica. - Interpretació i producció d'informes de laboratori o d'investigació en diferents formats que incloguin conclusions sobre la importància de la ciència per a la millora de la societat. - Valoració de la ciència: importància de la cultura científica i el paper dels científics i de les científiques en els grans avenços de la física i la química per a la millora de la societat		
LA MATÈRIA - Teoria cineticomolecular: aplicació a observacions sobre la matèria per explicar-ne les propietats, els estats d'agregació, els canvis d'estat i les mesclures homogènies i heterogènies. - Experiments relacionats amb els sistemes materials: propietats, composició i classificació.	UP2. Tots els estats de la matèria tenen les mateixes propietats?	Primer trimestre
	UP3. Què penses quan beus un batut ?	Segon trimestre
LA INTERACCIÓ - Cinemàtica: moviments senzills formulant hipòtesis sobre valors futurs. Càlculs numèrics de velocitat i acceleració. Interpretació i producció de gràfics i resolució de problemes matemàtics quotidians. - Les forces com a causa del moviment (Lleis de Newton) o de les deformacions (Llei de Hooke). Resolució de problemes quotidians i d'altres aplicats a la seguretat viària de manera matemàtica o experimental. Predicció dels seus efectes damunt els cossos. - Aplicació de les Lleis de Newton: observació de situacions quotidianes o de laboratori, que permeten entendre com es comporten els sistemes materials davant l'acció de les forces i predir-ne els efectes en situacions quotidianes i de seguretat viària. - Fenòmens gravitatoris, elèctrics i magnètics a partir d'experiments senzills i la seva relació amb les forces de la naturalesa.	UP4. Que la força t'acompanyi	Segon trimestre
	UP5. Un món en moviment	Tercer trimestre

L'ENERGIA - L'energia: formulació de qüestions i hipòtesi sobre l'energia, propietats i manifestacions que la descriuen com la causa de tots els processos de canvi. - Ús domèstic i industrial de l'energia: disseny i comprovació mitjançant experiments d'hipòtesis relacionades amb les formes d'energia i transformacions entre elles. - L'energia. Les diferents fonts i valoració de les energies renovables sobre les no renovables com a millora en la sostenibilitat i el medi ambient. Elaboració fonamentada d'hipòtesis sobre el medi ambient i la sostenibilitat. - Efectes de la calor sobre la matèria: anàlisi dels efectes i aplicació en situacions quotidianes. - Electricitat: causes, electricitat estàtica, circuits elèctrics i obtenció d'energia elèctrica. Valoració de la necessitat d'estalvi energètic i la conservació sostenible del medi ambient	UP6. Quina calor !	Tercer trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús de la **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

Eines d'avaluació	PERCENTATGE
Tasques	10 %
Quadern	10 %
Laboratori	10 %
Projecte àmbit tecnologia- física i química	20 %
Exàmens	50 %

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5.Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	Sortida Museu del Calçat		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Àmbit Física-Química i Biologia 3r d'ESO

CURS: 3r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Àmbit biologia i química	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

ÀREA FÍSICA I QUÍMICA			
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1- Comprendre i relacionar els motius pels quals ocorren els principals fenòmens fisicoquímics de l'entorn, explicant-los en termes de les lleis i teories científiques adequades per resoldre problemes, amb la finalitat d'aplicar-les per millorar la realitat pròxima i la qualitat de vida humana.	1.1 Identificar, comprendre i explicar els fenòmens fisicoquímics quotidians més rellevants, a partir dels principis, teories i lleis científiques adequades, expressant-los de manera argumentada, utilitzant diversitat de suports i mitjans de comunicació. 1.2 Resoldre els problemes fisicoquímics que se li plantegen utilitzant les lleis i teories científiques adequades, raonant els procediments utilitzats per trobar la solució, o les solucions, amb l'expressió	UP1	0

	adequada dels resultats. 1.3 Reconèixer i descriure en l'entorn immediat situacions problemàtiques reals d'índole científica i emprendre iniciatives en què la ciència, i en particular la física i la química, poden contribuir a la seva solució, analitzant críticament el seu impacte en la societat.		
2- Expressar les observacions realitzades pels alumnes en forma de preguntes, formulant hipòtesis per explicar-les i demostrant aquestes hipòtesis a través de l'experimentació científica, la indagació i la cerca d'evidències, per desenvolupar els raonaments propis del pensament científic i millorar les destreses en l'ús de les metodologies científiques.	2.1 Emprar les metodologies pròpies de la ciència en la identificació i descripció de fenòmens a partir de qüestions a les quals es puguin donar resposta a través de la indagació, la deducció, el treball experimental i el raonament logicomatemàtic, diferenciant-les d'aquelles pseudocientífiques que no admeten comprovació experimental. 2.2. Seleccionar, d'acord amb la naturalesa de les qüestions que es tractin, la millor manera de comprovar o refutar les hipòtesis formulades, dissenyant estratègies d'indagació i cerca d'evidències que permetin obtenir conclusions i respostes ajustades a la naturalesa de la pregunta formulada. 2.3. Aplicar les lleis i teories científiques conegudes en formular qüestions i hipòtesis que siguin coherents amb el coneixement científic existent i dissenyant els procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre-les o comprovar-les.	UP1 UP2 UP4	0

3- Manejar amb desimboltura les regles i normes bàsiques de la física i la química en referència al llenguatge de la IUPAC, al llenguatge matemàtic, a l'ús d'unitats de mesura correctes, a l'ús segur del laboratori i a la interpretació i producció de dades i informació en diferents formats i fonts, per reconèixer el caràcter universal i transversal del llenguatge científic i la necessitat d'una comunicació fiable en recerca i ciència entre diferents països i cultures.	3.1 Emprar dades en diferents formats per interpretar i comunicar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si el que cadascun d'ells conté, i extraient en cada cas el més rellevant per a la resolució d'un problema. 3.2 Utilitzar adequadament les regles bàsiques de la física i la química, incloent l'ús d'unitats de mesura, les eines matemàtiques i les regles de nomenclatura, aconseguint una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica 3.3 Posar en pràctica les normes d'ús dels espais específics de la ciència, com el laboratori de física i química, assegurant la salut pròpia i col·lectiva, la conservació sostenible del medi ambient i la cura de les instal·lacions.	UP1 UP3 UP4 UP8 UP9	0
4-Utilitzar de manera crítica, eficient i segura plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social, mitjançant la consulta d'informació, la creació de materials i la comunicació efectiva en els diferents entorns d'aprenentatge.	4.1 Utilitzar recursos variats, tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa, amb respecte cap als docents i estudiants i analitzant críticament les aportacions de cada participant. 4.2 Treballar de manera adequada amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts, seleccionant amb criteri les fonts més fiables i rebutjant les menys adequades i millorant l'aprenentatge propi i col·lectiu.	UP1 UP2 UP4 UP8 UP9	0
5- Utilitzar les estratègies pròpies del treball col·laboratiu que permetin potenciar el creixement entre iguals com a base emprenedora	5.1 Establir interaccions constructives i coeducatives empenent activitats de cooperació, com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència.	UP1 UP2 UP3	0

d'una comunitat científica crítica, ètica i eficient, per comprendre la importància de la ciència en la millora de la societat, les aplicacions i repercussions dels avanços científics, la preservació de la salut i la conservació sostenible del medi ambient.	5.2 Emprendre, de forma guiada i d'acord amb la metodologia adequada, projectes científics que involucrin els alumnes en la millora de la societat i que creïn valor per a l'individu i per a la comunitat.	UP4 UP6 UP8 UP9	
6-Comprendre i valorar la ciència com una construcció col·lectiva en continu canvi i evolució, en la qual no sols participen les persones que s'hi dediquen, sinó que també requereix d'una interacció amb la resta de la societat, per obtenir resultats que repercuteixin en l'avanç tecnològic, econòmic, ambiental i social.	6.1 Reconèixer i valorar, a través de l'anàlisi històrica dels avançaments científics assolits pels homes i les dones de ciència, que la ciència és un procés en permanent construcció i que existeixen les repercussions mútues de la ciència actual amb la tecnologia, la societat i el medi ambient. 6.2 Detectar en l'entorn les necessitats tecnològiques, ambientals, econòmiques i socials més importants que demanda la societat entenent la capacitat de la ciència per donar-los solució sostenible a través de la implicació de tots els ciutadans.	UP2 UP4 UP8	0

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

<u>ÀREA BIOLOGIA</u>			
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1- Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant sobre ells i utilitzant diferents formats, per analitzar conceptes i processos de les ciències biològiques i	1.1 Analitzar conceptes i processos biològics i geològics interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, pàgines web, etc.),	UP1 UP2 UP4 UP5	0%

geològiques.	mantenint una actitud crítica i obtenint-ne conclusions fonamentades. 1.2 Facilitar la comprensió i anàlisi d'informació sobre processos biològics i geològics o treballs científics transmetent-la de manera clara i utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals...). 1.3 Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant models i diagrames, utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora).	UP6 UP7 UP8 UP9 UP10	
2- Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant-ne la veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les ciències biològiques i geològiques.	2.1 Resoldre qüestions sobre biologia i geologia localitzant, seleccionant i organitzant informació de distintes fonts i citant-les correctament. 2.2. Reconèixer la informació sobre temes biològics i geològics amb base científica, distingint-la de pseudociències, faules, teories conspiratòries i creences infundades, i mantenint-ne una actitud escèptica. 2.3 Valorar la contribució de la ciència a la societat i la tasca de les persones que s'hi dediquen amb independència de la seva ètnia, sexe o cultura, destacant i reconeixent el paper de les dones científiques i entenent la investigació com una tasca col·lectiva interdisciplinària en constant evolució.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9 UP10	0%

3- Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.	3.1 Plantejar preguntes i hipòtesis que puguin ser respostes o contrastades mitjançant mètodes científics i intentar realitzar prediccions sobre fenòmens biològics o geològics. 3.2 Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre a preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada. 3.3 Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequats amb correcció. 3.4 Interpretar els resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques. 3.5 Cooperar dins d'un projecte científic assumint responsablement una funció concreta, utilitzant espais virtuals quan sigui necessari, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió.	UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9 UP10	0%
4- Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.	4.1 Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pel docent, el raonament lògic, el pensament computacional o recursos digitals. 4.2 Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics.	UP5	0%

5- Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impactes mediambientals negatius, siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.	5.1 Relacionar amb fonaments científics la preservació de la biodiversitat, la conservació del medi ambient, la protecció dels éssers vius de l'entorn, el desenvolupament sostenible i la qualitat de vida. 5.2 Proposar i adoptar hàbits sostenibles analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes a partir dels propis raonaments, dels coneixements adquirits i de la informació disponible. 5.3 Proposar i adoptar hàbits saludables, analitzant les accions pròpies i alienes amb actitud crítica i a partir de fonaments fisiològics	UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9 UP10	0%
6- Analitzar els elements d'un paisatge concret valorant-los com a patrimoni natural i utilitzant coneixements sobre geologia i ciències de la Terra per explicar la seva història geològica, proposar accions encaminades a la seva protecció i identificar possibles riscos naturals.	6.1 Valorar la importància del paisatge com a patrimoni natural analitzant la fragilitat dels elements que el formen. 6.2 Interpretar el paisatge analitzant els elements que el componen i reflexionant sobre l'impacte ambiental i els riscos naturals derivats de determinades accions humanes. 6.3 Reflexionar sobre els riscos naturals mitjançant l'anàlisi dels elements del paisatge.	No avaluable a 3r ESO	0%

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Química LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Metodologies pròpies de la recerca científica: el mètode científic. Identificació i formulació de qüestions, elaboració d'hipòtesi i la seva comprovació experimental. - Entorns i recursos d'aprenentatge científic. Material de laboratori, substàncies i instruments de mesura i eines tecnològiques. Aplicació al laboratori, en entorns reals o virtuals. - Normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a internet i el respecte pel medi ambient. - Valoració de la ciència: importància de la cultura científica i el paper dels científics i de les científiques en els grans avenços de la física i la química per a la millora de la societat. Biologia PROJECTE CIENTÍFIC - El mètode científic. Hipòtesis, preguntes i conjectures: plantejament amb perspectiva científica. - L'experimentació i el treball de camp per donar resposta a qüestions científiques. - Ús d'instruments i espais d'experimentació de manera adequada. - La tasca científica i dels científics: algunes aportacions en els camps de la biologia i la geologia. El paper de la dona en la ciència.	UP1. Com sobreviure al laboratori?	1r trimestre
Química LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Llenguatge científic: Unitats del Sistema Internacional i els seus símbols.	UP2. Què tenim en comú amb els estels?	1r trimestre

- Valoració de la ciència: importància de la cultura científica i el paper dels científics i de les científiques en els grans avenços de la física i la química per a la millora de la societat. LA MATÈRIA - Estructura atòmica: desenvolupament històric dels principals models establint la seva relació amb els avenços de la ciència i descripció de l'estructura de l'àtom, ions i isòtops. Ordenació dels elements a la taula periòdica. - Principals compostos químics: la seva formació, propietats físiques i químiques i les seves aplicacions. Massa atòmica. Biologia LA CÈL·LULA - La cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius.		
Química LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BÀSIQUES - Llenguatge científic: Unitats del Sistema Internacional i els seus símbols. LA MATÈRIA - Principals compostos químics: la seva formació, propietats físiques i químiques i les seves aplicacions. - Formulació i nomenclatura: denominació de substàncies simples, ions monoatòmics i compostos químics binaris d'acord amb les normes de la IUPAC.	UP3. I tu... què noms?	1r trimestre
Química EL CANVI QUÍMIC - Els sistemes materials: anàlisi dels diferents tipus de canvis (físics o químics) que experimenta la matèria i la relació amb les causes que els produeixen. - Interpretació a nivell de partícules en els distints tipus de canvis químics. Extrapolació a nivell macroscòpic. Relació de la química amb el medi ambient, la tecnologia i la societat.	UP4. Què és la vida?	2n trimestre

- Llei de conservació de la massa i lleis de les proporcions definides: aplicació a evidències experimentals que validen el model atòmic-molecular de la matèria. - Equacions químiques: ajustos de reaccions químiques. - Descripció qualitativa de reaccions químiques d'interès: reaccions de combustió, neutralització i redox, valorant les implicacions que tenen en la tecnologia, la societat o el medi ambient. - Factors que afecten a les reaccions químiques: temperatura, grau de divisió, concentració, ús de catalitzadors, etc. Importància de les reaccions químiques amb la resolució d'alguns problemes actuals. Biologia LA CÈL·LULA - La cèl·lula com a unitat estructural i funcional dels éssers vius. - Classificació de les cèl·lules: procariota, animal i vegetal. Estructura bàsica i principals diferències entre elles. - Estructura de la cèl·lula eucariota animal i funcions dels seus orgànuls. - Preparació, observació i comparació de mostres microscòpiques.		
Biologia SALUT I MALALTIA - Concepte de malaltia segons la OMS. - Principals diferències entre malaltia infecciosa i no infecciosa. Diferenciació segons la seva etiologia. - Mesures de prevenció i tractament de les malalties infeccioses en funció del seu agent causal. - Importància de l'ús adequat d'antibiòtics. - Importància de la vacunació en la prevenció de malalties i en la millora de la qualitat de vida humana. - Les barreres de l'organisme davant de patògens: mecàniques, estructurals, bioquímiques i biològiques. - Mecanismes de defensa de l'organisme enfront d'agents patògens: barreres i sistema immunitari. Prevenció i superació de malalties infeccioses. - Els trasplantaments i la importància de la donació d'òrgans.	UP5. Com cuidar el meu cos? <i>Salut i sistema immunitari</i>	2n trimestre

Biologia COS HUMÀ - Funció de reproducció. Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells reproductors masculí i femení. HÀBITS SALUDABLES - Conceptes de sexe i sexualitat: importància del respecte cap a la llibertat, la diversitat sexual i la igualtat de gènere, dins d'una educació sexual integral com a part d'un desenvolupament harmònic. - Educació afectivosexual des de la perspectiva de la igualtat entre persones i el respecte a la diversitat sexual. Assertivitat, cura del cos i pràctiques sexuals responsables. Prevenció de malalties de transmissió sexual i d'embarassos no desitjats: ús adequat de mètodes.	UP6. Com n'estàs de segur/a? <i>Educació afectivosexual i reproducció humana</i>	2n trimestre
Química EL CANVI QUÍMIC - Els sistemes materials: anàlisi dels diferents tipus de canvis (físics o químics) que experimenta la matèria i la relació amb les causes que els produeixen. - Interpretació a nivell de partícules en els distints tipus de canvis químics. Extrapolació a nivell macroscòpic. Relació de la química amb el medi ambient, la tecnologia i la societat. - Llei de conservació de la massa i lleis de les proporcions definides: aplicació a evidències experimentals que validen el model atòmic-molecular de la matèria. - Factors que afecten a les reaccions químiques: temperatura, grau de divisió, concentració, ús de catalitzadors, etc. Importància de les reaccions químiques amb la resolució d'alguns problemes actuals. Biologia COS HUMÀ - Funció de nutrició. Importància i aparells que hi intervenen i participació de cadascun. - Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells digestiu. - Relació entre els principals sistemes i aparells de l'organisme implicats en les funcions de nutrició, relació i reproducció mitjançant l'aplicació de coneixements de fisiologia i anatomia.	UP7. Com puc saber que menjo bé? <i>Nutrició humana</i>	2n trimestre

HÀBITS SALUDABLES - Concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS). - Hàbits saludables i la seva importància en la conservació de la salut física, mental i social. - Característiques, elements i importància d'una dieta saludable.		
Química LA MATÈRIA - Sistemes materials: resolució de problemes de dissolucions (percentatges de massa i volum, massa solut/volum dissolució). Biologia COS HUMÀ - Funció de nutrició. Importància i aparells que hi intervenen i participació de cadascun. - Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells digestiu, respiratori, circulatori, urinari i altres òrgans excretors. - Relació entre els principals sistemes i aparells de l'organisme implicats en les funcions de nutrició, relació i reproducció mitjançant l'aplicació de coneixements de fisiologia i anatomia. HÀBITS SALUDABLES - Concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS). - Hàbits saludables i la seva importància en la conservació de la salut física, mental i social.	UP8. M'ajudes a donar sang? <i>L'aparell circulatori</i>	3r trimestre
Química LA MATÈRIA - Sistemes materials: resolució de problemes de gasos (lleï general dels gasos), entre altres sistemes materials significatius. Biologia COS HUMÀ - Funció de nutrició. Importància i aparells que hi intervenen i participació de cadascun. - Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells digestiu, respiratori, circulatori, urinari i altres òrgans excretors.	UP9. Per què fumes si el tabac mata? <i>L'aparell respiratori</i>	3r trimestre

- Relació entre els principals sistemes i aparells de l'organisme implicats en les funcions de nutrició, relació i reproducció mitjançant l'aplicació de coneixements de fisiologia i anatomia. HÀBITS SALUDABLES - Concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS). - Hàbits saludables i la seva importància en la conservació de la salut física, mental i social. - Drogues legals i il·legals: efectes perjudicials sobre la salut dels consumidors i del seu entorn més pròxim.		
Biologia COS HUMÀ - Funció de relació: receptors sensorials, centres de coordinació, òrgans efectors. Principals diferències entre el sistema nerviós i l'endocrí. - Relació entre els principals sistemes i aparells de l'organisme implicats en les funcions de nutrició, relació i reproducció mitjançant l'aplicació de coneixements de fisiologia i anatomia. HÀBITS SALUDABLES - Concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS). - Drogues legals i il·legals: efectes perjudicials sobre la salut dels consumidors i del seu entorn més pròxim.	UP10. <i>Sistemes nerviós i endocrí</i>	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant

de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús de la **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests

instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Per avaluar els alumnes al llarg del curs en la **matèria d'àmbit de bioquímica a 3r d'ESO** l'obtenció de la qualificació es farà en base a tot un seguit d'evidències obtingudes a partir de les següents eines d'avaluació:

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	60%
• Feina alumnat: ◦ Quadern ◦ Evidències enregistrades: ■ <i>informes de laboratori</i> ■ <i>tasques individuals</i> ■ <i>tasques en grup</i> ■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i> ■ <i>carpeta d'aprenentatge</i> ■ <i>deures (feina diària)</i>	30%
• Actitud i predisposició:	10%

○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, dossier, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de la normativa de convivència.	

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten

desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis o carpeta d'aprenentatge, activitats manipulatives i digitals, simuladors virtuals, laboratori virtual, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
3r ESO			Fira de la ciència a la UIB

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Física i Química 4t ESO

CURS: 4t d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Física i Química	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1 Comprendre i relacionar els motius pels quals ocorren els principals fenòmens fisicoquímics de l'entorn, explicant-los en termes de les lleis i teories científiques adequades per resoldre problemes, amb la finalitat d'aplicar-les per millorar la realitat pròxima i la qualitat de vida humana.	CA 1.1 Comprendre i explicar amb rigor els fenòmens fisicoquímics quotidians a partir dels principis, teories i lleis científiques adequades, expressant-los de manera argumentada, utilitzant diversitat de suports i mitjans de comunicació. - Entendre i explicar fenòmens físics i químics quotidians de manera clara i utilitzant els principis, les teories i les lleis científiques adequades. - Utilitzar varietats de suports com gràfics, vídeos o presentacions, entre d'altres, i mitjans de comunicació per argumentar amb rigor els fenòmens fisicoquímics. CA 1.2 Resoldre els problemes fisicoquímics que es plantegin mitjançant les lleis i teories científiques adequades, raonant els	UP1, UP2, UP3, UP4, UP6, UP7	0

	procediments utilitzats per trobar les solucions i expressant els resultats amb correcció i precisió. - Aplicar les lleis i teories pròpies per resoldre problemes fisicoquímics raonant els procediments emprats. - Expressar els resultats amb correcció i amb les unitats adequades. CA 1.3 Reconèixer i descriure situacions problemàtiques reals de caire científic i emprendre iniciatives col·laboratives en les quals la ciència, i en particular la física i la química, poden contribuir a la seva solució, analitzant-ne críticament el seu impacte en la societat i en el medi ambient. - Reconèixer i descriure problemes reals fisicoquímics i resoldre'ls de forma col·laborativa valorant les solucions que la física i la química poden aportar. - Entendre l'impacte socioeconòmic i mediambiental de la ciència, i en particular de la física i la química, en la vida quotidiana i saber argumentar-ne la importància mitjançant una anàlisi crítica.		
CE 2 Expressar les observacions realitzades pels alumnes en forma de preguntes, formulant hipòtesis per explicar-les i demostrant aquestes hipòtesis a través de l'experimentació científica, la indagació i la cerca d'evidències, per desenvolupar els raonaments propis del pensament científic i millorar les destreses en l'ús de les metodologies científiques.	CA 2.1 Emprar les metodologies pròpies de la ciència en la identificació i descripció de fenòmens científics a partir de situacions tant observades en el món natural com plantejades a través d'enunciats amb informació textual, gràfica o numèrica. - Aplicar les etapes del mètode científic per analitzar, identificar i descriure processos fisicoquímics.	UP1, UP3, UP4, UP7	0

	- Interpretar la informació obtinguda tant per observació directa del món natural com la presentada en diferents formats: gràfics, taules, texts,... CA 2.2 Predir, per a les qüestions plantejades, respostes que es puguin comprovar amb les eines i coneixements adquirits, tant de manera experimental com deductiva, aplicant el raonament logicomatemàtic en el procés de validació. - Formular hipòtesis basades en observacions prèvies i coneixements adquirits. - Aplicar el raonament logicomatemàtic per a la comprovació experimental o deductiva de les hipòtesis plantejades. CA 2.3 Aplicar les lleis i teories científiques més importants per validar hipòtesis de manera informada i coherent mitjançant el coneixement científic existent, dissenyant els procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre-les i analitzant-ne els resultats críticament. - Aplicar les lleis i teories científiques més importants per validar hipòtesis de manera informada i coherent amb el coneixement científic existent. - Dissenyar procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre les hipòtesis analitzant-ne els resultats críticament.		
CE 3 Manejar amb desimboltura les regles i normes bàsiques de la física i la química en referència al llenguatge de la IUPAC, al llenguatge matemàtic, a l'ús d'unitats de mesura correctes, a l'ús segur del laboratori i a la interpretació i producció de dades i informació en diferents formats i fonts,	CA 3.1 Emprar fonts variades, fiables i segures per seleccionar, interpretar, organitzar i comunicar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si el que cadascuna d'elles conté, extraient en cada cas allò més rellevant per a la resolució d'un problema i rebutjant tot el que sigui irrellevant.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6, UP7	0

per reconèixer el caràcter universal i transversal del llenguatge científic i la necessitat d'una comunicació fiable en recerca i ciència entre diferents països i cultures.	- Seleccionar, interpretar i comunicar informació referent a un fenomen fisicoquímic emprant fonts fiables, variades i segures (articles científics, publicacions reconegudes...). - Extreure la informació rellevant necessària per a la resolució d'un problema. CA 3.2 Utilitzar adequadament les regles bàsiques de la física i la química, incloent l'ús correcte de diversos sistemes d'unitats, les eines matemàtiques necessàries i les regles de nomenclatura avançades, aconseguint una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica. - Utilitzar correctament les regles de nomenclatura de la IUPAC per formular i anomenar els composts aconseguint una bona comunicació amb tota la comunitat científica. - Utilitzar de manera adequada les eines matemàtiques, les unitats de mesura, especialment aquelles del Sistema Internacional, tant en la resolució de problemes com en la presentació de resultats. CA 3.3 Aplicar amb rigor les normes d'ús dels espais específics de la ciència, com el laboratori de Física i Química, assegurant la salut pròpia i col·lectiva, la conservació sostenible del medi ambient i la cura per les instal·lacions. - Aplicar de forma rigorosa les normes de seguretat del laboratori, assegurant la salut pròpia i la dels companys. - Prendre mesures per minimitzar l'impacte ambiental de les pràctiques de laboratori, com ara utilitzar materials sostenibles quan sigui possible, gestionar correctament els residus peril·losos, i aplicar mètodes que redueixin la contaminació.		

CE 4 Utilitzar de manera crítica, eficient i segura plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social, mitjançant la consulta d'informació, la creació de materials i la comunicació efectiva en els diferents entorns d'aprenentatge.	CA 4.1 Utilitzar de manera eficient recursos variats, tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa, de manera rigorosa i respectuosa i analitzant críticament les aportacions de cada participant. - Seleccionar i utilitzar de forma eficient recursos tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom, en equip i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa. - Acceptar i respectar les aportacions de tothom, analitzant-les de forma rigorosa i crítica. CA 4.2 Treballar de manera versàtil amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts, seleccionant i emprant amb criteri les fonts i eines més fiables i rebutjant les menys adequades per a la millora de l'aprenentatge propi i col·lectiu. - Treballar de manera versàtil amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts. - Seleccionar i emprar amb criteri les fonts i eines més fiables i rebutjant les menys adequades per a la millora de l'aprenentatge propi i col·lectiu.	UP3, UP4	0
CE 5 Utilitzar les estratègies pròpies del treball col·laboratiu que permetin potenciar el creixement entre iguals com a base emprenedora d'una comunitat científica crítica, ètica i eficient, per comprendre la importància de la ciència en la millora de la societat, les aplicacions i repercussions dels avanços científics, la preservació de la salut i la conservació	CA 5.1 Establir interaccions constructives i coeducatives empenent activitats de cooperació i iniciant l'ús de les estratègies pròpies del treball col·laboratiu, com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència. - Establir interaccions constructives i coeducatives empenent activitats de cooperació.	UP1, UP2, UP3, UP7	0

sostenible del medi ambient.	- Emprar les estratègies del treball col·laboratiu com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència. CA 5.2 Emprendre, de manera autònoma i d'acord amb la metodologia adequada, projectes científics que involucrin els alumnes en la millora de la societat i que creïn valor per a l'individu i per a la comunitat. - Emprendre de manera autònoma projectes científics utilitzant la metodologia pròpia de les ciències. - Analitzar l'impacte que aquestes iniciatives tenen en la millora de la societat, la salut o el medi ambient creant valor tant a nivell individual com per a la comunitat.		
CE 6 Comprendre i valorar la ciència com una construcció col·lectiva en continu canvi i evolució, en la qual no sols participen les persones que s'hi dediquen, sinó que també requereix d'una interacció amb la resta de la societat, per obtenir resultats que repercutixin en l'avanç tecnològic, econòmic, ambiental i social.	CA 6.1 Reconèixer i valorar, a través de l'anàlisi històrica dels avanços científics assolits per dones i homes, com també de situacions i contextos actuals (línies de recerca, institucions científiques, etc.), que la ciència és un procés en permanent construcció que té repercussions i implicacions sobre la societat actual. - Reconèixer i valorar la importància dels avenços científics al llarg de la història, realitzats tant per dones com per homes, argumentant i sent conscient dels biaixos de gènere en ciències. - Entendre la recerca científica com una tasca col·lectiva, interdisciplinària i en constant evolució valorant les repercussions i implicacions que té sobre la societat actual. CA 6.2 Detectar les necessitats tecnològiques, ambientals, econòmiques i socials més importants que demanda la societat,	UP1, UP2, UP3, UP4, UP6, UP7	0

	entenent la capacitat de la ciència per donar-los solució sostenible a través de la implicació de la ciutadania. - Identificar les necessitats de la societat (tant tecnològiques, com econòmiques i ambientals) i reconèixer que la ciència, en particular la física i la química, pot millorar i solucionar, contribuint a la sostenibilitat ambiental.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LA INTERACCIÓ - Moviment i forces: predicció i comprovació mitjançant experiments i càlculs numèrics sobre les equacions i gràfiques que descriuen el moviment d'objectes (MRU, MRUA, MCU), relacionant-ho amb situacions del dia a dia. - Força: la força com un agent que causa canvis en els cossos, principi fonamental de la Física i com s'aplica en altres camps com el disseny, l'enginyeria, la salut o l'esport. - Caràcter vectorial de les forces: operacions bàsiques amb vectors per fer càlculs amb forces i aplicar-ho a problemes on els objectes estan sotmesos a diverses forces, destacant-ne la importància en situacions quotidianes.	U.P. 1. El moviment i les forces	1r

- Principals tipus de forces: forces comunes com el pes, la normal, el fregament, la tensió o l'empenta, i com aquestes actuen en diferents situacions i escenaris. - Llei de la gravitació universal: atracció entre els cossos de l'univers i el concepte de pes. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BÀSIQUES - Entorns d'aprenentatge: el laboratori o espais virtuals, fent servir materials, substàncies i eines tecnològiques adequades. - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora. - Treball experimental i projectes de recerca: estratègies en la resolució de problemes i tractament de l'error mitjançant la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic, fent inferències vàlides en observacions i obtenint conclusions que vagin més enllà de les condicions experimentals per aplicar-les a nous escenaris. - Normes de seguretat: normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a les xarxes i el respecte pel medi ambient. - Valoració de la ciència: reconèixer la importància de la cultura científica i el paper dels científics en els grans avenços de la física i la química per millorar la societat.		
LA INTERACCIÓ - Forces i pressió en els fluids: efectes de les forces i la pressió sobre els líquids i els gasos estudiant els principis fonamentals com el principi d'Arquímedes, flotabilitat i principi de Pascal. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BÀSIQUES - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora.	U.P. 2. Les forces i les pressions en els fluids.	1r
L'ENERGIA	U.P. 3. L'energia, el treball i la calor	1r

- Energia: formulació i comprovació d'hipòtesis sobre diferents formes i aplicacions de l'energia, basant-se en les seves propietats i el principi de conservació de l'energia mecànica. Utilització d'aquestes idees per resoldre problemes en situacions quotidianes. - Transferència d'energia: el treball i la calor com a transferència d'energia entre sistemes relacionats amb forces o diferències de temperatura. La llum i el so com a ones que transfereixen energia. - Energia en el nostre món: estimació de l'energia que es consumeix en la vida diària mitjançant la recerca d'informació, l'experimentació i el raonament, entendre la importància de l'energia a la societat, com es produeix i la necessitat de fer-ne un ús responsable i sostenible. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BÀSIQUES - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora. - Treball experimental i projectes de recerca: estratègies en la resolució de problemes i tractament de l'error mitjançant la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic, fent inferències vàlides en observacions i obtenint conclusions que vagin més enllà de les condicions experimentals per aplicar-les a nous escenaris. - Normes de seguretat: normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a les xarxes i el respecte pel medi ambient. - Interpretació i producció d'informació en diferents formats: recerca d'informació científica en diferents formats, desenvolupant un criteri propi sobre com la ciència pot millorar la societat. - Valoració de la ciència: reconèixer la importància de la cultura científica i el paper dels científics en els grans avenços de la física i la química per millorar la societat.		
LA MATÈRIA - Models atòmics: desenvolupament històric dels principals models establint la seva relació amb els avenços de la ciència i descripció de l'estructura de l'àtom, ions i isòtops. - Estructura electrònica dels àtoms: configuració electrònica d'un àtom i la relació amb la seva posició a la taula periòdica i amb les seves propietats fisicoquímiques.	U.P. 4. Els àtoms, la taula periòdica i l'enllaç químic	2n

- Composts químics: formació, enllaç iònic i covalent (estructura de Lewis), propietats físiques i químiques i valoració de la seva utilitat i importància. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Valoració de la ciència: reconèixer la importància de la cultura científica i el paper dels científics en els grans avenços de la física i la química per millorar la societat.		
LA MATÈRIA - Nomenclatura inorgànica: denominació de substàncies simples, ions i composts químics binaris i ternaris (hidròxids, oxoàcids i oxosals) d'acord amb les normes de la IUPAC. - Introducció a la nomenclatura orgànica: denominació de composts orgànics senzills a partir de les normes de la IUPAC. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora.	U.P. 5. El llenguatge químic. Nomenclatura de química inorgànica i química del carboni.	2n
LA MATÈRIA - Sistemes materials: resolució de problemes de dissolucions (percentatges de massa i volum, massa solut/volum dissolució, molaritat) i de gasos (lleï general dels gasos, volum molar), entre altres sistemes materials significatius. - Quantificació de la quantitat de matèria: càlcul de la quantitat de substància, nombre de mols de sistemes materials de diferent naturalesa manejant amb desimboltura les diferents formes de mesura i expressió en l'entorn científic. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora. - Valoració de la ciència: reconèixer la importància de la cultura científica i el paper dels científics en els grans avenços de la física i la química per millorar la societat.	U.P. 6. Sistemes materials i quantificació de la matèria	3r

EL CANVI - Equacions químiques: ajusts de reaccions químiques i realització de prediccions qualitatives i quantitatives basades en l'estequiometria, relacionant-les amb processos fisicoquímics de la indústria, el medi ambient i la societat. - Descripció qualitativa de reaccions químiques d'interès: reaccions de combustió, neutralització i redox, valorant les implicacions que tenen en la tecnologia, la societat o el medi ambient. - Factors que influeixen en la velocitat de les reaccions químiques: comprensió de la teoria de col·lisions per explicar la reordenació dels àtoms i realització de prediccions en els processos químics i quotidians més importants. LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BÀSIQUES - Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora. - Treball experimental i projectes de recerca: estratègies en la resolució de problemes i tractament de l'error mitjançant la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic, fent inferències vàlides en observacions i obtenint conclusions que vagin més enllà de les condicions experimentals per aplicar-les a nous escenaris. - Interpretació i producció d'informació en diferents formats: recerca d'informació científica en diferents formats, desenvolupant un criteri propi sobre com la ciència pot millorar la societat. - Normes de seguretat: normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a les xarxes i el respecte pel medi ambient. - Interpretació i producció d'informació en diferents formats: recerca d'informació científica en diferents formats, desenvolupant un criteri propi sobre com la ciència pot millorar la societat.	U.P. 7. Les reaccions químiques.	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

L'obtenció de la qualificació del curs en la **matèria de Física i Química de 4t d'ESO**, es farà calculant la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes emprant els diferents instruments d'avaluació, d'acord amb els percentatges que figuren a la següent taula:

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	80%
• Tasques individuals o col·lectives • Productes finals • Exposicions orals • Treball experimental • Altres	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO			Miniolimpiada de física i química (UIB 5 de maig)

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA FÍSICA I QUÍMICA 1r BATXILLERAT

CURS: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Física i Química	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1- Resoldre problemes i situacions relacionats amb la física i la química, aplicant les lleis i les teories científiques adequades, per comprendre i explicar els fenòmens naturals i evidenciar el paper d'aquestes ciències en la millora del benestar comú i en la realitat quotidiana.	CA 1.1 Aplicar les lleis i teories científiques en l'anàlisi de fenòmens fisicoquímics quotidians, comprenent les causes que es produeixen i explicar-les utilitzant suports i mitjans de comunicació diversos.	UP1, UP2, UP4, UP6, UP7	0
	CA 1.2. Resoldre problemes fisicoquímics plantejats a partir de situacions quotidianes, aplicant les lleis i teories científiques per a trobar i argumentar les solucions, expressant adequadament els resultats.		
	CA 1.3 Identificar situacions problemàtiques en		

	l'entorn quotidià, emprendre iniciatives i cercar solucions sostenibles des de la física i la química, analitzant críticament l'impacte produït en la societat i el medi ambient.		
CE2- Raonar amb solvència, usant el pensament científic i les destreses relacionades amb el treball de la ciència, per aplicar-lo a l'observació de la naturalesa i l'entorn, a la formulació de preguntes i hipòtesis i a la validació d'aquestes a través de l'experimentació, la indagació i la cerca d'evidències.	CA 2.1 Formular i verificar hipòtesis com a respostes a diferents problemes i observacions, manejant amb soltesa el treball experimental, la indagació, la cerca d'evidències i el raonament lògic i matemàtic. CA 2.2 Utilitzar diferents mètodes per trobar la resposta a una sola qüestió o observació, des del contrast amb els resultats obtinguts i assegurant-se així de la seva coherència i fiabilitat. CA 2.3 Integrar les lleis i teories científiques conegudes en el desenvolupament del procediment de la validació de les hipòtesis formulades, aplicant relacions qualitatives i quantitatives entre les diferents variables, de manera que el procés sigui més fiable i coherent amb el coneixement científic adquirit.	UP1, UP2, UP3, UP4	0
CE3- Manejar amb propietat i solvència el flux d'informació en els diferents registres de comunicació de la ciència com la nomenclatura de composts químics, l'ús del llenguatge matemàtic, l'ús correcte de les unitats de mesura, la seguretat en el treball experimental, per produir i	CA 3.1 Utilitzar i relacionar de manera rigorosa diferents sistemes d'unitats, amb l'ús correcte de la notació i de les equivalències, fent possible la comunicació efectiva amb tota la comunitat científica.	UP1, UP2, UP4, UP5, UP6, UP7	

interpretar informació en diferents formats a partir de fonts diverses.	CA 3.2 Nomenar i formular correctament substàncies simples, ions i composts químics inorgànics i orgànics utilitzant les normes de la IUPAC, com a part d'un llenguatge integrador i universal per a tota la comunitat científica. CA 3.3 Emprar diferents formats per interpretar i expressar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si la informació que cadascun conté i extraient-ne el més rellevant durant la resolució d'un problema. CA 3.4 Posar en pràctica els coneixements adquirits en l'experimentació científica en el laboratori o al camp, incloent el coneixement dels materials i la normativa bàsica d'ús, com també de les normes de seguretat pròpies d'aquests espais i comprenent la importància en el progrés científic i emprenedor que l'experimentació sigui segura, sense comprometre la integritat física pròpia ni col·lectiva.		
CE4- Utilitzar de manera autònoma, crítica i eficient plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, consultar i seleccionar informació científica veraç, crear materials en diversos formats i comunicar de manera efectiva en diferents entorns d'aprenentatge, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social.	CA 4.1 Interactuar amb altres membres de la comunitat educativa a través de diferents entorns d'aprenentatge, reals i virtuals, utilitzant de manera autònoma i eficient recursos variats, tradicionals i digitals, amb rigor i respecte i analitzant críticament les aportacions de tot el món. CA 4.2 Treballar de manera autònoma i versàtil,	UP3, UP4, UP5	0

	individualment i en equip, en la consulta d'informació i la creació de continguts, utilitzant amb criteri les fonts i eines més fiables i rebutjant les menys adequades, millorant així l'aprenentatge propi i col·lectiu.		
CE5- Treballar de manera col·laborativa en equips diversos, aplicant habilitats de coordinació, comunicació, emprenedoria i repartiment equilibrat de responsabilitats, per predir les conseqüències dels avenços científics i la influència sobre la salut pròpia i comunitària i sobre el desenvolupament mediambiental sostenible.	CA 5.1 Participar de manera activa en la construcció del coneixement científic, evidenciant la presència de la interacció, la cooperació i l'avaluació entre iguals, millorant el qüestionament, la reflexió i el debat en aconseguir el consens en la resolució d'un problema o situació d'aprenentatge. CA 5.2 Construir i produir coneixements a través del treball col·lectiu, a més d'explorar alternatives per superar l'assimilació de coneixements ja elaborats i trobar moments per a l'anàlisi, la discussió i la síntesi, obtenint com a resultat l'elaboració de productes representats en informes, pòsters, presentacions, articles, etc. CA 5.3 Debatre, de manera informada i argumentada, sobre les diferents qüestions mediambientals, socials i ètiques relacionades amb el desenvolupament de les ciències, tot aconseguint un consens sobre les conseqüències d'aquests avenços i proposant solucions creatives en comú a les qüestions plantejades.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP6	0

CE6- Participar de manera activa en la construcció col·lectiva i evolutiva del coneixement científic, en el seu entorn quotidià i pròxim, per convertir-se en agents actius de la difusió del pensament científic, l'aproximació escèptica a la informació científica i tecnològica i la posada en valor de la preservació del medi ambient i la salut pública, el desenvolupament econòmic i la cerca d'una societat igualitària.	CA 6.1 Identificar i argumentar científicament les repercussions de les accions que l'alumne o alumna emprèn en la seva vida quotidiana, analitzant com millorar-les com a forma de participar activament en la construcció d'una societat millor. CA 6.2 Detectar les necessitats de la societat sobre les quals aplicar els coneixements científics adequats que ajudin a millorar-la, incidint especialment en aspectes importants com la resolució dels grans reptes ambientals, el desenvolupament sostenible i la promoció de la salut.	UP3, UP5, UP7	0

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
D. CINEMÀTICA - Variables cinemàtiques en funció del temps en els diferents moviments que pot tenir un objecte amb o sense forces externes: resolució de situacions reals relacionades amb la física i l'entorn quotidià. - Variables que influeixen en un moviment rectilini i circular: magnituds i unitats emprades. Moviments quotidians que presenten aquests tipus de trajectòria. - Relació de la trajectòria d'un moviment compost amb les magnituds que el descriuen.	UP1	1r trimestre

E. ESTÀTICA I DINÀMICA - Predicció, a partir de la composició vectorial, del comportament estàtic o dinàmic d'una partícula i un sòlid rígid sota l'acció d'un parell de forces. - Relació de la mecànica vectorial aplicada sobre una partícula amb el seu estat de repòs o de moviment: aplicacions estàtiques o dinàmiques de la física en altres camps, com l'enginyeria o l'esport. - Interpretació de les lleis de la dinàmica en termes de magnituds com el moment lineal i l'impuls mecànic: aplicacions en el món real.	UP2	1r trimestre
F. ENERGIA - Conceptes de treball i potència: elaboració d'hipòtesis sobre el consum energètic de sistemes mecànics o elèctrics de l'entorn quotidià i el seu rendiment. - Energia potencial i energia cinètica d'un sistema senzill: aplicació a la conservació de l'energia mecànica en sistemes conservatius i no conservatius i a l'estudi de les causes que produeixen el moviment dels objectes en el món real. - Variables termodinàmiques d'un sistema en funció de les condicions: determinació de les variacions de temperatura que experimenta i les transferències d'energia que es produeixen amb l'entorn.	UP3	2n trimestre
A. ENLLAÇ QUÍMIC I ESTRUCTURA DE LA MATÈRIA - Desenvolupament de la taula periòdica: contribucions històriques a la seva elaboració actual i importància com a eina predictiva de les propietats dels elements. - Estructura electrònica dels àtoms després de l'anàlisi de la seva interacció amb la radiació electromagnètica: explicació de la posició d'un element en la taula periòdica i de la similitud en les propietats dels elements químics de cada grup. - Teories sobre l'estabilitat dels àtoms i dels ions: predicció de la formació d'enllaços entre els elements, representació d'aquests i deducció de quines són les propietats de les substàncies químiques. Comprovació a través de l'observació i l'experimentació. - Nomenclatura de substàncies simples, ions i composts químics inorgànics: composició i	UP4, UP5	2n trimestre

aplicacions en la vida quotidiana.		
C. QUÍMICA ORGÀNICA - Propietats físiques i químiques generals dels composts orgànics a partir de les estructures químiques dels seus grups funcionals: generalitats en les diferents sèries homòlogues i aplicacions en el món real. - Regles de la IUPAC per formular i nomenar correctament alguns composts orgànics micropolifuncionals (hidrocarburs, composts oxigenats i composts nitrogenats).	UP5	3r trimestre
B. REACCIONS QUÍMIQUES - Lleis fonamentals de la química: relacions estequiomètriques en les reaccions químiques i en la composició dels composts. Resolució de qüestions quantitatives relacionades amb la química en la vida quotidiana. - Classificació de les reaccions químiques: relacions que existeixen entre la química i aspectes importants de la societat actual com, per exemple, la conservació del medi ambient o el desenvolupament de fàrmacs. - Càlcul de quantitats de matèria en sistemes fisicoquímics concrets, com gasos ideals o dissolucions i les seves propietats: variables mesurables pròpies de l'estat d'aquests en situacions de la vida quotidiana. - Estequiometria de les reaccions químiques: aplicacions en els processos industrials més significatius de l'enginyeria química.	UP6, UP7	3r trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Per avaluar els alumnes al llarg del curs en la **matèria de Física i Química de 1r de Batxillerat**, l'obtenció de la qualificació es farà en base a tot un seguit d'evidències obtingudes a partir de les següents eines d'avaluació:

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	80%
• Feina alumnat, participació, actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes ○ Iniciativa i hàbits de feina ○ Resolució de problemes (tasques i deures) ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques ○ Dur el material necessari ○ Compliment de la normativa de convivència	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT			Demolab UIB

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA FÍSICA 2n BATXILLERAT

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Física	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1-Utilitzar les teories, principis i lleis que regeixen els processos físics més importants, considerant la base experimental i desenvolupament matemàtic en la resolució de problemes, per reconèixer la física com una ciència rellevant implicada en el desenvolupament de la tecnologia, l'economia, la societat i de la sostenibilitat ambiental.	CA 1.1 Reconèixer la rellevància de la física en el desenvolupament de la ciència, la tecnologia, l'economia, la societat i la sostenibilitat ambiental i emprar adequadament els fonaments científics relatius a aquests àmbits. CA 1.2 Resoldre problemes de manera experimental i analítica, utilitzant principis, lleis i teories de la física.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0

CE2-Adoptar els models, les teories i les lleis acceptats de la física com a base d'estudi dels sistemes naturals i predir-ne l'evolució per inferir solucions generals als problemes quotidians relacionats amb les aplicacions pràctiques demandades per la societat en el camp tecnològic, industrial i biosanitari.	CA 2.1 Analitzar i comprendre l'evolució dels sistemes naturals amb l'ús de models, lleis i teories de la física. CA 2.2 Inferir solucions a problemes generals a partir de l'anàlisi de situacions particulars i les variables de què depenen. CA 2.3 Conèixer aplicacions pràctiques i productes útils per a la societat en el camp tecnològic, industrial i biosanitari, analitzant-los sobre la base dels models, les lleis i les teories de la física.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0

CE3-Utilitzar el llenguatge de la física amb la formulació matemàtica dels seus principis, magnituds, unitats, equacions, etc., per establir una comunicació adequada entre diferents comunitats científiques i com una eina fonamental en la recerca.	CA 3.1 Aplicar els principis, lleis i teories científiques en l'anàlisi crítica de processos físics de l'entorn, com els observats i els publicats en diferents mitjans de comunicació, analitzant, comprenent i explicant les causes que els produeixen. CA 3.2 Utilitzar de manera rigorosa les unitats de les variables físiques en diferents sistemes d'unitats, emprant correctament la seva notació i les seves equivalències, com també l'elaboració i interpretació adequada de gràfiques que relacionen variables físiques, possibilitant una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica. CA 3.3 Expressar de forma adequada els resultats i argumentar les solucions obtingudes en la resolució dels exercicis i problemes que es plantegen, tant a través de situacions reals o com ideals.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0
CE4-Utilitzar de manera autònoma, eficient, crítica i responsable recursos en diferents formats, plataformes digitals d'informació i de comunicació en el treball individual i col·lectiu per al foment de la creativitat mitjançant la producció i l'intercanvi de materials científics i divulgatius que facilitin acostar la física a la societat com un camp de coneixements accessible.	CA 4.1 Consultar, elaborar i intercanviar materials científics i divulgatius en diferents formats amb altres membres de l'entorn d'aprenentatge, utilitzant de manera autònoma i eficient plataformes digitals. CA 4.2 Usar de manera crítica, ètica i responsable mitjans de comunicació digitals i tradicionals com a manera d'enriquir l'aprenentatge i el treball individual i col·lectiu.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0

CE5-Aplicar tècniques de treball i indagació pròpies de la física, com també l'experimentació, el raonament logicomatemàtic i la cooperació, en la resolució de problemes i la interpretació de situacions relacionades, per posar en valor el paper de la física en una societat basada en valors ètics i sostenibles.	CA 5.1 Obtenir relacions entre variables físiques, mesurant i tractant les dades experimentals, determinant els errors i utilitzant sistemes de representació gràfica. CA 5.2 Reproduir en laboratoris, reals o virtuals, determinats processos físics modificant les variables que els condicionen, considerant els principis, lleis o teories implicats, generar l'informe corresponent amb format adequat incloent-hi argumentacions, conclusions, taules de dades, gràfiques i referències bibliogràfiques. CA 5.3 Valorar la física mitjançant el debat de forma fonamentada sobre els seus avenços i la implicació en la societat des del punt de vista de l'ètica i de la sostenibilitat.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0
CE6-Reconèixer i analitzar el caràcter multidisciplinari de la física, considerant el seu rellevant recorregut històric i les seves contribucions a l'avenç del coneixement científic com un procés en contínua evolució i innovació, per establir les bases de coneixement i relació amb altres disciplines científiques.	CA 6.1 Identificar els principals avenços científics relacionats amb la física que han contribuït a la formulació de les lleis i teories acceptades actualment en el conjunt de les disciplines científiques, com les fases per a l'enteniment de les metodologies de la ciència, la seva evolució constant i la seva universalitat. CA 6.2 Reconèixer el caràcter multidisciplinari de la ciència, les contribucions d'unes disciplines en altres i establir relacions entre la física i la química, la biologia, la geologia o les matemàtiques.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	0

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. CAMP GRAVITATORI 1-Determinació, a través del càlcul vectorial, del camp gravitatori produït per un sistema de masses. Efectes sobre les variables cinemàtiques i dinàmiques d' objectes immersos en el camp - Camp gravitatori. Intensitat de camp gravitatori creat per una massa. Relació amb l'acceleració de la gravetat dels planetes. - Determinació, a través del càlcul vectorial, del camp gravitatori produït per un sistema de masses. Efectes sobre les variables cinemàtiques i dinàmiques d'objectes immersos en el camp. - Determinació del treball del camp gravitatori (camp conservatiu) a partir de l'energia potencial gravitatòria i el potencial gravitatori. - Línies de camp gravitatori i superfícies equipotencials. 2-Moment angular d'un objecte en un camp gravitatori: càlcul, relació amb les forces centrals i aplicació de la seva conservació en l'estudi del seu moviment. 3-Energia mecànica d'un objecte sotmès a un camp gravitatori: deducció del tipus de moviment que té, càlcul del treball o els balanços energètics existents en desplaçaments entre diferents posicions, velocitats i tipus de trajectòries. - Energia mecànica d'un objecte sotmès a un camp gravitatori. Determinació del tipus de moviment d'un cos pel valor de l'energia mecànica. Càlcul del treball o els balanços energètics existents en desplaçaments entre diferents posicions, velocitats i tipus de trajectòries.	UP1. Camp gravitatori	1r trimestre

- Lleis que es verifiquen en el moviment planetari i extrapolació al moviment de satèl·lits i cossos celestes. Llei de Gravitació Universal: estudi de la força gravitatòria com a força central i conservativa. Lleis de Kepler: relació amb la Llei de Gravitació Universal i amb la conservació del moment angular. Aplicació de les lleis a problemes de càlcul per a l'estudi de moviment orbital de planetes, satèl·lits i altres cossos celestes. - Introducció a la cosmologia i l'astrofísica com a aplicació del camp gravitatori. Implicació de la física en l'evolució d'objectes astronòmics, del coneixement de l'univers i repercussió de la recerca en aquests àmbits en la indústria, la tecnologia, l'economia i en la societat. Valoració de les aportacions d'institucions i observatoris de les Illes Balears.		
B. CAMP ELECTROMAGNÈTIC - Camps elèctric i magnètic: tractament vectorial, determinació de les variables cinemàtiques i dinàmiques de càrregues elèctriques lliures en presència d'aquests camps. Fenòmens naturals i aplicacions tecnològiques en què s'aprecien aquests efectes. - Energia d'una distribució de càrregues estàtiques: magnituds que es modifiquen i que romanen constants amb el desplaçament de càrregues lliures entre punts de potencial elèctric diferent. - Camp elèctric. Llei de Coulomb. Estudi de la força elèctrica com a força central i conservativa. Determinació, a través del càlcul vectorial, del camp elèctric produït per un sistema de càrregues. Determinació del treball del camp elèctric (camp conservatiu) a partir de l'energia potencial elèctrica i el potencial elèctric. Línies de camp elèctric i superfícies equipotencials. Moviment de partícules carregades en un camp elèctric. Efectes sobre les variables cinemàtiques i dinàmiques de càrregues lliures dins del camp. Magnituds que es modifiquen i que romanen constants amb el desplaçament de càrregues lliures entre punts de potencial elèctric diferent. Intensitat del camp elèctric creat per distribucions de càrregues contínues: càlcul i interpretació del flux de camp elèctric. Aplicació a conductors esfèrics. Aplicacions del camp elèctric a l'estudi de fenòmens naturals i aplicacions tecnològiques. - Camp magnètic. Camp magnètic creat per imants i pel moviment de càrregues (experiment d'Oersted). Representació de les línies de camp magnètic (imants, camp magnètic terrestre, etc.). Camps magnètics generats per fils amb corrent elèctric en diferents configuracions geomètriques: rectilinis, espires, solenoides o toroides. Efecte del camp magnètic sobre càrregues lliures en moviment. Estudi dels seus efectes sobre les magnituds cinemàtiques i	UP2. Camp elèctric UP3. Camp magnètic	1r - 2n trimestre

dinàmiques. Aplicacions a l'estudi de fenòmens naturals i aplicacions tecnològiques. - Inducció electromagnètica. Flux magnètic. Lleis de Faraday-Henry i de Lenz. - Generació de la força electromotriu: funcionament de motors, generadors i transformadors a partir de sistemes en què es produeix una variació del flux magnètic.		
C. VIBRACIONS I ONES - Moviment oscil·latori (MHS). Variables cinemàtiques d'un cos oscil·lant. Representació gràfica. Energia cinètica i potencial del moviment harmònic simple. Conservació de l'energia en aquests sistemes. - Moviment ondulatori: gràfiques d'oscil·lació en funció de la posició i del temps, equació d'ona que el descriu i relació amb el moviment harmònic simple. Diferents tipus de moviments ondulatoris en la naturalesa. - Moviment ondulatori (ones). Concepte d'ona i tipus d'ona. Exemples d'ones a la naturalesa. Equació matemàtica d'una ona harmònica i relació amb el moviment harmònic simple. Gràfiques d'oscil·lació en funció de la posició i del temps. Propagació de les ones i fenòmens ondulatoris. Situacions i contextos naturals en els quals es posen de manifest diferents fenòmens ondulatoris i aplicacions. Ones sonores i les seves qualitats: nivell d'intensitat sonora. Canvis en les propietats de les ones sonores en funció del desplaçament de l'emissor i receptor (efecte Doppler). - Naturalesa de la llum: controvèrsies i debats històrics. La llum com a ona electromagnètica. Espectre electromagnètic. - Llum i òptica geomètrica. Evolució històrica de les teories interpretatives de la llum. La llum com a ona electromagnètica: l'espectre electromagnètic. Propagació de la llum entre mitjans amb diferent índex de refracció: llei de Snell, angle límit i reflexió total. - Formació d'imatges en diferents sistemes òptics: miralls plans i esfèrics i lents primes. Determinació gràfica i analítica d'imatges seguint el criteri europeu o DIN. Aplicacions: cristal·lí, lupa, telescopi, etc.	UP4. Vibracions i ones UP5. Llum i òptica	2n - 3r trimestre
D. FÍSICA RELATIVISTA, QUÀNTICA, NUCLEAR I DE PARTÍCULES - Principis fonamentals de la relativitat especial i les seves conseqüències. Experiment de Michelson i Morley.	UP6. Física moderna	3r trimestre

- Postulats d'Einstein de la relativitat especial. Contracció de la longitud i dilatació del temps. Energia i massa relativistes. - Principis de física quàntica. Dualitat ona-corpúscle i quantització. Hipòtesi de De Broglie i de Planck. Efecte fotoelèctric. Principi d'incertesa formulat sobre la base del temps i l'energia. - Principis de física de partícules. Model estàndard en la física de partícules. Classificacions de les partícules fonamentals. Les interaccions fonamentals com a processos d'intercanvi de partícules (bosons). Acceleradors de partícules. - Nuclis atòmics i estabilitat d'isòtops. Radioactivitat natural i altres processos nuclears. Aplicacions en els camps de l'enginyeria, la tecnologia i la salut. - Principis de física nuclear. Radioactivitat natural i altres processos nuclears. Tipus de radiacions i desintegració radioactiva. Nucli atòmic i estabilitat d'isòtops. Cinètica de la desintegració radioactiva. Riscos i aplicacions en els camps de l'enginyeria, la tecnologia i la salut.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Per avaluar els alumnes al llarg del curs en la **matèria de Física de 2n de Batxillerat**, l'obtenció de la qualificació es farà en base a tot un seguit d'evidències obtingudes a partir de les següents eines d'avaluació:

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	90%
• Feina alumnat, participació, actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes ○ Iniciativa i hàbits de feina ○ Resolució de problemes (tasques i deures) ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques ○ Dur el material necessari ○ Compliment de la normativa de convivència	10%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA QUÍMICA 2n BATXILLERAT

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Química	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1- Comprendre, descriure i aplicar els fonaments dels processos químics més importants, atenent la seva base experimental i els fenòmens que descriuen, per reconèixer el paper rellevant de la química en el desenvolupament de la societat.	CA 1.1 Reconèixer la importància de la química i les seves connexions amb altres àrees en el desenvolupament de la societat, el progrés de la ciència, la tecnologia, l'economia i el desenvolupament sostenible respectuós amb el medi ambient, identificant els avenços en el camp de la química que han estat fonamentals en aquests aspectes. CA 1.2 Descriure els principals processos químics que succeeixen en l'entorn i les propietats dels sistemes materials a partir dels coneixements, destreses i actituds propis de les diferents branques de la química. CA 1.3 Reconèixer la naturalesa experimental i	UP1, UP3, UP6, UP7, UP8	0

	interdisciplinària de la química i la seva influència en la recerca científica i en els àmbits econòmic i laboral actuals, considerant els fets empírics i les seves aplicacions en altres camps del coneixement i l'activitat humana.		
CE2- Adoptar els models i lleis de la química acceptats com a base d'estudi de les propietats dels sistemes materials, per inferir solucions generals als problemes quotidians relacionats amb les aplicacions pràctiques de la química i les seves repercussions en el medi ambient.	CA 2.1 Relacionar els principis de la química amb els principals problemes de l'actualitat associats al desenvolupament de la ciència i la tecnologia, analitzant com es comuniquen a través dels mitjans de comunicació o són observats en l'experiència quotidiana. CA 2.2 Reconèixer i comunicar que les bases de la química constitueixen un cos de coneixement imprescindible en un marc contextual d'estudi i discussió de qüestions significatives en els àmbits social, econòmic, polític i ètic identificant la presència i influència d'aquestes bases en aquests àmbits. CA 2.3 Aplicar de manera informada, coherent i raonada els models i lleis de la química, explicant i predient les conseqüències d'experiments, fenòmens naturals, processos industrials i descobriments científics.	UP2 UP3	0
CE3-Utilitzar amb correcció els codis del llenguatge químic (nomenclatura química, unitats, equacions, etc.), aplicant les seves regles específiques, per emprar-los com a base d'una comunicació adequada entre diferents comunitats científiques i com a eina fonamental en la recerca d'aquesta ciència.	CA 3.1 Utilitzar correctament les normes de nomenclatura de la IUPAC com a base d'un llenguatge universal per a la química que permeti la comunicació efectiva en tota la comunitat científica, aplicant aquestes normes al reconeixement i l'escriptura de fórmules i noms de diferents espècies químiques.	UP1, UP2, UP4, UP5, UP6, UP7, UP8	0

	CA 3.2 Emprar amb rigor eines matemàtiques per donar suport al desenvolupament del pensament científic que s'aconsegueix amb l'estudi de la química, aplicant aquestes eines en la resolució de problemes usant equacions, unitats, operacions, etc. CA 3.3 Practicar i fer respectar les normes de seguretat relacionades amb la manipulació de substàncies químiques en el laboratori i en altres entorns, com també els procediments per a la correcta gestió i eliminació dels residus, utilitzant correctament els codis de comunicació característics de la química.		
CE4-Reconèixer la importància de l'ús responsable dels productes i processos químics, elaborant arguments informats sobre la influència positiva que la química té sobre la societat actual, per contribuir a superar les connotacions negatives que en multitud d'ocasions s'atribueixen al terme químic.	CA 4.1 Analitzar la composició química dels sistemes materials que es troben en l'entorn més pròxim, en el medi natural i en l'entorn industrial i tecnològic, demostrant que les seves propietats, aplicacions i beneficis estan basats en els principis de la química. CA 4.2 Argumentar de manera informada, aplicant les teories i les lleis de la química, que els efectes negatius de determinades substàncies en l'ambient i en la salut es deuen al mal ús que es fa d'aquests productes o negligència i no a la ciència química en sí. CA 4.3 Explicar, emprant els coneixements científics adequats, quins són els beneficis dels nombrosos productes de la tecnologia química i com el seu ús i aplicació han contribuït al progrés de la societat.	UP1, UP3, UP4, UP5, UP6, UP7, UP8	0

CE5-Aplicar tècniques de treball pròpies de les ciències experimentals i el raonament logicomatemàtic en la resolució de problemes de química i en la interpretació de situacions relacionades, valorant la importància de la cooperació, per posar en valor el paper de la química en una societat basada en valors ètics i sostenibles.	CA 5.1 Reconèixer la important contribució en la química del treball col·laboratiu entre especialistes de diferents disciplines científiques posant en relleu les connexions entre les lleis i teories pròpies de cada una. CA 5.2 Reconèixer l'aportació de la química al desenvolupament del pensament científic i a l'autonomia de pensament crític a través de la posada en pràctica de les metodologies de treball pròpies de les disciplines científiques. CA 5.3 Resoldre problemes relacionats amb la química i estudiar situacions relacionades amb aquesta ciència, tot reconeixent la importància de la contribució particular de cada membre de l'equip i la diversitat de pensament i consolidant habilitats socials positives en el si d'equips de treball. CA 5.4 Representar i visualitzar de manera eficient els conceptes de química que presentin majors dificultats utilitzant eines digitals i recursos variats, incloent experiències de laboratori real i virtual.	UP5, UP6 UP7, UP8	0
CE6-Reconèixer i analitzar la química com una àrea de coneixement multidisciplinari i versàtil, posant de manifest les relacions amb altres ciències i camps de coneixement, per realitzar a través d'aquesta una aproximació holística al coneixement científic i global.	CA 6.1 Explicar i raonar els conceptes fonamentals que es troben en la base de la química aplicant els conceptes, lleis i teories d'altres disciplines científiques (especialment de la física) a través de l'experimentació i la indagació. CA 6.2 Deduir les idees fonamentals d'altres disciplines científiques (per exemple, la biologia o la tecnologia) per mitjà de la relació entre els seus	UP1, UP2, UP4, UP5, UP6, UP7, UP8	0

	continguts bàsics i les lleis i teories que són pròpies de la química. CA 6.3 Solucionar problemes i qüestions que són característics de la química utilitzant les eines proveïdes per les matemàtiques i la tecnologia, reconeixent així la relació entre els fenòmens experimentals i naturals i els conceptes propis d'aquesta disciplina.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
C. QUÍMICA ORGÀNICA <u>Isomeria</u> - Fórmules moleculars i desenvolupades de composts orgànics. Diferents tipus d'isomeria estructural (funcional, de cadena, de posició) i isòmers espacials d'un compost (carboni quiral, activitat òptica). - Models moleculars o tècniques de representació 3D de molècules. Isòmers espacials d'un compost i les seves propietats. <u>Reactivitat orgànica</u>	UP1. Química orgànica	1r trimestre

- Principals propietats químiques de les diferents funcions orgàniques. Comportament en dissolució o en reaccions químiques. - Principals tipus de reaccions orgàniques. Productes de la reacció entre composts orgànics i les equacions químiques corresponents. <u>Polímers</u> - Procés de formació dels polímers a partir dels seus corresponents monòmers. Estructura i propietats. - Classificació dels polímers segons la seva naturalesa, estructura i composició. Aplicacions, propietats i riscos mediambientals associats.		
B. REACCIONS QUÍMIQUES <u>Termodinàmica química</u> - Primer principi de la termodinàmica: intercanvis d'energia entre sistemes a través de la calor i del treball. - Equacions termoquímiques. Concepte d'entalpia de reacció. Processos endotèrmics i exotèrmics. - Càlcul de la variació d'entalpia mitjançant la llei d'Hess, (a través de l'entalpia de formació estàndard o de les energies d'enllaç). - Segon principi de la termodinàmica. L'entropia com a magnitud que afecta l'espontaneïtat i irreversibilitat dels processos químics. - Càlcul de l'energia de Gibbs de les reaccions químiques i espontaneïtat d'aquestes en funció de la temperatura del sistema.	UP2. Termoquímica	1r trimestre
A. ENLLAÇ QUÍMIC I ESTRUCTURA ATÒMICA DE LA MATÈRIA <u>Espectres atòmics</u> - Els espectres atòmics com a responsables de la necessitat de la revisió del model atòmic. Rellevància d'aquest fenomen en el context del desenvolupament històric del model atòmic.	UP3. Estructura de la matèria i propietats periòdiques	1r trimestre

- Interpretació dels espectres d'emissió i absorció dels elements. Relació amb l'estructura electrònica de l'àtom. - Hipòtesi de Planck i efecte fotoelèctric. <u>Principis quàntics de l'estructura atòmica</u> - Relació entre el fenomen dels espectres atòmics i la quantització de l'energia. Limitacions del model de Bohr. Del model de Bohr als models mecanicoquàntics: necessitat d'una estructura electrònica en diferents nivells. - Principi d'incertesa d'Heisenberg i doble naturalesa ona-corpúscle de l'electró. - Naturalesa probabilística del concepte d'orbital. - Nombres quàntics i principi d'exclusió de Pauli. Estructura electrònica de l'àtom. Utilització del diagrama de Moeller i principi d'Aufbau per escriure la configuració electrònica dels elements químics. Principi de màxima multiplicitat de Hund. <u>Taula periòdica i propietats dels àtoms</u> - Naturalesa experimental de l'origen de la taula periòdica quant a l'agrupament dels elements segons les seves propietats. La teoria atòmica actual i la seva relació amb les lleis experimentals observades. - Posició d'un element en la taula periòdica a partir de la seva configuració electrònica. - Tendències periòdiques. Aplicació a la predicció dels valors de les propietats dels elements de la taula a partir de la seva posició en aquesta: radi atòmic, energia d'ionització, afinitat electrònica, electronegativitat.		
A. ENLLAÇ QUÍMIC I ESTRUCTURA ATÒMICA DE LA MATÈRIA <u>Taula periòdica i propietats dels àtoms</u> - Tipus d'enllaç químic a partir de les característiques dels elements individuals que ho formen. Energia implicada en la formació de molècules, de cristalls i d'estructures macroscòpiques.	UP4. Enllaç químic	1r -2n trimestre

Energia reticular. Cicle de Born-Haber. Càlcul de l'energia intercanviada en la formació de cristalls iònics. Relació amb solubilitat, punts de fusió, duresa. Propietats de les substàncies químiques. - Models de Lewis, TRPECV i hibridació d'orbitals per explicar la geometria molecular i la polaritat. - Models del núvol electrònic i la teoria de bandes per explicar les propietats característiques dels cristalls metàl·lics. - Forces intermoleculars a partir de les característiques de l'enllaç químic, la geometria de les molècules i la seva polaritat. Propietats macroscòpiques de composts moleculars i les característiques dels cristalls covalents.		
B. REACCIONS QUÍMIQUES <u>Cinètica química</u> - Teoria de les col·lisions com a model a escala microscòpica de les reaccions químiques. Conceptes de velocitat de reacció i energia d'activació. - Influència de les condicions de reacció sobre la velocitat d'aquesta. - Influència de la temperatura en la velocitat de reacció. Equació d'Arrhenius. - Llei diferencial de la velocitat d'una reacció química i els ordres de reacció a partir de dades experimentals de velocitat de reacció.	UP5. Cinètica	2n trimestre
B. REACCIONS QUÍMIQUES <u>Equilibri químic</u> - L'equilibri químic com a procés dinàmic: equacions de velocitat i aspectes termodinàmics. Expressió de la constant d'equilibri mitjançant la llei d'acció de masses. - La constant d'equilibri de reaccions en les quals els reactius es trobin en diferent estat físic. Equilibris heterogenis. - Quocient de reacció com a predicció del sentit d'evolució de l'equilibri.	UP6. Equilibri químic i solubilitat	2n trimestre

- Càlcul de K_c i K_p i Relació entre K_C i K_P. - Producte de solubilitat en equilibris heterogenis. Efecte ió comú. - Principi de Le Châtelier i el quocient de reacció. Evolució de sistemes en equilibri a partir de la variació de les condicions de concentració, pressió, temperatura del sistema i addició d'un gas inert o catalitzador.		
B. REACCIONS QUÍMIQUES <u>Reaccions àcid-base</u> - Naturalesa àcida o bàsica d'una substància a partir de les teories d'Arrhenius i de Brønsted i Lowry. - Àcids i bases fortes i febles. Grau de dissociació en dissolució aquosa. - Equilibri d'autoionització de l'aigua. - Càlcul de pH de dissolucions àcides i bàsiques fortes i febles. Expressió de les constants K_a i K_b. - Concepte de parells àcid i base conjugats. Caràcter àcid o bàsic de dissolucions en les quals es produeix la hidròlisi d'una sal. - Reaccions entre àcids i bases. Concepte de neutralització. Volumetries àcid-base. - Àcids i bases rellevants a nivell industrial i de consum, amb especial incidència en el procés de la conservació del medi ambient.	UP7. Àcid-base	2n trimestre
B. REACCIONS QUÍMIQUES <u>Reaccions redox</u> - Estat d'oxidació. Espècies que es redueixen o oxiden en una reacció a partir de la variació del seu nombre d'oxidació. - Mètode de l'ió-electró per ajustar equacions químiques d'oxidació-reducció. Medi àcid i bàsic. - Càlculs estequiomètrics i volumetries redox.	UP8. Redox	3r trimestre

- Potencial estàndard d'un parell redox. Espontaneïtat de processos químics i electroquímics que impliquin dos parells redox. - Lleis de Faraday: quantitat de càrrega elèctrica i les quantitats de substància en un procés electroquímic. Càlculs estequiomètrics en cel·les electrolítiques. - Reaccions d'oxidació i reducció en la fabricació i funcionament de bateries elèctriques, cel·les electrolítiques i piles de combustible, com també en la prevenció de la corrosió de metalls.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Per avaluar els alumnes al llarg del curs en la **matèria de Química de 2n de Batxillerat**, l'obtenció de la qualificació es farà en base a tot un seguit d'evidències obtingudes a partir de les següents eines d'avaluació:

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	90%
• Feina alumnat, participació, actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes ○ Iniciativa i hàbits de feina ○ Resolució de problemes (tasques i deures) ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques ○ Dur el material necessari ○ Compliment de la normativa de convivència	10%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Simuladors, videotutorials... faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, mapes conceptuals, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA CIÈNCIES GENERALS 2n

BATXILLERAT

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-26
ÀMBIT O MATÈRIA: Ciències Generals	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE1- Aplicar les metodologies pròpies de la ciència, utilitzant amb precisió procediments, materials i instruments adequats, per respondre qüestions sobre processos físics, químics, biològics i geològics.	CA 1.1 Plantejar i respondre qüestions sobre processos observats en l'entorn, seguint les pautes de les metodologies científiques.	UP1, UP2, UP3, UP4	0
	CA 1.2 Contrastar hipòtesi i fer experiments en laboratoris o en entorns virtuals, seguint les normes de seguretat corresponents.		
	CA 1.3 Comunicar els resultats d'un experiment o treball científic, utilitzant els recursos adequats i d'acord amb els principis ètics bàsics.		
CE2- Comprendre i explicar els processos de	CA 2.1 Analitzar i explicar fenòmens de l'entorn i	UP1, UP2,	0

l'entorn utilitzant els principis, lleis i teories científiques adequats, per adquirir una visió holística del funcionament del medi natural.	representar-los mitjançant expressions, taules, gràfiques, models, simulacions, diagrames o altres formats. CA 2.2 Explicar fenòmens que ocorren en l'entorn, utilitzant principis, lleis i teories de les ciències de la naturalesa. CA 2.3 Reconèixer i analitzar els fenòmens fisicoquímics més rellevants i explicar-los a través de les lleis o teories científiques principals. CA 2.4 Explicar, emprant els fonaments científics adequats, els elements i els processos bàsics de la biosfera i la geosfera.	UP3, UP4	
CE3- Argumentar sobre la importància dels estils de vida sostenibles i saludables, basant-se en fonaments científics, per adoptar-los i promoure'ls en el seu entorn.	CA 3.1 Adoptar i promoure hàbits compatibles amb un model de desenvolupament sostenible i valorar-ne la importància utilitzant fonaments científics. CA 3.2 Adoptar i promoure hàbits saludables (dieta equilibrada, higiene, vacunació, ús adequat d'antibiòtics, reduït al consum de drogues legals i il·legals, exercici físic, higiene de la son, postures adequades, etc.) i valorar-ne la importància, utilitzant els fonaments de la fisiologia humana.	UP1,UP2, UP3, UP4	0

CE4- Aplicar el pensament científic i els raonaments lògics i matemàtics, mitjançant la cerca i selecció d'estratègies i d'eines apropiades, per resoldre problemes relacionats amb les ciències experimentals.	CA 4.1 Resoldre problemes relacionats amb fenòmens i processos físics, químics, biològics i geològics utilitzant el pensament científic i el raonament lògic i matemàtic, tot cercant estratègies alternatives de resolució quan sigui necessari. CA 4.2 Analitzar críticament la solució d'un problema relacionat amb fenòmens i processos físics, químics, biològics i geològics, modificant les conclusions o les estratègies utilitzades si la solució no és viable, o davant noves dades aportades.	UP1, UP2, UP3, UP5	0
CE5- Analitzar la contribució de la ciència i de les persones que s'hi dediquen, amb perspectiva de gènere i entenent-la com un procés col·lectiu i interdisciplinari en contínua construcció, per valorar el seu paper essencial en el progrés de la societat.	CA 5.1 Reconèixer la ciència com una àrea de coneixement global analitzant la interrelació i interdependència entre cadascuna de les disciplines que la formen. CA 5.2 Reconèixer la rellevància de la ciència en el progrés de la societat, valorant l'important paper que juguen les persones en l'acompliment de la recerca científica.	UP1, UP2, UP3, UP4	0
CE6- Utilitzar recursos variats, amb sentit crític i ètic, per cercar i seleccionar informació contrastada i establir col·laboracions.	CA 6.1 Cercar, contrastar i seleccionar informació sobre fenòmens i processos físics, químics, biològics o geològics en diferents formats, utilitzant els recursos necessaris, tecnològics o d'un altre tipus.	UP1, UP2, UP3, UP4	0

	CA 6.2 Establir col·laboracions, utilitzant els recursos necessaris en les diferents etapes del projecte científic, per fer activitats o resoldre problemes.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. CONSTRUIR CIÈNCIA - Metodologies pròpies de la recerca científica per identificar i formular qüestions, elaborar hipòtesis i comprovar-les experimentalment. - Concepte de ciència i les seves característiques. - Concepte de llei, principi, postulat i teoria. Identificació de les diferències. - Classificació de les ciències en factuais i experimentals. - Experiments i projectes de recerca: ús d'instrumental adequat, controls experimentals i raonament lògic i matemàtic. - Mètodes d'anàlisi dels resultats obtinguts en la resolució de problemes i qüestions científiques relacionats amb l'entorn. - Les fases del mètode científic. - Tipus de metodologies investigadores. - Fonts veraces i mitjans de col·laboració: cerca d'informació científica en diferents formats i amb eines adequades. - Informació científica: interpretació i producció amb un llenguatge adequat. Desenvolupament del criteri propi basat en l'evidència i el raonament.	UP1, UP2, UP3, UP4	Tot el curs

- Les pseudociències i les seves característiques. - Contribució dels científics i de les científiques a les principals fites de la ciència per a l'avenç i la millora de la societat. - Aspectes positius i negatius de la recerca com a activitat humana.		
B. UN UNIVERS DE MATÈRIA I ENERGIA - Sistemes materials macroscòpics: ús de models microscòpics per analitzar les seves propietats i dels seus estats d'agregació, com també dels processos físics i químics de canvi. - Característiques dels principals estats d'agregació de la matèria (sòlid, líquid, gas i plasma). Exemples. - Gràfiques de temperatura-estat d'agregació i el seu anàlisi. - Teoria cinètico-molecular i les funcions que fan pressió i temperatura. - Classificació dels sistemes materials en funció de la composició: aplicació a la descripció dels sistemes naturals i a la resolució de problemes relacionats. - Concepte de mol. - Càlcul de masses moleculars de diferents composts i/o substàncies. - Mescles homogènies i heterogènies. - Dissolucions. Càlcul de les concentracions (% en massa, % en volum, g/L i molaritat). - L'estructura interna de la matèria i la seva relació amb les regularitats que es produeixen en la taula periòdica. Reconeixement de la seva importància històrica i actual. - Estructura atòmica i principals característiques dels diferents models atòmics. - Concepte d'isotopia, càlcul d'abundàncies i exemples d'usos d'isòtops. - Configuració electrònica dels elements. - Origen i sentit de la taula periòdica. Classificació en funció del grup, caràcter metàl·lic i bloc (capa electrònica). - Formació de composts químics: la nomenclatura com a base de l'alfabetització científica bàsica que permeti establir la comunicació eficient amb tota la comunitat científica. - Formulació d'hidrurs, òxids, hidròxids, àcids hidràcids i alguns composts ternaris d'importància industrial (àcid sulfúric, àcid nítric, sosa càustica, etc.). - Transformacions químiques dels sistemes materials i lleis que els regeixen: importància en els processos industrials, mediambientals i socials del món actual. - Energia continguda en un sistema, les seves propietats i les seves manifestacions: teorema	UP1	1r trimestre

de conservació de l'energia mecànica i processos termodinàmics més rellevants. - Resolució de problemes relacionats amb el consum energètic i la necessitat de desenvolupament sostenible. - Ajustament d'equacions químiques i realització de càlculs estequiomètrics senzills. - Identificació de la tipologia de reaccions senzilles: combustions i neutralitzacions.		
C. EL SISTEMA TERRA - L'origen de l'Univers: la teoria del Big Bang. La formació del Sistema Solar: la hipòtesi nebular i dels planetesimals. - L'origen de la Terra: el procés d'acreció, la formació del nucli i l'escorça terrestre. L'activitat volcànica i la creació de l'atmosfera i la hidrosfera. - Relació de l'origen de l'Univers, Sistema Solar i la Terra amb les seves característiques. - Forma i moviments de la Terra: rotació, translació, precessió i nutació. - L'excentricitat de l'òrbita de la Terra. Les estacions: equinoccis i solsticis. - Forma i moviments de la Lluna. Origen, característiques i fases lunars. La relació Sol, Terra i Lluna: els eclipsis i les marees. - Estructura de la geosfera. Model geoquímic i model dinàmic. - Estructura de la litosfera: principals plaques tectòniques i tipus de límits. - La deriva continental com a inici de la teoria de la tectònica de plaques. L'expansió del fons oceànic. - La teoria de la tectònica de plaques. - Processos geològics interns: volcans i terratrèmols. - Processos geològics externs: erosió, transport i sedimentació. - Les capes fluïdes de la Terra. La hidrosfera: distribució de l'aigua a la Terra i la seva funció reguladora. El cicle de l'aigua. Els corrents oceànics. L'atmosfera: estructura i funcions. Dinàmica atmosfèrica. El clima i grans biomes. Edafogènesi i estructura del sòl. - L'origen de la vida en la Terra. Hipòtesis destacades: origen diví, generació espontània, síntesi prebiòtica, panspèrmia. - Controvèrsia actual: panspèrmia versus evolució molecular i cel·lular. - Condicions particulars de la Terra que la fan habitable. - La possibilitat de vida en altres planetes. - L'ecosistema: concepte, components i interaccions. Relació entre els components biòtics i	UP2	1r i 2n trimestre

abiòtics. - Factors biòtics: relacions intraespecífiques i interespecífiques. - Factors abiòtics: sòl, composició química de l'aigua, clima. - Els éssers vius com a components biòtics de l'ecosistema. Classificació: productors, consumidors i descomponedors. La diversitat biològica i l'origen de la biodiversitat; principis bàsics de la teoria de l'evolució. Adaptacions al medi. - Dinàmica dels ecosistemes. Les relacions tròfiques als ecosistemes. Fluxos d'energia i cicles de la matèria. Els cicles biogeoquímics. Paràmetres tròfics: biomassa i producció biològica. L'ecosistema al llarg del temps: successió, autoregulació i regressió. Estratègies de la k i de la r. Resolució de problemes relacionats. - Principals problemes ambientals. Contaminació atmosfèrica: gasos d'efecte hivernacle, l'efecte hivernacle, el forat de la capa d'ozó. L'escalfament global i el canvi climàtic. - Contaminació de l'aigua: eutrofització, salinització dels aqüífers a les Illes Balears. - Desertificació i desertització. - Destrucció dels espais naturals i pèrdua de biodiversitat. - Riscos geològics: causes i conseqüències. - El model de desenvolupament sostenible. Recursos renovables i no renovables: la importància de l'ús i explotació responsables. Les energies renovables. La prevenció i la gestió de residus. L'economia circular. - La relació entre la conservació mediambiental, la salut humana i el desenvolupament econòmic de la societat. Concepte una sola salut (one health).		
D. BIOLOGIA PER AL SEGLE XXI - Els bioelements. Classificació i característiques. - Biomolècules orgàniques i inorgàniques. Composició química i estructura bàsica. Glúcids, lípids, proteïnes i àcids nucleics. - Relació entre estructura i funcions biològiques de les biomolècules. - Expressió de la informació genètica: processos implicats. Dogma central de la biologia molecular. - El codi genètic: característiques i relació amb la seva funció biològica. Problemes d'aplicació del codi genètic en la traducció. - Concepte d'enginyeria genètica. Tècniques d'enginyeria genètica i les seves aplicacions: PCR,	UP3	2n trimestre

enzims de restricció, clonació molecular, CRISPR-CAS9, etc. Possibilitats de la manipulació dirigida de l'ADN. - Concepte de biotecnologia. Els microorganismes i la biotecnologia. Aplicacions en medicina, agricultura, ramaderia, recuperació mediambiental i processos industrials. - La transmissió genètica de caràcters: principis bàsics de genètica mendeliana. Resolució de problemes i anàlisis de les proporcions de genotips i fenotips. - Malalties infeccioses i no infeccioses. - Principals agents infecciosos. - Conceptes de pandèmia, epidèmia i zoonosi. - Les vacunes: mecanisme d'acció i la seva importància. - Els antibiòtics: concepte i la importància de l'ús adequat.		
E. LES FORCES QUE ENS MOUEN - Les quatre forces fonamentals de la natura: gravitatòria, electromagnètica, nuclear forta i nuclear dèbil. Fenòmens relacionats amb aquestes forces. - La llei fonamental de la gravitació: concepte, paràmetres i aplicació. Càlcul d'acceleracions de la gravetat a la superfície d'alguns planetes segons les seves característiques (massa i radi). - Concepte de força. - Les tres lleis de Newton: concepte i aplicació amb càlculs de la segona llei en problemes senzills, amb forces alineades amb els eixos cartesianes, amb o sense fregament. - Llei de l'estàtica: estructures en relació amb la física, la biologia, la geologia o l'enginyeria. - Moments d'una força, amb braç i força perpendiculars. Concepte i càlcul. - Condicions d'equilibri: equilibri de forces i equilibri de moments. - Aplicació de càlculs d'equilibri de forces i de moments a casos de la vida quotidiana. - Conceptes de diversos aspectes cinemàtics: posició, velocitat, acceleració, espai recorregut, desplaçament i trajectòria. - Estudi dels casos del moviment rectilini uniforme (MRU) i del moviment rectilini uniformement accelerat (MRUA), amb especial atenció als tirs verticals i les caigudes lliures. - Estudi dels casos del moviment circular uniforme (MCU) i del moviment circular uniformement accelerat (MCUA), - Càlculs de temps, espais, angles, velocitats i acceleracions.	UP4	3r trimestre

- Definició de moment lineal d'una partícula i el seu càlcul. - Principi de conservació del moment lineal d'un sistema de partícules aplicat a xocs i col·lisions en una sola direcció alineada amb un dels eixos cartesianes. Casos: ambdues partícules acostant-se en sentits contraris; ambdues partícules acostant-se en el mateix sentit; i amb una partícula en repòs. - Concepte d'energia mecànica (potencial i cinemàtica). - Principi de conservació de l'energia mecànica. - Aplicació al cas del tir vertical o la caiguda lliure per calcular altures o velocitats. - Lleis de la mecànica relacionades amb el moviment: comportament d'un objecte mòbil i les seves aplicacions, per exemple, en la seguretat vial o en el desenvolupament tecnològic.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Per avaluar els alumnes al llarg del curs en la **matèria de Ciències Generals de 2n de Batxillerat**, l'obtenció de la qualificació es farà en base a tot un seguit d'evidències obtingudes a partir de les següents eines d'avaluació:

Eines de qualificació	Percentatge

• Proves escrites	90%
• Feina alumnat, participació, actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes ○ Iniciativa i hàbits de feina ○ Resolució de problemes (tasques i deures) ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques ○ Dur el material necessari ○ Compliment de la normativa de convivència	10%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: IGUALTAT DE GÈNERE (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1 Comprendre com funciona el sistema sexe-gènere, com a constructe social que ha configurat els models de masculinitat i feminitat, per afavorir un desenvolupament integral i autònom de la personalitat, plural i respectuós, que qüestionï els estereotips de gènere.	CA 1.1 Comprendre el procés de socialització diferencial en la construcció de les identitats de gènere, compartint conceptes i identificant els diversos agents de socialització per afavorir models de feminitat i masculinitat no hegemònics. CA 1.2 Detectar i analitzar críticament els mandats i imatges estereotipades de les dones i els homes a la vida quotidiana, a les professions, als mitjans de comunicació i a les xarxes socials, declinant prejudicis i estereotips misògins i androcèntrics. CA 1.3 Transferir els aprenentatges a la mateixa realitat personal i social, utilitzant un llenguatge inclusiu, mostrant actituds de respecte i igualtat en les relacions interpersonals i rebutjant la discriminació per qüestions de sexe o gènere.		30
CE 2 Reflexionar sobre la importància de les relacions igualitàries entre homes i dones en la societat actual, identificar creences, comportaments i actituds que generen violència cap a les dones, adoptant una postura crítica, de denúncia i de transformació social.	CA 2.1 Identificar, detectar i rebutjar comportaments i actituds que puguin suposar qualsevol mena de violència envers les dones, manifestant respecte i solidaritat cap a les víctimes de violència masclista. CA 2.3 Realitzar accions transformadores que puguin revertir les violències masclistes, mostrant actituds d'implicació i canvi cap a una societat més igualitària.		20

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

CE 3 Identificar les situacions d'invisibilitat i marginalitat que ha patit històricament i que encara avui dia pateix la dona, per tal d'integrar la seva contribució al patrimoni cultural, social i científic, com a protagonistes del passat, del present i del futur.	CA 3.1 Valorar el paper de les dones al llarg de la història, identificant-ne els diferents moments en què el moviment feminista ha contribuït al desenvolupament dels sistemes democràtics. CA 3.2 Conèixer dones referents en tots els àmbits, reparant el silenci que la història ha construït i visibilitzant un present amb igualtat d'oportunitats. CA 3.3 Reconèixer les diferents situacions discriminatòries que han patit i pateixen les dones, relacionant-les amb múltiples variables (econòmiques, polítiques, socials, culturals...).		20
CE 4 Donar a conèixer les característiques de l'educació sexual integral, per contribuir a la salut i el benestar del jovent i afavorir unes relacions afectives sanes i igualitàries.	CA 4.1 Desenvolupar el coneixement i la curiositat sobre el propi cos, per tal d'aprofundir en els canvis físics, emocionals i socials que es produeixen durant l'adolescència. CA 4.2 Identificar les característiques personals que contribueixen al desenvolupament humà, per legitimar les diferents maneres de ser, estar i estimar, sempre des de la responsabilitat afectiva CA 4.3 Conèixer com afecta la pornografia i el sistema prostitucional a les relacions afectivosexuals, desplegant una mirada crítica envers aquesta realitat.		15
CE 5 Conèixer la diversitat afectiva, sexual i de gènere, per garantir el respecte cap a les diferents identitats i l'orientació sexual de les persones.	CA 5.1 Comprendre conceptes bàsics que estiguin relacionats amb la identitat, l'expressió i l'orientació de les persones, obtenint així una terminologia comuna, que pot afavorir l'autoconeixement. CA 5.2 Valorar el paper de les persones LGTBIQ+ al llarg de la història, entendre les causes i conseqüències de la seva invisibilització i la importància de tenir referents en el present. CA 5.3 Identificar, detectar i rebutjar comportaments i actituds que puguin suposar qualsevol mena de violència cap a les persones LGTBIQ+, tenint present la importància de la convivència i el respecte cap a totes les persones.		15

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LA CONSTRUCCIÓ SOCIAL SEXE - GÈNERE. Conceptes clau: sistema sexe- gènere, socialització de gènere, estereotip de gènere, masclisme, patriarcat, feminisme. Diferenciació precisa entre els conceptes que reflecteixen pressions socials derivades de construccions arbitràries i aquells que fomenten l'autorealització i el desenvolupament integral, digne i saludable de la persona.	UP 1	Primer trimestre
B. LES VIOLÈNCIES CAP A LES DONES. L'iceberg de la violència masclista. Violències invisibles: violència psíquica, violència simbòlica, violència econòmica, violència institucional. Violències visibles: violència física, violència sexual (agressions sexuals, abusos sexuals, assetjament sexual, ciberassetjament). La identificació i comprensió del risc que suposa no detectar la cultura del mite de l'amor romàntic. Els Drets Humans i els ODS com a base epistemològica, humana i punt de partida global cap a la igualtat.	UP 2	Primer trimestre
C. LA VISIBILITZACIÓ DE LA DONA. La història del moviment feminista: recorregut històric des de les primeres accions individuals a les lluites col·lectives de les primeres onades feministes. La silenciament i invisibilització històrica de la dona en l'àmbit públic de la societat, en la cultura, en la ciència, en l'art, en la política, en l'economia... Nous referents: Simone de Beauvoir, Vandana Shiva, Chimamanda Ngozi Adichie, Malala Yousafzai, Silvia Federici, Angela Davis... La vulnerabilitat de les dones migrades a Occident. La desigualtat de drets entre homes i dones en països no occidentals. Interseccionalitat i feminisme. Ecofeminisme.	UP 3	Segon trimestre
D. EDUCACIÓ SEXUAL I INTEGRAL. Els canvis físics, emocionals i socials a l'adolescència.	UP 4	Segon / tercer

Autoestima i autoconcepte. Relacions sanes i igualitàries: la responsabilitat afectiva. Pornografia i prostitució: sexualitat, poder i domini patriarcal.		trimestre
E. LA DIVERSITAT AFECTIVOSEXUAL I DE GÈNERE Conceptes clau: corporalitat, identitat de gènere, orientació sexual, expressió de gènere, LGTBIQ+ La història del moviment LGTBIQ+. LGTBIfòbia.	UP 5	Tercer trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuels, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

Treball interdisciplinari amb l'assignatura optativa Taller lingüístic. Amb la previsió de participar en el projecte "Ulls de dona", consistent en l'elaboració d'un curtmetratge. Tant el professorat com l'alumnat rebrà formació externa dels encarregats del projecte.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO	Marxa organitzada per l'Ajuntament d'Inca pel 25 N. Participació en el projecte interdisciplinari "Ulls de dona". Amb els alumnes de Taller	Participació de la marxa del 8M.	

	lingüístic.		
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'alumnat que dugui pendent aquesta matèria, per a assolir la suficiència haurà de lliurar un dossier de tasques. Aquest dossier és un compendi d'activitats on s'arreglaran aquells criteris d'avaluació que l'alumne en qüestió no hagi assolit.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: CULTURA CLÀSSICA I

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1. Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre el marc geogràfic i les principals etapes de la història de Grècia i Roma, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar respostes en diversos formats.	CA 1.2. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural i lingüística, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn. CA 1.2. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural i lingüística, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.		Res 1

	1.3 Elaborar treballs individuals o en grup, mitjançant la recerca, selecció i tractament de la informació sobre els pobles que vivien a les Illes Balears abans dels romans i com es va modificar el territori amb la romanització.		1
2. Valorar el paper de la civilització grecolatina a l'origen de la identitat europea, analitzant críticament la seva pervivència en diferents aspectes de la societat actual per poder valorar el seu llegat cultural, artístic i social.	2.1. Determinar les característiques de les principals formes d'organització política presents a Grècia i Roma establint semblances i diferències entre elles i comparant de forma crítica les formes de govern de l'antiguitat amb les actuals, adquirint consciència del que suposa ser ciutadà europeu en una societat lliure i democràtica. 2.2. Establir les característiques i l'evolució de les classes socials a Grècia i Roma mitjançant la comparació entre ambdós models i fent una anàlisi crítica de la pervivència d'aquests models en la societat actual.		Res (s'avalua a Clàssica II) Res (s'avalua a Clàssica II)

	2.3. Identificar les formes actuals de la distribució del treball i el procés d'equiparació dels papers d'homes i dones iniciat a la nostra societat, establint comparacions amb la composició de la família a Grècia i Roma i els rols assignats als seus membres i les principals formes de treball i de lleure existents en l'antiguitat.		1
3. Conèixer els principals déus i deesses de la mitologia grecolatina, així com els protagonistes dels cicles mítics més rellevants, per reconèixer-los a obres artístiques de diferents tipus i perquè serveixin d'inspiració per elaborar obres de diferent format que s'inspiren en la mitologia.	3.1. Descriure els components bàsics de la religió al món antic, reconeixent els diferents tipus de festivitats, rituals i sacrificis relacionats amb els déus olímpics, comparant-los amb festes i rituals religiosos coneguts per l'alumne i valorant críticament la seva pervivència en les manifestacions festives i religioses actuals. 3.2. Distingir els principals déus i deesses de la mitologia grecolatina, identificant-los pels seus atributs a diferents representacions, reconeixent les escenes		5 15

	mitològiques que protagonitzen, identificant aquesta iconografia en diferents formats artístics i conceptuals i posant esment al paper submís o de víctima de la dona. 3.3 Exposar la pervivència de les diferents manifestacions religioses i mitològiques grecolatines, comparant-les amb les que perviuen a la nostra societat (les representacions teatrals, els espectacles públics i esportius, la cultura popular i els costums i rituals religiosos).		25
4. Analitzar la presència del grec i el llatí a les llengües de l'alumne per tal d'entendre el significat etimològic i ser capaç d'identificar i formar paraules a partir dels ètims donats, per produir materials en diferents formats amb el lèxic adquirit i estimar i respectar la diversitat lingüística fomentant l'interès per l'estudi d'altres llengües, entre les quals les llengües clàssiques.	4.1. Descriure els diversos tipus d'escriptura, distingint diferents tipus d'alfabets i de suports gràfics, establint comparacions amb els usats actualment i relacionant la importància de l'escriptura amb l'evolució de la humanitat. 4.2. Inferir l'origen comú de diferents llengües europees i identificar les llengües romàniques i no romàniques de la península Ibèrica, situant-les en un mapa.		Res (s'avalua a Clàssica II) 2

	4.3. Ampliar el vocabulari amb un lèxic mínim de tipus tècnic i científic d'origen grecollatí, en la llengua pròpia, assenyalant-ne la relació amb les arrels o ètims llatins i grecs i millorar la competència lingüística.		50

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
BLOC 1. Geografia. Interpretació i elaboració de mapes i gràfics del marc geogràfic de les civilitzacions grega i romana. Reconeixement de descobridors, llocs i dades arqueològiques. Influx del marc geogràfic en el desenvolupament de les civilitzacions grega i romana.	2,3,4	2
BLOC 2. Història.	2,3,4,	2

Principals fets històrics de la civilització grega i romana: etapes, personatges importants, fets rellevants. Connexions entre la història de Grècia i Roma i la d'altres civilitzacions.		
BLOC 3. Mites. Principals déus i herois de la mitologia grecolatina: denominació en grec i llatí dels principals déus, trets que els caracteritzen, atributs i àmbit d'influència. Els grans cicles mítics de l'antiguitat grecolatina. Reconeixement de mites i personatges mitològics en les manifestacions artístiques i literàries posteriors al món clàssic, especialment en l'art i la literatura de les Illes Balears. Diferenciació i classificació dels distints tipus de personatge mític (déu, deessa, heroi, heroïna...). Mites i herois. Relació dels mites grecs amb la rondallística popular de les Illes Balears.	1	1
BLOC 4. Art. Art clàssic com a generador de models per a la posteritat. Grecs i art. Pervivència dels models clàssics en tots els tipus de manifestacions artístiques. Arquitectura i escultura a Grècia i Roma. Principals obres i models. Art clàssic a l'Estat espanyol.	2	1

BLOC 5. Societat i vida quotidiana. Societat grega: vida quotidiana i formes de govern. La polis. Societat romana, de la república a l'imperi: vida quotidiana i institucions. Oci a Grècia i Roma: Jocs Olímpics, ludi circenses, el teatre. Comparació entre organització politicosocial i vida privada a Roma i a l'actualitat.	2	1
BLOC 6. LLENGUA I LÈXIC Origen de l'escriptura. Tipologies. Diferenciació dels tipus d'escriptura. Alfabet grec i llatí. Llatí i grec, llengües indoeuropees. Llengües romàniques. Llengües a l'Estat espanyol. Reconeixement d'arrels gregues i llatines en el vocabulari científicotècnic del català i del castellà. Derivació i composició sobre bases gregues i llatines. Prefixos i sufixos més productius. Hel·lenismes. Llatinismes. Paraules patrimonials, cultismes i semicultismes.	5,6.	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES

	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO): INTRODUCCIÓ A LA FILOSOFIA (OPTATIVA 3R ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Usar i valorar adequadament arguments i estructures argumentals, a partir de la seva anàlisi, tant formal com informal, per produir i apreciar discursos, expressions o reflexions, personals o col·lectives, orals i/o escrites, de forma rigorosa, i evitar així modes dogmàtics, fonamentalistes, fal·laços i esbiaixats de sostenir opinions o hipòtesis incoherents.	CA 1.1 Produir i avaluar discursos argumentatius, orals i escrits, sobre qüestions i problemes filosòfics, demostrant un ús correcte de normes i pautes lògiques, retòriques i argumentatives. CA 1.2 Detectar i evitar modes dogmàtics, fal·laços i esbiaixats de sostenir opinions i hipòtesis, i exercitar les virtuts argumentatives, demostrant comprensió de la naturalesa d'aquestes fal·làcies i biaixos, així com de la necessitat de sotmetre la pràctica argumentativa a principis ètics com ara la cooperació, el compromís amb la veritat, el respecte a la pluralitat i el rebuig de tota actitud vexatòria, discriminatòria o arbitrària.	UP1: Ens poden matar per fer massa preguntes? UP 2: Per què hi ha llibres prohibits? UP 3: És humana la felicitat?	CA 1.1. 14 CA 1.2. 10
CE 2 Practicar l'exercici del diàleg filosòfic de manera rigorosa, crítica, tolerant i empàtica, interioritzant les pautes ètiques i formals que	CA 2.1 Promoure el contrast i l'intercanvi d'idees i l'exercici d'una ciutadania activa i democràtica a través de l'exercici de la participació en activitats	UP1: Ens poden matar per	CA2.1. 14

requereix, mitjançant la participació en activitats grupals i a través del plantejament dialògic de les qüestions filosòfiques, per promoure el contrast i l'intercanvi d'idees i l'exercici d'una ciutadania activa i democràtica.	grupals i del diàleg racional, respectuós, obert, constructiu i compromès amb la veritat sobre qüestions i problemes rellevants filosòficament.	fer massa preguntes ? UP 3: És humana la felicitat?	
CE 3 Identificar problemes i formular preguntes sobre el fonament, el valor i el sentit de la realitat i l'existència humana, a partir de l'anàlisi i la interpretació d'imatges, màximes, texts breus, audiovisuals, cinema, lectura de llibres, música, art i altres formes d'expressió filosòfica i cultural, per reconèixer la radicalitat i la transcendència d'aquestes qüestions, així com la necessitat d'afrontar-les per desenvolupar una vida reflexiva i conscient.	CA 3.1 Reconèixer la radicalitat i transcendència dels problemes filosòfics mitjançant el seu reconeixement i anàlisi en texts i altres mitjans d'expressió filosòfica o més àmpliament cultural. CA 3.2 Desenvolupar una actitud indagadora, autònoma i activa en l'àmbit de la reflexió filosòfica, mitjançant el disseny, l'elaboració i la comunicació pública de productes originals, com ara treballs de recerca, etc.	UP1: Ens poden matar per fer massa preguntes ? UP 2: Per què hi ha llibres prohibits? UP 3: És humana la felicitat?	CA 3.1. 10 CA 3.2. 12
CE 4 Reconèixer el caràcter plural de les concepcions, idees i arguments entorn de cadascun dels problemes fonamentals de la filosofia, fent un ús teòric de la raó. Això és, analitzar críticament i dialècticament diverses tesis i	CA 4.1 Generar una concepció complexa i no dogmàtica dels problemes filosòfics mitjançant l'anàlisi crítica de tesis filosòfiques diferents i oposades, que en promoguin la comprensió i la necessitat de pensar-les i expressar-les com a moments d'un	UP1: Ens poden matar per fer massa preguntes ?	CA 4.1. 10 CA 4.2. 10

màximes filosòficament rellevants i relatives al coneixement de la realitat, per generar una concepció complexa i no dogmàtica d'aquestes qüestions i idees, promovent una actitud oberta, tolerant, amb capacitat de consens i compromesa amb la resolució racional i pacífica dels conflictes.	procés dinàmic i sempre obert de reflexió i diàleg filosòfic. CA 4.2 Generar una concepció complexa, rigorosa i crítica de la riquesa i influència del pensament filosòfic, identificant i analitzant les idees i teories filosòfiques principals a texts o documents pertanyents a qualsevol àmbit cultural, així com en relació amb experiències, accions o esdeveniments comuns i d'actualitat.	UP 3: És humana la felicitat? UP 4: Som animals violents?	
CE 5 Analitzar problemes ètics i polítics mitjançant l'exposició crítica i dialèctica de totes les posicions filosòficament pertinents en la interpretació i resolució dels mateixos, per desenvolupar el judici propi i l'autonomia moral. Desenvolupar la sensibilitat i comprensió crítica de l'art i altres manifestacions amb valor estètic, per contribuir a l'educació amb cura dels sentiments i la gestió de les emocions estètiques, per generar una actitud reflexiva pel que fa al llenguatge de les imatges.	CA 5.1 Desenvolupar el propi judici i l'autonomia moral mitjançant l'anàlisi filosòfic de problemes ètics i polítics fonamentals, tant de la història del pensament com de l'actualitat, considerant les diferents posicions en competició, i elaborant, argumentant, exposant i sometent el diàleg a les altres tesis al respecte. CA 5.2 Generar un equilibri adequat entre l'aspecte racional i l'emotiu en la consideració dels problemes filosòfics, especialment els referits a l'àmbit de l'estètica, mitjançant la reflexió expressa entorn de l'experiència artística i l'anàlisi del paper de les imatges i el llenguatge audiovisual a la cultura contemporània.	UP1: Ens poden matar per fer massa preguntes ? UP 2: Per què hi ha llibres prohibits? UP 4: Som animals violents?	CA 5.1. 10 CA 5.2. 10

		UP 5: "Això" és art?	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Hipàtia d'Alexandria: defensa el teu dret a pensar, perquè fins i tot pensar de manera errònia és millor que no pensar. - Marina Garcés: «la filosofia no és un abric, és la pell; no és un vestit, és la carn; no és un paper, és una forma de vida». - Sòcrates: «coneix-te a tu mateix».	UP 1. Ens poden matar per fer massa preguntes?	1
-El panòptic de Foucault i el control social. -Hannah Arendt: "Sota la tirania és més fàcil actuar que pensar". - Kant: "Aude Sapere!" (Atreveix-te a pensar).	UP 2: Per què hi ha llibres prohibits?	2
- Epicur de Samos: "El plaer és el principi i la fi de la vida feliç". - Aristòtil: "Sense amistat no podem ser feliços." - Aristòtil: "una oroneta no fa estiu".	UP 3: És humana la felicitat?	2

-Immanuel Kant: "Actua de tal manera que tractis la humanitat, tant en la teva persona com en la de qualsevol altre, sempre com a fi i mai com a mitjà." -Hannah Arendt: "Sota la tirania és més fàcil actuar que pensar." -El panòptic de Foucault i el control social.	UP 4: Som animals violents?	3
- Nietzsche: "Sense la música, la vida seria un error." - Kant: "La bellesa plau sense concepte" - Definició, àmbits i problemes de l'estètica: art, bellesa i gust. Teories clàssiques i modernes sobre la bellesa i l'art. Teories i problemes estètics contemporanis.	UP 5: "Això" és art?	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			

3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA EDUCACIÓ EN VALORS ÈTICS I CÍVICS

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Inquirir i investigar tot el que fa referència a la identitat humana i a qüestions ètiques relatives al propi projecte vital, analitzant críticament informació fiable i generant una actitud reflexiva sobre aquest tema, per promoure l'autoconeixement i l'elaboració de plantejaments i judicis morals de manera autònoma i raonada.	1.1. Construir i expressar un concepte ajustat de si mateix reconeixement les múltiples dimensions de la seva naturalesa i personalitat, així com de la seva dimensió cívica i moral a partir de la recerca i el diàleg entorn de diverses concepcions sobre la naturalesa humana.	1,2	9
	1.2. Identificar, gestionar i comunicar idees, emocions, afectes i desitjos amb comprensió i empatia cap a les altres persones, demostrant autoestima i compartint un concepte adequat del que han de ser les relacions amb altres persones, incloent l'àmbit afectiu-sexual.		9
	1.3. Desenvolupar i demostrar autonomia moral a través de la pràctica de la deliberació		9

	racional, l'ús de conceptes ètics i el diàleg respectuós amb els altres, a l'entorn de diferents valors, de diferents maneres de vida, de diferents problemes relacionats amb l'exercici dels drets individuals, de l'ús responsable i segur de les xarxes, de les conductes addictives i de l'assetjament escolar.		
2. Actuar i interactuar d'acord amb normes i valors cívics i ètics, a partir del reconeixement fonamentat de la seva importància per tal de regular la vida comunitària i la seva aplicació efectiva i justificada en diferents contexts, per promoure una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i compromesa amb el bé comú.	2.1. Promoure i demostrar una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i compromesa amb el bé comú, a partir de la recerca sobre la naturalesa social i política de l'ésser humà i l'ús i comprensió crítica dels conceptes de llei, poder, sobirania, justícia, Estat, democràcia, dignitat i drets humans. 2.2. Fomentar l'exercici de la ciutadania activa i democràtica a través del coneixement del moviment associatiu i la participació respectuosa, dialogant i constructiva en activitats de grup que impliquin prendre decisions col·lectives, planificar accions coordinades i resoldre problemes aplicant procediments i principis cívics, ètics i democràtics explícits. 2.3. Contribuir a generar un compromís actiu	3,4	7 10

	amb el bé comú a través de l'anàlisi i la presa raonada i dialogant de posició entorn de qüestions ètiques d'actualitat com la lluita contra la desigualtat i la pobresa, el dret al treball, la salut, l'educació i la justícia, així com sobre els fins i límits ètics de la recerca científica.		7
	2.4. Prendre consciència de la lluita per una efectiva igualtat de gènere i del problema de la violència i explotació sobre les dones, a través de l'anàlisi de les diverses ones i corrents del feminisme i de les mesures de prevenció de la desigualtat, la violència i la discriminació per raó de gènere i orientació sexual, mostrant igualment coneixement dels drets LGTBIQ+ i reconeixent la necessitat de respectar-los.		7
	2.5. Contribuir activament al benestar social adoptant una posició pròpia, explícita, informada i èticament fonamentada, sobre el valor i pertinència dels drets humans, el respecte per la diversitat cultural, la consideració dels béns públics globals i la		7

	percepció del valor social dels impostos. 2.6. Contribuir a la consecució d'un món més just i pacífic a través de l'anàlisi i reconeixement de la història democràtica del nostre país i de les funcions de l'Estat de dret i les seves institucions, els organismes internacionals, les associacions civils, i els cossos i forces de seguretat de l'Estat en el manteniment del propòsit de l'assoliment de la pau i la seguretat integral, atendre les víctimes de la violència i promoure la solidaritat i la cooperació entre les persones i els pobles.		7
3. Entendre la naturalesa interconnectada i inter i ecodependent de les activitats humanes, mitjançant la identificació i anàlisi de problemes ecosocials de rellevància, per tal de promoure hàbits i actituds èticament compromesos amb l'assoliment de formes de vida sostenibles.	3.1. Descriure les relacions històriques d'interconnexió, interdependència i dependència ecològica entre les nostres vides i l'entorn a partir de l'anàlisi de les	5	7

	causes i conseqüències dels més greus problemes ecològics i socials que ens afecten. 3.2. Valorar diferents plantejaments científics, polítics i ètics amb els quals afrontar l'emergència climàtica i la crisi mediambiental a través de l'exposició i el debat argumental entorn d'aquests. 3.3. Promoure estils de vida èticament compromesos amb l'assoliment d'un desenvolupament sostenible, contribuint per si mateix i en el seu entorn a la prevenció dels recursos, els residus, la gestió sostenible dels recursos, la mobilitat segura, sostenible i saludable, el comerç just, el consum responsable, la cura del patrimoni natural, el respecte per la diversitat cultural, i la cura i protecció dels animals.		7
4. Mostrar una adequada estima de si mateix i de l'entorn, reconeixent i valorant	4.1. Desenvolupar una actitud de gestió equilibrada de les emocions, d'estima i cura de	1,2,3,4,5	7

les emocions propis i els sentiments propis i aliens, per a l'assoliment d'una actitud empàtica i acurada respecte als altres i a la naturalesa.	si mateix i dels altres, identificant, analitzant i expressant de manera assertiva les pròpies emocions i sentiments, i reconeixent i valorant els dels altres en diferents contextos i entorn d'activitats creatives i de reflexió individual o dialogada sobre qüestions ètiques i cíviques.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Bloc 1. Autoconeixement i autonomia moral La recerca ètica i la resolució de problemes complexos. El pensament crític i filosòfic. La naturalesa humana i la identitat personal. Dignitat, llibertat i moralitat. L'educació de les emocions i els sentiments. L'autoestima personal. La igualtat i el respecte mutu en les relacions amb altres persones. L'educació afectiva i sexual.	1,2	1

Desitjos i raons. La voluntat i el judici moral. Autonomia i responsabilitat. L'ètica com a guia de les nostres accions. La reflexió entorn del que és valuós i els valors: universalisme i pluralisme moral. Normes, virtuts i sentiments morals. Ètiques de la felicitat, ètiques del deure i ètiques de la virtut. El conflicte entre legitimitat i legalitat. L'objecció de consciència. Els drets individuals i el debat entorn de la llibertat d'expressió. El problema de la desinformació. La protecció de dades i el dret a la intimitat. El ciberassetjament i les situacions de violència a les xarxes. Les conductes additives.		
Bloc 2. Societat, Justícia i democràcia Les virtuts del diàleg i les normes d'argumentació. La resolució pacífica de conflictes. L'empatia amb els altres. La naturalesa i origen de la societat: competència i cooperació, egoisme i altruisme. Les estructures socials i els grups de pertinença. La política: llei, poder, sobirania i justícia. Formes d'estat i tipus de govern. L'Estat de dret i els valors constitucionals. La democràcia: principis, procediments i institucions. La memòria democràtica. La guerra, el terrorisme i altres formes de violència política. Les diferents generacions de drets humans. La seva constitució històrica i la seva rellevància ètica. Els drets de la infància. Associacionisme i voluntariat. La ciutadania i la participació democràtica. Els codis deontològics. Les ètiques aplicades. La desigualtat econòmica i la lluita contra la pobresa. Globalització econòmica i béns públics globals. El comerç just. El dret al treball, la salut, l'educació i la justícia. El valor social dels impostos. La igualtat de gènere i les diverses onades i corrents del feminisme. La prevenció de l'explotació i la violència contra nenes i dones. La corresponsabilitat en les tasques domèstiques i de cures. L'interculturalisme. La inclusió social i el respecte per la diversitat i les identitats culturals i de gènere. Els drets LGTBIQ+. Diferència	3,4	2

entre la noció de pluralitat i la de diversitat. Fins i límits ètics de la recerca científica. La bioètica. El desafiament de la intel·ligència artificial. Les propostes transhumanistes. Accions individuals i col·lectives a favor de la pau. La contribució de l'Estat i els organismes internacionals a la pau, la seguretat integral i la cooperació. L'atenció a les víctimes de la violència. El dret internacional i la ciutadania global. Les forces armades i la defensa al servei de la pau. El paper de les ONG i de les ONGD. Les conseqüències socials, econòmiques i ecològiques de la <i>turistificació</i>. Les tecnologies de la comunicació: avantatges i problemes. Intimitat i privacitat. El cervell humà: la tecnologia insubstituïble. Problemes ètics de la intel·ligència artificial.		
Bloc 3. Sostenibilitat i ètica ambiental Interdependència, interconnexió i ecodependència entre les nostres formes de vida i l'entorn. El local i el global. Consideració crítica de les diverses cosmovisions sobre la relació humana amb la naturalesa. Els límits del planeta i l'esgotament dels recursos. La petjada ecològica de les accions humanes. L'emergència climàtica. Diversos plantejaments ètics, científics i polítics entorn dels problemes ecosocials. L'ètica ambiental. L'ètica de les cures i l'ecofeminisme. Els Objectius de desenvolupament sostenible. El decreixement. L'economia circular. El compromís actiu amb la protecció dels animals i el medi ambient. Els drets dels animals i de la naturalesa. La perspectiva biocèntrica. Estils de vida sostenible: la prevenció dels residus i la gestió sostenible dels recursos. La mobilitat segura, saludable i sostenible. El consum responsable. Alimentació i sobirania alimentària. Comunitats resilents i en transició.	5	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			

2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: FILOSOFIA(BAT)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1 Identificar problemes i formular preguntes sobre el fonament, valor i sentit de la realitat i l'existència humana, a partir de l'anàlisi i interpretació de textos i altres formes d'expressió filosòfica i cultural, per reconèixer la radicalitat i transcendència de tals qüestions, així com la necessitat d'afrontar-les per desenvolupar una vida reflexiva i conscient de si.	CA 1.1 Reconèixer la radicalitat i transcendència dels problemes filosòfics mitjançant el seu reconeixement, anàlisi i reformulació en textos i altres mitjans d'expressió, tant filosòfics com literaris, històrics, científics, artístics o relatius a qualsevol altre àmbit cultural.		7
CE 2 Cercar, gestionar, interpretar, produir i transmetre correctament informació relativa a qüestions filosòfiques, a partir de l'ús contrastat i segur de fonts, l'ús i anàlisi rigorosa d'aquestes i l'ús de procediments elementals de recerca i comunicació, per desenvolupar una actitud indagadora, autònoma, rigorosa i creativa en l'àmbit de la reflexió filosòfica.	CA 2.1 Demostrar un coneixement pràctic dels procediments elementals de la recerca filosòfica a través de tasques com la identificació de fonts fiables, la cerca eficient i segura d'informació i la correcta organització, anàlisi, interpretació, avaluació, producció i comunicació d'aquesta, tant digitalment com per mitjans més tradicionals. CA 2.2 Desenvolupar una actitud indagadora, autònoma i activa en l'àmbit de la reflexió filosòfica, mitjançant el disseny, l'elaboració i la comunicació pública de productes originals, com ara treballs de recerca, dissertacions o comentaris de text.		10 10
CE 3 Usar i valorar adequadament arguments i estructures argumentals, a partir de la seva anàlisi tant formal com informal, per produir i apreciar diferents tipus de discurs de	CA 3.1 Produir i avaluar discursos argumentatius, orals i escrits, sobre qüestions i problemes filosòfics, demostrant un ús correcte de normes i pautes lògiques, retòriques i argumentatives.		10

CE 7 Adquirir una perspectiva global, sistèmica i transdisciplinària en el plantejament de qüestions fonamentals i d'actualitat, analitzant i categoritzant els seus múltiples aspectes, distingint el més substancial de l'accessori i integrant informació i idees de diferents àmbits disciplinaris, des de la perspectiva fonamental de la filosofia, per tractar problemes complexos de manera crítica, creativa i transformadora.	CA 7.1 Afrontar qüestions i temes complexos, de caràcter fonamental i d'actualitat, de manera interdisciplinària, sistèmica i creativa, utilitzant conceptes, idees i procediments provinents de diferents camps del saber i orientant-los i articulant-los críticament des d'una perspectiva filosòfica.		14
CE 8 Analitzar problemes ètics i polítics fonamentals i d'actualitat, mitjançant l'exposició crítica i dialèctica de diferents posicions filosòficament pertinents en la interpretació i resolució d'aquests, per desenvolupar el judici propi i l'autonomia moral amb una mirada igualitària, justa i amb perspectiva de gènere.	CA 8.1 Desenvolupar el propi judici i l'autonomia moral mitjançant l'anàlisi filosòfica de problemes ètics i polítics fonamentals i d'actualitat, considerant les diferents posicions en disputa i elaborant, argumentant, exposant i sotmetent al diàleg amb els altres les pròpies tesis sobre aquest tema des de el respecte i la flexibilitat.		14
CE 9 Desenvolupar la sensibilitat i la comprensió crítica de l'art i altres manifestacions i activitats amb valor estètic mitjançant l'exercici del pensament filosòfic sobre la bellesa i la creació artística, per contribuir a l'educació dels sentiments i al desenvolupament d'una actitud reflexiva respecte al llenguatge i sentit de les imatges.	CA 9.1 Generar un adequat equilibri entre l'aspecte racional i l'emotiu en la consideració dels problemes filosòfics, especialment els referits a l'àmbit de l'estètica, a través de la reflexió expressa entorn de l'art i a altres activitats o experiències amb valor estètic i l'anàlisi del paper de les imatges i el llenguatge audiovisual en la cultura contemporània.		5

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
A. LA FILOSOFIA I L'ÉSSER HUMÀ a. La reflexió filosòfica entorn de la pròpia filosofia b. L'ésser humà com a subjecte i objecte de l'experiència filosòfica.	1,3,4	
B. CONEIXEMENT I REALITAT a. El problema filosòfic del coneixement i la veritat b. La qüestió de la naturalesa última de la realitat.	2,5,6	
C. ACCIÓ I CREACIÓ a. Ètica i política. b. La reflexió filosòfica entorn de la creació artística	3, 4	

Les UP en les quals es treballaran tots aquests sabers bàsics són les següents:

1. Per què filosofia si ja existeix chat gpt? (mesos de setembre i inicis d'octubre)
2. Puc saber si els unicorns són reals? (octubre i inicis de novembre)
3. Tothom pot fer art? (novembre i desembre)
4. Si tinguéssis superpoders, quin elegiries? (gener, febrer)
5. Els ases fan ciència? (març, abril)
6. Pot ser vertader i fals al mateix temps? (maig, juny)

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Visió conjunta de treballar damunt la lectura i comprensió crítica de textos filosòfics.
- Concreció a totes les unitats de programació de l'aprenentatge de l'alumnat mitjançant la creació d'un glossari filosòfic.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT	Concurs de fotofilosofia duit a terme al mateix centre educatiu.	Previsió de participar en les olimpíades de filosofia organitzades a la UIB.	
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Concretament, aquesta assignatura, es podrà recuperar en dos plaços diferents:

- Avaluació extraordinària de juny.
- Matèria pendent i recuperació durant el proper curs, al segon trimestre.

En aquests dos moments, l'alumnat haurà de realitzar un examen on s'avaluaran totes les competències específiques de la matèria. Si arriba a la suficiència, és a dir, quantitativament arriba a assolir una nota igual o superior a 5 punts, aconsegueix aprovar l'assignatura.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: HISTÒRIA DE LA FILOSOFIA (BAT)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1 Cercar, analitzar, interpretar, produir i transmetre informació relativa a fets històrics i filosòfics, a partir de l'ús crític i segur de fonts i el domini de tècniques bàsiques de recerca, per generar coneixements i produccions pròpies sobre la història dels problemes i idees filosòfics.	CA 1.1 Generar el coneixement rigorós de fonts i documents filosòficament rellevants, amb tècniques de cerca, organització, anàlisi, comparació i interpretació d'aquests i relacionant-los correctament amb contextos històrics, problemes, tesis, autors i autores, així com amb elements que pertanyen a altres àmbits culturals. CA 1.2 Construir judicis propis sobre problemes històrics i filosòfics, a través de l'elaboració i presentació de documents i treballs de recerca sobre ells amb precisió i aplicant els protocols a l'ús, tant de manera individual com grupal i cooperativa.	1,2,3	
CE 2 Reconèixer les normes i pautes de l'argumentació i el diàleg filosòfics mitjançant la identificació i anàlisi d'aquestes en diferents suports i a través de diverses activitats, per aplicar-les amb rigor en la construcció i exposició d'arguments i en l'exercici del diàleg amb els altres.	CA 2.1 Emprar arguments de manera rigorosa, reconeixent i aplicant normes, tècniques i pautes lògiques, retòriques i argumentatives i evitant maneres dogmàtiques, fal·lacies i esbiaixades de sostenir opinions i hipòtesis. CA 2.2 Sostenir l'hàbit del diàleg argumentatiu, empàtic, obert i constructivament compromès amb la cerca del coneixement, a través de la participació activa, respectuosa i col·laborativa en quantes activitats es proposin	1,2,3	
CE 3 Comprendre i expressar diferents concepcions filosòfiques històricament donades, mitjançant l'acostament	CA 3.1 Adquirir i expressar el coneixement significatiu de les propostes filosòfiques més importants que s'han succeït al llarg de la història, a	1,2,3	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

a les seves fonts i el treball crític sobre aquestes, per desenvolupar el coneixement del patrimoni que constitueix part essencial del patrimoni cultural comú.	través de la indagació i la identificació de les qüestions a les quals responen. CA 3.2 Identificar, comprendre i debatre sobre els principals problemes, idees, tesis i controvèrsies filosòfiques de la història del pensament, a través de l'anàlisi i comentari crític de textos i documents filosòfics o rellevants per a la filosofia.		
CE 4 Reconèixer la naturalesa essencialment plural i diversa de les concepcions filosòfiques històricament donades, mitjançant la posada en relació dialèctica de confrontació i complementarietat, per generar una concepció complexa i dinàmica de la història del pensament i promoure una actitud tolerant i compromesa amb la resolució racional i dialogada dels conflictes.	CA 4.1 Generar una concepció plural, dialèctica, oberta i crítica de la història del pensament, a través de la comprensió, la realització de síntesis comparatives i l'exposició de les relacions d'oposició i complementarietat entre tesis, escoles, filòsofs i filòsofes d'una mateixa època o tradició o d'èpoques i tradicions diferents.	1,2,3	
CE 5 Reconèixer la manera en què s'han plantejat successivament, a través de diferents èpoques i concepcions, els mateixos problemes filosòfics, mitjançant l'anàlisi i interpretació de textos i altres maneres d'expressió tant filosòfica com més àmpliament cultural, històricament donats, per afrontar tals problemes a partir de la reflexió crítica sobre el coneixement de l'aportat per la tradició.	CA 5.1 Afrontar els grans problemes filosòfics en el doble aspecte històric i universal a través de l'anàlisi i exposició crítica de les condicions culturals que han permès en cada cas l'aparició i evolució d'aquests problemes en diferents moments de la història. CA 5.2 Comprendre la dimensió temporal i universal dels problemes filosòfics més importants i comparar mitjançant esquemes o altres productes o activitats el tractament filosòfic que se'n fa en diferents èpoques, escoles, tradicions, autors i autores.	1,2,3	
CE 6 Reconèixer les formes diverses en què els interrogants filosòfics i els seus intents de resposta s'han presentat històricament en altres àmbits de la cultura, mitjançant l'anàlisi interpretativa de textos i altres manifestacions que pertanyen a aquests àmbits, per promoure una concepció sistemàtica, relacional i complexa de la història de la cultura occidental i del paper que hi tenen les idees filosòfiques.	CA 6.1 Adquirir una concepció sistèmica i relacional de la història de la cultura occidental i del paper que hi tenen les idees filosòfiques, mitjançant l'anàlisi, comentari i comparació de textos o documents literaris, historiogràfics, periodístics, científics o religiosos, així com de qualsevol manifestació cultural, en els quals s'expressin problemes i concepcions filosòficament rellevants.	1,2,3	
CE 7 Analitzar problemes fonamentals i d'actualitat mitjançant l'exposició crítica de diferents posicions històric-filosòfiques rellevants per comprendre'ls i discutir-hi, per desenvolupar l'autonomia de judici i promoure actituds i accions cívica i èticament conseqüents.	CA 7.1 Desenvolupar l'autonomia de judici i promoure plantejaments, actituds i accions èticament i cívicament conseqüents respecte a problemes fonamentals de l'actualitat, a partir de la comprensió d'idees, teories i controvèrsies històriques i filosòfiques que puguin	1,2,3	

	contribuir a aclarir tals problemes i de l'elaboració de propostes de caràcter crític i personal respecte a ells.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. DE L'ORIGEN DE LA FILOSOFIA OCCIDENTAL A GRÈCIA FINS A LA FI DE L'ANTIGUITAT. - Historicitat i universalitat dels problemes i concepcions filosòfiques. Mètodes de treball en Història de la Filosofia. La perspectiva de gènere a l'hora de pensar la història de la filosofia i la revisió de les historiografies dominants. - El sorgiment de la filosofia occidental a Grècia. Cosmovisió mítica i teorització filosòfica. La filosofia en altres tradicions culturals. - El problema de la realitat en els presocràtics. - Filosofia i ciutadania en la Il·lustració grega: els sofistes i Sòcrates. Aspàsia de Milet i el paper de la dona en la cultura i la filosofia grega. - La discussió ètica: l'intel·lectualisme socràtic i platònic; la teoria de les virtuts en Plató i Aristòtil; el concepte d'<i>eudaimonia</i>. - El debat polític: les propostes platònica i aristotèlica sobre el millor ordre social. - De les <i>polis</i> a l'imperi. Filosofia, ciència i cultura en l'hel·lenisme. Estoïcisme i epicureisme. L'escola cínica. La figura d'Hipàtia d'Alexandria.	1	Primer trimestre
B. DE L'EDAT MITJANA A LA MODERNITAT EUROPEA. - Etapes, mètodes i qüestions fonamentals en la filosofia medieval. Agustí d'Hipona, Ramon Llull, Tomàs d'Aquino i Guillem d'Ockham. La personalitat polifacètica d'Hildegard von Bingen. La filosofia àrab i jueva i el diàleg entre cultures de Ramon Llull.	2	Segon trimestre

- L'assimilació de la filosofia grega per la teologia medieval. El problema de la relació entre fe i raó. - El naixement de la modernitat europea. El Renaixement. El protestantisme. La revolució científica. - Racionalisme i empirisme: René Descartes i David Hume. - El debat metafísic modern. La teoria cartesiana de les substàncies. El materialisme des de Thomas Hobbes a la Il·lustració. - La qüestió de l'origen i fonament de la societat i el poder. Del pensament polític medieval a la teoria del contracte social segons Thomas Hobbes, John Locke i Jean-Jacques Rousseau.		
C. DE LA MODERNITAT A LA POSTMODERNITAT - El projecte il·lustrat: potència i límits de la raó. Els Drets de l'Home. La primera ona feminista: Mary Wollstonecraft i Olympe de Gouges. - La filosofia crítica d'Immanuel Kant i el problema de la metafísica com a saber. - Ètiques de la felicitat i ètiques del deure. L'ètica kantiana enfront de l'utilitarisme. - La crítica del capitalisme: el pensament revolucionari de Karl Marx i la dialèctica de la Il·lustració a l'Escola de Frankfurt. L'anàlisi del totalitarisme d'Hannah Arendt. - La desconstrucció de la tradició occidental en Friedrich Nietzsche i l'herència postmoderna. - Els problemes filosòfics a la llum de l'anàlisi del llenguatge: Ludwig Wittgenstein i la filosofia analítica. - L'existencialisme: Martin Heidegger i Jean Paul Sartre. La raó vital i la raó poètica: José Ortega y Gasset i María Zambrano. - El desenvolupament contemporani del feminisme: Simone de Beauvoir i altres, com per exemple, Amelia Valcárcel i Martha Nussbaum.	3	Tercer trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la

tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes

evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

El lliurar de l'avaluació a l'assignatura Història de la filosofia de 2n de batxillerat seguirà el lliurar referencial de les proves d'accés a la Universitat de la UIB, per la qual cosa, el departament decideix adjudicar els següents pesos qualificatius a les activitats i proves realitzades per l'alumnat:

- Un examen parcial mínim a cada trimestre (40%)
- Diccionari filosòfic (7,5%)
- Conjunt de tasques realitzades al pla lector (7,5%)
- Examen concentrat per trimestre (45%)

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			

2n BAT		Participar a les olimpíades de filosofia de la Universitat de les Illes Balears.	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: PSICOLOGIA (BAT)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar, gestionar, interpretar, produir i transmetre correctament informació relacionada amb els processos mentals i la conducta humana, a partir de l'ús contrastat i segur de fonts, la utilització i l'anàlisi rigorosa d'aquestes i l'ús de procediments elementals de recerca i comunicació, per generar i transmetre judicis i tesis personals i desenvolupar una actitud indagadora, autònoma, rigorosa i creativa en relació amb la investigació psicològica.	CA 1.1 Demostrar coneixement pràctic dels procediments elementals de la investigació en psicologia a través de tasques com la identificació de fonts fiables, l'obtenció i recerca eficient i segura d'informació i l'organització, l'anàlisi, la interpretació, l'avaluació, la producció i la comunicació correctes.	1,2,3,4,5,6,7.	6
	- Identificar fonts d'internet acadèmiques i fiables de les pàgines pseudocientífiques o parapsicològiques que es troben en les xarxes socials.		
	CA 1.2 Desenvolupar una actitud indagadora, autònoma i activa en l'àmbit de la investigació dels processos mentals i la conducta humana, mitjançant el	1,2,3,4,5,6,7.	7

	disseny, elaboració i comunicació pública de productes originals, com ara treballs de recerca o altres. - Realitzar petites recerques o investigacions sobre temàtica psicològica seguint els criteris científics d'una investigació. - Presentar els resultats de les recerques o investigacions de temàtica psicològica que mostrin l'aplicació dels sabers bàsics en aspectes d'interès i preocupació dels alumnes.		
CE 2 Cercar, analitzar, produir i transmetre informació relativa als antecedents històrics de la psicologia i la seva especificitat com a ciència, per tal de reconèixer-ne la dimensió teòrica i pràctica de la psicologia, els trets característics i les limitacions metodològiques i explicatives i aplicar-los a la comprensió del comportament individual i col·lectiu de l'ésser humà.	CA 2.1 Explicar els trets característics de la psicologia, les finalitats, els mètodes de treball i els camps d'aplicació. - Aplicar les característiques metodològiques principals de la psicologia en les recerques i investigacions que realitzen els alumnes. CA 2.2 Reconèixer i exposar les aportacions més importants de la psicologia, des dels inicis fins a l'actualitat, per identificar problemes i les solucions aportades pels diferents corrents psicològics contemporanis. - Entendre i explicar les aportacions més importants dels principals corrents que iniciaren la psicologia com a disciplina científica com ara la psicoanàlisi, la psicologia de la forma, el conductisme, el cognitivisme, etc.	1,2 1	7 6

CE 4 Investigar i analitzar des del punt de vista de la psicologia els principals processos cognitius per identificar les bases cognitives de la percepció, l'atenció, els estats de consciència, la memòria, la intel·ligència, el llenguatge i el pensament que permetin formular preguntes rellevants sobre l'aprenentatge humà.	CA 4.1 Comprendre la percepció humana com un procés constructiu eminentment subjectiu i limitat, en el qual té l'origen el coneixement de la realitat. - Descriure el procés constructiu de la percepció i dels diferents aspectes que condicionen l'atenció humana i els trastorns relacionats com el TDAH o el TEA. - Investigar sobre els factors que permeten, alteren o distorsionen l'atenció, com a mecanisme fonamental per a l'adaptació i supervivència humana, en especial, com la digitalització afecta a l'atenció, partint de la pròpia experiència personal o social. CA 4.2 Conèixer i analitzar l'estructura, el funcionament i els tipus de memòria humana i estats de consciència per investigar els efectes psicoactius de les drogues. - Analitzar l'estructura i el funcionament de la memòria humana i els diferents tipus de memòria per entendre i potenciar al màxim aquesta capacitat fonamental en el propi aprenentatge. - Presentar les conseqüències de les drogues psicoactives en els processos mentals i de la consciència i les possibles addiccions que se'n poden	3,4	6
		4	6

	derivar. - Valorar críticament la influència que les drogues psicoactives exerceixen en les alteracions de la personalitat i presentar les conclusions de forma científicament fonamentada i argumentada. CA 4.3 Investigar els processos cognitius superiors de l'ésser humà, com la intel·ligència el llenguatge i el pensament, mitjançant algunes teories que n'expliquen la naturalesa i el desenvolupament i relacionar-los amb l'aprenentatge humà per entendre i millorar personalment aquestes capacitats. - Exposar algunes teories que expliquen la naturalesa i el desenvolupament dels processos cognitius superiors com la intel·ligència, el llenguatge i el pensament. - Valorar la importància del pensament crític i creatiu en les societats de la hiperinformació digital, per combatre els biaixos cognitius aplicats en els algorismes que controlen l'accés a la informació de les diverses aplicacions mòbils.	3,4	6
CE 5 Reconèixer, explorar i valorar la importància de les emocions i la motivació en el desenvolupament psíquic de l'individu per distingir-ne	CA 5.1 Reconèixer i valorar la importància de la intel·ligència emocional i de la sexualitat en el desenvolupament psíquic de l'individu. Reconèixer i valorar	3,4,5	6

els processos bàsics per gestionar-los en situacions de bloqueig emocional o de frustració, relacionant-ho amb el paper que tenen l'afectivitat i la sexualitat en la maduració personal.	els diferents tipus d'afectes, així com l'origen d'alguns trastorns emocionals. - Analitzar la importància de la intel·ligència emocional i reconèixer els processos afectius que faciliten o obstaculitzen el benestar personal. - Investigar els efectes psicològics de la pornografia digital en la sexualitat dels menors d'edat en contraposició al desenvolupament de la sexualitat madura i sana. CA 5.2 Explicar i valorar la importància de la motivació, classificar-la, relacionar-la amb altres processos cognitius, per desenvolupar els diferents supòsits teòrics que l'expliquen i analitzar les deficiències i els conflictes que, a l'hora de desenvolupar-la, condueixen a la frustració o a processos depressius. - Explicar les diferents teories sobre la motivació i les diferents tècniques per afrontar situacions frustrants i la relació que tenen amb els diferents processos depressius. - Debatre els factors que intervenen en les diferents pràctiques d'autòlisi en adolescents i en el suïcidi per conscienciar sobre les pràctiques preventives.	3,4,5	7
CE 6 Comprendre i apreciar la complexitat de la formació de la personalitat com el conjunt de pensaments, emocions i conductes que conformen cada	CA 6.1 Comprendre què és la personalitat analitzant les influències genètiques, mediambientals i culturals sobre les quals es construeix, les diverses teories	5	6

individu, per analitzar les diferents teories psicològiques de la personalitat i desenvolupar una visió crítica dels processos psicològics de les masses i la seva naturalesa adquirint una especial sensibilitat amb les situacions de vulnerabilitat, com les vinculades a les qüestions de gènere i cultura.	que l'estudien i investigar els factors motivacionals, afectius i cognitius necessaris perquè evolucioni adequadament en cadascuna de les fases de desenvolupament. - Investigar les diverses teories de la personalitat en relació als factors motivacionals, afectius i cognitius que contribueixen a la seva construcció en l'adolescència. - Debatre les influències genètiques, mediambientals i culturals sobre les quals es construeix la pròpia personalitat. CA 6.2 Comprendre i apreciar la dimensió social de l'ésser humà, per valorar críticament el procés de socialització com la interiorització de les normes i els valors socials i valorar la influència d'aquest procés en la personalitat i la conducta de les persones. - Analitzar la interrelació entre el procés de socialització i el món virtual i com aquest afecta la interiorització de les normes i els valors socials, en especial en la mimesi de determinades pràctiques patològiques per xarxes com sèxting, ciberassetjament (ciberbullying), les addiccions al joc, etc.	6	6
CE 7 Valorar les principals aportacions de la psicologia a les societats contemporànies com ara	CA 7.1 Valorar estils de vida saludables que contribueixen a la consciència de les pròpies capacitats,	5,6,7	6

les aplicacions en diferents camps com són l'aprenentatge, el treball o la salut mental, per promoure i distingir els factors rellevants per a la cura de la salut física, emocional i mental i la prevenció dels desencadenants del deteriorament mental i evitar l'estigma social de les patologies mentals.	per afrontar les tensions normals de la vida i treballar de forma productiva i fructífera contribuint positivament a la comunitat. - Definir pautes i factors realitzables i facilitadors del benestar emocional, psicològic i social. CA 7.2 Analitzar els estigmes socials que s'associen a les malalties mentals per contribuir a erradicar-les coneixent i normalitzant els problemes de salut mental distingint-los de la patologització del malestar social. - Investigar i detectar els prejudicis socials en relació amb trastorns i patologies mentals per prendre consciència, si és possible en contacte amb associacions de les Illes Balears, dels estigmes socials sobre les persones que tenen -no són- determinades psicopatologies. CA 7.3 Descriure la importància que actualment té la psicologia en el camp sanitari, laboral i educatiu per potenciar pràctiques i hàbits de prevenció de salut mental. - Conèixer les aportacions professionals de la psicologia en els diferents camps que es pot desenvolupar el futur personal i professional dels joves.	5,6,7	6
		7	7

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LA PSICOLOGIA COM A CIÈNCIA	1	1
Les arrels històriques de la psicologia.		
La psicologia com a ciència natural i social o humana.		
L'objecte d'estudi de la psicologia. Camps d'aplicació.		
La metodologia i la investigació a la psicologia.		
Els marcs teòrics principals de la psicologia contemporània.		

B. ASPECTES NEUROLÒGICS I AMBIENTALS DE LA CONDUCTA	2	1
Les bases biològiques i ambientals del comportament.		
L'estructura, funció i divisió del sistema nerviós.		
El sistema endocrí i la seva influència en els processos mentals.		
Els descobriments i les aplicacions de la neuropsicologia.		
La distinció entre els factors heretats i els adquirits del comportament.		
C. PROCESSOS COGNITIUS	3	1,2
La percepció i l'atenció. Trastorns perceptius i problemes derivats de l'atenció.		
Els estats de consciència i els efectes psicoactius de les drogues.		
L'estructura, funcionament i tipologies de la memòria. Les alteracions i distorsions de la memòria.		
La intel·ligència, el llenguatge i el pensament. Desenvolupament de la intel·ligència i la importància dels pensaments en la presa de decisions i la creativitat.		

Teories i tipologia de l'aprenentatge cognitiu, conductual i social.		
D. ASPECTES AFECTIUS I EMOCIONALS	4	2
La caracterització dels processos psicològics afectius: motivació i afectivitat.		
La naturalesa i teories de la motivació. La frustració i l'estrès.		
Els trastorns emocionals i de la conducta. Conductes addictives derivades del joc i la pornografia digital.		
Els aspectes afectius de la sexualitat humana.		
E. LA PERSONALITAT	5	2,3
Caracterització de la personalitat individual i del desenvolupament humà.		
Avaluació i trastorns de la personalitat a partir de les diferents teories actuals.		
Descripció d'alguns comportaments socials interpersonals (agressivitat, altruisme o atracció) i intergrupals (identitat social, conflicte o canvi d'actituds).		
Desenvolupament de la identitat sexual i personalitat.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

F. PSICOLOGIA SOCIAL	6	3
La socialització, influència en la personalitat i la conducta. Grups, rols i estatus social en el desenvolupament de la persona.		
La psicologia de masses, naturalesa, característiques, situacions de vulnerabilitat i pautes de comportament preventives.		
Aspectes psicològics del masclisme, xenofòbia, racisme, homofòbia i altres actituds de rebuig a la diferència sexual.		
Anàlisi de les noves formes de relació social en xarxes i conductes de risc.		
G. LA NECESSITAT DE LA PSICOLOGIA EN EL MÓN CONTEMPORANI	7	3
La importància de la salut mental a les societats actuals.		
L'erradicació de l'estigma en relació amb les malalties mentals.		
La psicologia clínica i la patologització del malestar social.		
La psicologia de les emergències, el suïcidi.		
La psicologia en el camp laboral i desenvolupament organitzatiu. Riscs de la salut laboral.		

La psicologia en el camp educatiu i social. El benestar psicològic i social.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuels, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			

2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: RELIGIÓ (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
1. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per assumir la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.	1.1. Descriure i acceptar els trets i les dimensions fonamentals de la identitat personal, i analitzar relats bíblics de vocació i missió, així com altres biografies significatives.		20
2. Valorar la condició relacional de l'ésser humà, desenvolupant destreses i actituds socials orientades a la justícia i a la millora de la convivència tenint en compte el magisteri social de l'Església, per aprendre a viure amb altres i contribuir a la fraternitat universal i la sostenibilitat del planeta	2.1. Adquirir habilitats i actituds de relació amb altres, posant en pràctica estratègies efectives de reflexió i de comunicació, d'ajuda mútua, de participació i d'inclusió, orientades al desenvolupament personal i a la millora de la convivència a la família i a l'escola.		15
3. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del Regne de Déu, per implicar-se personalment i professionalment en la transformació social i l'assoliment del bé comú.	3.1. Generar relacions socials de justícia i solidaritat respectant la diversitat i prenent consciència de la responsabilitat compartida i la pertinença comuna, a l'horitzó del Regne de Déu.		15

4. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentit, apreciament com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar en la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.	4.1. Situar i interpretar les expressions culturals i els seus llenguatges en els seus contextos històrics, apreciament-ne la contribució a la identitat personal i social, facilitant la convivència i el diàleg intercultural.		15
5. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del religiós, per discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.	5.1 Valorar l'experiència espiritual i religiosa com a dimensió humana i social pròpia de tots els pobles i les cultures, coneixent l'especificitat de l'espiritualitat judeocristiana i d'altres religions.		15
6. Identificar i comprendre els continguts essencials de la Teologia cristiana, contemplant i valorant la contribució de la tradició cristiana a la recerca de la veritat, per tal de tenir una síntesi del cristianisme que permeti dialogar amb altres tradicions, paradigmes i cosmovisions.	6.1 Identificar Jesucrist com a nucli essencial del cristianisme, i la Bíblia com a llibre del Poble de Déu, valorant-ne les aportacions a la vida de les persones i les societats.		20

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
DIGNITAT HUMANA I PROJECTE PERSONAL A LA VISIÓ CRISTIANA DE LA VIDA - Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal. - Trets i dimensions fonamentals de la vida humana en relació amb la visió cristiana de la persona. - Relacions fonamentals de la persona: amb si mateixa, amb els altres, amb la naturalesa i amb Déu. - Relats bíblics i biografies sobre vocació i missió. - Trets essencials de l'antropologia cristiana en diàleg amb la dignitat humana. - Expressió creativa en diferents llenguatges i amb sentit crític de les idees, creences i experiències pròpies en contextos interculturals.		
COSMOVISIÓ, IDENTITAT CRISTIANA I EXPRESSIÓ CULTURAL - La Bíblia, Paraula de Déu en paraules humanes que narra la relació entre Déu i el Poble, la composició i els gèneres literaris. - Les claus bíbliques d'Aliança, Poble i història en la comprensió de la dimensió creatural i relacional de la persona i les seves conseqüències. - Figures històriques i eclesials compromeses amb la justícia i la sostenibilitat, és a dir, amb el bé comú. - La Bíblia com a font de coneixement per entendre la història i la identitat d'Occident i el diàleg intercultural.		
CORRESPONSABLES EN LA CURA DE LES PERSONES I DEL PLANETA - Els drets humans i els objectius de desenvolupament sostenible amb relació al pensament social cristià. - Projectes eclesials que treballen l'amistat social, la solidaritat intergeneracional i la sostenibilitat del planeta. - Propostes de l'ètica social de l'Església aplicades als desafiaments del món actual i al paradigma tecnocràtic.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

1r ESO	- Tots els sants - Advent - Nadal	- Dia de la pau - Quaresma - Pasqua	- Mes de Maria
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: RELIGIÓ(ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
1. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per assumir la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.	1.2. Identificar les característiques de la visió bíblica sobre l'ésser humà i relacionar-la amb el desenvolupament de la identitat personal i reconèixer-la en entorns locals.		20
2. Valorar la condició relacional de l'ésser humà, desenvolupant destreses i actituds socials orientades a la justícia i a la millora de la convivència tenint en compte el magisteri social de l'Església, per aprendre a viure amb altres i contribuir a la fraternitat universal i la sostenibilitat del planeta	2.2. Desenvolupar empatia i reconeixement de la diversitat personal i social, tot inspirant-se en l'ésser relacional de Déu, manifestat en la història de la salvació.		15
3. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del Regne de Déu, per implicar-se personalment i professionalment en la transformació social i l'assoliment del bé comú.	3.2. Analitzar les necessitats socials, identificant les situacions d'injustícia, violència i discriminació, amb les causes, discernint-les segons el projecte del Regne de Déu, i implicar-se en propostes de justícia, pau i inclusió.		20

4. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentit, apreciament com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar en la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.	4.2. Raonar com la fe cristiana, en el present i al llarg de la història, s'ha fet cultura, interpretant-ne el patrimoni literari, artístic i cultural i valorant-lo com a expressió de l'encarnació del missatge cristià en diferents llenguatges.		15
5. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del religiós, per discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.	5.2 Afavorir el diàleg i el respecte entre les diferents tradicions religioses, coneixent i valorant les creences, ritus, símbols i principis de cadascuna, tenint elements de judici personal que afavoreixin la construcció de la pau mundial i la convivència comuna.		15
6. Identificar i comprendre els continguts essencials de la Teologia cristiana, contemplat i valorant la contribució de la tradició cristiana a la recerca de la veritat, per tal de tenir una síntesi del cristianisme que permeti dialogar amb altres tradicions, paradigmes i cosmovisions.	6.2 Elaborar una primera síntesi de la fe cristiana, subratllant-ne la capacitat per al diàleg entre la fe i la raó, entre la fe i la cultura, mantenint les conviccions pròpies amb ple respecte a les dels altres.		15

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
DIGNITAT HUMANA I PROJECTE PERSONAL A LA VISIÓ CRISTIANA DE LA VIDA - Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal. - Trets i dimensions fonamentals de la vida humana en relació amb la visió cristiana de la persona. - Relacions fonamentals de la persona: amb si mateixa, amb els altres, amb la naturalesa i amb Déu. - Relats bíblics i biografies sobre vocació i missió. - Trets essencials de l'antropologia cristiana en diàleg amb la dignitat humana. - Expressió creativa en diferents llenguatges i amb sentit crític de les idees, creences i experiències pròpies en contextos interculturals.		
COSMOVISIÓ, IDENTITAT CRISTIANA I EXPRESSIÓ CULTURAL - La Bíblia, Paraula de Déu en paraules humanes que narra la relació entre Déu i el Poble, la composició i els gèneres literaris. - Les claus bíbliques d'Aliança, Poble i història en la comprensió de la dimensió creatural i relacional de la persona i les seves conseqüències. - Figures històriques i eclesials compromeses amb la justícia i la sostenibilitat, és a dir, amb el bé comú. - La Bíblia com a font de coneixement per entendre la història i la identitat d'Occident i el diàleg intercultural.		
CORRESPONSABLES EN LA CURA DE LES PERSONES I DEL PLANETA - Els drets humans i els objectius de desenvolupament sostenible amb relació al pensament social cristià. - Projectes eclesials que treballen l'amistat social, la solidaritat intergeneracional i la sostenibilitat del planeta. - Propostes de l'ètica social de l'Església aplicades als desafiaments del món actual i al paradigma tecnocràtic.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

1r ESO			
2n ESO	- Tots els sants - Advent - Nadal	- Dia de la pau - Quaresma - Pasqua	- Mes de Maria
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: RELIGIÓ (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
1. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per assumir la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.	1.3. Reconèixer els trets essencials de l'antropologia cristiana, relacionant-los amb els drets fonamentals i la defensa de la dignitat humana, i verificar-los en situacions globals.		20
2. Valorar la condició relacional de l'ésser humà, desenvolupant destreses i actituds socials orientades a la justícia i a la millora de la convivència tenint en compte el magisteri social de l'Església, per aprendre a viure amb altres i contribuir a la fraternitat universal i la sostenibilitat del planeta	2.3. Assumir valors i actituds de cura personal, dels altres, de la naturalesa i dels espais comuns, afavorint actituds de respecte, gratuïtat, reconciliació i inclusió social i sostenibilitat.		15
3. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del Regne de Déu, per implicar-se personalment i professionalment en la transformació social i l'assoliment del bé comú.	3.3. Cooperar activament en projectes de cura i responsabilitat envers el bé comú, inspirats en la perspectiva cristiana, participant en accions de millora de l'entorn i en el plantejament de les opcions professionals.		15

4. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentit, apreciament com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar en la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.	4.3. Participar críticament en la promoció de la diversitat cultural, expressant i aportant creativament les experiències pròpies, respectant les diferències entre persones i comunitats.		15
5. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del religiós, per discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.	5.3 Formular possibles respostes a les preguntes de sentit, coneixent i valorant les aportacions de les tradicions religioses, en especial la proposta de sentit de la vida de Jesucrist, elaborant les respostes pròpies partint d'una anàlisi crítica i l'adaptació a la seva situació personal.		15
6. Identificar i comprendre els continguts essencials de la Teologia cristiana, contemplant i valorant la contribució de la tradició cristiana a la recerca de la veritat, per tal de tenir una síntesi del cristianisme que permeti dialogar amb altres tradicions, paradigmes i cosmovisions.	6.3 Reconèixer l'Església, la comunitat dels deixebles de Jesucrist, i el seu compromís en l'amistat social com a nuclis essencials del cristianisme, valorant críticament la seva contribució cultural i històrica.		20

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
DIGNITAT HUMANA I PROJECTE PERSONAL A LA VISIÓ CRISTIANA DE LA VIDA - Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal. - Trets i dimensions fonamentals de la vida humana en relació amb la visió cristiana de la persona. - Relacions fonamentals de la persona: amb si mateixa, amb els altres, amb la naturalesa i amb Déu. - Relats bíblics i biografies sobre vocació i missió. - Reconeixement de l'espiritualitat i l'experiència religiosa com a realització humana i social i la relació amb els sagraments. - Estimació de la pregària i la contemplació en la tradició judeocristiana i altres religions com a trobada amb la bondat, la veritat i la bellesa i possibilitat per al diàleg intercultural i interreligiós. - Jesucrist com a referència per al reconeixement i la valoració positiva de la dignitat humana i la solidaritat. - La transformació social com a vocació personal i projecte professional. - L'Evangeli com a resposta a la cerca de sentit. - Situacions vitals i preguntes existencials en relació amb la construcció del projecte personal		
COSMOVISIÓ, IDENTITAT CRISTIANA I EXPRESSIÓ CULTURAL - Les claus bíbliques d'Aliança, Poble i història en la comprensió de la dimensió creatural i relacional de la persona i les seves conseqüències. - Jesucrist, revelació plena de Déu i esdeveniment i salvació per a la humanitat. - La proposta ètica i religiosa del Regne de Déu en societats plurals. - Maria, Mare de Jesús i Mare de l'Església, testimoni de la fe. - Comprensió de l'experiència i les creences cristianes expressades en el Credo de l'Església Catòlica.		
CORRESPONSABLES EN LA CURA DE LES PERSONES I DEL PLANETA - Jesucrist i la seva relació amb els grups socials i religiosos de l'època, i la seva opció preferencial per les persones més desfavorides.		

- Identificació, a la llum de l'Evangeli i de la Tradició cristiana, de les dinàmiques personals i socials que dificulten o impedeixen la construcció del bé comú. - Coneixement de les diverses esglésies i comunitats cristianes amb les seues propostes ètiques per a la vida en societat. - Reconeixement de la valoració positiva de l'Església cap a la diversitat religiosa i les seves expressions.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO	- Tots els sants - Advent - Nadal	- Dia de la pau - Quaresma - Pasqua	- Mes de Maria
4t ESO			

1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA: RELIGIÓ (ESO)

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
1. Identificar, valorar i expressar els elements clau de la dignitat i identitat personal a través de la interpretació de biografies significatives, per assumir la pròpia dignitat i acceptar la identitat personal, respectar la dels altres, i desenvolupar amb llibertat un projecte de vida amb sentit.	1.4. Formular un projecte personal de vida amb sentit que respongui a valors de cura pròpia, dels altres i de la naturalesa, respectant els dels altres, prenent com a referència Jesucrist, i és capaç de modular aquestes opcions en situacions vitals complexes.		20
2. Valorar la condició relacional de l'ésser humà, desenvolupant destreses i actituds socials orientades a la justícia i a la millora de la convivència tenint en compte el magisteri social de l'Església, per aprendre a viure amb altres i contribuir a la fraternitat universal i la sostenibilitat del planeta	2.4. Cooperar a la construcció de societats justes i democràtiques, enfortint vincles socials i intergeneracionals, i les relacions en models d'interdependència, analitzant la realitat, tenint en compte els principis i els valors del magisteri social de l'Església i promovent el desenvolupament humà integral.		20
3. Assumir els desafiaments de la humanitat des d'una perspectiva inclusiva reconeixent les necessitats individuals i socials, discernint-los amb les claus del Regne de Déu, per implicar-se personalment i professionalment en la transformació social i l'assoliment del bé comú.	3.4. Contribuir a la fraternitat universal, contrastant críticament el paradigma científic tecnològic vigent i les narratives de progrés, amb l'antropologia, la moral i l'escatologia cristiana, respondent amb sensibilitat i implicació a situacions d'empobriment i de vulnerabilitat.		15

4. Interpretar i admirar el patrimoni cultural en les diferents expressions, reconeixent que són portadores d'identitats i sentit, apreciament com el cristianisme s'ha encarnat en manifestacions diverses, per desenvolupar sentit de pertinença, participar en la construcció de la convivència i promoure el diàleg intercultural en el marc dels drets humans.	4.4. Desenvolupar sentit de pertinença a una tradició cultural, amb expressions socials, artístiques, ètiques i estètiques, valorant adequadament la seva contribució al seu moment històric, relacionant-les amb contextos actuals i promovent-ne la memòria com a llegat viu.		15
5. Reconèixer i apreciar la pròpia interioritat, l'experiència espiritual i religiosa, present a totes les cultures i societats, comprenent l'experiència de personatges rellevants i valorant les possibilitats del religiós, per discernir possibles respostes a les preguntes sobre el sentit de la vida, i afavorir el respecte entre les diferents tradicions religioses.	5.4 Afavorir la convivència social en contextos plurals, respectant les opcions personals i generant espais de diàleg i de trobada		15
6. Identificar i comprendre els continguts essencials de la Teologia cristiana, contemplant i valorant la contribució de la tradició cristiana a la recerca de la veritat, per tal de tenir una síntesi del cristianisme que permeti dialogar amb altres tradicions, paradigmes i cosmovisions.	6.4 Promoure el diàleg del saber religiós amb altres disciplines, tradicions culturals, paradigmes científics i tecnològics i altres cosmovisions, tenint en compte els mètodes propis de cada disciplina i respectant-ne la pluralitat.		15

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
DIGNITAT HUMANA I PROJECTE PERSONAL A LA VISIÓ CRISTIANA DE LA VIDA - Habilitats i actituds d'escolta, empatia i expressió assertiva per a una comunicació interpersonal. - Trets i dimensions fonamentals de la vida humana en relació amb la visió cristiana de la persona. - Relacions fonamentals de la persona: amb si mateixa, amb els altres, amb la naturalesa i amb Déu. - Relats bíblics i biografies sobre vocació i missió. - Reconeixement de l'espiritualitat i l'experiència religiosa com a realització humana i social i la relació amb els sagraments. - Estimació de la pregària i la contemplació en la tradició judeocristiana i altres religions com a trobada amb la bondat, la veritat i la bellesa i possibilitat per al diàleg intercultural i interreligiós. - Jesucrist com a referència per al reconeixement i la valoració positiva de la dignitat humana i la solidaritat. - La transformació social com a vocació personal i projecte professional. - L'Evangeli com a resposta a la cerca de sentit. - Situacions vitals i preguntes existencials en relació amb la construcció del projecte personal		
COSMOVISIÓ, IDENTITAT CRISTIANA I EXPRESSIÓ CULTURAL - Les claus bíbliques d'Aliança, Poble i història en la comprensió de la dimensió creatural i relacional de la persona i les seves conseqüències. - Jesucrist, revelació plena de Déu i esdeveniment i salvació per a la humanitat. - La proposta ètica i religiosa del Regne de Déu en societats plurals. - Maria, Mare de Jesús i Mare de l'Església, testimoni de la fe. - Comprensió de l'experiència i les creences cristianes expressades en el Credo de l'Església Catòlica.		
CORRESPONSABLES EN LA CURA DE LES PERSONES I DEL PLANETA - Jesucrist i la seva relació amb els grups socials i religiosos de l'època, i la seva opció preferencial per les persones més desfavorides.		

- Identificació, a la llum de l'Evangeli i de la Tradició cristiana, de les dinàmiques personals i socials que dificulten o impedeixen la construcció del bé comú. - Coneixement de les diverses esglésies i comunitats cristianes amb les seues propostes ètiques per a la vida en societat. - Reconeixement de la valoració positiva de l'Església cap a la diversitat religiosa i les seves expressions.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO	- Tots els sants - Advent - Nadal	- Dia de la pau - Quaresma - Pasqua	- Mes de Maria

1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA
c/ Joan Miró, 22
07300. Inca
Telf. 971.88.17.10
Codi centre: 07015835
<https://iesinca.cat>

PLA ANUAL D'ACTUACIÓ DE L'EQUIP D'ORIENTACIÓ I SUPORT A L'APRENTATGE (EOSA)

Curs 2025-2026

ÍNDEX

I. Introducció. Principis d'intervenció. Normativa vigent.	pàg. 3
II. Objectius Generals	pàg. 5
III. Composició del departament	pàg. 6
IV. Funcions generals del departament d'orientació i específiques dels membres del DO.	pàg. 8
V. Coordinació interna i Relacions amb l'equip directiu, els òrgans de coordinació docent i amb els serveis educatius i socials externs.	pàg. 16
VI. Programes i àmbits d'actuació de l'EOSA.	pàg. 21
A. Suport al procés d'Ensenyament-Aprenentatge.	pàg. 21
A.1. Actuacions generals.	pàg. 21
A.2. Actuacions específiques de les orientadores.	pàg. 26
A.3. Actuacions específiques de la PSC.	pàg. 27
A.4. Mesures d'Atenció a la Diversitat:	pàg. 28
a.4.1. Descripció general de les mesures.	pàg. 29
a.4.2. Suport específic alumnat NESE.	pàg. 36
a.4.3. PDC	pàg. 42
a.4.4. Programa ALTER-PISE.	pàg. 45
a.4.5. Traspàs EP/ESO	pàg. 45
a.4.6. Traspàs ESO/Bat	pàg. 49
B. Suport al Pla d'Acció Tutorial.	pàg. 52
C. Suport al Programa d'Orientació Acadèmica i Professional	pàg. 54
D. Funcions de coordinació amb serveis externs.	pàg. 58
VII. ANNEXES	
1. Programes EOSA.	pàg. 59
2. Activitats del Pla d'Acció Tutorial.	pàg. 63
3. Programació de PDC (veure document específic).	

I. Introducció

Es redacta aquest Pla anual d'Activitats del Departament d'Orientació, amb la intenció que serveixi com instrument de referència permanent per els tutors i tutores i per els Departaments Didàctics, així com un instrument de referència i treball per els membres del Departament d'Orientació. Conseqüentment, si el tutor/a o Caps de Departament, consideren que aquest document pot ser útil per a la seva funció, poden demanar una còpia completa del mateix.

Normativa vigent:

- Instrucció 30/2025 - D'organització i funcionament dels **equips d'orientació i suport a l'aprenentatge** per al curs 2025-2026 (EOSA).
- Instrucció 39/2025 funcions dels psicòlegs general sanitaris en l'àmbit educatiu
- Instruccions_CEIP_i_IES_2025-2026.pdf
- Resolució de la directora general de Primera Infància, Atenció a la Diversitat i Millora Educativa per la qual es regulen les mesures i suports per a l'atenció educativa inclusiva, així com els documents que se'n deriven.
- Instrucció 24/2025 - D'organització i funcionament dels **equips especialitzats**
- Instrucció 23/2025 - Gestió de l'**absentisme** escolar
- Instrucció 31/2025 - **Fisioteràpia educativa**
- Ordre 27/2025, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears Curs 2025-26
- Ordre 26/2025, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes del batxillerat a les Illes Balears Curs 2025-26
- Instrucció 28/2025 - Programes d'escolarització compartida als centres escolars sostinguts amb fons públics (**PISE / ALTER**)
- Decret 4/2023 de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
- ORDRE del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per, la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears. (BOIB 25/05/2019 núm 70).
- ORDEN de 14 de febrero de 1996 por la que se regula el procedimiento para la realización de la evaluación psicopedagógica y el dictamen de escolarización y

se establecen los criterios para la escolarización de los alumnos con necesidades educativas especiales (BOE 23/02/1996 núm. 47).

- Resolución de 29 de abril de 1996, de la Dirección General de centros escolares, sobre organización de los departamentos de orientación en Institutos de Educación Secundaria.
- Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. De 30 diciembre de 2020. BOE 340.
- DECRET 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears (BOIB 23/12/2010, núm 87),
- INFORME jurídic dels Serveis Jurídics de la Conselleria d'Educació i Cultura, relatiu a l'obligatorietat de sol·licitar autorització als pares dels alumnes, per realitzar una avaluació psicopedagògica a l'objecte de detectar necessitats educatives especials de 19 de juliol de 2002.
- DECRET 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics. (BOIB 05/05/2011 núm. 67)
- ACORD del Consell de Govern de 27 de maig de 2011 pel qual es corregeixen les errades del Decret 39/2011, de 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics (BOIB 28/05/2011 núm.78).
- Decret 42/2025, d'1 d'agost, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears i es modifica el Decret 4/2023, de 13 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
- Real Decreto 217/2022, de 29 de marzo, por el que se establece la ordenación y las enseñanzas mínimas de la Educación Secundaria Obligatoria (BOE núm. 76, de 30 de març de 2022)
- Decret 43/2025, d'1 d'agost, pel qual s'estableixen l'ordenació i el currículum del batxillerat a les Illes Balears
- RD 243/2022 currículum bachillerato

II. Objectius generals.

L'orientació educativa és responsabilitat de tots els professionals docents i ha de menester, per la seva complexitat, recursos personals especialitzats que col·laborin en els centres educatius en l'assessorament psicopedagògic que tota orientació de qualitat requereix.

Aquesta funció de suport especialitzat correspon, en els centres d'educació secundària a l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge EOSA (abans departament d'orientació). Els professionals de l'EOSA han de col·laborar en la formulació i posada en pràctica d'una resposta educativa ajustada a tot tipus de necessitats, tant individuals com col·lectives.

Els objectius i conjunt d'actuacions en què es concreten l'orientació educativa aniran a adreçats a:

- Promoure el desenvolupament personal i integral dels alumnes.
- Promoure el desenvolupament social, en el context escolar, social i familiar.
- Flexibilitzar l'atenció educativa per donar resposta a la diversitat d'interessos, capacitats i motivacions de l'alumnat.
- Desenvolupar actuacions de prevenció, entesa com a anticipació a l'aparició de dificultats en el procés educatiu i personal dels alumnes.
- Detectar i dur a terme mesures d'atenció a les necessitats específiques de suport educatiu de l'alumnat.
- Fomentar l'adquisició d'estratègies per a la presa de decisions sobre el propi futur acadèmic i professional.
- Promoure i coordinar la participació de l'alumnat en activitats i sortides que facilitin el coneixement sobre els diferents itineraris acadèmics i estudis.
- Treballar per a que l'atenció a la diversitat sigui entesa per a tota la comunitat educativa, fomentant la formació del professorat i donant d'eines i metodologies de treball útils i pràctiques.

III. Composició del DO.

Aquest curs hi ha canvis en la composició del departament respecte al curs passat, havent-hi persones amb plaça definitiva, comissions de serveis i interins que continuen i altres són nous. Tots aquests canvis suposaran una fase d'aprenentatge i coneixement del funcionament del centre, que tendran el suport i l'ajuda de la resta de membres del departament, i aquest pla d'activitats facilitarà el seu coneixement.

El curs 2025-2026 el departament d'orientació està compost per:

Personal docent		
Nom	Funció	Dedicació
Magdalena Payeras Ochogavia	Cap de Departament. Orientadora.	Orientadora 1r i 2n ESO Suport tutories 1r ESO Seguiment ALTER
Catalina Alemany	Orientadora	Orientadora 3r i 4t ESO i 1r i 2n Batxillerat Suport tutories 3r i 4t ESO i 1r i 2n Batxillerat
Ana Morales	Psicòloga	Acompanyament i suport a tota la comunitat educativa
Antònia Muntaner Ferragut	Professorat de suport a l'aprenentatge	Suport a la tutoria 1r ESO Suport àmbit 1r ESO
Petra Rubert Gari	Professorat de suport a l'aprenentatge	Suport a la tutoria 1r ESO Seguiment pendents.
Marita Calafell Rosselló	Professorat de suport a l'aprenentatge Mitja jornada	Suporta la tutoria 2n ESO PMT Formació de centre
Maria Pol Cifre	Professorat de suport a l'aprenentatge	Suport a la tutoria 2n ESO Coordinadora convivència
Isabel Fiol Cirer	Professorat de suport a l'aprenentatge	Suport a la tutoria 2n ESO Coordinadora riscos laborals Seguiment ALTER
Bernat Alomar	Professorat de suport a l'aprenentatge Mitja jornada	Suport a la tutoria 2n ESO
Pere Josep Pons Amengual	Professor de suport ACT	ACT 3r i 4t PDC Tutoria 3r Diversificació
Jaume Tugores Frau	Professora de suport ASL	ASL 3r i 4t PDC Tutoria 4t Diversificació
Joana M ^a Martí Cifre	Professorat Serveis a la Comunitat (PSC)	Alumnat ESO, famílies, centre i serveis externs. Suport tutories 2n ESO.

Personal no docent		
Nom	Funció	Dedicació
Rebeca Jiménez Montero	Fisioteràpia educativa	Atenció a l'alumnat amb dificultats motrius. Assessorament equip docent.

En el moment de l'elaboració de la programació de l'EOSA la psicòloga està de baixa i és suplida en data 24 d'octubre de 2025 per na Tonina Fabiano Bestard. A més de la baixa de la mestra de suport Maria Pol, qui en la data de l'entrega de la programació als terminis de centre no ha estat coberta.

IV. Funcions del DO.

Decret 4/2023 de 13 de febrer, Reglament orgànic de les escoles infantils públiques, els col·legis d'educació primària, els col·legis d'educació infantil i primària, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb ensenyaments elementals de música, els col·legis d'educació infantil i primària integrats amb educació secundària i els instituts d'educació secundària de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Article 58. Les funcions de l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge són:

- a) Organitzar i garantir la intervenció psicopedagògica i contribuir al desenvolupament de l'orientació educativa, social i professional de l'alumnat.
 - b) Contribuir a la redacció i revisió dels documents de centre i aportar les mesures i estratègies metodològiques, organitzatives i d'aprenentatge adients per atendre la diversitat en un entorn inclusiu.
 - c) Elaborar el pla anual i la memòria de l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge i col·laborar amb l'equip directiu en l'organització de mesures inclusives.
 - d) Oferir les mesures, materials, estratègies i activitats adients per reduir barreres i analitzar quins són els recursos de què disposa el centre i sobre com es poden mobilitzar recursos addicionals per donar suport a l'aprenentatge i a la participació de tot l'alumnat.
 - e) Intervenir directament i conjuntament amb els altres docents per afavorir la participació de les famílies en les actuacions educatives amb els fills i que s'hi impliquin.
 - f) Aportar documents, materials i experiències sobre l'atenció a la diversitat i contribuir a la identificació de necessitats i la coordinació d'activitats formatives.
 - g) Col·laborar en el traspàs d'informació en els canvis d'etapa o de centre.
 - h) Informar i orientar la comunitat educativa sobre les vies i sortides acadèmiques i professionals, així com del sistema integrat de la formació professional.
- Els professionals que conformen l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge han de participar en l'avaluació de l'alumnat i elaborar els informes conjuntament amb l'equip docent.

Ordre del conseller d'Educació i Universitat de 22 de maig de 2019 per la qual es regula el funcionament dels serveis d'orientació educativa, social i professional de les Illes Balears (BOIB núm. 70, de 25 de maig)

Les funcions generals dels serveis d'orientació, reflectides a l'article 39 del Decret 39/2011, 29 d'abril, pel qual es regula l'atenció a la diversitat i l'orientació educativa als centres educatius no universitaris sostinguts amb fons públics, s'organitzen en els apartats següents:

1. Pel que fa a l'atenció i intervenció als centres i altres serveis:

- a) Contribuir a una plena inclusió de l'escola en la comunitat aprofitant i fent ús dels recursos comunitaris.
- b) Orientar a l'hora d'establir mesures d'atenció a la diversitat, de promoure pràctiques inclusives i de millorar la convivència, la innovació educativa i l'acció tutorial.

- c) Mantenir actualitzat el cens específic dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu mitjançant el programa GestIB, de la Conselleria d'Educació i Universitat.
- d) Promoure la coordinació entre els diferents serveis d'orientació i centres per analitzar els problemes comuns i dissenyar plans d'actuació comunitaris, així com facilitar el traspàs d'informació dels alumnes, especialment en els canvis de centre i en el canvi de cicle i etapa.
- e) Col·laborar, assessorar i formular propostes a l'equip directiu i al claustre en l'elaboració, el desenvolupament, l'aplicació i la revisió dels plans d'acció tutorial, d'atenció a la diversitat, de convivència i d'orientació per al desenvolupament dels alumnes.
- f) Donar suport psicopedagògic als centres en la prevenció i detecció primerenca de dificultats d'aprenentatge i en situacions de maltractament i manca d'atenció adequada.
- g) Atendre les demandes dels equips docents en el procediment conduent a l'avaluació psicopedagògica dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i participar, en funció dels resultats d'aquesta avaluació, en els informes de necessitats educatives especials i en la programació d'activitats de suport educatiu dins el context escolar.
- h) Proposar actuacions i plantejar canvis metodològics a l'equip directiu i als tutors encaminats a facilitar o afavorir la inclusió dels alumnes amb necessitats específiques de suport al centre en el context de l'aula.
- i) Aplicar mesures que evitin l'abandonament prematur del sistema educatiu per part dels alumnes.
- j) Col·laborar, a través d'accions educatives inclusives, en la reducció i extinció de problemes de comportament i en el disseny, seguiment i avaluació d'estratègies de prevenció per al desenvolupament d'un pla integral de convivència del centre en el context de l'aula.
- k) Vetllar, conjuntament amb l'equip directiu, perquè els alumnes amb desavantatge social tinguin accés i utilitzin els recursos dels centres ordinaris i complementaris, i facilitar l'obtenció d'altres recursos que incideixin en la igualtat d'oportunitats (beques, subvencions, ajudes, etc.).
- l) Elaborar, adaptar i afavorir l'intercanvi de materials i instruments que siguin d'utilitat per a la comunitat educativa per a l'atenció a la diversitat dels alumnes i per a l'acció tutorial.
- m) Coordinar-se entre si, promoure la coordinació entre els centres per analitzar els problemes comuns i dissenyar plans d'actuació, així com facilitar el traspàs d'informació dels alumnes, especialment en els canvis de centre i en el canvi de cicle i etapa.
- n) Coordinar i supervisar els programes i les actuacions que es duguin a terme a les unitats educatives especials en el centre ordinari (UEECO).
- o) Facilitar a les escoles del sector els recursos materials i experiències educatives de què es pugui disposar i que poden ser útils per als professors i per a la comunitat educativa.
- p) Proporcionar als centres i als docents indicadors i programes per prevenir, detectar i millorar el grau de competència i les dificultats i els problemes de

desenvolupament personal, social i d'aprenentatge, com també les necessitats específiques de suport educatiu.

q) Impulsar processos formatius associats a accions per a la innovació i millora dels centres educatius adreçats al professorat i a les famílies.

r) Orientar sobre el sistema integrat de la formació professional.

s) Desenvolupar programes d'animació sociocultural especialment enfocats en l'educació en valors, la igualtat de gènere i l'educació intercultural.

t) Dur a terme intervencions educatives per prevenir i detectar qualsevol indicador de risc en situacions familiars i escolars, a més de notificar-ho al Registre Unificat de Maltractament Infantil (RUMI).

u) Coordinar-se i col·laborar amb els centres de professors (CEP) i altres institucions per a l'assessorament o la realització d'activitats formatives als centres adreçades de forma conjunta al professorat i a les famílies o tutors legals.

v) Col·laborar amb els serveis externs als centres educatius en la detecció de necessitats socials i culturals i participar en els processos d'escolarització en coordinació amb els serveis d'orientació dels centres i amb les comissions d'escolarització.

w) Proporcionar criteris perquè el pla d'acció tutorial i el pla d'orientació acadèmica i professional atenguin la diversitat social i cultural de l'alumnat; facilitin l'acollida, inclusió i participació de l'alumnat amb desavantatge i la continuïtat del seu procés educatiu; evitin l'abandonament escolar, i facilitin la seva transició a la vida adulta i laboral.

x) Participar en l'elaboració dels programes de seguiment i control de l'absentisme escolar dels alumnes en col·laboració amb altres serveis externs i institucions, i desenvolupar les actuacions necessàries per garantir l'accés i la permanència al centre.

2. Pel que fa l'atenció i intervenció amb els alumnes:

a) Fer l'avaluació i l'assessorament psicopedagògic en la planificació, desenvolupament i disseny d'actuacions que donin resposta a les necessitats educatives de tots els alumnes.

b) Participar en el seguiment educatiu de tot l'alumnat, especialment pel que fa als canvis de curs, cicle i etapa, així com en l'elecció entre les diferents opcions acadèmiques, formatives i professionals.

c) Aplicar protocols per a la detecció precoç dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu relacionats amb l'avaluació del llenguatge, la comunicació, la socialització, les dificultats d'aprenentatge i les altes capacitats intel·lectuals i d'altres que puguin sorgir que impedeixin el desenvolupament educatiu.

d) Dissenyar el pla d'intervenció individual de l'alumne conjuntament amb els diferents professionals que intervenen i assessorar mitjançant la participació en els claustres o en altres estructures de coordinació previstes al centre, sempre dins un context de col·laboració, per millorar la qualitat de l'ensenyament i aconseguir la inclusió dels alumnes.

e) Identificar i interpretar el context formatiu i professional dels alumnes per tal de propiciar una inserció laboral amb garanties d'èxit.

- f) Establir processos d'identificació, actualització, seguiment i intervenció psicopedagògica per als alumnes amb necessitats específiques de suport.
- g) Recopilar, classificar i gestionar la informació per dur a terme l'orientació acadèmica i professional.
- h) Elaborar la proposta de criteris i procediments previstos per fer les adaptacions al currículum per als alumnes amb necessitats educatives especials.
- i) Facilitar la planificació d'itineraris de formació tant acadèmica com professional per als alumnes.
- j) Dur a terme entrevistes individuals amb els alumnes per prevenir, detectar o intervenir en situacions de risc social, familiar o escolar.

3. Pel que fa a l'atenció i intervenció amb les famílies:

- a) Promoure una cooperació entre escola i família que condueixi a una millor inclusió i educació dels alumnes.
- b) Afavorir i participar en els processos d'acolliment de les famílies i dels alumnes d'incorporació tardana, així com contribuir a la millora de les relacions i de les habilitats parentals.
- c) Informar i assessorar les famílies dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu i col·laborar amb els tutors en la inclusió, seguiment i acompanyament dels alumnes als centres educatius.
- d) Participar en el desenvolupament d'unes relacions fluides entre el centre i les famílies i promoure programes formatius i d'orientació familiar als centres docents.
- e) Fer l'acompanyament dels alumnes i les famílies perquè culmini amb èxit el procés de matriculació en el canvi de centre o en el canvi d'etapa.
- f) Fer l'acompanyament, el seguiment i la coordinació de la família i de les diferents actuacions que es duen a terme en els àmbits escolar, sanitari i social en relació amb l'alumne.
- g) Elaborar informes d'intervenció a partir de les demandes d'avaluació socioeducativa fetes als centres docents i aportar criteris sobre l'avaluació del context familiar i social, prèvia anàlisi psicosocial.

4. Qualsevol altra que sigui encomanada per la Conselleria d'Educació i Universitat.

DECRET 39/2011, de 29 d'abril,

Són funcions dels serveis d'orientació educativa:

1. Assessorar i col·laborar en l'organització i el funcionament dels centres per formular i posar en pràctica una resposta educativa ajustada a la diversitat, a fi d'avançar cap a una atenció educativa de més qualitat.
2. Col·laborar en els processos d'elaboració, desenvolupament, avaluació i revisió del projecte educatiu.
3. Assessorar els equips directius en les tasques i decisions relatives a l'organització i el funcionament del centre pel que fa a l'atenció a la diversitat.
4. Orientar a l'hora d'establir mesures d'atenció a la diversitat, de promoure pràctiques d'educació inclusiva i de millorar la convivència, la innovació educativa, l'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional.

5. Participar en el seguiment de l'evolució dels alumnes i en l'actualització de la informació, que s'ha de dur a terme com a mínim al final de cada cicle.
6. Proporcionar, als centres, als mestres i als professors, indicadors i programes per prevenir i detectar dificultats i problemes de desenvolupament personal, social i d'aprenentatge, com també les necessitats específiques de suport educatiu.
7. Col·laborar amb el centre per oferir als alumnes l'orientació acadèmica i professional necessària, posant esment especial en la informació sobre itineraris formatius, l'accés a les diferents opcions i la consecució de l'acreditació oficial de la qualificació professional.
8. Coordinar i participar en el procés d'avaluació psicopedagògica dels alumnes per identificar necessitats específiques de suport educatiu.
9. Elaborar l'informe psicopedagògic i, si escau, el dictamen d'escolarització segons estableix l'article 20 d'aquest Decret. També ha d'elaborar els informes individuals que impliquin dificultat especial i procurar sempre que no es produeixin retards excessius respecte de l'inici del procés d'avaluació.
10. Elaborar, adaptar i afavorir l'intercanvi de materials i instruments que siguin d'utilitat a la comunitat educativa per a l'atenció a la diversitat dels alumnes i per a l'acció tutorial.
11. Assessorar i col·laborar en la coordinació entre el centre educatiu i la família en l'educació dels infants i els joves.
12. Coordinar-se entre si, promoure la coordinació entre els centres per analitzar els problemes comuns i dissenyar plans d'actuació, així com facilitar el traspàs dels alumnes entre etapes, especialment en els canvis de centre.
13. Conèixer i actualitzar la informació sobre els recursos del sector relacionats amb la tasca d'orientació educativa.
14. Col·laborar i coordinar-se amb serveis, entitats i institucions de caire educatiu, social i sanitari, tant de l'àmbit local, comarcal i illenc, com de l'autonòmic, que estiguin implicats en l'atenció i l'educació dels menors.
15. Col·laborar en la coordinació entre centres d'educació infantil i d'educació primària, d'una banda, i de centres d'educació primària i d'educació secundària, de l'altra.
16. Coordinar-se i col·laborar amb els centres de professors (CEP) i altres institucions per a l'assessorament i/o la realització d'activitats formatives adreçades als professors i a les famílies dels alumnes.
17. Els serveis d'orientació educativa han de desenvolupar les seves funcions amb la màxima presència, implicació i integració als centres educatius, però mantenint el grau d'independència necessària per dur a terme les seves tasques.
18. Els professionals dels serveis d'orientació han de treballar conjuntament com a integrants de l'equip de sector, a fi d'afavorir l'optimització dels recursos humans i materials, així com l'aprofitament de les accions formatives. A més, han de treballar en xarxa amb les diferents entitats i institucions que incideixen en els alumnes des de diferents àmbits.

Instrucció 39/2025 funcions psicològics educatius per al curs 25-26

La incorporació d'aquesta figura té com a finalitat garantir la promoció, la prevenció, la detecció precoç i la intervenció en l'àmbit de la salut mental i emocional dels diferents agents educatius, i especialment de l'alumnat, així com contribuir al seu desenvolupament integral i al seu benestar personal dins de l'entorn escolar.

Funcions psicòlegs educatius:

Les seves funcions s'estructuren en tres àmbits d'actuació: amb l'alumnat, amb l'equip docent i amb les famílies.

a) Amb l'alumnat

1. Dissenyar i implementar accions de promoció i prevenció universal o selectiva dins el marc de l'acció tutorial, o de forma transversal a qualsevol matèria en col·laboració amb l'orientador, professor de serveis a la comunitat (PSC) i tutor.
2. Oferir espais d'acollida i d'escolta a l'alumnat per atendre situacions de malestar emocional i fer el seguiment dels casos detectats.
3. Realitzar l'avaluació psicològica amb orientació diagnòstica a partir de la demanda del mateix alumne, tutor, equip docent o família, quan s'identifiqui un malestar significatiu. Aquesta avaluació pot determinar la necessitat de derivar l'alumne a serveis externs (sanitaris, socials, privats, entre d'altres) i/o posar de manifest la presència de necessitats educatives específiques en l'àrea socioemocional. Les orientacions diagnòstiques elaborades pels professionals de la psicologia del centre educatiu tenen una finalitat exclusivament educativa i no tenen validesa com a informe pericial judicial ni poden substituir avaluacions clíniques o forenses.
4. Dur a terme intervencions terapèutiques directes amb l'alumnat quan es detectin indicadors de malestar emocional i/o de funcionament desadaptatiu, tenint en compte la intensitat, freqüència, durada i l'impacte en la vida quotidiana (personal, social, acadèmica, etc.). Quan la situació ho requereixi, caldrà coordinar aquestes actuacions amb els serveis de salut mental infantojuvenil o amb professionals privats especialitzats. En aquests casos, el centre educatiu assumirà les tasques de seguiment i suport, d'acord amb els protocols establerts i en coordinació amb els professionals sanitaris de referència.
5. Assumir temporalment, dins de les pròpies competències, el seguiment i l'atenció terapèutica de situacions que, per diverses circumstàncies, no són ateses actualment pels serveis sanitaris públics o privats, tot i que podrien requerir —en major o menor mesura— una resposta clínica especialitzada. L'objectiu és garantir una actuació immediata que contribueixi a minimitzar el patiment emocional i permeti valorar l'oportunitat de redirigir el cas cap als circuits públics o privats de salut mental existents.
6. Atendre aquells casos que no requereixin una valoració formal ni un seguiment terapèutic continuat, situant aquestes intervencions en l'àmbit de les funcions docents vinculades al suport emocional, l'escolta activa i l'acompanyament en l'entorn escolar. Aquesta actuació s'emmarca dins el que preveu l'article 91 de la LOE, que atribueix al personal docent la responsabilitat de contribuir al desenvolupament personal i emocional de l'alumnat, així com de vetllar pel seu benestar.
7. Participar en col·laboració d'altres professionals del centre en l'aplicació dels protocols relacionats amb risc de suïcidi i autolesions no suïcides (ANS), violències masclistes, assetjament i ciberasassetjament escolars o acompanyament a l'alumnat trans*, seguint les instruccions dels protocols de l'Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar (Convivèxit).
8. Informar i assessorar l'equip docent de les mesures adients per al benestar de l'alumnat en el centre.
9. Assistir, sempre que sigui possible, a les sessions de seguiment i ordinària dels grups on hi hagi alumnat amb intervenció o seguiment en curs, o que sigui susceptible de rebre atenció socioemocional, així com a les sessions dels grups en què s'hagi detectat una dinàmica disfuncional generalitzada que requereixi una intervenció específica.

10. Dur un registre de les actuacions que es duen a terme d'acord amb les indicacions proporcionades per Convivèxit i pels centres educatius atesos.

b) Amb l'equip docent

1. Oferir suport i assessorament psicològic als docents o equips docents que atenen a alumnat amb dificultats emocionals, en el marc de les seves funcions. Quan el malestar afecti el correcte desenvolupament de la tasca docent, serà necessari recomanar al professorat que sol·liciti atenció al Servei de Prevenció de Riscos Laborals de Personal Docent (SPRL) o a altres serveis especialitzats.
2. Col·laborar amb l'orientador, PSC i equip directiu en la planificació i implementació d'activitats formatives i programes de promoció del benestar emocional i la convivència positiva.
3. Establir canals i moments de comunicació i coordinació periòdica tant amb els membres del servei d'orientació com amb l'equip directiu, preferentment, de forma setmanal.
4. Impulsar activitats i accions de centre relacionades amb el benestar emocional en col·laboració amb serveis externs i altres comissions internes i/o externes.

c) Amb les famílies

1. Col·laborar amb l'orientador i PSC en el disseny i realització d'activitats formatives i informatives adreçades a les famílies, orientades a la prevenció de problemes de salut mental i a la millora de la convivència.
2. Oferir espais d'escolta i orientació a les famílies de l'alumnat en situació de malestar emocional.
3. Proporcionar suport psicològic a les famílies en moments de transició o dificultat emocional relacionades amb els seus fills o filles, i col·laborar, si escau, en l'acompanyament terapèutic conjunt amb serveis externs.

PSC. (Activitat Palanca A201):

- a) Participar en les accions formatives que la Conselleria d'Educació i Formació Professional ofereix als Serveis d'orientació, així com a altres formacions que contribueixin a la millora de la intervenció en els centres educatius.
- b) Acudir a les reunions de coordinació tècnica que estableix la persona que coordina l'activitat palanca.
- c) Realitzar, conjuntament amb l'equip directiu i el servei d'orientació, un anàlisi de les característiques i les necessitats socioeducatives del centre.
- d) Dissenyar actuacions, amb l'equip directiu i el servei d'orientació, per fomentar la inclusió educativa i social i prevenir l'absentisme i l'abandonament escolar.
- e) Sensibilitzar, difondre i fomentar l'ús del protocol de l'absentisme del professorat i tots els agents implicats en la seva aplicació.
- f) Notificar i coordinar-se amb els recursos de l'entorn i el serveis externs en la intervenció de casos d'absentisme i d'altres situacions de risc social.
- g) Posar en marxa mesures que facilitin la reincorporació al centre de l'alumnat absentista.
- h) Oferir alternatives restauratives a les sancions per tal de reduir les expulsions.
- i) Acompanyar les trajectòries educatives per prevenir l'abandonament prematur.
- j) Participar i/o establir canals de comunicació amb els docents per detectar alumnes en situació de vulnerabilitat i risc d'exclusió social per ajustar la resposta socioeducativa a les seves necessitats.
- k) Assessorar i col·laborar amb els docents en la posada en marxa d'actuacions que contribueixin a crear una escola oberta a les famílies que fomentin la seva participació.

- l) Dissenyar i implementar actuacions per afavorir el pas dels alumnes d'educació primària a secundària juntament amb els serveis d'orientació de primària, entitats de l'entorn i serveis externs.
- m) Establir vincle amb l'alumnat i potenciar el seu autoconeixement i autoestima, així com treballar estratègies de regulació emocional perquè puguin afrontar amb èxit situacions difícils.
- n) Fomentar el respecte als altres, la interculturalitat, la resolució de conflictes, la promoció de valors i actituds positives.
- o) Implicar les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels seus fills i filles i fomentar la seva responsabilitat en l'obligatorietat de l'escolarització.
- p) Augmentar el compromís i la responsabilitat dels alumnes en el seu propi procés d'ensenyament i aprenentatge.
- q) Dissenyar actuacions que millorin les habilitats socials i la competència social dels alumnes per prevenir conductes de risc.
- r) Dissenyar actuacions per promoure la coeducació al centre educatiu entre el professorat que ajudin a corregir estereotips sexistes i així prevenir i reduir el masclisme i la lgtbifòbia.
- s) Detectar i conèixer als alumnes amb indicadors de risc social per dur a terme actuacions que fomentin la seva continuïtat en els estudis mitjançant l'orientació individualitzada segons els seus interessos i capacitats.
- t) Participar en els espais de coordinació del barri o poble i impulsar la implicació del centre educatiu en la xarxa.
- u) Prevenir i detectar els conflictes existents i dissenyar actuacions per millorar la convivència escolar i la integració de tot l'alumnat, així com prevenir l'assetjament escolar.

V. Coordinació interna. Relacions amb l'equip directiu, els òrgans de coordinació docent i amb els serveis educatius i socials externs.

COORDINACIÓ INTERNA AL DEPARTAMENT.

REUNIÓ	FINALITAT	FREQÜÈNCIA	ASSISTENTS
Reunió departament	Assegurar la coherència de la programació i una d'actuació integrada. Els continguts a tractar seran: - Programació de les activitats del departament. - Avaluació i revisió de les activitats programades. - Atendre demandes de tutors i equips docents així com suports per alumnes concrets. - Informar d'aspectes tractats a la CCP, a la reunió d'equip directiu i d'altres reunions que siguin competència del DO. - Prendre decisions comunes respecte a termes que fan referència a tot el departament. - Distribució de tasques burocràtiques. La Cap de departament serà responsable de la bona marxa d'aquestes reunions.	1 hora setmanal, Dimarts de 14:00 a 15:00 h.	Tots els membres de l'EOSA, encara que no tots poden ser-hi de manera presencial (2 persones s'han de connectar per videoconferència, no essent possible cada setmana), el que dificulta la coordinació.
Reunió coordinació professorat de suport (PT) i OE.	- Seguiment de les ACIs conjuntament amb el professorat d'àrea. Detecció de necessitats específiques de suport educatiu, gestionar demandes de col·laboració cap el DO, coordinar actuacions conjuntes de les PT en els suports. - Revisió de documents de centres per facilitar l'adaptació del currículum a les necessitats educatives dels alumnat. - Recerca de documentació i propostes metodològiques que facilitin el procés d'ensenyament-aprenentatge. - Seguiment de casos NESE, gestió de tasques, lectures ...	A les reunions de l'EOSA es separen, puntualment, les professionals per treballar aspectes específics. També de manera puntual coordinació al llarg de les setmanes.	Mestres de suport i orientadora. Altres departaments didàctics.
Reunió OE-PSC-PSICÒLOGA	Definició de tasques concretes de cada professional. Coordinació de casos. Definició de mesures de prevenció generals de centre. Coordinació amb serveis externs.	setmanalment 1 hora i sempre que sigui necessari	Educadores, orientadores i Psicòloga

COORDINACIÓ INTERNA AL CENTRE.

REUNIÓ	FINALITAT	FREQÜÈNCIA	ASSISTENTS
CCP	Formular propostes sobre aspectes psicopedagògics de la concreció curricular i propostes d'organització de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional. Així mateix, també durà a la CCP les propostes relatives al Pla d'Acció Tutorial i als programes d'atenció a la diversitat.	Mensual	Caps de departaments i equips directius
Departaments didàctics (DD)	Detecció i prevenció dels problemes d'ensenyament i aprenentatge, així com de l'elaboració de les respostes educatives adients a cada situació. Col·laborar amb la programació de les mesures educatives cap a l'alumnat.	Sessions d'avaluació Puntualment.	Professorat DD, professorat de suport (PT), PSC, orientadora i equip directiu.
Equip directiu	Coordinació amb l'equip directiu dels aspectes educatius que fan referència als dos òrgans, entre els quals figuren: - Tractar temes generals de funcionament del centre. - Planificar i realitzar propostes per a la CCP. - Revisió de la nova normativa legal que afecta als àmbits i funcions del DO.	Reunions puntuals	Orientadores i equip directiu
Prefectura d'estudis	Tractar aspectes que fan referència a: - Casos individuals d'actuació conjunta. - Planificació d'aspectes relacionats amb l'acció tutorial i l'orientació acadèmica i professional.	1h setmanal, dilluns a les 8:00 h.	Cap d'estudis i orientadores
Comissió de convivència i benestar	Participar en la planificació d'aspectes de la convivència: - Definir actuacions generals relatives al pla de convivència. Incidir en dinàmiques generals del centre cap a la prevenció de conflictes, relacionar el PAT amb el Pla de convivència, competències parentals, etc - Implicació en casos individuals. Mediació, gestió del protocol d'assetjament - Coordinació amb entitats i serveis. - Dur a terme propostes educatives i preventives en quant a coeducació. - Implicació d'alumnat, famílies, professorat i serveis externs. - Redactar el nou Pla de centre seguint les noves instruccions.	Reunió 1 h setmanal	Membres comissió
Comissió de salut	- Participació en la Comissió de salut. - Participació de la formació de en Centres Educatius Promotors de la Salut. - Gestió de la informació de l'alumnat d'Alerta escolar. - Coordinació amb enfermera CS So na Monda.	Reunió 1 h setmanal	Membres comissió

Tutories	Programar, implementar i valorar el PAT i POAP, i gestió de demandes al DO des de tutoria. Magdalena Payeras: tutories de 1r i 2n ESO Joana Mª Martí: tutories 1r, 2n i 3r ESO Catalina Alemany: tutories 3r i 4t ESO i Batxillerat Les mestres de suport són cotutores de 1r i 2n ESO.	1 h setmanal	Tutors/es, mestres de suport, orientadores, PSC i cap d'estudis.
Tutors/es ESO i mestres de suport	- Coordinació de les PT amb cada un dels tutors/es de cada grup on realitzen suport per a ajudar a gestionar la documentació de l'alumnat NESE (PEP i document ACI significativa) i participar en reunions amb les famílies.	al llarg del curs	Tutors/es, PT
Equip d'àmbit general 1r ESO	- Participar en l'elaboració, desenvolupament, de les activitats d'àmbit general de 1r d'ESO - Vetllar perquè les actuacions dutes a terme siguin inclusives i atenguin a tot l'alumnat.	1h setmanal	Professorat d'àmbit i PT
Equips docents	- Participar en les decisions pròpies dels equips docents. Recollir demandes a l'EOSA per part de l'equip docent. Seguiment de les mesures educatives. - Prendre decisions sobre el desplegament de mesures d'atenció a la diversitat. - Prendre decisions sobre la promoció, especialment en els alumnes amb NESE. - A les reunions d'equips docents, sempre hi haurà al menys un membre del departament per poder recollir les demandes de l'equip docent. Les decisions i acords es registraran a la graella de recollida d'informació del DO i s'analitzaran a la reunió de departament.	Juntes d'avaluació . Reunions de seguiment. Reunions EE quan n'hi hagi	Tots els membres de l'EOSA en cada un dels grups que hi realitzen tasca docent o de suport. Orientadores i PSC.

COORDINACIÓ EXTERNA AL CENTRE.

REUNIÓ	FINALITAT	FREQÜÈNCIA	ASSISTENTS
Serveis Socials	- Dur el seguiment de casos individuals: fulls de risc, absentisme, alumnat ALTER /PISE, amb educadores socials. - Promoure actuacions conjuntes de treball amb alumnat/famílies. - Definir actuacions preventives en determinades famílies.	Inca i Lloseta quinzenal, Mancor i Selva mensual i segons necessitats	PSC i orientadores i educadores socials ajuntaments.
Centres educatius de Primària	- Promoure la coordinació entre els centres per analitzar els problemes comuns i dissenyar plans d'actuació, així com facilitar el traspàs dels alumnes entre etapes. - Coordinació en el traspàs EP-ESO, així com es desplega a l'annex .	Anual	EP: Tutors/es, mestres suport, orientador/a i PSC i equip directiu. IES: Cap

	- Promoure la coordinació per analitzar els problemes comuns, facilitar el traspàs de casos dels alumnes entre etapes. - Informar als CEIP de la feina que es fa a l'IES, i treballar per a evitar el biaix que hi ha d'alumnat cap a un IES o un altre a la comarca. - Millorar la documentació de traspàs primària-secundària i retorn de la integració de l'alumnat al centre.		d'estudis, orientadora, coordinadora ESO, mestres de suport.
EOEP - Orientadores CEIP	- Col·laborar activament amb els corresponents equips psicopedagògics - Promoure la coordinació per analitzar els problemes comuns, facilitar el traspàs de casos de l'alumnat entre etapes.	Anual	Orientadora EOEP CEIP Orientadora IES
Altres IES- Orientadores IES	- Traspàs d'informació des del SICE als centres educatius. - Coordinació amb altres professionals del sector.	Mensualment	Orientadores, PSC, SICE
Serveis sanitaris	- Realitzar coordinacions i/o derivacions de casos. - Coordinació de demandes de formació (tallers/xerrades). - Coordinació per a Consulta Jove. - Coordinació per a casos d'Alerta Escolar.	Puntualment	Orientadores
Altres entitats	- Realitzar coordinacions i/ derivacions de casos. - Afavorir el desenvolupament personal, social i acadèmic dels alumnes quan ho precisin després de l'IES.	Puntualment	PSC i orientadores

La Psicòloga assistirà quan sigui requerida i/ o es tractin casos d'alumnat en què ella intervengui.

Altres entitats amb les que es col·labora i es mantén coordinació:

- Equips específics on es fa coordinació per a casos concrets: 4x4, SAED, EADISOC, ECLA, fisioterapeuta, EAC, ASPAS, etc.
- Coordinació amb centres d'acollida que tenen alumnat que està escolaritzat en el nostre centre (Inca, Mancor, Lloseta).
- Serveis d'orientació: SOIB Jove, Fundació Diagrama, PROBENS, IRES.
- Centres d'orientació específics per a persones amb discapacitats (ESMENT, MATER; Coordinadora de persones amb situació de dependència, etc.).
- Projecte Jove
- Casal de joves Sa Fàbrica
- Centre de Salut d'Inca. Consulta jove.
- IBSMIA
- Ajuntament d'Inca: Coordinadora comunitària, Agent d'Igualtat i Policia tutor.
- Guàrdia civil tutor
- Direcció general de menors i família
- SICE
- SVODD

IES INCA
c/ Joan Miró, 22
07300. Inca
Telf. 971.88.17.10
Codi centre: 07015835
<https://iesinca.cat>

- UIB
- Altres universitats
- Entitats privades que organitzen jornades i events relacionats amb aspectes acadèmics i d'orientació.

VI. Programes i àmbits d'actuació de l'EOSA.

Els àmbits d'actuació de l'orientació educativa són:

- A. Suport al procés d'ensenyament i aprenentatge.
- B. Suport al pla d'acció tutorial.
- C. Suport al programa d'orientació acadèmica i professional.
- D. Funcions de coordinació amb serveis externs.

Es tracta de col·laborar amb el conjunt del centre per poder realitzar de la millor manera possible la funció que tenim assignada com a institució educativa.

A. SUPORT AL PROCÉS D'ENSENYAMENT-APRENTATGE.

a.1. Actuacions generals

OBJECTIU	ACTUACIÓ	Responsables	Temporallització	INDICADORS D'AVUACIÓ
1. Col·laborar, juntament amb la resta de departaments didàctics en l'elaboració o revisió del PEC i la PGA.	Realització d'aportacions vetllant pels aspectes referents a la coherència relatives a l'atenció a la diversitat.	Cap de departament	Durant tot el curs.	Valoració de les reunions amb els departaments i els documents de centre.
2. Formular propostes a la CCP sobre els aspectes psicopedagògics que puguin facilitar l'adopció de criteris comuns sobre els distints elements de les programacions docents, l'avaluació dels objectius i competències corresponents i l'aplicació de mesures d'atenció a la diversitat ordinàries i/o extraordinàries.	Presentació del Pla d'activitats i la memòria del pla a la CCP, escoltant les modificacions proposades pels departaments, i les noves propostes, si n'hi hagués. Presentació a la CCP del calendari d'actuacions dels programes d'atenció a la diversitat i novetats en l'organització i funcionament dels diferents programes. Proposta de millores de centre.	Cap de departament	Reunió de CCP, més d'octubre. Al llarg de tot el curs.	Documentació presentada. Utilitat de la documentació. Comentaris dels membres de la CCP. Valoració dels documents elaborats i reunions realitzades.

3. Col·laborar amb l'elaboració i/o revisió, així com fer el seguiment del Pla d'Atenció a la Diversitat del centre, amb la supervisió de l'equip directiu, seguint les directrius del Reglament Orgànic de Centre (Decret 4/2023, 13 febrer).	Participar en la revisió del PAD, pla de convivència, i revisió de PR0205 d'orientació i tutoria dins l'àmbit de Programa Millora i Transformació de centres (PMT)	Membres de l'EOSA.	Al llarg del curs.	Revisió del PAD i del PR0205.
4. Col·laborar amb el professorat, en la prevenció i detecció de dificultats d'aprenentatge i socioeducatives, i assessorar-lo en l'adopció de mesures educatives, preventives i d'intervenció, tant ordinàries com extraordinàries.	Coordinació amb els equips docents, de forma periòdica, en la prevenció i detecció dels alumnes que presenten NESE per tal de donar la resposta educativa més adequada. Definició de pautes d'actuació. Coordinació amb famílies.	Professors del centre. tutors/es. Equip directiu. Orientadores i PT	Al llarg de tot el curs.	Nombre de reunions realitzades durant el curs. Millores en l'alumnat.
5. Dur a terme actuacions de suport directe (suport a l'aula. Excepcionalment, suport en petit grup o individualitzat) i activitats docents en els programes de suport ordinari o específic que el centre desenvolupa. Diversificació curricular i Programes d'escolarització compartida.	PT: suport dins l'aula. Cada PT donarà suport a les àrees instrumentals al mateix grup i dins l'aula, amb la finalitat d'atendre a l'alumnat. Sempre tenint en compte el DUA (Disseny Universal de l'aprenentatge) Programa d'escolarització compartida ALTER i PISE PDC.	Tots els membres del departament	Al llarg del curs	Memòries dels respectius programes.
6. Coordinar-se i col·laborar amb serveis, entitats i institucions de caire educatiu, social i sanitari, tant de l'àmbit local, comarcal i illenc com de l'autonòmic que estiguin implicats en l'atenció i educació dels menors (Serveis	-Serveis socials : Reunions per prevenir l'absentisme i derivació de casos amb conductes de risc social i abandonament escolar. - Elaboració de llistes d'alumnes amb expedient a serveis socials i casos en seguiment i marcar-ne les actuacions a fer. -ALTER: coordinacions per a la derivació dels casos i	Mestres de suport, orientadores i PSC	Al llarg del curs.	Reunions realitzades. Valoració de les reunions conjuntes amb prefectura d'estudis i serveis socials. Valoració de la coordinació amb

Socials, centre de salut, IBSMIA, IMAS, entre d'altres) per realitzar conjuntament actuacions de prevenció i/o intervenció amb l'alumnat del centre.	seguiment. Tutorització de l'alumnat -IBSMIA: Dissenyar actuacions conjuntes dels casos derivats a salut mental. -Servei de Menors: derivació de casos RUMI. -IMAS: informes per la realització dels certificats de dependència. - Altres institucions que es requereixi.			altres serveis.
7. Coordinar-se i col·laborar amb els CEP, el SICE i altres institucions per a l'assessorament i/o realització d'activitats formatives dirigides al professorat d'educació secundària i formació professional i als pares de l'alumnat d'aquestes etapes.	Contacte amb el SICE per clarificació de funcions i organització actuacions. Coordinació amb AMIPA. Coordinació amb infermera per formació de salut (Consulta Jove)	Orientad ores	Al llarg de tot el curs	Valoració de les reunions.
8. Col·laborar amb els tutors i l'equip directiu en l'establiment de mesures afavoridores de les relacions amb les famílies, especialment en el cas dels alumnes que presenten necessitats específiques de suport educatiu	- Assistir a les reunions de famílies de principi de curs. - Participar de forma activa en el desenvolupament de les reunions de famílies de caire d'orientació acadèmica de 2n, 3r i 4t ESO i 2n de batxillerat. - Participar en les reunions amb famílies que duguin a terme els tutors/es pels alumnes amb NESE.	Orientad ores, PSC i PT	Reunion s de principi de curs (setembr e). Al llarg del curs reunions informatives.	Valoració de les reunions.
9. Col·laborar amb els tutors i la resta de l'equip docent en l'elaboració del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.	Donar pautes i indicacions sobre l'elaboració de l'informe individual, col·laborant en els casos que s'atenen directament. L'alumnat NESE tindrà un informe individual on es recolliran les actuacions sobre el procés d'E/A i que ha d'estar elaborat i signat durant el primer trimestre. L'informe estarà a la carpeta d'ACI, així com la seva còpia escanejada. S'adjuntarà al GESTIB per a que les famílies el puguin tenir al seu abast.	PT i orientad ores	Durant el curs.	Informes elaborats. Valoració de la col·laboració donada. Valoració de les propostes de millora a final de curs.

10. Col·laborar en la coordinació entre centres d'educació primària/EOEP i centres d'educació secundària, principalment per facilitar el traspàs d'informació de l'alumnat que presenta NESE.	Participació en el traspàs d'informació de l'alumnat que s'incorpora al centre amb la finalitat de conèixer les dades d'interès que afavoreixin la continuïtat del procés d'E/A. Reunions amb els tutors/res de 6è i mestres de suport dels centres de primària pel traspàs d'informació rellevant sobre l'alumnat i fer una primera previsió sobre les mesures de suports a posar en marxa pel proper curs en 1r ESO. (actuacions referides dins el pla de traspàs EP-ESO) Traspàs dels informes d'alumnes amb NESE: Reunions de coordinació amb l'EOEP/UEP pel traspàs d'expedients (informació d'alumnat NESE i no NESE). * Els expedients del l'alumnat NESE seran custodiats a l'EOSA on cada alumne tindrà oberta una carpeta on s'inclouran les actuacions que es vagin fent durant el temps de la seva escolarització a l'IES. Així mateix s'hi inclouran carpetes de nous casos de NESE detectats. Una vegada l'alumne es dona de baixa del centre aquests expedients NESE es netejaran i passaran a ser custodiats dins els expedients de l'arxiu de secretaria o s'enviarà la informació al nou centre. * A l'expedient de secretaria, sempre hi restaran els originals o còpies dels documents expedits per serveis oficials: dictamen, informe psicopedagògic, certificat de discapacitat, informes sanitaris, etc.	Coordina adora ESO, Cap d'estudis i orientad ora de 1r ESO.	Tercer trimestre	Valoració de les reunions. Valoració dels informes recollits. Valoració del procés de coordinació.
11. Facilitar al professorat eines i recursos d'enriquiment curricular per a l'alumnat.	- Recerca de materials i recursos. - Coordinació amb departaments didàctics per a veure necessitats i possibilitats. - Coordinació amb alumnat.	PT i orientad ores. Departa ments didàctic s	Al llarg del curs.	- Recursos treballats i utilitat. - Valoració del professorat i alumnat.

	- Introducció d'elements d'enriquiment al Classroom d'orientació de cada nivell.			
12. Recerca de material educatiu per atendre necessitats educatives.	- Recerca de materials i recursos, especialment llibres adaptats de lectura per a l'alumnat que ho necessiti. - Coordinació amb departaments didàctics per a veure necessitats i possibilitats. - Introducció d'elements de millora i estimulació de la lectura, tècniques d'estudis i organització al Classroom d'orientació de cada nivell.	PT i orientadores. Departament didàctics	Al llarg del curs.	- Recursos treballats i utilitat. - Valoració del professorat i alumnat.
13. Coordinar la recuperació de matèries pendents de l'alumnat.	- Coordinació amb departaments didàctics per a veure necessitats i possibilitats. - Adaptació de materials de recuperació si fos necessari. - La responsable de pendents es coordina amb l'alumnat i departaments.	PT (hores)	Al llarg del curs	- Recursos treballats i utilitat. - Valoració del professorat i alumnat.
14. Realització d'un Pati tranquil per a alumnat vulnerable.	- Durant el 1r pati de dilluns a divendres l'alumnat seleccionat per a possible vulnerabilitat i/o que s'hagi de millorar la seva cohesia, podrà acudir a la Biblioteca. - Es faran diferents activitats cada dia, donant a conèixer jocs o activitats diferents i també millorant les relacions. - Per acudir al Pati tranquil, el tutor/a corresponent ha d'informar a l'orientadora o mestra de suport i valorar cada cas. - Es realitza un registre diari de l'assistència i la seva valoració. - També es gestiona, un Pati tranquil en festes conjuntes de centre.	Mestres de suport, orientadores i PSC.	Al llarg del curs	- Nombre d'alumnes participants. - Valoració de les activitats proposades. - Valoració de les relacions entre l'alumnat. - Registre d'assistència.

a.2. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES DE LES ORIENTADORES

OBJECTIU	ACTUACIÓ	TEMPORALITZACIÓ	INDICADORS D'AVALUACIÓ
1. Efectuar l'avaluació psicopedagògica i social i elaboració d'informes.	- L'avaluació psicopedagògica es durà a terme a demanda de l'equip docent, de la família o altres serveis. S'elaborarà un d'informe d'avaluació psicopedagògica i social sempre que s'intervengui amb un alumne/a i allà es detallaran NESE i/o mesures educatives adients. - Actualització de l'informe quan hi hagi canvi d'etapa en cas de NEE o es modifiqui significativament la situació personal de l'alumne/a. - Per alumnat NESE s'elaborarà un informe individual de l'alumne, on es detallaran les mesures educatives que es proposen per a cada curs escolar. La família signarà la seva recepció. - En funció de l'avaluació psicopedagògica i justificant les necessitats educatives de l'alumne es realitzaran informes per a la derivació a programes de: PDC, ALTER/PISE, FPGB i altres modalitats. - Quan s'escau també es realitzaran els informes model de les entitats per a la derivació de l'alumnat.	Al llarg del curs.	Nombre d'avaluacions realitzades. Fulls de demandes. Nombre d'informes psicopedagògics i d'intervenció realitzats. Nombre de revisions realitzades. Nombre d'informes per a l'alumnat PISE/ALTER Nombre d'informes per a la derivació a altres serveis.
2. Elaborar el dictamen i la proposta d'escolarització.	- Només es realitza dictamen per a l'alumnat NEE quan hi ha un canvi de modalitat d'escolarització. - S'elaborarà en els casos d'alumnat NESE per NEE i que requereixin suports extraordinaris i/o adaptacions significatives del currículum.	Al llarg del curs	Nombre d'actuacions realitzades i procés de derivació.
3. Elaborar la previsió d'alumnes i previsió de recursos.	- Introducció i revisió de dades al GESTIB de l'alumnat NESE. - Realització de la previsió d'alumnat NESE, informant de les altes i baixes. - Petició de recursos per a l'alumnat.	Cada trimestre. Quan sigui necessari.	Coordinació de serveis i alumnes que requereixen d'una intervenció específica.
4. Elaborar documentació de traspàs i preinscripció d'alumnat a Diversificació, FPB, ALTER, PISE, etc.	- Recollida d'informació de l'equip docent per a l'elaboració dels diferents informes del procés. - Coordinació amb les famílies de l'alumnat i informació dels processos i terminis. - Coordinació amb serveis externs.	Quan sigui necessari	Volum d'informes realitzats. Col·laboració realitzada amb equip docent i família. Coordinació amb les famílies.
5. Registrar en el GESTIB totes les actuacions realitzades amb l'alumnat.	Anotar al Gestib informació de l'alumnat als diferents espais de l'aplicació: Informació tutoria, registre intervencions, mesures educatives, etc	Durant el curs	Acompliment dels acords.
6. Sol·licitar i	Sol·licitar, en funció de les necessitats	Sempre que sigui	Col·laboració

gestionar els recursos necessaris per atendre les necessitats de l'alumnat (serveis externs, absentisme, protocols, materials suport, sanitat, etc)	- de l'alumnat i del centre, els recursos necessaris pertinents. - Iniciar i gestionar els diferents protocols. - Actualització de les dades mèdiques i d'alerta escolar de l'alumnat.	necessari	realitzada. Gestió dels tràmits i retorn de la informació.
7. Col·laborar amb els tutors/es de cada nivell amb l'atenció a l'alumnat i les seves famílies.	- Participar en les reunions de tutors/es setmanals. - Gestionar la informació de l'alumnat i dur a terme reunions individuals i grupals amb l'alumnat i famílies.	Durant el curs.	Valoració de la col·laboració realitzada.
8. Dur a terme el PAT i POAP del centre.	- Gestionar mesures preventives de necessitats de l'alumnat. - Actualitzar les activitats de PAT i POAP de cada curs escolar. - Sol·licitar i gestionar tallers i xerrades amb serveis externs. - Gestionar visitar a centres externs. - Coordinar amb famílies.	Durant el curs	Valoració de les intervencions realitzades.
9. Actualització de document de registre de l'alumnat nese.	- Revisió de PEP de l'alumnat NESE i ajuda al tutors/es amb la pujada al Gestib. - Seguiment de casos. - Revisió i elaboració de documents per a registre de mesures educatives aplicades a l'alumnat NESE.	Durant el curs	Valoració de les intervencions realitzades.

a.3. ACTUACIONS ESPECÍFIQUES DE PSC.

OBJECTIU	TEMPORALITZACIÓ	INDICADORS D'AVUACIÓ
a) Augmentar l'assistència dels alumnes matriculats al centre educatiu i facilitar el procés de reincorporació dels alumnes absentistes o que han estat un període sense escolaritzar.	Al llarg del curs.	Reunions realitzades (famílies, alumnat, tutors/es i serveis externs).
b) Afavorir el procés d'inclusió educativa i social dels alumnes, promoure el sentiment de pertinença al centre i a la comunitat.	Al llarg del curs.	
c) Implicar la comunitat educativa, els recursos de l'entorn i els serveis externs en la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar	Al llarg del curs.	
d) Reforçar la col·laboració dels centres educatius amb els recursos comunitaris de l'entorn.	Al llarg del curs.	Reunions realitzades.
e) Coordinar-se amb els serveis externs, notificar-los els casos detectats i realitzar intervencions conjuntes	Al llarg del curs.	Reunions realitzades.
f) Millorar la detecció dels alumnes en situacions de vulnerabilitat i risc d'exclusió social per ajustar la resposta socioeducativa a les seves necessitats.	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat i famílies. Reunions amb serveis

		externs i famílies.
g) Apropiar el centre educatiu a les famílies dels alumnes, millorar la comunicació del centre amb les famílies i fomentar la participació d'aquestes al centre.	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat i famílies. Reunions amb famílies.
h) Implicar les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels seus fills i filles i fomentar la seva responsabilitat en l'obligatorietat de l'escolarització.	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat i família.
i) Incrementar el compromís i la responsabilitat dels alumnes en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge.	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat.
j) Col·laborar amb l'equip educatiu per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge individual dels alumnes amb dificultats socials i així afavorir l'educació integral dels alumnes.	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat i famílies.
k) Fomentar la continuïtat en els estudis dels alumnes amb indicadors de risc social mitjançant l'orientació individualitzada segons els seus interessos i capacitats	Al llarg del curs.	Valoració del professorat i alumnat.
l) Afavorir el pas dels alumnes d'educació primària al centre d'educació secundària.	Al llarg del curs.	
m) Millorar les habilitats socials i la competència social dels alumnes per prevenir conductes de risc.	Al llarg del curs.	Percepció de la comunitat educativa (famílies, alumnat, professorat)
n) Promoure valors, actituds positives i accions prosocials en la comunitat educativa.	Al llarg del curs.	

a.4. MESURES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

Des de l'equip directiu i amb el suport de l'EOSA s'intenta que els grups de classe siguin els més heterogenis i equilibrats possible. Es fan els grups amb la informació que es rep dels centres de procedència, en el cas de 1r d'ESO i segons la informació de tutoria en els altres casos; juntament amb l'elecció de les matèries dels alumnes, que també pot condicionar el grup. L'atenció per part de mestres de suport pot veure's modificat al llarg del curs per poder atendre millor les característiques de l'alumnat/grup.

a.4.1. Descripció general de les mesures.

Els principis del DUA són:

- Proporcionar diferents maneres de representar la informació i els continguts (el què)
- Proporcionar diferents maneres per a l'acció i l'expressió (el com)
- Proporcionar diferents maneres d'implicació (el perquè)

Entre les mesures de suport al procés d'ensenyament-aprenentatge (EA), la normativa vigent exposa les següents. A la graella podem veure les adoptades pel nostre centre:

PRINCIPI I proporcionar múltiples maneres de representació	• Metodologies i maneres d'organitzar les situacions d'aprenentatge i de centre que possibiliten les formes flexibles de treball: Docència compartida (dos professors dintre de l'aula); aprenentatge entre iguals (acompanyament entre alumnes); aprenentatge cooperatiu; treball per projectes; treball per espais i ambients; treball per racons i tallers dins l'aula; tallers i activitats internivells; treball en petits grups; aprenentatge servei comunitari; classe inversa; la gammificació,... • Suports tecnològics dintre de l'aula (inclusió digital). • Es proposen tasques prou obertes que permetin analitzar no només el resultat, sinó també el procés de resolució. • Es respecten els diferents ritmes de treball dels alumnes. S'ofereixen diferents suports per a la construcció del coneixement: material manipulatiu, escrit (fonts, mida, contrast, textos de lectura fàcil...), oral, gràfics (dibuixos, fotografies, pictogrames per a la comunicació augmentativa, esquemes...), vídeo, etc.
PRINCIPI II Proporcionar múltiples maneres per a l'acció i l'expressió	• Es donen opcions perquè tothom pugui aportar les seves idees/ coneixements: planificant diferents temps de resposta, utilitzar diferents suports (vegeu diapositiva anterior), preparar la resposta amb ajuda de companys/ docents/ professionals de suport, compartint idees en petit grup... • Durant les sessions de classe i en finalitzar la unitat es fan servir dinàmiques o instruments perquè els alumnes verbalitzin què han après, identifiquin què han de millorar, i se'ls faciliten eines i recursos per aconseguir-ho.
Principi III Proporcionar múltiples maneres de comprometre's	• S'identifiquen les capacitats i les habilitats dels alumnes i no només les dificultats, i es dona valor als seus èxits. Es tenen altes expectatives respecte a tots i cadascun dels alumnes. • Es preveuen estratègies per ajudar els alumnes a identificar el que han après i per comprendre les raons de les seves dificultats i de les seves fortaleces. • S'assegura que tot l'alumnat coneix i comparteix els objectius i els criteris d'avaluació de les matèries i de les tasques proposades. S'aprofiten els avantatges que aporten les activitats multinivell que permeten diferents graus d'exigència segons les potencialitats de cada alumne. • S'utilitzen instruments d'avaluació que evidencien els nivells de satisfacció i de benestar de tots els membres de la comunitat educativa. • S'utilitzen agendas, fulls d'autocontrol, autoavaluació, coavaluació,...

Mesures i suports per a l'organització de la resposta educativa inclusiva:

Les mesures i els suports s'organitzen en universals, addicionals i intensius en funció de la intensitat de l'ajuda i dels ajustaments curriculars, organitzatius i metodològics que precisin els alumnes relacionats amb les seves condicions personals en interacció amb les barreres del context.

Al següent esquema es descriuen les mesures i suports (què són, a qui s'adrecen, qui les dissenya i aplica i on es concreten):

MESURES I SUPORTS DE CAIRE ORGANITZATIU, METODOLÒGIC, CURRICULAR, FORMATIU,...				
TIPUS	Què són?	A qui es dirigeixen?	Qui les dissenya i aplica?	A on es concreten?
UNIVERSALS	Actuacions preventives, flexibles, proactives, universals, multifactorials, globals, dinàmiques i multinivell que permeten al centre crear contextos educatius inclusius.	A tot l'alumnat.	Tot l'equip docent amb l'assessorament i col·laboració de l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge i altres professionals amb la coordinació de l'equip directiu.	Al PEC, a les normes d'organització, funcionament i convivència, a la concreció curricular del centre, a la PGA i a les programacions d'aula.
ADDITIONALS	Actuacions preventives, proactives i flexibles per ajustar la resposta educativa de manera temporal. Són multifactorials, globals, dinàmiques i multinivell. Són complementàries a les universals.	A l'alumnat que les precisa, quan les universals concretes i aplicades al centre i a l'aula no han estat suficients pel seu avanç personal i educatiu.	Tot l'equip docent amb l'assessorament i col·laboració de l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge i altres professionals amb la coordinació de l'equip directiu.	Al PEC, a les normes d'organització, funcionament i convivència, a la concreció curricular del centre, a la PGA i a les programacions d'aula. Si ho precisa, a un pla educatiu personalitzat que serà coordinat pel tutor/a.
INTENSIVES	Actuacions extraordinàries i personalitzades que, de forma transversal, amb una freqüència regular i sense límit temporal, permeten ajustar la resposta educativa a la singularitat de l'alumnat. Són multifactorials, globals, dinàmiques i multinivell i s'han de sumar a les anteriors.	A l'alumnat que precisin alta intensitat de suport quan les anteriors concretes i aplicades no han estat suficients per garantir el seu avanç personal i educatiu.	Tot l'equip docent amb l'assessorament i col·laboració de l'equip d'orientació i suport a l'aprenentatge i altres professionals amb la coordinació de l'equip directiu.	Al PEC, a les normes d'organització, funcionament i convivència, a la concreció curricular del centre, a la PGA i a les programacions d'aula i al pla educatiu personalitzat que serà coordinat pel tutor/a.

A continuació es concreten alguns exemples d'actuacions, plans programes, suports i recursos universals, addicionals i intensius tenint en compte que es tracten de mesures i suports que poden ser complementaris, temporals, flexibles i dinàmics.

MESURES I SUPORTS UNIVERSALS (Actuacions, plans, programes, recursos per augmentar la presència, participació i progrés de tot l'alumnat (model inclusiu de centre))	
Personalització dels aprenentatges	• Metodologies que possibiliten les formes flexibles de treball (ambients, espais, classe inversa, treball per projectes....) • Suport digital • Docència compartida
Organització flexible del centre	• Agrupament flexible • Docència compartida • Flexibilització horària del centre • Participació de les famílies • Organització inclusiva de temps de lleure (dinamitzadors de pati mediadors, punt d'informació jove). • Tècniques de gestió de l'aula (càrrecs, rutines)
Plans, programes i projectes	• Prevenció situacions de conflicte i violència de gènere. • Mediació escolar • Educació emocional • Sensibilització i informació sobre valors i continguts de l'educació inclusiva (Guia sobre la diversitat i la discapacitat DIFERENTS) • Prevenció de dificultats d'aprenentatge. • Estimulació primerenca i de potencialitats

	• Promoció de salut i conductes addictives • Promoció de la sostenibilitat Coeducació i igualtat entre homes i dones • Prevenció de conductes de risc.
Avaluació formativa i formadora	Avaluació formadora (alumnat): · Autoavaluació i coavaluació · Rúbrica. · Portafoli · Carpeta d'aprenentatge. · Compartir d'objectius Avaluació formativa (docent): · Bases d'orientació · Esquemes · Mapes conceptuals · Diaris de classe · Resums Aconseguir superar dificultats i errors: · Tauleta Àgil o Kanban · Bastides de suport · Hora de consulta · Pactar contractes
Acció tutorial i orientació	Tutories individuals Acció tutorial personalitzada: • carta de compromís • entrevista amb la família • entrevista tutors-alumnat • contractes • tutoria entre iguals Acció tutorial en grup: • cohesió de grup • cercle de comunicació (feina preventiva i proactiva) • assemblea de classe • Orientació acadèmica i professional
Beques i ajudes	CAIB, MEC, Ajuntaments...
Accions formatives	• Per millorar l'organització, el disseny curricular i la metodologia • Per augmentar la capacitat de la comunitat educativa per respondre a les necessitats de tot l'alumnat. • Per impulsar actuacions i programes de promoció d'accions educatives inclusives.
Comissions mixtes per garantir la participació	Formades per docents, no docents, alumnat, famílies/tutors legals i altres implicats en la resposta educativa inclusiva del centre.

MESURES I SUPORTS ADDICIONALS

(Actuacions, plans, programes, recursos per augmentar la presència, participació i progrés de l'alumnat. S'han de sumar a les mesures i suports universals.

Personalització	- En el format: • Diversificació en el tipus de preguntes: emplenar buits, V/F,

dels aprenentatges	SI/NO, a)b)c), etc. • Flexibilització el nombre de preguntes. • Utilització de la lletra adequada a les necessitats de l'alumnat, negreta, ratllats, majúscules, ... • Augment de l'interlineat • Ressalt de paraules clau • Divisió de les preguntes llargues en diferents apartats. • Seqüenciació de tasques i exercicis segons el grau de dificultat. • Supressió de la còpia dels enunciats • Lectura silenciosa en lloc de en veu alta • Esquemes, guions i recordatoris per realitzar les tasques. • Avaluació oral - En el contingut i en la metodologia: • Priorització dels errors ortogràfics a tenir en compte en les tasques i proves d'avaluació. • Priorització del contingut que s'ha d'avaluar davant del format de les produccions. • Resolució de dubtes de forma individualitzada abans de començar tasques, proves o exàmens. • Aprenentatge multisensorial (amb suport visual, auditiu, tàctil...) • Ús de correctors de text amb l'ordinador i lectors de text • Ús de mapes mentals, infografies. • Supervisió de tasques i exàmens per evitar oblit. • Control de l'ús de l'agenda o altres eines de planificació i gestió de les tasques diàriament. • Modelatge per a l'execució de les activitats. • Valoració del plantejament de les activitats i no només els resultats. • Representació de les dades amb gràfics i imatges per tal de facilitar la comprensió de les activitats • Plantejament dels problemes amb enunciats curts, seqüències ordenades i amb suport visual (gràfics, figures...) • Flexibilització del temps i les dates per fer les tasques i proves d'avaluació. • Ubicació adequada de l'alumne dins l'aula (possibilitat d'un company tutor, proximitat del professor...) • Enriquiment curricular - En els materials i recursos: • Ajustament de materials i recursos didàctics i tecnològics per reduir o eliminar les barreres a la participació i l'aprenentatge. • Ús del diccionari • Sistemes augmentatius i alternatius de comunicació. • Pictogrames • Productes de suport (ajuts tècnics) • Ús de la calculadora quan l'objectiu que s'ha d'avaluar no sigui la capacitat de calcular. • Ús de l'ordinador per realitzar tasques i exàmens. • Ús de l'enregistradora per agafar apunts • Ús de fórmules, taules de multiplicar, etc.
Espais d'escolarització específics	- IES Can Balo: Unitats docents adscrites als centres de la Fundació Institut Socioeducatiu S'Estel per a l'atenció de l'alumnat intern en centres de justícia juvenil. - Col·legi per a l'Atenció Hospitalària i Domiciliària Maria Antònia Pascual (CAHOSIDOM): Recurs per a l'alumnat que necessita una mesura

	educativa social i sanitària ajustada a la seva condició de salut, ubicada dins l'hospital. - Servei d'Atenció Educativa Domiciliària (SAED): Per a l'atenció d'alumnat convallescent que ha de romandre al seu domicili. - Centres de Tecnificació Esportiva. - Unitat Docent Externa (UDE) - Centre quatre per quatre.
Programes específics	- Programa de Diversificació Curricular - Programa d'acolliment Lingüístic i Cultural (PALIC) - Programes d'intervenció socioeducativa PISE/ALTER. - Programes per alumnat amb altes capacitats intel·lectuals - Programes lectors - Aules d'acollida - Altres programes de centre per donar resposta a les necessitats de l'alumnat
Suport específics en moments puntuals	- Mestres de suport a l'aprenentatge - Equips especialitzats
Beques i ajudes	Ajudes per alumnat amb NESE
Accions formatives	Accions formatives per implementar programes o projectes davant necessitats de suport addicional detectades en el context de la comunitat educativa (alumnat, famílies, equip docent, equip no docent).

MESURES I SUPORTS INTENSIVS (Actuacions, oferta educativa específica per alumnat que precisa alta intensitat de suport. Sempre s'ha de concretar a un pla educatiu personalitzat tenint en compte les mesures i suports universals i addicionals previstos al centre.

Personalització dels aprenentatges	- Ajustos substancials dels elements organitzatius, metodològics: · Modificacions substancials de l'entorn · · · · · Temporalització - Suport intensiu de professionals específics: · ATE · Fisioterapeutes educatius · Equips especialitzats · Especialistes docents en llengua de signes · Mestre de suport a l'aprenentatge - Recursos materials: · Productes de fisortopèdia · Aparells de micròfon remot (MR) sense fils · Tecnologia de suport: ajuts a la comunicació i l'aprenentatge · Material informàtic - Mesures de flexibilització del període d'escolarització: · Flexibilització per alumnat amb ACL. · Permanència extraordinària - Adaptacions curriculars significatives per alumnat amb NEE: · Eliminació objectius · Redacció nous criteris d'avaluació · Simplificació
Modalitats d'escolarització	Els centres d'educació especial, públics o concertats, incloses les aules substitutòries de centres especials, constitueixen un entorn educatiu molt

específiques	especialitzat que han de contribuir al desenvolupament integral de les capacitats de cada un dels alumnes perquè assoleixin un nivell d'aprenentatge òptim i aconseguixin la màxima autonomia personal, social i laboral. - Centres d'educació especial (CEE, CCEE) - Aules Substitutòries de Centre Específic (ASCE) Unitats Educatives Específiques en a Centre Ordinari (UEECO): Constitueixen una resposta educativa específica per alumnes que presenten necessitats educatives especials de caràcter greu i permanent (Instrucció 14/2019, de 28 de juliol de 2019). - Centre Quatre per Quatre: unitats externes adscrites al centre residencial d'acció educativa especial d'AMADIBA Menors, en el cas de l'alumnat que no pot assistir de manera regular al centre educatiu ordinari perquè necessita una mesura educativa, social i sanitària ajustada a la seva realitat personal perquè presenta un trastorn greu de conducta. Aquests alumnes poden provenir del centre de Menors d'AMADIBA (amb informe psiquiàtric de l'Institut de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència (IBSMIA), i informe del Servei de Protecció de Menors o poden ser derivats des del Servei d'Atenció a la Diversitat de la Conselleria d'Educació i Universitats (amb informe psiquiàtric de l'IBSMIA i informe dels equips d'orientació i suport corresponents). (Resolució del conseller d'Educació i Universitat de 18 de desembre de 2015)
Beques i ajudes	Ajudes per alumnat amb NESE
Accions formatives	Accions formatives per implementar programes o projectes davant necessitats de suport intensiu detectades en el context de la comunitat educativa.

MESURES ORDINÀRIES				
	NIVELL	ORGANITZACIÓ	ALUMNAT	PROFESSORAT
Desdoblements ESO	Als nivells que cada departament/ centre valori possible.	Desdoblament del grup, sempre que sigui possible.	Tot l'alumnat	Departament didàctic (anglès, matemàtiques, biologia, ...)
Àmbit general a 1r ESO	1r ESO	Treball per àmbits 5 hores a 1r ESO,	Tot l'alumnat	Tutor/a, professorat d'àmbit i mestra de suport.
Treball per Àmbit a 2n ESO (Humanístic)	2n ESO	Treball per àmbits Humanístic (Llengua catalana i Geografia i història)	Tot l'alumnat	Professorat d'àmbit + mestres de suport..
Treball per Àmbit a 3r ESO (Física i química i Biologia)	3r ESO	Treball per àmbit. Física i química i Biologia	Tot l'alumnat	Professorat d'àmbit.
Suport PT dins l'aula	1r i 2n d'ESO	Els mestres de suport (PT) participarà del suport l'aula. Tindrà esment de l'alumnat NESE, i col·laborarà en la detecció i prevenció de problemes d'aprenentatge. El suport es distribuirà, generalment, en 7 hores setmanals per grup 2 hores per cada matèria instrumental i 1 de tutoria.	Alumnat NESE	Mestres suport (PT)

Professorat àrees instrumentals	3r i 4t d'ESO	Els mateixos departaments		

Hores de suport de mestres PT per nivell:

1r ESO	Llengua catalana	2h.	7 hores
	Llengua castellana	2 h	
	Matemàtiques	2 h	
	Suport a la tutoria	1h	
2n ESO	Llengua castellana	2 h	7 hores
	Àmbit sociolingüístic (Llengua catalana-Geografia i història)	2h.	
	Matemàtiques	2 h	
	Suport a la tutoria	1h	

a.4.2. Suport a l'alumnat amb Necessitat Específiques de Suport Educatiu (NESE)

1. Graella d'objectius, actuacions, temporització i avaluació

OBJECTIU	ACTUACIÓ	TEMPORITZACIÓ	INDICADORS D'AVUACIÓ
a) Proporcionar suport educatiu a l'alumnat amb necessitats educatives. A tal efecte es prioritzarà: - Alumnat amb NEE. - Alumnat amb problemàtica emocional greu o amb problemes greus de conducta. - Alumnat amb altes capacitats. - Alumnat amb dificultats específiques d'aprenentatge. -Altres alumnes que es consideri adient que rebin un suport específic	Suport dins l'aula en les àrees instrumentals. Orientar en relació a estratègies organitzatives i metodològiques per atendre l'alumnat NESE dins l'aula.	Tot el curs	Grau de satisfacció del suport dins l'aula per part dels departaments didàctics i el departament d'orientació.
b) Col·laborar en l'elaboració dels PEP.	Assessorar al tutor/a i a l'equip docent del grup on donen suport per a l'elaboració de l'informe, participar de manera activa en el seguiment trimestral de les actuacions.	Primer trimestre. Seguiment de les sessions d'avaluació.	PEP realitzats, i seguiment de cada trimestre.
c) Col·laborar amb el professorat en l'elaboració de les adaptacions curriculars.	Assessorament al professorat per a la planificació, l'elaboració, el seguiment i avaluació de l'adaptació curricular.	Es farà amb el professor d'àrea instrumental, i	Grau de satisfacció dels departaments didàctics quant al suport del DO en l'elaboració de les AC.

		puntualment amb la resta del professorat.	
d) Participar en l'orientació de les famílies de l'alumnat ates, en col·laboració del tutor/a.	Col·laboració amb el tutor/a amb les famílies dels alumnes amb NESE, i NEE. Donant eines a les famílies. Participació amb les propostes d'orientació acadèmica juntament amb l'orientadora.	Al manco dues reunions durant el curs escolar.	Reunions realitzades amb les famílies.
e) Contribuir a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.	Col·laboració amb els departaments didàctics i equips docents en prevenció i detecció de problemes d'aprenentatge. Recollir informació i participar en la valoració de les necessitats de l'alumnat, juntament amb l'orientadora i la resta d'equip docent.	Durant tot el curs	Valoració de la col·laboració en la identificació de NESE.
f) Dur a terme una detecció primerenca de necessitats de lectoescriptura en l'alumnat de 1r i 2n d'ESO amb l'aplicació de proves screening per part de les mestres de suport.	Aplicació de proves screening per a detectar dificultats. Millora de proves aplicades.	Durant el 1r i 2n trimestre	Valoració de les proves. Valoració de temps i casos detectats.
g) Col·laborar amb els equips educatius en la concreció dels plans individuals i/o adaptacions del currículum així com en la preparació i adaptació d'activitats i materials didàctics que facilitin l'aprenentatge d'aquest alumnat i la seva participació en les activitats del grup classe ordinari.	Suport en l'elaboració de material per adaptar la resposta educativa dels alumnes nese, donant suport al professorat de cada àrea.	A principi de cada trimestre.	AC fetes i penjades en la carpeta compartida ACI.
h) Participar en el seguiment i avaluació de l'alumne atès.	Participació en les reunions dels equips docents on s'imparteix el suport.	Juntes d'avaluació	Participació en les juntes.
i) Gestionar els recursos materials de suport del centre que permetin la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge de tots els alumnes.	Gestió dels recursos materials existents al departament d'orientació, així com material divers d'utilitat per a l'elaboració de les AC	Tot el curs	Valoració del material elaborat.
j) Afavorir espais tranquils durant el pati per aquell alumnat que ho requereixi.	Durant el 1r esplai elaboració de Pati tranquil per a l'alumnat que requereix d'un espai tranquil. Durant les celebracions de centre, habilitar un espai tranquil per a l'alumnat.	Al llarg de tot el curs.	
k) Assessorar l'atenció a l'alumnat NESE a sortides, activitats, etc	Elaboració de propostes de millora, documentació adaptada, etc.	Al llarg de tot el curs.	
l) Elaborar material (adaptacions i enriquiment curricular) per a l'alumnat de les matèries es que fa suport.	Elaboració de material (adaptació a nivell inferior o enriquiment curricular).	Al llarg de tot el curs.	

2. Distribució dels suports

El present curs escolar l'alumnat NESE està distribuït de la següent manera:

NIVELL	Total alumnes	NESE	NEE	AC	Suport PT
1r ESO	114	53	16	0	si
2n ESO	151	55	14	1	si
3r ESO	149	50	5	1	no
4t ESO	137	52	10	2	no
1r Batxillerat	64	13	2	0	no
2n Batxillerat	46	5	1	0	no
	661	216	48	4	

Organització dels suports

Els criteris generals d'organització del suport al centre són els següents:

Qualsevol mesura que es plantegi ha de tenir caràcter flexible i obert i tenir com a objectiu final, sempre que sigui possible, el retorn al currículum ordinari. Les propostes de suport cal que siguin el més funcionals i normalitzades possibles.

El suport hauria de servir perquè l'alumnat s'integri en el seu grup classe. Per això s'organitzarà basant-se en principis normalitzadors i es realitzarà dins l'aula per afavorir la relació amb la resta de l'alumnat.

El professor/a titular és el responsable del grup classe, i per tant, dels alumnes amb NESE. D'acord amb el professorat de suport s'organitzarà les activitats d'aula de manera que es faciliti l'atenció a aquest alumnat. Alhora el professorat de suport, encara que atengui prioritàriament els alumnes amb NESE, col·laborarà amb el professorat d'aula per atendre la resta de l'alumnat.

Cal una estreta col·laboració entre el professor/a de suport i el professor titular de l'àrea, per aquest motiu aquest any s'ha fet el canvi de l'hora de reunió de departament d'orientació per a que no coincideixi amb la resta de departament, i per tant les PT poden reunir-se amb la resta de departaments.

El professorat de pedagogia terapèutica participarà en les reunions d'equip educatiu i avaluacions dels grups amb alumnes amb NESE. Si és factible aquesta mesura s'aplicarà a tot el professorat de suport.

Les activitats que realitzen els alumnes que reben l'ajuda ha de permetre poder seguir el màxim possible el que fan els seus companys d'aula. Llavors no es treballaran, sempre que sigui possible, continguts diferents.

Si en alguns casos excepcionals és necessari desenvolupar al llarg del curs en qualche moment puntual el suport fora de l'aula es consensuarà amb el Departament d'Orientació, professorat d'aula i família.

Criteris a seguir per a l'elaboració dels horaris de suport

- Prioritzar les hores instrumentals (Català, Castellà i Matemàtiques)
- Prioritzar el suport a les aules on hi ha alumnes amb NEE o alumnes NESE amb necessitats que requereixin d'unes adaptacions de format dels materials de treball i avaluació.
- Evitar coincidir dins l'aula amb altres professors de suport, o desdoblaments per no duplicar els recursos.
- Es fa un repartiment el més equitatiu possible de l'alumnat amb NESE en cada un dels grups.
- Possibilitar la continuïtat al curs següent de la mestra de suport amb determinat alumnat que requereix més atenció (poder estar a 1r i 2n d'ESO fent suport).

Relació d'hores de suport de cada un dels professors de suport (PT) del centre:

Horari de mestra de suport Antònia Muntaner:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1		CAST E1D	TUT E1D	CAT E1A	
2		CAT E1D	ÀMBIT GENERAL	CAST E1A	
3	Reunió àmbit	Guàrdia	PLEC E1D	Guàrdia	PLEC E1A
4		ÀMBIT GENERAL	AF		CAST E1D
5	CAST E1A	ÀMBIT GENERAL	MAT E1A	MAT E1D	MAT E1A
6	CAT E1A	MAT E1D	MAT E1B	ÀMBIT GENERAL	MAT E1B
7		TUT E1A		ÀMBIT GENERAL	CAT E1D

Horari de mestra de suport Petra Rubert:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1	CHL	MAT E1E	CAST E1B	MAT E1E	MAT E1C
2	CAST E1E	AA		CAST E1C	CAT E1E
3	Pla lector E1C		Pla lector E1E	Pla lector E1E	

4	CAT E1E	Seguiment de pendents	AF	Seguiment de pendents	CAST E1E
5	CAT E1C	Guàrdia	CAT E1B	CAT E1B	CAST E1C
6	Tutoria E1B	MATE E1C		CHL	CAT E1C
7	Tutoria E1E	CAST E1E			TUT E1C

Horari de mestra de suport Isabel Fiol Cirer:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1		EF E2E		MAT E2F	EF E2E
2		CAS E2F	CAS E2E	E2E TUT	PRL
3	PLEC E1B	PLEC E2E	PLEC E2F		
4	ALTER	MAT E2E	MAT E2E	E2E AMB	reforç alumnat
5	CAS E2E	ALTER/SS	CONV	PRL	AF
6	MAT E2F	PRL	AMB E2F	CHL	CAS E2F
7	E2E AMB	E2F AMB	TUT E2F		CHL

Horari de mestra de suport Marita Calafell:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1			Coordinació Formació	Àmbit E2C	
2			>55 anys	PMT	
3			Coordinació	PMT Equip Impulsor	
4			Coordinació àmbit	Guàrdia pati	
5			CAST E2C	PMT	
6			>55 anys	Tutoria E2C	
7			Àmbit E2C	CAST E2C	
8			Guàrdia	CHL	

Horari de mestra de suport Maria Pol:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1		ÀMBIT-E2B	CHL		GUÀRDIA
2	CAST- E2B	reforç alumnat	reforç alumnat	MAT-E2A	reforç alumnat
		PATI TRANQUIL			PATI TRANQUIL

3	reforç alumnat	PLEC E2A	PLEC E2A	PLEC E2B	REUNIÓ ÀMBIT
4	MAT- E2B	CONVIVÈNCIA		CONVIVÈNCIA	ÀMBIT - E2A
5	AF	CAST- E2B	COORD. CONVIVÈNCIA	CAST- E2A	CAST- E2A
6	ÀMBIT - E2A	TUT-E2B	MAT-E2A	TUT-E2A	CHL
7		MAT- E2B			

Horari de mestre de suport Bernat Alomar:

	dilluns	dimarts	dimecres	dijous	divendres
1		CHL	E2D - ÀMBIT	E2D - CAST	
2		E2D - CAST	E2C - MAT	E2D - MAT	
3			PL E2D	PL E2C	
4	GUÀRDIA		E2D - TUT	GUÀRDIA	
5	E2C - MAT				
6	E2D - MAT			E2D - ÀMBIT	

Procediment per a l'atenció a l'alumnat NESE

Actuació	Responsable	Temporització
L'orientadora aportarà a la CCP les dades de l'alumnat NESE d'aquest curs escolar, el calendari i procediment per a l'elaboració de les mesures de suport.	Orientadora	Setembre
A les reunions inicials d'equip docents el DO aportarà les dades inicials dels alumnes NESE, rellevants per iniciar el procés educatiu.	Orientadora	Setembre
Elaboració de l'informe PEP abans de finalitzar el 1r trimestre, el tutor /a conjuntament amb la PT de cada grup, recollirà de l'equip docent la informació per a poder realitzar l'informe NESE. El professorat d'àrea valorarà la necessitat de realitzar una mesura intensiva o addicional a la seva assignatura, d'aquesta decisió se'n deixarà constància a l'informe. El tutor/a de cada grup, amb el suport de PT, ha de convocar a la família per informar de les mesures educatives detallades al PEP, s'ha de signar i custodiar l'informe a l'expedient de secretaria. S'escanejarà i es guardarà a la carpeta ACI del drive. També es pujarà al GESTIB a l' apartat de PEP. A les juntes d'avaluació es durà el seguiment de les actuacions dutes a terme per cada alumne i es	Tutor/a, professorat de suport, equip docent, orientadora.	Abans del desembre (primer trimestre)

deixarà constància a l'acta de seguiment de grup. També es pot deixar constància al Gestib Informació tutoria.		
En el cas que es detecti un alumne que necessiti adaptació del currículum i no sigui alumne/a NESE es farà una demanda d'intervenció a l'EOSA perquè es puguin identificar les seves necessitats i valorar la resposta educativa més adequada. S'utilitzarà el full de demanda del SICE i es comunicarà a la família de l'alumne en concret.	Equip educatiu, EOSA	Durant tot el curs
Si es detecta que un alumne presenta NESE durant el curs, s'elaborarà el PEP durant 1r i 2n trimestre i s'adjuntarà a l'apartat de PEP del Gestib. Si s'avalua durant el 3r trimestre només es registren les mesures aplicades al Gestib Mesures educatives.	Equip educatiu, EOSA	Durant tot el curs
Si un alumne no presenta NESE però requereix de manera puntual unes mesures educatives, cada professorat ho indicarà a l'apartat de Gestib Mesures educatives.	Equip educatiu, EOSA	Durant tot el curs
Les mesures de suport de cada alumne NESE, hauran d'estar elaborades durant el primer trimestre i actualitzant cada trimestre.	Professorat d'àrea	Abans que acabi el primer trimestre i durant el curs escolar
Control del registres: el departament d'orientació, organitzarà les carpetes i subcarpetes on consten els informes PEP i les adaptacions. Prefectura d'estudis vetllarà perquè aquesta actuació es desenvolupi i l'equip docent dugui a terme la feina corresponent.	Departament d'orientació, prefectura d'estudis	Inici de curs
Cada trimestre s'haurà d'avaluar a l'alumnat a partir del document de cada alumne/a. L'EOSA col·laborarà i assessorarà al professorat per a dur-ho a terme.	Professorat d'àrea, professorat de suport.	Durant tot el curs.

Avaluació d'alumnes NESE

L'avaluació de l'alumnat NESE es regeix igual que la resta d'alumnat seguint la normativa de referència. A partir de la nova llei educativa no és un condicionant el nombre de matèries amb ACS per a poder titular.

L'avaluació dels alumnes amb NESE s'ha de regir pels mateixos referents establerts per a la resta d'alumnes. Aquesta avaluació és competència de l'equip docent, assessorat pels equips d'orientació i suport a l'aprenentatge del centre. S'han d'establir les mesures més adequades perquè les condicions de realització de les avaluacions s'adaptin a les necessitats dels alumnes amb NESE. Aquestes mesures en cap cas es tindran en compte per minorar les qualificacions obtingudes.

Els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables orientatius establerts en les adaptacions curriculars significatives (ACS) dels alumnes amb NEE són els referents per valorar tant el grau de desenvolupament de les competències com el de consecució dels objectius d'aquests alumnes.

Participació a altres activitats educatives

Les Professores de suport també assistiran a les reunions educatives que puguin afectar la seva feina, tals com :

- Reunions d'equips educatius.
- Coordinació amb les orientadores.
- Reunions del departament d'Orientació.
- Reunions departaments didàctics.
- Sessions d'avaluació .
- Reunions amb les famílies.

Així com a les activitats extraescolars:

- Sortides de curs dels alumnes amb NESE al seu grup de referència.

a.4.3. Programa de Diversificació Curricular (PDC)

Principis generals

1. El programa de diversificació curricular (PDC) està orientat a la consecució del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria (GESO) per part dels alumnes que presentin dificultats rellevants d'aprenentatge després d'haver rebut, en el seu cas, mesures de suport en el primer o segon curs d'aquesta etapa, o dels qui aquesta mesura d'atenció a la diversitat els sigui favorable per a l'obtenció del títol.
2. La implantació d'aquest programa ha de comportar l'aplicació d'una metodologia específica a través d'una organització del currículum en àmbits de coneixement, activitats pràctiques i, si escau, matèries, diferent a la que s'estableix amb caràcter general, per assolir els objectius de l'etapa i desenvolupar les competències establertes en el perfil de sortida.
3. Generalment, el PDC es duu a terme en dos anys, des de tercer curs fins al final de l'etapa.

Destinataris

1. Es poden incorporar a un PDC els alumnes que, en finalitzar el segon curs, no estiguin en condicions de promocionar, sempre que l'equip docent consideri que la permanència un any més en aquest mateix curs no implicarà cap benefici en la seva evolució acadèmica.
2. Així mateix, els alumnes que finalitzin tercer i es trobin en la situació esmentada en el paràgraf anterior podran ser proposats per romandre un any més a tercer d'ESO en un PDC.
3. Excepcionalment, els alumnes que no estiguin en condicions de titular en finalitzar quart curs podran ser proposats per a la seva incorporació a quart d'ESO en un PDC, si l'equip docent considera que aquesta mesura els permetrà obtenir el títol de GESO sense excedir els límits de permanència prevists en la normativa vigent.
4. En tots els casos, la incorporació al PDC s'ha de fer a proposta de l'equip docent. A més, s'ha d'haver escoltat l'alumne, se l'ha d'haver avaluat tant acadèmicament com psicopedagògicament i s'ha de comptar amb la conformitat de les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat de l'alumne.

Estructura i organització

1. Aquest programa ha d'incloure els elements següents a cada un dels cursos:

a) Un àmbit amb elements de caràcter lingüístic i social i un altre amb elements de caràcter científic i tecnològic. L'àmbit lingüístic i social ha d'incloure, almenys, els aspectes bàsics del currículum corresponents a les matèries de Geografia i Història, Llengua Castellana i Literatura, i Llengua Catalana i Literatura. A quart d'ESO també s'hi han d'incloure aspectes del currículum d'Economia i Emprenedoria. L'àmbit científic i tecnològic ha d'incloure, almenys, els aspectes bàsics del currículum corresponents a les matèries de Matemàtiques, Biologia i Geologia, Física i Química, i Tecnologia i Digitalització. A quart d'ESO també s'hi han d'incloure aspectes del currículum de les matèries de Tecnologia i de Digitalització.

b) Les matèries següents: Llengua Estrangera. Educació Física. A 3r d'ESO, una de les matèries següents: Educació Plàstica, Visual i Audiovisual. Música.

A 3r d'ESO, una de les matèries següents:

Cooperació i Serveis a la Comunitat. Cultura Clàssica II. Educació Plàstica, Visual i Audiovisual / Música. Introducció a la Filosofia. Recursos Digitals II. Segona Llengua Estrangera.

A 4t d'ESO, Valors Ètics.

c) Un període lectiu setmanal de tutoria.

d) Religió o Atenció Educativa, a elecció de les mares, pares o tutors legals que ostenten i exerceixen la pàtria potestat de l'alumne, o, si és major d'edat, de l'alumne.

2. S'han de crear grups específics per als alumnes que segueixin aquest programa, amb un màxim de 15 alumnes per grup. Els alumnes poden cursar les matèries dels apartats b) i d) juntament amb un grup ordinari, d'acord amb la concreció curricular.

3. Per poder formar un grup de PDC, el nombre mínim d'alumnes és de deu. Això no obstant, quan ho aconsellin circumstàncies especials, la Direcció General de Planificació, Ordenació i Centres, amb l'informe previ del Departament d'Inspecció Educativa, pot autoritzar la formació d'un grup amb un nombre inferior d'alumnes.

4. En l'exercici de la seva autonomia, els centres poden fixar, en la seva concreció curricular, les matèries de caràcter optatiu que s'han de cursar en aquest programa.

5. Cada programa ha d'especificar la metodologia i seleccionar i seqüenciar els aspectes bàsics del currículum (sabers bàsics i criteris d'avaluació) que garanteixin l'adquisició de les competències clau establertes en el perfil de sortida i permetin als alumnes obtenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria.

6. S'ha de potenciar l'acció tutorial que, com a recurs educatiu, pugui contribuir d'una manera especial a solucionar les dificultats d'aprenentatge i atendre les necessitats educatives dels alumnes.

7. S'han de garantir als alumnes amb necessitats educatives especials que participin en aquests programes els recursos de suport que, amb caràcter general, es prevegin per a aquest alumnes.

L'alumnat que dugui matèries pendents en alguns dels àmbits podran recuperar-los si presenten les tasques i se presenten a les proves de recuperació al llarg del curs. S'informarà a l'alumnat i les famílies com fer la recuperació.

Alumnes de **3r del PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r o 2n d'ESO que estan incloses en els àmbits ASL i ACT podran recuperar-les **si**:

- Tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tinguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.

Alumnes de **4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r, 2n o 3r d'ESO que estan incloses en els àmbits ASL i ACT o duen pendent els àmbits ASL o ACT de 3r de diversificació podran recuperar-lo si:

- les assignatures pendents de 1r o 2n tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tinguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.
- Si aproven l'àmbit de 4t recuperen el de 3r.

Les matèries que engloben l'àmbit sociolingüístic són:

A 3r PDC	A 4t PDC
Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana

Les matèries que engloben l'àmbit Científic Tecnològic són:

A 3r PDC	A 4t PDC
Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia i Digitalització	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia Digitalització

Veure document de la programació específica de cada un dels àmbits del programa.

a.4.4. Programa d'escolarització compartida ALTER-PISE

1. Característiques del programa

L'alumnat que participa del programa d'ALTER-PISE aquest any estarà dins el seu grup de referència els dos dies que estan en el centre. Aquest curs encara no es té un nombre clar d'alumnat que participarà dels diferents municipis, fins al mes de març poden incorporar-se alumnat al programa, hi ha només 1 alumne que continua del curs passat. L'alumnat encara que estigui dins el grup de referència treballarà un material específic, ja que no pot realitzar les mateixes tasques que els seus companys, ja sigui pels dies que està al centre com per coneixements de base. Es potenciarà el treball de recuperació de pendents, pel tal motiu es demana que es faciliti a l'alumnat les tasques de recuperació de matèries pendents per poder-ho treballar a l'aula. Les matèries que es prioritzaran treballar a l'aula són llengua catalana, llengua castellana, matemàtiques i anglès.

2. Objectius

1. Aconseguir una escolarització de l'alumnat, que no tenguin un abandonament primerenc del sistema educatiu.
2. Afavorir la capacitació cap al món laboral, mostrant-ne el treball i coneixements bàsics.
3. Dirigir l'alumnat cap a un canvi en la mirada del procés d'aprenentatge.
4. Treballar en equip i actuar de forma dialogant, flexible i responsable en la recerca de solucions, en la presa de decisions i en l'execució de tasques amb actitud de respecte, cooperació, tolerància, igualtat i solidaritat
5. Crear un bon clima d'aula i de relacions entre alumnes i alumnes professorat.
6. Responsabilitzar-se del propi aprenentatge.
7. Assumir la necessitat de formació per aconseguir l'itinerari formatiu adequat.
8. Fomentar la millora de la imatge que es té dels alumnes com a persona, millorant qualitat i expectatives.
9. Ajudar a millorar les relacions amb els altres, fomentant el bon clima d'aula.

3. Coordinació i seguiment

Aquest any, que estan dins els diferents grups de referència és més necessària una persona de referència del programa i per dur a terme la seva coordinació. Na Isabel Fiol i na Magdalena Payeras duren a terme aquesta feina (preparant la documentació, coordinant-se amb les diferents educadores de Serveis Socials, realitzant el seguiment de tasques amb l'alumnat, coordinant-se amb professorat de les àrees, coordinant-se amb l'assessora del SICE i Menors, etc).

a.4.5. Traspàs EP-ESO

El pas a l'educació secundària suposa un canvi d'etapa, no exent de pors i angoixes per part de l'alumnat i les seves famílies. Per la qual cosa és bo preveure un pla de transició coordinat entre el centre receptor i els centres de primària, que afavoreixi una bona acollida i predisposi positivament l'alumnat i les famílies cap el centre.

Entenem que el Programa de Transició d'Educació Primària a Educació Secundària comprèn objectius, continguts i actuacions específiques depenent dels destinataris i en conseqüència podem distingir tres àmbits d'actuació:

1. TUTORIA:

Quan va dirigit a l'alumnat de sisè curs d'Educació Primària, en general: Coneixement de si mateix, informació sobre l'ESO, Coneixement del centre receptor, acollida en el moment de la seva Incorporació a l'IES.

2. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT:

Quan va dirigit a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE), associades a les capacitats personals: Trasllat d'Informes psicopedagògics, dictàmens d'Escolarització, informació derivada de les Adaptacions Curriculars Significatives, expedients, etc

3. CURRICULAR:

Quan va dirigit a Equips Educatius i Departaments Didàctics: Coordinació dels currículum, sobretot, en les àrees instrumentals de Llengua i Matemàtiques.

FINALITAT

Facilitar l'adaptació de l'alumnat al nou centre i millorar continuïtat del procés educatiu.

DESTINATARIS

- Alumnat de sisè curs d'Educació Primària.
- Alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE).
- Famílies d'Educació Primària.
- Tutors i tutores d'Educació Primària i mestres de suport.
- Tutors i tutores d'Educació Secundària.
- Orientadors i orientadores dels EOEP de la zona o orientadors educatius dels CEIP.
- Orientadora de l'Institut d'Educació Secundària.
- Professorat de suport de l'IES i dels centres de primària (PT).
- Equips directius de centres de primària i IES.

La programació d'activitats del traspàs d'EP a ESO, segueix una seqüència que no s'inicia en el mes de setembre amb l'inici del curs escolar sinó que s'inicia en el mes de febrer amb el contacte amb els centres de primària per a iniciar el procés de traspàs i coordinació.

Una dificultat destacable que ens trobam és que el nostre centre rep alumnat de 10 centres de primària diferents i això suposa haver de coordinar-nos amb molts de centres diferents i fer la presentació del nostre l'Institut a tot l'alumnat i famílies de primària dels diferents centres. Des del centre, i especialment des del departament d'orientació es considera que seria molt millor fer l'adscripció directa de centres de primària i instituts, això es podria dur una millor tasca de coordinació primària i secundària, tant a nivell de traspàs d'informació d'alumnat, com de la coordinació dels diferents departaments didàctics amb els mestres de primària.

Encara ens trobam centres de primària que fan una derivació esbiaixada de l'alumnat cap a un institut o l'altre d'Inca, el que no facilita que les famílies puguin realitzar una valoració objectiva. S'ha de continuar treballant amb els centres de primària i inspecció per a millorar aquest aspecte.

El programa es fonamenta en:

objectius	activitats	responsables	data	àmbit
Facilitar als CEIPs informació del nostre centre, per evitar un biaix en la informació.	Reunió informativa de com es treballa al nostre institut.	Equip directiu i orientadores	A concretar	Tutoria/ Curricular
Promoure la coordinació entre el professorat d'EP i ESO per a establir criteris comuns en la seqüenciació de continguts, metodologia i criteris d'avaluació, sobretot en les àrees de Llengua i Matemàtiques	Reunió pel traspàs dels resultats de la primera avaluació dels alumnes de 1r ESO al centre de procedència.	Cap d'Estudis / tutors.	Gener	Curricular
	Reunió per tal d'arribar a acords respecte a: -Aspectes curriculars -Competències bàsiques -Proves d'avaluació comunes -Selecció de materials de treball (llibres, quadern, material de suport...) -Elaboració d'un document sobre Tècniques d'Estudi (ús agenda, deures...) Reunió proposada per Inspecció educativa.	Departaments didàctics (instrumentals), tutors, cap d'estudis, EOSA.	Segon trimestre	
Donar a conèixer el centre i procurar l'acollida i integració a l'IES a l'alumnat i a les seves famílies.	Coordinació amb els centres de primària.	Equips directius, tutors/es P-6 i equip directiu i orientadora IES	al llarg del curs	Tutoria Atenció a la diversitat
	Visita dels alumnes de 1r ESO als centres de primària de procedència.	Tutors primària i secundària	Febrer	Tutoria
	Jornada de portes obertes. Visita de l'alumnat de 6è (Participació de l'alumnat de 1r ESO i lliurament d'informació)	Tutors de 6EP DO Equip directiu IES	Març- abril	
	Reunió informativa famílies. (Estructura del centre, cursos, etapa d'ESO, optativitat, mesures d'atenció a la diversitat, tutoria ...)	Equip directiu/ Coordinadora cicle/ Orientadora		

Realitzar el traspàs d'informació de l'alumnat de primària per tal de: - Planificació de mesures d'atenció a la diversitat. - Agrupaments - Organització d'assignatures optatives, reforços educatius	Traspàs d'informació de l'alumnat amb NESE i NEE que ingressarà el proper curs. Els centres de primària envien els expedients de l'alumnat NESE que s'incorporarà.	Primària: Orientadora EOEP, PSC i PT. IES: PT i orientadora.	Juny	Atenció a la diversitat
	Reunió de traspàs d'informació significativa de cada un dels alumnes. Inspecció marca la directriu i envia als centres de EP el model d'informe individual de traspàs d'informació. Els centres d'EP fan arribar a l'IES aquest informe. Elaboració de graelles d'informació per centres.	Primària: Orientadora EOEP, PT, tutors/es i cap d'estudis. IES: Coordinadora 1r cicle, cap d'estudis i orientadora.	Juny	
Facilitar l'acollida i integració de l'alumnat a l'IES per a prevenir situacions d'inadaptació, ansietat o aïllament	Jornada d'acollida de l'alumnat de primer ESO	Equip directiu DO Professorat tutor	Setembre	Tutoria
Presentació en les reunions inicials amb les famílies	Reunions generals amb les famílies per a explicar l'inici de curs, instruccions inicials i presa de contacte amb professorat del centre	Famílies. Tutors/es, Cap d'estudis, Orientadores, Professorat de suport	Setembre	Tutoria
Facilitar als tutors d'ESO la informació rellevant existent de l'alumnat procedent d'EP.	Reunió de traspàs d'informació de l'alumnat dels centres d'EP, (recollida per juny en les reunions amb els tutors d'EP.) Coordinació amb centres amb els quals no es va fer coordinació al juny per a fer el traspàs d'informació de l'alumnat que ve del seu centre.	Equips docents 1r ESO, cap d'estudis, PT i orientadora.	Setembre	Tutoria
	<i>Reunió entre els tutors de primària i secundària una vegada començat el curs.</i>	Tutors primària, secundària i DO.	Octubre	

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació es realitzarà en les reunions internes cap d'estudis, departament d'orientació, equips de tutoria de primer d'ESO i en les reunions conjuntes amb centres d'Educació Primària i amb l'EOEP.

Es deixarà constància a la memòria del departament d'orientació l'avaluació del desenvolupament del pla de traspàs.

a.4.6. Traspàs ESO - Batxillerat

Encara que som conscients que el traspàs a l'etapa postobligatòria de batxillerat té menys pes que el de primària a ESO; ja que no implica en tots els casos un canvi de centre, pensam que també s'ha de tenir present i fer un bon acompanyament i orientació tant des del departament d'orientació, en concret, com de tot el centre i professorat, en general. Així, facilitarem la transició i l'adaptació a la nova etapa tant del nostre alumnat, com de l'alumnat nouvingut al centre que arriba per primera vegada a l'IES Inca a cursar el batxillerat. Cada cop més alumnes d'altres centres inicien amb nosaltres aquesta etapa postobligatòria.

El pas a l'educació postobligatòria suposa un canvi d'etapa i aquest fet es pot facilitar i afavorir facilitant a les famílies, tant del centre com nouvingudes amb un treball previ a l'inici del curs.

Entenem que igual que al Programa de Transició d'Educació Primària a Educació Secundària, en el cas del pas a batxillerat, s'haurien de treballar diferents objectius, continguts i actuacions específiques depenent dels destinataris i en conseqüència podem distingir tres àmbits d'actuació:

TUTORIA: Quan va dirigit a l'alumnat de 4t d'ESO, en general: Coneixement de si mateix, informació sobre *el batxillerat*, Coneixement del centre receptor, acollida en el moment de la seva Incorporació a l'IES.

ATENCIÓ A LA DIVERSITAT: Quan va dirigit a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (NESE). Traspàs de la informació i expedient, coordinació entre els professionals dels diferents centres, etc.

CURRICULAR: Quan va dirigit a Equips Educatius i Departaments Didàctics: Coordinació dels currículum.

FINALITAT

Facilitar l'adaptació de l'alumnat al nou centre i millorar continuïtat del procés educatiu.

DESTINATARIS

- Alumnat de 4t d'ESO.
- Alumnat amb Necessitats Específiques de Suport Educatiu (NESE).
- Famílies de 4t d'ESO.
- Tutors i tutores de 4t d'ESO i mestres de suport.

- Tutors i tutores de batxillerat.
- Orientadors i orientadores dels IES i centres de la zona.
- Orientadora del centre.
- Equips directius de centres concertats o altres IES de la zona.

La programació d'activitats del traspàs a batxillerat, segueix una seqüència que no s'hauria d'iniciar en el mes de setembre amb l'inici del curs escolar sinó que s'inicia en el mes de febrer/març amb el contacte amb els centres concertats de la zona per coordinar i compartir la informació de l'oferta educativa postobligatòria del centre. Per norma general, al nostre centre, IES Inca, no hi havia tradició de rebre alumnat dels diferents centres concertats, tot i que any rere any s'intenta fer una feina per millorar aquesta situació i que la informació i difusió de l'oferta educativa de l'etapa postobligatòria arribi a tots els centres de la zona.

S'està treballant perquè el traspàs entre ESO i batxillerat sigui similar al de primària-ESO. El programa es fonamenta en:

objectius	activitats	responsables	data	àmbit
Facilitar als centres concertats informació del nostre IES, per evitar un biaix en la informació.	Reunió informativa de com es treballa al nostre institut.	Equip directiu i orientadores	A concretar	Tutoria/ Curricular
Donar a conèixer el centre i procurar l'acollida i integració a l'IES a l'alumnat i a les seves famílies.	Coordinació amb els centres.	Equips directius, tutors/es P-6 i equip directiu i orientadora IES	al llarg del curs	Tutoria Atenció a la diversitat
	Jornada de portes obertes. Visita de l'alumnat i famílies	Tutors de 6EP DO Equip directiu IES	Març-abril	Tutoria
	Reunió informativa famílies. (Estructura del centre, cursos, etapa postobligatòria, optativitat, mesures d'atenció a la diversitat, tutoria ...)	Equip directiu/ Coordinadora cicle/ Orientadora		
Realitzar el traspàs d'informació de l'alumnat per tal de: - Planificació de mesures d'atenció a la diversitat. -Agrupaments -Organització d'assignatures optatives, reforços educatius	Traspàs d'informació de l'alumnat amb NESE i NEE que ingressarà el proper curs.	Centres concertats: Orientadora i PT. IES: PT i orientadora.	Juny	Atenció a la diversitat

Facilitar l'acollida i integració de l'alumnat a l'IES per a prevenir situacions d'inadaptació, ansietat o aïllament	Activitats d'acollida de l'alumnat de primer batx.	Equip directiu DO Professorat tutor	Setembre	Tutoria
Presentació en les reunions inicials amb les famílies	Reunions generals amb les famílies per a explicar l'inici de curs, instruccions inicials i presa de contacte amb professorat del centre.	Famílies. Tutors/es, Cap d'estudis, Orientadora	Setembre	Tutoria
Facilitar als tutors de batxillerat la informació rellevant existent de l'alumnat procedent d'EP.	Reunió de traspàs d'informació de l'alumnat. Es fa difícil si la matrícula de l'alumnat no es fa abans del setembre ja que un cop iniciat el curs arriben alumnes i hem de sol·licitar tota la informació al centre anterior.	Equips docents cap d'estudis, PT i orientadora.	Setembre	Tutoria

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació es realitzarà en les reunions internes cap d'estudis, departament d'orientació, equips de tutoria de batxillerat i en les reunions.

El traspàs d'ESO a batxillerat no és un traspàs obligatori, com a EP-ESO, ja que molts alumnes ja no segueixen els seus estudis per aquesta via. Tot i així, trobem que des del departament d'orientació i el centre podem fer molta feina per afavorir aquest traspàs i millorar-lo partint del model, amb els canvis que calgui, del procés d'EP-ESO.

Es deixarà constància a la memòria de l'EOSA de l'avaluació del desenvolupament del pla de traspàs.

B. PROGRAMA DE SUPORT AL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

L'acció tutorial és una tasca col·lectiva, que compromet a tots els professors/es i que és realitzada per tot l'equip docent. En el Pla d'Acció Tutorial del centre es concreten els objectius i les activitats que duen a terme el professorat del centre i serveis externs pel que fa a:

- L'orientació acadèmica, personal i professional de l'alumnat.
- La dinamització del grup classe i la gestió de l'aula respecte a les normes de convivència.
- La coordinació de l'activitat educativa entre els membres dels equips docents.
- La coordinació del professorat amb les famílies de l'alumnat.

El Departament d'Orientació elabora, d'acord amb les directrius establertes per la comissió de coordinació pedagògica i en col·laboració amb els/les tutors/es, les propostes d'organització de l'orientació educativa, psicopedagògica i professional, així com del pla d'acció tutorial.

A partir de les línies d'actuació generals concretades en el PAT, els/les tutors/es programaran les activitats més apropiades, amb la coordinació del/la cap d'Estudis, i comptant amb les propostes i materials que aportí el Departament d'Orientació en les reunions periòdiques que es mantinguin a aquest efecte.

Objectius concrets del PAT:

1. Les orientadores són les responsables d'elaborar i fer el seguiment del Pla d'Acció Tutorial, amb les directrius de la CCP, i sota la coordinació del cap d'estudis.
2. Col·laborar i coordinar actuacions entre d'altres amb els serveis socials, mediadors, policia tutor/policia de barri, educadors de carrer, educatius i sanitaris externs al centre o dependents de l'Administració educativa local, comarcal o autonòmica, així com entitats externes amb conveni amb la Conselleria d'Educació i Cultura. Per a realitzar derivacions i coordinacions amb els distints serveis es faran servir els protocols i circuits establerts i vigents.
3. Afavorir la relació entre les famílies i el centre educatiu i proporcionar assessorament a les famílies en el marc del pla d'acció tutorial. S'ha de col·laborar amb el centre educatiu en l'establiment de mesures i programes afavoridors de les relacions amb les famílies i altres institucions del sector i procurar acompanyar i assessorar les famílies en les dificultats acadèmiques i socials. Aquesta funció s'ha de dirigir prioritàriament a:
 - La detecció i la prevenció de qualsevol indicador de risc de situacions sociofamiliars desfavorides.
 - La prevenció i el control de l'absentisme escolar.
 - La intervenció en situacions de maltractament infantil i/o la derivació als serveis pertinents.
 - La col·laboració en les activitats encaminades a la integració dels alumnes en situació de desavantatge social.

S'han de tenir en compte mesures afavoridores com convocatòries de beques i ajuts, entre d'altres.

Aquest curs se planteja poder dur a terme l'actualització i programació de les activitats de PAT i POAP ja que les orientadores podran dur a terme una actuació coordinada. Se planteja com a l'elaboració del programa d'actuació. En el moment de l'elaboració d'aquesta programació encara s'està actualitzant el pla anual d'actuació.

A les sessions de tutoria, especialment de 1r i 2n d'ESO es duran a terme actuacions enmarcades dins el PROA+ activitat AP 304 "Paraules que ens uneixen , el poder de les paraules".

En l'**annex 2** es presenten les activitats previstes per al curs escolar d'ESO i Batxillerat.

El document PAT de centre es va revisar i cada curs escolar es va actualitzant la proposta d'activitats.

C. PROGRAMA DE SUPORT AL PROGRAMA D'ORIENTACIÓ ACADÈMICA I PROFESSIONAL

El departament d'orientació ha de facilitar el suport i l'orientació acadèmica i professional al llarg de l'escolarització de l'alumnat i, especialment, en aquells moments en què l'elecció entre diverses opcions pot condicionar en gran mesura el futur acadèmic i professional dels alumnes, com ara l'ingrés en el centre, canvi d'etapa, l'elecció de matèries optatives, itineraris formatius o la transició a la vida adulta.

L'orientació, en aquest sentit, ha d'afavorir la consecució de les estratègies necessàries per a la presa de decisions respecte al propi desenvolupament personal i l'itinerari acadèmic i professional, per la qual cosa s'han d'abordar:

- El coneixement d'un mateix.
- El coneixement del sistema educatiu.
- Els accessos i camins al sistema productiu i laboral.
- Els processos d'inserció laboral.
- El desenvolupament de la capacitat per prendre decisions

L'orientació acadèmica i professional va adreçat a ajudar l'alumne/a a valorar i reconèixer les seves possibilitats i preferències acadèmiques i professionals, per a poder realitzar una elecció lliure, realista i assenyada sobre el seu futur immediat en relació amb els itineraris formatius i professionals que té a l'abast. L'assessorament és un procés dinàmic, un conjunt de serveis que ajuden a una persona en la presa de decisions.

El POAP ha de ser elaborat pel departament d'Orientació amb la responsabilitat de la coordinació de la prefectura d'estudis, els departaments didàctics i l'equip de tutors. Ha d'estar inclòs al PCC i al PAT, diferenciant les activitats específiques del DOP d'aquelles que seran desenvolupades pels tutors.

El DO té unes responsabilitats concretes d'organització d'activitats i de possibilitar-les cercant les entitats i persones, el temps, el lloc i els recursos materials necessaris per a que l'acció orientadora sigui més eficaç.

El procés d'orientació acadèmica i professional és fonamental per a l'elaboració del **Consell orientador** que sobre el futur immediat de l'alumne/a ha de formular-se, juntament amb l'informe avaluador, al final de l'ESO.

Principis bàsics

- ✓ El POAP ha d'estar integrat en el PEC, i ésser assumit per tota la comunitat educativa.
- ✓ Ha de tenir present els factors evolutius i les característiques personals, familiars, i socials de l'alumnat, així com els factors que es troben a la gènesi i desenvolupament de la socialització: família, centre educatiu, entorn i món laboral pròxim.
- ✓ S'ha de desenvolupar en el context educatiu i institucional, i ha de ser assumit per tots els agents del sistema educatiu (alumnes, tutors, professors, orientador/a). Ha de contemplar també l'actuació coordinada i complementària d'altres entitats (família, serveis socials, empreses, etc.)
- ✓ Ha de ser entesa com un procés continu al llarg de l'Educació secundària i diferenciador, és a dir, ha d'atendre les característiques peculiars de cada

alumne/a, en un context determinat així com les relacions de l'alumne-a o del grup amb el personal orientador i l'ambient acadèmic.

- ✓ Ha de conduir l'alumnat a una seqüència d'opcions o eleccions mitjançant les quals decidirà un projecte personal, formatiu o professional, projecte que es perfilarà mitjançant un procés clarificador d'objectius, que s'anirà concretant al llarg de tot el procés educatiu.
- ✓ Treballarem les etapes en el procés de la presa de decisions amb la seqüenciació següent:
 1. Definició de la situació.
 2. Recollida de dades i priorització.
 3. Generació d'alternatives i tria de la solució.
 4. Adequació i conseqüències de la solució escollida.
 5. Posada en marxa del pla d'acció.
 6. Seguiment i revisió del desenvolupament del pla d'acció.
- ✓ La presa de decisions s'ha d'entendre com un procés continu que permetrà a l'alumne/a eleccions de menor a major transcendència a mesura que vagi obtenint la informació de si mateix i de les alternatives educatives i professionals que se li ofereixen. Es tracta de afavorir l'autoconeixement, cercar la informació de diverses fonts, fer el tractament de les dades, selecció d'allò essencial, definir els objectius per aconseguir els objectius previstos, i retrobar la motivació que proporciona l'energia necessària per impulsar tot el procés.
- ✓ Per ajudar alumne/a a realitzar aquesta seqüència d'eleccions, se li oferiran el màxim de facilitats que li permetin valorar i actualitzar les seves preferències i el condueixin a formular lliurament la seva decisió personal.
- ✓ El protagonista de la presa de decisions ha de ser el/la propi/a alumne/a, ajudat - mai suplantat - per altres agents de la comunitat educativa.

Objectius

- Afavorir els processos de maduració vocacional i oferir orientació educativa i professional a l'alumnat.
- Propiciar l'auto-coneixement dels propis interessos, valors, aptituds... per tal de fer eleccions adequades, madures i responsables, dels seus estudis i de les seves professions.
- Donar a conèixer acuradament les diferents opcions educatives i professionals després de l'ESO, batxillerat i CF.
- Analitzar els avantatges i inconvenients de les distintes opcions educatives i professionals, tot examinant les que millor s'ajusten a les seves possibilitats i preferències.
- Proporcionar estratègies, si és el cas, per a la inserció a la vida activa i el sistema laboral i productiu
- Afavorir la participació dels pares i mares en els processos de presa de decisions per part de l'alumne en relació amb el seu itinerari curricular i d'elecció professional.

Activitats

Les activitats s'han d'integrar en el conjunt del currículum, perquè és bàsicament mitjançant l'acció tutorial que s'han de desenvolupar les orientacions vocacionals i professionals, sempre amb l'assessorament del DO, si cal. És bàsic, idò, la introducció d'espais i temps al currículum ordinari d'activitats d'assessorament educativa i professional. Algunes es poden treballar a determinades àrees, altres a les

tutories amb el grup d'alumnes, i altres poden ser desenvolupades pel propi DO i la Prefectura d'estudis.

Fonamentalment les activitats s'estructuraran en aquestes línies d'actuació:

- Les expectatives de l'alumnat sobre el món acadèmic o laboral.
- Informar i ensenyar a trobar informació sobre les diferents opcions educatives i professionals posteriors.
- Ajudar l'alumnat en el procés de reflexió sobre les possibilitats acadèmiques i professionals en relació a les seves competències i possibilitats.
- Visitar i/o informar sobre centres d'informació juvenil, centres de formació professional, universitats....

Les etapes a seguir en la implementació de les activitats d'orientació vocacional i professional serien les següents:

- Valoració de les potencialitats individuals
- Informació formativa-ocupacional.
- Seguiment
- Tasques de consulta i assessorament.

El POAP ha d'especificar les línies d'actuació prioritàries per a cada etapa, cicle i curs que s'han de desenvolupar al centre. És un pla obert o propostes, suggeriments, interessos i demandes expressades pels professorat, l'alumnat i les famílies. També és flexible per als diferents nivells educatius, segons les capacitats i els interessos manifestats.

La temporalització per a dur a terme la planificació de les activitats del POAP és al final de 2n trimestre i al llarg del 3r i en funció del nivell i etapa.

PROGRAMA DE SUPORT AL POAP

ACTIVITATS	NIVELL	RESPONSABLES
Qüestionaris autoavaluables referents a interessos, aptituds, actituds, habilitats, expectatives... Per exemple qüestionaris online: Gran Recorregut. Qüestionari d'interessos.	2n, 3r, 4t ESO	Tutoria i Orientadores
Anàlisi de la pròpia trajectòria educativa, escolarització, resultats...	3r, 4t ESO / 2n Batxillerat	Tutoria
Material de presentació de l'IES al nou alumnat: instal·lacions, oferta educativa, estructura de funcionament del centre...	1r ESO	Cap d'estudis /Tutoria
Informació sobre l'estructura i funcionament del sistema educatiu formal	Tots els nivells	Cap d'estudis /Tutoria / Orientadores
Informació d'opcions en acabar un curs o etapa, tant de l'oferta formativa del propi centre com d'altres. www.formacioprofessional.caib.es	Tots els nivells	Tutoria
Conèixer guies, publicacions de divulgació, blogs, pàgines web... per cercar informació específica i dissenyar itineraris formatius.	3r i 4t ESO / 2n Batxillerat	Tutoria i Orientadores
Visites concertades a altres centres o institucions educatives que siguin adients a la demanda de l'alumnat. Rebre al nostre centre visites programades per conèixer l'oferta educativa d'altres entitats educatives.	3r i 4t ESO / Batxillerat	Tutoria /Cap d'estudis /Orientadores
Visites d'alumnes de 6è de Primària dels centres adscrits que han de venir a l'IES	6è Primària	Equip directiu/ Oriientadora 1r ESO

Reunions d'orientació acadèmica i professional amb les famílies durant el 2n-3r trimestre	3r i 4t ESO/ Batxillerat	Equip directiu i Orientadores
Què és i com funciona el Servei d'Ocupació de les Illes Balears – SOIB – Programa de Garantia Juvenil.	4t ESO / Batxillerat	Tutoria /Dep. Didàctic/ Fundació Diagrama
Informació sobre les borses de treball d'ajuntaments, consell insular, govern, empreses...	4t ESO / Batxillerat	Tutors / Dep. didàctic
Visites concertades a empreses, associacions d'empreses, administració pública, etc.	4t ESO / Batxillerat	Tutors / EE
Preparació d'una entrevista de treball, confecció d'un currículum...	4t ESO / 2n Batxillerat..	EE / Tutors
Taller sobre tècniques de recerca de feina	4t ESO / 2n Batxillerat..	Orientadores / Cap d'estudis
Jornades d'orientació Portes obertes: Xerrades, debats, taules rodones.	3r, 4t ESO / Batxillerat	Tutoria / orientadores
Realització d'un projecte personal i professional, tant acadèmic, laboral i vocacional	4t ESO / 2n Batxillerat.	Tutoria / Orientadores

ENTITATS COL·LABORADORES PEL DESENVOLUPAMENT DEL PAT I POAP:

- Pla director de la Guàrdia Civil
- Policia tutor.
- Fundació RANA
- Servei d'infermeria CS So Na Monda
- Tècnica d'Igualtat de l'Ajuntament d'Inca.
- Fundació IRES
- Fundació Diagrama
- Associació Ben Amics
- Esment
- Seras UIB
- Altres

D. FUNCIONS DE COORDINACIÓ AMB SERVEIS EXTERNS.

Conjuntament amb prefectura d'estudis es duu a terme una tasca conjunta de coordinació amb serveis externs com ja s'ha anat especificant al llarg del document. Aquesta coordinació té l'objectiu final de promoure el desenvolupament global de l'alumnat; considerant la part familiar, social i evolutiva. Així els grans eixos de coordinació són:

1. Famílies.
2. Entorn social (Casal de joves, policia tutor, serveis socials, servei de protecció de Menors, altres centres educatius, universitat, altres serveis externs, etc).
3. Serveis sanitaris.
4. Serveis educatius externs al centre.

S'intentarà implicar a totes les persones i entitats que participen i poder incidir en el desenvolupament de l'alumnat del centre, des de 1r ESO a 2n de Batxillerat.

VII. ANNEXES

1. Programes EOSA.

PROGRAMA D'ACTUACIÓ DE L'EQUIP D'ORIENTACIÓ I SUPORT A L'APRENTATGE (EOSA)

CENTRE EDUCATIU: IES INCA	
TOTAL ALUMNAT DEL CENTRE: 652	TOTAL ALUMNAT AMB NESE: 228
ORIENTACIÓ: Magdalena Payeras (1r i 2n ESO), Catalina Alemany (3r, 4t ESO, 1r i 2n Batxillerat)	
Dies d'atenció: Magdalena Payeras i Catalina Alemany cada dia.	
PSC: Joana M ^a Martí	
Dies d'atenció: Joana Martí cada dia.	
Hi ha hagut una reducció de professionals de l'EOSA respecte al curs passat, el que dificulta el poder dur a terme les funcions del procés d'ensenyament-aprenentatge.	

PROGRAMA A DESENVOLUPAR

TÍTOL: "Programa de prevenció, detecció i intervenció de l'absentisme escolar"
JUSTIFICACIÓ: Control i prevenció de l'absentisme escolar. En el centre hi ha un percentatge d'alumnat que presenta absentisme, fet que dificulta la tasca diària i afecta a nivell d'aprenentatge d'aquest alumnat.
OBJECTIUS: • Augmentar l'assistència dels alumnes matriculats al centre educatiu i facilitar el procés de reincorporació dels alumnes absentistes o que han estat un període sense escolaritzar. • Afavorir el procés d'inclusió educativa i social dels alumnes, promoure el sentiment de pertinença al centre i a la comunitat. • Implicar la comunitat educativa, els recursos de l'entorn i els serveis externs en la prevenció de l'absentisme i el fracàs escolar. • Reforçar la col·laboració dels centres educatius amb els recursos comunitaris de l'entorn. • Coordinar-se amb els serveis externs, notificar els casos detectats i realitzar intervencions conjuntes. • Millorar la detecció dels alumnes en situacions de vulnerabilitat i risc d'exclusió social per ajustar la resposta socioeducativa a les seves necessitats. • Apropar el centre educatiu a les famílies dels alumnes, millorar la comunicació del centre amb les famílies i fomentar la participació d'aquestes al centre. • Implicar les famílies en el procés d'ensenyament-aprenentatge dels seus fills i filles i fomentar la seva responsabilitat en l'obligatorietat de l'escolarització.

- Incrementar el compromís i la responsabilitat dels alumnes en el seu propi procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Col·laborar amb l'equip educatiu per millorar el procés d'ensenyament-aprenentatge individual dels alumnes amb dificultats socials i així afavorir l'educació integral dels alumnes.
- Fomentar la continuïtat en els estudis dels alumnes amb indicadors de risc social mitjançant l'orientació individualitzada segons els seus interessos i capacitats.
- Afavorir el pas dels alumnes d'educació primària al centre d'educació secundària.
- Millorar les habilitats socials i la competència social dels alumnes per prevenir conductes de risc.
- Promoure valors, actituds positives i accions prosocials en la comunitat educativa.

DESTINATARIS: alumnat de 1r a 4t d'ESO

ACTUACIONS:

- Seguiment i control de l'absentisme a través del Gestib.
- Coordinació amb l'equip de tutors, equip directiu i orientadores per a treballar conjuntament en els diferents casos detectats.
- Coordinació amb els Serveis Socials dels diferents municipis.
- Coordinació amb els centres de salut i altres serveis externs.
- Derivacions a serveis externs quan les actuacions realitzades no són suficients a nivell de centre.
- Coordinació amb el SICE.
- Entrevistes amb les famílies dels alumnes atesos.
- Seguiment setmanal, quinzenal o de forma puntual d'alumnes absentistes o amb dificultats socioeducatives que deriven o poden derivar en algun tipus d'absentisme.
- Registre de les actuacions dutes a terme en cadascun dels casos tant en els documents del Pla Palanca (graella intervencions, pla individual...) com en els documents del protocol d'absentisme i al Gestib a l'apartat de dades socioeducatives i registre d'absentisme escolar.

TEMPORALITZACIÓ: tot el curs escolar 2025-26

RECURSOS: GESTIB

INDICADORS D'AVUACIÓ: Es valorarà l'aplicació amb els registres i la recollida de dades final a través de Gestib i els formularis establerts pel Programa Proa+, concretament l'Activitat Palanca 201.

PROGRAMA A DESENVOLUPAR

TÍTOL: **"Programa de prevenció per a la millora de la convivència"**

JUSTIFICACIÓ: Encara que en el nostre centre hi hagi hagut una millora considerable de la convivència, es veuen problemàtiques noves que condueixen a la necessitat de donar eines a l'alumnat per a resoldre les situacions que els creen tensió, inseguretat, etc.

Aquest programa es caracteritza per fer una sèrie de tallers i dinàmiques de caire preventiu en cadascuna de les aules dels alumnes de 1r fins a 4t d'ESO. També hi ha tota una sèrie d'actuacions que impliquen la coordinació amb altres professionals, tant del centre com de serveis externs.

En aquests tallers o xerrades es treballaran conceptes claus com el bullying, el ciberbullying, la convivència grupal i la importància de tenir normes de convivència per al bon funcionament de la nostra vida en comunitat, habilitats socials, emocions, sexualitat...), entre d'altres que puguin anar sorgint durant el curs per dificultats o conductes detectades en aules concretes o cicles.

Els tallers estan dissenyats per tenir una durada d'una sessió lectiva de 50 minuts i preferiblement es realitzaran a l'hora de tutoria de cada curs. Estan pensats per fer de forma quinzenal i amb la intenció de tenir una continuïtat amb el tutor/a. També es podran realitzar tallers sota demanda, segons les necessitats que vagin sorgint.

OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS:

Objectius generals:

- Proporcionar als alumnes informació sobre aspectes relacionats amb la convivència entre iguals.
- Aportar estratègies per a la millora del seu autoconeixement i la convivència social.
- Integrar més a l'alumnat a la dinàmica del centre.

Objectius específics:

- Potenciar l'autoconeixement per aconseguir una bona autoestima.
- Evitar situacions de conflicte i malentesos entre iguals.
- Donar importància al respecte envers els diferents gèneres, orientacions sexuals...
- Mostrar els perills de les xarxes socials i proporcionar eines per al seu ús adequat.
- Implicar a l'alumnat en les diferents activitats i comissions del centre (mediació, cibermentaries, coeducació, medi ambient, ...)

DESTINATARIS: alumnat de 1r a 4t d'ESO

ACTUACIONS:

Tallers proposat per a fer durant el curs:

- HABILITATS SOCIALS - Autoestima
- HABILITATS SOCIALS- Assertivitat. Estils de comunicació i relacions interpersonals
- ASSETJAMENT - Aturem l'assetjament
- XARXES SOCIALS - Ciberassetjament
- XARXES SOCIALS - Sexting i Grooming
- VIOLÈNCIA DE GÈNERE - Jo no sóc masclista... o sí?
- VIOLÈNCIA DE GÈNERE - Amor 3.0 Si et controla no és amor
- SEXUALITAT - No i punt!
- Altres a petició dels tutors/es segons la problemàtica detectada a l'aula.

Coordinacions amb tutors/es i caps d'estudis de cada nivell. Reunions amb l'alumnat que volen implicar-se en la coeducació i la mediació escolar. Reunions amb l'alumnat delegat i subdelegat. Donar a conèixer i derivar a Consulta jove (infermera centre salut) Coordinació amb serveis externs (Policia tutor, Infermera, Convivexit, UIB, Palmaeduca, etc) Coordinació de les diferents activitats a cada nivell per a gestionar el temps i temàtica. Coordinació amb representants de Comissió de convivència, Comissió de salut, Agent Igualtat, etc. Aplicació de sociogrames a cada nivell durant el curs, i aplicació de mesures de millora de la convivència. Difusió del Pati Tranquil per a alumnat vulnerable. Participació a les sessions de tutories per part de les orientadores i PSC per a conèixer a l'alumnat i ajudar a la millora de la dinàmica de grup. Participar en activitats extraescolars per ajudar a la millora de la convivència del grup. Ajudar a definir necessitats de casos vulnerables, per reduir o eliminar les necessitats detectades. Coordinacions amb famílies.
TEMPORALITZACIÓ: tot el curs escolar 2025-26
RECURSOS: Per a la realització dels dos programes esmentats anteriorment s'utilitzaran els següents recursos: • <u>Humans</u>: tutor/a de l'aula en els tallers de prevenció, per tal de poder fer un seguiment i donar continuació a l'hora de tutoria dels temes tractats. Professionals externs, PSC, orientadores i psicòloga educativa. • <u>Materials</u>: projector, altaveus, ordinador, impressora, cartolines, plastificadora i material fungible d'oficina necessari per a la tasca diària.
INDICADORS D'AVUACIÓ: L'avaluació es basarà en l'observació directa dels canvis ocasionats pel que fa a la convivència de cada aula.

2. Activitats del Pla d'Acció Tutorial curs 2025-2026.

Aquesta proposta d'activitats pot veure's modificada per novetats i/o necessitats del nivell o grup. A més, la participació de les orientadores, educadores i/o psicòloga a les aules pot modificar la programació.

ESO 1r TRIMESTRE

setembre	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
0 (10 al 12 set)	<u>Acollida per part del tutor/a</u> (2 primeres sessions); - Presentació del tutor/a - Informació de l'equip docent, horari, organització centre, etc - Activitats de presentació.	<u>Acollida per part del tutor/a</u> (2 primeres sessions); - Presentació del tutor/a - Informació de l'equip docent, horari, organització centre, etc - Activitats de presentació.	<u>Acollida per part del tutor/a</u> (2 primeres sessions); - Presentació del tutor/a - Informació de l'equip docent, horari, organització centre, etc - Activitats de presentació.	<u>Acollida per part del tutor/a</u> (2 primeres sessions); - Presentació del tutor/a - Informació de l'equip docent, horari, organització centre, etc - Activitats de presentació.
1 (15 al 19 set)	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació. - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. <u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. <u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. <u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. <u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda
2 (22 al 26 set)	<u>Activitats dinàmica de grups</u> inici de curs (dinàmiques de d'acollida, presentació i de coneixement)	<u>Activitats dinàmica de grups</u> inici de curs (dinàmiques de presentació i de coneixement)	<u>Activitats dinàmica de grups</u> inici de curs (dinàmiques de presentació i de coneixement) 3r ESO, un projecte de futur.	<u>Activitats dinàmica de grups</u> inici de curs (dinàmiques de presentació i de coneixement)

3 (29 set al 3 oct)	<u>Procediments d'ensenyament-aprenentatge:</u> - Com s'organitza l'institut. <u>Educació socio-afectiva:</u> Cercles de comunicació. Activitat d'autoconeixement (activitat emmarcada a PROA+)	<u>Coneixement del centre:</u> - Conèixer què és la tutoria. <u>Procediments d'ensenyament-aprenentatge:</u> - Com anam a treballar a classe. Metodologia. - Com organitzarem el grup. - Què anam a estudiar. Presentació de les diferents àrees. - Com us avaluarem. - Observacions sobre l'avaluació PRESENTACIÓ MEDIAMBIENT.	<u>Procediments d'ensenyament-aprenentatge:</u> - Com anam a treballar a classe. Metodologia. - Com organitzarem el grup. - Què anam a estudiar. Presentació de les diferents àrees. - Com us avaluarem. - Observacions sobre l'avaluació. PRESENTACIÓ MEDIAMBIENT.	<u>Procediments d'ensenyament-aprenentatge:</u> - Com anam a treballar a classe. Metodologia. - Com organitzarem el grup. - Què anam a estudiar. Presentació de les diferents àrees. - Com us avaluarem. - Observacions sobre l'avaluació. PRESENTACIÓ MEDIAMBIENT.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de l'acollida - Control de la matrícula individual: recollida de reclamacions, canvis de grups, etc.	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de l'acollida - Control de la matrícula individual : recollida de reclamacions, canvis de grups, d'optatives, etc - Informació de com s'han de recuperar les pendants. - Preparació de la reunió amb les famílies.		

octubre	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (6 al 10 oct)	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes. Qüestionari inicial de tutoria.	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes. <u>Educació emocional:</u> Activitat d'autoconeixement (activitat emmarcada a PROA+) Qüestionari inicial de tutoria.	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes. Qüestionari inicial de tutoria.	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes. <u>Normes de convivència del centre:</u> - Prevenció assetjament. Qüestionari inicial de tutoria.
2 (13 a 17 oct)	<u>Dinàmica de grup-classe:</u> - Activitats de cohesió i dinàmica de grup.	<u>Informació de serveis:</u> <u>Mediació escolar:</u> Presentació de la comissió de mediació de conflictes.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u>	<u>Dinàmica de grup-classe:</u> - Activitats de cohesió i dinàmica de grup.

	- Elaboració de normes de grup/aula <u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegats de classe, delegat mediambientals i alumnat de coeducació. . Inici elecció junta de delegats.	● <u>Alumnat de comissió de coeducació.</u> ● <u>Consulta jove (enfermera)</u> <u>Dinàmica de grup-classe:</u> - Activitats de cohesió i dinàmica de grup. - Elaboració de normes de grup/aula	- Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegats de classe i delegats ambientals. elecció junta de delegats. Activitat Drets i deures dels alumnes	- Elaboració de normes de grup/aula <u>Informació de serveis:</u> ● <u>Mediació escolar:</u> Presentació de la comissió de mediació de conflictes. ● <u>Alumnes coeducació.</u> ● <u>Servei de Consulta per a joves:</u> Informació del Casal de Joves, Consulta Infermeria i Policia tutor d'Inca. Informació alumnat de coeducació
3 (20 a 24 oct)	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Informació de la Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegat/da i sotsdelegat/da de classe. - Elecció de delegat/da ambiental - Elecció d'alumnat de coeducació.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Informació de la Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants. - Elecció de delegat/da i sotsdelegat/da de classe. - Elecció de delegat/da ambiental - Elecció d'alumnat de coeducació.	<u>Dinàmica de grup-classe:</u> Activitat autoconeixement. Sortida a Moscarí: Dinàmiques de cohesió de grup.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegats de classe i delegats ambientals. Activitat Drets i deures dels alumnes
4 (27 a 31 oct)	<u>Tècniques de treball intel·lectual.</u> -La importància de l'estudi. <u>Educació socio-afectiva:</u> - Relaxació a l'aula. - Cercles de comunicació.	<u>Tècniques de treball intel·lectual.</u> -L'organització de l'horari d'estudi. <u>Dinàmiques de cohesió de grup:</u> - Cercles de comunicació. (SORTIDA DE TUTORIA)	<u>Informació de serveis:</u> ● <u>Mediació escolar:</u> Presentació de la comissió de mediació de conflictes. ● <u>Alumnes coeducació.</u> ● <u>Servei de Consulta per a joves:</u> Informació del Casal de Joves, Consulta Infermeria i Policia tutor d'Inca. Informació alumnat de coeducació	<u>Continuïtat activitat Drets i Deures dels alumnes:</u> Elaboració d'un Decàleg de normes d'aula.
	ALTRES TASQUES: - Preparació de l'avaluació inicial. - Buidatge dels Qüestionaris inicials de tutoria i traspàs d'informació a l'Equip docent.			

	- Elaboració i seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE, convocar i explicar a les famílies, escaneig del document per a posar-ho al Gestib i custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Seguiment activitats POAP: Coordinació amb UIB, activitats Seràs UIB. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Realització de l'acta de seguiment de grup.

novembre	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (3 a 7 nov)	<u>Activitats convivència:</u> - 1r dijous novembre dia contra la violència i assetjament escolar. Presentació: I tú, què hi pots fer? - Presentació policia tutor. (SORTIDA DE TUTORIA)	<u>Activitats convivència:</u> - 1r dijous novembre dia contra la violència i assetjament escolar. Presentació: Dia Internacional contra la Violència i assetjament escolar.	<u>Educació socio afectiva:</u> - L'humor com a instrument de cohesió. <u>Dinàmica de grup-classe:</u> El joc dels noms i els valors. (proposta dia contra viol. i assetjament escolar 6 NOVENBRE)	<u>Tècniques de treball intel·lectual</u> - Planificació i organització de la feina. (proposta dia contra viol. i assetjament escolar 6 NOVENBRE)
2 (10 a 14 nov) festiu 13 i 14	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Característiques físiques i ambientals de l'estudi - Activitats atenció.	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Exercicis d'atenció i concentració.	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Planificació del temps d'estudi. Activitat: Elaboram el nostre horari: gestió i planificació.	<u>Educació socio afectiva:</u> - DAFO. Autoconeixement. Activitat: Autoconeixement, la línia de la vida. .
3 (17 a 21 nov)	<u>Informació de serveis:</u> - Mediació escolar: Presentació de la comissió de mediació de conflictes. - Realització sociograma CESC. - Presentació del policia tutor d'Inca.	<u>Educació socioafectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: consciència emocional. Cercles de comunicació. <u>Activitats convivència:</u> - Realització de sociograma CESC.	<u>Activitats convivència:</u> - Realització de sociograma CESC.	<u>Activitats convivència:</u> - Realització de sociograma CESC.

4 (24 a 28 nov)	<u>Activitats convivència:</u> - Dia 25 de novembre, “prevenció de la violència de gènere”. (BON DIA) Activitats material Igualtat en joc. <u>Activitat Prevenció de riscos:</u> evacuació	<u>Activitats convivència:</u> - Dia 25 de novembre, “prevenció de la violència de gènere”. Activitats material Igualtat en joc. <u>Activitat Prevenció de riscos:</u> evacuació	<u>Activitats convivència:</u> - Dia 25 de novembre, “prevenció de la violència de gènere”. Activitats material Igualtat en joc <u>Activitat Prevenció de riscos:</u> evacuació	<u>Activitats convivència:</u> - Dia 25 de novembre, “prevenció de la violència de gènere”. Activitats material Igualtat en joc. <u>Activitat Prevenció de riscos:</u> evacuació
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE, convocar i explicar a les famílies, escaneig del document per a posar-ho al Gestib i custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA.. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents (de 2n a 4t ESO).				

desembre	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (1 a 5 des)	<u>Educació socioafectiva</u> - Activitats d'educació emocional: consciència emocional. (activitat emmarcada a PROA+)	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació. (activitat emmarcada a PROA+)	<u>Educació socioafectiva</u> - Activitats d'educació emocional: consciència emocional Activitat: “Meravellosa-ment”	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu. - L'estructura del sistema educatiu. <u>Educació socioafectiva</u> - Activitats d'educació emocional: consciència emocional i autoconeixement. Activitat: “Meravellosa-ment”
2 (8 al 12 des) festiu 8	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la reunió de seguiment 1.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la reunió de seguiment 1.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la reunió de seguiment 1.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la reunió de seguiment 1.

3 (15 al 19 des)	<u>Post avaluació</u>	<u>Post avaluació</u> <u>Control de matèries pendents.</u>	<u>Post avaluació</u> <u>Control de matèries pendents.</u>	<u>Post avaluació</u> <u>Control de matèries pendents.</u>
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE, convocar i explicar a les famílies, escaneig del document per a posar-ho al Gestib i custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - Realització de l'acta de seguiment de grup.				

ESO

2n TRIMESTRE

gener	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (5 al 9 gen) festiu 5 i 6	<u>Hàbits de treball:</u> - Planificació de la feina: calendari d'aula. - Planificació, presa d'apunts	<u>Hàbits de treball:</u> - Planificació de la feina: calendari d'aula. - Planificació, presa d'apunts	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu. - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement <u>Educació socio afectiva:</u> - Xerrades d'entitats col·laboradores: RANA <u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Condicions psíquiques de l'estudi.	<u>Educació socio afectiva:</u> - Xerrades d'entitats col·laboradores
2 (12 al 16 gen)	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: regulació emocional.	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: regulació emocional	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Condicions psíquiques de l'estudi.	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Seguiment activitats previstes.
3	<u>Prevenió assetjament escolar:</u>	<u>Educació socio-afectiva:</u>	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u>	<u>POAP:</u>

(19 al 23 gen)	- Taller Policia tutor: Assetjament escolar. . - Xerrada orientadora: Relacions d'amistat. (activitat emmarcada a PROA+)	- Cercles de comunicació. (activitat emmarcada a PROA+)	-Tècniques d'estudi.	- Coneixement del sistema educatiu. - Xerrada i seguiment dins l'aula per part de l'orientadora - Activitats Seràs UIB: Què hi ha després de l'ESO?
4 (26 a 30 gen)	<u>Activitats convivència:</u> 30 de gener: dia de la no violència i la pau. (BON DIA) <u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Els exàmens.	<u>Activitats convivència:</u> 30 de gener: dia de la no violència i la pau.	<u>Activitats convivència:</u> - 30 de gener: dia de la no violència i la pau. <u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Tècniques mnemotècniques..	<u>Activitats convivència:</u> - 30 de gener: dia de la no violència i la pau.
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents.				

febrer	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (2 al 6 feb)	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: autonomia emocional <u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Atenció i concentració	<u>Activitats convivència:</u> - Taller Policia tutor. Els perills d'internet. Com evitar un mal ús de les tecnologies digitals.	<u>POAP:</u> - Preinscripció a prova d'accés a CF >17 anys <u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Avaluam la nostra forma d'estudiar.	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu - Preinscripció a prova d'accés a CF >17 anys - Xerrada motivació acadèmica UIB
2 (9 al 13 feb)	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Ús i seguiment de l'agenda - Millorem la creativitat.	<u>Tècniques de treball intel·lectual:</u> - Ús i seguiment de l'agenda - Activitats tutoria (dossier).	<u>Educació socio afectiva:</u> - Xerrades d'entitats col·laboradores - Educació afectiva-sexual (pendents de confirmar).	<u>Educació socio afectiva:</u> - Xerrades d'entitats col·laboradores

			- Solidaritat i bon ambient amb els companys.	
3 (16 al 20 feb)	<u>Educació socio afectiva:</u> - Taller hàbitat saludables enfermera Consulta Jove.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació.	<u>Educació socio afectiva:</u> - Treballam les addiccions a les xarxes socials. Activitat: I tu, què en saps de...?	<u>Educació socio afectiva:</u> - Treballam les addiccions a les xarxes socials. Activitat: I tu, que en saps de...?
4 (23 a 27 feb) festiu 27	<u>Tècniques de treball intel·lectual.</u> - Saps escoltar? <u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional.(activitat emmarcada a PROA+)	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: Habilitats socials - Educació afectiva i sexual a l'adolescència.	<u>Educació socio afectiva:</u> -Defensem els nostres drets.	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu - Preinscripció a prova d'accés a CF >17 anys
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. -Elaboració i seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE, convocar i explicar a les famílies, escaneig del document per a posar-ho al Gestib i custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACL pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. -Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents.				

març	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (2 a 6 març) festiu 2 i 3	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitat de celebració del Dia de la Dona treballadora 8 de març	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitat de celebració del Dia de la Dona treballadora 8 de març	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitat de celebració del Dia de la Dona treballadora 8 de març. - Saber negociar.	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitat de celebració del Dia de la Dona treballadora 8 de març. Les dones invisibles, xerrada UIB
2 (9 al 13 març)	<u>Educació socio-afectiva:</u> Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u>	<u>Educació socio-afectiva:</u> Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u> Cercles de comunicació

		Cercles de comunicació. (activitat emmarcada a PROA+)		
3 (16 al 20 març)	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Activitat de Preparació de la participació a la sessió de seguiment 2. - Participació del delegat i subdelegat en la reunió de seguiment.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Activitat de Preparació de la participació a la sessió de seguiment 2. - Participació del delegat i subdelegat en la reunió de seguiment.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Activitat de Preparació de la participació a la sessió de seguiment 2. - Participació del delegat i subdelegat en la reunió de seguiment.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Activitat de Preparació de la participació a la sessió de seguiment 2. - Participació del delegat i subdelegat en la reunió de seguiment.
4 (23 al 27 març)	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Valoració de la sessió de seguiment 2. - Valoració de grup i individualment de cara al que ens queda de curs (canvis i millores).	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Valoració de la sessió de seguiment 2. - Valoració de grup i individualment de cara al que ens queda de curs (canvis i millores).	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Valoració de la sessió de seguiment 2. - Valoració de grup i individualment de cara al que ens queda de curs (canvis i millores).	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Valoració de la sessió de seguiment 2. - Valoració de grup i individualment de cara al que ens queda de curs (canvis i millores).
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. -Elaboració i seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE, convocar i explicar a les famílies, escaneig del document per a posar-ho al Gestib i custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. -Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - Realització de l'acta de seguiment de grup.				

ESO
3r TRIMESTRE

abril	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO

1 (30 març a 3 abr) festiu 2 i 3	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional.
2 (6 al 10 abr) Setmana Santa				
3 (13 al 17 abr)	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació
4 (20 a 25 abr)	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu. - Xerrada i seguiment a l'aula per part de l'orientadora.	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu. - Xerrada orientadora sobre les opcions que hi ha de futur.	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu. - Xerrada i seguiment a l'aula per part de l'orientadora. Xerrada famílies "El meu fill acaba ESO. Què pot fer? SERÀS UIB	<u>POAP</u> - Xerrada famílies "El meu fill acaba ESO. Què pot fer? SERÀS UIB
5 (27 abr al 1 maig) festiu 1 maig	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: Habilitats socials.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: Habilitats socials.	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu. Opcions 4t ESO. - Xerrada orientadora a tutoria i explicació dossier informatiu. - Seguiment individual: estudi de casos. - Xerrada tècnica SOIB jove. - Previsió derivacions a FPB-PDC.	<u>Activitats d'educació emocional.</u> - <u>POAP</u> - Conèixer els accessos al món laboral. - Xerrada Fundació Diagrama. - Xerrada tècnica SOIB JOVE. - Xerrada orientadora a tutoria i explicació dossier informatiu. - Informació per a la pre-matrícula curs següent.
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències.				

	- Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - POAP de cara al curs vinent, informació de les diferents opcions.

maig	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (4 al 8 maig) festiu 4	<u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: Habilitats socials	<u>Tècniques d'estudi:</u> - propostes i recomanacions per a aprofitar l'estudi. <u>Educació socio afectiva:</u> - Activitats d'educació emocional: Habilitats socials	<u>POAP</u> - Coneixement del sistema educatiu. Opcions 4t ESO. - Xerrada orientadora a tutoria i explicació dossier informatiu. - Seguiment individual: estudi de casos.	<u>Tècniques d'estudi:</u> - Propostes, recordatori i recomanacions per a aprofitar l'estudi.
2 (11 al 15 maig)	<u>Tècniques d'estudi:</u> propostes i recomanacions per a aprofitar l'estudi.	<u>POAP</u> - Coneixement estructura del sistema educatiu. - Xerrada orientadora a tutoria i explicació dossier informatiu. - Previsió derivacions a FPB- PDC.	<u>POAP:</u> - Presa de decisions - Previsió derivacions a FPB- PDC.	<u>POAP:</u> - Itineraris. - Presa de decisions - Previsió derivacions a FPB- PDC.
3 (18 al 22 maig)	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Simulacre de matrícula	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Simulacre de matrícula	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Simulacre de matrícula	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Simulacre de matrícula
4 (25 al 29 maig)	- <u>POAP</u> - Presa de decisions. - Recordatori elecció prematrícula.	<u>POAP</u> - Presa de decisions. - Recordatori elecció prematrícula.	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Decideix el teu itinerari educatiu.	<u>POAP</u> - Presa de decisions. - Recordatori elecció prematrícula.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació propostes d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat.			

	- Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. Revisió de controls de retards no justificats i valoració de permanències al centre. - Coordinació amb l'EOSA (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - POAP de cara al curs vinent, informació de les diferents opcions. - Realització de document de traspàs d'informació de l'alumnat i grup de cara al curs vinent.

juny	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO
1 (1 al 5 juny)	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la sessió de l'avaluació. - Propostes de millora del grup de cara al curs vinent.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la sessió de l'avaluació. - Propostes de millora del grup de cara al curs vinent.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la sessió de l'avaluació. - Propostes de millora del grup de cara al curs vinent.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la sessió de l'avaluació. - Propostes de millora del grup de cara al curs vinent.
2 (8 al 12 juny)	- <u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Sortida final de tutoria.	<u>POAP</u> - Presa de decisions - Decideix el teu itinerari educatiu.	<u>Viatge d'estudis</u>
3 (15 al 19 juny)	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Sortida final d'Àmbit general. - Tancament d'un curs escolar.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Cercles de comunicació - Tancament d'un curs escolar.	<u>Educació socio-afectiva:</u> - Som confiat, som confiada. - Tancament d'un curs escolar.	<u>Educació socio afectiva:</u> - Xerrada Policia tutor- infermera - Festa Final de curs. <u>POAP</u> - Presa de decisions. - Oferta educativa, opcions.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies, especialment de cara al curs vinent sobre les diferents opcions. . - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme. Registre de casos a tenir en compte de cara al curs vinent. - Coordinació amb l'EOSA (demandes pendents de cara al curs vinent, seguiment de casos individuals, etc) - POAP de cara al curs vinent, informació de les diferents opcions.			

- Realització de l'acta de seguiment de grup.
- Realització de document de traspàs d'informació de l'alumnat i grup de cara al curs vinent.

BATXILLERAT

1r TRIMESTRE

setembre	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (10 a 12 set)	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació - Presentació del tutor/a, horari del grup, aspectes generals del centre. - Donar a conèixer el funcionament, sobretot per a l'alumnat nouvingut. - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. ACTIVITAT: Di el seu nom i amb la primera inicial han de dir un adjectiu positiu, si no amb la del cognom. Per exemple Aina "atrevida"	<u>Jornada d'acollida</u> - Dinàmica de presentació - Presentació del tutor/a, horari del grup, aspectes generals del centre. - Donar a conèixer el funcionament, sobretot per a l'alumnat nouvingut. - Objectius i funcions de la tutoria. - Donar a conèixer les normes de convivència generals. ACTIVITAT: presentació "sobre mi" una cosa en la que som bons; una cosa en la que no ho som tant i una característica que ens agrada de nosaltres mateixos.
2 (15 a 19 set)	<u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda. - Hàbits d'organització i treball. ACTIVITAT: "Qüestionari inicial de tutoria"	<u>Hàbits de treball:</u> - Penjar a l'aula la graella del calendari del trimestre. - Penjar horari del grup. - Ús i seguiment de l'agenda. - Hàbits d'organització i treball. ACTIVITAT: "Qüestionari inicial de tutoria"
3 (22 a 26 set)	<u>Procediments d'ensenyament- aprenentatge:</u> - Com anem a treballar a classe. Metodologia. - Com organitzarem el grup. - Què anam a estudiar. Presentació de les diferents àrees. - Com us avaluarem. - Observacions sobre l'avaluació	<u>Procediments d'ensenyament- aprenentatge:</u> - Com anem a treballar a classe. Metodologia. - Com organitzarem el grup. - Què anam a estudiar. Presentació de les diferents àrees. - Com us avaluarem. - Observacions sobre l'avaluació.

	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes.	<u>Normes de convivència del centre:</u> - Objectius, organització i funcionament del grup. - Drets i deures dels alumnes.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de l'acollida - Control de la matrícula individual: recollida de reclamacions, canvis de grups, canvis d'optatives, etc.	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de l'acollida - Control de la matrícula individual : recollida de reclamacions, canvis de grups, d'optatives, etc - Informació de com s'han de recuperar les pendents.

octubre	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (29 set a 3 oct)	ACTIVITAT: Els meus objectius per aquest curs.	ACTIVITAT: Els meus objectius per aquest curs.
2 (6 a 10 oct)	<u>Activitats de tutoria: Guerra de Palestina</u> <u>Sortida de tutoria</u> <u>Dinàmica de grup-classe:</u> - Activitats de cohesió i dinàmica de grup. - Elaboració de normes de grup/aula	<u>Activitats de tutoria: Guerra de Palestina</u> <u>Sortida de tutoria</u> <u>Dinàmica de grup-classe:</u> - Activitats de cohesió i dinàmica de grup. - Elaboració de normes de grup/aula
3 (13 a 17 oct)	Elecció de delegat/da, subdelegat/da i representant comissió de convivència i coeducació i mediambiental. <u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegats de classe i delegats ambientals. Activitat: PRESENTACIÓ DELEGAT MEDIAMBIENTAL	Elecció de delegat/da, subdelegat/da i representant comissió de convivència i coeducació i mediambiental. <u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre:</u> - Junta de delegats, consell escolar, associació d'estudiants - Elecció de delegats de classe i delegats ambientals. Activitat: PRESENTACIÓ DELEGAT MEDIAMBIENTAL
4 (20 a 24 oct)	Anàlisi 1r avaluació: s'estan complint els meus objectius?	Anàlisi 1r avaluació: s'estan complint els meus objectius?

5 (27 a 31 oct)	ACTIVITAT: Els meus objectius per aquest curs.	ACTIVITAT: Els meus objectius per aquest curs.
	ALTRES TASQUES: - Preparació de la reunió de pares i mares. - Preparació de l'avaluació inicial. - Buidatge dels Qüestionaris inicials de tutoria i traspàs d'informació a l'Equip docent. - Seguiment de l'elaboració dels informes PEP pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO.	

novembre	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (3 a 7 nov)	<u>Tècniques de treball intel·lectual.</u> - Planificació i organització de la feina. - Presa d'apunts - HORARI ACTIVITAT: el meu TEMPS LLIURE - HORARI	<u>Tècniques de treball intel·lectual.</u> - Planificació i organització de la feina. - Presa d'apunts - HORARI ACTIVITAT: el meu TEMPS LLIURE - HORARI.
2 (10 a 14 nov) festiu 13 i 14	<u>Tècniques d'estudi:</u> Activitats: estudiar millor - Video Victor Küppers - Documents UIB Dinàmica del trencaclosques: per grups analitzaran diferents apartats del document i després ho posaran en comú amb la resta de companys/es.	<u>Tècniques d'estudi:</u> Activitats: estudiar millor - Video Victor Küppers - Documents UIB Dinàmica del trencaclosques: per grups analitzaran diferents apartats del document i després ho posaran en comú amb la resta de companys/es.
3 (17 a 21 nov)	Com puc treballar la meva motivació: tipus i eines	Com puc treballar la meva motivació: tipus i eines
4 (24 a 28 nov)	<u>Tècniques d'estudi:</u> Propostes, recordatori i recomanacions per a aprofitar l'estudi.	<u>Tècniques d'estudi:</u> Propostes, recordatori i recomanacions per a aprofitar l'estudi.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes NESE, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de l'informe PEP pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i famílies.	

	- Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals)

desembre	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (1 a 5 des)	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement - Qüestionaris on-line.	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement - Qüestionaris on-line.
2 (8 a 12 des) festiu 8	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement - Qüestionaris on-line.	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement - Qüestionaris on-line.
3 (15 a 19 des)	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la junta de la primera avaluació.	<u>Participació de l'alumnat en el funcionament del centre</u> - Activitat de Preparació de la participació a la junta de la primera avaluació.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes NESE, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració dels informes PEP pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents.	

BATXILLERAT

2n TRIMESTRE

gener	1r Batxillerat	2n Batxillerat

1 (5 a 9 gen) festiu 5 i 6	Seguiment acords avaluació: - Anàlisi dels resultats de l'avaluació i transmissió dels acords arribats a la junta d'avaluació. - Control de matèries pendents	Seguiment acords avaluació: - Anàlisi dels resultats de l'avaluació i transmissió dels acords arribats a la junta d'avaluació. - Control de matèries pendents Del 20-24 gener convocatòria pendents
2 (12 a 16 gen)	Lliure	Lliure Del 20-24 gener convocatòria pendents
3 (19 a 23 gen)	Xerrades UIB (pendent concretar data)	Xerrades UIB (pendent concretar data)
4 (26 a 30 gen)	<u>Activitats convivència:</u> - 30 de gener: dia de la no violència i la pau.	<u>Activitats convivència:</u> - 30 de gener: dia de la no violència i la pau.
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes NESE, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a alumnat i famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les Xerrades UIB i entitats (pendents de concretar data)	

febrer	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (2 a 6 feb)	Lliure	Lliure
2 (9 a 13 feb)	Activitats de gestió emocional. Tècniques de prevenció de l'estrès: relaxació *Activitats realitzades per la psicòloga	Tècniques de prevenció de l'estrès: relaxació Activitats de gestió emocional. *Activitats realitzades per la psicòloga

3 (16 a 20 feb)	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement: DAFO	<u>POAP:</u> - Coneixement del sistema educatiu: universitat, FP, proves admissió. - L'estructura del sistema educatiu. - Activitats autoconeixement: DAFO
4 (23 a 27 feb) festiu 27	Lliure	<u>Lliure</u> <u>Tècniques d'estudi:</u> propostes, recordatori i recomanacions per a aprofitar l'estudi. EXÀMENS CONCENTRATS (6,7,8,9,10 i 11 març)
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes PEP, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració dels informes PEP dels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a alumnat i famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - Activitats gestió emocional(pendent confirmar data)		

març	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (2 a 6 març) festiu 2 i 3	Informació sobre cicles formatius (oferta i prova d'accés) <u>Educació socio afectiva:</u> - Activitat de celebració del Dia de la Dona treballadora 8 de març	Propostes, recordatori i recomanacions per a aprofitar l'estudi. EXÀMENS CONCENTRATS (6,7,8,9,10 i 11març)
2 (9 a 13 març)	<u>Lliure</u> Informació sobre cicles formatius (oferta i prova d'accés)	Exàmens concentrats: 6,7,8,9,10 i 11 de Març Informacions varies si fos el cas: proves accés grau superior
3 (16 a 20 març)	Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup. Comentar amb els alumnes el desenvolupament de la sessió d'avaluació i els acords presos.	Informació PBAU Informació sobre cicles formatius (oferta i prova d'accés) i sobre carreres universitàries mitjançant internet, xerrades concertades amb la UIB, reunions famílies, reunions grups i taules rodones.

		xerrada antics alumnes Prematrícula selectivitat. Portes obertes UIB Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup. Comentar amb els alumnes el desenvolupament de la sessió d'avaluació i els acords presos.
4 (23 a 27 març)	Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup. Comentar amb els alumnes el desenvolupament de la sessió d'avaluació i els acords presos. Sessions avaluació 24-28 març	Jornada Portes obertes a la UIB (22 de Març) PENDENT CONFIRMAR DATA Sessions avaluació 24-28 març
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes NESE, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a alumnat i famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents. - Seguiment de les Xerrades UIB i entitats (pendents de concretar data)	

BATXILLERAT

3r TRIMESTRE

abril	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (30 març a 3 abr) festiu 2 i 3	<u>POAP</u> : Presa de decisions	<u>POAP</u> : Presa de decisions

2 (6 a 10 abr) Setmana Santa		
3 (13 a 17 abril)	(lliure / programar segons necessitats grup)	(lliure / programar segons necessitats grup)
4 (20 a 24 abril)	(lliure / programar segons necessitats grup)	(lliure / programar segons necessitats grup)
5 (27 abril a 1 maig) festiu 1		
	ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació propostes d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Elaboració i seguiment dels informes NESE, convocar i explicar a les famílies, custòdia del document a l'expedient de l'alumnat. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i el DO. - Assessorament i atenció personalitzada a alumnat i famílies. - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme: posada en marxa del protocol d'absentisme, coordinació amb serveis socials. - Coordinació amb el departament d'orientació (demandes de col·laboració, supervisió i control de les ACIS, seguiment de casos individuals) - Seguiment de les pendents.	

maig	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (4 a 8 maig)	(lliure / programar segons necessitats grup)	Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup. Preinscripció
2 (11 a 15 maig)	Activitats de gestió emocional. Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup.	Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup. Omplir enquesta satisfacció tutors.

		Preinscripció Exàmens concentrats: 15,16,17,18,19 i 20
3 (18 a 22 maig)	(lliure / programar segons necessitats grup)	lliure / programar segons necessitats grup) Exàmens concentrats: 15,16,17,18,19 i 20. 22 Maig fi classes
4 (25 a 29 maig)	(lliure / programar segons necessitats grup)	
ALTRES TASQUES: - Anàlisi de resultats de l'avaluació propostes d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics. - Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE. - Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA. - Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies, especialment de cara al curs vinent sobre les diferents opcions. . - Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat. - Seguiment de l'assistència a classe i incidències. - Control de l'absentisme. Registre de casos a tenir en compte de cara al curs vinent. - Coordinació amb l'EOSA (demandes pendents de cara al curs vinent, seguiment de casos individuals, etc) - POAP de cara al curs vinent, informació de les diferents opcions. - Realització de l'acta de seguiment de grup. - Realització de document de traspàs d'informació de l'alumnat i grup de cara al curs vinent.		

juny	1r Batxillerat	2n Batxillerat
1 (1 a 5 de juny)	lliure / programar segons necessitats grup)	
2 (8 a 12 juny)	Preparar la sessió d'avaluació amb els alumnes. Autoavaluació del grup.	-
3 (15 a 19 juny)	Activitats fi de curs	

ALTRES TASQUES:

- Anàlisi de resultats de l'avaluació proposades d'intervenció, modificacions, reforçament, suport i programes específics.
- Seguiment del Pla Educatiu Personalitzat (PEP) per a tot l'alumnat NESE.
- Seguiment de l'elaboració de les ACI pels alumnes NESE, juntament amb prefectura d'estudis i l'EOSA.
- Assessorament i atenció personalitzada a l'alumnat i les famílies, especialment de cara al curs vinent sobre les diferents opcions. .
- Registre d'entrevistes amb pares i mares i alumnat.
- Seguiment de l'assistència a classe i incidències.
- Control de l'absentisme. Registre de casos a tenir en compte de cara al curs vinent.
- Coordinació amb l'EOSA (demandes pendents de cara al curs vinent, seguiment de casos individuals, etc)
- POAP de cara al curs vinent, informació de les diferents opcions.
- Realització de l'acta de seguiment de grup.
- Realització de document de traspàs d'informació de l'alumnat i grup de cara al curs vinent.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 3r ESO Àmbit Lingüístic i Social PDC

Professor: Jaume Tugores Frau. Curs 2025/2026

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

L'Àmbit lingüístic i social ha d'incloure, almenys, els aspectes bàsics dels currículums corresponents a les matèries de Geografia i Història, Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura.

Geografia i Història: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
1. Buscar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	1.1. Elaborar continguts propis en diferents formats, mitjançant aplicacions i estratègies de recollida i representació de dades més complexes, usant i contrastant críticament fonts fiables, tant analògiques com digitals, del present i de la història contemporània, identificant la desinformació i la manipulació. 1.2. Establir connexions i relacions entre els coneixements i informacions adquirits, elaborant síntesis interpretatives i explicatives, mitjançant informes, estudis o dossiers informatius, que reflecteixin un domini i consolidació dels continguts tractats. 1.3. Transferir adequadament la informació i el coneixement per mitjà de narracions, pòsters, presentacions, exposicions orals, mitjans audiovisuals i altres productes digitals.	1 a 9
2. Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb	2.1. Generar productes originals i creatius mitjançant la reelaboració de coneixements previs a través d'eines de recerca que permetin explicar problemes presents i passats de la humanitat a distintes escales temporals i espacials, del local al global, utilitzant conceptes, situacions i	1 a 9

les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú	dades rellevants 2.2. Produir i expressar judicis i arguments personals i criteris de forma oberta, fent patent la pròpia identitat i enriquant el patrimoni comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes, des d'una perspectiva sistèmica i global.	
3. Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	3.1. Realitzar propostes que contribueixin a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, aplicant mètodes i projectes de recerca, incidint en l'ús de mapes i altres representacions gràfiques, així com de mitjans accessibles d'interpretació d'imatges. 3.2 Entendre i afrontar, des d'un enfocament ecosocial, problemes i desafiaments passats, actuals o futurs de les societats contemporànies tenint en compte les seves relacions d'interdependència i ecodpendència. 3.3 Utilitzar seqüències cronològiques complexes en les que identificar, comparar i relacionar fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultanietat, durada, causalitat), utilitzant termes i conceptes específics de l'àmbit de la història i de la geografia. 3.4 Analitzar processos de canvi històric i comparar casos de la història i la geografia a través de l'ús de fonts d'informació diverses, tenint en compte les transformacions de curta i llarga durada (conjuntura i estructura), les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs.	2 a 9
4. Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, així com la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure la seva conservació, millora i ús sostenible.	4.1. Identificar els elements de l'entorn i comprendre el seu funcionament com un sistema complex per mitjà de l'anàlisi multicausal de les seves relacions naturals i humanes, presents i passades, valorant el grau de conservació i d'equilibri dinàmic. 4.2. Idear i adoptar, quan sigui possible, comportaments i accions que contribueixin a la conservació i millora de l'entorn natural, rural i urbà, a través del respecte a tots els éssers vius, mostrant comportaments orientats a l'assoliment d'un desenvolupament sostenible d'aquests entorns, i defensant l'accés universal, just i equitatiu als recursos que ens ofereix el planeta.	4 a 7
5. Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes	5.1. Conèixer, valorar i exercir responsabilitats, drets i deures i actuar en favor del seu desenvolupament i afirmació a través del coneixement del	2 i 3

democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, així com assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	nostre ordenament jurídic i constitucional, de la comprensió i posada en valor de la nostra memòria democràtica i dels aspectes fonamentals que la conformen, de la contribució dels homes i dones a aquesta, i la defensa dels nostres valors constitucionals.	
6. Conèixer i comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en la qual vivim, reconeixent la riquesa de la diversitat, i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat, la inclusió i el respecte a les minories, per tal d'evitar qualsevol tipus de discriminació.	6.1. Rebutjar actituds discriminatòries i reconèixer la riquesa de la diversitat, a partir de l'anàlisi de la relació entre els aspectes geogràfics, històrics, ecosocials i culturals que han conformat la societat globalitzada i multicultural actual, i del coneixement de l'aportació dels moviments en defensa dels drets de les minories i en favor de la inclusivitat i la igualtat real, especialment de les dones. 6.2. Contribuir al benestar individual i col·lectiu a través del disseny, exposició i posada en pràctica d'iniciatives orientades a promoure un compromís actiu amb els valors comuns, la millora de l'entorn i el servei a la comunitat	4
7. Identificar els fonaments que sostenen les nostres identitats col·lectives i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per tal de conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, així com per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.	7.1. Reconèixer els trets que van conformant la identitat pròpia i dels altres, la riquesa de les identitats múltiples en relació amb diferents escales espacials, a través de la recerca i l'anàlisi dels seus fonaments geogràfics, històrics, artístics, ideològics i lingüístics, i el reconeixement de les seves expressions culturals. 7.2. Conèixer i contribuir a conservar el patrimoni material i immaterial comú, respectant els sentiments de pertinença i adoptant compromisos amb principis i accions orientades a la cohesió i la solidaritat territorial de la comunitat política, els valors de l'europeisme i de la Declaració Universal dels Drets Humans	7
8. Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cycle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.	8.1. Adoptar un paper actiu i compromès amb l'entorn, d'acord amb aptituds, aspiracions, interessos i valors propis, a partir de l'anàlisi crítica de la realitat econòmica, de la distribució i gestió del treball, i l'adopció d'hàbits responsables, saludables, sostenibles i respectuosos amb la dignitat humana i la d'altres éssers vius, així com de la reflexió ètica davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure.	4

9. Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconeixent la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.	9.2 Contribuir a la consecució d'un món més segur, just, solidari i sostenible, a través de l'anàlisi dels principals conflictes del present i el reconeixement de les institucions de l'Estat i del es associacions civils que garantitzen la seguretat integral i la convivència social, així com els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat, la cooperació, la sostenibilitat, els valors democràtics i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.	2

Llengua Catalana i Literatura: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1. Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya, amb atenció especial a la llengua catalana, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic.	1
	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	1 a 9
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	
3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès	1 a 9

convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	
	3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.	1 a 9
	4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	
5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i canal; redactar esborranys i revisarlos amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.	1 a 9
	5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera	1 a 9

i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual.	
	6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.	
	6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	
7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Llegir de manera autònoma textos seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.	2 a 9
	7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.	4 a 9
	8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.	
	8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	

9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1. Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic.	2 a 9
	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic.	
	9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesi i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	
10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.	1 a 9
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	

Llengua Castellana i Literatura: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals.	1

prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1 a 9
3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	1 a 9
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	1 a 9

5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Planificar la redacció de texts escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	1 a 9
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.	1 a 9
7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gusts, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	2 a 9
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.	4 a 9

altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	
9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1. Revisar els texts propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	2 a 9
10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació. 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	1 a 9

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

Geografia i Història: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
Demografia: - Fonts i taxes demogràfiques i piràmides de població. - Zones més poblades i despoblades del planeta i dinàmiques a escala mundial. Causes de la distribució. - Conceptes de natalitat i mortalitat. La seva distribució actual al món. El moviment natural de la població. - Les migracions a la història. - Els moviments migratoris actuals i les seves causes. Europa, Espanya i les Illes Balears com a receptors d'immigrants. Distribució, dinàmica i estructura de la població espanyola i balear. - Ciutats i món rural. Sostenibilitat. Les macrociutats als països desenvolupats i la despoblació rural a alguns països desenvolupats. El cas de l'Espanya buida. - La ciutat i el procés d'urbanització. Els plànols urbans. La xarxa urbana espanyola i balear. La pressió demogràfica a les Illes Balears. - Desafiaments demogràfics del segle XXI (l'envelliment de la població occidental, explosió demogràfica al Tercer Món, la relació entre recursos i creixement demogràfic, els moviments migratoris actuals i les seves causes etc.). - La globalització econòmica i social. La diversitat social i cultural. Multiculturalitat al món.	4	2n
Àrees i conflictes culturals. Desigualtats regionals. Línies d'acció per a un repartiment just. La qüestió del mínim vital. - Conflictes geopolítics actuals. Els refugiats. - El paper de la dona a les societats actuals: accés al treball i al poder. Situacions discriminatòries de les dones i de les nenes en el món. - ODS i Agenda 2030 (inclusió, sostenibilitat, participació ciutadana i cooperació global).	2, 3	1r, 2n
El sector primari - Definició.	5	2n

- Problemàtica del sector primari a Europa, Espanya i les Illes Balears: envelliment dels treballadors agrícoles, competència extra europea, ús de productes químics. - Agricultura i ramaderia als altres continents: agricultura tradicional i d'exportació. - La pesca i els problemes de la sobreexplotació. - Protecció del medi natural.		
Les fonts d'energia, la mineria i la indústria - Carbó i petroli: el seu paper històric i problemes actuals. - Energies renovables. - Localització de les principals reserves de petroli i minerals al món. - Tipus d'indústria: indústria pesant i indústria de bens de consum. - Europa: de la Revolució Industrial a la desindustrialització. - La indústria a altres continents. El cas de la Xina i la Índia. La indústria - Tipus d'indústria: indústria pesant i indústria de béns de consum. - Europa: de la Revolució Industrial a la desindustrialització. - La indústria a altres continents. El cas de Xina i la Índia.	6	3r
El terciari - Definició. - Les activitats del sector terciari. - El comerç mundial. - El comerç a Espanya i a les Illes Balears. - El transport terrestre, naval i aeri. El cas d'Espanya i les Illes Balears. - El turisme: impactes positius i negatius. El cas de les Illes Balears. La balearització. - El repte del turisme sostenible. - Altres serveis: educació, cultura, sanitat. La importància dels serveis públics.	7	3r
La societat de la informació - Cerca, tractament de la informació, ús de dades en entorns digitals i avaluació de la fiabilitat de les fonts. El problema de la desinformació. - Ocupació i treball en la societat de la informació, aprenentatge permanent i al llarg de tota la vida.	8	3r

- Ciutadania ètica digital. Nous comportaments en la societat de la informació.		
EL SISTEMA POLÍTIC ESPANYOL - El legislatiu (Congrés de Diputats i Senat). El Govern central. - El mapa autonòmic espanyol. Principals competències espanyoles. - La llei com a contracte social. De la Constitució de 1812 a la Constitució de 1978. Ordenament normatiu autonòmic, constitucional i supranacional com a garantista del desenvolupament de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania.	3	1r
LA UNIÓ EUROPEA I LES SEVES COMPETÈNCIES - Concepte polític i econòmic de la Unió Europea. - Membres de la Unió. - Parlament europeu i Comissaris europeus. - Influència de les decisions de la unió europea a Espanya i Balears. - Valors de l'europeisme. Fórmules de participació en programes educatius europeus. - Ideologies, nacionalismes i moviments supranacionals. Ciutadania europea.	2	1r
ALTRES ORGANISMES INTERNACIONALS - Institucions de l'estat i de l'àmbit autonòmic de les Illes Balears que garanteixen la seguretat integral i la convivència social. Els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat i la cooperació internacional. - Dignitat humana i drets universals. Declaració Universal dels Drets Humans. - ONU, UNESCO, Organització Mundial de la Salut, UNICEF. - OCDE - OPEP - Organismes regionals d'Hispanoamèrica, Àsia, Àfrica.	2	1r
SABERS BÀSICS TRANSVERSALS - La recerca en Ciències Socials, l'estudi multicausal i l'anàlisi comparada de l'espai natural, rural i urbà, la seva evolució i els reptes del futur. Anàlisi i interpretació de conceptes espacials: localització, escala, connexió i proximitat espacial. - Mètodes de recerca en l'àmbit de la Geografia. Metodologies del pensament geogràfic.	1 a 9	1r, 2n, 3r

- Objectius de Desenvolupament Sostenible. Emergència climàtica i sostenibilitat. Relació entre factors naturals i antròpics en la Terra. Globalització, moviments migratoris i interculturalitat. Els avanços tecnològics i la consciència ecosocial. Conflictes ideològics i culturals.

- Cultura mediàtica. Tècniques i mètodes de les ciències socials: anàlisi de texts, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles. Tecnologies de la informació geogràfica.

- Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió social i cooperació per al desenvolupament.

- La transformació humana del territori i la distribució desigual dels recursos i del treball. Evolució dels sistemes econòmics, dels cicles demogràfics, de les maneres de vida i dels models d'organització social.

- Les transformacions científiques i tecnològiques. Dimensió ètica de la ciència i la tecnologia. Canvis culturals i moviments socials. Els mitjans de comunicació i les xarxes socials.

- Implicació en la defensa i protecció del medi ambient. Acció i posició davant l'emergència climàtica.

- Servei a la comunitat. La corresponsabilitat en les cures. Les relacions intergeneracionals.

La responsabilitat col·lectiva i individual. L'associacionisme i el voluntariat. Entorns i xarxes socials.

Llengua Catalana i Literatura: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMA CIÓ	TRIMESTRE
Les llengües i els seus parlants. – Anàlisi de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre i de la localitat. – Desenvolupament social i històric de la llengua catalana. – Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats. – Desenvolupament de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres. – Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Els fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic. – Indagació entorn dels drets lingüístics i la seva expressió en lleis i declaracions institucionals.	1	1r
Comunicació	1 a 9	1r, 2n, 3r

Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:

Context: components del fet comunicatiu

– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.

Els gèneres discursius

- Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives.
- Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació).
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball.

Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes.
- Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació

oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics. – L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes d'íctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. -Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
Educació literària. Lectura autònoma – Implicació en la lectura d'obres de forma progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i	4 a 9	2n, 3r

reflexió sobre els textos llegits i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers:

- a. Criteris per a la selecció d'obres variades a partir de la utilització autònoma de la biblioteca digital, escolar i pública disponible.
- b. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari i lector.
- c. Presa de consciència i verbalització dels propis gustos i identitat lectora.
- d. Expressió de l'experiència lectora, fent servir progressivament metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits.
- e. Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals.
- f. Estratègies per a la recomanació de les lectures en suports variats o bé oralment entre iguals, emmarcant de manera bàsica les obres en els gèneres i subgèneres literaris.

Lectura guiada

– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:

- a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
- b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció.
- c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries.
- d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
- e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere.
- f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos.
- g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).		
Reflexió sobre la llengua Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers: - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics i lèxics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques, tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques). Coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. Reflexió sobre els canvis en un significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu. - Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple i aproximació a la oració composta. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. - Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.	2 a 9	1r, 2n, 3r

Llengua castellana: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS: - Biografia lingüística pròpia. - Diversitat lingüística del centre. - Les famílies lingüístiques i les llengües del món. - Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. - Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua castellana. - Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven.	1	1r

COMUNICACIÓ: Context. Components del fet comunicatiu. - Grau de formalitat de la situació. - Caràcter públic o privat. - Distància social entre els interlocutors. - Propòsits comunicatius. - Interpretació d'intencions. - Canal de comunicació. - Elements no verbals de la comunicació. - Funcions del llenguatge. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques. Amb especial atenció a les expositives i argumentatives. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Pragmàtica lingüística. Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor; la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació... - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals... - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. Processos - Interacció oral i escrita de caràcter informal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula. - Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. - Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Creació de textos individuals i dialogats. - Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos	1 a 9	1r, 2n, 3r

discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. - Producció escrita. Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports. - Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. - Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació d'esquemes propis i transformació en coneixement. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics. - L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu. Identificació i ús de les fórmules de confiança i cortesia en la relació amb les situacions de comunicació. - Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. - Recursos lingüístics per l'adequació del registre a la situació de comunicació. En contextos personals, acadèmics i socials. - Mecanismes de cohesió. Connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals als textos. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura autònoma Implicació en la lectura d'obres o de fragments de manera guiada i/o progressivament autònoma a partir d'una preselecció de texts variats i reflexió sobre la pròpia pràctica de la lectura, fent referència als sabers següents: - Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. - Estratègies per a la presa de consciència progressiva dels propis gusts i identitat lectora. - Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector.	4 a 9	2n, 3r

- Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació.
- Estratègies de mobilització de l'experiència personal i lectora com a forma d'establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals.
- Estratègies per a la recomanació entre iguals, oral i escrita, de les lectures en suports variats.

Lectura guiada

Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:

- Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
- Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra.
- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits i multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.
- Expressió pautada, a través de processos i suports diversificats, de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
- Creació de texts a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).
- Recursos expressius. Figures retòriques.
- Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura medieval fins al segle XX.
- Principals moviments artístics i literaris de l'edat mitjana.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis per transformar-la en coneixement.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA	2 a 9	1r, 2n, 3r
Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers: - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics i lèxics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques, tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques). Coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. Reflexió sobre els canvis en un significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu. - Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple i aproximació a la oració composta. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. - Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús de la **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Eines de qualificació	Percentatge

• Proves escrites	40%
• Feina alumnat: ○ Quadern ○ Evidències enregistrades: ■ <i>tasques individuals</i> ■ <i>tasques en grup</i> ■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i> ■ <i>deures (feina diària)</i>	40%
• Actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, dossier, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de la normativa de convivència.	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
Sortida de tutoria Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin	Visita a una fàbrica de producció local Km 0 Museu del calçat d'Inca Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin	Sortida a Palma (entrevista a turistes al Parc de la Mar). Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'alumnat que dugui matèries pendents en alguns dels àmbits podran recuperar-los si presenten les tasques i se presenten a les proves de recuperació al llarg del curs. S'informarà a l'alumnat i les famílies com fer la recuperació.

Alumnes de **3r del PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r o 2n d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT podran recuperar-les **si**:

- Tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril (o quan el centre organitzi).

- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.

Alumnes de **4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r, 2n o 3r d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT o duen pendent els àmbits ALS o ACT de 3r de diversificació podran recuperar-lo si:

- Les assignatures pendents de 1r o 2n tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.
- Si aproven l'àmbit de 4t recuperen el de 3r.

Les matèries que engloben els àmbits són:

3r PDC		4t PDC	
ALS	ACT	ALS	ACT
Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia i Digitalització	Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia Digitalització

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 3r ESO Àmbit Científic-Tecnològic PDC

Professor: Pere J. Pons. Curs 2025/2026

1. Competències específiques, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

L'Àmbit Científic i Tecnològic a 3r del Programa de Diversificació Curricular inclou les matèries de: Matemàtiques, Física i Química, Biologia i Geologia i Tecnologia i Digitalització.

Matemàtiques: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP

1. Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	1.1 Interpretar problemes matemàtics organitzant les dades, establint les relacions entre elles i comprenent les preguntes formulades. 1.2 Aplicar eines i estratègies apropiades que contribueixin a la resolució de problemes. 1.3 Obtenir solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	UP1 UP2
2. Analitzar les solucions d'un problema usant diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des d'un punt de vista matemàtic i la repercussió global.	2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema. 2.2 Comprovar la validesa de les solucions d'un problema i la seva coherència en el context plantejat, avaluant el seu abast i repercussió des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable, etc.).	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
3. Formular i comprovar conjectures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	3.1 Formular i comprovar conjectures senzilles de forma guiada analitzant patrons, propietats i relacions. 3.2 Plantejar variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades o alguna condició del problema. 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la recerca i comprovació de conjectures o problemes.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	4.1 Reconèixer patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació computacional. 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de forma eficaç interpretant i modificant algorismes.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7

		UP8 UP9
5. Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. 5.2 Realitzar connexions entre diferents processos matemàtics aplicant coneixements i experiències prèvies.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-les en situacions diverses.	6.1 Reconèixer situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. 6.2 Identificar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries resolent problemes contextualitzats. 6.3 Reconèixer l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
7. Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies, per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	7.2 Elaborar representacions matemàtiques que ajudin en la cerca d'estratègies de resolució d'una situació problematitzada. 7.1 Representar conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics de maneres diferents i amb eines diverses, incloses les digitals, visualitzant idees, estructurant processos	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5

	matemàtics i valorant-ne la utilitat per compartir informació.	UP6 UP7 UP8 UP9
8. Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	8.1 Comunicar informació utilitzant el llenguatge matemàtic apropiat, oralment i per escrit, per descriure, explicar i justificar raonaments, procediments i conclusions. 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana comunicant-lo amb precisió i rigor.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de les matemàtiques.	9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics. 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
10. Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica, creativa i realitzant judicis informats. 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9

Física i química: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1- Comprendre i relacionar els motius pels quals ocorren els principals fenòmens fisicoquímics de l'entorn, explicant-los en termes de les lleis i teories científiques adequades per resoldre problemes, amb la finalitat d'aplicar-les per millorar la realitat pròxima i la qualitat de vida humana.	1.1 Identificar, comprendre i explicar els fenòmens fisicoquímics quotidians més rellevants, a partir dels principis, teories i lleis científiques adequades, expressant-los de manera argumentada, utilitzant diversitat de suports i mitjans de comunicació. 1.2 Resoldre els problemes fisicoquímics que se li plantegen utilitzant les lleis i teories científiques adequades, raonant els procediments utilitzats per trobar la solució, o les solucions, amb l'expressió adequada dels resultats. 1.3 Reconèixer i descriure en l'entorn immediat situacions problemàtiques reals d'índole científica i emprendre iniciatives en què la ciència, i en particular la física i la química, poden contribuir a la seva solució, analitzant críticament el seu impacte en la societat.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
2- Expressar les observacions realitzades pels alumnes en forma de preguntes, formulant hipòtesis per explicar-les i demostrant aquestes hipòtesis a través de l'experimentació científica, la indagació i la cerca d'evidències, per desenvolupar els raonaments propis del pensament científic i millorar les destreses en l'ús de les metodologies científiques.	2.1 Emprar les metodologies pròpies de la ciència en la identificació i descripció de fenòmens a partir de qüestions a les quals es pugui donar resposta a través de la indagació, la deducció, el treball experimental i el raonament logicomatemàtic, diferenciant-les d'aquelles pseudocientífiques que no admeten comprovació experimental. 2.2. Seleccionar, d'acord amb la naturalesa de les qüestions que es tractin, la millor manera de comprovar o refutar les hipòtesis formulades, dissenyant estratègies d'indagació i cerca d'evidències que permetin obtenir conclusions i respostes ajustades a la naturalesa de la pregunta formulada. 2.3. Aplicar les lleis i teories científiques conegudes en formular	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9

	qüestions i hipòtesis que siguin coherents amb el coneixement científic existent i dissenyant els procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre-les o comprovar-les.	
3- Manejar amb desimboltura les regles i normes bàsiques de la física i la química en referència al llenguatge de la IUPAC, al llenguatge matemàtic, a l'ús d'unitats de mesura correctes, a l'ús segur del laboratori i a la interpretació i producció de dades i informació en diferents formats i fonts, per reconèixer el caràcter universal i transversal del llenguatge científic i la necessitat d'una comunicació fiable en recerca i ciència entre diferents països i cultures.	3.1 Emprar dades en diferents formats per interpretar i comunicar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si el que cadascun d'ells conté, i extraient en cada cas el més rellevant per a la resolució d'un problema. 3.2 Utilitzar adequadament les regles bàsiques de la física i la química, incloent l'ús d'unitats de mesura, les eines matemàtiques i les regles de nomenclatura, aconseguint una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica 3.3 Posar en pràctica les normes d'ús dels espais específics de la ciència, com el laboratori de física i química, assegurant la salut pròpia i col·lectiva, la conservació sostenible del medi ambient i la cura de les instal·lacions.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
4-Utilitzar de manera crítica, eficient i segura plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social, mitjançant la consulta d'informació, la creació de materials i la comunicació efectiva en els diferents entorns d'aprenentatge.	4.1 Utilitzar recursos variats, tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa, amb respecte cap als docents i estudiants i analitzant críticament les aportacions de cada participant. 4.2 Treballar de manera adequada amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts, seleccionant amb criteri les fonts més fiables i rebutjant les menys adequades i millorant l'aprenentatge propi i col·lectiu.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
5- Utilitzar les estratègies pròpies del treball col·laboratiu que permetin potenciar el creixement entre iguals com a base emprenedora d'una comunitat científica crítica, ètica i eficient, per comprendre la importància de la ciència en la millora de la societat,	5.1 Establir interaccions constructives i coeducatives emprant activitats de cooperació, com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència. 5.2 Emprendre, de forma guiada i d'acord amb la metodologia	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5

les aplicacions i repercussions dels avanços científics, la preservació de la salut i la conservació sostenible del medi ambient.	adequada, projectes científics que involucrin els alumnes en la millora de la societat i que creïn valor per a l'individu i per a la comunitat.	UP6 UP7 UP8 UP9

Biologia: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
1- Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant sobre ells i utilitzant diferents formats, per analitzar conceptes i processos de les ciències biològiques i geològiques.	1.1 Analitzar conceptes i processos biològics i geològics interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, pàgines web, etc.), mantenint una actitud crítica i obtenint-ne conclusions fonamentades. 1.2 Facilitar la comprensió i anàlisi d'informació sobre processos biològics i geològics o treballs científics transmetent-la de manera clara i utilitzant la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals...). 1.3 Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant models i diagrames, utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora).	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
2- Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant-ne la veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les ciències biològiques i geològiques.	2.1 Resoldre qüestions sobre biologia i geologia localitzant, seleccionant i organitzant informació de distintes fonts i citant-les correctament. 2.2. Reconèixer la informació sobre temes biològics i geològics amb base científica, distingint-la de pseudociències, faules, teories conspiratòries i creences infundades, i mantenint-ne una actitud escèptica.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8

	2.3 Valorar la contribució de la ciència a la societat i la tasca de les persones que s'hi dediquen amb independència de la seva ètnia, sexe o cultura, destacant i reconeixent el paper de les dones científiques i entenent la investigació com una tasca col·lectiva interdisciplinària en constant evolució.	UP9
3- Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.	3.1 Plantejar preguntes i hipòtesis que puguin ser respostes o contrastades mitjançant mètodes científics i intentar realitzar prediccions sobre fenòmens biològics o geològics. 3.2 Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre a preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada. 3.3 Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequats amb correcció. 3.4 Interpretar els resultats obtinguts en un projecte de recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques. 3.5 Cooperar dins d'un projecte científic assumint responsablement una funció concreta, utilitzant espais virtuals quan sigui necessari, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió.	UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
4- Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.	4.1 Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pel docent, el raonament lògic, el pensament computacional o recursos digitals. 4.2 Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics.	UP5

5- Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impactes mediambientals negatius, siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.	5.1 Relacionar amb fonaments científics la preservació de la biodiversitat, la conservació del medi ambient, la protecció dels éssers vius de l'entorn, el desenvolupament sostenible i la qualitat de vida. 5.2 Proposar i adoptar hàbits sostenibles analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes a partir dels propis raonaments, dels coneixements adquirits i de la informació disponible. 5.3 Proposar i adoptar hàbits saludables, analitzant les accions pròpies i alienes amb actitud crítica i a partir de fonaments fisiològics	UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
6- Analitzar els elements d'un paisatge concret valorant-los com a patrimoni natural i utilitzant coneixements sobre geologia i ciències de la Terra per explicar la seva història geològica, proposar accions encaminades a la seva protecció i identificar possibles riscos naturals.	6.1 Valorar la importància del paisatge com a patrimoni natural analitzant la fragilitat dels elements que el formen. 6.2 Interpretar el paisatge analitzant els elements que el componen i reflexionant sobre l'impacte ambiental i els riscos naturals derivats de determinades accions humanes. 6.3 Reflexionar sobre els riscos naturals mitjançant l'anàlisi dels elements del paisatge.	No avaluable a 3r ESO

Tecnologia i Digitalització: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1. Cercar i seleccionar la informació adequada provinent de diverses fonts, de manera crítica i segura, aplicant processos de recerca, mètodes d'anàlisi de productes i experimentant amb eines de simulació, per definir problemes tecnològics i iniciar	1.1 Definir problemes o necessitats plantejades, cercant i contrastant informació procedent de diferents fonts de manera crítica, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència. 1.2 Comprendre i examinar productes tecnològics d'ús habitual a través d'anàlisis d'objectes i sistemes, emprant el mètode científic i	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5

processos de creació de solucions a partir de la informació obtinguda.	eines de simulació en la construcció de coneixement. 1.3 Adoptar mesures preventives per a la protecció dels dispositius, les dades i la salut personal, identificant problemes i riscos relacionats amb l'ús de la tecnologia i analitzant-los de manera ètica i crítica.	UP6 UP7 UP8 UP9
2. Tractar problemes tecnològics amb autonomia i actitud creativa, aplicant coneixements interdisciplinaris i treballant de manera cooperativa i col·laborativa, per dissenyar i planificar solucions a un problema o necessitat de manera eficaç, innovadora i sostenible.	2.1 Idear i dissenyar solucions eficaces, innovadores i sostenibles a problemes definits, aplicant conceptes, tècniques i procediments interdisciplinaris, com també criteris de sostenibilitat, amb actitud emprenedora, perseverant i creativa. 2.2 Seleccionar, planificar i organitzar els materials i eines, com també les tasques necessàries per a la construcció d'una solució a un problema plantejat, treballant individualment o en grup de manera cooperativa i col·laborativa.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
3 Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris utilitzant operadors, sistemes tecnològics i eines, tenint en compte la planificació i el disseny previ per construir o fabricar solucions tecnològiques i sostenibles que donin resposta a necessitats en diferents contextos.	3.1 Fabricar objectes o models mitjançant la manipulació i conformació de materials, emprant eines i màquines adequades, aplicant els fonaments d'estructures, mecanismes, electricitat i electrònica i respectant les normes de seguretat i salut corresponents.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
4 Descriure, representar i intercanviar idees o solucions a problemes tecnològics o digitals, utilitzant mitjans de representació, simbologia i vocabulari adequats, com també els instruments i recursos disponibles i valorant la utilitat de les eines digitals per comunicar i difondre informació i propostes.	4.1 Representar i comunicar el procés de creació d'un producte des del seu disseny fins a la seva difusió, elaborant documentació tècnica i gràfica amb l'ajuda d'eines digitals, emprant els formats i el vocabulari tècnic adequats, de manera col·laborativa, tant presencialment com en remot.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
5 Desenvolupar algorismes i aplicacions informàtiques	5.1 Descriure, interpretar i dissenyar solucions a problemes	UP1

en diferents entorns, aplicant els principis del pensament computacional i incorporant les tecnologies emergents, per crear solucions a problemes concrets, automatitzar processos i aplicar-los a sistemes de control o robòtica.	informàtics a través d'algorismes i diagrames de flux, aplicant els elements i tècniques de programació de manera creativa. 5.2 Programar aplicacions senzilles per a diferents dispositius (ordinadors, dispositius mòbils i altres) emprant els elements de programació de manera apropiada i aplicant eines d'edició, com també mòduls d'intel·ligència artificial que afegixin funcionalitats a la solució. 5.3 Automatitzar processos, màquines i objectes de manera autònoma, amb connexió a internet, mitjançant l'anàlisi, construcció i programació de robots i sistemes de control.	UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
6. Comprendre els fonaments del funcionament dels dispositius i aplicacions habituals del seu entorn digital d'aprenentatge, analitzant-ne els components i funcions i ajustant-los a les seves necessitats per fer-ne un ús més eficient i segur i per detectar i resoldre problemes tècnics senzills.	6.1 Emprar de manera eficient i segura els dispositius digitals d'ús quotidià en la resolució de problemes senzills, analitzant els components i els sistemes de comunicació, coneixent els riscos i adoptant mesures de seguretat per a la protecció de dades i equips. 6.2 Crear continguts, elaborar materials i difondre'ls en distintes plataformes, configurant correctament les eines digitals habituals de l'entorn d'aprenentatge, ajustant-les a les seves necessitats i respectant els drets d'autor i l'etiqueta digital. 6.3 Organitzar la informació de manera estructurada, aplicant tècniques d'emmagatzematge segur.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9
7. Fer un ús responsable i ètic de la tecnologia, tot mostrant interès per un desenvolupament sostenible, identificant-ne les repercussions i valorant la contribució de les tecnologies emergents per identificar les aportacions i l'impacte del desenvolupament tecnològic en la societat i en l'entorn.	7.1 Reconèixer la influència de l'activitat tecnològica en la societat i en la sostenibilitat ambiental al llarg de la seva història, identificant-ne les aportacions i repercussions i valorant-ne la importància per al desenvolupament sostenible. 7.2 Identificar les aportacions de les tecnologies emergents al benestar, a la igualtat social i a la disminució de l'impacte ambiental, fent-ne un ús responsable i ètic.	UP1 UP2 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

Matemàtiques: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Ús de nombres enters, decimals, fraccionaris en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. - Obtenció de la fracció generatriu corresponent als diferents tipus de nombres decimals. - Càlculs de manera eficient amb nombres naturals, enters, fraccionaris i decimals tant mentalment com de manera manual, amb calculadora o full de càlcul. - Jerarquia de les operacions. - Estratègies de càlcul mental amb nombres fraccionaris i decimals. - Reconeixement i ús adequat de les operacions amb nombres enters, fraccionaris i decimals en situacions contextualitzades. - Estratègies d'elecció de les unitats i operacions adequades en problemes senzills que impliquin mesura.	UP1. Coneixements ACT	1r
- Expressió de nombres grans i petits en notació científica. Ús de la calculadora. - Realització d'estimacions amb la precisió requerida. - Introducció al concepte d'error associat a l'arrodoniment d'un nombre decimal: concepte de xifres significatives i càlcul dels errors absolut i relatiu. - Arrels en l'expressió de quantitats en contextos de la vida quotidiana. - Potències de nombres enters i fraccionaris amb exponent enter. Significat, operacions i ús. - Ús de les operacions de les potències per simplificar càlculs o reduir expressions. - Operacions amb nombres expressats en notació científica en situacions contextualitzades. Ús de la calculadora. - Relació inversa entre elevar al quadrat i extreure l'arrel quadrada. - Estimació dels errors associats a un procés de mesura.	UP2. Coneixements ACT	1r
Monomi, binomi i polinomi. Conceptes de grau, coeficient i terme independent.	UP3. Polinomis.	1r

• Valor numèric d'una expressió algebraica per a diversos valors de les seves variables. • Operacions amb polinomis: suma, resta, multiplicació i divisió. • Factor comú. Identitats notables. • Introducció a la simplificació de fraccions algebraiques.		
• Identificació i aplicació de l'equivalència d'expressions algebraiques a la resolució d'equacions lineals i quadràtiques amb una incògnita i de problemes. • Resolució d'equacions de primer grau amb una incògnita. • Relacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica. • Resolució d'equacions de segon grau senzilles: completes i incompletes, amb una incògnita. • Estratègies de cerca de solucions d'equacions lineals, de sistemes d'equacions lineals i equacions quadràtiques en situacions de la vida quotidiana. • Resolució d'equacions senzilles de grau superior a dos. • Patrons, pautes i regularitats: observació i determinació de la regla de formació en casos senzills. • Fórmules i termes generals: obtenció mitjançant l'observació de pautes i regularitats senzilles i la seva generalització. • Successions numèriques. Progressions aritmètiques i geomètriques. Terme general. Càlcul de la suma d'un nombre finit de termes i infinit quan procedeixi. • Successions recurrents. Obtenció de la forma recurrent. • Modelització de situacions de la vida quotidiana emprant representacions matemàtiques i el llenguatge algebraic. • Estratègies útils en la interpretació, modificació i creació d'algorismes. • Estratègies de deducció de conclusions raonables a partir d'un model matemàtic.	UP4. Coneixements ACT	2n
• Sistemes de dues equacions lineals amb dues incògnites. Mètodes de resolució: igualació, substitució, reducció i mètode gràfic. • Equacions lineals, quadràtiques i sistemes d'equacions lineals: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia. • Estratègies de formulació de qüestions susceptibles de ser analitzades mitjançant programes i altres eines.	UP5. Coneixements ACT	2n
• Percentatges majors que 100 i menors que 1: interpretació i aplicació en la resolució de problemes. • Utilització de les relacions inverses entre les operacions en la simplificació i la resolució de	UP6. Coneixements ACT	2n

problemes. • Raons i proporcions: comprensió i representació de relacions quantitatives. • Situacions de proporcionalitat en diferents contextos: anàlisi i desenvolupament de mètodes per a la resolució de problemes (augment i disminucions percentuals, rebaixes i increments de preus, impostos, escales, canvis de divises, velocitat i temps, etc.). • Repartiments directa i inversament proporcionals. Utilitat, càlcul i aplicació a la resolució de problemes en diversos contextos. • Proporcionalitat composta. • Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context. • Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment. Problemes d'interès simple i compost. • Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades econòmiques, sigui en forma de taules o gràfics.		
• Aplicació de les principals fórmules per obtenir longituds, àrees i volums en figures planes i tridimensionals compostes mitjançant la descomposició en figures simples. Resolució de problemes geomètrics diversos. • Representació d'objectes geomètrics amb propietats fixades, com les longituds dels costats o les mesures dels angles. • Representacions planes d'objectes tridimensionals en la visualització i resolució de problemes d'àrees. • Construcció de figures geomètriques amb eines manipulatives. • Raó de semblança. Escales. Relació entre longituds, àrees i volums de figures semblants. • Polígons irregulars i composts. • Poliedres, poliedres regulars. Vèrtexs, arestes i cares. Teorema d'Euler. • Plans de simetria en els poliedres. • L'esfera. Interseccions de plans i esferes. • Relacions geomètriques com la congruència, semblança i relació pitagòrica en figures tridimensionals: identificació i aplicació. • Construcció de figures geomètriques amb eines digitals (programes de geometria dinàmica, realitat augmentada...). • Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques i/o manipulatives. • Modelització geomètrica: relacions numèriques i algebraiques en la resolució de problemes.	UP7. Coneixements ACT	3r

• Relacions geomètriques en contextos matemàtics i no matemàtics (art, ciència, vida quotidiana...).		
• Intervals numèrics i representació sobre la recta real. • Selecció de la representació més adequada, com també de les unitats òptimes, per a una mateixa quantitat en cada situació o problema. • Mètodes per a la presa de decisions de consum responsable ateses les relacions qualitat-preu i el valor-preu en contextos quotidians. Selecció del mètode més adequat en funció del context. • Comprensió del concepte de funció davant un altre tipus de relació entre variables. Estudi d'algunes de les característiques d'una funció (creixement, continuïtat, punts de tall amb els eixos, màxims i mínims relatius, etc.). • Càlcul, interpretació i identificació del pendent d'una recta i de l'ordenada en l'origen. • Representació d'una recta a partir de la seva equació i obtenció de l'equació algebraica de la mateixa a partir de la seva gràfica. • Identificació i representació de situacions descrites mitjançant funcions quadràtiques. Càlcul del vèrtex i aplicació a la resolució de problemes senzills, com el tir parabòlic. • Estudi de les relacions lineals i quadràtiques: identificació i comparació de diferents maneres de representació (taules, gràfics o expressions algebraiques) i deducció crítica de les seves propietats a partir d'elles. • Estratègies de deducció de la informació rellevant d'una funció mitjançant l'ús de diferents representacions simbòliques, com també de la seva representació i manipulació digital.	UP8. Coneixements ACT	3r

• Quartils, decils i percentils. • Introducció als mètodes de selecció d'una mostra estadística. Representativitat d'una mostra. • Taules de freqüències: absoluta, relativa i acumulada. Agrupació de dades en intervals. • Càlcul de probabilitats mitjançant el concepte de freqüència relativa i la regla de Laplace. • Gràfiques estadístiques: representació mitjançant diferents tecnologies (calculadora, full de càlcul, aplicacions...) i elecció de la més adequada en cada cas. • Diagrames de caixa i de bigotis. • Paràmetres de dispersió: rang, variància i desviació típica. Càlcul, interpretació i propietats. • Interpretació conjunta de la mitjana i la desviació típica. • Comparació de dos conjunts de dades senzilles atenent a les mesures de localització i dispersió. • Anàlisi i interpretació de taules i gràfics estadístics de variables qualitatives, quantitatives discretes i quantitatives contínues en contextos reals. • Esdeveniments elementals equiprobables i no equiprobables. • Freqüència relativa d'un esdeveniment i la seva aproximació a la probabilitat mitjançant la simulació o l'experimentació. • Permutacions. Factorial d'un nombre. • Formulació de conjectures sobre el comportament de fenòmens aleatoris senzills i disseny d'experiències per comprovar-les. • Utilització de la probabilitat per prendre decisions fonamentades en diferents contextos. • Formulació de qüestions adequades que permetin conèixer les característiques d'interès d'una població. • Dades rellevants per donar resposta a qüestions plantejades en investigacions estadístiques: presentació de la informació procedent d'una mostra mitjançant eines digitals. • Estratègies de deducció de conclusions a partir d'una mostra amb la finalitat d'emetre judicis i prendre decisions adequades. • Implementació d'eines diverses útils en la resolució de situacions estadístiques (diagrames en arbre, taules...). • Variabilitat: interpretació i càlcul, amb suport tecnològic, de mesures de dispersió en situacions reals. • Identificació de fenòmens deterministes i aleatoris. • Determinació de l'espai mostral en experiments aleatoris senzills. Taules i diagrames d'arbre senzills. • Experiments simples: planificació, realització i anàlisi de la incertesa associada. • Assignació de probabilitats mitjançant l'experimentació. Concepte de freqüència relativa i regla de	UP9. Coneixements ACT	3r

Laplace. Resolució de problemes. • Aplicació de tècniques senzilles de combinatòria per realitzar recomptes sistemàtics en la resolució de problemes i situacions de la vida quotidiana. • Adaptació del comptatge a la grandària dels nombres en problemes de la vida quotidiana. • Adaptació del comptatge a la grandària dels nombres en problemes de la vida quotidiana. • La probabilitat com a mesura associada a la incertesa d'experiments aleatoris.		
Tots els saber de SENTIT SOCIOAFECTIU • Creences, actituds i emocions • Estratègies de foment de la curiositat, la iniciativa, la perseverança i la resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques. • Gestió emocional: emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques. Autoconsciència i autoregulació. • Estratègies de foment de la flexibilitat cognitiva: apertura a canvis d'estratègia, identificació i transformació de l'error en oportunitat d'aprenentatge. • Treball en equip i presa de decisions • Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a l'optimització del treball en equip. • Selecció i desenvolupament de tècniques cooperatives per a compartir i construir coneixement matemàtic. • Ús de conductes empàtiques i estratègies per a la gestió i resolució de conflictes que puguin sorgir dins d'un equip de treball. • Inclusió, respecte i diversitat • Actituds inclusives i acceptació de la diversitat present a l'aula i en la societat. • La contribució de les matemàtiques al desenvolupament dels diferents àmbits del coneixement humà des d'una perspectiva de gènere.	Totes les UP.	1r, 2n i 3r.

Física i química: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
• Metodologies pròpies de la recerca científica: el mètode científic. Identificació i formulació de qüestions, elaboració d'hipòtesi i la seva comprovació experimental. • Treball experimental i projectes de recerca aplicats a la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic per obtenir solucions a problemes proposats. • Entorns i recursos d'aprenentatge científic. Material de laboratori, substàncies i instruments de mesura i eines tecnològiques. Aplicació al laboratori, en entorns reals o virtuals. • Normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a internet i el respecte pel medi ambient. • Llenguatge científic: Unitats del Sistema Internacional i els seus símbols. Eines matemàtiques bàsiques. Canvis d'unitats, utilització de factors de conversió. • Eines matemàtiques en diferents situacions i ús de la calculadora científica. • Interpretació i producció d'informes de laboratori o d'investigació en diferents formats que incloguin conclusions sobre la importància de la ciència per a la millora de la societat. • Valoració de la ciència: importància de la cultura científica i el paper dels científics i de les científiques en els grans avenços de la física i la química per a la millora de la societat.	UP1. Coneixements ACT	1r
• Estructura atòmica: desenvolupament històric dels models atòmics. Ordenació dels elements a la taula periòdica. Propietats dels isòtops. • Principals composts químics: la seva formació, propietats físiques i químiques i les seves aplicacions. Massa atòmica i massa molar. • Formulació i nomenclatura: denominació de substàncies simples, ions monoatòmics i composts químics binaris d'acord amb les normes de la IUPAC.	UP2. Coneixements ACT	1r
• Aplicació de les lleis de Newton: observació de situacions quotidianes o de laboratori, que permeten entendre com es comporten els sistemes materials davant l'acció de les forces i predir-ne els efectes en situacions quotidianes i de seguretat viària.	UP4. Coneixements ACT	2n
• Els sistemes materials: anàlisi dels diferents tipus de canvis (físics o químics) que experimenta la matèria i la relació amb les causes que els produeixen. • Interpretació a nivell de partícules en els distints tipus de canvis químics. Extrapolació a nivell macroscòpic. Relació de la química amb el medi ambient, la tecnologia i la societat.	UP8. Coneixements ACT	3r

- Llei de conservació de la massa i lleis de les proporcions definides: aplicació a evidències experimentals que validen el model atòmic-molecular de la matèria.
- Factors que afecten a les reaccions químiques: temperatura, grau de divisió, concentració, ús de catalitzadors, etc. Importància de les reaccions químiques amb la resolució d'alguns problemes actuals.

Biologia: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
• Estructura de la cèl·lula eucariota animal i funcions dels seus orgànuls.	UP4. Coneixements ACT	2n
• Funció de nutrició. Importància i aparells que hi intervenen i participació de cadascun. • Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells digestiu, respiratori, circulatori, urinari i altres òrgans excretors. • Funció de reproducció. Anatomia i fisiologia bàsiques dels aparells reproductors masculí i femení • Funció de relació: receptors sensorials, centres de coordinació, òrgans efectors. Principals diferències entre el sistema nerviós i l'endocrí. • Relació entre els principals sistemes i aparells de l'organisme implicats en les funcions de nutrició, relació i reproducció mitjançant l'aplicació de coneixements de fisiologia i anatomia	UP4. Coneixements ACT	2n
• Concepte de salut segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS). • Hàbits saludables i la seva importància en la conservació de la salut física, mental i social. • Característiques, elements i importància d'una dieta saludable. • Conceptes de sexe i sexualitat: importància del respecte cap a la llibertat, la diversitat sexual i la igualtat de gènere, dins d'una educació sexual integral com a part d'un desenvolupament harmònic. • Educació afectivosexual des de la perspectiva de la igualtat entre persones i el respecte a la diversitat sexual. Assertivitat, cura del cos i pràctiques sexuals responsables. Prevenció de		2n

- malalties de transmissió sexual i d'embarassos no desitjats: ús adequat de mètodes. - Drogues legals i il·legals: efectes perjudicials sobre la salut dels consumidors i del seu entorn més pròxim.		
- Concepte de malaltia segons la OMS. - Principals diferències entre malaltia infecciosa i no infecciosa. Diferenciació segons la seva etiologia. - Mesures de prevenció i tractament de les malalties infeccioses en funció del seu agent causal. Importància de l'ús adequat d'antibiòtics. - Importància de la vacunació en la prevenció de malalties i en la millora de la qualitat de vida humana. - Les barreres de l'organisme davant de patògens: mecàniques, estructurals, bioquímiques i biològiques. - Mecanismes de defensa de l'organisme enfront d'agents patògens: barreres i sistema immunitari. Prevenció i superació de malalties infeccioses. - Els trasplantaments i la importància de la donació d'òrgans.	UP9. Coneixements ACT	3r

Tecnologia i Digitalització: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Components bàsics de sistemes mecànics, com les màquines simples i els mecanismes de transmissió i transformació. - Muntatges físics simples dels sistemes mecànics. - Simuladors digitals en l'experimentació de sistemes mecànics bàsics en diferents condicions. Ús i avaluació. - Electricitat i electrònica bàsica: muntatge d'esquemes i circuits físics o simulats. Interpretació, càlcul, disseny i aplicació en projectes. - Components bàsics d'un circuit: generadors, conductors, receptors, elements de maniobra i control, i sistemes de protecció. - Les magnituds fonamentals: voltatge, intensitat, resistència i potència. - Circuits en sèrie, en paral·lel i mixtes: llei d'Ohm. Resolució. - La resistència com a receptor. Associació de resistències.		

• La mesura de les magnituds elèctriques: el multímetre. • Actuadors bàsics electrònics com el díode, el condensador o el relé. • Eines i tècniques de manipulació i mecanitzat de materials en la construcció d'objectes i prototips. • Tècniques de fabricació digitals. • Combinació de coneixements de diferents àrees per a la identificació d'oportunitats. • Emprenedoria, creativitat, perseverança i resiliència en la resolució de problemes des d'una perspectiva interdisciplinària.		
• Aplicacions CAD per a representacions en 2D d'esquemes, circuits i plànols. • Aplicacions CAD per a models en 3D d'objectes. • Eines digitals per la creació de documents tècnics de projectes. • Eines digitals per la publicació de documents tècnics en diferents formats accessibles a diversos públics. • Eines digitals per la difusió d'informació multimèdia: plataformes digitals per distribuir contingut multimèdia (imatges, vídeos, etc.) relacionat amb els projectes. • Algorísmia i diagrames de flux. Utilitat, desenvolupament i eficàcia. • Resolució de problemes senzills mitjançant diagrames de flux. • Aplicacions informàtiques senzilles per a ordinadors i dispositius mòbils. • Introducció a la intel·ligència artificial. Realització de tasques d'aprenentatge, raonament i percepció amb sistemes informàtics senzills. • Sistemes de control programat: muntatge físic i ús de simuladors. • Programació senzilla de dispositius. • Internet de les coses. Aplicacions i investigació. • Fonaments de robòtica. • Muntatge de robots de manera física o per mitjà de simuladors. • Control programat de robots de manera física o per mitjà de simuladors. • Autoconfiança i iniciativa: error, reavaluació i depuració d'errors com a part del procés d'aprenentatge.		1r
• Eines i plataformes d'aprenentatge, incloses les del centre. Configuració, manteniment i ús crític. • Plataformes de publicació de continguts audiovisuals.		

• Normes de comportament general en les comunicacions per Internet (<i>netiqueta</i>). • Eines d'edició i creació de continguts (processador de texts, fulls de càlcul, presentacions, infografies, animacions, mapes conceptuals, vídeos...). Instal·lació, configuració i ús responsable. • Seguretat en la xarxa: amenaces i atacs. Mesures de protecció de dades i d'informació. Benestar digital: pràctiques segures i riscos (ciberassetjament, sextorsió, vulneració de la pròpia imatge i de la intimitat, accés a continguts inadequats, addiccions, etc.).		
• Efectes de l'obsolescència programada. • Impacte del desenvolupament tecnològic en la societat i el medi ambient. • Tecnologia sostenible. Característiques i respecte pel medi ambient. • Valoració crítica de la contribució de les tecnologies sostenibles en l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Mecanismes emprats pels propis alumnes per regular el seu procés d'aprenentatge i el dels seus companys, poden consistir en rúbriques, llistes de verificació a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. Les llistes de verificació són una eina d'avaluació que permet veure el desenvolupament i progrés dels estudiants en relació amb uns criteris determinats. A més, permet oferir una retroalimentació a l'alumnat sobre el seu aprenentatge. En quant a la carpeta d'aprenentatge, si hi ha temps i és possible, s'emprarà com a eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	40%
• Feina alumnat: ○ Quadern ○ Evidències enregistrades: ■ <i>informes de laboratori</i> ■ <i>tasques individuals</i> ■ <i>tasques en grup</i> ■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i>	40%

■ <i>deures (feina diària)</i>	
● Actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, dossier, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de la normativa de convivència.	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos educatius i com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO	sortida tutoria	Fira de la ciència a INCA	Fira ciència UIB

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
Realitzar un seguiment continu del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
Fomentar la motivació i la implicació de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'alumnat que dugui matèries pendents en alguns dels àmbits podran recuperar-los si presenten les tasques i se presenten a les proves de recuperació al llarg del curs. S'informarà a l'alumnat i les famílies com fer la recuperació.

Alumnes de **3r del PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r o 2n d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT podran recuperar-les **si**:

- Tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril (o quan el centre organitzi).
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.

Alumnes de **4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r, 2n o 3r d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT o duen pendent els àmbits ALS o ACT de 3r de diversificació podran recuperar-lo si:

- Les assignatures pendents de 1r o 2n tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.
- Si aproven l'àmbit de 4t recuperen el de 3r.

Les matèries que engloben els àmbits són:

3r PDC		4t PDC	
ALS	ACT	ALS	ACT
Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia i Digitalització	Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia Digitalització

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO) 4t ESO Àmbit Lingüístic social PDC

Professor: Jaume Tugores Frau. Curs 2025/2026

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

L'Àmbit lingüístic i social ha d'incloure, almenys, els aspectes bàsics dels currículums corresponents a les matèries de Geografia i Història, Llengua Catalana i Literatura i Llengua Castellana i Literatura.

Geografia i Història: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP

1. Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	1.1. Elaborar continguts propis en diferents formats, mitjançant aplicacions i estratègies de recollida i representació de dades més complexes, usant i contrastant críticament fonts fiables, tant analògiques com digitals, del present i de la història contemporània, identificant la desinformació i la manipulació. Elaborar continguts en diferents formats, mitjançant estratègies de recollida i representació variades. 1.2. Contrastar les fonts, analògiques i digitals, per identificar la desinformació i la manipulació.	1 a 9
2. Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú.	2.1. Generar productes originals i creatius mitjançant la reelaboració de coneixements previs a través d'eines de recerca que permetin explicar problemes presents i passats de la humanitat a distintes escales temporals i espacials, del local al global, utilitzant conceptes, situacions i dades rellevants. 2.2. Produir i expressar judicis i arguments personals i criteris de forma oberta i respectuosa, fent patent la pròpia identitat i enriquant el patrimoni comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes, des d'una perspectiva sistèmica i global.	1 a 9
3. Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	3.1. Realitzar propostes que contribueixin a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, aplicant mètodes i projectes de recerca, incidint en l'ús de mapes i altres representacions gràfiques, així com de mitjans accessibles d'interpretació d'imatges 3.2. Entendre i afrontar, des d'un enfocament ecosocial, problemes i desafiaments passats, actuals o futurs de les societats contemporànies tenint en compte les seves relacions d'interdependència i ecodependència. 3.3. Utilitzar seqüències cronològiques complexes en les que identificar, comparar i relacionar fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultaneïtat, durada, causalitat) utilitzant termes i conceptes específics de l'àmbit de la història i la geografia. 3.4. Analitzar processos de canvi històric i comparar casos de la història i	2 a 9

	la geografia a través de l'ús de fonts d'informacions diverses, tenint en compte transformacions de curta i llarga durada (conjuntura i estructura), les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs.	
4. Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, així com la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure la seva conservació, millora i ús sostenible.	4.1. Identificar els elements de l'entorn i comprendre el seu funcionament com un sistema complex per mitjà de l'anàlisi multicausal de les seves relacions naturals i humanes, presents i passades, valorant-ne el grau de conservació i d'equilibri dinàmic. 4.2. Idear i adoptar, quan sigui possible, comportaments i accions que contribueixin a la conservació i millora de l'entorn natural, rural i urbà, a través del respecte a tots els éssers vius, mostrant comportaments orientats a l'assoliment d'un desenvolupament sostenible d'aquests entorns, i defensant l'accés universal, just i equitatiu als recursos que ens ofereix el planeta.	9
5. Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, així com assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	5.1. Conèixer, valorar i exercir responsabilitats, drets i deures i actuar en favor del seu desenvolupament i afirmació a través del coneixement del nostre ordenament jurídic i constitucional, de la comprensió i posada en valor de la nostra memòria democràtica i dels aspectes fonamentals que la conformen, de la contribució dels homes i dones a aquesta, i la defensa dels nostres valors constitucionals. 5.2. Reconèixer moviments i causes que generin una consciència solidària, promoguin la cohesió social, i treballin per a l'eliminació de la desigualtat, especialment la motivada per qüestió de gènere, i per al ple desenvolupament de la ciutadania, mitjançant la mobilització de coneixements i estratègies de participació, treball en equip, mediació i resolució pacífica de conflictes.	6 a 9
6. Comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en què vivim, coneixent i difonent la història i la cultura de les minories ètniques presents al nostre país i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat i la inclusió, per tal de reduir els estereotips, evitar qualsevol tipus de discriminació i violència, i	6.1. Rebutjar actituds discriminatòries i reconèixer la riquesa de la diversitat, a partir de l'anàlisi de la relació entre els aspectes geogràfics, històrics, ecosocials i culturals que han conformat la societat globalitzada i multicultural actual, i del coneixement de l'aportació dels moviments en defensa dels drets de les minories i en favor de la inclusivitat i la igualtat real, especialment de les dones. 6.2. Contribuir al benestar individual i col·lectiu a través del disseny,	1 a 9

reconèixer la riquesa de la diversitat.	exposició i posada en pràctica d'iniciatives orientades a promoure un compromís actiu amb els valors comuns, la millora de l'entorn i el servei a la comunitat.	
7. Identificar els fonaments que sostenen les nostres identitats col·lectives i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per tal de conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, així com per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal de Drets Humans.	7.1. Reconèixer els trets que van conformant la identitat pròpia i dels altres, la riquesa de les identitats múltiples en relació amb diferents escales espacials, a través de la investigació i l'anàlisi dels seus fonaments geogràfics, històrics, artístics, ideològics i lingüístics, i el reconeixement de les seves expressions culturals. 7.2. Conèixer i contribuir a conservar el patrimoni material i immaterial comú, respectant els sentiments de pertinença i adoptant compromisos amb principis i accions orientades a la cohesió i la solidaritat territorial de la comunitat política, els valors de l'europeisme i de la Declaració Universal dels Drets Humans.	1 a 9
8. Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cycle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables, sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.	8.1. Adoptar un paper actiu i compromès amb l'entorn, d'acord amb aptituds, aspiracions, interessos i valors propis, a partir de l'anàlisi crítica de la realitat econòmica, de la distribució i gestió del treball, i l'adopció d'hàbits responsables, saludables, sostenibles i respectuosos amb la dignitat humana i la d'altres éssers vius, així com de la reflexió ètica davant els usos de la tecnologia i la gestió del temps lliure. 8.2. Reconèixer les iniciatives de la societat civil, reflectides en associacions i entitats socials, adoptant actituds de participació i transformació en l'àmbit local i comunitari, especialment a l'àmbit de les relacions intergeneracionals.	2 a 9
9. Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconeixent la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i	9.1. Interpretar i explicar de manera argumentada la connexió d'Espanya amb els grans processos històrics de l'època contemporània, valorant el que han suposat per a la vostra evolució i assenyalant les aportacions dels seus habitants al llarg de la història, així com les aportacions de l'Estat i les seves institucions a la cultura europea i mundial. 9.2. Contribuir a la consecució d'un món més segur, just, solidari i sostenible, a través de l'anàlisi dels principals conflictes del present i el	4 a 9

just.	reconeixement de les institucions de l'Estat i de les associacions civils que garanteixen la seguretat integral i la convivència social, així com els compromisos internacionals del nostre país en favor de la pau, la seguretat, la cooperació, la sostenibilitat, els valors democràtics i els Objectius de Desenvolupament Sostenible.	

Llengua Catalana i Literatura: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1. Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya, amb atenció especial a la llengua catalana, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic.	9
	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	1 a 9
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	
3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius,	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions	1 a 9

i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	1 a 9
5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i canal; redactar esborranys i revisarlos amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	1 a 9
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de	1 a 8

coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	propietat intel·lectual.	
	6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.	
	6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	
7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Llegir de manera autònoma textos seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.	1 a 6
	7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.	1 a 6
	8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.	
	8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	

9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1. Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic.	1 a 8
	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic.	
	9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesi i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	
10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.	1 a 9
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	

Llengua Castellana i Literatura: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los	9

principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1 a 9
3. Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	1 a 9
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	1 a 9

5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Planificar la redacció de texts escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	1 a 9
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.	1 a 8
7. Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gusts, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	1 a 6
8. Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris.	1 a 6

altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	
9. Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1. Revisar els texts propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	1 a 8
10. Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació. 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	1 a 9

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

Geografia i Història: SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LA SUPERACIÓ DE LA SOCIETAT DE L'ANTIC RÈGIM. LES REVOLUCIONS NORD-AMERICANA I FRANCESA	2	1r
LA REVOLUCIÓ INDUSTRIAL I LES SEVES CONSEQÜÈNCIES EN EL SEGLE XIX	3	1r
L'IMPERIALISME	4	2n
LA PRIMERA GUERRA MUNDIAL I LA REVOLUCIÓ RUSSA	5	2n
L'EUROPA D'ENTREGUERRES	6	2n
LA SEGONA GUERRA MUNDIAL	7	3r
NOU ORDRE MUNDIAL	8	3r
LA SITUACIÓ ACTUAL. ECONOMIA GLOBAL. COMERÇ INTERNACIONAL I DESIGUALTAT	9	3r
Sabers bàsics transversals: Ús específic del lèxic relatiu als àmbits històric i artístic. - Cultura mediàtica. Tècniques i mètodes de les ciències socials: anàlisi de texts, interpretació i elaboració de mapes, esquemes i síntesis, representació de gràfics i interpretació d'imatges a través de mitjans digitals accessibles. Tecnologies de la informació geogràfica. - Desigualtat i injustícia en el context de les Illes Balears i en el context global. Solidaritat, cohesió	1 a 9	1r, 2n, 3r

social i cooperació per al desenvolupament.

- Les fonts històriques com a base per a la construcció del coneixement sobre el passat contemporani. Contrast entre interpretacions d'historiadors.
- Temps històric: construcció i interpretació de línies de temps a través de la linealitat, cronologia, simultaneïtat i durada.
- Consciència històrica. Elaboració de judicis propis i argumentats davant problemes d'actualitat contextualitzats històricament. Defensa i exposició crítica dels mateixos a través de presentacions i debats.
- Interpretació del sistema capitalista des dels seus orígens fins a l'actualitat.
- L'acció dels moviments feministes i sufragistes en la lluita per la igualtat de gènere. Dones rellevants de la història contemporània.
- El naixement de les noves expressions artístiques i culturals contemporànies i la seva relació amb les arts clàssiques. La diversitat cultural en el món actual.
- Respecte i conservació del patrimoni material i immaterial.
- Cohesió social i integració. Mesures i accions en favor de la igualtat i de la plena inclusió.

Llengua Catalana i Literatura: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Les llengües i els seus parlants. – Anàlisi de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre i de la localitat. – Desenvolupament social i històric de la llengua catalana. – Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats. – Desenvolupament de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres. – Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Els fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic. – Indagació entorn dels drets lingüístics i la seva expressió en lleis i declaracions institucionals.	9	3r

Comunicació.	1 a 9	1n, 2n, 3r
Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes: Context: components del fet comunicatiu – Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació. Els gèneres discursius – Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives. – Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació). – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals. – Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball. Processos – Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminators del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió.		

Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminadors del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics. – L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. -Procediments explicatius bàsics: l'apòsició i les oracions de relatiu. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatiu. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
Educació literària. Lectura autònoma	1 a 6	1r, 2n

- Implicació en la lectura d'obres de forma progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i reflexió sobre els textos llegits i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers:
 - a. Criteris per a la selecció d'obres variades a partir de la utilització autònoma de la biblioteca digital, escolar i pública disponible.
 - b. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari i lector.
 - c. Presa de consciència i verbalització dels propis gustos i identitat lectora.
 - d. Expressió de l'experiència lectora, fent servir progressivament metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits.
 - e. Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals.
 - f. Estratègies per a la recomanació de les lectures en suports variats o bé oralment entre iguals, emmarcant de manera bàsica les obres en els gèneres i subgèneres literaris.

Lectura guiada

- Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:
 - a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
 - b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció.
 - c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries.
 - d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.
 - e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de

gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).		
Reflexió sobre la llengua Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers: - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i de la seva estructura profunda. El fonema i el sistema d'escriptura, les paraules, la seva organització al discurs (ordre de les paraules, components de les oracions). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques), i coneixement dels procediments de formació de paraules i transcategoritzacions. Relacions semàntiques entre paraules. - Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració composta: juxtaposició, coordinació i subordinació. Observació, anàlisi i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. Ordre de les paraules i concordança. - Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.	1 a 8	1r, 2n, 3r

Llengua Castellana i Literatura: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS: - Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal.	9	3r

- Aproximació a les llengües de signes. - Iniciació a la reflexió interlingüística, a la reflexió de les llengües i els estats, les llengües oficials i els factors que les condicionen, llengües minoritàries. - Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los. - La realitat sociolingüística d'Espanya. - Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven. - El marc normatiu de les llengües d'Espanya.		
COMUNICACIÓ: Context. Components del fet comunicatiu. - Grau de formalitat de la situació. - Caràcter públic o privat. - Distància social entre els interlocutors. - Propòsits comunicatius. - Interpretació d'intencions. - Canal de comunicació. - Elements no verbals de la comunicació. - Funcions del llenguatge. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques expositives, argumentatives i seqüències mixtes. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Pragmàtica lingüística. Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor; la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació... - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals... - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. Les notícies falses. Anàlisi de la imatge, l'autoimatge i dels elements paratextuals en els textos icònic-verbals i multimodals, la publicitat; els gèneres periodístics.	1 a 9	1n, 2n, 3r

- Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum vitae, el videocurrículum, la carta de motivació, entrevista de treball...

Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter formal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula.
- Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminators del llenguatge verbal i no verbal amb especial èmfasi en la perspectiva de gènere. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada i la creació de textos expositius i argumentatius.
- Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció oculta de l'emissor, els missatges subliminals. Detecció i anàlisi d'usos discriminators del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació d'esquemes propis i transformació en coneixement.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics.

- L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques en relació amb les situacions de comunicació i altres marques de modalització.
- Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització.
- Recursos lingüístics per l'adequació del registre a la situació de comunicació. En contextos personals, acadèmics, socials i professionals.
- Mecanismes de cohesió. Connectors textuals distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència,

condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals als textos. Correlació temporal a diferents estructures oracionals i en el discurs relatat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura autònoma Implicació en la lectura d'obres o de fragments de manera guiada i/o progressivament autònoma a partir d'una preselecció de texts variats i reflexió sobre la pròpia pràctica de la lectura, fent referència als sabers següents: - Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, i exploració autònoma de la biblioteca escolar i pública disponible. - Estratègies per a la presa de consciència i verbalització argumentada dels propis gusts i identitat lectora. - Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació. - Estratègies de mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístics i culturals. - Estratègies per a la recomanació entre iguals, oral i escrita, de les lectures en suports variats, i adscripció de manera bàsica de les obres als gèneres i subgèneres literaris. Lectura guiada Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: - Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. - Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi bàsica del valor dels recursos expressius i dels seus efectes en la recepció.	1 a 6	1r, 2n

- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits i multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. - Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats amb interès pels valors culturals, ètics i estètics presents als textos. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. - Creació de texts a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.). - Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). - Recursos expressius. Figures retòriques. - Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura medieval fins al segle XX. - Principals moviments artístics i literaris des del segle XVI fins a l'actualitat. Apropament a autors i obres més rellevants d'aquests períodes. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. - Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. - Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis per transformar-la en coneixement. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.		
REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers: - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i de la seva estructura profunda. El fonema i el sistema d'escriptura, les paraules, la seva organització al discurs (ordre de les paraules, components de les oracions). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques), i	1 a 8	1r, 2n, 3r

coneixement dels procediments de formació de paraules i transcategoritzacions. Relacions semàntiques entre paraules.		

- Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració composta: juxtaposició, coordinació i subordinació. Observació, anàlisi i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. Ordre de les paraules i concordança.

- Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús de la **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	40%

● Feina alumnat: ○ Quadern ○ Evidències enregistrades: ■ <i>tasques individuals</i> ■ <i>tasques en grup</i> ■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i> ■ <i>deures (feina diària)</i>	40%
● Actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, dossier, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de la normativa de convivència.	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES		
1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
Joc de rol sobre la revolució industrial (Arqueonautes) Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin	Passejam pel modernisme: ruta de Palma Educa. Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin	La història es repeteix? L'onada: cinema i debat amb el sociòleg Carles Feixa. Fundació La Caixa Sortida a Palma (entrevista a turistes al Parc de la Mar). Aprofitar les obres de teatre que es representin i les exposicions que es facin

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'alumnat que dugui matèries pendents en alguns dels àmbits podran recuperar-los si presenten les tasques i se presenten a les proves de recuperació al llarg del curs. S'informarà a l'alumnat i les famílies com fer la recuperació.

Alumnes de **3r del PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r o 2n d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT podran recuperar-les **si**:

- Tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril (o quan el centre organitzi).

- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.

Alumnes de **4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r, 2n o 3r d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT o duen pendent els àmbits ALS o ACT de 3r de diversificació podran recuperar-lo si:

- Les assignatures pendents de 1r o 2n tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.
- Si aproven l'àmbit de 4t recuperen el de 3r.

Les matèries que engloben els àmbits són:

3r PDC		4t PDC	
ALS	ACT	ALS	ACT
Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia i Digitalització	Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia Digitalització

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 4r ESO Àmbit Científic-Tecnològic PDC

Professor: Pere J. Pons. Curs 2025/2026

1. Competències específiques, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

L'Àmbit Científic i Tecnològic a 4t del Programa de Diversificació Curricular inclou les matèries de: Matemàtiques, Física i Química, Biologia i Geologia, Tecnologia i Digitalització.

Matemàtiques: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP

CE 1 Interpretar, modelitzar i resoldre problemes de la vida quotidiana i propis de les matemàtiques, aplicant diferents estratègies i formes de raonament, per explorar diferents maneres de conducta i obtenir possibles solucions.	CA 1.1 Reformular de manera verbal i gràfica problemes matemàtics, interpretant les dades, les relacions entre elles i les preguntes plantejades. CA 1.2 Seleccionar eines i estratègies elaborades en la resolució de problemes, valorant-ne la eficàcia i idoneïtat. CA 1.3 Obtenir totes les possibles solucions matemàtiques d'un problema mobilitzant els coneixements i utilitzant les eines tecnològiques necessàries.	Totes les UP's
CE 2 Analitzar les solucions d'un problema usant diferents tècniques i eines, avaluant les respostes obtingudes, per verificar-ne la validesa i idoneïtat des d'un punt de vista matemàtic i la seva repercussió global.	CA 2.1 Comprovar la correcció matemàtica de les solucions d'un problema. CA 2.2 Seleccionar les solucions òptimes d'un problema valorant tant la correcció matemàtica com les seves implicacions des de diferents perspectives (de gènere, de sostenibilitat, de consum responsable...).	Totes les UP's
CE 3 Formular i comprovar conjetures senzilles o plantejar problemes de manera autònoma, reconeixent el valor del raonament i l'argumentació, per generar nou coneixement.	CA 3.1 Formular, comprovar i investigar conjetures de forma guiada estudiant patrons, propietats i relacions. CA 3.2 Crear variants d'un problema donat, modificant-ne alguna de les dades i observant la relació entre els diferents resultats obtinguts. CA 3.3 Emprar eines tecnològiques adequades en la investigació i comprovació de conjetures o problemes.	Totes les UP's
CE 4 Utilitzar els principis del pensament computacional organitzant dades, descomponent en parts, reconeixent patrons, interpretant, modificant i creant algorismes per modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç.	CA 4.1 Reconèixer i investigar patrons, organitzar dades i descompondre un problema en parts més simples facilitant-ne la interpretació i el tractament computacional. CA 4.2 Modelitzar situacions i resoldre problemes de manera eficaç interpretant, modificant i creant algorismes senzills.	Totes les UP's
CE 5 Reconèixer i utilitzar connexions entre els diferents elements matemàtics interconnectant conceptes i procediments per desenvolupar una visió de les matemàtiques com un tot integrat.	CA 5.1 Reconèixer les relacions entre els coneixements i experiències matemàtiques, formant un tot coherent. CA 5.2 Analitzar i posar en pràctica connexions entre diferents processos matemàtics, tot aplicant coneixements i experiències	Totes les UP's

	prèvies.	
CE 6 Identificar les matemàtiques implicades en altres matèries i en situacions reals, susceptibles de ser tractades en termes matemàtics, interrelacionant conceptes i procediments per aplicar-los en situacions diverses.	CA 6.1 Proposar situacions susceptibles de ser formulades i resoltes mitjançant eines i estratègies matemàtiques, establint i aplicant connexions entre el món real i les matemàtiques, fent servir els processos inherents a la recerca científica i matemàtica: inferir, mesurar, comunicar, classificar i predir. CA 6.2 Analitzar i aplicar connexions coherents entre les matemàtiques i altres matèries realitzant una anàlisi crítica. CA 6.3 Valorar l'aportació de les matemàtiques al progrés de la humanitat i la seva contribució a la superació dels reptes que demanda la societat actual. CA 6.4 Comprendre la realitat de les Illes Balears a partir de l'estudi de problemes matemàtics contextualitzats.	Totes les UP's
CE 7 Representar, de manera individual i col·lectiva, conceptes, procediments, informació i resultats matemàtics usant diferents tecnologies per visualitzar idees i estructurar processos matemàtics.	CA 7.1 Representar matemàticament la informació més rellevant d'un problema, conceptes, procediments i resultats matemàtics visualitzant idees i estructurant processos matemàtics. CA 7.2 Seleccionar entre diferents eines, incloses les digitals, i formes de representació (pictòrica, gràfica, verbal o simbòlica) valorant-ne la utilitat per compartir informació.	Totes les UP's
CE 8 Comunicar de manera individual i col·lectiva conceptes, procediments i arguments matemàtics usant el llenguatge oral, escrit o gràfic, utilitzant la terminologia matemàtica apropiada, per donar significat i coherència a les idees matemàtiques.	CA 8.1 Comunicar idees, conclusions, conjectures i raonaments matemàtics, utilitzant diferents mitjans, inclosos els digitals, amb coherència, claredat i terminologia apropiada. CA 8.2 Reconèixer i emprar el llenguatge matemàtic present en la vida quotidiana i en diversos contextos comunicant missatges amb precisió i rigor.	Totes les UP's
CE 9 Desenvolupar destreses personals, identificant i gestionant emocions, posant en pràctica estratègies d'acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge i adaptant-se davant situacions d'incertesa, per millorar la perseverança en la consecució d'objectius i el gaudi en l'aprenentatge de	CA 9.1 Gestionar les emocions pròpies i desenvolupar l'autoconcepte matemàtic com a eina generadora d'expectatives positives davant nous reptes matemàtics. CA 9.2 Mostrar una actitud positiva i perseverant en fer front a les diferents situacions d'aprenentatge de les matemàtiques, acceptant la crítica raonada.	Totes les UP's

les matemàtiques.		
CE 10 Desenvolupar destreses socials reconeixent i respectant les emocions i experiències dels altres, participant activament i reflexivament en projectes en equips heterogenis amb rols assignats per construir una identitat positiva com a estudiant de matemàtiques, fomentar el benestar personal i grupal, i crear relacions saludables.	CA 10.1 Col·laborar activament i construir relacions treballant en les matemàtiques en equips heterogenis, respectant diferents opinions, comunicant-se de manera efectiva, pensant de manera crítica i creativa i realitzant judicis informats. CA 10.2 Participar en el repartiment de tasques de l'equip, aportant valor, afavorint la inclusió, l'escolta activa, responsabilitzant-se del rol assignat i de la pròpia contribució a l'equip.	Totes les UP's

Física i química: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i relacionar els motius pels quals ocorren els principals fenòmens fisicoquímics de l'entorn, explicant-los en termes de les lleis i teories científiques adequades per resoldre problemes, amb la finalitat d'aplicar-les per millorar la realitat pròxima i la qualitat de vida humana.	CA 1.1 Comprendre i explicar amb rigor els fenòmens fisicoquímics quotidians a partir dels principis, teories i lleis científiques adequades, expressant-los de manera argumentada, utilitzant diversitat de suports i mitjans de comunicació. CA 1.2 Resoldre els problemes fisicoquímics que es plantegin mitjançant les lleis i teories científiques adequades, raonant els procediments utilitzats per trobar les solucions i expressant els resultats amb correcció i precisió. CA 1.3 Reconèixer i descriure situacions problemàtiques reals de caire científic i emprendre iniciatives col·laboratives en les quals la ciència, i en particular la física i la química, poden contribuir a la seva solució, analitzant-ne críticament el seu impacte en la societat i en el medi ambient.	UP1
CE 2 Expressar les observacions realitzades pels alumnes en forma de preguntes, formulant hipòtesis per explicar-les i demostrant aquestes hipòtesis a través de l'experimentació científica, la indagació i la cerca d'evidències, per desenvolupar els raonaments	CA 2.1 Emprar les metodologies pròpies de la ciència en la identificació i descripció de fenòmens científics a partir de situacions tant observades en el món natural com plantejades a través d'enuncisats amb informació textual, gràfica o numèrica. CA 2.2 Predir, per a les qüestions plantejades, respostes que es	UP2

propis del pensament científic i millorar les destreses en l'ús de les metodologies científiques.	puguin comprovar amb les eines i coneixements adquirits, tant de manera experimental com deductiva, aplicant el raonament logicomatemàtic en el procés de validació. CA 2.3 Aplicar les lleis i teories científiques més importants per validar hipòtesis de manera informada i coherent mitjançant el coneixement científic existent, dissenyant els procediments experimentals o deductius necessaris per resoldre-les i analitzant-ne els resultats críticament.	
CE 3 Manejar amb desimboltura les regles i normes bàsiques de la física i la química en referència al llenguatge de la IUPAC, al llenguatge matemàtic, a l'ús d'unitats de mesura correctes, a l'ús segur del laboratori i a la interpretació i producció de dades i informació en diferents formats i fonts, per reconèixer el caràcter universal i transversal del llenguatge científic i la necessitat d'una comunicació fiable en recerca i ciència entre diferents països i cultures.	CA 3.1 Emprar fonts variades, fiables i segures per seleccionar, interpretar, organitzar i comunicar informació relativa a un procés fisicoquímic concret, relacionant entre si el que cadascuna d'elles conté, extraient en cada cas allò més rellevant per a la resolució d'un problema i rebutjant tot el que sigui irrellevant. CA 3.2 Utilitzar adequadament les regles bàsiques de la física i la química, incloent l'ús correcte de diversos sistemes d'unitats, les eines matemàtiques necessàries i les regles de nomenclatura avançades, aconseguint una comunicació efectiva amb tota la comunitat científica. CA 3.3 Aplicar amb rigor les normes d'ús dels espais específics de la ciència, com el laboratori de Física i Química, assegurant la salut pròpia i col·lectiva, la conservació sostenible del medi ambient i la cura per les instal·lacions.	UP3
CE 4 Utilitzar de manera crítica, eficient i segura plataformes digitals i recursos variats, tant per al treball individual com en equip, per fomentar la creativitat, el desenvolupament personal i l'aprenentatge individual i social, mitjançant la consulta d'informació, la creació de materials i la comunicació efectiva en els diferents entorns d'aprenentatge.	CA 4.1 Utilitzar de manera eficient recursos variats, tradicionals i digitals, millorant l'aprenentatge autònom i la interacció amb altres membres de la comunitat educativa, de manera rigorosa i respectuosa i analitzant críticament les aportacions de cada participant. CA 4.2 Treballar de manera versàtil amb mitjans variats, tradicionals i digitals, en la consulta d'informació i la creació de continguts, seleccionant i emprant amb criteri les fonts i eines més fiables i rebutjant les menys adequades per a la millora de l'aprenentatge propi i col·lectiu.	UP4

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

CE 5 Utilitzar les estratègies pròpies del treball col·laboratiu que permetin potenciar el creixement entre iguals com a base emprenedora d'una comunitat científica crítica, ètica i eficient, per comprendre la importància de la ciència en la millora de la societat, les aplicacions i repercussions dels avanços científics, la preservació de la salut i la conservació sostenible del medi ambient.	CA 5.1 Establir interaccions constructives i coeducatives empenent activitats de cooperació i iniciant l'ús de les estratègies pròpies del treball col·laboratiu, com a manera de construir un mitjà de treball eficient en la ciència. CA 5.2 Emprendre, de manera autònoma i d'acord amb la metodologia adequada, projectes científics que involucrin els alumnes en la millora de la societat i que creïn valor per a l'individu i per a la comunitat.	UP6
CE 6 Comprendre i valorar la ciència com una construcció col·lectiva en continu canvi i evolució, en la qual no sols participen les persones que s'hi dediquen, sinó que també requereix d'una interacció amb la resta de la societat, per obtenir resultats que repercuteixin en l'avanç tecnològic, econòmic, ambiental i social.	CA 6.1 Reconèixer i valorar, a través de l'anàlisi històrica dels avanços científics assolits per dones i homes, com també de situacions i contextos actuals (línies de recerca, institucions científiques, etc.), que la ciència és un procés en permanent construcció que té repercussions i implicacions sobre la societat actual. CA 6.2 Detectar les necessitats tecnològiques, ambientals, econòmiques i socials més importants que demanda la societat, entenent la capacitat de la ciència per donar-los solució sostenible a través de la implicació de la ciutadania.	UP8

Biologia i Geologia: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
<i>CE 1 Interpretar i transmetre informació i dades científiques, argumentant-hi i utilitzant diferents formats, per analitzar conceptes i processos de les ciències biològiques i geològiques.</i>	CA 1.1 Analitzar conceptes i processos biològics i geològics interpretant informació en diferents formats (models, gràfics, taules, diagrames, fórmules, esquemes, símbols, pàgines web...), mantenint una actitud crítica, obtenint conclusions i formant opinions pròpies fonamentades. CA 1.2 Transmetre opinions pròpies fonamentades i informació sobre biologia i geologia de forma clara i rigorosa, facilitant-ne la comprensió i anàlisi mitjançant l'ús de la terminologia i el format adequats (models, gràfics, taules, vídeos, informes, diagrames,	Totes

	fórmules, esquemes, símbols, continguts digitals, etc.) CA 1.3 Analitzar i explicar fenòmens biològics i geològics representant-los mitjançant el disseny i la realització de models i diagrames i utilitzant, quan sigui necessari, els passos del disseny d'enginyeria (identificació del problema, exploració, disseny, creació, avaluació i millora).	
<i>CE 2 Identificar, localitzar i seleccionar informació, contrastant-ne la veracitat, organitzant-la i avaluant-la críticament per resoldre preguntes relacionades amb les ciències biològiques i geològiques.</i>	CA 2.1 Resoldre qüestions i aprofundir en aspectes biològics i geològics localitzant, seleccionant, organitzant i analitzant críticament la informació de diferents fonts i citant-les amb respecte per la propietat intel·lectual. CA 2.2 Contrastar la veracitat de la informació sobre temes biològics i geològics o treballs científics, utilitzant fonts fiables i adoptant una actitud crítica i escèptica cap a informacions sense una base científica com pseudociències, teories conspiratòries, creences sense fonamentació, faules, etc. CA 2.3 Valorar la contribució de la ciència a la societat i la labor dels científics, destacant el paper de la dona i entenent la investigació com una tasca col·lectiva i interdisciplinària en constant evolució influïda per el context polític i els recursos econòmics.	Totes
<i>CE 3 Planificar i desenvolupar projectes de recerca, seguint els passos de les metodologies científiques i cooperant quan sigui necessari, per indagar en aspectes relacionats amb les ciències geològiques i biològiques.</i>	CA 3.1 Plantejar preguntes i hipòtesis que puguin ser respostes o contrastades utilitzant mètodes científics en l'explicació de fenòmens biològics i geològics i realitzar-ne prediccions.	Totes
	CA 3.2 Dissenyar l'experimentació, la presa de dades i l'anàlisi de fenòmens biològics i geològics de manera que permetin respondre preguntes concretes i contrastar una hipòtesi plantejada evitant biaixos.	
	CA 3.3 Realitzar experiments i prendre dades quantitatives o qualitatives sobre fenòmens biològics i geològics utilitzant els instruments, eines o tècniques adequades amb correcció i precisió.	
	CA 3.4 Interpretar i analitzar els resultats obtinguts en un projecte de	

	recerca utilitzant, quan sigui necessari, eines matemàtiques i tecnològiques per obtenir conclusions raonades i fonamentades o valorar la impossibilitat de fer-ho.	
	CA 3.5 Cooperar i col·laborar en les diferents fases d'un projecte científic per treballar amb major eficiència, valorant la importància de la cooperació en la recerca, respectant la diversitat i la igualtat de gènere, i afavorint la inclusió.	
<i>CE 4 Utilitzar el raonament i el pensament computacional, analitzant críticament les respostes i solucions i reformulant el procediment, si fos necessari, per resoldre problemes o donar explicació a processos de la vida quotidiana relacionats amb la biologia i la geologia.</i>	CA 4.1. Resoldre problemes o donar explicació a processos biològics o geològics utilitzant coneixements, dades i informació proporcionats pels docents, el raonament lògic, el pensament computacional o els recursos digitals.	UP4
	CA 4.2 Analitzar críticament la solució a un problema sobre fenòmens biològics i geològics, canviant els procediments utilitzats o les conclusions si aquesta solució no fos viable o davant noves dades aportades amb posterioritat.	
<i>CE 5 Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i de la Terra, per promoure i adoptar hàbits que evitin o minimitzin els impactes mediambientals negatius, siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.</i>	CA 5.1 Identificar els possibles riscos naturals potenciat per determinades accions humanes sobre una zona geogràfica concreta, tenint en compte les seves característiques litològiques, relleu, vegetació i factors socioeconòmics.	UP7 UP9
<i>CE 6 Analitzar els elements d'un paisatge concret valorant-lo com a patrimoni natural i utilitzant coneixements sobre geologia i ciències de la Terra per explicar-ne la història geològica, proposar accions encaminades a protegir-lo i identificar possibles riscos naturals.</i>	CA 6.1 Deduir i explicar la història geològica d'un relleu identificant els seus elements més rellevants a partir de talls, mapes o altres sistemes d'informació geològica i utilitzant el raonament, els principis geològics bàsics (horitzontalitat, superposició, actualisme...) i les teories geològiques més rellevants.	UP8 UP9

Tecnologia: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
CE 1 Identificar i proposar problemes tecnològics amb iniciativa i creativitat, estudiant les necessitats de l'entorn pròxim i aplicant estratègies i processos col·laboratius i iteratius, relatius a projectes, per idear i planificar solucions de manera eficient, accessible, sostenible i innovadora.	CA 1.1 Idear i planificar solucions tecnològiques emprenedores que generin un valor per a la comunitat, a partir de l'observació i l'anàlisi de l'entorn més pròxim, estudiant-ne les necessitats, requisits i possibilitats de millora. CA 1.2 Aplicar amb iniciativa estratègies col·laboratives de gestió de projectes amb una perspectiva interdisciplinària i seguint un procés iteratiu de validació, des de la fase d'ideació fins a la difusió de la solució. CA 1.3 Tractar la gestió del projecte de manera creativa, aplicant estratègies i tècniques col·laboratives adients, com també mètodes de recerca en la ideació de solucions més eficients, accessibles i innovadores.	
CE 2 Aplicar de manera apropiada i segura diferents tècniques i coneixements interdisciplinaris, utilitzant procediments i recursos tecnològics i analitzant el cicle de vida de productes per fabricar solucions tecnològiques accessibles i sostenibles que donin resposta a necessitats plantejades.	CA 2.1 Analitzar el disseny d'un producte que doni resposta a una necessitat plantejada, avaluant-ne la demanda, evolució i previsió de fi de cicle de vida amb un criteri ètic, responsable i inclusiu. CA 2.2 Fabricar productes i solucions tecnològiques, aplicant eines de disseny assistit, tècniques d'elaboració manual, mecànica i digital i utilitzant els materials i recursos mecànics, elèctrics, electrònics i digitals adients.	
CE 3 Expressar, comunicar i difondre idees, propostes o solucions tecnològiques en diferents fòrums de manera efectiva, usant un llenguatge inclusiu i no sexista, emprant els recursos disponibles i aplicant els elements i tècniques necessaris per intercanviar la informació de manera responsable i fomentar el treball en equip.	CA 3.1 Intercanviar informació i fomentar el treball en equip de manera assertiva, emprant les eines digitals adequades juntament amb el vocabulari tècnic, símbols i esquemes de sistemes tecnològics apropiats. CA 3.2 Presentar i difondre les propostes o solucions tecnològiques de manera efectiva, emprant l'entonació, expressió, gestió del temps i adaptació adequada del discurs, com també un llenguatge inclusiu i no sexista.	
CE 4 Desenvolupar solucions automatitzades a problemes plantejats aplicant els coneixements	CA 4.1 Dissenyar, construir, controlar i simular sistemes automàtics programables i robots que siguin capaços de fer tasques de manera	

necessaris i incorporant tecnologies emergents per dissenyar i construir sistemes de control programables i robòtics.	autònoma, aplicant coneixements de mecànica, electrònica, pneumàtica i components dels sistemes de control, com també altres coneixements interdisciplinaris. CA 4.2 Integrar en les màquines i sistemes tecnològics aplicacions informàtiques i tecnologies digitals emergents de control i simulació com a Internet de les coses, el big data o la Intel·ligència Artificial amb sentit crític i ètic.	
CE 5 Aprofitar i emprar de manera responsable les possibilitats de les eines digitals, adaptant-les a les seves necessitats, configurant-les i aplicant-hi coneixements interdisciplinaris, per a la resolució de tasques d'una manera més eficient.	CA 5.1 Resoldre tasques proposades de manera eficient mitjançant l'ús i configuració de diferents aplicacions i eines digitals, aplicant coneixements interdisciplinaris amb autonomia.	
CE 6 Analitzar processos tecnològics, tenint en compte el seu impacte en la societat i l'entorn i aplicant criteris de sostenibilitat i accessibilitat, per fer un ús ètic i responsable, des del punt de vista ecològic i social, de la tecnologia.	CA 6.1 Fer un ús responsable de la tecnologia, mitjançant l'anàlisi i aplicació de criteris de sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i en el seu disseny, com també en els processos de fabricació de productes tecnològics, minimitzant l'impacte negatiu en la societat i en el planeta. CA 6.2 Analitzar els beneficis que, en la cura de l'entorn, aporten l'arquitectura bioclimàtica i el transport ecològic, valorant la contribució de les tecnologies al desenvolupament sostenible. CA 6.3 Identificar i valorar la repercussió i els beneficis del desenvolupament de projectes tecnològics de caràcter social per mitjà de comunitats obertes, accions de voluntariat o projectes de servei a la comunitat.	

Digitalització: COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP
CE 1 Identificar i resoldre problemes tècnics senzills, connectar i configurar dispositius a xarxes domèstiques, aplicant els coneixements de	CA 1.1 Connectar dispositius i gestionar xarxes locals aplicant els coneixements i processos associats a sistemes de comunicació amb fil i sense fil amb una actitud proactiva.	

maquinari i sistemes operatius per gestionar les eines i instal·lacions informàtiques i de comunicació d'ús quotidià.	CA 1.2 Instal·lar i mantenir sistemes operatius configurant les seves característiques en funció de les seves necessitats personals. CA 1.3 Identificar i resoldre problemes tècnics senzills analitzant components i funcions dels dispositius digitals, avaluant les solucions de manera crítica i reformulant el procediment, en cas necessari.	
CE 2 Configurar l'entorn personal d'aprenentatge interactuant i aprofitant els recursos de l'àmbit digital per optimitzar i gestionar l'aprenentatge permanent.	CA 2.1 Gestionar l'aprenentatge en l'àmbit digital, configurant l'entorn personal d'aprenentatge mitjançant la integració de recursos digitals de manera autònoma. CA 2.2 Cercar, seleccionar i arxivar informació en funció de les pròpies necessitats mitjançant les eines de l'entorn personal d'aprenentatge amb sentit crític i seguint normes bàsiques de seguretat a la xarxa. CA 2.3 Crear, programar, integrar i reelaborar continguts digitals de manera individual o col·lectiva, seleccionant les eines més apropiades per generar nou coneixement i continguts digitals de manera creativa, respectant els drets d'autor i les llicències d'ús. CA 2.4 Interactuar en espais virtuals de comunicació i plataformes d'aprenentatge col·laboratiu, compartint i publicant informació i dades, adaptant-se a diferents audiències amb una actitud participativa i respectuosa.	
CE 3 Desenvolupar hàbits que fomentin el benestar digital, aplicant mesures preventives i correctives per protegir dispositius, dades personals i la pròpia salut.	CA 3.1 Protegir les dades personals i l'empremta digital generada a Internet i configurar les condicions de privacitat de les xarxes socials i espais virtuals de treball. CA 3.2 Configurar i actualitzar, contrasenyes, sistemes operatius i antivirus de manera periòdica en els diferents dispositius digitals d'ús habitual. CA 3.3 Identificar i saber reaccionar davant situacions que representen una amenaça a la xarxa, per triar la millor solució entre diverses opcions, desenvolupar pràctiques saludables i segures i valorar el benestar físic i mental, tant personal com col·lectiu.	
CE 4 Exercir una ciutadania digital crítica mitjançant el coneixement de les possibles accions a realitzar en la	CA 4.1 Fer un ús ètic de les dades i les eines digitals, aplicant les normes d'etiqueta digital i respectant la privacitat i les llicències d'ús i	

xarxa, identificant-ne les repercussions, per fer un ús actiu, responsable i ètic de la tecnologia.	propietat intel·lectual en la comunicació, col·laboració i participació activa en la xarxa. CA 4.2 Reconèixer les aportacions de les tecnologies digitals en les gestions administratives i el comerç electrònic, des de la consciència de la bretxa social d'accés, ús i aprofitament d'aquestes tecnologies per a diversos col·lectius. CA 4.3 Valorar la importància de l'oportunitat, facilitat i llibertat d'expressió que suposen els mitjans digitals connectats, analitzant de manera crítica els missatges que es reben i transmeten tenint en compte la seva objectivitat, ideologia, intencionalitat, biaixos i caducitat. CA 4.4 Analitzar la necessitat i els beneficis globals d'un ús i desenvolupament ecològicament i social responsable de les tecnologies digitals, tenint en compte criteris d'accessibilitat, sostenibilitat i impacte.	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar,	UP1. Coneixements ACT 2	1

etc.

Sentit de les operacions

Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics combinats, incloent l'ús d'eines digitals..

Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades.

D. SENTIT ALGEBRAIC

Patrons

Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general.

Model matemàtic

Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals.

Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada.

Variable

Identificació de variables en diferents problemes.

Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques.

Igualtat i desigualtat

Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos.

Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica

Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals

Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica

Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades.

Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia

Pensament computacional

Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes.

Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts.

Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes.

Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA).

E. SENTIT SOCIOAFECTIU

Creences, actituds i emocions

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Comptatge Resolució de situacions i problemes de la vida quotidiana en els quals sigui convenient l'ús d'estratègies per al recompte sistemàtic (diagrama en arbre, tècniques de combinatòria, etc.). Quantitat Reconeixement dels diferents conjunts de nombres: naturals, enters, racionals, irracionals i reals. Els conjunts numèrics com a forma de respondre a diferents necessitats: comptar, mesurar, comparar, etc. Sentit de les operacions Ús de les propietats de les operacions aritmètiques i de la jerarquia d'operacions per a la realització de càlculs aritmètics combinats, incloent l'ús d'eines digitals. Potències d'exponent enter. Relació inversa amb els radicals. Propietats, càlculs bàsics i aplicacions. Deducció i ús de les propietats de les potències. Càlculs bàsics i aplicacions. Ús de la calculadora. Operacions amb nombres reals en la resolució de situacions contextualitzades Educació financera Consolidació d'estratègies i mètodes de resolució de problemes relacionats amb augments i disminucions percentuals, interessos i taxes en contextos financers. Dipòsits bancaris a tipus d'interès i termini fixe: utilitat econòmica i càlcul del rendiment. Préstecs a tipus d'interès fixe: simulació de casos senzills. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals.	UP2. Coneixements ACT 2	1

Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes. Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Relacions lineals, quadràtiques i de proporcionalitat inversa en situacions de la vida quotidiana o matemàticament rellevants: expressió mitjançant àlgebra simbòlica Formes equivalents d'expressions algebraiques en la resolució d'equacions lineals i quadràtiques, i sistemes d'equacions i inequacions lineals Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica. Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts. Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA). E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Relacions Patrons i regularitats numèriques en les quals intervinguin nombres reals.	UP3. Coneixements	2

Ordre en la recta numèrica. Representació de nombres sobre ella mateixa. Intervals i semirectes: expressions en forma d'interval i en forma de desigualtat. Representació a la recta. Estudi del significat de diferents tipus d'interval: oberts, tancats i mixtes. Operacions amb intervals. C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. D. SENTIT ALGEBRAIC Patrons Patrons, pautes i regularitats: observació, generalització i terme general. Model matemàtic Maneig del llenguatge algebraic i les funcions per a la modelització i resolució de problemes reals. Estratègies de deducció i anàlisi de conclusions raonables d'una situació de la vida quotidiana una vegada modelitzada. Variable Identificació de variables en diferents problemes. Característiques del canvi en la representació gràfica de relacions lineals i quadràtiques. Igualtat i desigualtat Ús del llenguatge algebraic per representar relacions funcionals en diferents contextos. Equacions i inequacions de primer i segon grau. Resolució analítica i gràfica. Sistemes d'equacions i inequacions lineals. Resolució analítica i gràfica. Resolució de problemes mitjançant l'ús d'equacions i inequacions en situacions contextualitzades. Equacions, sistemes d'equacions i inequacions: resolució mitjançant l'ús de la tecnologia. Pensament computacional Creació, modificació i interpretació d'algorismes senzills per a la resolució de problemes. Resolució de problemes senzills mitjançant la descomposició en parts.	ACT 2	

Confecció i ús de programari (per exemple: fulls de càlculs, geometria dinàmica,..) per a la resolució de problemes. Ús de dades variables i constants en els fulls de càlcul (per exemple, preu base i IVA). E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
B. SENTIT DE LA MESURA Mesurament El pendent i la seva relació amb un angle en situacions senzilles: deducció i aplicació. Canvi Definició i càlcul de les taxes de variació absoluta, relativa i mitjana. Estudi gràfic del creixement i decreixement de funcions. Formulació i resolució de problemes de la vida quotidiana on intervenen les diferents taxes de variació. Visualització i identificació del comportament d'una funció mitjançant eines tecnològiques C. SENTIT ESPACIAL Moviments i transformacions Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de representació. Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques.	UP4. Coneixements ACT 2	2

D. SENTIT ALGEBRAIC Relacions i funcions Expressions algebraiques de funcions que relacionen les variables que intervenen en situacions de la vida quotidiana. Funcions definides a trossos (lineals i quadràtiques). Representació gràfica de funcions Propietats de les funcions: domini, recorregut, intersecció amb els eixos, monotonia, extrems, continuïtat, punts de discontinuïtat Interpretació de les propietats obtingudes o observades a la gràfica dins el context de la situació o problema a resoldre. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL	UP5. Coneixements ACT 2	3

Visualització, raonament i modelització geomètrica Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
A. SENTIT NUMÈRIC Sentit de les operacions Alguns nombres irracionals en situacions de la vida quotidiana. La importància del nombre pi i de la proporció àuria. C. SENTIT ESPACIAL Figures geomètriques de dues i tres dimensions Propietats geomètriques d'objectes matemàtics i de la vida quotidiana: investigació i representació amb programes de geometria dinàmica. Moviments i transformacions Transformacions elementals: simetries en situacions diverses emprant eines manipulatives. Els eixos de simetria d'un cos geomètric. Relacions espacials: localització i descripció mitjançant coordenades geomètriques i altres sistemes de	UP6. Coneixements ACT 2	3

representació. Anàlisi de transformacions elementals com girs, translacions i simetries en situacions diverses emprant eines tecnològiques, com programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos, i/o manipulatives. Visualització, raonament i modelització geomètrica Models geomètrics: representació i explicació de relacions numèriques i algebraiques en figures semblants. Raó de semblança entre longituds, àrees i volums. Modelització d'elements geomètrics amb eines tecnològiques com a programes de geometria dinàmica, realitat augmentada i altres recursos. Elaboració i comprovació de conjectures geomètriques amb eines tecnològiques. E. SENTIT SOCIOAFECTIU Creences, actituds i emocions Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu Treball en equip i presa de decisions Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres. Gestió de conflictes en el treball en equip Inclusió, respecte i diversitat Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.		
E. SENTIT ESTOCÀSTIC Organització i anàlisi de dades Estratègies de recollida i organització de dades Identificació i anàlisi inicial de les dades analitzades. Tipus de variables Construcció de taules de freqüència amb dades aïllades i amb dades agrupades en intervals Elaboració de taules de contingència Elaboració i interpretació de gràfics estadístics d'una variable	UP7. Coneixements ACT 2	

Paràmetres de posició: mediana, percentils i quartils. Elaboració i interpretació de diagrames de caixes i bigotis

Paràmetres de centralització: mitjana aritmètica, moda i mediana. Paràmetres de dispersió: variància, desviació típica i coeficient de variació

Distribucions bidimensionals

Núvol de punts. Coeficient de correlació

Recta de regressió. Valoració de la pertinença d'estimacions a partir de la recta de regressió, tenint present el núvol de punts i el coeficient de correlació

Ús de programari per a l'obtenció de la recta de regressió i coeficient de correlació d'una distribució bidimensional

Incertesa

Esdeveniments aleatoris. Espai mostral. Experiments simples i compostos. Experiments regulars i irregulars. Experiments amb repetició i sense repetició

Operacions amb esdeveniments. Diagrames de Venn

Càlcul de probabilitats. Llei de Laplace. Llei dels grans nombres

Tècniques de recompte. Diagrames d'arbre i taules de contingència

Inferència

Diferents etapes del disseny d'estudis estadístics

Consulta de fonts de dades institucionals per a l'obtenció de dades

Anàlisi de la utilitat de les conclusions d'un estudi estadístic tot valorant la representativitat de la mostra

Ús d'eines tecnològiques per a la realització de les anàlisis, càlculs i gràfics

E. SENTIT SOCIOAFECTIU

Creences, actituds i emocions

Autoregulació de les emocions que intervenen en l'aprenentatge de les matemàtiques

Identificació de les emocions com a eina de motivació per a la superació personal en l'aprenentatge de les matemàtiques

Recerca de les estratègies personals de foment de la curiositat, perseverança i resiliència en l'aprenentatge de les matemàtiques

Transformació de l'error en una oportunitat d'aprenentatge significatiu

Treball en equip i presa de decisions

Assumpció de responsabilitats i participació activa en els treballs en grup

Optimització del treball en equip mitjançant la distribució adequada de les responsabilitats atenent als punts forts i dèbils de cadascun dels membres.
 Gestió de conflictes en el treball en equip
 Inclusió, respecte i diversitat
 Inclusió i acceptació de la diversitat present en l'aula i en la societat
 Coneixement i valoració d'homes i dones que van contribuir notòriament a les matemàtiques.

Física i química: SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES DESTRESES CIENTÍFIQUES BàSIQUES Treball experimental i projectes de recerca: estratègies en la resolució de problemes i tractament de l'error mitjançant la indagació, la deducció, la cerca d'evidències i el raonament logicomatemàtic, fent inferències vàlides en observacions i obtenint conclusions que vagin més enllà de les condicions experimentals per aplicar-les a nous escenaris. Experiments i projectes de recerca per resoldre problemes i comprendre els errors, utilitzant la investigació, la deducció i les proves. Raonaments logicomatemàtics per arribar a conclusions i aplicar el que s'ha après a noves situacions. Entorns d'aprenentatge: el laboratori o espais virtuals, fent servir materials, substàncies i eines tecnològiques adequades. Normes de seguretat: normes d'ús dels espais de ciència per protegir la salut pròpia i dels altres, la seguretat a les xarxes i el respecte pel medi ambient. Llenguatge científic: els sistemes d'unitats i els seus símbols, com també eines matemàtiques per a diferents situacions i l'ús de la calculadora. Interpretació i producció d'informació en diferents formats: recerca d'informació científica en diferents formats, desenvolupant un criteri propi sobre com la ciència pot millorar la societat. Valoració de la ciència: reconèixer la importància de la cultura científica i el paper dels científics en els grans avenços de la física i la química per millorar la societat.	UP1. Coneixements ACT 2	1
LA MATÈRIA Sistemes materials: resolució de problemes de dissolucions (percentatges de massa i volum, massa solut/volum dissolució, molaritat) i de gasos (lleï general dels gasos, volum molar), entre altres sistemes	UP2. Coneixements ACT 2	1

materials significatius. Models atòmics: desenvolupament històric dels principals models establint la seva relació amb els avenços de la ciència i descripció de l'estructura de l'àtom, ions i isòtops. Estructura electrònica dels àtoms: configuració electrònica d'un àtom i la relació amb la seva posició a la taula periòdica i amb les seves propietats fisicoquímiques. Composts químics: formació, enllaç iònic i covalent (estructura de Lewis), propietats físiques i químiques i valoració de la seva utilitat i importància. Quantificació de la quantitat de matèria: càlcul de la quantitat de substància, nombre de mols de sistemes materials de diferent naturalesa manejant amb desimboltura les diferents formes de mesura i expressió en l'entorn científic. Nomenclatura inorgànica: denominació de substàncies simples, ions i composts químics binaris i ternaris (hidròxids, oxoàcids i oxosals) d'acord amb les normes de la IUPAC. Introducció a la nomenclatura orgànica: denominació de composts orgànics senzills a partir de les normes de la IUPAC.		
L'ENERGIA Energia: formulació i comprovació d'hipòtesis sobre diferents formes i aplicacions de l'energia, basant-se en les seves propietats i el principi de conservació de l'energia mecànica. Utilització d'aquestes idees per resoldre problemes en situacions quotidianes. Transferència d'energia: el treball i la calor com a transferència d'energia entre sistemes relacionats amb forces o diferències de temperatura. La llum i el so com a ones que transfereixen energia. Energia en el nostre món: estimació de l'energia que es consumeix en la vida diària mitjançant la recerca d'informació, l'experimentació i el raonament, entendre la importància de l'energia a la societat, com es produeix i la necessitat de fer-ne un ús responsable i sostenible.	UP3. Coneixements ACT 2	2
LA INTERACCIÓ Moviment i forces: predicció i comprovació mitjançant experiments i càlculs numèrics sobre les equacions i gràfiques que descriuen el moviment d'objectes (MRU, MRUA, MCU), relacionant-ho amb situacions del dia a dia. Força: la força com un agent que causa canvis en els cossos, principi fonamental de la Física i com s'aplica en altres camps com el disseny, l'enginyeria, la salut o l'esport. Caràcter vectorial de les forces: operacions bàsiques amb vectors per fer càlculs amb forces i aplicar-ho a problemes on els objectes estan sotmesos a diverses forces, destacant-ne la importància en situacions quotidianes. Principals tipus de forces: forces comunes com el pes, la normal, el fregament, la tensió o l'empenta, i	UP5. Coneixements ACT 2	2

com aquestes actuen en diferents situacions i escenaris. Llei de la gravitació universal: atracció entre els cossos de l'univers i el concepte de pes. Forces i pressió en els fluids: efectes de les forces i la pressió sobre els líquids i els gasos estudiant els principis fonamentals com el principi d'Arquímedes, flotabilitat i principi de Pascal.		
EL CANVI Equacions químiques: ajusts de reaccions químiques i realització de prediccions qualitatives i quantitatives basades en l'estequiometria, relacionant-les amb processos fisicoquímics de la indústria, el medi ambient i la societat. Descripció qualitativa de reaccions químiques d'interès: reaccions de combustió, neutralització i redox, valorant les implicacions que tenen en la tecnologia, la societat o el medi ambient. Factors que influeixen en la velocitat de les reaccions químiques: comprensió de la teoria de col·lisions per explicar la reordenació dels àtoms i realització de prediccions en els processos químics i quotidians més importants.	UP6. Coneixements ACT 2	3

Biologia: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
PROJECTE CIENTÍFIC - Hipòtesis, preguntes i conjectures: plantejament amb perspectiva científica. - Estratègies per a la cerca d'informació, la col·laboració i la comunicació de processos, resultats o idees científiques: eines digitals i formats d'ús freqüent en ciència (presentació, gràfica, vídeo, pòster, informe...). - Fonts fidedignes d'informació científica: reconeixement i utilització. - Controls experimentals (positius i negatius): disseny i importància per a l'obtenció de resultats científics objectius i fiables. - Resposta a qüestions científiques mitjançant l'experimentació i el treball de camp: utilització dels instruments i espais necessaris (laboratori, aules, entorn...) de forma adequada i precisa. - Modelatge per a la representació i comprensió de processos o elements de la naturalesa. - Mètodes d'observació i de presa de dades de fenòmens naturals. - Mètodes d'anàlisi de resultats. Diferenciació entre correlació i causalitat.	Totes	Al llarg de tot el curs

- La tasca científica i els científics: contribució a les ciències biològiques i geològiques i la importància social. El paper de la dona en la ciència. - L'evolució històrica del saber científic: la ciència com a tasca col·lectiva, interdisciplinària i en contínua construcció.		
LA CÈL·LULA - Models d'organització cel·lular: cèl·lules procariotes i eucariotes. Cèl·lula animal i cèl·lula vegetal. Estructura i funció dels orgànuls cel·lulars. - Fases del cicle cel·lular. - La funció biològica de la mitosi, la meïosi i les seves fases. - Destreses d'observació de les distintes fases de la mitosi al microscopi.	UP1 UP2 UP3	1r i 2n
GENÈTICA I EVOLUCIÓ - Model simplificat de l'estructura de l'ADN i de l'ARN i relació amb la seva funció i síntesi. - Estratègies d'extracció d'ADN d'una cèl·lula eucariota. - Etapes de l'expressió gènica, característiques del codi genètic i resolució de problemes relacionats amb aquestes. - Relació entre les mutacions, la replicació de l'ADN, el càncer, l'evolució i la biodiversitat. - El procés evolutiu de les característiques d'una espècie determinada a la llum de la teoria neodarwinista i d'altres teories amb rellevància històrica (lamarckisme i darwinisme). - Fenotip i genotip: definició i diferències. - Estratègies de resolució de problemes senzills d'herència genètica de caràcters amb relació de dominància i recessivitat amb un o dos gens. - Estratègies de resolució de problemes senzills d'herència del sexe i d'herència genètica de caràcters amb relació de codominància, dominància incompleta, al·lelisme múltiple i lligada al sexe amb un o dos gens.	UP3 UP4 UP5	1r i 2n

LA TERRA A L'UNIVERS • Origen de l'univers i del sistema solar. • Components del sistema solar: estructura i característiques. • Hipòtesi sobre l'origen de la vida en la Terra. • Principals investigacions en el camp de l'astrobiologia.	UP6	2n
GEOLOGIA • Relleu i paisatge: diferències, importància com a recursos i factors que intervenen en la seva formació i modelatge. Exemples característics de les Illes Balears. • Estructura i dinàmica de la geosfera. Mètodes d'estudi. • Els efectes globals de la dinàmica de la geosfera des de la perspectiva de la tectònica de plaques. • Processos geològics externs i interns: diferències i relació amb els riscos naturals. Mesures de prevenció i mapes de riscos. • Els talls geològics: interpretació i traçat de la història geològica que reflecteixen, mitjançant l'aplicació dels principis de l'estudi de la història de la Terra (horitzontalitat, superposició, intersecció, successió faunística...). • Confecció de perfils topogràfics.	UP6 UP7 UP8 UP9	2n i 3r

Tecnologia: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PROCÉS DE RESOLUCIÓ DE PROBLEMES Estratègies i tècniques Estratègies de gestió de projectes col·laboratius i tècniques de resolució de problemes iteratives Estratègies de gestió de projectes col·laboratius que incentivin la participació, l'aportació d'idees i el repartiment de rols. Tècniques de resolució de problemes iteratives que permetin, en tot moment, revisar i redissenyar qualsevol part del projecte (diagrames de flux, diagrames Gantt, sistemes Kanban, ús d'aplicacions específiques, etc.).		

Pensament computacional. Seqüenciació de problemes en fases amb patrons repetitius.

Estudi de necessitats del centre, locals, regionals, etc. Plantejament de projectes col·laboratius o cooperatius.

Detecció, valoració i contextualització de necessitats reals de l'entorn (centre, àmbit local, àmbit regional, etc.).

Plantejament de projectes col·laboratius o cooperatius, assignant diferents rols.

Tècniques d'ideació

Tècniques d'ideació clàssiques: pluja d'idees, anàlisi d'objectes, veig-pens-em deman, capells per pensar, debat, role-playing... entre d'altres.

Tècniques d'ideació visuals: dafos, mapes conceptuals, storytelling... entre d'altres.

Emprenedoria, perseverança i creativitat en la resolució de problemes des d'una perspectiva interdisciplinària de l'activitat tecnològica i satisfacció i interès pel treball i la qualitat d'aquest.

Desenvolupament d'idees amb empenedoria, perseverança, eficàcia i creativitat.

Interdisciplinarietat amb les diferents branques de coneixement tecnològic (mecànica, electricitat, estructures, electròniques, materials, etc.).

Interdisciplinarietat amb altres matèries.

Satisfacció i interès pel treball: motivació, dedicació i entusiasme.

Qualitat del treball: habilitat i coneixement, rigor, terminis i col·laboració.

Productes naturals

Cicle de vida d'un producte i les seves fases. Anàlisis senzilles.

Cicle de vida d'un producte.

Etapas del cicle: desenvolupament, introducció, creixement, maduresa i declivi.

Objectiu de l'anàlisi del cicle de vida d'un producte.

Metodologia d'anàlisi d'objectes: funció, elements i relacions entre ells; funcionament; característiques tècniques; origen i impacte social, econòmic i mediambiental.

Estratègies de selecció de materials en base a les seves propietats o requisits.

Estratègies de selecció de materials sobre la base de les seves propietats o requisits.

Estratègies clau per a la selecció de materials en el disseny i fabricació d'un producte. Propietats mecàniques, físiques, químiques, tèrmiques i magnètiques. Criteris econòmics, de sostenibilitat, disponibilitat, etc.

Fabricació

Eines de disseny assistit per computador en tres dimensions en la representació i fabricació de peces aplicades a projectes.

Eines de disseny assistit per computador (2D i 3D). Representació de figures i diferents peces aplicades

a projectes. Fabricació d'elements dels projectes. Tècniques de fabricació manual i mecànica. Fabricació manual i mecànica. Fases en la fabricació: disseny, selecció i adquisició de matèries primes, processament i transformació, muntatges i construcció, control i gestió de qualitat, embalatge i transport. Aplicacions pràctiques com la producció i fabricació tèxtil, la fabricació de peces de vehicles i assemblatge, el màrqueting i publicitat, etc. Tècniques de fabricació digital. Impressió en tres dimensions i tall. Aplicacions pràctiques. Tècniques de fabricació digital. Diferents formats d'imatges. Fases per a la impressió en 3D: biblioteques d'imatges 3D, disseny assistit per ordinador o editor d'imatges 3D i laminador. Impressió en tres dimensions. Maquinari (Impressora 3D). Disseny i fabricació d'objectes amb talladora làser. Aplicacions pràctiques de tècniques de fabricació digital. Difusió Presentació i difusió del projecte. Elements, tècniques i eines. Comunicació efectiva: entonació, expressió, gestió del temps, adaptació del discurs i ús d'un llenguatge inclusiu, lliure d'estereotips sexistes. Presentació i difusió del projecte. Elements, tècniques i eines. Comunicació de les idees i els resultats d'un projecte de manera clara i estructurada, utilitzant diferents formats digitals per arribar a diferents públics. Tècniques de presentació per adaptar el discurs al públic de manera eficient com ara el discurs de l'ascensor, l'anunci publicitari o l'storytelling. Habilitats comunicatives com l'ús d'una entonació adequada, gestió del temps, adaptació del discurs a l'audiència, i l'ús d'un llenguatge inclusiu, evitant estereotips sexistes i promovent la igualtat.		
B. OPERADORS TECNOLÒGICS Electrònica analògica. Components bàsics, simbologia, anàlisi i muntatge físic i simulat de circuits elementals. Electrònica analògica. Concepte. Diferència entre l'electrònica analògica i digital. Anàlisi. Components bàsics de l'electrònica analògica i la seva simbologia. Resistències: identificació de colors, símbols, unitats i subunitats. Potenciòmetres, LDR i termistors. Condensadors: tipus de condensadors (ceràmics, electrolítics...), unitats i subunitats. Relés. Díodes: tipus de díodes, LED.		

Transistors: tipus de transistors PNP, NPN. Zones de treball (tall, saturació, treball o activa). Circuits integrats: concepte i aplicacions com ara el temporitzador 555. Circuits impresos. Pràctica amb soldadura. Instruments de mesura. Muntatge físic de components analògics a un circuit elèctric. Muntatge amb simulació de components analògics a un circuit elèctric. Càlcul de toleràncies. Electrònica digital bàsica. Electrònica digital bàsica. Sistemes de numeració (sistema binari, hexadecimal, decimal) i conversió entre sistemes. Introducció a l'àlgebra de Boole: operacions lògiques, portes lògiques i propietats. Funcions lògiques, taules de la veritat. Simplificació de funcions (mètode algebraic i de karnaugh). Implementació de portes lògiques amb circuits físics i simulacions. Aplicacions quotidianes i industrial de electrònica digital. Pneumàtica bàsica. Circuits. Pneumàtica bàsica. Principis bàsics: pressió, cabal, equació de continuïtat, principi de Pascal. Simbologia pneumàtica i hidràulica bàsica. Funcionament d'un circuit pneumàtic i hidràulic. Simuladors. Aplicacions dels circuits pneumàtic i hidràulic. Elements mecànics, electrònics i pneumàtics aplicats a la robòtica. Muntatge físic o simulat. Elements mecànics, electrònics i pneumàtics aplicats a la robòtica. Muntatge físic o simulat. Avantatges i inconvenients dels muntatges físics i els simuladors de robòtica, considerant elements mecànics, electrònics i pneumàtics.		
C. PENSAMENT COMPUTACIONAL, AUTOMATITZACIÓ I ROBÒTICA Components de sistemes de control programat: controladors, sensors i actuadors. Identificació i funcionament de components de sistemes de control programat. Placa controladora (microcontroladors, PLC, ...). Actuadors (motor, servomotor, LED, brunzidor, relés...). Sensors (botó, LDR, infraroigs, ultrasons, potenciòmetre, temperatura, moviment...). Elements de control (bucle obert, bucle tancat, comparador, planta...). L'ordinador i els dispositius mòbils com elements de programació i control. Treball amb simuladors informàtics en la verificació i comprovació del funcionament dels sistemes dissenyats. Iniciació a la intel·ligència artificial i el big data: aplicacions. Espais compartits i discs virtuals. Ús de l'ordinador i dispositius mòbils per a la programació i control de sistemes.		

Treball amb simuladors informàtics per verificar i comprovar el funcionament dels sistemes dissenyats. Introducció a la intel·ligència artificial: aplicacions bàsiques. Introducció al big data. Aplicacions pràctiques. Ús d'espais compartits i discs virtuals per a l'emmagatzematge i col·laboració. Telecomunicacions en sistemes de control digital; internet de les coses: elements, comunicacions i control. Aplicacions pràctiques. Telecomunicacions en sistemes de control digital. Sistemes domòtics amb fils i sense fils, sensors, actuadors, centrals de control i comandament i protocols. Internet de les coses (IoT), aparells connectats a Internet. Sensors i recopilació de dades. Elements, comunicacions i control. Ús d'aplicacions per a l'automatització de tasques. Robòtica. Disseny, construcció i control de robots senzills de manera física o simulada. Disseny de robots senzills que puguin obtenir dades de l'entorn proper. Simulació o construcció de robots que puguin interactuar amb l'entorn. Simulació o control de sistemes automàtics que resolguin necessitats detectades.		
D. TECNOLOGIA SOSTENIBLE Sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i disseny de processos, de productes i sistemes tecnològics. Sostenibilitat i accessibilitat en la selecció de materials i disseny de processos, de productes i sistemes tecnològics. Selecció de materials que minimitzin l'impacte ambiental i afavoreixin el reciclatge o la reutilització. Optimització dels processos tecnològics per reduir el consum de recursos i la generació de residus. Creació de productes que integrin l'ecodisseny, facilitant-ne la reparació, reutilització i el reciclatge. Inclusivitat i adaptabilitat dels productes i sistemes tecnològics a les necessitats diverses dels usuaris. Arquitectura bioclimàtica i sostenible. Estalvi energètic en edificis. Arquitectura bioclimàtica i sostenible. Estalvi energètic en edificis. Disseny d'espais o habitatges que utilitzin recursos naturals per reduir l'impacte ambiental i el consum energètic. Aplicació de sistemes i tecnologies eficients que optimitzin l'ús d'energia en la construcció i funcionament dels espais o habitatges. Transport i sostenibilitat. Relació de mobilitat entre el moviment de les persones i els productes d'un lloc a un altre, incloent-hi diferents tipus de vehicles, infraestructures i tecnologies associades, com també l'impacte sobre la societat i l'economia.		

Ús eficient i responsable de recursos energètics i materials, per minimitzar l'impacte ambiental i promoure solucions com els transports nets (elèctrics, híbrids, etc.) i el foment del transport públic o altres alternatives sostenibles.

Comunitats obertes, voluntariat tecnològic i projectes de servei a la comunitat.

Comunitats obertes, voluntariat tecnològic i projectes de servei a la comunitat.

Col·laboració en projectes tecnològics a través de plataformes obertes, on qualsevol persona pot contribuir, compartir coneixements i desenvolupar solucions.

Aplicació dels coneixements tecnològics en activitats de voluntariat per millorar la comunitat, com ara l'ensenyament de competències digitals o la creació de solucions tecnològiques que responguin a necessitats socials (Objectius de Desenvolupament Sostenible).

Digitalització: SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
DISPOSITIUS DIGITALS, SISTEMES OPERATIUS I DE COMUNICACIÓ Arquitectura d'ordinadors: elements, muntatge, configuració i resolució de problemes. Sistemes operatius: instal·lació i configuració d'usuari. Sistemes de comunicació i internet: dispositius de xarxa i funcionament. Procediment de configuració d'una xarxa domèstica i connexió de dispositius. Connexió i configuració de dispositius connectats: internet de les coses (IoT). Connexió i configuració de dispositius connectats: accessoris o dispositius implementats a la roba (Wearables).		
DIGITALITZACIÓ DE L'ENTORN PERSONAL D'APRENTATGE Fonts d'informació. Cerca i selecció d'informació. Arxiu d'informació. Eines per a l'organització i la gestió del coneixement. Edició i creació de continguts: aplicacions de productivitat, desenvolupament d'aplicacions senzilles per a dispositius mòbils i web, realitat virtual, augmentada i mixta. Eines de comunicació i col·laboració en xarxa (entorns d'aprenentatge en línia). Publicació i difusió responsable a xarxes.		
SEGURETAT I BENESTAR DIGITAL		

Identificació dels riscos, amenaces i atacs que poden afectar els dispositius digitals. Aplicació de mesures preventives per protegir els dispositius o atacs en els dispositius. Implementació d'accions correctives en detectar vulnerabilitats o atacs als dispositius. Eines de seguretat més comunes per protegir els dispositius. Importància de la identitat digital i la seva influència en la reputació online. Mesures per protegir la privacitat i les dades personals a Internet. empremta digital i gestió per evitar riscos. Opcions de seguretat a les xarxes socials per protegir la identitat virtual. Configuració adequada de les opcions de seguretat a les xarxes socials per protegir la identitat virtual. Promoció de la seguretat per a la salut física i mental. Identificació de riscos i amenaces que afecten el benestar personal. Pràctiques per a un ús saludable de la tecnologia. Prevenció, propostes de resposta i gestió de situacions de violència i risc a la xarxa, com ara el ciberassetjament, l'extorsió sexual, l'accés a continguts inapropiats i la dependència tecnològica.		
CIUTADANIA DIGITAL CRÍTICA La interactivitat a la xarxa i la llibertat d'expressió. L'adhesió a l'etiqueta digital en les comunicacions en línia. El respecte a la propietat intel·lectual i les llicències d'ús en l'entorn digital. Periodisme digital i blogosfera: plataformes i blogs digitals de difusió d'informació i opinions públiques. Estratègies de comunicació en línia: coherència, persuasió i adaptació al públic d'Internet. Ús crític de la informació digital: anàlisi, veracitat i fiabilitat de les fonts d'Internet. Detecció de frau i notícies falses. Tràmits administratius. Plataformes digitals de gestió de tràmits administratius. Ús de serveis públics en línia. Obtenció de registres i documents digitals, certificats oficials. Protocols de sol·licitud i descàrrega de certificats oficials, digitals. Intercanvi de béns i serveis mitjançant plataformes digitals. Gestió de factures digitals de manera segura i eficient. Mètodes de pagament digital segurs i eficients. Criptomonedes com a forma alternativa de transacció en línia. Ètica en l'ús de dades i eines digitals. Ús ètic de la Intel·ligència Artificial (IA). Biaixos algorítmics i ideològics. Obsolescència programada tecnològica.		

Sobirania tecnològica. Digitalització sostenible línia.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Mecanismes emprats pels propis alumnes per regular el seu procés d'aprenentatge i el dels seus companys, poden consistir en rúbriques, llistes de verificació a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. Les llistes de verificació són una eina d'avaluació que permet veure el desenvolupament i progrés dels estudiants en relació amb uns criteris determinats. A més, permet oferir una retroalimentació a l'alumnat sobre el seu aprenentatge. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

Eines de qualificació	Percentatge
• Proves escrites	40%
• Feina alumnat: ○ Quadern ○ Evidències enregistrades: ■ <i>informes de laboratori</i> ■ <i>tasques individuals</i> ■ <i>tasques en grup</i> ■ <i>exposicions orals</i> ■ <i>feina en grup (autoavaluació i coavaluació)</i> ■ <i>deures (feina diària)</i>	40%
• Actitud i predisposició: ○ Actitud i participació durant les classes. ○ Iniciativa i hàbits de treball. ○ Dur el material necessari: quadern, dossier, etc. ○ Puntualitat en el lliurament de les tasques. ○ Assistència i participació en les activitats complementàries. ○ Compliment de la normativa de convivència.	20%

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos educatius i com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO	Mercat de Sineu	Fira de la ciència d' Inca	Sortida Tecnologia

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'alumnat que dugui matèries pendents en alguns dels àmbits podran recuperar-los si presenten les tasques i se presenten a les proves de recuperació al llarg del curs. S'informarà a l'alumnat i les famílies com fer la recuperació.

Alumnes de **3r del PROGRAMA DE DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r o 2n d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT podran recuperar-les **si**:

- Tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.

- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril (o quan el centre organitzi).
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.

Alumnes de **4t de DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR** que duen pendent matèries de 1r, 2n o 3r d'ESO que estan incloses en els àmbits ALS i ACT o duen pendent els àmbits ALS o ACT de 3r de diversificació podran recuperar-lo si:

- Les assignatures pendents de 1r o 2n tenen els mateixos sabers bàsics relacionats amb els àmbits mencionats i aproven la primera i segona avaluació del corresponent àmbit.
- Si no aproven la primera i segona avaluació, poden presentar-se a recuperar-les fent un examen/dossier en el mes d'abril.
- Si aproven a final de curs l'àmbit, recuperen també les matèries incloses en el corresponent àmbit sempre i quan tenguin els mateixos sabers bàsics.
- Si no és així, aquestes assignatures encara que formin part de l'àmbit, s'hauran de recuperar mitjançant tasques específiques o proves de coneixements gestionades per el mateix professorat de l'àmbit.
- Si aproven l'àmbit de 4t recuperen el de 3r.

Les matèries que engloben els àmbits són:

3r PDC		4t PDC	
ALS	ACT	ALS	ACT
Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia i Digitalització	Geografia i Història Llengua castellana Llengua catalana	Matemàtiques Biologia i geologia Física i química Tecnologia Digitalització

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1er ESO)

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 25/26
ÀMBIT O MATÈRIA: EDUCACIÓ FÍSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Adoptar un estil de vida actiu i saludable, seleccionant i incorporant intencionalment activitats físiques i esportives en les rutines diàries, a partir d'una anàlisi crítica dels models corporals i del rebuig de les pràctiques que manquin de base científica, per fer un ús saludable i autònom del temps lliure i d'aquesta manera millorar qualitat de vida.	CA 1.1 Establir i organitzar seqüències senzilles d'exercici físic orientat al concepte integral de salut i a l'estil de vida actiu, a partir d'una valoració del nivell inicial de condició física i respectar la pròpia identitat corporal.		
	CA 1.2 Incorporar amb progressiva autonomia processos d'activació corporal, dosificació de l'esforç, alimentació saludable, educació postural, relaxació i higiene durant la pràctica d'activitats motrius, interioritzant les rutines pròpies d'una pràctica motriu saludable i responsable	TOTES UPs	10%
	CA 1.3 Adoptar de manera responsable i amb progressiva autonomia mesures generals per a la prevenció de lesions abans, durant i després de la pràctica d'exercici físic,	TOTES UPs	15 %

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	aprenent a reconèixer situacions de risc per tal d'actuar preventivament		
	CA 1.4 Actuar d'acord amb els protocols d'intervenció davant accidents derivats de la pràctica d'exercici físic, aplicant mesures bàsiques de primers auxilis	UP1	2%
	CA 1.5 Analitzar i valorar la incidència que certes pràctiques i comportaments tenen en la nostra salut i en la convivència, valorant el seu impacte i evitant activament la seva reproducció.		
	CA 1.6 Explorar diferents recursos i aplicacions digitals reconeixent el seu potencial, com també els riscos per el seu ús en l'àmbit de l'exercici físic i l'esport.	TOTES UPs	2%
CE 2 Adaptar, amb progressiva autonomia en l'execució, les capacitats físiques perceptumotrius i coordinatives, com també les habilitats i destreses motrius, aplicant processos de percepció, decisió i execució adequats a la lògica interna i als objectius de diferents situacions amb dificultat variable, per resoldre situacions de caràcter motor vinculades amb diferents activitats físiques funcionals, esportives, expressives i recreatives, i per consolidar actituds de superació, creixement i resiliència en enfrontar-se a desafiaments físics.	CA 2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, incloent mecanismes per reconduir els processos de treball, incloses estratègies d'autoavaluació i coavaluació tant del procés com del resultat.	UP2 UP3 UP6	7%
	CA 2.2 Interpretar i actuar correctament en contextos motrius variats, aplicant principis bàsics de presa de decisions en situacions lúdiques, jocs modificats i activitats esportives a partir de l'anticipació, adequant-se a les demandes motrius, a l'actuació del company i de la persona oponent (si n'hi ha), i a la lògica interna en contextos reals o simulats d'actuació, reflexionant sobre les solucions i els resultats obtinguts.	UP1 UP4 UP6	5%
	CA 2.3 Evidenciar control i domini corporal en emprar els components qualitatius i quantitatius de la motricitat de		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	manera eficient i creativa, afrontant les demandes de resolució de problemes en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial amb una autonomia progressiva.		
CE 3 Compartir espais de pràctica físicoesportiva amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat, prioritzant el respecte entre els participants i a les regles sobre els resultats, adoptant una actitud crítica davant comportaments antiesportius o contraris a la convivència i desenvolupant processos d'autoregulació emocional que canalitzin el fracàs i l'èxit en aquestes situacions, per contribuir amb progressiva autonomia a l'enteniment social i al compromís ètic en els diferents espais en què es participa.	CA 3.1 Practicar una gran varietat d'activitats motrius, valorant les implicacions ètiques de les actituds antiesportives, evitant la competitivitat desmesurada i actuant amb esportivitat en assumir els rols de públic, participant o altres	TOTES UPs	20%
	CA 3.2 Cooperar o col·laborar en la pràctica de diferents produccions motrius per aconseguir l'assoliment individual i grupal, participant en la presa de decisions i assumint diferents rols assignats i responsabilitats	UP2 UP3 UP5 UP6	5%
	CA 3.3 Fer ús amb progressiva autonomia d'habilitats socials, diàleg en la resolució de conflictes i respecte davant la diversitat, ja sigui de gènere, afectivosexual, d'origen nacional, ètnica, socioeconòmica o de competència motriu, mostrant una actitud crítica i un compromís actiu enfront dels estereotips, les actuacions discriminatòries i qualsevol mena de violència, fent respectar el propi cos i el dels altres	TOTES UPs	16%
CE 4 Practicar, analitzar i valorar diferents manifestacions de la cultura motriu aprofitant les possibilitats i els recursos expressius que ofereixen el cos i el moviment, i aprofundint en les conseqüències de l'esport com a fenomen social, analitzant críticament les seves manifestacions des d'una perspectiva de gènere i des dels interessos econòmic-polítics que l'envolten, per tal d'assolir una visió més realista,	CA 4.1 Gestionar la participació en jocs motors i altres manifestacions artístic-expressives vinculades tant a la cultura pròpia com a d'altres, afavorint la seva conservació i valorant els seus orígens, evolució i influència en les societats contemporànies	UP4 UP6	7%
	CA 4.2 Analitzar objectivament les diferents activitats i modalitats esportives segons les seves característiques i requeriments, evitant els possibles estereotips de gènere o		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

contextualitzada i justa de la motricitat en el marc de les societats actuals.	capacitat o els comportaments sexistes vinculats a dites manifestacions.		
	CA 4.3 Participar activament en la creació i representació de composicions d'expressió corporal individuals o col·lectives amb i sense base musical, utilitzant intencionadament i amb progressiva autonomia el cos com a eina d'expressió i comunicació a través de diverses tècniques expressives.	UP2 UP6	6%
CE 5 Adoptar un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable aplicant mesures de seguretat individuals i col·lectives en la pràctica físicoesportiva segons l'entorn i desenvolupant de manera col·laborativa i cooperativa accions de servei a la comunitat vinculades a l'activitat física i a l'esport, per contribuir activament a la conservació del medi natural i urbà.	CA 5.1 Participar en activitats físicoesportives en entorns naturals, terrestres o aquàtics, gaudint de l'entorn de manera sostenible, minimitzant l'impacte ambiental que aquestes puguin produir i sent conscients de la seva petjada ecològica.	UP1	3%
	CA 5.2 Practicar activitats físicoesportives en el medi natural i urbà, aplicant normes de seguretat individuals i col·lectives.	UP1 UP3	2%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
VIDA ACTIVA I SALUDABLE Salut física - Taxa mínima d'activitat física diària i setmanal. - Adequació del volum i la intensitat de la tasca a les característiques personals. - Alimentació saludable i valor nutricional dels aliments. - Educació postural: tècniques bàsiques de descàrrega postural i relació de la musculatura del core (zona mitjana o lumbopèlvica) i la seva relació amb el manteniment de la postura. - Tècniques de relaxació. - Cura del cos: escalfament general autònom. - Pautes per prevenir i tractar el dolor muscular d'origen retardat. Salut social - Efectes sobre la salut dels mals hàbits vinculats a comportaments socials tals com tabac, alcohol, begudes energètiques, addiccions, etc. - Anàlisi crítica dels estereotips corporals. - Anàlisi crítica dels estereotips de gènere en l'esport. - Anàlisi crítica dels estereotips de competència motriu. - Anàlisi crítica dels comportaments violents i incitació a l'odi en l'esport Salut mental - Acceptació de limitacions i possibilitats de millora davant les situacions motrius. - L'activitat física com a font de gaudi, alliberament de tensions, cohesió social i superació personal. - Reflexió sobre actituds negatives envers l'activitat física a partir d'idees preconcebudes, prejudicis, estereotips o experiències negatives.	UP1 TOTES UPs	1r

- Trastorns alimentaris associats a la pràctica de l'activitat física i l'esport, com per exemple anorèxia, complex d'Adonis, bulímia, ortorèxia, etc.		
ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA - Elecció de la pràctica física: gestió de les situacions de competició sobre la base de criteris de lògica, respecte al rival i motivació. - Preparació de la pràctica motriu: autoconstrucció de materials com a complement i alternativa en la pràctica d'activitat física i esport. - La higiene com a element imprescindible en la pràctica d'exercici físic i esport. - Planificació i autoregulació de projectes motors: establiment de mecanismes d'autoavaluació per reconduir els processos de treball. - Eines digitals per a la gestió de l'activitat física. - Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius: calçat esportiu i ergonomia. - Mesures de seguretat en activitats físiques dins i fora del centre escolar. - Actuacions bàsiques davant accidents durant la pràctica d'activitats físiques. - Tècnica PAS (protegir, avisar, socórrer). Protocol 112. Suport vital bàsic (SVB)	UP1 UP6 UP5 TOTES UPs TOTES UPs	1r 3r 3r
RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS - Presa de decisions: utilització conscient del cos en funció de les característiques de l'activitat, el context i els paràmetres espacials en què es desenvolupa en situacions motrius individuals. - Pautes grupals per optimitzar els recursos motrius del grup per a la resolució de l'acció en situacions cooperatives. - Anàlisi de l'adversari per tal d'actuar en conseqüència en situacions motrius d'oposició. - Anàlisi dels moviments i patrons motors de l'adversari per actuar en conseqüència en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Delimitació d'estratègies prèvies d'atac i defensa en funció de les característiques dels integrants de l'equip en situacions motrius de col·laboració-oposició de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Adequació dels moviments propis a les accions del contrari en situacions motrius de col·laboració-oposició. - Capacitats perceptivomotrius en context de pràctica: integració de l'esquema corporal;	UP1 UP4	1r 2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

integració dels diferents aspectes coordinatius, espacials i temporals en determinades seqüències motrius o esportives. - Capacitats condicionals: desenvolupament de les capacitats físiques bàsiques. - Habilitats motrius específiques associades a la tècnica en activitats físicoesportives. - Creativitat motriu: resolució de reptes i situacions-problema de manera original, tant individualment com en grup. - Situacions en la pràctica dels esports adaptats. Elements, obstacles, mobilitat, seguretat... Consciència i empatia cap als diferents col·lectius. - Actitud crítica davant d'elements de l'entorn que suposin obstacles a l'accessibilitat universal i a la mobilitat activa, autònoma, saludable i segura	UP1 UP5	
AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIU - Gestió emocional: l'estrès en situacions motrius. Sensacions, indicis i manifestacions. Estratègies d'autoregulació col·lectiva de l'esforç i la capacitat de superació per afrontar desafiaments en situacions motrius. - Perseverança i tolerància a la frustració en contextos físicoesportius. - Habilitats socials: conductes prosocials en situacions motrius col·lectives. - Respecte a les regles: les regles de joc com a element d'integració social. Funcions d'arbitratge esportiu. - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per qüestions de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, LGTBIfòbiques o sexistes). Assertivitat i autocura.	TOTES UPs	
INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN - Normes d'ús: respecte per les normes viàries en els desplaçaments actius quotidians per a una mobilitat segura, saludable i sostenible. - La bicicleta com a mitjà de transport habitual. - Utilització d'espais urbans i naturals per a la pràctica esportiva: parkour, skate o similars. - Anàlisi del risc en les pràctiques físicoesportives en el medi natural i urbà, mesures de seguretat i possibles conseqüències greus dels mateixos. - Consum responsable: autoconstrucció de materials per a la pràctica motriu.	UP1 UP8 UP5 UP5 UP3	1r 3r 3r 3r 2n

- Disseny d'activitats físiques en el medi natural i urbà. - Cura de l'entorn proper, com a servei a la comunitat, durant la pràctica d'activitat física en entorns naturals i urbans.	UP3	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu i la sociabilitat, Educació i respecte** són els principals mitjans a través dels quals es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- L'actitud, l'Educació i el respecte a les normes, companys i material
- L'esforç i la capacitat de superació personal.
- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.
- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament i d'Educació i respecte en general.**
- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i co-avaluacions motrius i actitudinals**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment, comportament i implicació i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **dels projectes grupals (expressió corporal, ritme, circuits de parkour, coreografies de corda... i les realitzades en el medi natural).**

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les carpetes d'aprenentatge (ESO), les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el Decret 42/2025 a l'ESO, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

- Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
- Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
- Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
- Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
- Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
- Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:
 - Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
 - Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
 - Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
 - Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
 - Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
 - Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:
 - Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
 - Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.
- Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.

- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**

- Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
- Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
- Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.

- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:

- **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats:** reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.
- **Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials:** ajust de càrrega física, modificació de normes, suport visual o tàtil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO	UP1: SOM CAÇADORS, CAÇAM? Sortida interdisciplinària amb tutoria - Biniamar "Gaudim de la natura caminant"	UP1: SOM CAÇADORS, CAÇAM? Sortida consorci Serra Tramuntana (2n o 3er trimestre) A determinar lloc.	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament d'Educació Física realitza un **seguiment individualitzat de l'alumnat** que ha promociat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- **Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents** per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- **Informar les famílies** de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- **Establir, des del departament, les accions concretes** que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge adaptades a l'àrea d'Educació Física.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els **objectius acadèmics establerts**, tant en la part teòrica com pràctica de l'assignatura.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

ESO: Procediment de recuperació

1 Comunicació de les opcions de recuperació

Els professors de cada curs comunicaran a l'alumnat amb EF pendent les diferents opcions disponibles per recuperar-la. Les instruccions detallades estaran penjades a **Google Classroom**.

2 Materials de suport

Els apunts necessaris del curs anterior, adaptats a l'àrea d'Educació Física, estaran disponibles al **Drive del departament**. Cada professor assignarà tasques específiques en funció dels continguts impartits.

3 Opcions de recuperació

- a. **OPCIÓ A:** L'alumnat que hagi aprovat les dues primeres avaluacions del curs actual podrà recuperar la pendent del curs anterior. El professor li facilitarà les instruccions i tasques necessàries, prioritàriament mitjançant Classroom.
- b. **OPCIÓ B:** L'alumnat que no aprovi alguna de les dues primeres avaluacions del curs actual haurà de:
 - i. Entregar les tasques encomanades al segon trimestre.
 - ii. Presentar-se a l'examen **teòric i pràctic** de la matèria pendent el dia de la recuperació establert (habitualment maig).
 - iii. En cas de no superar-lo, l'alumnat tindrà l'opció de presentar-se a la **recuperació de juny**.

4 Seguiment i acompanyament

Cada professor comunicarà a l'alumnat les tasques a realitzar i les dates d'entrega, garantint un seguiment individualitzat i adaptat a les necessitats de cada alumne.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 25/26
ÀMBIT O MATÈRIA: EDUCACIÓ FÍSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Adoptar un estil de vida actiu i saludable, seleccionant i incorporant intencionalment activitats físiques i esportives en les rutines diàries, a partir d'una anàlisi crítica dels models corporals i del rebuig de les pràctiques que manquin de base científica, per fer un ús saludable i autònom del temps lliure i d'aquesta manera millorar qualitat de vida.	CA 1.1 Establir i organitzar seqüències senzilles d'exercici físic orientat al concepte integral de salut i a l'estil de vida actiu, a partir d'una valoració del nivell inicial de condició física i respectar la pròpia identitat corporal.	UP1	10%
	CA 1.2 Incorporar amb progressiva autonomia processos d'activació corporal, dosificació de l'esforç, alimentació saludable, educació postural, relaxació i higiene durant la pràctica d'activitats motrius, interioritzant les rutines propies d'una pràctica motriu saludable i responsable.	TOTES	10%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	CA 1.4 Actuar d'acord amb els protocols d'intervenció davant accidents derivats de la pràctica d'exercici físic, aplicant mesures bàsiques de primers auxilis.	UP 1	3%
	CA 1.5 Analitzar i valorar la incidència que certes pràctiques i comportaments tenen en la nostra salut i en la convivència, valorant el seu impacte i evitant activament la seva reproducció.	UP 1	5%
	CA 1.6 Explorar diferents recursos i aplicacions digitals reconeixent el seu potencial, com també els riscos per el seu ús en l'àmbit de l'exercici físic i l'esport.	TOTES	5%
CE 2 Adaptar, amb progressiva autonomia en l'execució, les capacitats físiques perceptiu-motrius i coordinatives, com també les habilitats i destreses motrius, aplicant processos de percepció, decisió i execució adequats a la lògica interna i als objectius de diferents situacions amb dificultat variable, per resoldre situacions de caràcter motor vinculades amb diferents activitats físiques funcionals, esportives, expressives i recreatives, i per consolidar actituds de superació, creixement i resiliència en enfrontar-se a desafiaments físics.	CA 2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, incloent mecanismes per reconduir els processos de treball, incloses estratègies d'autoavaluació i coavaluació tant del procés com del resultat.	UP 2 UP 4 UP 6	10%
	CA 2.3 Evidenciar control i domini corporal en emprar els components qualitatius i quantitatius de la motricitat de manera eficient i creativa, afrontant les demandes de resolució de problemes en situacions motrius transferibles al seu espai vivencial amb una autonomia progressiva.	UP 2 UP 4 UP 6	10%
CE 3 Compartir espais de pràctica físicoesportiva amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat, prioritant el respecte entre els participants i a les regles sobre	CA 3.1 Practicar una gran varietat d'activitats motrius, valorant les implicacions ètiques de les actituds antiesportives, evitant la competitivitat desmesurada i actuant amb esportivitat en assumir	TOTES	10%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

els resultats, adoptant una actitud crítica davant comportaments antiesportius o contraris a la convivència i desenvolupant processos d'autoregulació emocional que canalitzin el fracàs i l'èxit en aquestes situacions, per contribuir amb progressiva autonomia a l'enteniment social i al compromís ètic en els diferents espais en què es participa.	els rols de públic, participant o altres.		
	CA 3.2 Cooperar o col·laborar en la pràctica de diferents produccions motrius per aconseguir l'assoliment individual i grupal, participant en la presa de decisions i assumint diferents rols assignats i responsabilitats.	TOTES	10%
	CA 3.3 Fer ús amb progressiva autonomia d'habilitats socials, diàleg en la resolució de conflictes i respecte davant la diversitat, ja sigui de gènere, afectivosexual, d'origen nacional, ètnica, socioeconòmica o de competència motriu, mostrant una actitud crítica i un compromís actiu enfront dels estereotips, les actuacions discriminatòries i qualsevol mena de violència, fent respectar el propi cos i el dels altres.	TOTES	10%
CE 4 Practicar, analitzar i valorar diferents manifestacions de la cultura motriu aprofitant les possibilitats i els recursos expressius que ofereixen el cos i el moviment, i aprofundint en les conseqüències de l'esport com a fenomen social, analitzant críticament les seves manifestacions des d'una perspectiva de gènere i	CA 4.2 Analitzar objectivament les diferents activitats i modalitats esportives segons les seves característiques i requeriments, evitant els possibles estereotips de gènere o capacitat o els comportaments sexistes vinculats a dites manifestacions.	UP 3 UP 5	3%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

des dels interessos econòmic-polítics que l'envolten, per tal d'assolir una visió més realista, contextualitzada i justa de la motricitat en el marc de les societats actuals.	CA 4.3 Participar activament en la creació i representació de composicions d'expressió corporal individuals o col·lectives amb i sense base musical, utilitzant intencionadament i amb progressiva autonomia el cos com a eina d'expressió i comunicació a través de diverses tècniques expressives.	UP 3 UP 5	7%
CE 5 Adoptar un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable aplicant mesures de seguretat individuals i col·lectives en la pràctica físicoesportiva segons l'entorn i desenvolupant de manera col·laborativa i cooperativa accions de servei a la comunitat vinculades a l'activitat física i a l'esport, per contribuir activament a la conservació del medi natural i urbà.	CA 5.1 Participar en activitats físicoesportives en entorns naturals, terrestres o aquàtics, gaudint de l'entorn de manera sostenible, minimitzant l'impacte ambiental que aquestes puguin produir i sent conscients de la seva petjada ecològica.	UP 7	7%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
VIDA ACTIVA I SALUDABLE Salut física - Adequació del volum i la intensitat de la tasca a les característiques personals. - Alimentació saludable i valor nutricional dels aliments.	UP 1	1er Trimestre

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Educació postural: tècniques bàsiques de descàrrega postural i relació de la musculatura del core (zona mitjana o lumbopèlvica) i la seva relació amb el manteniment de la postura.
- Tècniques de relaxació.
- Cura del cos: escalfament general autònom.
- Pautes per prevenir i tractar el dolor muscular d'origen retardat.

Salut social

- Anàlisi crítica dels estereotips de competència motriu.
- Anàlisi crítica dels comportaments violents i incitació a l'odi en l'esport.

Salut mental

- L'activitat física com a font de gaudi, alliberament de tensions, cohesió social i superació personal.
- Reflexió sobre actituds negatives envers l'activitat física a partir d'idees preconcebudes, prejudicis, estereotips o experiències negatives.
- Trastorns alimentaris associats a la pràctica de l'activitat física i l'esport, com per exemple anorèxia, complex d'Adonis, bulímia, ortorèxia, etc.

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA

- Elecció de la pràctica física: gestió de les situacions de competició sobre la base de criteris de lògica, respecte al rival i motivació.
- Preparació de la pràctica motriu: autoconstrucció de materials com a complement i alternativa en la pràctica d'activitat física i esport.
- La higiene com a element imprescindible en la pràctica d'exercici físic i esport.
- Planificació i autoregulació de projectes motors: establiment de mecanismes d'autoavaluació per reconduir els processos de treball.
- Eines digitals per a la gestió de l'activitat física.
- Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius: calçat esportiu i ergonomia.
- Mesures de seguretat en activitats físiques dins i fora del centre escolar.
- Actuacions bàsiques davant accidents durant la pràctica d'activitats físiques.

TOTES

TOTS

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS - Presa de decisions: utilització conscient del cos en funció de les característiques de l'activitat, el context i els paràmetres espacials en què es desenvolupa en situacions motrius individuals. - Pautes grupals per optimitzar els recursos motrius del grup per a la resolució de l'acció en situacions cooperatives. - Anàlisi de l'adversari per tal d'actuar en conseqüència en situacions motrius d'oposició. - Anàlisi dels moviments i patrons motors de l'adversari per actuar en conseqüència en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Delimitació d'estratègies prèvies d'atac i defensa en funció de les característiques dels integrants de l'equip en situacions motrius de col·laboració-oposició de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Adequació dels moviments propis a les accions del contrari en situacions motrius de col·laboració-oposició. - Capacitats perceptivomotrius en context de pràctica: integració de l'esquema corporal; integració dels diferents aspectes coordinatius, espacials i temporals en determinades seqüències motrius o esportives. - Capacitats condicionals: desenvolupament de les capacitats físiques bàsiques. - Habilitats motrius específiques associades a la tècnica en activitats físicoesportives. - Creativitat motriu: resolució de reptes i situacions-problema de manera original, tant individualment com en grup. - Situacions en la pràctica dels esports adaptats. Elements, obstacles, mobilitat, seguretat... - Consciència i empatia cap als diferents col·lectius. - Actitud crítica davant d'elements de l'entorn que suposin obstacles a l'accessibilitat universal i a la mobilitat activa, autònoma, saludable i segura.	UP 1 UP 2 UP 4 UP 6	TOTS
AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS - Gestió emocional: l'estrès en situacions motrius. Sensacions, indicis i manifestacions. Estratègies d'autoregulació col·lectiva de l'esforç i la capacitat de superació per afrontar desafiaments en situacions motrius. - Perseverança i tolerància a la frustració en contextos físicoesportius. - Habilitats socials: conductes prosocials en situacions motrius col·lectives.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Respecte a les regles: les regles de joc com a element d'integració social. Funcions d'arbitratge esportiu. - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per qüestions de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, LGTBIfòbiques o sexistes). Assertivitat i autocura.		
MANIFESTACIONS DE LA CULTURA MOTRIU - Els jocs i les danses com a manifestació de la interculturalitat. - Usos comunicatius de la corporalitat: expressió de sentiments i emocions en diferents contextos. Tècniques d'interpretació. - Pràctica d'activitats rítmiques i musicals amb caràcter artístic-expressiu. - Impacte social i influència de l'esport en la cultura actual: l'esport com a fenomen de masses. Aspectes positius i negatius.	UP 3 UP 5	2n i 3er TRIMESTRE
INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN - Utilització d'espais urbans i naturals per a la pràctica esportiva: parkour, skate o similars. - Anàlisi del risc en les pràctiques fisicoesportives en el medi natural i urbà, mesures de seguretat i possibles conseqüències greus dels mateixos. - Consum responsable: autoconstrucció de materials per a la pràctica motriu. - Disseny d'activitats físiques en el medi natural i urbà. - Cura de l'entorn proper, com a servei a la comunitat, durant la pràctica d'activitat física en entorns naturals i urbans.	UP 7	3er TRIMESTRE

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu** és el principal mitjà a través del qual es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.
- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.
- L'actitud, l'esforç i la capacitat de superació personal.

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament o respecte en general.**
- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i coavaluacions motrius**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **de les activitats d'expressió corporal i les realitzades en el medi natural.**

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

per a cada tasca. Les eines com les carpetes d'aprenentatge (ESO), les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el 42/2025 a l'ESO, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

6. Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
7. Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
8. Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
9. Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
10. Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
11. Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

12. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
- Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
- Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
- Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
- Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
- Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.

- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:

- Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
- Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.
- Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.
- Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.

- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**

- Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
- Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
- Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.

- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:

- **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats**: reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.
- **Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials**: ajust de càrrega física, modificació de

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

normes, suport visual o tàtil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

13. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

14. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO		Sortida APS (gimcana o cursa d'orientació).	Sortida platja platjes de muro

15. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

Procediment de recuperació

Comunicació de les opcions de recuperació

Els professors de cada curs comunicaran a l'alumnat amb EF pendent les diferents opcions disponibles per recuperar-la. Les instruccions detallades estaran penjades a **Google Classroom**.

Materials de suport

Els apunts necessaris del curs anterior, adaptats a l'àrea d'Educació Física, estaran disponibles al **Drive del departament**. Cada professor assignarà tasques específiques en funció dels continguts impartits.

Opcions de recuperació

- OPCIÓ A:** L'alumnat que hagi aprovat les dues primeres avaluacions del curs actual podrà recuperar la pendent del curs anterior. El professor li facilitarà les instruccions i tasques necessàries, prioritàriament mitjançant Classroom.
- OPCIÓ B:** L'alumnat que no aprovi alguna de les dues primeres avaluacions del curs actual haurà de:
 - Entregar les tasques encomanades al segon trimestre.
 - Presentar-se a l'examen **teòric i pràctic** de la matèria pendent el dia de la recuperació establert (habitualment maig).

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

iii. En cas de no superar-lo, l'alumnat tindrà l'opció de presentar-se a la **recuperació de juny**.

Seguiment i acompanyament

Cada professor comunicarà a l'alumnat les tasques a realitzar i les dates d'entrega, garantint un seguiment individualitzat i adaptat a les necessitats de cada alumne.

16. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

17. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3er ESO)

CURS: 3er ESO	ANY ACADÈMIC: 25/26
ÀMBIT O MATÈRIA: Educació Física	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Adoptar un estil de vida actiu i saludable, seleccionant i incorporant intencionalment activitats físiques i esportives en les rutines diàries, a partir d'una anàlisi crítica dels models corporals i del rebuig de les pràctiques que manquin de base científica, per fer un ús saludable i autònom del temps lliure i d'aquesta manera millorar qualitat de vida.	1.1. Planificar i autoregular la pràctica d'activitat física orientada al concepte integral de salut i a l'estil de vida actiu, segons les necessitats i interessos individuals i respectant la pròpia realitat i identitat corporal.	UP1, UP 8	10%
	1.2. Incorporar de manera autònoma els processos d'activació corporal, autoregulació i dosificació de l'esforç, alimentació saludable, educació postural, relaxació i higiene durant la pràctica d'activitats motrius, interioritzant les rutines pròpies d'una pràctica motriu saludable i responsable.	Totes	10%
	1.3. Adoptar de manera responsable i autònoma mesures específiques per a la prevenció de lesions abans, durant i després de la pràctica d'activitat física, aprenent a reconèixer situacions de risc per actuar preventivament.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6, UP7, UP8, UP9	8%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	1.4. Actuar d'acord amb els protocols d'intervenció davant situacions d'emergència o accidents aplicant mesures específiques de primers auxilis.	UP 8	5%
	1.6. Planificar, desenvolupar i compartir amb seguretat la pràctica física quotidiana des del maneig de recursos i aplicacions digitals vinculats a l'àmbit de l'activitat física i l'esport.	UP1, UP6, UP7	4%
CE 2 Adaptar, amb progressiva autonomia en l'execució, les capacitats físiques perceptuomotrius i coordinatives, com també les habilitats i destreses motrius, aplicant processos de percepció, decisió i execució adequats a la lògica interna i als objectius de diferents situacions amb dificultat variable, per resoldre situacions de caràcter motor vinculades amb diferents activitats físiques funcionals, esportives, expressives i recreatives, i per consolidar actituds de superació, creixement i resiliència en enfrontar-se a desafiaments físics.	2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, establint mecanismes per reconduir els processos de treball i assegurar una participació equilibrada, incloent estratègies d'autoavaluació i coavaluació tant del procés com del resultat.	UP2, UP3, UP7 i UP9	8%
	2.3 Evidenciar control i domini corporal en emprar els components qualitatiu i quantitatiu de la motricitat de manera eficient i creativa, resolent problemes en tot tipus de situacions motrius transferibles al seu espai vivencial amb autonomia.	UP2, UP3, UP4, UP5 i UP9	6%
CE 3 Compartir espais de pràctica físicoesportiva amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat, prioritzant el respecte entre els participants i a les regles sobre els resultats, adoptant una actitud crítica davant comportaments antiesportius o	3.2. Cooperar o col·laborar en la pràctica de diferents produccions motrius i projectes per aconseguir l'assoliment individual i grupal, participant amb autonomia en la presa de decisions vinculades a l'assignació de rols, la gestió del temps de pràctica i l'optimització del resultat final.	UP2 i UP7	10%
	3.3. Relacionar-se i entendre's amb la resta de participants	UP1, UP2,	20%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

contraris a la convivència i desenvolupant processos d'autoregulació emocional que canalitzin el fracàs i l'èxit en aquestes situacions, per contribuir amb progressiva autonomia a l'enteniment social i al compromís ètic en els diferents espais en què es participa.	durant el desenvolupament de diverses pràctiques motrius amb autonomia i fent ús efectiu d'habilitats socials de diàleg en la resolució de conflictes i respecte davant la diversitat, ja sigui de gènere, afectiva i sexual, d'origen nacional, cultural socioeconòmica o de competència motriu, i posicionant-se activament enfront dels estereotips, les actuacions discriminatòries i qualsevol tipus de violència, fent respectar el propi cos i el dels demés.	UP3, UP4, UP5, UP6, UP7, UP8, UP9	
CE 4 Practicar, analitzar i valorar diferents manifestacions de la cultura motriu aprofitant les possibilitats i els recursos expressius que ofereixen el cos i el moviment, i aprofundint en les conseqüències de l'esport com a fenomen social, analitzant críticament les seves manifestacions des d'una perspectiva de gènere i des dels interessos econòmic-polítics que l'envolten, per tal d'assolir una visió més realista, contextualitzada i justa de la motricitat en el marc de les societats actuals.	4.2. Adoptar actituds compromeses i conscients sobre els diferents estereotips de gènere i comportaments sexistes que es continuen produint en alguns contextos de la motricitat, identificant els factors que contribueixen al seu manteniment i ajudant a difondre referents de tots dos gèneres en l'àmbit físicoesportiu.	UP6 i UP7	5%
	4.3. Crear i representar composicions individuals o col·lectives amb i sense base musical i de manera coordinada, utilitzant intencionadament i amb autonomia el cos i el moviment com a eina d'expressió i comunicació a través de tècniques expressives específiques, i ajudant a difondre i compartir aquestes pràctiques culturals entre companys i companyes o altres membres de la comunitat.	UP7	10%
CE 5 Adoptar un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable aplicant mesures de seguretat individuals i col·lectives en la pràctica físicoesportiva segons l'entorn i desenvolupant de manera col·laborativa i cooperativa accions de servei a la comunitat vinculades a l'activitat física i a l'esport, per contribuir activament a la conservació del medi	5.1. Participar en activitats físiques i esportives en entorns naturals terrestres o aquàtics, gaudint de l'entorn de manera sostenible, minimitzant l'impacte ambiental que aquestes puguin produir, sent conscients de la seva petjada ecològica i desenvolupant actuacions intencionades dirigides a la conservació i millora de les condicions dels espais en els quals es desenvolupin.	UP 8, UP1	4%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

natural i urbà.			

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
VIDA ACTIVA I SALUDABLE Salut física - Control de resultats i variables fisiològiques bàsiques a conseqüència de l'exercici físic. - Autoregulació i planificació de l'entrenament. - Alimentació saludable i anàlisi crítica de la publicitat relacionada amb alimentació (dietes no saludables, fraudulentos o sense base científica, aliments no saludables i similars). - Educació postural: moviments, postures i estiraments davant dolors musculars. - Educació postural: ergonomia en activitats quotidianes (davant de pantalles, ordinador, taula de treball i similars). - Pautes per prevenir i tractar el dolor muscular d'origen retardat. - Cura del cos: escalfament específic autònom. - Pràctiques perilloses entorn del cos i l'activitat física. Mites i falses creences entorn del cos i l'activitat física. Salut social	UP1 UP3 UP6 UP7 UP8 UP9	1er 2n 2n 3er 3er 3er

- Suplementació i dopatge en l'esport. Riscs i condicionants ètics. Salut mental - Exigències i pressions de la competició. - Tipologies corporals predominants en la societat i anàlisi crítica de la seva presència en els mitjans de comunicació. Efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns vinculats al culte insà al cos (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.). - Creació d'una identitat corporal definida i consolidada allunyada d'estereotips sexistes.		
ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA - Elecció de la pràctica física en funció dels diferents usos i finalitats de l'activitat física i de l'esport a partir del context, activitat i companys. - Preparació de la pràctica motriu: manteniment i reparació de material esportiu. - Beneficis de la pràctica de l'activitat física i perjudicis del sedentarisme i la inactivitat física. Prevenció de les malalties. - Reflexió i aplicació de mesures i pautes d'higiene en contextos de pràctica d'exercici físic. - Planificació i autoregulació de projectes motors: mecanismes per enregistrar, controlar i valorar les aportacions realitzades pels integrants del grup al llarg d'un projecte. - Eines digitals per a la gestió de l'activitat física. - Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius. Gestió del risc propi i del risc dels altres. Mesures col·lectives de seguretat: preparació de l'espai de pràctica, escalfament i altres. - Actuacions davant accidents. Reanimació mitjançant desfibril·lador automàtic (DEA) o semiautomàtic (DESA). Protocol RCP (reanimació cardiopulmonar). Tècniques específiques i indicis d'accidents cardiovasculars (maniobra de Heimlich, senyals d'íctus i similars).	UP1 UP6 UP8	1er 2n 3er

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS - Presa de decisions: cerca d'adaptacions motrius per resoldre de manera eficient tasques d'una certa complexitat en situacions motrius individuals. - Coordinació de les accions motrius per a la resolució de l'acció en situacions cooperatives. - Cerca de l'acció més òptima en funció de l'acció i la ubicació del rival, així com del lloc on es trobi el mòbil o resultat en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Cerca de l'acció més òptima en funció de l'acció i ubicació del rival en situacions motrius d'oposició. - Organització anticipada dels moviments i accions individuals en funció de les característiques del contrari en situacions d'oposició de contacte. - Delimitació d'estratègies prèvies d'atac i defensa en funció de les característiques dels integrants de l'equip i de l'equip rival en situacions motrius de col·laboració i oposició, de persecució i d'interacció amb un mòbil - Capacitats perceptivomotrius en context de pràctica: integració de l'esquema corporal; presa de decisions prèvies a la realització d'una activitat motriu sobre els mecanismes coordinatius, espacials i temporals per resoldre-la acuradament. - Capacitats condicionals: planificació per al desenvolupament de les capacitats físiques bàsiques: força i resistència. Sistemes d'entrenament. - Habilitats motrius específiques associades a la tècnica en activitats físiques i esportives: aprofundiment, identificació i correcció d'errors comuns. - Creativitat motriu: creació de reptes i situacions-problema amb resolució possible mitjançant els recursos disponibles. - Barreres arquitectòniques i obstacles de l'entorn que impedeixen o dificulten l'activitat física autònoma i saludable en l'espai públic i vial.	UP3 UP4 UP5 UP7 UP8 UP9	1r 2n 2n 3er 3er 3er
AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIU - Autoregulació emocional: control d'estats d'ànim i estratègies de gestió del	UP1 UP2	1r 1r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

fracàs en situacions motrius. Habilitats volitives i capacitat de superació. - Habilitats socials: estratègies de negociació i mediació en contextos motrius. - Respecte a les regles: joc net en els diferents nivells d'esport i activitat física. - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per qüestions de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, LGTBIfòbiques o sexistes). Assertivitat i autocura.	UP3 UP4 UP5 UP6 UP7 UP8 UP9	1r 2n 2n 2n 3er 3er 3r
INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN - Respecte a les normes viàries en els desplaçaments actius quotidians per a una mobilitat segura, saludable i sostenible. - La pràctica de la bicicleta com a mitjà de transport habitual. - Nous espais i pràctiques esportives urbanes (crossfit, gimnasos urbans, circuits de cal·listènia o similars). - Anàlisi i gestió del propi risc en les pràctiques fisicoesportives en el medi natural i urbà i mesures col·lectives de seguretat. - Consum responsable: us sostenible i manteniment de recursos urbans i naturals per a la pràctica d'activitat física. - Disseny i organització d'activitats físiques en el medi natural i urbà - Cura de l'entorn, com a servei a la comunitat, durant la pràctica d'activitat i d'exercici físic en entorns naturals i urbans.	UP1 UP8	1r 3er

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu i la sociabilitat, Educació i respecte** són els principals mitjans a través dels quals es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

- L'actitud, l'Educació i el respecte a les normes, companys i material

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- L'esforç i la capacitat de superació personal.
- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.
- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.
-

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament i d'Educació i respecte en general.**
- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i co-avaluacions motrius i actitudinals**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment, comportament i implicació i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **dels projectes grupals (expressió corporal, ritme, circuits de parkour, coreografies de corda... i les realitzades en el medi natural).**

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les carpetes d'aprenentatge (ESO), les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el Decret 42/2025 a l'ESO, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

- Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
- Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
- Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
- Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
- Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
- Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:
 - Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
 - Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
 - Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
 - Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
 - Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
 - Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.

- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:
 - Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
 - Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.
 - Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.
 - Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.
- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**
 - Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
 - Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
 - Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.
- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:
 - **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats**: reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.
 - **Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials**: ajust de càrrega física, modificació de normes, suport visual o tàtil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO			UP1 SOBREVIVIRÍEM EN EL PALEOLÍTIC? + UP3 Ens defensem amb respecte sense tocar-mos amb un joc d'invasió: ULTIMATE. Sortida INTERDISCIPLINAR a la platja amb el departament de Tecnologia (microplàstics) per realitzar jocs alternatius/recreatius. I possibilitat, a més a més, d'incloure al dep de Geografia i Història. A determinar lloc: platja d'Alcúdia, o bé, a cala Bóquer. Unitat 8. Sortida a Selva. https://es.wikiloc.com/rutas-sen

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

			derismo/inca-selva-circular-151380599

9 Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament d'Educació Física realitza un **seguiment individualitzat de l'alumnat** que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- **Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents** per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- **Informar les famílies** de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- **Establir, des del departament, les accions concretes** que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge adaptades a l'àrea d'Educació Física.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els **objectius acadèmics establerts**, tant en la part teòrica com pràctica de l'assignatura.

ESO: Procediment de recuperació

1 Comunicació de les opcions de recuperació

Els professors de cada curs comunicaran a l'alumnat amb EF pendent les diferents opcions disponibles per recuperar-la. Les instruccions detallades estaran penjades a **Google Classroom**.

2 Materials de suport

Els apunts necessaris del curs anterior, adaptats a l'àrea d'Educació Física, estaran disponibles al **Drive del departament**. Cada professor assignarà tasques específiques en funció dels continguts impartits.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

3 Opcions de recuperació

- a. **OPCIÓ A:** L'alumnat que hagi aprovat les dues primeres avaluacions del curs actual podrà recuperar la pendent del curs anterior. El professor li facilitarà les instruccions i tasques necessàries, prioritàriament mitjançant Classroom.
- b. **OPCIÓ B:** L'alumnat que no aprovi alguna de les dues primeres avaluacions del curs actual haurà de:
 - i. Entregar les tasques encomanades al segon trimestre.
 - ii. Presentar-se a l'examen **teòric i pràctic** de la matèria pendent el dia de la recuperació establert (habitualment maig).
 - iii. En cas de no superar-lo, l'alumnat tindrà l'opció de presentar-se a la **recuperació de juny**.

4 Seguiment i acompanyament

Cada professor comunicarà a l'alumnat les tasques a realitzar i les dates d'entrega, garantint un seguiment individualitzat i adaptat a les necessitats de cada alumne.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'avaluació de la programació tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (4t ESO)

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: EDUCACIÓ FÍSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Adoptar un estil de vida actiu i saludable, seleccionant i incorporant intencionalment activitats físiques i esportives en les rutines diàries, a partir d'una anàlisi crítica dels models corporals i del rebuig de les pràctiques que manquin de base científica, per fer un ús saludable i autònom del temps lliure i d'aquesta manera millorar qualitat de vida.	1.1 Planificar i autoregular la pràctica d'exercici físic orientat al concepte integral de salut i a l'estil de vida actiu, segons les necessitats i interessos individuals, respectant la pròpia identitat corporal.	UP1	8%
	1.2 Incorporar de manera autònoma els processos d'activació corporal, autorregulació i dosificació de l'esforç, alimentació saludable, educació postural, relaxació i higiene durant i després de la pràctica d'activitats motrius, interioritzant les rutines pròpies d'una pràctica motriu saludable i responsable.	Totes	15%
	1.4 Actuar d'acord amb els protocols d'intervenció davant situacions d'emergència o accidents aplicant	UP3	5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	mesures específiques de primers auxilis.		
	1.6 Planificar, desenvolupar i compartir amb seguretat la pràctica física quotidiana manejant recursos i aplicacions digitals vinculats a l'àmbit de l'activitat física i l'esport.	UP3	2,5%
2. Adaptar, amb progressiva autonomia en l'execució, les capacitats físiques perceptiu- motrius i coordinatives, com també les habilitats i destreses motrius, aplicant processos de percepció, decisió i execució adequats a la lògica interna i als objectius de diferents situacions amb dificultat variable, per resoldre situacions de caràcter motor vinculades amb diferents activitats físiques funcionals, esportives, expressives i recreatives, i per consolidar actituds de superació, creixement i resiliència en enfrontar-se a desafiaments físics.	2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, establint mecanismes per reconduir els processos de treball i assegurar una participació equilibrada, incloent estratègies d'autoavaluació i coavaluació tant del procés com del resultat.	UP1	10%
	2.2 Mostrar habilitats per a l'adaptació i l'actuació davant situacions amb una elevada incertesa, aprofitant eficientment les pròpies capacitats i aplicant de manera automàtica processos de percepció, decisió i execució en contextos reals o simulats d'actuació, reflexionant sobre les solucions i resultats obtinguts.	UP2	5%
	2.3 Evidenciar control i domini corporal en emprar els components qualitatius i quantitatius de la motricitat de manera eficient i creativa, resolent problemes en tot tipus de situacions motrius transferibles al seu espai vivencial amb autonomia.	UP1 UP2 UP4 UP5	10%
3. Compartir espais de pràctica físicoesportiva amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat, prioritzant el respecte entre els	3.1 Practicar i participar activament assumint responsabilitats en l'organització d'una gran varietat d'activitats motrius, valorant les implicacions ètiques de les pràctiques antiesportives, evitant la	UP2 UP4 UP5	5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

participants i a les regles sobre els resultats, adoptant una actitud crítica davant comportaments antiesportius o contraris a la convivència i desenvolupant processos d'autoregulació emocional que canalitzin el fracàs i l'èxit en aquestes situacions, per contribuir amb progressiva autonomia a l'enteniment social i al compromís ètic en els diferents espais en què es participa.	competitivitat desmesurada i actuant amb esportivitat en assumir els rols de públic, participant o altres.		
	3.2 Cooperar o col·laborar en la pràctica de diferents produccions motrius i projectes per aconseguir l'assoliment individual i grupal, participant amb autonomia en la presa de decisions vinculades a l'assignació de rols, la gestió del temps de pràctica i l'optimització del resultat final.	UP6	5%
	3.3 Relacionar-se i entendre's amb la resta de participants durant el desenvolupament de diverses pràctiques motrius amb autonomia i fent ús efectiu d'habilitats socials de diàleg en la resolució de conflictes i respecte davant la diversitat, ja sigui de gènere, afectivosexual, d'origen nacional, cultural socioeconòmica o de competència motriu, i posicionant-se activament enfront dels estereotips, les actuacions discriminatòries i qualsevol tipus de violència, fent respectar el propi cos i el dels altres.	Totes	10%
4. Practicar, analitzar i valorar diferents manifestacions de la cultura motriu aprofitant les possibilitats i els recursos expressius que ofereixen el cos i el moviment, i aprofundint en les conseqüències de l'esport com a fenomen social, analitzant críticament les seves manifestacions des d'una perspectiva de gènere i des dels interessos	4.1 Comprendre i practicar diverses modalitats relacionades amb la cultura pròpia, la tradicional o les que procedeixen d'altres llocs del món, identificant i contextualitzant la influència social de l'esport en les societats actuals, valorant els seus orígens, l'evolució i les seves diferents manifestacions i interessos econòmics i polítics.	UP6	5%
	4.2 Adoptar actituds compromeses i conscients sobre	Totes	7%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

econòmic-polítics que l'envolten, per tal d'assolir una visió més realista, contextualitzada i justa de la motricitat en el marc de les societats actuals.	els diferents estereotips de gènere i comportaments sexistes que es continuen produint en alguns contextos de la motricitat, identificant els factors que contribueixen al seu manteniment i ajudant a difondre referents de diferents gèneres en l'àmbit físicoesportiu.		
	4.3 Crear i representar composicions individuals o col·lectives amb i sense base musical i de manera coordinada, utilitzant intencionalment i amb autonomia el cos i el moviment com a eina d'expressió i comunicació a través de tècniques expressives específiques, i ajudant a difondre i compartir aquestes pràctiques culturals entre companys o altres membres de la comunitat.	UP6	10%
5. Adoptar un estil de vida sostenible i ecosocialment responsable aplicant mesures de seguretat individuals i col·lectives en la pràctica físicoesportiva segons l'entorn i desenvolupant de manera col·laborativa i cooperativa accions de servei a la comunitat vinculades a l'activitat física i a l'esport, per contribuir activament a la conservació del medi natural i urbà.	5.2 Dissenyar i organitzar activitats físicoesportives en el medi natural i urbà, assumint responsabilitats i aplicant normes de seguretat individuals i col·lectives.	UP3	2,5%

*

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

CA	SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
1.1	- Control de resultats i variables fisiològiques bàsiques a conseqüència de l'exercici físic. - Autoregulació i planificació de l'entrenament. - Elecció de la pràctica física en funció dels diferents usos i finalitats de l'activitat física i de l'esport a partir del context, activitat i companys. - Planificació i autoregulació de projectes motors: mecanismes per enregistrar, controlar i valorar les aportacions realitzades pels integrants del grup al llarg d'un projecte. - Tipologies corporals predominants en la societat i anàlisi crítica de la seva presència en els mitjans de comunicació. Efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns vinculats al culte insà al cos (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.)	UP1	1r
1.2	- Educació postural: ergonomia en activitats quotidianes (davant de pantalles, ordinador, taula de treball i similars). - Pautes per prevenir i tractar el dolor muscular d'origen retardat. - Cura del cos: escalfament específic autònom. - Reflexió i aplicació de mesures i pautes d'higiene en contextos de pràctica	TOTES	1r, 2n i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	d'exercici físic.		
1.4	- Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius. Gestió del risc propi i del risc dels altres. Mesures col·lectives de seguretat: preparació de l'espai de pràctica, escalfament i altres. - Actuacions davant accidents. Reanimació mitjançant desfibril·lador automàtic (DEA) o semiautomàtic (DESA). Protocol RCP (reanimació cardiopulmonar). Tècniques específiques i indicis d'accidents cardiovasculars (maniobra de Heimlich, senyals d'íctus i similars).	UP3	2n
1.6	- Eines digitals per a la gestió de l'activitat física.	UP3	2n
2.1	- Planificació i autoregulació de projectes motors: mecanismes per enregistrar, controlar i valorar les aportacions realitzades pels integrants del grup al llarg d'un projecte. - Habilitats socials: estratègies de negociació i mediació en contextos motrius.	UP1	1r
2.2	- Presa de decisions: cerca d'adaptacions motrius per resoldre de manera eficient tasques d'una certa complexitat en situacions motrius individuals. - Cerca de l'acció més òptima en funció de l'acció i la ubicació del rival, així com del lloc on es trobi el mòbil o resultat en situacions motrius de persecució i d'interacció amb un mòbil. - Cerca de l'acció més òptima en funció de l'acció i ubicació del rival en situacions motrius d'oposició. - Autoregulació emocional: control d'estats d'ànim i estratègies de gestió del fracàs en situacions motrius. Habilitats volitives i capacitat de superació.	UP2	1r
2.3	- Capacitats condicionals: planificació per al desenvolupament de les capacitats físiques bàsiques: força i resistència. Sistemes d'entrenament. - Habilitats motrius específiques associades a la tècnica en activitats físiques i esportives: aprofundiment, identificació i correcció d'errors comuns.	UP1 UP2 UP4 UP5	1r, 2n i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	- Creativitat motriu: creació de reptes i situacions-problema amb resolució possible mitjançant els recursos disponibles.		
3.1	- Respecte a les regles: joc net en els diferents nivells d'esport i activitat física. - Autoregulació emocional: control d'estats d'ànim i estratègies de gestió del fracàs en situacions motrius. Habilitats volitives i capacitat de superació. - Elecció de la pràctica física en funció dels diferents usos i finalitats de l'activitat física i de l'esport a partir del context, activitat i companys	UP2 UP4 UP5	1r, 2n i 3r
3.2	- Coordinació de les accions motrius per a la resolució de l'acció en situacions cooperatives - Habilitats socials: estratègies de negociació i mediació en contextos motrius.	UP6	3r
3.3	- Habilitats socials: estratègies de negociació i mediació en contextos motrius - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per qüestions de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, LGTBIfòbiques o sexistes).	TOTES	1r, 2n i 3r
4.1	- Influència de l'esport en la cultura actual: esport i interessos polítics i econòmics. - Usos comunicatius de la corporalitat: tècniques específiques d'expressió corporal - Pràctica d'activitats rítmiques i musicals amb caràcter artístic i expressiu: ball contemporani, ball de saló, acrosport, etc	UP5 UP6	3r
4.2	- Creació d'una identitat corporal definida i consolidada allunyada d'estereotips sexistes. - Tipologies corporals predominants en la societat i anàlisi crítica de la seva presència en els mitjans de comunicació. Efectes negatius dels models	TOTES	1r, 2n i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	estètics predominants i trastorns vinculats al culte insà al cos (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.) - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per qüestions de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, LGTBIfòbiques o sexistes). Assertivitat i autocura.		
4.3	- Usos comunicatius de la corporalitat: tècniques específiques d'expressió corporal - Pràctica d'activitats rítmiques i musicals amb caràcter artístic i expressiu: ball contemporani, ball de saló, acrosport, etc. - Organització d'espectacles i esdeveniments artístics i expressius. - Creativitat motriu: creació de reptes i situacions-problema amb resolució possible mitjançant els recursos disponibles	UP6	3r
5.2	- Anàlisi i gestió del propi risc en les pràctiques físicoesportives en el medi natural i urbà i mesures col·lectives de seguretat - Consum responsable: us sostenible i manteniment de recursos urbans i naturals per a la pràctica d'activitat física - Disseny i organització d'activitats físiques en el medi natural i urbà. Instruccions finals: llegeix tots els sabers bàsics i quan estiguis preparat em dius. - Prevenció d'accidents en les pràctiques motrius. Gestió del risc propi i del risc dels altres. Mesures col·lectives de seguretat: preparació de l'espai de pràctica, escalfament i altres	UP3	2n

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu** és el principal mitjà a través del qual es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.
- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.
- L'actitud, l'esforç i la capacitat de superació personal.

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament o respecte en general.**

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i coavaluacions motrius**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **de les activitats d'expressió corporal i les realitzades en el medi natural**.

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

per a cada tasca. Les eines com les carpetes d'aprenentatge (ESO), les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el 42/2025 a l'ESO, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

- Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
- Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
- Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
- Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
- Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
- Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:
 - Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
 - Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
 - Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
 - Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
 - Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
 - Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:
 - Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
 - Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.
 - Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.
 - Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.
- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**
 - Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
 - Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
 - Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:
 - **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats:** reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.
 - **Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials:** ajust de càrrega física, modificació de normes, suport visual o tàctil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Sortida al medi natural (SUMA'T o Departament EF).	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

Procediment de recuperació

Comunicació de les opcions de recuperació

Els professors de cada curs comunicaran a l'alumnat amb EF pendent les diferents opcions disponibles per recuperar-la. Les instruccions detallades estaran penjades a **Google Classroom**.

Materials de suport

Els apunts necessaris del curs anterior, adaptats a l'àrea d'Educació Física, estaran disponibles al **Drive del departament**. Cada professor assignarà tasques específiques en funció dels continguts impartits.

Opcions de recuperació

- OPCIÓ A:** L'alumnat que hagi aprovat les dues primeres avaluacions del curs actual podrà recuperar la pendent del curs anterior. El professor li facilitarà les instruccions i tasques necessàries, prioritàriament mitjançant Classroom.
- OPCIÓ B:** L'alumnat que no aprovi alguna de les dues primeres avaluacions del curs actual haurà de:
 - Entregar les tasques encomanades al segon trimestre.
 - Presentar-se a l'examen **teòric i pràctic** de la matèria pendent el dia de la recuperació establert (habitualment maig).

- iii. En cas de no superar-lo, l'alumnat tindrà l'opció de presentar-se a la **recuperació de juny**.

Seguiment i acompanyament

Cada professor comunicarà a l'alumnat les tasques a realitzar i les dates d'entrega, garantint un seguiment individualitzat i adaptat a les necessitats de cada alumne.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats de programació.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (1er BATX)

CURS: 1er Batxillerat A i 1er Batxillerat B-C	ANY ACADÈMIC: 25/26
ÀMBIT O MATÈRIA: EDUCACIÓ FÍSICA	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Interioritzar el desenvolupament d'un estil de vida actiu i saludable, planificant de manera responsable i conscient la seva activitat física a partir de l'autoavaluació personal sobre la base de paràmetres científics i avaluable, per satisfer les seves demandes d'oci actiu i de benestar personal, com també conèixer possibles sortides professionals associades a l'activitat física.	1.1 Planificar, elaborar i posar en pràctica autònomament un programa personal d'AF dirigit a la millora o manteniment de la salut, aplicant diferents sistemes de desenvolupament de les capacitats físiques implicades, segons necessitats i interessos individuals i respectant la pròpia realitat i identitat corporal i avaluar els resultats obtinguts.	UP 1 UP 3	10%
	1.2 Incorporar de manera autònoma, segons les preferències personals, els processos d'activació corporal, autoregulació, alimentació saludable, educació postural i relaxació durant la pràctica d'activitats motrius, reflexionant sobre la relació amb possibles estudis posteriors.	UP 1 UP 3	8%

	1.3 Conèixer i aplicar de manera responsable mesures específiques per a la prevenció de lesions abans, durant i després de l'activitat física, com també per a l'aplicació de primers auxilis davant situacions d'emergència o accident.	Totes les UP UP 5 (en concret)	8%
	1.4 Actuar de manera crítica, compromesa i responsable davant els estereotips socials associats a l'àmbit corporal i comportaments que posin en risc la salut.	UP 3	3%
	1.5 Emprar autònomament apps i dispositius digitals relacionats amb la gestió de l'AF i respectar la privacitat i les mesures bàsiques de seguretat vinculades a la difusió pública de dades personals.	Totes les UP	5%
2. Adaptar autònomament les capacitats físiques, perceptives, motrius i coordinatives com també les habilitats i destreses motrius específiques d'algunes modalitats practicades a diferents situacions amb diferents nivells de dificultat, i consolidar actituds de superació, creixement i resiliència en enfrontar-se a desafiaments físics.	2.1 Desenvolupar projectes motors de caràcter individual, cooperatiu o col·laboratiu, gestionant autònomament qualsevol imprevist o situació que pugui sorgir durant el procés de manera eficient i ajustada als objectius que es pretenguin aconseguir.	UP 2 UP 4 UP 7	7%
	2.2 Solucionar autònomament situacions d'oposició, col·laboració o col·laboració-oposició en contextos esportius o recreatius amb fluïdesa, precisió i control.	UP 2 UP 4 UP 7	7%
	2.3 Identificar, analitzar i comprendre els factors clau que condicionen la intervenció dels components qualitatius i quantitatius de la motricitat en la realització de gests tècnics o situacions motrius variades, identificar errors comuns i proposar solucions.	UP 4 UP 7	7%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

3. Difondre i promoure noves pràctiques motrius i compartir espais d'activitat fisicoesportiva amb independència de les diferències culturals, socials, de gènere i d'habilitat, prioritzant el respecte cap als participants i a les regles sobre els resultats, per contribuir autònomament a l'enteniment social i al compromís ètic.	3.1 Organitzar i practicar diverses activitats motrius, valorant-ne el potencial com a possible sortida professional i analitzant els beneficis des de la perspectiva de la salut i les possibilitats d'interacció social.	UP 2 UP 4 UP 7	7%
	3.2 Cooperar o col·laborar mostrant iniciativa durant el desenvolupament de projectes i produccions motrius, solucionant de manera coordinada qualsevol imprevist o situació que pugui sorgir durant el procés.	Totes les UP	10%
	3.3 Establir mecanismes de relació i entesa amb la resta de participants durant el desenvolupament de diverses pràctiques motrius amb autonomia, fent ús efectiu d'habilitats socials de diàleg en la resolució de conflictes i respecte davant la diversitat.	Totes les UP	10%
4. Analitzar críticament i investigar sobre les pràctiques i manifestacions culturals vinculades amb la motricitat segons el seu origen i evolució des de la perspectiva de gènere i des dels interessos econòmics, polítics i socials que n'hagin condicionat el desenvolupament, practicant-les ifomentant-ne la conservació per ser capaç de defensar des d'una postura ètica i contextualitzada els valors que transmeten.	4.1 Comprendre i contextualitzar la influència cultural i social de les manifestacions motrius més rellevants en el panorama actual, analitzant els orígens i l'evolució fins a l'actualitat i rebutjant els components que no s'ajustin als valors d'una societat oberta, inclusiva, diversa i igualitària.	UP 6 UP 7	3%
	4.2 Crear i representar composicions corporals individuals o col·lectives, amb i sense base musical, aplicant les més apropiades a cada composició per representar-les davant els companys o altres membres de la comunitat.	UP 5 UP 6	7%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

5. Implementar un estil de vida sostenible i compromès amb la conservació i millora de l'entorn, organitzar i desenvolupar accions de servei a la comunitat vinculades a l'activitat física i a l'esport i assumir responsabilitats en la seguretat de les pràctiques, per contribuir activament al manteniment i cura del medi natural i urbà i donar a conèixer el seu potencial entre els membres de la comunitat.	5.1 Promoure i participar en activitats físicoesportives en entorns naturals terrestres o aquàtics, interactuant amb l'entorn de manera sostenible, minimitzant l'impacte ambiental que aquestes puguin produir, reduint al màxim la petjada ecològica i desenvolupant actuacions dirigides a la conservació i millora de les condicions dels espais en els quals es desenvolupin.	UP 8	4%
	5.2 Practicar i organitzar activitats físicoesportives en el medi natural i urbà, assumint responsabilitats i aplicant normes de seguretat individuals i col·lectives per preveure i controlar els riscos intrínsecs a la pròpia activitat derivats de la utilització dels equipaments, l'entorn o la pròpia actuació dels participants.	UP 8	4%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. VIDA ACTIVA I SALUDABLE Salut física - Programa personal d'exercici físic (atenent freqüència, volum, intensitat i tipus d'activitat).	UP 1 UP 3	1er i 2on trimestre

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Autoavaluació de les capacitats físiques i coordinatives (com a requisit previ a la planificació): tècniques, estratègies i eines de mesura. - Identificació d'objectius (motrius, saludables, d'activitat o similars) a aconseguir amb un programa d'exercici físic personal. - Avaluació de l'assoliment dels objectius i reorientació d'activitats a partir dels resultats. - Autoavaluació de les capacitats físiques i coordinatives (com a requisit previ a la planificació): tècniques, estratègies i eines de mesura. - Professions vinculades a l'exercici físic i a la salut. - Dietes equilibrades segons les característiques físiques i personals. - Eines digitals per a la gestió de l'exercici físic. - Tècniques bàsiques de descàrrega postural i tècniques de relaxació. - Musculatura de la faixa abdominal —core— (zona mitjana o lumbar i pèlvica) per a l'entrenament de la força. - Identificació de problemes posturals bàsics i planificació preventiva de la salut postural en activitats físiques específiques. Salut social - Pràctiques d'exercici físic que tenen efectes negatius per a la salut individual o col·lectiva. - Pràctiques d'exercici físic amb efectes positius sobre la salut personal i col·lectiva, com per exemple: la pràctica de la bicicleta com a mitjà de transport urbà habitual. - Hàbits socials i els seus efectes tant positius com negatius en la condició física i la salut. - Avantatges i inconvenients de l'esport professional. Històries de vida d'esportistes professionals. Salut mental - Tècniques de respiració, visualització i relaxació per alliberar estrès i enfocar situacions que requereixen gran càrrega cognitiva. - Trastorns vinculats amb la imatge corporal: complex d'Adonis (vigorexia), anorèxia, bulímia i altres. - Tipologies corporals predominants en la societat i anàlisi crítica de la seva presència en publicitat i mitjans de comunicació.		
B. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE L'ACTIVITAT FÍSICA	UP 2	1er i 2on

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Gestió de les mesures relacionades amb la planificació de l'exercici físic i activitat esportiva (tipus d'esport, material necessari, objectius de la preparació, activitats i similars). - Selecció responsable i sostenible del material esportiu. Anàlisi crítica d'estratègies publicitàries. - Autogestió de projectes personals de caràcter motor a tots els nivells (social, motivacional, organitzatiu o similar). - Prevenció d'accidents. Gestió i planificació de factors de risc en activitats físiques: exercicis compensatoris de la musculatura, mesures de seguretat. - Actuacions crítiques davant accidents. Conducta PAS: protegir, avisar, socórrer. Desplaçaments i transport d'accidentats. Reanimació mitjançant desfibril·lador automàtic (DEA) o semiautomàtic (DESA). Protocol RCP (reanimació cardiopulmonar). Tècniques específiques i indicis d'accidents cardiovasculars (maniobra de Heimlich, senyals d'íctus i similars). Contingut bàsic de l'equip d'assistència (farmaciola). - Protocols davant alertes escolars.	UP 3 UP 5	trimestre
C. RESOLUCIÓ DE PROBLEMES EN SITUACIONS MOTRIUS - Resolució de situacions motrius variades ajustant eficientment els components de la motricitat en activitats individuals. - Anàlisi col·lectiva de resultats i reajustament d'actuacions per aconseguir l'èxit en activitats cooperatives. - Accions que provoquen situacions d'avantatge respecte a l'adversari. Acompliment de rols diversos en sistemes tàctics posats en pràctica per aconseguir els objectius de l'equip. - Presa de decisions prèvies a la realització d'una activitat motriu sobre els mecanismes coordinatius, espacials i temporals, com també reajustament de la pròpia intervenció per resoldre-la adequadament. - Planificació per al desenvolupament de les capacitats físiques bàsiques: força i resistència. Sistemes d'entrenament. - Perfeccionament de les habilitats específiques dels esports o activitats físiques que responguin als seus interessos. - Creació de reptes i situacions-problema amb la resolució més eficient d'acord amb els recursos disponibles.	TOTES LES UP	Tots els trimestres

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

D. AUTOREGULACIÓ EMOCIONAL I INTERACCIÓ SOCIAL EN SITUACIONS MOTRIUS - Gestió de l'èxit i la fama en contextos fisicoesportius: exemples, dificultats i estratègies. Històries de vida significatives. - Habilitats socials: estratègies d'integració d'altres persones en les activitats de grup. - Normes extraesportives per garantir la igualtat en l'esport: joc net (fair-play) financer, coeducació en esport base i similars. - Acompliment de rols i funcions relacionats amb l'esport: arbitratge, entrenador, participant, espectador i altres. - Identificació i rebuig de conductes contràries a la convivència en situacions motrius (comportaments violents, discriminació per raó de gènere, competència motriu, actituds xenòfobes, racistes, sexistes i LGTBI-fòbies).	UP 2 UP 3 UP 4 UP 7	Tots els trimestres
E. MANIFESTACIONS DE LA CULTURA MOTRIU - Els jocs i esports tradicionals i autòctons i el seu vincle cultural: origen, evolució, preservació i factors condicionants. - Tècniques específiques d'expressió corporal. - Pràctica d'activitats rítmiques i musicals amb intencionalitat estètica o artística i expressiva. - Professions que envolten l'esport. Exemples de bones pràctiques. - Estereotips de gènere en contextos fisicoesportius. Presència en mitjans de comunicació. - Esport, política i economia: anàlisi crítica de la seva influència en la societat. Mercat, consumisme i esport.	UP 2 UP 4 UP 6 UP 7	Tots els trimestres
F. INTERACCIÓ EFICIENT I SOSTENIBLE AMB L'ENTORN - Foment de la mobilitat activa, sostenible i segura en activitats quotidianes, per exemple, l'aprenentatge de la pràctica ciclista urbana segura. - Anàlisi de les possibilitats de l'entorn natural i urbà per a la pràctica d'activitat física: equipaments, usos i necessitats. - Actuacions per a la millora de l'entorn urbà des del punt de vista de la motricitat (ús esportiu, accessibilitat, mobilitat, seguretat o similars). - Previsió de riscos associats a les activitats i els derivats de la pròpia actuació i de la del grup. Factors i elements de risc que requereixen atenció o esforç (cansament, durada de la prova	UP 8	3er trimestre

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

o similars) i bon ús i estat dels materials i equipaments. - Promoció i usos creatius de recursos urbans i naturals per a la pràctica d'exercici físic i contribució a la seva sostenibilitat: activitats agroecològiques, ús d'eines, tasques de reparació, creació i manteniment d'espais, etc. - Cura i millora de l'entorn pròxim, com a servei a la comunitat, durant la pràctica d'activitat física en el medi natural i urbà.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu** és el principal mitjà a través del qual es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.
- L'actitud, l'esforç i la capacitat de superació personal.

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament o respecte en general.**
- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i coavaluacions motrius**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **de les activitats d'expressió corporal i les realitzades en el medi natural.**

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Dins el marc del pla lector del centre, l'alumnat **de batxillerat** disposa de **mitja hora diària de lectura**, temps que també s'aprofita per **complementar els aprenentatges de l'àrea d'Educació Física**. Durant aquestes sessions, els alumnes accedeixen a materials publicats al **Google Classroom** del departament: **textos divulgatius, fragments d'articles científics, notícies d'actualitat, presentacions teòriques o materials audiovisuals** relacionats amb la salut, la condició física, l'activitat esportiva, l'expressió corporal o el medi natural.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el Decret 43/2025, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

- Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
- Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
- Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
- Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
- Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
- Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:
 - Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
 - Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
 - Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
 - Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
 - Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
 - Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:
 - Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
 - Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.
 - Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.
 - Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.

- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**

- Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
- Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
- Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.

- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:

- **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats:** reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.
- **Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials:** ajust de càrrega física, modificació de normes, suport visual o tàctil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT	Sortida Voltes d'en Galileu		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament d'Educació Física realitza un **seguiment individualitzat de l'alumnat** que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- **Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents** per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- **Informar les famílies** de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- **Establir, des del departament, les accions concretes** que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge adaptades a l'àrea d'Educació Física.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els **objectius acadèmics establerts**, tant en la part teòrica com pràctica de l'assignatura.

Batxillerat: Procediment de recuperació

1. Seguiment del currículum pendent

L'alumnat de 2n de Batxillerat amb EF pendent de 1r de Batxillerat seguirà **el currículum del curs passat**, adaptat a les tasques de recuperació.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

2. Comunicació i recursos

- El procediment es comunicarà a l'alumne a l'inici del curs pel professor de 1r Batxillerat i pel cap de departament.
- Se li especificaran les **proves pràctiques i teòriques** que haurà de desenvolupar, amb les dates determinades.
- L'alumnat haurà d'adherir-se a un **Classroom de 1r Batxillerat** per lliurar les tasques i materials assignats.

3. Recuperació i avaluació

- El dia de la recuperació de pendents a maig, l'alumnat haurà de demostrar coneixements **teòrics i pràctics** del curs pendent.
- L'objectiu és garantir que pugui assolir les competències establertes, amb la possibilitat d'un **nou intent en la recuperació de juny** si no supera la prova inicial.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n BATXILLERAT)

CURS: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ACTIVITAT FÍSICA, OCI I SALUT	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Analitzar les diverses maneres d'entendre l'oci i l'activitat física en la societat actual, relacionar-les amb les repercussions que té en la qualitat de vida i identificar els aspectes fonamentals dels hàbits saludables per comprometre's amb la necessitat d'adoptar un estil de vida actiu i saludable que contribueixi a la millora de la qualitat de vida.	1.1 Valorar i experimentar les aportacions que les activitats físiques ens ofereixen pel que fa al benestar físic, afectiu i social-relacional considerant-les en l'organització del temps d'oci.	UP1	2,5%
	1.2 Analitzar i valorar l'oferta social d'activitat física, reflexionant sobre els conceptes d'oci, salut i qualitat de vida i mostrant una actitud crítica davant el tractament que l'activitat física i l'esport té en la societat actual.	UP5	2,5%
	1.3 Participar en l'organització i promoció de l'activitat física en el centre, analitzant els elements de l'organització d'un esdeveniment esportiu i/o	UP4	10%

	recreatiu i fomentant explícitament la igualtat efectiva de drets i oportunitats.		
	1.4 Comprendre la creació, organització i funcionament d'una entitat esportiva analitzant les associacions esportives de l'entorn proper.	UP6	2,5%
	1.5 Conèixer i aplicar de manera responsable i autònoma les mesures específiques en la recuperació de lesions relacionades amb l'activitat física, com també l'aplicació de primers auxilis interioritzant els protocols de valoració primària i secundària.	UP3	10%
	1.6 Adoptar estratègies per gestionar l'estrès emocional, social i acadèmic.	UP1	5%
2. Valer-se en situacions motrius amb lògiques internes i externes variades valorant i reajustant la pròpia intervenció i la de la resta per crear de forma autònoma plans d'acció individuals i col·lectius elaborats.	2.1 Participar activament en un ampli repertori d'activitats artisticoexpressives, jocs i esports, avaluar la intervenció realitzada i plantejar propostes de millora.	UP4	5%
	2.2 Crear de forma autònoma plans d'acció elaborats analitzant les exigències de la tasca motriu i les característiques i circumstàncies dels participants.	UP2	5%
3. Dissenyar, aplicar i avaluar intervencions didàctiques de l'àmbit motor a partir de l'anàlisi de les característiques i necessitats de les persones objecte de la intervenció, per familiaritzar-se amb els elements clau en el procés d'ensenyament i aprenentatge motor.	3.1 Analitzar les situacions motrius des de la seva lògica interna i externa seleccionant i modificant les tasques motrius ajustant-les a les necessitats de la intervenció didàctica.	UP2	5%
	3.2 Dissenyar i dirigir seqüències didàctiques motrius valorant les diferents estratègies i estils d'intervenció	UP2	5%

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	i avaluant els procés i els resultats.		
4. Planificar i gestionar la condició física aplicant les lleis i els principis d'entrenament i analitzant les diferents proves físiques d'accés a professions o estudis relacionats amb l'activitat física, per contribuir al desenvolupament eficaç de les capacitats físiques condicionals i coordinatives pròpies o de tercers.	4.1 Identificar i comprendre l'estructura i funcionament del cos humà, analitzant els fenòmens bàsics d'adaptació de l'organisme a l'exercici físic i la importància d'una alimentació saludable.	UP1	2,5%
	4.2 Dissenyar i portar a terme un programa bàsic de condicionament físic adaptat a les característiques i necessitats personals i basat en una anàlisi prèvia de la condició física.	UP1	12,5%
	4.3 Valorar les possibles sortides acadèmiques i professionals relacionades amb l'activitat física, analitzant els requisits d'accés, itineraris i els diferents àmbits de desenvolupament professional.	UP6	2,5%
5. Desenvolupar comportaments responsables i de respecte, potenciant un clima positiu, l'esperit emprenedor, creativitat, autonomia, iniciativa personal, treball en equip i sentit crític per promoure valors i actituds que possibilitin la inserció fructífera en la societat i cuidar i conservar els béns naturals i socioculturals.	5.1 Promoure valors i actituds de convivència per contribuir al bon clima de classe i del centre, mostrant autonomia, iniciativa personal i sentit crític.	TOTES	10%
	5.2 Contribuir a la conservació de l'entorn natural i urbà minimitzant l'impacte ambiental que les diferents pràctiques motrius puguin generar i mostrar una actitud ecoresponsable.	UP5	2,5%
	5.3 Crear i emprar materials autoconstruïts actuant des d'una perspectiva ecosostenible i comunitària de l'entorn.	UP4	5%
	5.4 Participar activament en les dinàmiques i activitats plantejades gestionant adequadament les	TOTES	10%

	emocions i les relacions socials.		
	5.5 Desenvolupar comportaments responsables amb el patrimoni cultural i natural de les Illes Balears promovent-ne l'ús per a l'exercici i la relaxació.	UP5	2,5%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

CA	SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
1.1	- A. Anàlisi dels conceptes bàsics: activitat física, exercici físic, condició física, salut i qualitat de vida. - A. Efectes positius i riscos de la pràctica regular d'exercici físic sobre la forma física i la salut. - A. Activitats relacionades amb hàbits saludables (postura, relaxació, respiració). - A. Tècniques de relaxació: estratègies per a la gestió de l'estrès i l'impacte en la salut mental. - C. Activitats lúdiques i la seva relació amb les habilitats socials. Esport i temps lliure, influència en la cultura i desenvolupament social.	UP1	1r
1.2	- E. Oci i temps lliure: activitat física en la societat. - E. Oferta social dels possibles esports o activitats físiques practicables en el nostre entorn. - E. L'esport en la societat contemporània: concepte, evolució i les seves	UP5	3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	manifestacions (esport espectacle, competitiu, educatiu, adaptat, recreatiu, etc.). - E. Impacte de determinades activitats en el medi ambient i actuacions per la cura de l'entorn.		
1.3	- D. Planificació i organització d'activitats fisicoesportives. - D. Disseny de sessions i seqüències didàctiques senzilles: objectius, continguts, metodologia i avaluació.	UP4	2n
1.4	- D. Organisme i institucions esportius: Consell Superior d'Esports, entitats esportives (federacions, clubs, agrupacions esportives escolars, etc.). - D. Planificació i organització d'activitats fisicoesportives.	UP6	3r
1.5	- A. Aplicació dels criteris bàsics d'actuació i pràctica de maniobres bàsiques de primers auxilis: valoració primària i secundària. - A. Pautes per a la recuperació de lesions amb l'activitat física - A. Activitats relacionades amb hàbits saludables com la postura, la relaxació i la respiració.	UP3	2n
1.6	- A. Tècniques de relaxació. Estratègies per a la gestió de l'estrès i l'impacte en la salut mental. - A. Atenció plena (mindfulness), ioga, dinàmiques de gestió grupal - A. Activitats relacionades amb hàbits saludables com la postura, la relaxació i la respiració.	UP1	1r
2.1	- C. Situacions psicomotrius. - C. Situacions sociomotrius d'oposició, de cooperació i d'oposició-col·laboració. - C. Situacions motrius en entorn amb incertesa. - C. Activitats físiques artisticoexpressives. - C. Quasijocs, esports i jocs tradicionals. - C. Valors individuals, socials i mediambientals: joc net, treball en equip, confiança en un mateix, respecte a les normes, participació democràtica,	UP4	2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	autonomia i iniciativa personal, respecte a la diversitat, conductes sostenibles i ecològiques. - C. Resiliència i actitud positiva davant l'esforç i la superació. - C. Activitats lúdiques i la seva relació amb les habilitats socials. Esport i temps lliure, influència en la cultura i desenvolupament social.		
2.2	- D. Planificació i organització d'activitats físicoesportives. - D. Disseny de sessions i seqüències didàctiques senzilles: objectius, continguts, metodologia i avaluació. - C. Situacions psicomotrius. - C. Situacions sociomotrius d'oposició, de cooperació i d'oposició-col·laboració. - B. Principis i lleis que regulen l'entrenament. - B. Les capacitats físiques condicionals i coordinatives.	UP2	1r
3.1	- C. Situacions sociomotrius d'oposició, de cooperació i d'oposició-col·laboració. - C. Situacions motrius en entorn amb incertesa. - D. Conceptes bàsics de la ciència de l'acció motriu relacionats amb l'educació física.	UP2	1r
3.2	- D. Disseny de sessions i seqüències didàctiques senzilles: objectius, continguts, metodologia i avaluació. - D. Planificació i organització d'activitats físicoesportives. - C. Valors individuals, socials i mediambientals: joc net, treball en equip, confiança en un mateix, respecte a les normes, participació democràtica, autonomia i iniciativa personal, respecte a la diversitat, conductes sostenibles i ecològiques. - D. L'educació física: evolució històrica, finalitats i perspectives actuals.	UP2	1r
4.1	- B. Anatomia i fisiologia de l'exercici físic. - B. Fenòmens bàsics d'adaptació de l'organisme a l'exercici. - Anàlisi i reflexió sobre els hàbits alimentaris i disseny de dietes equilibrades. - B. Neurociència – exercici físic, memòria i aprenentatge	UP1	1r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

4.2	- B. Principis i lleis que regulen l'entrenament. - B. Les capacitats físiques bàsiques condicionals i coordinatives. - B. Sistemes d'entrenament de les capacitats físiques. - Disseny d'un programa de condicionament físic adaptat a les necessitats personals. - B. Avaluació de la condició física mitjançant proves objectives.	UP1	1r
4.3	- D. Estudis, sortides professionals de l'àmbit de l'activitat física i l'esport i proves físiques d'accés. - D. L'educació física: evolució històrica, finalitats i perspectives actuals.	UP6	3r
5.1	- C. Valors individuals, socials i mediambientals: joc net, treball en equip, confiança en un mateix, respecte a les normes, participació democràtica, autonomia i iniciativa personal, respecte a la diversitat, conductes sostenibles i ecològiques. - C. Resiliència i actitud positiva davant l'esforç i la superació.	TOTES	1r, 2n i 3r
5.2	- E. Impacte de determinades activitats en el medi ambient i actuacions per a la cura de l'entorn. - A. Mobilitat sostenible.	UP5	3r
5.3	- E. Autoconstrucció i reciclatge de materials.	UP4	2n
5.4	- C. Activitats lúdiques i la seva relació amb les habilitats socials. Esport i temps lliure, influència en la cultura i desenvolupament social. - C. Resiliència i actitud positiva davant l'esforç i superació. - A. Tècniques de relaxació. Estratègies per a la gestió de l'estrès i l'impacte en la salut mental.	TOTES	1r, 2n i 3r
5.5	- E. L'univers lúdic balear (ball de bot, foguerons, etc.). - C. Activitats lúdiques i la seva relació amb les habilitats socials. Esport i temps lliure, influència en la cultura i desenvolupament social.	UP5	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús de **diaris d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma. Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

En l'àrea d'Educació Física, la **dimensió pràctica motriu** és el principal mitjà a través del qual es desenvolupen i s'evidencien les competències específiques del currículum. Per tant, l'avaluació ha de prioritzar l'observació sistemàtica de l'alumnat en situacions motrius reals o simulades, tot valorant aspectes com:

- L'execució tècnica i tàctica de les habilitats motrius.
- L'autonomia i la presa de decisions en situacions de joc o d'activitat física.
- La participació activa, la cooperació i el respecte a les normes.
- L'aplicació d'hàbits saludables relacionats amb la condició física i el benestar.
- L'actitud, l'esforç i la capacitat de superació personal.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Entre les **eines d'avaluació específiques de la part pràctica** s'inclouen:

- **Registres diaris sobre aspectes higiènics, participatius i de comportament o respecte en general.**
- **Fitxes d'observació i graelles de seguiment motriu.**
- **Proves pràctiques de condició física** adaptades als criteris curriculars.
- **Tasques competencials o situacions d'aprenentatge** on l'alumnat aplica estratègies motrius (per exemple, jocs d'equip, circuits o reptes cooperatius).
- **Dossiers o diaris d'aprenentatge**, on l'alumne reflexiona sobre la seva pràctica, l'esforç i la millora personal.
- **Autoavaluacions i coavaluacions motrius**, que fomenten la reflexió sobre el propi rendiment i el respecte vers els companys; **de la impartició de classes, l'organització i la gestió de sessions d'activitat física**, així com **de les activitats d'expressió corporal i les realitzades en el medi natural.**

Aquest enfocament assegura una **avaluació integral**, on la part pràctica, actitudinal i conceptual s'interrelacionen per valorar el progrés global de l'alumnat, en coherència amb les **competències específiques de l'àrea d'Educació Física** establertes pel currículum de les Illes Balears.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit, mitjà i gran grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals. A Educació Física, aquestes estratègies s'apliquen especialment en activitats d'equip, reptes cooperatius i projectes on l'alumnat ha de coordinar-se, prendre decisions compartides i valorar la contribució dels companys.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions. A l'àrea d'EF, això es

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

concreta en la recerca sobre hàbits saludables, la relació entre activitat física i benestar o l'anàlisi crítica de models corporals i estereotips socials, entre d'altres coses.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades. A Educació Física, aquestes situacions d'aprenentatge poden incloure la creació de circuits de condició física, la planificació d'activitats al medi natural, la preparació d'una coreografia d'expressió corporal o la dinamització d'una sessió per a altres grups.

Metodologies inductives i motrius

S'ofereixen experiències pràctiques, jocs, reptes i resolució de situacions motrius per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència. Aquest enfocament permet que el coneixement sorgeixi de la vivència corporal i de la reflexió posterior, promovent l'aprenentatge significatiu i funcional.

Pràctiques i treball de camp

En Educació Física, aquestes pràctiques s'entenen com activitats d'observació i experimentació en entorns reals —tant al gimnàs, pistes poliesportives, com al pati o en espais naturals— on l'alumnat mesura, registra i analitza variables com la freqüència cardíaca, el temps, la distància o l'esforç percebut, o diferents aspectes tècnics i tàctics dels jocs i esports realitzats, inclòs seqüències motrius i passos de possibles activitats d'expressió corporal. D'altra banda, les sortides al medi natural, activitats d'orientació o rutes saludables permeten connectar la teoria amb la pràctica i fomenten el respecte per l'entorn.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica s'incorpora com a eina transversal per analitzar textos, infografies o materials audiovisuals relacionats amb la salut, l'activitat física o l'esport. El diari de lectura o de pràctica permet a l'alumnat registrar reflexions, objectius personals, emocions i aprenentatges, fomentant la metacognició i l'expressió escrita.

Dins el marc del pla lector del centre, l'alumnat **de batxillerat** disposa de **mitja hora diària de lectura**, temps que també s'aprofita per **complementar els aprenentatges de l'àrea d'Educació Física**. Durant aquestes sessions, els alumnes accedeixen a materials publicats al **Google Classroom** del departament: **textos divulgatius, fragments d'articles científics,**

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

notícies d'actualitat, presentacions teòriques o materials audiovisuals relacionats amb la salut, la condició física, l'activitat esportiva, l'expressió corporal o el medi natural.

Aquest espai permet treballar **criteris d'avaluació de caràcter més teòric**, afavorir la **comprensió lectora i la reflexió crítica**, i fomentar **l'autonomia personal i l'aprenentatge continuat**. A més, possibilita la connexió entre la pràctica motriu i els **coneixements conceptuals i actitudinals** que sustenten un estil de vida actiu i saludable.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com les graelles de seguiment motriu, les rotllanes de preguntes guiades, les posades en comú i les tasques escrites de reflexió ajuden a consolidar aquesta pràctica.

En Educació Física, es potencia la reflexió sobre continguts com:

- Millora personal: autopercepció del rendiment i establiment d'objectius de superació.
- Gestió de l'esforç i participació: capacitat de regular l'activitat i implicació dins del grup.
- Estereotips i models corporals: tipologies predominants en la societat, anàlisi crítica dels mitjans, efectes negatius dels models estètics predominants i trastorns associats (complex d'Adonis, anorèxia, bulímia, etc.).
- Cura del cos: pràctiques perilloses i falses creences sobre el cos i l'activitat física.
- Salut social i ètica: suplementació, dopatge, riscos i condicionants ètics en l'esport.
- Salut mental: exigències i pressions de la competició, gestió d'emocions i identitat corporal.
- Joc net i cooperació: valors de respecte, treball en equip i presa de decisions ètiques en activitats motrius.

Resumint, les **rotllanes amb preguntes guiades** permeten que l'alumnat expressi les seves idees i contrasti opinions, mentre que les **posades en comú** faciliten el **debat** i la construcció col·laborativa del coneixement. Les **tasques escrites** de reflexió permeten respondre preguntes sobre aspectes com els beneficis de l'activitat física per a la salut i el rendiment, possibles aplicacions al seu propi programa d'entrenament o esport, o aspectes relacionats entre activitat física, gènere i equitat, entre d'altres coses.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Així doncs, l'alumnat pot integrar els coneixements pràctics, conceptuals i actitudinals, promovent la metacognició i la consolidació d'una identitat corporal saludable, crítica i allunyada d'estereotips sexistes.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració. Es fan servir aplicacions per al registre d'activitat física, per crear vídeos d'expressió corporal, per elaborar dossiers digitals o per analitzar moviments. Plataformes de treball col·laboratiu i carpetes d'aprenentatge digitals permeten documentar el progrés i compartir evidències de manera autònoma i responsable.

Metodologies específiques de l'àrea d'Educació Física

D'acord amb el Decret 43/2025, l'ensenyament de l'Educació Física es fonamenta en metodologies actives i vivencials que parteixen de l'experiència corporal com a base de l'aprenentatge. Les estratègies principals inclouen:

- Aprenentatge motor per descobriment i resolució de problemes motrius.
- Rotació de rols i responsabilitats en la conducció i organització d'activitats.
- Autoavaluacions i coavaluacions de la pròpia pràctica motriu, de la impartició de classes, de la gestió de sessions d'activitat física, de les activitats d'expressió corporal i de les sortides al medi natural.
- Aprenentatge entre iguals, on l'alumnat actua com a observador, entrenador o dinamitzador.
- Interdisciplinarietat i connexió amb altres àmbits (biologia, salut, sostenibilitat, art, etc.).
- Atenció a la diversitat motriu i emocional, adaptant les tasques per garantir la participació inclusiva de tot l'alumnat.

Aquest conjunt d'estratègies pretén fomentar la competència motriu, la salut integral, la convivència i la sostenibilitat, tot contribuint al desenvolupament de les competències clau i específiques de l'àrea segons el currículum vigent.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació d'Educació Física estan dissenyades des del **Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA)**, amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una **avaluació inicial motriu i teòrica** que permetrà conèixer els coneixements previs, el punt de partida en condició física, habilitats motrius i estratègies d'aprenentatge de cada alumne. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA i adaptades a l'àrea d'Educació Física, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:
 - Vídeos demostratius de tècniques i habilitats motrius.
 - Esquemes, gràfics i mapes conceptuals sobre condició física, salut i hàbits saludables.
 - Textos adaptats, articles o fragments de notícies sobre esport i activitat física.
 - Petits projectes pràctics, activitats cooperatives i dinàmiques en grup.
 - Portafolis i dossiers digitals amb evidències del progrés motor i conceptual.
 - Activitats manipulatives i digitals que permetin l'experimentació i la simulació de situacions motrius.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**, adaptant-les a les preferències i característiques de cada alumne:
 - Produccions escrites o digitals sobre reflexions, programes d'entrenament o estratègies de joc.
 - Produccions orals o exposicions de plans d'activitat física.
 - Produccions pràctiques: demostració de moviments, circuits de condició física, coreografies d'expressió corporal o activitats al medi natural.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Produccions creatives, com el disseny de jocs o activitats cooperatives.

- **Atenció a l'alumnat amb necessitats específiques i alumnes lesionats de llarga durada:**

- Adaptació de les activitats motrius i pràctiques segons el nivell físic i les limitacions de cada alumne.
- Assignació de rols i funcions complementàries dins de la sessió: **àrbitre, col·laborador, anotador, examinador, responsable del material**, entre altres, que permeten participar activament i aprendre des d'altres perspectives.
- Transformació de criteris pràctics en activitats teòriques, de manera que els alumnes puguin **avaluar coneixements i competències**, encara que no puguin realitzar la pràctica física completa.

- **Ajust de la complexitat i del suport** per donar resposta als diferents nivells curriculars:

- **Enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats:** reptes físics addicionals, tasques d'anàlisi tàctica, planificació de sessions o recerca sobre activitat física i salut.

Adaptacions per a l'alumnat amb necessitats educatives especials: ajust de càrrega física, modificació de normes, suport visual o tàctil, activitats cooperatives inclusives, ús d'eines digitals d'ajuda o orientació individualitzada.

Les **mesures de reforç i suport** s'articulen en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent **l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant**.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al **Pla Educatiu Personalitzat (PEP)**, que servirà de guia per assegurar una resposta **personalitzada dins d'un marc inclusiu**, garantint l'accés efectiu a les activitats pràctiques, teòriques i reflexives de l'àrea d'Educació Física.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT	No hi haurà sortides.		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- **Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents** per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- **Informar les famílies** de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- **Establir, des del departament, les accions concretes** que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els **objectius acadèmics establerts**.

Batxillerat: Procediment de recuperació

1. Seguiment del currículum pendent

L'alumnat que no superi l'optativa d'Activitat Física, Oci i Salut de 2n de Batxillerat en sessió ordinària, haurà de presentar-se a la sessió extraordinària al mes de juny.

2. Comunicació i recursos

- El procediment es comunicarà a l'alumne al finalitzar la sessió d'avaluació ordinària.
- Se li especificaran les **proves pràctiques i teòriques** que haurà de desenvolupar, amb les dates determinades.
- L'alumnat haurà d'adherir-se a un **Classroom de 2n Batxillerat** per lliurar les tasques i materials assignats.

3. Recuperació i avaluació

- El dia de la recuperació de pendents (previsiblement al mes de juny), l'alumnat haurà de demostrar coneixements **teòrics i pràctics** del curs pendent.
- L'objectiu és garantir que pugui assolir les competències establertes, amb la possibilitat d'un **nou intent en la recuperació** si no supera la prova inicial.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats de programació.

PROGRAMACIÓ GENERAL DEL DEPARTAMENT ECONOMIA CURS 2025 – 2026**1. ASSIGNACIÓ D'ÀREES I GRUPS**

Professorat	Àrea, Matèria o Mòdul	Grup
Ana Villaplana Aznar	Suport a Matemàtiques (3h, 1h a cada grup) Cooperació i serveis a la comunitat (2h) Economia i Emprenedoria (3h) Formació i orientació personal i professional (3h) Economia (4h)	E2C, E2E, E2F E2EF E4BCDEF E4CEF, E4ABC B1BC
Francisca Fornés Sacarés	Taller de consum responsable (2h) Economia i Emprenedoria (3h) Formació i orientació personal i professional (3h) Empresa i disseny de models de negoci (4h)	E3ABC, E3DEF E4ABC, E4DEF E4BCDEF B2B

Les reunions del Departament es duran a terme segons la següent taula:

Reunió Departament	
Ana Villaplana Aznar	Dijous 10.30 a 11.20h
Francisca Fornés Sacarés	

I l'atenció a les famílies serà la següent:

Atenció a Famílies	
Ana Villaplana Aznar	Dimarts de 11.20 a 12.10h
Francisca Fornés Sacarés	Divendres de 10.30 a 11.20h

2. PROGRAMACIONS DE LES DIFERENTS MATÈRIES DEL DEPARTAMENT D'ECONOMIA

- Programació de Cooperació i Serveis a la Comunitat (CSC) de 2n ESO
- Programació de Taller de Consum Responsables (TFCR) de 3r ESO
- Programació d'Economia i Emprenedoria (EIE) de 4t ESO
- Programació de Formació i Orientació Professional i Personal (FOPP) de 4t ESO
- Programació d'Economia (ECO) de 1r de Batxillerat
- Programació d'Empresa i Disseny de Models de Negoci (EMDN) de 2n de Batxillerat

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 2n ESO DE COOPERACIÓ I SERVEIS A LA COMUNITAT

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1. Entendre la importància dels hàbits saludables i sostenibles basant-se en els sabers científics per adoptar-los i promoure'ls en el seu entorn.	CA 1.1 Proposar i adoptar hàbits individuals i col·lectius sostenibles analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes basant-se en els coneixements adquirits i la informació disponibles.	UP 2 UP 10
	CA 1.2 Proposar i adoptar hàbits individuals i col·lectius saludables analitzant d'una manera crítica les activitats pròpies i alienes (alimentació, higiene, postura corporal, activitat física...), amb una actitud crítica, basant-se en els coneixements adquirits.	UP 3 UP 11
	CA 1.3 Interpretar el paisatge de forma crítica analitzant els seus elements i reflexionant sobre l'impacte ambiental i els riscos naturals derivats de les accions humanes.	UP 1 UP 2 UP 5
CE 2. Indagar, argumentar, dissenyar i elaborar produccions pròpies sobre problemàtiques que ens envolten, que siguin de caire social, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències i que contribueixi a la construcció de la	CA 2.1 Identificar, valorar i mostrar interès pels principals problemes i reptes que afecten la societat.	UP 1 UP 2 UP 5 UP 6

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca](#) | [Educació Secundària i Batxillerat](#)

pròpia identitat i valorar el conjunt de la societat.		UP 9
	CA 2.2 Argumentar de forma crítica sobre els problemes socials que envolten l'alumne, per exemple: desigualtat social, crisi energètica, massificació, impactes ambientals... mitjançant els coneixements adquirits, contrastant i valorant fonts diverses.	UP 1 UP 2 UP 6 UP 9 UP 11
CE 3. Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del nostre entorn que impliquin una necessitat d'intervenció, usant fonts diverses per adquirir coneixements per elaborar i expressar respostes en diversos formats.	CA 3.1 Elaborar i expressar continguts propis en diferents formats mitjançant la recerca i la selecció.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6 UP 7 UP 8 UP 9 UP 10 UP 11
	CA 3.2 Contrastar i fonamentar els arguments sobre temes i esdeveniments del nostre entorn.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6 UP 7 UP 8 UP 9

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		UP 10 UP 11
	CA 3.3 Tractar i presentar la informació objecte de recerca.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6 UP 7 UP 8 UP 9 UP 10 UP 11
CE 4. Conèixer i participar de forma activa en diferents òrgans del context escolar (comissions, assemblea de delegats, consell escolar, voluntariat dins del centre...).	CA 4.1 Prendre consciència de la quantitat d'òrgans del context escolar que envolten l'alumne.	UP 8
	CA 4.2 Conèixer les funcions i competències dels òrgans del context escolar.	UP 8
	CA 4.3 Contribuir i participar en el funcionament dels diferents òrgans escolars.	UP 6 UP 8
CE 5. Conèixer i col·laborar amb les entitats de voluntariat de l'entorn i amb els canals de participació ciutadana, tant els institucionals com els d'ONG i l'associacionisme juvenil.	CA 5.1 Prendre consciència de la quantitat de voluntariat que envolta l'alumne mitjançant l'estudi de diferents tipus d'entitats.	UP 4
	CA 5.2 Conèixer les funcions i competències del voluntariat que envolta l'alumne.	UP 4

	CA 5.3 Promoure el funcionament de projectes dins d'aquestes entitats de voluntariat amb una implicació personal.	UP 4
CE 6. Desenvolupar una actitud d'atenció i servei, practicant l'escolta activa, cooperant entre col·lectius separats generacionalment i amb col·lectius vulnerables, per afavorir l'autoestima personal.	CA 6.1 Desenvolupar i demostrar una actitud de respecte i cooperació cap a altres generacions i cap a col·lectius vulnerables.	UP 6 UP 7
	CA 6.2 Contribuir activament al desenvolupament de projectes en el marc de l'àmbit sociocomunitari de referència per als alumnes, adreçats, principalment, a entitats del tercer sector.	UP 4

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Emergència climàtica: canvis climàtics, escalfament global, cimeres del clima (CUP). - Seguretat vial i mobilitat sostenible.	UP 1 Emergència climàtica.	1r TRIM
- Consum responsable: esgotament dels recursos naturals, contaminació dels recursos naturals, consumisme.	UP 2 Consumisme o consum responsable	1r TRIM
- Vida activa i hàbits saludables. Salut física. Salut social. Salut Mental.	UP 3 Salut i Benestar	1r TRIM

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Entitats de voluntariat: ONG, canals de participació ciutadana, associacionisme juvenil.	UP 4 ONG. Voluntariat en acció	1r TRIM
- Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural.	UP 5 Patrimoni material i immaterial de les Illes balears	2r TRIM
- Igualtat. Situacions discriminatòries de les nines i de les dones en l'entorn. Rols de gènere i la seva manifestació en tots els àmbits de la societat i de la cultura. - Alteritat. Respecte i acceptació de l'altre. Comportaments no discriminatoris i contraris a qualsevol actitud diferenciadora i segregadora.	UP 6 Igualtat de gènere	2r TRIM
- Escolta activa entre generacions i col·lectius vulnerables.	UP 7 Escolta activa intergeneracional	2n TRIM
- Conèixer els diferents òrgans del centre escolar.	UP 8 Funcionament del centre escolar	2n TRIM
- Tècniques de la informació. Seguretat i benestar digital.	UP 9 Seguretat digital	3r TRIM
- Biodiversitat. Riquesa i valor natural i cultural. - Consciència ambiental, respecte, protecció i cura dels éssers vius i del planeta.	UP 10 Adopta un ésser viu	3r TRIM
- Identificació i gestió de les emocions i la seva repercussió en comportaments individuals i col·lectius. Educació emocional.	UP 11 Surfejar les emocions	3r TRIM

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix **el Decret 42/2025**, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, i amb el que disposa **l'Ordre 27/2025**, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 140, de 23 d'octubre de 2025), l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global, formativa i competencial.

Aquesta s'orientarà a valorar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació associats a les competències específiques de la matèria.

L'avaluació es durà a terme a partir de diferents evidències d'aprenentatge, recollides al llarg del procés educatiu, mitjançant instruments diversos com proves escrites, tasques, activitats pràctiques, treballs individuals o en grup, exposicions orals i projectes.

Per a la qualificació trimestral i final, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments d'avaluació:

- **Tasques finals o de síntesis: 70 %**
- **Tasques formatives o parcials: 30 %**

Aquesta distribució permet valorar tant els coneixements conceptuals com les habilitats pràctiques i competencials, assegurant una avaluació equilibrada i coherent amb els objectius de la matèria i amb el desenvolupament competencial de l'alumnat.

En aquelles unitats de programació en què només hi hagi una prova o una tasca per avaluar els criteris corresponents, aquesta activitat tindrà una ponderació del 100 %. Aquesta mesura garanteix que, en situacions amb una única evidència d'avaluació, el resultat obtingut reflecteixi de manera justa i proporcional el grau d'assoliment dels criteris de la unitat.

Les diferents evidències es qualificaran mitjançant rúbriques, escales de valoració o altres instruments coherents amb els criteris d'avaluació i els sabers bàsics corresponents.

La qualificació final de cada trimestre i del curs s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta qualificació reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, així com el progrés individual mostrat per l'alumne o alumna al llarg del procés d'aprenentatge.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5.** La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el

seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 30 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura i diari de lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (PUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el PUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO		Sortida centre de dia o residència	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE TALLER DE FINANCES I CONSUM RESPONSABLE DE 3R ESO

1. Competències específiques i Criteris d'avaluació organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Prendre consciència que les relacions econòmiques entre les llars, les empreses i les administracions públiques generen fluxos de renda que responen a les seves necessitats o capacitats de finançament, reconeixent que aquests fluxos poden ser prestats o invertits en el temps, valorant la idoneïtat de realitzar-ne una adequada planificació i estudiant les diverses formes de diners, els seus usos i la seva gestió per part dels intermediaris financers, comprenent que s'ha de realitzar dins d'un marc ètic.	CA 1.1 Explicar i representar les relacions econòmiques entre llars, empreses i administracions públiques en l'entorn pròxim.	UP01
	CA 1.2 Descriure els diners i les seves diferents formes, representant els seus usos en la satisfacció de les necessitats	UP02

	personals i valorant el paper del sistema financer com a canal de l'elevat nombre de transaccions econòmiques a nivell global.	
	CA 1.3 Conèixer el procés d'emissió dels diners, distingint diners en efectiu de diners en dipòsits, com també els mitjans més habituals de pagament i els diferents tipus de targetes bancàries.	UP02
	CA 1.4 Reflexionar sobre les diverses formes d'utilització dels diners, expressant una actitud positiva cap a l'estalvi, considerant-lo com a mitjà per invertir i aconseguir diferents objectius personals.	UP02
CE 2 Identificar el concepte de tipus d'interès, distingint el seu paper en les lleis de capitalització, duent a terme càlculs que condueixin a establir els resultats d'operacions bàsiques de préstec, inversió i assegurança, coneixent la naturalesa i finalitat dels corrents monetaris que generen.	CA 2.1 Diferenciar entre els principals productes financers que ofereixen les entitats financeres als particulars, raonar perquè es paguen o reben interessos i valorar els avantatges i inconvenients per a cadascuna de les alternatives, a més de l'oportunitat d'usar-los amb garantia i responsabilitat.	UP04 UP05
	CA 2.2 Comprendre les causes per les quals s'originen els interessos i com es generen en funció de la llei de capitalització emprada, resolent, mitjançant activitats de taller, problemes reals d'operacions de préstec i inversió, reconeixent els elements implicats.	UP04 UP05
	CA 2.3 Descriure la inflació i identificar com afecten els productes d'estalvi i préstec, en un entorn pròxim, i valorar-ne les conseqüències econòmiques i socials.	UP04

	CA 2.4 Conèixer el concepte de mutualització, descrivint mitjançant casos pràctics a l'aula el seu funcionament i utilitat, reconeixent el paper de les entitats asseguradores com a intermediaris financers.	UP04
CE 3 Conèixer el paradigma del consum responsable o conscient, identificant els beneficis personals i valorant les conseqüències que té per a la societat, el medi ambient i les relacions laborals una ciutadania preocupada pels seus actes de compra, sent conscients de la necessitat de prendre decisions racionals i de mostrar comportaments d'acord amb una comprensió adequada dels missatges publicitaris, analitzant la creació de valor afegit de l'activitat productiva i sent crítics amb l'obsolescència programada.	CA 3.1 Valorar positivament el consum responsable o conscient com una eina per tallar el canvi climàtic, la desigualtat social i combatre la precarietat del mercat laboral, promovent actituds socialment responsables en l'entorn pròxim.	UP08
	CA 3.2 Interioritzar la responsabilitat, com a persones individuals, a l'hora de cuidar i millorar l'entorn i la qualitat de vida de la col·lectivitat, com també la responsabilitat dels poders públics de dictar normes perquè l'economia sigui sostenible, solidària i respectuosa amb els drets humans.	UP08
	CA 3.3 Entendre el consum com un acte conscient, premeditat i crític subjecte a la influència de la publicitat, davant el qual hem de valorar l'austeritat com a alternativa al malbaratament, els impactes sobre la pròpia salut i les condicions socials i ecològiques en les quals ha estat elaborat un producte o un servei.	UP08

	CA 3.4 Gestionar problemes vinculats a l'entorn real proposant solucions sostenibles mitjançant actuacions individuals o col·lectives que es tradueixin en millores per a la societat.	UP08
CE 4 Conèixer què és un pressupost personal, planificant-lo i duent-ne a terme una gestió efectiva, identificant i classificant despeses i ingressos, com també plantejant el lloc que l'estalvi hi ha d'ostentar i sent capaç de llegir i entendre els documents que actuen de suport d'ingressos i despeses, com el contracte de treball, la nòmina, les factures i rebuts de compra o préstec, tiquets, els contractes de lloguer, d'assegurança i els fulls de reclamació, valorant, a més, les opcions reservades per capitalitzar els estalvis a través d'actius financers, una vegada analitzades i comparades les seves característiques de risc, rendibilitat i liquiditat, en un entorn d'inversió diversificat.	CA 4.1 Elaborar i utilitzar el pressupost personal com a instrument per millorar les finances personals, utilitzant plantilles o aplicacions per calcular, en situacions quotidianes, els diferents tipus d'ingressos i despeses i la seva evolució, identificant aquelles despeses més elevades o no necessàries, determinant la necessitat d'incrementar els ingressos, avaluant la capacitat d'endeutament i establint un pla d'estalvi davant possibles situacions imprevistes.	UP03
	CA 4.2 Preparar els documents relacionats amb una operació simulada de compravenda, com ara factures, albarans i rebuts.	UP06
	CA 4.3 Diferenciar i seleccionar entre diferents productes financers, oferts per entitats financeres de l'entorn pròxim, aquells que millor s'adaptin a diferents finalitats d'estalvi, coneixent la relació entre rendibilitat i risc i les condicions de liquiditat pactades.	UP04
	CA 4.4 Resoldre, a manera de reptes plantejats, situacions	UP06

	relacionades amb un contracte de treball i una nòmina, i investigar i seleccionar aquella informació que considera rellevant per resoldre de manera argumentada els reptes plantejats, de manera individual o en col·lectivitat.	
CE 5 Valorar i relacionar l'impuls de l'esperança de vida, en néixer i als 65 anys, amb l'augment en les taxes d'escolarització i en la cobertura sanitària, comprenent i estudiant els pilars bàsics sobre els quals se sustenta l'Estat del Benestar, determinant la importància de l'estalvi personal, la solidaritat entre generacions com a marc del nostre sistema públic de pensions i reconeixent el paper crucial que juguen els impostos dins el nostre sistema de benestar.	CA 5.1 Comprendre el concepte d'esperança de vida i analitzar la seva relació amb les polítiques bàsiques de l'estat del benestar, com l'educació i sanitat públiques.	UP07
	CA 5.2 Prendre consciència sobre la importància de l'estalvi per afrontar els diferents períodes que es donen en el cicle financer individual, al llarg de la vida.	UP07 UP04
	CA 5.3 Reconèixer la importància del sistema públic de pensions, descrivint el seu funcionament bàsic i valorant la solidaritat entre generacions, sabent calcular, emprant tècniques de taller i a partir de supòsits simplificats, la pensió de jubilació.	UP07
	CA 5.4 Reconèixer la importància dels impostos; distingir els impostos bàsics i dur a terme càlculs quotidians d'IRPF i IVA.	UP07
CE 6 Utilitzar el concepte d'economia circular per proposar mesures de consum responsable, estalvi	CA 6.1 Conèixer el concepte d'economia circular, valorant els impactes ambientals (petjades de carboni, hídrica i energètica)	UP08

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

personal i eficiència domèstica, valorant les conseqüències positives sobre l'entorn local, regional i global, sent conscient dels reptes als quals s'enfronta la transició verda quant a noves relacions de treball, lluita contra la pobresa i desigualtat, i bretxes de gènere, coneixent els drets dels consumidors i dels treballadors dins del marc dels Objectius de Desenvolupament Sostenible i de les actuacions de les polítiques públiques nacionals i internacionals, sense perdre de vista les aportacions de l'administració regional.	de totes les etapes del cicle de vida del producte, sent conscient de la importància d'evolucionar cap a aquest sistema.	
	CA 6.2 Valorar la necessitat d'una transició energètica, identificant-ne els principals reptes, tant a l'entorn pròxim com a nivell internacional, reconeixent les repercussions globals dels actes individuals.	UP08
	CA 6.3 Estudiar els drets dels consumidors i dels treballadors, analitzant les diferents institucions que s'encarreguen de la seva defensa a la nostra comunitat autònoma, coneixent la relació causal consum-treball a fi d'avançar cap a models sostenibles que eliminin les bretxes salarials.	UP08
	CA 6.4 Comprendre els Objectius de Desenvolupament Sostenible i valorar-ne la importància en el futur desenvolupament de l'economia i la societat, analitzant les actuacions que s'estan duent a terme a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears per a la seva consecució i compliment.	UP08

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Economia. Cost d'oportunitat. La necessitat de triar.	UP01: Qui són els agents econòmics?	1r
- El bescanvi i l'origen dels diners. Les primeres monedes i bitllets. Els primers bancs. - Funcions dels diners. Tipus de diners.	UP02: Han existit sempre els diners?	1r
Finances personals. Procedència dels ingressos i principals despeses. Pla d'estalvi: objectius financers. Pressupost personal.	UP03: Ingressos i despeses, qui guanya la partida?	1r
- El sistema financer: la funció d'intermediació entre els estalviadors i aquells que cerquen finançament. - La importància de l'estalvi. Fons d'emergència. La relació entre estalvi i inversió. - La inflació: conseqüències en les finances. - La inversió i les seves característiques: la rendibilitat, el risc i el termini. - Principals productes bancaris operatius. Compte a la vista i targetes bancàries, de debit i de crèdit. L'IBAN. - Principals productes bancaris d'estalvi: compte remunerada i dipòsit a termini. - Principals productes d'inversió: fons d'inversió, renda fixa i accions. Risc i diversificació. Rendibilitat i liquiditat. - L'endeutament responsable. Préstec personal i préstec hipotecari. Les	UP04: On guardam els diners?	2n

- targetes giratòries d'interessos. - L'assegurança: principals assegurances personals.		
- El sistema financer: la funció d'intermediació entre els estalviadors i aquells que cerquen finançament. - El cicle de l'estalvi: capitalització simple i capitalització composta. Penalització per recuperar els diners abans del termini establert. - Principals productes bancaris operatius. Compte a la vista i targetes bancàries, de debit i de crèdit. L'IBAN. - Principals productes bancaris d'estalvi: compte remunerada i dipòsit a termini. - Principals productes d'inversió: fons d'inversió, renda fixa i accions. Risc i diversificació. Rendibilitat i liquiditat. - L'endeutament responsable. Préstec personal i préstec hipotecari. Les targetes giratòries d'interessos. - L'assegurança: principals assegurances personals.	UP05: L'interès el motor de les finances	2n
Drets i obligacions dels consumidors. Tràmits quotidians: contracte de subministrament elèctric, contracte d'un préstec personal, contracte de treball, la meua nòmina, principals factures i rebuts, contracte d'una assegurança.	UP06: Què trobem en el món laboral?	2n
- L'esperança de vida i l'estalvi. Necessitats financeres al llarg de la vida. El sistema públic de pensions i la solidaritat intergeneracional. - Els impostos i la seva finalitat.	UP07: Impostos i pensions, són sostenibles	3r
- Consum responsable. Beneficis individuals i socials. Perjudicis mediambientals i socials. La presa racional de decisions. Gestió eficient dels nostres diners. - La influència de la publicitat i dels continguts de les xarxes socials en els	UP08: El planeta en joc: mou fitxa cap a una economia circular	3r

hàbits de consum. Les compres per impuls. Consumisme vs felicitat. L'economia conductual. La cultura d'usar i llençar. L'obsolescència programada. • Iniciatives públiques a les Illes Balears per promoure un consum responsable. • La banca ètica. Finances ètiques. • Consum i sostenibilitat: cap a una economia circular. La relació entre tecnologia i sostenibilitat. Eficiència domèstica (alimentació, energia, climatització...). Transició energètica. Drets del consumidor. Defensa del consumidor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. • Treball i sostenibilitat: cap a una economia justa. Noves relacions de treball. Drets dels treballadors. Igualtat i bretxa salarial. • Polítiques públiques i objectius de desenvolupament sostenible. Reptes i fites de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en aquesta matèria.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix **el Decret 42/2025**, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, i amb el que disposa **l'Ordre 27/2025**, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 140, de 23 d'octubre de 2025), l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global, formativa i competencial.

Aquesta s'orientarà a valorar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació associats a les competències específiques de la matèria.

L'avaluació es durà a terme a partir de diferents evidències d'aprenentatge, recollides al llarg del procés educatiu, mitjançant instruments diversos com proves escrites, tasques, activitats pràctiques, treballs individuals o en grup, exposicions orals i projectes.

Per a la qualificació trimestral i final, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments d'avaluació:

- **Proves escrites: 60 %**
- **Tasques, activitats i projectes: 40 %**

Aquesta distribució permet valorar tant els coneixements conceptuals com les habilitats pràctiques i competencials, assegurant una avaluació equilibrada i coherent amb els objectius de la matèria i amb el desenvolupament competencial de l'alumnat.

En aquelles unitats de programació en què només hi hagi una prova o una tasca per avaluar els criteris corresponents, aquesta activitat tindrà una ponderació del 100 %. Aquesta mesura garanteix que, en situacions amb una única evidència d'avaluació, el resultat obtingut reflecteixi de manera justa i proporcional el grau d'assoliment dels criteris de la unitat.

Les diferents evidències es qualificaran mitjançant rúbriques, escales de valoració o altres instruments coherents amb els criteris d'avaluació i els sabers bàsics corresponents.

La qualificació final de cada trimestre i del curs s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta qualificació reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, així com el progrés individual mostrat per l'alumne o alumna al llarg del procés d'aprenentatge.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5**. La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 40 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura i diari de lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:** vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, etc.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió:** produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- **Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars,** des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouen l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat i assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA d'ECONOMIA I EMPRENEDORIA DE 4T ESO

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1. Analitzar i valorar les fortaleeses i febleses pròpies i dels altres, reflexionant sobre les aptituds i gestionant de manera eficaç les emocions i les destreses necessàries, per adaptar-se a entorns canviants i dissenyar un projecte personal que generi valor per als altres.	CA 1.1 Adaptar-se a entorns complexos i crear un projecte personal original i generador de valor, partint de la valoració crítica sobre les pròpies aptituds i les possibilitats creatives, posant l'accent en les fortaleeses i febleses i aconseguint progressivament el control conscient de les emocions.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6 UP 7 UP 8
	CA 1.2 Utilitzar estratègies d'anàlisi raonada de les fortaleeses i febleses personals i de la iniciativa i creativitat pròpia i dels altres.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6 UP 7 UP 8
	CA 1.3 Gestionar de manera eficaç les emocions i destreses personals, promovent i desenvolupant actituds creatives.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		UP 8
CE 2. Utilitzar estratègies de conformació d'equips, com també habilitats socials, de comunicació i innovació àgil, aplicant-les amb autonomia i motivació a les dinàmiques de treball en diferents contextos, per constituir equips eficaços i descobrir el valor de cooperar amb altres persones durant el procés d'ideació i desenvolupament de solucions emprenedores.	CA 2.1 Constituir equips de treball basats en principis d'equitat, coeducació i igualtat entre homes i dones, actitud participativa i visualització de metes comunes, utilitzant estratègies que facilitin la identificació i optimització dels recursos humans necessaris que condueixin a la consecució del repte proposat.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6
	CA 2.2 Posar en pràctica habilitats socials, de comunicació oberta, de motivació, de lideratge i de cooperació i innovació àgil, tant de manera presencial com a distància, en diferents contextos de treball en equip.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6
	CA 2.3 Valorar i respectar les aportacions dels altres en les diferents dinàmiques de treball i fases del procés dut a terme, respectant les decisions preses de manera col·lectiva.	UP 1 UP 3 UP 5 UP 6
CE 3. Elaborar, amb sentit ètic i solidari, idees i solucions innovadores i sostenibles que donin resposta a les necessitats locals i globals detectades, utilitzant metodologies àgils d'ideació i analitzant tant els seus punts forts i febles com l'impacte que puguin generar-ne en l'entorn, per aconseguir la superació de reptes relacionats amb la preservació i cura del medi natural, social, cultural i artístic.	CA 3.1 Preservar i tenir cura del medi natural, social, cultural i artístic a partir de propostes i actuacions locals i globals que promoguin el desenvolupament sostenible, amb visió creativa, emprenedora i compromesa.	UP 3 UP 6 UP 8
	CA 3.2 Superar els reptes proposats a partir d'idees i solucions innovadores i sostenibles, avaluant-ne els avantatges i inconvenients, com també l'impacte que poguessin generar a nivell personal i en el context al qual s'adrecen.	UP 3 UP 5 UP 6 UP 8

	CA 3.3 Aplicar metodologies àgils seguint els criteris i pautes establerts en el procés de construcció d'idees creatives i sostenibles que facilitin la superació dels reptes plantejats i l'obtenció de solucions a les necessitats detectades amb sentit ètic i solidari.	UP 3 UP 5 UP 6 UP 8
CE 4. Seleccionar i reunir els recursos disponibles en el procés de desenvolupament de la idea o solució creativa proposada, incloent-hi els mitjans de producció i les fonts financeres i aplicant-ne estratègies de captació per posar en marxa el projecte que faci real la solució emprenedora.	CA 4.1 Posar en marxa un projecte viable que faci real una solució emprenedora, seleccionant i reunint els recursos materials, immaterials i digitals disponibles en el procés d'ideació creativa.	UP 8
	CA 4.2 Utilitzar amb autonomia estratègies de captació i gestió de recursos coneixent-ne les característiques i aplicant-les al procés de conversió d'idees i solucions en accions.	UP 8
	CA 4.3 Reunir, analitzar i seleccionar amb criteris propis els recursos disponibles, planificant-ne amb coherència l'organització, distribució, ús i optimització.	UP 1 UP 5 UP 8
CE 5. Presentar i exposar idees i solucions creatives, utilitzant estratègies comunicatives àgils i valorant la importància d'una comunicació efectiva i respectuosa, per transmetre missatges convincents adequats al context i als objectius concrets de cada situació i validar les idees i solucions presentades.	CA 5.1 Validar les idees i solucions presentades mitjançant missatges convincents i adequats al context i objectius concrets, utilitzant estratègies comunicatives àgils adients per a cada situació comunicativa.	UP 8
	CA 5.2 Presentar i exposar, amb claredat i coherència, les idees i solucions creatives, valorant la importància de mantenir una comunicació eficaç i respectuosa al llarg de tot el procés.	UP 8
CE 6. Comprendre aspectes bàsics de l'economia i les finances, valorant críticament el problema de	CA 6.1 Desenvolupar una idea o solució emprenedora a partir dels coneixements, destreses i actituds adquirits des de l'àmbit	UP 1 UP 3

l'escassetat de recursos i la necessitat de triar, com també els principis d'interacció social des del punt de vista econòmic per relacionar-los amb la cerca i planificació de recursos per al desenvolupament de la idea o solució emprenedora que afronti el repte plantejat de manera eficient, equitativa i sostenible.	de l'economia i les finances, relacionant-los entre ells i amb els recursos necessaris i disponibles per desenvolupar-la.	UP 5 UP 6 UP 8
	CA 6.2 Conèixer àmpliament i comprendre amb precisió els coneixements, destreses i actituds necessaris de l'àmbit econòmic i financer aplicant-los amb coherència a situacions, activitats o projectes concrets.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 8
	CA 6.3 Afrontar els reptes de manera eficaç, equitativa i sostenible, en diferents contextos i situacions, reals o simulades, transferint els sabers econòmics i financers necessaris.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 8
	CA 6.4 Valorar críticament el problema econòmic de l'escassetat de recursos i la necessitat de triar, com també els principis d'interacció social des del punt de vista econòmic, aprofitant aquest coneixement en l'afrontament eficaç de reptes.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
CE 7. Construir i analitzar de manera cooperativa, autònoma i àgil prototips innovadors i sostenibles, aplicant estratègies eficaces de disseny i execució, avaluant totes les fases del procés de manera	CA 7.1 Valorar la contribució del prototip final, tant a l'aprenentatge com al desenvolupament personal i col·lectiu, avaluant de manera crítica i ètica totes les fases del procés dut a terme, com també l'adequació de les estratègies emprades per	UP 8

crítica i ètica, validant els resultats obtinguts per millorar i perfeccionar els prototips creats i per contribuir a l'aprenentatge i el desenvolupament personal i col·lectiu.	construir-lo.	
	CA 7.2 Analitzar, de manera crítica, el procés de disseny i execució dut a terme en la realització dels prototips, establint comparacions entre l'efectivitat, la viabilitat i l'adequació assolida en els processos i els resultats obtinguts.	UP 8
	CA 7.3 Utilitzar estratègies eficaces de disseny i execució seleccionant aquelles que facilitin la construcció del prototip final de manera àgil, cooperativa i autònoma.	UP 8

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
La perspectiva econòmica de l'entorn. El problema econòmic: l'escassetat de recursos i la necessitat d'elegir. L'elecció en economia: costs, anàlisi marginal, incentius. El comportament de les persones en les decisions. - Teoria de l'escassetat i l'elecció. Recursos limitats, eficiència i cost d'oportunitat en el context de les Illes Balears. - L'anàlisi marginal. L'ingrés marginal, el cost marginal i la maximització de beneficis. - Incentius i comportament econòmic. Incentius positius i negatius. - Comportament de les persones en la presa de decisions. Racionalitat limitada i biaixos	UP01 L'economia la ciència útil	1r

cognitius.		
L'entorn econòmic-empresarial. Els agents econòmics i el flux circular de la renda. Comerç, benestar i desigualtats. - Els agents econòmics. Tipus i interacció en el flux circular de la renda. - Impacte del comerç sobre el benestar i les desigualtats: polítiques comercials, avantatge absolut i relatiu, benestar i desigualtats a les Illes Balears.	UP02 Producció i creixement econòmic	1r
El funcionament dels mercats. El mercat i les oportunitats de negoci: anàlisi de l'entorn general o macroentorn; anàlisi de l'entorn específic o microentorn. L'empresa i la seva responsabilitat social. La decisió empresarial i la innovació com a font de transformació social. - Funcions d'una empresa - Els conceptes de missió, visió i valors. La importància en la definició de la identitat i el propòsit de l'empresa. - La responsabilitat social de l'empresa. Concepte de Responsabilitat Social Corporativa i compromís amb la innovació, sostenibilitat i el benestar social. - El funcionament dels mercats. Mercat de béns i serveis i mercat de factors de producció. Demanda, oferta i equilibri. La regulació de preus. Missió, visió i valors de l'empresa o entitat. L'organització i gestió de les entitats emprenedores. Funcions de l'empresa. - Els conceptes de missió, visió i valors. La importància en la definició de la identitat i el propòsit de l'empresa. - L'organització empresarial: estructures i models. Principals estructures organitzatives i els seus avantatges i desavantatges. - Gestió estratègica en les entitats emprenedores. Processos de presa de decisions, planificació estratègica i gestió de recursos. - Funcions clau i com aquestes es coordinen per assolir els objectius estratègics. - La influència del lideratge i la cultura organitzativa en l'èxit de les empreses emprenedores. La gestió del talent i la creació d'un entorn d'innovació.	UP03 Mercat i empreses	1r

Les finances personals i del projecte emprenedor: control i gestió dels diners. Fonts i control d'ingressos i despeses. - Control i gestió de les finances personals i del projecte emprenedor. Elaboració de pressupostos, planificació financera i seguiment de fluxos de caixa. - Fonts i control d'ingressos i despeses. Identificació i gestió de les fonts d'ingressos i despeses. - Fonts de finançament i captació de recursos financers. Opcions de finançament per a emprenedors. Els préstecs. - L'endeutament: riscos i gestió, tipologies d'endeutament i gestió responsable per evitar problemes de solvència.	UP04 Planificació financera. Estalvi i deute.	2n
El sistema financer. Recursos financers a curt i llarg termini i la seva relació amb el benestar financer. L'endeutament. Fonts de finançament i captació de recursos financers. La gestió del risc financer i les assegurances. - El sistema financer. Els actius financers. Els mediadors i els intermediaris financers. Les principals institucions financeres i els mercats financers. - Recursos financers a curt i llarg termini: característiques i diferències, planificació de la seva utilització, selecció dels recursos financers i la seva relació amb la sostenibilitat i el benestar financer del projecte. - Fonts de finançament i captació de recursos financers. Opcions de finançament per a emprenedors. - Gestió del risc financer i assegurances. Estratègies per gestionar els riscos financers en un projecte emprenedor. Importància de les assegurances i altres eines per protegir el projecte.	UP05 Salut financera. Productes d'inversió i finançament de l'empresa.	2n
L'entorn social, cultural i ambiental des d'una perspectiva econòmica. L'economia col·laborativa. La petjada ecològica i l'economia circular. L'economia social i solidària. Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i el desenvolupament local. Sectors productius i gèneres de l'entorn cultural i artístic. Agents que donen suport a la creació de projectes culturals emprenedors.	UP06 Una economia més social	2n

- L'economia col·laborativa i disseny de projectes que minimitzin l'ús compartit de recursos. Impactes positius sobre la sostenibilitat i la reducció de costos. - L'extinció del model lineal produir-consumir-descartar i l'arribada de l'economia circular. La petjada ecològica i els principis de l'economia circular. - L'economia social i solidària: principals entitats sense ànim de lucre i creació d'una cooperativa. Principals cooperatives a les Illes Balears. - Els objectius de desenvolupament sostenible (ODS): els 17 ODS i les 5 P, capacitat per avaluar i integrar els ODS en projectes de desenvolupament a les Balears. - Els sectors productius dins el camp cultural i artístic. Gèneres, moviments i identificació d'oportunitats de negoci. - Els agents que ofereixen suport per a la creació i desenvolupament de projectes culturals. Les institucions públiques, les fundacions, les organitzacions no governamentals i les incubadores de projectes.		
El Perfil de la persona emprenedora. Autoconfiança, autoconeixement, empatia, perseverança, iniciativa i resiliència. Tècniques de diagnòstic de febleses i fortaleces. Anàlisi DAFO - La persona emprenedora. Perfil, característiques, capacitat per assumir riscos i visió de futur. - El foment de l'autoconfiança. Creença en les pròpies capacitats i possibilitats d'èxit. - L'autoavaluació, l'autoconeixement i l'autoconsciència. Identificació de les principals tècniques. - L'empatia. Desenvolupament i comunicació efectiva per al treball en equip i el lideratge. - La perseverança. Manteniment de la motivació i el compromís per assolir objectius. - La iniciativa per enfrontar nous reptes. Proactivitat en la recerca de noves oportunitats. - Estratègies de resiliència emocional. Tècniques per superar situacions adverses i mantenir una actitud positiva. - Emprenedoria estratègica. Descobrir les teves fortaleces i superar les febleses amb l'anàlisi DAFO. Comunicació, motivació, negociació i lideratge. Habilitats socials. - Tècniques de comunicació efectiva. Comunicació verbal, no verbal i escrita. Adaptació al	UP07 DAFO	3r

públic, escolta activa, assertivitat i retroalimentació constructiva. - Teories de la motivació. La teoria de Maslow i la de l'autodeterminació. - Estratègies de negociació. Simplificació de les tècniques i principals models de negociació. - Relacions que impulsen: habilitats socials clau per a l'emprenedor d'èxit. Gestió d'emocions. Estratègies de gestió de la incertesa i presa de decisions en contextos canviants. L'error i la validació com a oportunitats per aprendre. - La intel·ligència emocional per gestionar millor les interaccions. El reconeixement, la regulació de les pròpies emocions i la comprensió de les emocions dels altres. - Gestió del risc i la incertesa. Estratègies per identificar, avaluar i gestionar els riscos en entorns incerts i canviants. - Teories de la presa de decisions. La presa de decisions basada en dades i la teoria de jocs. - Del fracàs a l'èxit. Gestió d'emocions i aprendre de l'error en l'emprenedoria. Els equips en les empreses i organitzacions. Estratègies àgils de treball en equip. Formació i funcionament d'equips de treball. - Tipologies d'equips en empreses i organitzacions. Tipus d'equips de treball i la seva funció dins de l'estructura organitzativa. - Creació i desenvolupament d'equips de treball. Procés de formació, assignació de rols i responsabilitats, i fases de desenvolupament d'un equip. - Estratègies àgils per al treball en equip. Introducció a les metodologies àgils Scrum i Kanban. - Comunicació i coordinació dins els equips. Comunicació efectiva, eines digitals per a la col·laboració i tècniques de coordinació per a equips distribuïts o remots. - Lideratge i dinàmiques en equips de treball. El paper del líder en un equip, gestió de conflictes, foment de la motivació i les dinàmiques de treball. - Avaluació del rendiment d'equips. Mètodes per mesurar l'eficàcia dels equips, incloent l'anàlisi de resultats, retroacció continua i tècniques per a la millora contínua del rendiment col·lectiu.		
Creativitat, idees i solucions. Pensament de disseny o Design thinking i altres metodologies de la innovació àgil.	UP08 Projecte	3r

- Els processos creatius i la generació d'idees. Tècniques de pluja d'idees i altres mètodes que faciliten la generació d'idees innovadores. - Resolució creativa de problemes. Abordament de problemes amb enfocaments no convencionals i generació de solucions originals i eficients. - Dissenyant el futur: Design Thinking i metodologies d'innovació àgil. Estratègies d'exploració de l'entorn. Cerca i gestió de la informació. Mètodes d'anàlisi de la competència. - Exploració de l'entorn i identificació d'oportunitats. El context socioeconòmic i les tendències del mercat balear per identificar noves oportunitats. - Cerca d'informació i fonts fiables. Recerca, selecció i avaluació d'informació rellevant, incloent fonts primàries i secundàries. - Anàlisi de l'entorn general i específic. El perfil estratègic de l'entorn i el diamant de Porter. - Anàlisi intern de l'empresa. La identitat de l'empresa, el perfil estratègic, la cadena de valor i l'anàlisi dels recursos i capacitats. - Anàlisi DAFO. Debilitats, amenaces, fortaleces i oportunitats. La visió emprenedora. - Característiques de la visió emprenedora. Definició i trets clau d'una mentalitat emprenedora. Iniciativa, creativitat i capacitat d'assumir riscos. - Detecció i aprofitament d'oportunitats. Identificació d'oportunitats de negoci, necessitats del mercat i transformació en projectes viables. - Innovació i adaptació al canvi. El paper de la innovació com a motor del creixement emprenedor i la importància d'adaptar-se a un entorn econòmic canviant. - Resiliència i perseverança en el camí emprenedor. Estratègies per superar obstacles, aprendre dels fracassos i mantenir-se enfocat en l'objectiu a llarg termini. El repte o desafiament com a objectiu - Identificació i definició del repte emprenedor. Detecció d'un problema o oportunitat que l'empresa vol resoldre o aprofitar. - Anàlisi del context balear i de les necessitats del mercat. Les tendències del mercat i les necessitats dels consumidors per definir un repte rellevant.	d'empresa	

- Transformació del desafiament en objectius clars i mesurables. Convertir el desafiament en metes concretes amb indicadors clau de rendiment. Planificació, gestió i execució d'un projecte emprenedor. Del repte al prototip. - Fases de planificació d'un projecte emprenedor. Inici, planificació, execució, seguiment i tancament. - Coordinació d'equips i recursos per a l'execució del projecte. Assignació de responsabilitats i garantia d'ús eficient dels recursos. - Adaptació del pla durant l'execució per a una gestió flexible. Ajustar el pla segons canvis en l'entorn o el desenvolupament del projecte. Desenvolupament àgil de producte. - Divisió del projecte en cicles curts i iteratius per a la creació de productes. - Retroacció continua en el procés de desenvolupament. Obtenir comentaris constants dels usuaris per millorar el producte. - L'adaptació ràpida als canvis del mercat i dels usuaris. Modificació del producte en funció de les necessitats canviants del mercat. Tècniques i eines de prototipatge ràpid. - Definició de prototipatge ràpid i la seva importància. Creació de versions preliminars del producte per experimentar i validar idees. - Ús d'eines senzilles per crear prototips, com programes bàsics de disseny digital per dibuixar idees o materials quotidians per construir models físics. - Tècniques per fer iteracions ràpides del prototip. Implementació de canvis immediats en resposta a proves. - El prototip com a eina d'experimentació i validació. Utilització del prototip per provar funcionalitats i recollir dades reals. Presentació i introducció del prototip en l'entorn. Estratègies de difusió. - Estratègies per presentar el prototip a usuaris i inversors. Creació de presentacions clares i convinents. - Importància del context. Adaptació de la presentació i adequació de la narrativa al públic corresponent.		

- Demostració pràctica i argumentació dels beneficis del prototip. Mostra de com el prototip resol problemes reals.
- Canals per introduir el prototip al mercat o entorn real. Plataformes digitals, esdeveniments o llançaments pilot per introduir el producte.

Validació i testatge de prototips. Valoració del procés de treball. Innovació àgil.

- Mètodes de validació de prototips amb usuaris reals. Proves amb usuaris per avaluar la funcionalitat i usabilitat del producte.
- Avaluació i millora del prototip basat en la resposta. Retroacció per fer ajustos i millores en les properes iteracions.
- Innovació contínua. Millora àgil durant tot el procés implementant canvis iteratius i ràpids per garantir la innovació constant.
- Estratègies de difusió del prototip per a una major visibilitat. Estratègies per promoure el prototip.

L'usuari com a destinatari final del prototip. La presa de decisions dels usuaris. L'usuari com a consumidor. Drets i obligacions dels consumidors.

- Necessitats i motivacions dels usuaris. Preferències i comportaments dels usuaris per dissenyar el prototip.
- La presa de decisions dels consumidors. Els factors d'influència: el preu, la qualitat i la confiança.
- L'usuari com a punt central del disseny del prototip. Disseny del producte centrant-se en l'experiència de l'usuari.
- Drets i obligacions dels consumidors davant de nous productes. Normatives de protecció dels consumidors i garanties.

Drets sobre el prototip: la propietat intel·lectual i industrial.

- Protecció de les idees i invencions: conceptes bàsics de propietat intel·lectual. Drets d'autor, patents i marques per protegir les idees.
- Drets d'autor i patents. Procediments per protegir legalment un prototip o invenció mitjançant patents.
- La importància de les marques i dissenys industrials en el projecte emprenedor. Protecció

de la identitat visual i els elements diferenciadors del producte.		
- Estratègies legals per evitar la còpia o explotació no autoritzada del prototip. Mesures preventives i accions legals en cas d'infracció dels drets.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix **el Decret 42/2025**, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, i amb el que disposa **l'Ordre 27/2025**, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (**BOIB núm. 140, de 23 d'octubre de 2025**), l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global, formativa i competencial.

Aquesta s'orientarà a valorar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació associats a les competències específiques de la matèria.

L'avaluació es durà a terme a partir de diferents evidències d'aprenentatge, recollides al llarg del procés educatiu, mitjançant instruments diversos com proves escrites, tasques, activitats pràctiques, treballs individuals o en grup, exposicions orals i projectes.

Per a la qualificació trimestral i final, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments d'avaluació:

- **Proves escrites: 60 %**
- **Tasques, activitats i projectes: 40 %**

Aquesta distribució permet valorar tant els coneixements conceptuals com les habilitats pràctiques i competencials, assegurant una avaluació equilibrada i coherent amb els objectius de la matèria i amb el desenvolupament competencial de l'alumnat.

En aquelles unitats de programació en què només hi hagi una prova o una tasca per avaluar els criteris corresponents, aquesta activitat tindrà una ponderació del 100 %. Aquesta mesura garanteix que, en situacions amb una única evidència d'avaluació, el resultat obtingut reflecteixi de manera justa i proporcional el grau d'assoliment dels criteris de la unitat.

Les diferents evidències es qualificaran mitjançant rúbriques, escales de valoració o altres instruments coherents amb els criteris d'avaluació i els sabers bàsics corresponents.

La qualificació final de cada trimestre i del curs s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta qualificació reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, així com el progrés individual mostrat per l'alumne o alumna al llarg del procés d'aprenentatge.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5.** La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el

seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 40 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:** vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, etc.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió:** produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- **Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars**, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
4t ESO	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No escau a 4t d'ESO.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE FOPP DE 4T ESO

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre els processos físics i psicològics implicats en la cognició, la motivació i l'aprenentatge, analitzant-ne les implicacions en la conducta i desenvolupant estratègies de gestió emocional i del propi procés d'aprenentatge per millorar l'acompliment en l'àmbit personal, social i acadèmic i aconseguir major control sobre les accions i les seves conseqüències.	CA 1.1 Millorar l'acompliment personal, social i acadèmic aplicant estratègies d'aprenentatge i gestió emocional que permetin un major control sobre les accions i les seves conseqüències.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 5 UP 9.
	CA 1.2 Identificar i aplicar els processos que intervenen en l'aprenentatge, analitzant-ne les implicacions i desenvolupant estratègies que afavoreixin l'adquisició de coneixements, destreses i actituds.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 5 UP 9
	CA 1.3 Analitzar la importància del component emocional, prenent consciència de la seva repercussió en l'aprenentatge i desenvolupant estratègies que el millorin.	UP 3 UP 5
	CA 1.4 Analitzar la relació de la cognició, la motivació, l'aprenentatge i la gestió emocional amb la conducta, tant la pròpia com la dels altres, a	UP 1 UP 3

	partir de les bases teòriques fonamentals dels processos físics i psicològics que hi intervenen.	UP 5
CE 2 Comprendre les principals característiques del desenvolupament evolutiu de la persona, a partir de l'anàlisi d'aquells elements de la maduresa que condicionen els comportaments i amb la identificació de les qualitats personals i de relació social pròpies i dels altres, per potenciar les que afavoreixen l'autonomia i permeten afrontar de manera eficaç els nous reptes.	CA 2.1 Afrontar nous reptes de manera eficaç i amb progressiva autonomia, identificant les qualitats personals i socials pròpies i dels altres i analitzant els elements que condicionen els comportaments i actuacions en el procés de desenvolupament evolutiu.	UP 1 UP 2
	CA 2.2 Conèixer el desenvolupament evolutiu de les persones analitzant i comprenent les principals característiques de la maduresa que van conformant a la persona en diferents plans: físic, cognitiu, social, emocional i sexual.	UP 8
	CA 2.3 Identificar qualitats personals i dels altres, reflexionant sobre la importància de potenciar aquelles que permetin afrontar eficaçment els reptes i faciliten el procés de transició de l'adolescència a l'edat adulta.	UP 1 UP 3
CE 3 Conèixer i comprendre l'ésser humà, les seves societats i cultures, analitzant amb empatia la seva diversitat i complexitat des de diferents perspectives, per fomentar l'esperit crític sobre aspectes que dirigeixen el funcionament humà, social i cultural.	CA 3.1 Reflexionar de manera crítica sobre la condició humana, la societat i la cultura a partir del coneixement que proporcionen les ciències humanes i socials.	UP 6 UP 7
	CA 3.2 Analitzar la diversitat personal, social i cultural des de diferents perspectives a partir dels coneixements que proporcionen les ciències humanes i socials, mostrant actituds de respecte i empatia envers el que és diferent i valorant l'equitat i la no discriminació.	UP 7
CE 4 Conèixer la dimensió social i antropològica de l'ésser humà i desenvolupar estratègies i habilitats	CA 4.1 Desenvolupar estratègies i habilitats que facilitin l'adaptació a nous grups i contextos a partir del coneixement social i antropològic de l'ésser humà.	UP 2 UP 7

socials adequades a contextos canviants i a grups diferents, considerant els factors personals i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica de la persona, per comprendre's a un mateix i interactuar amb els altres des del respecte a la diversitat personal, social i cultural.	CA 4.2 Analitzar els factors personals i socioculturals que intervenen en la configuració psicològica de la persona a partir del coneixement comparat de la dimensió social i antropològica de l'ésser humà.	UP 1 UP 2 UP 6 UP 7
	CA 4.3 Valorar la diversitat, des del respecte, la inclusió i la igualtat real i efectiva entre homes i dones, considerant-la un element enriquidor a nivell personal, social i cultural.	UP 2 UP 5 UP 7
CE 5 Explorar les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn, descobrint i prioritzant les necessitats i interessos personals i vocacionals i desenvolupant l'esperit d'iniciativa i d'autosuperació, com també les destreses necessàries en la presa de decisions, per tal de dur a terme un projecte personal, acadèmic i professional propi i realitzar una primera aproximació al disseny d'un pla de cerca activa d'ocupació.	CA 5.1 Realitzar un projecte personal, acadèmic i professional propi i aproximar-se al procés de cerca activa d'ocupació, prioritzant les necessitats i descobrint els interessos personals i vocacionals mitjançant l'exploració de les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix l'entorn presencial i virtual i desenvolupant les destreses necessàries en el procés de presa de decisions.	UP 4
	CA 5.2 Explorar l'entorn pròxim identificant les oportunitats acadèmiques i professionals que ofereix, valorant aquelles que millor s'adapten a les qualitats i interessos personals i potenciant l'esperit d'iniciativa i superació.	UP 5

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Competències per a la vida. Autoconeixement i autopercepció. Autonomia personal i responsabilitat. Estils atribucionals davant un mateix succès. Capacitat d'autocrítica. Iniciativa personal. Pensament creatiu. Seguretat i confiança en un mateix. Perseverança - Habilitats d'organització i gestió. Planificació i presa de decisions, Gestió del temps. - Pla d'autoconeixement. Qualitats personals. Fortaleses i febleses. La diversitat com element enriquidor. Fases del pla: situació de partida, aspiracions i metes. Ajudes i recursos per superar les mancances personals i professionals.	UP01: Habilitats personals	1r
- Sociologia. L'ésser humà com a ésser social. Concepte de societat. Estratègies d'inclusió i cohesió social per millorar la qualitat de vida de les persones. - Habilitats socials. Escolta activa, empatia i assertivitat. - Habilitats comunicatives. Barreres a la comunicació i estratègies per superar-les.	UP02: Habilitats socials	1r
- Desenvolupament cognitiu i desenvolupament de la personalitat durant l'adolescència. Reconeixement i control de les emocions. - Processos implicats en l'aprenentatge: atenció, motivació i memòria. Estratègies d'aprenentatge i estudi. Intel·ligència emocional i intel·ligència executiva. - Estratègies per enfrontar-se al fracàs i a la frustració. Les nostres limitacions i objectius realistes.	UP03: Gestió de les emocions	1r
- Opcions formatives. Batxillerat i itineraris de formació professional, altres ensenyaments. Serveis d'orientació acadèmica i professional. Formació permanent al llarg de la vida. - Pla de formació acadèmica i professional. Fases del pla: exploració i eines de diagnòstic. Perfils acadèmics i professionals. Itineraris formatius relacionats. Presa	UP04: Projecte personal, acadèmic i professional	2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

de decisions. - Pla d'autoconeixement. Qualitats personals. Fortaleses i febleses. La diversitat com element enriquidor. Fases del pla: situació de partida, aspiracions i metes. Ajudes i recursos per superar les mancances personals i professionals.		
- Programes, oportunitats i ajudes per a la formació. Serveis d'orientació acadèmica i professional. Formació permanent al llarg de la vida. - L'entorn de treball. Formes d'ocupació i tendències. Les relacions laborals. El contracte de treball. Tipus de contractes. - El mercat laboral. La revolució digital i l'ocupació. La demanda del mercat laboral. Reptes del mercat laboral de les Illes Balears. - Pla de cerca activa d'ocupació amb projecció cap al futur. Estratègies de cerca d'ocupació. Instruments de cerca d'ocupació. - L'esperit emprenedor. Emprenedor i intraemprenedor. Emprenedor social i participació activa. Col·laboració i voluntariat.	UP05: Recerca activa de feina	2n
- Les ciències socials per entendre les formes d'interacció dels éssers humans com a membres d'una col·lectivitat. - Psicologia. Neurociència, conducta i cognició. Sistema nerviós central i sistema nerviós perifèric. Estructura funcional del cervell en la formació de la conducta. - Fonaments biològics de la conducta. Circuits de recompensa i la seva relació amb les addiccions. Benestar i hàbits saludables. - Desenvolupament cognitiu i desenvolupament de la personalitat durant l'adolescència. Reconeixement i control de les emocions. - L'ésser humà com a construcció cultural.	UP06: El ser humà. Addiccions	2n
- Visió i coneixement de l'ésser humà des de les perspectives psicològica, antropològica i sociològica. - Desenvolupament personal dins el grup. Influència del grup en l'individu. La pressió de grup.	UP07: Antropologia i Sociologia. Rols de gènere	3r

- Antropologia. Manifestacions socials i culturals de les comunitats d'individus. Elements de la cultura. Humanització i la influència de la cultura en la relació amb el medi i amb els altres. La comunicació. - La diversitat cultural. Els canvis culturals i la influència en la personalitat. - Sociologia. L'ésser humà com a ésser social. Concepte de societat. Estratègies d'inclusió i cohesió social per millorar la qualitat de vida de les persones. - Sociologia. La societat i la seva evolució. Estratègies d'inclusió i cohesió social. Estratègies i mesures per reduir les desigualtats i la discriminació a nivell econòmic i social. - Sociologia. La societat i la seva evolució. Estratègies d'inclusió i cohesió social. Estratègies i mesures per reduir les desigualtats i la discriminació a nivell econòmic i social. - L'adolescent i les seves relacions. Cerca de l'autonomia i assumpció progressiva de responsabilitats. Conductes prosocials i antisocials - Diversitat i convivència positiva dins els grups. Normes, rols i estereotips. Igualtat de gènere. Processos de transició a la vida adulta en perspectiva comparada. - La genètica, la cultura i l'aprenentatge en la determinació de la personalitat i l'adaptació al context social. Procés i agents de socialització: el nucli familiar, l'aprenentatge formal, i informal, els grups de referència, les amistats. - Eines digitals per a la interacció amb els altres. Abús de les tecnologies. Petjada i reputació digital. Gestió d'identitats digitals: personal i professional.		
- L'adolescent i les seves relacions. Cerca de l'autonomia i assumpció progressiva de responsabilitats. Conductes prosocials i antisocials. - La genètica, la cultura i l'aprenentatge en la determinació de la personalitat i l'adaptació al context social. Procés i agents de socialització: el nucli familiar, l'aprenentatge formal, i informal, els grups de referència, les amistats	UP08: Procés evolutiu del ser humà	3r
- Processos implicats en l'aprenentatge: atenció, motivació i memòria. Estratègies	UP09: Aprenentatge i	3r

d'aprenentatge i estudi. Intel·ligència emocional i intel·ligència executiva.	tècniques d'estudi.	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix **el Decret 42/2025**, d'1 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears, i amb el que disposa **l'Ordre 27/2025**, de 21 d'octubre, del conseller d'Educació i Universitats, sobre l'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes de l'educació secundària obligatòria a les Illes Balears (BOIB núm. 140, de 23 d'octubre de 2025), l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global, formativa i competencial.

Aquesta s'orientarà a valorar el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació associats a les competències específiques de la matèria.

L'avaluació es durà a terme a partir de diferents evidències d'aprenentatge, recollides al llarg del procés educatiu, mitjançant instruments diversos com proves escrites, tasques, activitats pràctiques, treballs individuals o en grup, exposicions orals i projectes.

Per a la qualificació trimestral i final, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments d'avaluació:

- **Proves escrites: 60 %**
- **Tasques, activitats i projectes: 40 %**

Aquesta distribució permet valorar tant els coneixements conceptuals com les habilitats pràctiques i competencials, assegurant una avaluació equilibrada i coherent amb els objectius de la matèria i amb el desenvolupament competencial de l'alumnat.

En aquelles unitats de programació en què només hi hagi una prova o una tasca per avaluar els criteris corresponents, aquesta activitat tindrà una ponderació del 100 %. Aquesta mesura garanteix que, en situacions amb una única evidència d'avaluació, el resultat obtingut reflecteixi de manera justa i proporcional el grau d'assoliment dels criteris de la unitat.

Les diferents evidències es qualificaran mitjançant rúbriques, escales de valoració o altres instruments coherents amb els criteris d'avaluació i els sabers bàsics corresponents.

La qualificació final de cada trimestre i del curs s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta qualificació reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, així com el progrés individual mostrat per l'alumne o alumna al llarg del procés d'aprenentatge.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5.** La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el

seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 40 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitza una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió:** vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, etc.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió:** produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- **Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars**, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouen l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

No escau en 4t ESO.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA D'ECONOMIA DE 1r DE BATXILLERAT

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1. Valorar el problema de l'escassetat i la importància d'adoptar decisions en l'àmbit econòmic, analitzant la seva repercussió en els diferents sectors, comparant solucions alternatives que ofereixen els diferents sistemes, per comprendre el funcionament de la realitat econòmica.	CA 1.1. Comprendre la realitat econòmica actual, analitzant la repercussió de les decisions adoptades en l'àmbit econòmic, valorant els processos d'integració econòmica i establint comparacions sobre les solucions alternatives que ofereixen els diferents sistemes.	UP 2 UP 11
	CA 1.2. Comprendre el problema de l'escassetat identificant els motius i comparant, de manera justificada, diferents estratègies econòmiques de resolució.	UP 1
	CA 1.3. Conèixer els processos que intervenen en la presa de les decisions econòmiques de manera individual i col·lectiva, analitzant l'impacte que tenen en la societat.	UP 1
CE 2. Reconèixer i comprendre el funcionament del mercat, analitzant les seves fallides, per estudiar la repercussió d'aquests en l'entorn i facilitar la presa de decisions en l'àmbit econòmic.	CA 2.1. Valorar la repercussió de les fallides del mercat a nivell microeconòmic i facilitar el procés de presa de decisions en aquest àmbit, reconeixent i comprenent el funcionament d'aquest.	UP 6
	CA 2.2. Entendre el funcionament del mercat i la naturalesa de les transaccions que tenen lloc en ell, analitzant elements com l'oferta, la demanda, els preus, els tipus de mercat i els agents implicats i reflexionant sobre la seva importància	UP 4 UP 5

	com a font de millora econòmica i social.	
	CA 2.3. Analitzar amb esperit crític les fallides del mercat, avaluant les seves conseqüències i reflexionant sobre les seves possibles solucions.	UP 6
CE 3. Distingir i valorar el paper dels diferents agents econòmics que intervenen en el flux circular de la renda, comprenent les seves interaccions i reconeixent, amb sentit crític, els beneficis i costos que genera, per explicar com es produeix el desenvolupament econòmic i la seva relació amb el benestar de la societat.	CA 3.1. Conèixer com es produeix el desenvolupament econòmic i el benestar social valorant, amb sentit crític, el paper dels diferents agents econòmics que intervenen en el flux circular de la renda.	UP 3 UP 8 UD 9 UP 10
	CA 3.2. Diferenciar els costos i beneficis que se generen en el flux circular de la renda per a cadascun dels agents econòmics, establint relacions entre ells i determinant la seva repercussió en el desenvolupament econòmic i benestar social.	UP 3 UP 8 UP 9 UP 10
CE 4. Conèixer i comprendre el funcionament del sistema financer i de la política monetària, valorant els seus efectes sobre l'economia real i analitzant els elements que intervenen en les decisions financeres, per planificar i gestionar amb responsabilitat i autonomia els recursos personals i adoptar decisions financeres fonamentades.	CA 4.1. Conèixer i comprendre el funcionament del sistema financer valorant els seus efectes sobre l'economia real i analitzant els elements que intervenen en les decisions financeres relacionades amb la inversió, l'estalvi, els productes financers i la cerca de fonts de finançament.	UP 7
	CA 4.2. Planificar i gestionar amb responsabilitat i progressiva autonomia les finances personals i adoptar decisions fonamentades a partir del coneixement i comprensió del sistema financer i dels elements que intervenen en les decisions financeres, valorant els efectes que aquestes poden provocar en l'economia real.	UP 7
	CA 4.3. Adquirir coneixements financers a partir de l'anàlisi del sistema financer, el seu funcionament i els efectes que es deriven de les decisions adoptades en ell i establint connexions entre aquests aprenentatges i les decisions financeres personals que afecten la vida quotidiana.	UP 7
CE 5. Identificar i valorar els reptes i desafiaments als quals	CA 5.1. Proposar iniciatives que fomentin l'equitat, la justícia i la sostenibilitat	UP 11

s'enfronta l'economia actual analitzant l'impacte de la globalització econòmica, la nova economia i la revolució digital, per proposar iniciatives que fomentin l'equitat, la justícia i la sostenibilitat.	a partir de la identificació dels reptes i desafiaments que planteja l'economia actual, tot analitzant, amb sentit crític, l'impacte que provoquen la globalització, la nova economia i la revolució digital en el benestar econòmic i social dels ciutadans.	UP 12 UP 13
	CA 5.2. Comprendre els reptes econòmics actuals analitzant, de manera crítica i constructiva, l'entorn, identificant aquells elements que condicionen i transformen l'economia i fomentant iniciatives que responguin a les necessitats que plantegen aquests reptes.	UP 11 UP 12 UP 13
CE 6. Analitzar els problemes econòmics actuals mitjançant l'estudi de casos, la recerca i l'experimentació, utilitzant eines de l'anàlisi econòmica i tenint en compte els factors que condicionen les decisions dels agents econòmics, per facilitar la comprensió d'aquests problemes i plantejar solucions innovadores i sostenibles que responguin a necessitats individuals i col·lectives.	CA 6.1. Plantejar solucions socioeconòmiques que responguin a necessitats individuals i col·lectives investigant i explorant la realitat econòmica, tenint en compte diversos factors i aplicant les eines pròpies de l'àmbit de l'economia.	UP 7 UP 13

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- L'economia, les necessitats, els béns i l'escassetat. El contingut econòmic de les relacions socials. - Els agents econòmics i el flux circular de la renda. - El procés de presa de decisions econòmiques. La racionalitat. El cost d'oportunitat. Els costos irrecuperables. L'anàlisi marginal. Els incentius i les expectatives. Teoria de jocs. L'eficiència. Risc i	UP 1 Economia i escassetat.	1r TRI

incertesa. - La modelització com a eina per entendre les interaccions econòmiques. La frontera de possibilitats de producció. - Creixement econòmic i desenvolupament. Els factors del creixement. - Economia del comportament. Desviacions de la racionalitat econòmica. Decisions econòmiques i ètica. - Mètodes per a l'anàlisi de la realitat econòmica: el mètode científic, la modelització i experiments o assaigs econòmics. - Economia positiva i economia normativa.		
- L'organització econòmica i els sistemes econòmics; valoració i comparació. Problemes que ha de resoldre un sistema econòmic. Economia de mercat. Economia de planificació central. Economia mixta.	UP 2 Sistemes econòmics	1r TRI
- L'empresa i la generació de valor afegit. Productivitat, ingressos, costos i beneficis. - L'anàlisi cost i benefici.	UP 3 Empresa i producció	1r TRI
- Intercanvi i mercat. Factors dels que depèn la demanda i l'oferta del mercat. El funcionament del mercat: desplaçaments i nous equilibris. L'elasticitat. Representació gràfica.	UP 4 El funcionament del mercat	1r TRI
- Tipus de mercats. La competència perfecta. La competència imperfecta: monopoli, oligopoli i competència monopolística.	UP 5 Tipus de mercat	1r TRI
- La intervenció de l'Estat i la seva justificació. La política econòmica: tipus i efectes. - Les fallides de mercat.	UP 6 Les fallades de mercat	2n TRI
- Els diners. Tipologia dels diners i el seu procés de creació. El sistema financer, el seu funcionament i els seus efectes. Els actius financers: tipus i característiques. Evolució del panorama financer. Cadena de blocs, les criptomonedes i la ciberseguretat.	UP 7 Els diners i la política	2n TRI

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Diners i transaccions. Funcions dels diners i formes de diners. Risc i benefici. El paper dels bancs en l'economia. Funcionament dels productes financers com a préstecs, hipoteques i els seus substituïts. Les assegurances. - La política monetària i l'estabilitat de preus. El Banc Central Europeu. Funcionament del mercat monetari. Anàlisi dels mecanismes de l'oferta i la demanda monetàries i els efectes que tenen sobre el tipus d'interès. La inflació: mesura i teories explicatives. Efectes de la política monetària sobre la inflació, el creixement i el benestar de les persones. - Planificació i gestió de les decisions financeres: la inversió, l'estalvi i el consum.	monetària. Inflació	
- Economia laboral. El funcionament i les tendències dels mercats de treball. Taxes i fonts estadístiques per mesurar l'atur. Tipus de desocupació. Causes, efectes i mesures correctores. Les diferències salarials i la bretxa salarial per qüestions de gènere i edat. Característiques del mercat laboral a les Illes Balears. - L'impacte de la revolució digital sobre l'ocupació i la distribució de la renda. L'adaptació de la població activa davant els reptes de la revolució digital	UP 8 Mercat de treball	2n TRI
- La intervenció de l'Estat i la seva justificació. La política econòmica: tipus i efectes. - La política fiscal. L'estat del benestar i el seu finançament. Tipus d'impostos. El principi de solidaritat i els impostos. La despesa pública i els pressuposts generals. Anàlisi dels components d'un pressupost públic com a instrument de política fiscal. El dèficit públic, el deute públic i els seus efectes. L'economia submergida. - La distribució de la renda: relació entre eficiència i equitat. Indicadors del desenvolupament social. Benestar i qualitat de vida. - Democràcia i estat de benestar. El futur de l'estat del benestar a Espanya i a les Illes Balears i la seva relació amb la democràcia. Sostenibilitat de les pensions. Els fluxos migratoris i les seves implicacions socioeconòmiques.	UP 9 Intervenció de l'Estat. Política fiscal	2n TRIM
- La macroeconomia. Macromagnituds: del PIB a la renda personal disponible. Limitacions i indicadors alternatius. Anàlisi i comparació de les diferents magnituds macroeconòmiques de les Illes Balears i d'Espanya. - La demanda agregada, l'oferta agregada i el seu funcionament.	UP 10 Macroeconomia. DA i OA	3r TRIM
- El comerç internacional, els processos d'integració econòmica i els seus efectes. Proteccionisme i lliure	UP 11	3r TRIM

comerç. - La balança de pagaments. Concepte i estructura. Interpretació dels principals components d'una balança de pagaments. Anàlisi de la balança de pagaments de les Illes Balears. - El mercat de divises: oferta, demanda i tipus de canvi. - La Unió Europea i Monetària. Institucions i funcions. El pressupost europeu.	El comerç internacional	
- La nova economia i la revolució digital. L'economia col·laborativa. L'economia ecològica i l'economia circular. - Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i els reptes econòmics actuals. Teories sobre el decreixement econòmic.	UP 12 La nova economia	3r TRIM
- La globalització: factors explicatius, oportunitats i riscos. La reducció de les desigualtats. Identificació de les causes de la pobresa i possibles vies de solució.	UP 13 La globalització	3r TRIM

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix el Decret 43/2025, de 5 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum del batxillerat a les Illes Balears, i amb les orientacions complementàries recollides al BOIB núm. 140, de 23 d'octubre de 2025, l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global i formativa, i valorarà el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació vinculats a les competències específiques i als sabers bàsics de la matèria.

El **procés d'avaluació s'articularà mitjançant la recollida d'evidències diverses** que permetin conèixer el progrés de l'alumnat i garantir la coherència, objectivitat i transparència del procés d'avaluació.

Per al càlcul de la **qualificació trimestral i final**, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments d'avaluació principals:

- **Proves escrites: 80 %**
- **Tasques, activitats i treballs pràctics: 20 %**

Aquesta distribució respon a la naturalesa acadèmica del Batxillerat i a la necessitat de valorar amb major pes el domini conceptual, la capacitat d'anàlisi i l'aplicació raonada dels coneixements econòmics, especialment en una etapa orientada a la preparació de la Prova de Batxillerat per a l'Accés a la Universitat (PBAU).

En aquelles unitats de programació en què només hi hagi una prova o una tasca per avaluar els criteris corresponents, aquesta activitat tindrà una ponderació del 100 %. Aquesta mesura garanteix que, en situacions amb una única evidència d'avaluació, el resultat obtingut reflecteixi de manera justa i proporcional el grau d'assoliment dels criteris de la unitat.

Les diferents evidències d'aprenentatge seran valorades mitjançant rúbriques, escales de valoració o criteris objectius, que garanteixin la coherència amb els criteris d'avaluació i la correspondència amb els sabers bàsics establerts en el currículum.

La qualificació final s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta nota reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, el rendiment acadèmic global i la progressió demostrada per l'alumne o alumna al llarg del curs.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5.** La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 20 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura i diari de lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu. Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT	No hi ha sortides programades	No hi ha sortides programades	No hi ha sortides programades

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA EMPRESA I DISSENY DE MODELS DE NEGOCI 2N BATXILLERAT

1. Competències específiques i Criteris d'avaluació, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Analitzar l'activitat empresarial i emprenedora, reconèixer poder de transformació que exerceixen en la societat i reflexionar sobre el valor de la innovació i la digitalització en aquest procés, per comprendre el paper que exerceixen dins del funcionament global de l'economia actual. (8%)	CA 1.1 Comprendre la importància de l'activitat empresarial i l'emprenedoria dins de l'economia actual, reconèixer el poder de transformació que exerceixen en la societat i reflexionar sobre el valor de la innovació i la digitalització.	UP01
	CA 1.2 Analitzar el paper de la I+D+I en el desenvolupament social i empresarial identificant noves tendències i tecnologies que tenen un alt impacte en l'economia.	UP01
CE 2 Investigar l'entorn econòmic i social i la seva influència en l'activitat empresarial, analitzant les interrelacions empreses-entorn i identificant estratègies	CA 2.1 Valorar la capacitat d'adaptació àgil, responsable i sostenible de les empreses als canvis de l'entorn i a les exigències del mercat investigant l'entorn econòmic i social i	UP02

viabiles que parteixin dels criteris de responsabilitat social corporativa, de la igualtat i la inclusió, per valorar la capacitat d'adaptació de les empreses. (21%)	la seva influència en l'activitat empresarial.	
	CA 2.2 Conèixer els diferents tipus d'empresa, els seus elements i funcions, com també les formes jurídiques que adopten, relacionar-hi les responsabilitats legals dels propietaris i gestors i les exigències de capital.	UP03
	CA 2.3 Identificar i analitzar les característiques de l'entorn en el qual l'empresa desenvolupa la seva activitat explicant, a partir d'aquestes, les diferents estratègies i decisions adoptades i les possibles implicacions socials i mediambientals de la seva activitat.	UP04
CE 3 Reconèixer i comprendre models de negoci actuals comparant-los amb altres models tradicionals i aplicant estratègies i eines que facilitin el disseny creatiu per proposar models de negoci que aportin valor, permetin satisfer necessitats i contribuir al benestar econòmic i social. (30%)	CA 3.1 Proposar un model de negoci o de gestió diferenciats que permeti donar resposta a les necessitats actuals, comparant diferents models i utilitzant estratègies i eines de disseny creatiu.	UP10
	CA 3.2 Analitzar les característiques organitzatives i funcionals de l'empresa i analitzar, a partir d'aquestes, les decisions de planificació, gestió i optimització d'activitats, recursos i associacions clau del model de negoci.	UP05 UP07 UP08
	CA 3.3 Analitzar i prendre decisions sobre els processos productius des de la perspectiva de l'eficiència i la productivitat i definir el suport necessari per fer realitat el	UP09

	model de negoci.	
	CA 3.4 Analitzar les característiques del mercat i explicar, a partir d'aquestes, la proposta de valor, canals, relacions amb clients i fonts d'ingressos del model de negoci.	UP06
CE 4 Valorar i seleccionar estratègies comunicatives d'aplicació al món empresarial, utilitzant noves fórmules i obtenint la informació que es genera tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa, per gestionar eficaçment la informació necessària en el procés de presa de decisions i la transmissió correcta d'aquestes. (9%)	CA 4.1 Gestionar eficaçment la informació i facilitar el procés de presa de decisions a partir de la informació obtinguda tant en l'àmbit intern com extern de l'empresa i aplicar estratègies i noves fórmules comunicatives.	UP10
	CA 4.2 Seleccionar estratègies de comunicació aplicades al món empresarial, utilitzant noves fórmules comunicatives que facilitin la gestió i la transmissió eficaç de la informació a altres persones.	UP10
	CA 4.3 Exposar el projecte de model de negoci dut a terme utilitzant les eines necessàries que permetin despertar l'interès i captivar els altres amb la proposta de valor presentada.	UP10
CE 5 Realitzar l'anàlisi de previsió del model de negoci dissenyat, aplicant les eines d'anàlisi empresarial necessàries per comprendre tot el procés dut a terme i validar la proposta del model de negoci. (32%)	CA 5.1 Validar la proposta de model de negoci dissenyat dins d'un context determinat, definint-lo a partir de les tendències clau del moment, la situació macroeconòmica, el mercat i la competència, comprenent tot el procés dut a terme i aplicant tècniques d'estudi provisional i eines d'anàlisi empresarial.	UP07

	CA 5.2 Determinar provisionalment l'estructura d'ingressos i costos i calcular el benefici i l'indar de rendibilitat, a partir del model de negoci plantejat.	UP08
	CA 5.3 Elaborar un pla de negoci bàsic sobre un escenari simulat concret i justificar les decisions preses.	UP10
	CA 5.4 Analitzar i explicar la situació econòmica i financera, a partir de la informació recollida tant en el balanç com en el compte de pèrdues i guanys i indicar les possibles solucions als desequilibris trobats.	UP08

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
L'empresari. Perfils. Dona i emprenedoria. Inclusió i emprenedoria. La importància de l'emprenedor a la societat. L'empresa, digitalització i innovació. I+D+I. Teories de la innovació. Tipus d'innovació. Tendències emergents. Estratègies d'innovació. La protecció de la idea, del producte i de la marca. Oficina Espanyola de Patents i Marques	UP01	1r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

(OEPM). Oficina Europea de Patents (OEP) i Organització Mundial de la Propietat Intel·lectual (OMPI)		
L'empresa. L'entorn empresarial. Responsabilitat social corporativa.	UP02	1r
Classificació. Marc jurídic que regula l'activitat empresarial: Codi de Comerç i Llei sobre societats de capital.	UP03	1r
Localització i dimensió de l'empresa. Les multinacionals. Creixement de l'empresa: intern i extern.	UP04	1r
Planificació i organització de l'empresa Lideratge i direcció de l'empresa. Divisió del treball o departamentalització de l'empresa Organigrames i tipus d'organigrames. La gestió dels recursos humans. Formació i funcionament d'equips àgils. Habilitats que exigeix el mercat de treball. La contractació i les relacions laborals de l'empresa. Les polítiques d'igualtat i d'inclusió en les empreses. L'Estatut dels treballadors. Elements bàsics de les nòmines.	UP05	1r
La funció comercial. Segment de clients. La proposta de valor. Canals. Relacions amb clients. Fonts d'ingressos. Estratègies de màrqueting. La digitalització de la funció comercial.	UP06	2n
La funció financera. Estructura econòmica i financera. Inversió. Valoració i selecció d'inversions. Valor actual net (VAN). Taxa interna de rendibilitat (TIR). Pay-back (termini de recuperació).	UP07	2n

Recursos financers. Anàlisi de fonts alternatives de finançament intern i extern. Instruments financers a curt i llarg termini. Autofinançament. L'entorn del model de negoci. Previsió: tendències clau, en especial a les Illes Balears. Macroeconomia: variables macroeconòmiques. Competència: anàlisi de les forces competitives de Porter. L'avaluació prèvia de models de negoci: anàlisi DAFO, anàlisi provisional d'ingressos i costs i el llindar de rendibilitat. Produir o comprar. Subcontractació de serveis per l'empresa. La validació del model de negoci. Lean Startup. Desenvolupament de clients. Desenvolupament de producte àgil. La presa de decisions. Estratègies. Simulació en full de càlcul. Redacció d'un pla de negocis bàsic. L'anàlisi de resultats: estudi de mercat, anàlisi i interpretació de la informació comptable i anàlisi d'estats financers. Desequilibris patrimonials. Fons de maniobra. Ràtios financeres.		
La informació en l'empresa: obligacions comptables. Composició i valoració del patrimoni. Comptes anuals i imatge fidel. Elaboració de balanç i compte de pèrdues i guanys. Anàlisi de la situació patrimonial i la seva evolució. L'entorn del model de negoci. Previsió: tendències clau, en especial a les Illes Balears. Macroeconomia: variables macroeconòmiques. Competència: anàlisi de les forces competitives de Porter. L'avaluació prèvia de models de negoci: anàlisi DAFO, anàlisi provisional d'ingressos i costs i el llindar de rendibilitat. Produir o comprar. Subcontractació de serveis per l'empresa. La validació del model de negoci. Lean Startup. Desenvolupament de clients. Desenvolupament de producte àgil. La presa de decisions. Estratègies. Simulació en full de càlcul. Redacció d'un pla de negocis bàsic. L'anàlisi de resultats: estudi de mercat, anàlisi i interpretació de la informació comptable i anàlisi d'estats financers. Desequilibris patrimonials. Fons de maniobra. Ràtios financeres.	UP08	2n

La funció productiva. Procés productiu. Eficiència i productivitat. Estructura de costos: classificació i càlcul de costos. Economies d'escala.	UP09	3r
Empresa i model de negoci. El llenç de model de negoci i de gestió: concepte, àrees, blocs, utilitat i patrons de models de negoci. El punt de vista dels clients: tipus de clients, anàlisi de les necessitats. Mapa d'empatia. Neuromàrqueting. Noves tendències en la promoció de productes. La creativitat aplicada al disseny de model de negoci i de gestió. El procés de creativitat: divergència i convergència. Dinàmiques de generació de noves idees de models de negoci. La competència i nínxols de mercat. Estratègies de segmentació. Posicionament en el mercat. Les eines d'organització d'idees: pensament visual. Capacitat de síntesi. Ideació. Comunicació. Presentació de la idea. Tipus de presentació. El prototipatge: concepte i utilitat. Possibilitats de prototipatge: béns, serveis i aplicacions. Les eines de presentació d'un projecte o d'una idea. Metodologia: narració d'històries i el discurs a l'ascensor. Altres metodologies. Els escenaris: exploració d'idees, escenaris futurs i nous models de negoci. L'entorn del model de negoci. Previsió: tendències clau, en especial a les Illes Balears. Macroeconomia: variables macroeconòmiques. Competència: anàlisi de les forces competitives de Porter. L'avaluació prèvia de models de negoci: anàlisi DAFO, anàlisi provisional d'ingressos i costos i el llindar de rendibilitat. Produir o comprar. Subcontractació de serveis per l'empresa. La validació del model de negoci. Lean Startup. Desenvolupament de clients. Desenvolupament de producte àgil. La presa de decisions. Estratègies. Simulació en full de càlcul. Redacció d'un pla de negocis bàsic. L'anàlisi de resultats: estudi de mercat, anàlisi i interpretació de la informació comptable i anàlisi d'estats financers. Desequilibris patrimonials. Fons de maniobra. Ràtios financeres.	UP10	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa. Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora. Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe. Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

D'acord amb el que estableix el **Decret 43/2025**, de 5 d'agost, pel qual s'estableix l'ordenació i el currículum del batxillerat a les Illes Balears, i amb les orientacions complementàries del **BOIB núm. 140**, de 23 d'octubre de 2025, l'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat serà contínua, global i formativa, i valorarà el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació vinculats a les competències específiques i als sabers bàsics de cada matèria.

El procés d'avaluació s'articularà mitjançant la recollida d'evidències diverses que permetin conèixer el progrés de l'alumnat, garantint l'objectivitat i la coherència amb els criteris establerts.

Per al càlcul de la **qualificació trimestral i final**, el Departament d'Economia estableix la següent ponderació general dels instruments principals:

- **Proves escrites: 90 %**
- **Tasques, activitats: 10%**

Aquesta distribució respon a la naturalesa acadèmica del Batxillerat i a la necessitat de valorar amb més pes el domini conceptual, la capacitat d'anàlisi i d'aplicació dels coneixements, especialment en matèries de caràcter teòric i preparatori per a la PBAU.

Les diferents evidències seran valorades mitjançant rúbriques, escales de valoració o criteris objectius que garanteixin la transparència i la coherència amb els objectius de la matèria.

La qualificació final s'expressarà en una escala numèrica d'1 a 10, d'acord amb la normativa vigent. Aquesta nota reflectirà el nivell d'assoliment de les competències específiques, el rendiment acadèmic global i l'evolució de l'alumnat al llarg del curs.

Amb la finalitat de fomentar l'avaluació formativa i la millora progressiva de l'aprenentatge, s'estableix la possibilitat que l'alumnat pugui realitzar **tasques de millora. Aquestes tasques permeten refer o millorar aquelles activitats que ja han estat avaluades amb una qualificació inferior a 5**. La seva finalitat és donar una segona oportunitat per assolir els criteris d'avaluació treballats i promoure la reflexió sobre els errors, la responsabilitat i la superació personal.

La qualificació màxima que es podrà obtenir en una tasca de millora serà de 6 punts, fins i tot en el cas que la nova realització presenti un nivell superior. D'aquesta manera, es reconeix l'esforç de millora sense desvirtuar el procés inicial d'avaluació. Així també es valora l'alumnat que s'esforça a fer-ho bé des del principi, demostrant compromís, responsabilitat i constància en el seu aprenentatge. D'aquesta manera, es reconeix la importància del procés, però també el valor de la feina ben feta a la primera, fomentant la reflexió i la superació personal sense desmotivar els qui necessiten una segona oportunitat. **Aquestes tasques tindran un pes inclòs dins del 10 % corresponent a tasques**, activitats i projectes, i podran substituir parcialment la nota inicial sempre que s'evidenciï un progrés real i justificat en l'assoliment dels aprenentatges.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu. S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític. Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge. Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura i diari de lectura. La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió. Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals. Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme **activitats amb diferents graus de complexitat** per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Entre les **activitats programades, en coherència amb el DUA**, cal destacar:

- **Diversificació de formats i canals d'aprenentatge** per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- **Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió**: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- **Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars**, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouen l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada	No hi ha cap sortida programada

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora. **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat i assegurar la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 1r D'ESO (CURS 25-26)

PROFESSORAT I GRUPS:

BARTOMEU MATEU REUS	E1A - E1C
JERÒNIA AULET GALMÉS	E1E
ANTÒNIA MAURA REINÉS	E1B
MARIA ANTÒNIA AMER RIBOT	E1D

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 <i>Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.</i>	1.1. Reconèixer les llengües de l'entorn dels alumnes i contrastar alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals .	UP5	5
	1.2. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural i lingüística, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.		
COMPETÈNCIA 2 <i>Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.</i>	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	5
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals senzills, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		

COMPETÈNCIA 3 <i>Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</i>	3.1. Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	10
	3.2. Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de forma activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		
COMPETÈNCIA 4 <i>Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.</i>	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en textos escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	10
	4.2. Valorar la forma i el contingut de textos senzills avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		
COMPETÈNCIA 5 <i>Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.</i>	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	20
	5.2. Incorporar procediments bàsics per tal d'enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.		

COMPETÈNCIA 6 <i>Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.</i>	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la, comunicar-la de manera creativa i adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual.		10
	6.2. Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.		
	6.3. Adoptar hàbits d'ús crítics, segurs, sostenibles i saludables de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.		
COMPETÈNCIA 7 <i>Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.</i>	7.1. Triar i llegir textos a partir de preseleccions guiant-se pels propis gustos, interessos i necessitats, deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	10
	7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.		
COMPETÈNCIA 8 <i>Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.</i>	8.1. Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i subgèneres literaris.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	10
	8.2. Establir de manera guiada vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.		

	8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.		
COMPETÈNCIA 9 <i>Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.</i>	9.1. Revisar els textos propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	15
	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic.		
	9.3. Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de la manipulació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la cerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.		
COMPETÈNCIA 10 <i>Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.</i>	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.	UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	5
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS				UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. Les llengües i els seus parlants.	– Observació de la pròpia biografia lingüística i de la diversitat lingüística del centre. Les famílies lingüístiques i les llengües del món. – Les llengües de l’entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal. Aproximació a les llengües de signes. – Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. – Iniciació a la reflexió interlingüística, a la reflexió de les llengües i els estats, les llengües oficials i els factors que les condicionen, llengües minoritàries. – Estratègies d’identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d’evitar-los.			UP4	2n
	B.1. Context	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.		UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	1r, 2n, 3r
	B.2. Gèneres discursius	– Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. – Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa.			

B. Comunicació.	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:		– Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital. Riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals.		
		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter informal; prendre i deixar la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. Detecció d'usos discriminadors del llenguatge verbal i no verbal. – Producció oral formal; planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminadors del llenguatge verbal i icònic. – Producció escrita; planificació, textualització, redacció, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals,		

			definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.		
		B4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els textos: formes de dxis (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. – Recursos lingüístics per tal d'adequar el registre a la situació de comunicació. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Els temps del pretèrit en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes bàsics de puntuació com a		

			mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
C. Educació literària.	C.1. Lectura autònoma	– Implicació en la lectura d'obres de manera progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i reflexió sobre els textos i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers: a. Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades de manera orientada a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. b. Presa de consciència progressiva dels propis gustos i identitat lectora. c. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. d. Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits a través de diferents formes de recreació. e. Mobilització de l'experiència personal i lectora com a forma d'establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals. f. Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats o bé oralment entre iguals.		UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	1r, 2n, 3r
	C.2. Lectura guiada	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura juvenil contemporània i del			

		patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi bàsica del valor dels recursos expressius i dels seus efectes en la recepció. c. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. d. Expressió pautada, a través de processos i suports diversificats, de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. e. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. g. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació,		

		transformació, continuació, etc.).		
D. Reflexió sobre la llengua	– Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers: a. Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. b. Aproximació a la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats). c. Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques), i coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. d. Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. Ordre de les paraules i concordança. e. Procediments d'adquisició i formació de paraules. Reflexió sobre els canvis en el seu significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu. f. Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica. per obtenir informació gramatical bàsica.		UP1, UP2, UP3, UP4, UP5, UP6	1r, 2n, 3r

Temporització de les UP per trimestres:

1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UP1 - ON / OFF, FUNCIONES? UP2 - ELS CONEIXES PROU?	UP3 - PER QUÈ ET DEIXES ENGANYAR? UP4 - SOM NARCISISTA?	UP5 - DEIXES HIDRATAR EL TEU COR? UP6 - ET SONA?

3. Processos i instruments d'avaluació

A totes les UP utilitzam diferents processos i instruments d'avaluació:

- **L'avaluació formativa**, amb una retroacció individual diària i un retorn constant per part del professorat.
- **L'avaluació formadora**, per regular el seu propi procés d'aprenentatge.
- **Les bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials** a partir dels quals l'alumnat fan una revisió constant de la tasca feta.
- **Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe**, fomentant les seves intervencions a classe i el desenvolupament dels su pensament crític.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, a partir del segon trimestre, per poder reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. I les utilitzam a totes les UP.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Utilitzam **rúbriques**, on es descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Utilitzam diferents estratègies i metodologies en totes les nostres UP:

- **Treball cooperatiu i col·laboratiu:** s'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.
- **Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític:** es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.
- **Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge:** es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.
- **Metodologies inductives i manipulatives:** s'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.
- **Lectura i diari de lectura:** la lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.
- **Ús de la metacognició i la reflexió:** es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.
- **Integració d'eines digitals:** les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

Hi ha una PT assignada a cada grup que ajudarà a l'adaptació de les tasques, l'elaboració dels PEP i el disseny de les DUA.

6. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

7. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO	Taller de rap	Taller de glosa	Concert música en català

8. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

La PT del grup i el professor de suport del nostre departament ajudaran amb el pla de seguiment.

9. Pla de recuperació de matèries pendents.

A 1r d'ESO no hi ha matèries pendents.

10. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 3r D'ESO (CURS 25-26):

PROFESSORAT I GRUPS:

CATALINA ALOU FONT	E1A (6 alumnes) i E1B (5 alumnes)

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 <i>Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.</i>	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya, amb atenció especial a la llengua catalana, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic.	UP02 Amb ulls de dona UP07 Joves periodistes	10

	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.		
COMPETÈNCIA 2 <i>Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.</i>	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	UP04 Això és un poema?	10
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		
COMPETÈNCIA 3 <i>Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</i>	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	UP 01 De quin color ets? Totes les UP (3.2)	10
	3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		

COMPETÈNCIA 4 <i>Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.</i>	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	UP04 Això és un poema?	10
COMPETÈNCIA 5 <i>Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.</i>	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i canal; redactar esborranys i revisarlos amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	UP 01 De quin color ets? UP 02 Amb ulls de dona UP 03 Ens inventam una faula? UP 07 Joves periodistes	10
COMPETÈNCIA 6 <i>Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura</i>	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels	UP 05 Un bestiar al s. xxi?	10

<i>i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.</i>	objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.		
COMPETÈNCIA 7 <i>Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.</i>	7.1. Llegir de manera autònoma textos seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	UP 05 Un bestiar al s. xxi? Totes les UP (7.2)	10
COMPETÈNCIA 8 <i>Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.</i>	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i	UP 03 Ens inventam una faula? Totes les UP (8.3)	10

	valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.		
COMPETÈNCIA 9 <i>Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.</i>	9.1. Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	UP 05 Un bestiar al s. xxi?	10
COMPETÈNCIA 10 <i>Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.</i>	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.	UP 07 Què ens estan venent? Totes les UP (10.2)	10

	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.		

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS		UNITATS DE PROGRACIÓ	TRIMESTRE
A. Les llengües i els seus parlants.	– Anàlisi de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre i de la localitat. – Desenvolupament social i històric de la llengua catalana. – Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats. – Desenvolupament de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres. – Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Els fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic. – Indagació entorn dels drets lingüístics i la seva expressió en lleis i declaracions institucionals.	UP01 UP07	PRIMER I TERCER

B. Comunicació.	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:	B.1. Context: components del fet comunicatiu	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.	Totes les UP	PRIMER, SEGON I TERCER
		B.2. Els gèneres discursius	– Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives. – Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació). – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals. – Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball.		
		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i		

			lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuais, definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.		
		B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. -Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels		

			textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
C. Educació literària.	C.1. Lectura autònoma	– Implicació en la lectura d'obres de forma progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i reflexió sobre els textos llegits i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers: a. Criteris per a la selecció d'obres variades a partir de la utilització autònoma de la biblioteca digital, escolar i pública disponible. b. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari i lector. c. Presa de consciència i verbalització dels propis gustos i identitat lectora. d. Expressió de l'experiència lectora, fent servir progressivament metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits. e. Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals. f. Estratègies per a la recomanació de les lectures en suports variats o bé oralment entre iguals, emmarcant de manera bàsica les obres en els gèneres i subgèneres literaris.	TOTES LES UP	PRIMER, SEGON I TERCER	
	C.2. Lectura guiada	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de			

		les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció. c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).		
	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció.			

D. Reflexió sobre la llengua	c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).	

Temporització de les UP per trimestres:

1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UP01 - De qui color ets? UP02 - Amb ulls de dona UP03- Ens inventam una faula?	UP04 - Això és un poema? UP05 - Un bestiari al s. xxi?	UP06 - Què ens estan venent? UP07 - Joves periodistes

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

1r ESO	Sortida a Palma (dins el projecte "Amb ulls de dona").	Contacontes a la Biblioteca.	Sortida a Inca (encara per definir).

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

A tercer d'ESO es pot recuperar segon si s'aproven els dos primers trimestres o bé aprovant la prova de pendents específica que es fa durant el curs.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n d'ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Àmbit humanístic	

PROFESSORAT DE CATALÀ I GRUPS:

M. ANTÒNIA FAR	E2A - E2B
M. ANTÒNIA AMER	E2C - E2F
MERCÈ RAFECAS	E2D - E2E

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

UP 0-Estàs preparat per viatjar en el temps?

UP 1-Sobrevisqueres a la conquesta de Mallorca?

UP 2-Quines petjades medievals trobam al nostre voltant?

UP 3-Ets una peça de museu?

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA HISTÒRIA	CRITERI D'AVUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre temes rellevants del present i del passat, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar continguts en diversos formats.	CA 1.1 Elaborar, expressar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, taules informatives i altres formats mitjançant el desenvolupament d'estratègies de cerca, selecció i tractament d'informació relatives a processos i esdeveniments rellevants del present i del passat. CA 1.2 Contrastar i argumentar sobre temes i esdeveniments de la Prehistòria, l'Edat Antiga, l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna, localitzant i analitzant de manera crítica fonts primàries i secundàries com a proves històriques.	0,1, 3, 4	20
CE 2 Indagar, argumentar i elaborar productes propis sobre problemes geogràfics, històrics i socials que resultin rellevants actualment, des del local al global, per desenvolupar un pensament crític, respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la pròpia identitat i a enriquir el patrimoni comú.	CA 2.1 Identificar, valorar i mostrar interès pels principals problemes que afecten la societat, adoptant una posició crítica i proactiva cap a aquests. CA 2.2 Argumentar de manera crítica sobre problemes d'actualitat a través de coneixements geogràfics i històrics, contrastant i valorant fonts diverses. CA 2.3 Incorporar i utilitzar adequadament termes, conceptes i esdeveniments relacionats amb la geografia, la història i altres disciplines de les ciències socials, a través d'intervencions orals, texts escrits i altres productes, mostrant plantejaments originals i propostes creatives. CA 2.4 Elaborar judicis argumentats, respectant les opinions dels altres i enriquant el cabal comú en el context del món actual, els seus reptes i els seus conflictes des d'una perspectiva sistèmica i global.	0,1,2,3,4	15
CE 3	CA 3.1 Adquirir i construir coneixement rellevant del món	0,1,2,3 i 4	15

Conèixer els principals desafiaments als quals s'han enfrontat diferents societats al llarg del temps, identificant les causes i conseqüències dels canvis produïts i els problemes als quals s'enfronten en l'actualitat, mitjançant el desenvolupament de projectes de recerca i l'ús de fonts fiables, per realitzar propostes que contribueixin al desenvolupament sostenible.	actual i de la història, a través de processos inductius, de la recerca i del treball per projectes, reptes o problemes, mitjançant l'elaboració de productes que reflecteixin la comprensió dels fenòmens i problemes abordats. CA 3.2 Identificar els principals problemes, reptes i desafiaments als quals s'ha enfrontat la humanitat al llarg de la història, els canvis produïts, les seves causes i conseqüències, com també els que, en l'actualitat, hem de plantejar i resoldre entorn dels Objectius de Desenvolupament Sostenible. CA 3.3 Representar adequadament informació geogràfica i històrica a través de diverses formes de representació gràfica, cartogràfica i visual. CA 3.4 Utilitzar una seqüència cronològica a fi d'examinar la relació entre fets i processos en diferents períodes i llocs històrics (simultaneïtat i durada), utilitzant termes i conceptes apropiats. CA 3.5 Analitzar processos de canvi històric de rellevància a través de l'ús de diferents fonts d'informació, tenint en compte les continuïtats i permanències en diferents períodes i llocs.		
CE 4 Identificar i analitzar els elements del paisatge i la seva articulació en sistemes complexos naturals, rurals i urbans, com també la seva evolució en el temps, interpretant les causes de les transformacions i valorant el grau d'equilibri existent en els diferents ecosistemes, per promoure'n la conservació, millora i ús sostenible	CA 4.1 Interpretar l'entorn des d'una perspectiva sistèmica i integradora, a través del concepte de paisatge, identificant els seus principals elements i les interrelacions existents. CA 4.2 Valorar el grau de sostenibilitat i d'equilibri dels diferents espais i des de diferents escales i analitzar la seva transformació i degradació a través del temps per l'acció humana en l'explotació dels recursos, la seva relació amb l'evolució de la població i les estratègies desenvolupades per al seu control i domini i els conflictes que això ha provocat. CA 4.3 Argumentar la necessitat d'accions de defensa, protecció, conservació i millora de l'entorn (natural, rural i	La treballam a 1r i 3r	0

	urbà) a través de propostes i iniciatives que reflecteixin compromisos i conductes en favor de la sostenibilitat i del repartiment just i solidari dels recursos		
CE 5 Analitzar de manera crítica plantejaments històrics i geogràfics explicant la construcció dels sistemes democràtics i els principis constitucionals que regeixen la vida en comunitat, com també assumint els deures i drets propis del nostre marc de convivència, per promoure la participació ciutadana i la cohesió social.	CA 5.1 Identificar, interpretar i analitzar els mecanismes que han regulat la convivència i la vida en comú al llarg de la història, des de l'origen de la societat a les diferents civilitzacions que s'han anat succeint, assenyalant els principals models d'organització social i política que s'han gestat. CA 5.2 Assenyalar i explicar aquelles experiències històriques més destacables, i anteriors a l'època contemporània, en les quals es va aconseguir establir sistemes polítics que van afavorir l'exercici de drets i llibertats dels individus i de la col·lectivitat, considerant-les com a antecedents de les posteriors conquestes democràtiques i referents històrics de les llibertats actuals. CA 5.3 Mostrar actituds pacífiques i respectuoses i assumir les normes com a marc necessari per a la convivència, demostrant capacitat crítica i identificant i responent de manera assertiva davant les situacions d'injustícia i desigualtat.	0,1,2,3 i 4	15
CE 6 Comprendre els processos geogràfics, històrics i culturals que han conformat la realitat multicultural en què vivim, coneixent i difonent la història i la cultura de les minories ètniques presents al nostre país i valorant l'aportació dels moviments en defensa de la igualtat i la inclusió, per tal de reduir els estereotips, evitar qualsevol tipus de discriminació i violència, i reconèixer la riquesa de la diversitat	CA 6.1 Situar el naixement i desenvolupament de diferents civilitzacions en l'espai i en el temps, integrant els elements històrics, culturals, institucionals i religiosos que les han conformat, explicant la realitat multicultural generada al llarg del temps i identificant les seves aportacions més rellevants a la cultura universal. CA 6.2 Reconèixer les desigualtats socials existents en èpoques passades i els mecanismes de dominació i control que s'han aplicat, identificant aquells col·lectius que s'han vist sotmesos i silenciats, destacant la presència de personatges femenins. CA 6.3 Valorar la diversitat social i cultural, argumentant i	1 i 4	15

	intervenint a favor de la inclusió, així com rebutjant i actuant en contra de qualsevol actitud o comportament discriminatori o basat en estereotips. CA 6.4 Argumentar i intervenir sobre la igualtat real d'homes i dones actuant en contra de qualsevol actitud i comportament discriminatori per raó de gènere.		
CE 7 Identificar els fonaments que sostenen les diverses identitats pròpies i les dels altres, a través del coneixement i la valoració del patrimoni material i immaterial que compartim per conservar-lo i respectar els sentiments de pertinença, com també per afavorir processos que contribueixin a la cohesió o solidaritat territorial amb vista als valors de l'europeisme i la Declaració Universal dels Drets Humans.	CA 7.1 Relacionar les cultures i civilitzacions que s'han desenvolupat al llarg de la història antiga, medieval i moderna amb les diverses identitats col·lectives que s'han anat construint fins a l'actualitat, reflexionant sobre els múltiples significats que adopten i les seves aportacions a la cultura humana universal. CA 7.2 Identificar l'origen històric de diferents identitats col·lectives que s'han desenvolupat a Espanya, interpretant l'ús s'ha fet de les mateixes i mostrant una actitud de respecte cap als diferents sentits de pertinença, promovent la solidaritat i la cohesió social. CA 7.3 Assenyalar els fonaments de la idea d'Europa a través de les diferents experiències històriques del passat i identificar el llegat històric, institucional, artístic i cultural com a patrimoni comú de la ciutadania europea. CA 7.4 Valorar, protegir i conservar el patrimoni artístic, històric i cultural com a fonament de la identitat col·lectiva local, autonòmica, nacional, europea i universal, considerant-ho un bé per al gaudi recreatiu i cultural i un recurs per al desenvolupament dels pobles.	2 i 3	10
CE 8 Prendre consciència del paper dels cicles demogràfics, el cycle vital, les formes de vida i les relacions intergeneracionals i de dependència en la societat actual i la seva evolució al llarg del temps, analitzant-les de manera crítica, per promoure alternatives saludables,	CA 8.1 Conèixer i interpretar els comportaments demogràfics de la població, els canvis que ha experimentat i els seus cicles, identificant i analitzant els principals problemes i reptes als quals ens enfrontem en el món, a Espanya i a les Illes Balears. CA 8.2 Prendre consciència del cycle vital i analitzar com han canviat les seves característiques,	1, 3 i 4	5

sostenibles, enriquidores i respectuoses amb la dignitat humana i el compromís amb la societat i l'entorn.	necessitats i obligacions en diferents moments històrics, com també les arrels de la distribució per motius de gènere del treball domèstic, assumint les responsabilitats i compromisos propis de l'edat en l'àmbit familiar, en l'entorn escolar i en la comunitat i valorant la riquesa que aporten les relacions intergeneracionals. CA 8.3 Relacionar els canvis en els estils de vida tradicional i contrastar-los amb els que són saludables i sostenibles en l'entorn, a través de comportaments respectuosos amb la salut pròpia, la dels altres i amb altres éssers vius, prenent consciència de la importància de promoure el propi desenvolupament personal.		
CE 9 Conèixer i valorar la importància de la seguretat integral ciutadana en la cultura de convivència nacional i internacional, reconèixer la contribució de l'Estat, les seves institucions i altres entitats socials a la ciutadania global, a la pau, a la cooperació internacional i al desenvolupament, per promoure la consecució d'un món més segur, solidari, sostenible i just.	CA 9.1 Identificar i interpretar la connexió d'Espanya amb els grans processos històrics (de les èpoques antiga, medieval i moderna), valorant el que han suposat per a la seva evolució i assenyalant les aportacions dels seus habitants al llarg de la història. CA 9.2 Interpretar des de la perspectiva del desenvolupament sostenible i la ciutadania global els principals desafiaments del món actual, expressant la importància d'implicar-se en la recerca de solucions i en la manera de concretar-los des de la pròpia capacitat d'acció, tant local com global, valorant la contribució de l'Estat, les seves institucions i les associacions civils en programes i missions dirigits per organismes nacionals i internacionals per a l'assoliment de la pau, la seguretat integral, la convivència social i la cooperació entre els pobles.	1, 3 i 4	5

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca](#) | [Educació Secundària i Batxillerat](#)

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA CATALÀ	CRITERI D'AVUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, amb especial atenció als territoris de parla catalana, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del català, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics, i posar en valor aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	CA 1.1 Reconèixer les llengües de l'entorn dels alumnes i contrastar alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals. CA 1.2 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural lingüística i dialectal, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.	0,1,3 i 4	6
COMPETÈNCIA 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	CA 2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. CA 2.2 Valorar la forma i el contingut de texts orals i multimodals senzills, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1,2,3 i 4	8
COMPETÈNCIA 3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents	CA 3.1 Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferents graus de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. CA 3.2 Participar en interaccions orals informals, en el	1, 2 i 3	18

contextos socials.	treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de forma activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		
COMPETÈNCIA 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	CA 4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en texts escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. CA 4.2 Valorar la forma i el contingut de texts senzills avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	1, 3 i 4	10
COMPETÈNCIA 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	CA 5.1 Planificar la redacció de texts escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat, correcte i amb el registre adequat. CA 5.2 Incorporar procediments bàsics per enriquir els texts, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	1, 3 i 4	20
COMPETÈNCIA 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual. CA 6.2 Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.	0,1,3 i 4	1

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.		
COMPETÈNCIA 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	CA 7.1 Triar i llegir texts a partir de preseleccions guiant-se pels propis gusts, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura. CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.	1, 2, 3 i 4	5
COMPETÈNCIA 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	CA 8.1 Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i subgèneres literaris. CA 8.2 Establir de manera guiada vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també amb altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. CA 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris	1, 2 i 3	7
COMPETÈNCIA 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions	CA 9.1 Revisar els texts propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic.	0, 1, 3 i 4	15

lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	CA 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. CA 9.3 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.		
COMPETÈNCIA 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	CA 10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuals i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones. CA 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	0, 1, 2, 3 i 4	10

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS HISTÒRIA	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
GEOGRAFIA POLÍTICA - Localització dels països de cada continent. Coneixement de les capitals i principals ciutats	0 i 4	1r i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

d'Europa, Amèrica i Nord d'Àfrica i dels països més rellevants d'Àsia, Oceania i la resta d'Àfrica. -La ciutadania europea. Els drets humans i els ciutadans arreu del món.		
GEOGRAFIA DE LA POBLACIÓ - Conceptes de natalitat i mortalitat. - Conflictes geopolítics actuals. Els refugiats.	1, 3 i 4	1r, 2n i 3r
ANTIGUITAT TARDANA I ALTA EDAT MITJANA - Crisi i caiguda de l'Imperi Romà. Les invasions. Característiques dels pobles germànics. - Localització dels principals regnes germànics i els seus trets primordials. - L'imperi Carolingi i la seva disgregació. El Tractat de Verdum. - El feudalisme com a sistema econòmic i polític. El paper de l'Església. Serf i esclaus.	1	1r
BIZANCI I L'ISLAM - Naixement de l'Imperi Bizantí. Visigots, vàndals i bizantins a Espanya i les Balears. - Principals manifestacions de l'art bizantí. - Justinià i l'intent de renovar l'imperi romà. - La Península Aràbiga abans de Mahoma. - Mahoma i els preceptes principals de l'Islam. La formació de l'Islam. - Expansió de l'Islam. La seva presència a la Península Ibèrica i a les Balears. Conceptes d'Al-andalus i d'Illes Orientals. - La ciutat musulmana. Principals manifestacions de l'art andalusí. - La cultura i la ciència. La influència de les civilitzacions jueva i islàmica en la cultura europea.	1, 2	1r
CREIXEMENT DELS SEGLES XII I XIII I CRISIS DE LA BAIXA EDAT MITJANA - Creixement agrari i urbà en els segles XII i XIII. - La societat estamental. Les ciutats medievals de l'edat mitjana plena (segle XII). Municipis i gremis. - El renaixement del comerç i principals nuclis mercantils i els seus fluxos principals (Hansa, Flandes, Gènova, València, Barcelona, Mallorca). - L'enfortiment de les monarquies. Les corts medievals. - L'expansió cristiana i la conquesta catalana de les Balears. El Regne de Mallorca. - Les croades i la Guerra dels Cent Anys.	1 i 2	1r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- La crisi baixmedieval. La Pesta Negra i el seu impacte. - La persecució dels jueus. - Trets fonamentals de l'art romànic i gòtic.		
HUMANISME, RENAIXAMENT I REFORMA LUTERANA - Concepte d'humanisme i renaixement. - L'art a l'època del Renaixement: Miquel Àngel, Da Vinci, Rafael. - Luter i la Reforma. Principis fonamentals de la reforma. - Importància de la reforma a Alemanya i implicacions político-socials: prínceps alemanys i intents de reforçar la figura de l'Emperador. - Reacció de l'Església Catòlica. La contrareforma.	3	2n
ELS DESCOBRIMENTS - Causes dels grans descobriments geogràfics. Noves rutes comercials. Talassocràcies. - L'expansió portuguesa. - Les cultures precolombines a Amèrica. Localització i trets principals de maies, asteques i inques. - La creació de l'Imperi Hispànic. La conquesta d'Amèrica. - Tractat de Tordesillas. - Impacte dels Descobriments d'Amèrica a Europa i d'Europa sobre Amèrica. Societat i economia colonial.	3	2n
MONARQUIES AUTORITÀRIES I ABSOLUTES - Concepte de monarquia autoritària: formal respecte a les corts, als furs i lleis per part de la Corona i ampliació de fet del seu poder. - Els Reis Catòlics. - Identificació d'exemples de monarquia autoritària: Enric VIII, Carles I a Castella. - Comunitats a Castella i Germanies a València i Balears. - Concepte d'absolutisme. Identificació de l'exemple de Lluís XIV.	3	2n
L'ESCENARI EUROPEU I MEDITERRANI: DE L'HEGEMONIA HISPÀNICA A LA FRANCESA - Religió i política a l'època de Carles I. Els terços. - Europa i la mediterrània a l'època de Felip II. - Un gran conflicte europeu: la Guerra dels Trenta anys i les seves conseqüències. De l'hegemonia hispànica a la francesa.	3	2n

- Trets fonamentals de l'art Barroc. Velázquez.		
SABERS BÀSICS TRANSVERSALS - Utilització de recursos digitals i interpretació i elaboració de mapes, esquemes, imatges i representacions gràfiques. Tecnologies de la Informació Geogràfica (*TIG). Cartografia digital i atles. - Maneig i utilització de dispositius, aplicacions informàtiques, plataformes digitals i ús segur de les xarxes de comunicació. - Cerca, tractament de la informació i elaboració de coneixement. - Ús dels procediments, termes i conceptes característics de la geografia, la història i l'art. - Mètodes bàsics de recerca per a la construcció del coneixement de la geografia i la història. Metodologies del pensament geogràfic i del pensament històric. - Temps històric: construcció i interpretació de línies de temps a través de la linealitat, cronologia, simultaneïtat, durada i distinció de períodes. - L'evolució dels sistemes econòmics i els models d'organització social a l'edat mitjana i moderna. - Les persones invisibilitzades de la història: dones, esclaus i estrangers. Marginació, segregació, control i submissió en la història de la humanitat. Personatges femenins en la història. La resistència a l'opressió. - Dignitat humana i drets universals. Convenció sobre els Drets del Nen. - Alteritat: respecte i acceptació de l'altre. Comportaments no discriminatoris i contraris a qualsevol actitud segregadora. - Convivència cívica i cultura democràtica. Incorporació i implicació en la societat civil. Participació en projectes comunitaris. - Igualtat de gènere. Manifestacions i conductes no sexistes. - Interès davant els reptes i problemes d'actualitat en l'entorn local i global. - Les xarxes socials. Seguretat i prevenció davant els riscos i perills de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació. - Consciència ambiental. Respecte, protecció i cura dels éssers vius i del planeta. - Conservació i defensa del patrimoni històric, artístic i cultural. - Solidaritat, empatia i accions de suport a col·lectius en situacions de pobresa, vulnerabilitat i exclusió social. - Identificació i gestió de les emocions i la seva repercussió en comportaments individuals i col·lectius. - Cicles vitals, ús del temps lliure i hàbits de consum. Diferències i canvis en les formes de	0,1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

vida en les societats actuals i en les del passat. - La contribució de l'Estat i les seves institucions a la pau, a la seguretat integra ciutadana i a la convivència social. - Seguretat viària i mobilitat segura, saludable i sostenible.		

SABERS BÀSICS CATALÀ	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS - Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. - Les famílies lingüístiques i les llengües del món. - Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. - Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua catalana. - Iniciació a la reflexió interlingüística. - Exploració de maneres d'evitar els prejudicis i estereotips lingüístics	0, 1, 4	1r i 3r
COMUNICACIÓ Context - Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació. - Comunicació verbal. - Comunicació no verbal. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació. - Etiqueta digital.	0, 1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r

- Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals. Processos Processos: parlar i escoltar - Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció d'informació rellevant. Retenció d'informació rellevant. - Producció de textos orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. - La conversa en la vida social: pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. Processos: Llegir i escriure - Comprensió lectora. Lectura de textos en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Edició i revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. - Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. - Coneixement de les estratègies verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. - Localització en un text escrit d'una determinada informació. - Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc. - Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. Alfabetització mediàtica i informacional - Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació.		

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics - Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests. - Formes de dixi (temporal, personal i espacial). - Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals. - Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió. - Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text. - Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast. - Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat. - Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual. - Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada i del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals: accentuació de diftongs, triftongs, hiats i paraules compostes, entre d'altres. Escriptura correcta de paraules d'ús habitual que continguin grafies homòfones.		
EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura autònoma - Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes variades i diverses quant a gènere, extensió i format. - Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. - Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Relació de les obres llegides amb aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals. - Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats. Lectura guiada	0, 1,2,3 i 4	1r, 2n i 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries. - Elements constitutius del gènere literari i el sentit de l'obra. - Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.). - Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. - Recursos expressius. - Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts, amb altres manifestacions artístiques i culturals. - Els temes literaris universals i els tòpics. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. - Creació de texts a partir de models donats.		
REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA - El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. - Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). - Oració simple i la seva concordança. - Procediments per a la formació de noves paraules.	4	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Cada alumne disposa d'un quadern d'avaluació que ajuda a l'avaluació formativa perquè inclou rúbriques i graelles d'avaluació amb els objectius claus i un apartat per enregistrar les observacions dels professors.

Avaluació formadora

Cada alumne té un recull **de bases d'orientació, rúbriques i llistes de verificació** al seu quadern d'avaluació. Aquest és utilitzat per dur a terme **autoavaluació i coavaluació a classe**, on l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, i

entendre els objectius que ha d'assolir amb el seu aprenentatge. Això li permet desenvolupar el pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

Aquest quadern d'avaluació esdevé una guia constant per l'alumnat, ja que pot fer una revisió constant de la tasca feta perquè hi té enregistrat les seves avaluacions, les dels companys o dels professors, i a la vegada els hi ajuda a planificar les noves tasques tenint en compte els punts que necessiten millorar.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma. Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques i llistats de verificació** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats.

Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- Treball autodirigit: permet ampliar coneixements i marcar un camí cap a l'aprenentatge més individualitzat.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO	-Lluc: activitats interdepartamentals sobre la cultura medieval.	-Gimcana medieval per Palma. -Visita al museu del còmic (Inca) - Jafudà Cresques	- Arquitectura efímera - Les talaies de Mallorca - Inca de les 3 religions

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Per superar la matèria d'història de primer d'ESO, l'alumne haurà de lliurar les tasques de recuperació i aprovar el primer i segon trimestre d'àmbit humanístic de 2n d'ESO. De l'assignatura de català, l'alumne haurà d'aprovar els dos primers trimestres d'àmbit humanístic. Si no aconsegueix superar el 1r i 2n trimestre d'aquestes matèries s'haurà de presentar a l'examen de recuperació de cada una d'aquestes assignatures. A més, en el cas de català, haurà d'entregar les tasques d'estiu.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (2n d'ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: TALLER LINGÜÍSTIC 2	

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

UP 1-Te n'has assabentat? (Periodisme)

UP 2-M'ho expliques? (Narrativa)

UP 3-Ets pura poesia (Poesia)

UP 4-La vida és un teatre que se'n diu felicitat (Teatre)

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a	CA 1.1 Reconèixer les llengües de l'entorn dels alumnes i contrastar alguns dels seus trets en manifestacions orals,	1, 2, 3 i 4	5

partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, amb especial atenció als territoris de parla catalana, analitzant l'origen i desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del català, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics, i posar en valor aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	escrites i multimodals. CA 1.2 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural lingüística i dialectal, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.		
COMPETÈNCIA 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	CA 2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en texts orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. CA 2.2 Valorar la forma i el contingut de texts orals i multimodals senzills, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	2, 4	5
COMPETÈNCIA 3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	CA 3.1 Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferents graus de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. CA 3.2 Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de forma activa i adequada, amb actituds d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	1, 2, 3 i 4	15

COMPETÈNCIA 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	CA 4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en texts escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. CA 4.2 Valorar la forma i el contingut de texts senzills avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	2, 3 i 4	5
COMPETÈNCIA 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	CA 5.1 Planificar la redacció de texts escrits i multimodals senzills, atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat, correcte i amb el registre adequat. CA 5.2 Incorporar procediments bàsics per enriquir els texts, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	1, 2, 3 i 4	20
COMPETÈNCIA 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.	CA 6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual. CA 6.2 Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. CA 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	1, 3, 4	10

COMPETÈNCIA 7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	CA 7.1 Triar i llegir texts a partir de preseleccions guiant-se pels propis gusts, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura. CA 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.	3	5
COMPETÈNCIA 8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	CA 8.1 Explicar i argumentar, amb l'ajuda de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra, atesa la configuració dels gèneres i subgèneres literaris. CA 8.2 Establir de manera guiada vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també amb altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. CA 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris	1, 2, 3 i 4	10
COMPETÈNCIA 9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència	CA 9.1 Revisar els texts propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic. CA 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de	1, 2, 3, 4	10

lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. CA 9.3 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.		
COMPETÈNCIA 10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	CA 10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones. CA 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	1, 2, 3 i 4	15

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
- Periodisme: objectius i gèneres periodístics	1	1

- La notícia i la crònica		
- Narrativa: creació de textos de diferents gèneres. - Lectura i comprensió i creació de textos narratius (llegendes i contes)	2	1/2
- Poesia: - Lectura, comprensió i creació de poemes	3	2
- Teatre: - Lectura, creació i representació de fragments dramàtics.	4	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n ESO		Visita a una escola de Primària	Sortida a l'ESADIB

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 3r D'ESO (CURS 25-26):

PROFESSORAT I GRUPS:

CATALINA ALOU FONT	E3B, E3C (suport), E3D, E3E, E3F
MARIA ANTÒNIA AMER RIBOT	E3B (suport), E3C, E3D (suport), E3E (suport), E3F (suport)

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 <i>Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font</i>	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya, amb atenció especial a la llengua catalana, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic.	UP06 Dames i cavallers, rols vigents?	10

<i>de riquesa cultural.</i>	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	UP 12 Joves periodistes	
COMPETÈNCIA 2 <i>Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.</i>	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	UP07 March, amor carnal o espiritual?	10
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		
COMPETÈNCIA 3 <i>Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</i>	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	UP 01 De quin color ets? UP05 Vols ser periodista?	10
	3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		

COMPETÈNCIA 4 <i>Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.</i>	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	UP00 Prova inicial UP03 Tirant, heroï invencible o humà mortal? UP04 Ara que estem junts. UP 09 La visita de l'inspector UP 11 El teu Ikigai	10
COMPETÈNCIA 5 <i>Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.</i>	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i canal; redactar esborranys i revisarlos amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	UP00 Prova inicial UP 01 De quin color ets? UP 02 Contes de	10

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		l'ànima UP 03 Tirant, heroi invencible o humà mortal? UP 04 <i>Ara</i> <i>que estem</i> <i>junts</i> UP 05 Vols ser periodista? UP 09 <i>La</i> <i>visita de</i> <i>l'inspector</i> UP 11 <i>El</i> <i>teu Ikigai</i> UP 12 Joves periodistes	

COMPETÈNCIA 6 <i>Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrarla i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.</i>	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	UP 05 Vols ser periodista?	10
COMPETÈNCIA 7 <i>Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.</i>	7.1. Llegir de manera autònoma textos seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	UP 02 Contes de l'ànima UP 03 Tirant, heroi invencible o humà mortal? UP 04 Ara que estem junts	10

		UP07 March, amor carnal o espiritual?	
		UP 09 <i>La</i> <i>visita de</i> <i>l'inspector</i>	
		UP 11 <i>El</i> <i>teu Ikigai</i>	
COMPETÈNCIA 8 <i>Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.</i>	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.	UP 03 Tirant, heroi invencible o humà mortal?	UP 04 <i>Ara</i> <i>que estem</i> <i>junts</i>
			10

	8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	UP07 March, amor carnal o espiritual? UP08 Això és un poema? UP 09 La visita de l'inspector UP 11 El teu Ikigai	
COMPETÈNCIA 9 <i>Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.</i>	9.1. Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la	UP 02 Contes des de l'ànima UP 08 Això és un poema?	10

	comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesi i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.		
COMPETÈNCIA 10 <i>Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.</i>	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.	UP 06 Dames i cavallers, rols vigents? UP 10 Què ens estan venent? UP 12 Joves periodistes	10
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.		

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics				UNITATS DE PROGRACIÓ	TRIMESTRE
A. Les llengües i els seus parlants.	– Anàlisi de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre i de la localitat. – Desenvolupament social i històric de la llengua catalana. – Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats. – Desenvolupament de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres. – Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Els fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic. – Indagació entorn dels drets lingüístics i la seva expressió en lleis i declaracions institucionals.			UP06 Dames i cavallers, rols vigents? UP 12 Joves periodistes	SEGON I TERCER
		B.1. Context: components del fet comunicatiu	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.	Totes les UP	PRIMER, SEGON I TERCER
		B.2. Els gèneres discursius	– Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives. – Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació). – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i		

B. Comunicació.	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:		mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals. – Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball.		
		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminadoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminadoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la		

			realització de projectes escolars.		
		B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes dítiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. -Procediments explicatius bàsics: l'aposició i les oracions de relatiu. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
C. Educació literària.		C.1. Lectura autònoma	– Implicació en la lectura d'obres de forma progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i reflexió sobre els textos llegits i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers: a. Criteris per a la selecció d'obres variades a partir de la utilització autònoma de la biblioteca digital, escolar i pública disponible. b. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari i lector. c. Presa de consciència i verbalització dels propis gustos i	UP 02 Contes de l'ànima UP03 Tirant, heroï o humà?	PRIMER, SEGON I TERCER

		identitat lectora. d. Expressió de l'experiència lectora, fent servir progressivament metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits. e. Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals. f. Estratègies per a la recomanació de les lectures en suports variats o bé oralment entre iguals, emmarcant de manera bàsica les obres en els gèneres i subgèneres literaris.	UP04 Ara que estem junts UP05 Vols ser periodista? UP06 Dames i cavallers UP07 March UP 08 Això és un poema? UP09 La visita de l'inspector UP 11 El	
	C.2. Lectura guiada	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció. c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i		

		atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).	teu Ikigai UP12 Joves periodistes	
D. Reflexió sobre la llengua	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció. c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).			

Temporització de les UP per trimestres:

1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
UP00- Prova inicial escrita UP01 - De qui color ets? UP02 - Contes de l'ànima UP03- Tirant lo Blanc: heroi invencible o humà mortal? UP04- <i>Ara que estem junts</i>	UP05 - Vols ser periodista? UP06 - Dames i cavallers, rols vigents? UP07- Amor carnal o amor espiritual? UP08- Això és un poema? UP09- <i>La visita de l'inspector</i>	UP10 - Què ens estan venent? UP11 - <i>El teu Ikigai</i> UP12- Joves periodistes

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO	Sortida a Palma (visita a les llibreries i biblioteques).	<u>Escapa't de la fàbrica</u> (museu de la sabata Inca).	Sortida a Palma (entrevista a turistes al Parc de la Mar).

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

A tercer d'ESO es pot recuperar segon si s'aproven els dos primers trimestres o bé aprovant la prova de pendents específica que es fa durant el curs.

Aquest procés permet un **acompanyament personalitzat**, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 4t D'ESO (CURS 25-26):

PROFESSORAT I GRUPS:

MARIA ANTÒNIA PICÓ BONAFÈ	E4B E4C E4D E4E E4F

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1 <i>Descriure i valorar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües dels alumnes i la realitat plurilingüe i pluricultural del seu entorn, per afavorir la reflexió interlingüística, per combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.</i>	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya, amb atenció especial a la llengua catalana, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic.	UP5 Una volta al món	5

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

	1.2. Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.		
COMPETÈNCIA 2 <i>Comprendre i interpretar textos orals i multimodals recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.</i>	2.1. Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant la seva qualitat, la seva fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	UP5 Una volta al món	5
COMPETÈNCIA 3 <i>Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.</i>	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	UP5 Una volta al món UP3 Com seria la teva escola ideal	10
COMPETÈNCIA 4 <i>Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, tot reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant</i>	4.1. Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.	UP6 Som lectors	10

<i>la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.</i>	4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos d'una certa complexitat avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.		
COMPETÈNCIA 5 <i>Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes ateses les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.</i>	5.1. Planificar la redacció de textos escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i canal; redactar esborranys i revisarlos amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat.	UP5 Una volta al món UP3 Com seria la teva escola ideal	20
	5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.		
COMPETÈNCIA 6 <i>Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual.</i>	6.1. Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual.	UP Ets un romàntic/a? UP3 Com seria la teva escola ideal?	10
	6.2. Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.		
	6.3. Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.		

COMPETÈNCIA 7 <i>Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.</i>	7.1. Llegir de manera autònoma textos seleccionats en funció dels propis gustos, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	UP6 Som lectors	10
COMPETÈNCIA 8 <i>Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permetin establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.</i>	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2. Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els textos llegits i altres textos escrits, orals o multimodals així com altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	UP6 Som lectors UP3 Com seria la teva escola ideal	10
COMPETÈNCIA 9 <i>Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per tal de desenvolupar la</i>	9.1. Revisar els textos propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic.	UP2 Per a què serveix la literatura?	15

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

<i>consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.</i>	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic.		
	9.3. Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesi i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.		
COMPETÈNCIA 10 <i>Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.</i>	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals de la comunicació.	UP5 Una volta al món	5
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS				UNITATS DE PROGRACIÓ	TRIMESTRE
A. Les llengües i els seus parlants.	– Anàlisi de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre i de la localitat. – Desenvolupament social i històric de la llengua catalana. – Anàlisi de les varietats de la llengua catalana. Factors històrics i geogràfics explicatius de les varietats. – Desenvolupament de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats geogràfiques i els relatius als sociolectes i els registres. – Exploració i qüestionament de prejudicis i estereotips lingüístics. Els fenòmens del contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. Conflicte lingüístic. – Indagació entorn dels drets lingüístics i la seva expressió en lleis i declaracions institucionals.			UP5 Una volta al món	3r
		B.1. Context: components del fet comunicatiu	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.	UP5 Una volta al món	2n i 3r
		B.2. Els gèneres discursius	– Seqüències textuais bàsiques, amb especial atenció a les expositives i argumentatives. – Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació.	UP3 Com seria la teva escola ideal UP i si ens	

B. Comunicació.	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:		– Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor (la discrepància, la queixa, l'ordre, la reprovació). – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Xarxes socials i mitjans de comunicació. Etiqueta digital i riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat a la xarxa. Anàlisi de la imatge i dels elements paratextuals dels textos icònics, verbals i multimodals. – Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el curriculum vitae, la carta de motivació i l'entrevista de treball.	modernitzam?	
		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter informal i formal: cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat i resolució dialogada dels conflictes. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i		

			icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció escrita: planificació, textualització, revisió i edició en diferents suports. Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. – Alfabetització mediàtica i informacional: Cerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Utilització de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.		
		B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes díctiques (fórmules de confiança i cortesia) en relació amb les situacions de comunicació. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. -Procediments explicatius bàsics: l'aposiició i les oracions de relatiu. – Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna, gramaticals i lèxics (nominalitzacions i hiperònims de significat abstracte). – Ús coherent de les formes verbals en els textos. Correlació temporal en la coordinació i subordinació d'oracions, i en el discurs relatat.		

			– Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
C. Educació literària.		C.1. Lectura autònoma	– Implicació en la lectura d'obres de forma progressivament autònoma a partir d'una preselecció de textos variats i reflexió sobre els textos llegits i sobre la pràctica de lectura, fent referència als següents sabers: a. Criteris per a la selecció d'obres variades a partir de la utilització autònoma de la biblioteca digital, escolar i pública disponible. b. Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari i lector. c. Presa de consciència i verbalització dels propis gustos i identitat lectora. d. Expressió de l'experiència lectora, fent servir progressivament metallenguatge específic. Apropiació dels textos llegits. e. Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístiques i culturals. f. Estratègies per a la recomanació de les lectures en suports variats o bé oralment entre iguals, emmarcant de manera bàsica les obres en els gèneres i subgèneres literaris.	UP6 Lectures	1r, 2n i 3r

	C.2. Lectura guiada	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció. c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels		

		textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).		
D. Reflexió sobre la llengua	– Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura del patrimoni literari català i universal i de la literatura actual inscrites en itineraris temàtics o de gènere, que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers: a. Estratègies de construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. b. Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Efectes dels seus recursos expressius en la recepció. c. Estratègies d'utilització d'informació social, històrica, cultural i artística bàsica per construir la interpretació de les obres literàries. d. Relació i comparació dels textos llegits amb altres textos orals, escrits o multimodals, amb altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. e. Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats i atesos els valors culturals, ètics i estètics presents en els textos. Lectura amb perspectiva de gènere. f. Processos d'indagació entorn de les obres llegides que promoguin l'interès per construir la interpretació de les obres i establir connexions entre textos. g. Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. h. Creació de textos a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).			UP1, UP2, UP3, UP4 UP6

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

NIVELL: 4t ESO		
MATÈRIA: LLENGUA I LITERATURA CATALANES		
1a AVALUACIÓ	2a AVALUACIÓ	3a AVALUACIÓ
UP 1 Ets un romàntic/a?	UP 3 Com seria la teva escola ideal?	UP 5 Una volta al món
UP 2 Per a què serveix la literatura?	UP 4 I si ens modernitzam?	UP6 Som lectors

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuels, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
		Obra de teatre (Teatre de Vellut)	Sortida a Palma (entrevista a turistes al Parc de la Mar).

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 1r DE BATXILLERAT (CURS 25-26):

NIVELL: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	

UP 1 - D'on brota?

UP 2 - Com ens expressam? Propietats textuais. El text narratiu

UP 3 - Via literària

- Literatura medieval
- Segle d'Or
- Literatura segles XVI-XVII-XVIII
- Literatura segle XIX. La Renaixença

UP 4 - Ortogràfiks

UP 5 - Ni feble ni relatiu.

UP 6 - Llengües en equilibri?

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
COMPETÈNCIA 1. Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que tenen a veure amb aquestes situacions; tot partint del fet de conèixer la situació lingüística a Europa, i dels territoris que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana.	1.1. Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que tenen a veure amb aquestes situacions, amb especial atenció a les del propi territori; tot partint del fet de conèixer la situació lingüística a Europa, Espanya i territoris que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana, en manifestacions orals, escrites i multimodals.	1 i 6	8
	1.2. Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens de contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i els mitjans de comunicació, i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.		

COMPETÈNCIA 2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, tot recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	1 a 6	3
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant la seva qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		
COMPETÈNCIA 3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, coherència, fluïdesa i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu i amb la fluïdesa, el rigor, la coherència i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals.	1 a 6	3
	3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		
COMPETÈNCIA 4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat amb la finalitat de donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, realitzant les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura.	1 a 6	4
	4.2. Valorar la forma i el contingut de textos complexos avaluant la seva qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.		
COMPETÈNCIA 5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb especial atenció als gèneres	5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural. L'elaboració ha d'anar precedida d'un procés de planificació que	1 a 6	20

discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal, i d'un procés de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta.		
	5.2 Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.		
COMPETÈNCIA 6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, tot avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.	6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis; i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual. 6.2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.	4	1
COMPETÈNCIA 7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània i deixar constància del progrés de l'itinerari lector i cultural personal mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.	1 a 6	10
COMPETÈNCIA 8. Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària,	1 a 6	25

per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.	utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. 8.2. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre els clàssics de la literatura catalana objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques clàssiques o contemporànies, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics, i explicitant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.		
COMPETÈNCIA 9. Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.	9.1. Revisar els propis textos i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i utilitzant un metallenguatge específic, i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. 9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesi i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	1 a 6	25

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

COMPETÈNCIA 10. Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.	1 a 6	1
	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS		UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. Les llengües i els seus parlants.	– Desenvolupament social i històric i situació actual de la llengua catalana. – Estratègies de reflexió interlingüística. – Detecció de prejudicis i estereotips lingüístics. – Els fenòmens de contacte entre llengües: bilingüisme, préstecs, interferències. Diglòssia lingüística i diglòssia dialectal. El paper actual de les xarxes socials i els mitjans de comunicació. – Drets lingüístics, la seva expressió en lleis i declaracions institucionals. Models de convivència entre llengües, les seves causes i conseqüències. Llengües minoritàries i llengües minoritzades. La sostenibilitat lingüística.	UP 1 UP 6	1r 3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

B. Comunicació.	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:	B.1. Context	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r

		B.2. Gèneres discursius	– Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. Els textos acadèmics. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Les xarxes socials i mitjans de comunicació.		

		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter formal. Prendre i deixar la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminadors del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i contingut del text. – Producció oral formal: planificació i cerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminadors del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i contingut del text. – Producció escrita. Procés d'elaboració: planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports. Correcció gramatical i ortogràfica. Propietat lèxica. – Alfabetització informacional: recerca autònoma i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de la informació reelaborada de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. Notícies falses i verificació de fets. El pescaclics.		

		B4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. – Connectors, marcadors discursius i procediments anafòrics que contribueixen a la cohesió del text. – Relacions entre les formes verbals com a procediments de cohesió del text, amb especial atenció a la valoració i l'ús dels temps verbals. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. Ús eficaç de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit i la seva relació amb el significat.		
C. Educació literària.		C.1. Lectura autònoma: processos i estratègies.	– Lectura d'obres rellevants d'autores i d'autors de la literatura universal contemporània, que promoguin reflexió sobre el propi itinerari lector, així com la inserció en el debat interpretatiu de la cultura. – Selecció de les obres amb l'ajuda de recomanacions especialitzades. – Participació activa en el circuit literari i lector en context presencial i digital. Utilització autònoma de tota mena de biblioteques. Accés a altres experiències culturals. – Expressió argumentada dels gustos lectors personals. Diversificació del corpus llegit, atesos els circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i de consum, clàssics i best-sellers. – Comunicació de l'experiència lectora utilitzant un	UP 3	1r, 2n i 3r

		metallenguatge específic i atenent aspectes temàtics, gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil i valors ètics i estètics de les obres. – Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques. – Recomanació de les lectures en suports variats, atenent aspectes temàtics, formals i intertextuals.		
	C.2. Lectura guiada: processos i estratègies	– Lectura de clàssics de la literatura catalana des de l'Edat mitjana fins al Romanticisme, inscrits en itineraris temàtics o de gènere. – Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries. – Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i la seva relació amb el sentit de l'obra. Efectes en la recepció dels seus recursos expressius. – Utilització de la informació social, històrica, cultural i artística per interpretar les obres i comprendre el seu lloc en la tradició literària. – Vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. – Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics. Lectura amb perspectiva de gènere. – Lectura expressiva, dramatització i recitat atenent els processos de comprensió, apropiació i oralitat implicats. –		

		Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides.		
D. Reflexió sobre la llengua	– Construcció de conclusions pròpies sobre el sistema lingüístic. Observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives. Manipulació d'estructures, formulació d'hipòtesis, contraexemples, generalitzacions i contrast entre llengües amb l'ús del metallenguatge específic. – Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita, atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. – La llengua com a sistema interconnectat amb diferents nivells: fonològic, morfològic, sintàctic i semàntic. – Distinció entre la forma (categories gramaticals) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques de l'oració simple i composta). – Relació entre l'estructura semàntica (significats verbals i arguments) i sintàctica (subjecte, predicat i complements) de l'oració simple i composta en funció del propòsit comunicatiu. - Procediments d'adquisició i formació de paraules i reflexió sobre els canvis en el seu significat. Les relacions semàntiques entre paraules. Valors denotatius i connotatius en funció de la seva adequació al context i el propòsit comunicatiu. - Ús autònom de diccionaris, manuals de gramàtica i altres fonts de consulta per obtenir informació gramatical de caràcter general.		UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

4.1 PONDERACIÓ DELS INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ

- Cada tipus de tasca tindrà un pes diferent per a cada competència específica. La **qualificació de la matèria** es calcularà així:
 - **Les proves escrites tendran un pes del 80%** mentre que **les tasques i comentaris de text seran valorats amb un 20% a la 1a avaluació i a la 2a i 3a avaluació del 90% en les proves escrites i del 10% en les tasques.**
 - En el cas que, per qüestions de calendarització o programació, no es realitzassin tasques i/o comentaris de text qualificables, el pes de les tasques corresponent a aquest instrument seria sumat al de les proves escrites.
- **Faltes d'ortografia**: es descomptaran segons els criteris de la PAU. Quant a la **correcció**, s'aplicarà el barem següent:

- La màxima deducció global a l'exercici serà de **dos punts** d'acord amb els criteris següents:
 - **La primera incorrecció** ortogràfica no representarà cap deducció.
 - Si es repeteix una mateixa falta d'ortografia, **es comptabilitzarà com a única**.
 - A partir de la segona, per **cada falta es deduiran -0,25 fins a un màxim de dos punts**.
 - Per errors en la redacció, en la presentació, falta de coherència, falta de cohesió, incorrecció lèxica o incorrecció gramatical es podrà deduir un **màxim d'un punt**.

S'incideix que en els casos en què la suma de les deduccions sigui superior als dos punts, aquesta és la deducció màxima.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en unitats de programació

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

1r BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

A 1r de batxillerat no hi ha alumnat amb la matèria pendent.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA d'Arts escèniques I

NIVELL: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC:2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ARTS ESCÈNIQUES	

UP 1 - Jocs teatrals. Cohesió de grup

UP 2 - Com ens movem? Dinàmiques de cos i moviment

UP 3 - 25 N: quin és el teu paper?

UP 4 - Projectam? - Treball de projecció vocal i dicció

UP 5 - Qui són? - Interpretació. Creació de personatges i improvisació

UP 6 - Del text a l'acció: "NOU ORDRE"

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
COMPETÈNCIA 1 Analitzar manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, descriure'n les característiques, establir relacions amb el seu context i identificar possibles influències i projeccions, per valorar el patrimoni i enriquir l'imaginari propi.	CA 1.1 Identificar, amb un vocabulari adequat, les principals característiques de manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, establir relacions amb el context i evidenciar una actitud d'obertura, interès i respecte en la recepció activa d'aquestes.	UP 3, 5 i 6	5
	CA 1.2 Establir connexions entre manifestacions escèniques de diferents èpoques i tradicions, valorant-ne la influència sobre les arts escèniques actuals.		5
COMPETÈNCIA 2 Explorar les possibilitats expressives de diferents sistemes, mitjans i codis de significació escènica, a través d'activitats de caràcter pràctic, per incorporar-los al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció dels més adequats a la intenció comunicativa.	CA 2.1 Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de sistemes, mitjans i codis de significació escènica, a través d'activitats de caràcter pràctic.	UP 1, 2, 3, 4, 5 i 6	15
	CA 2.2 Recrear l'acció dramàtica, el disseny de personatges i la configuració de situacions i escenes, seleccionant les tècniques més adequades d'entre les que conformen el repertori personal de recursos.		15

COMPETÈNCIA 3 Abordar la recreació i representació de l'acció dramàtica, a partir de la construcció col·lectiva d'escenes que mostrin tot tipus de personatges i conflictes, per desenvolupar habilitats de comunicació i negociació i reforçar l'autoconeixement, la creativitat, l'empatia, la imaginació i l'esperit emprenedor en diverses situacions i contextos.	CA 3.1 Emprar tècniques elementals d'interpretació, aplicant estratègies de memorització i valorant els assaigs com a espais d'escolta, diàleg i aprenentatge.	UP 1, 2, 3, 4, 5 i 6	10
	CA 3.2 Recrear i representar l'acció dramàtica, demostrant eficàcia, seguint les indicacions de la direcció, mantenint la concentració i gestionant de forma guiada l'ansietat i la por escènica.		10
COMPETÈNCIA 4 Realitzar projectes de creació i difusió escènica, planificar les fases, seleccionar i estructurar els elements de significació i assumir diferents funcions amb iniciativa i responsabilitat, per expressar una intenció comunicativa, enriquir l'entorn cultural i identificar oportunitats de desenvolupament personal, social, acadèmic o professional.	CA 4.1 Participar activament en la realització de projectes col·lectius de creació i difusió escènica, assumint diferents funcions amb iniciativa i responsabilitat i valorant i respectant les aportacions i experiències de la resta d'integrants del grup.	UP 2, 3, 4 i 5	15
	CA 4.2 Avaluar i presentar els resultats de la participació en projectes de creació i difusió escènica, analitzant la relació entre els objectius plantejats i el producte final obtingut i explicant de forma argumentada les possibles diferències		15

	entre ells.		
COMPETÈNCIA 5 Valorar críticament manifestacions escèniques, identificar el públic al qual es dirigeixen i analitzar-ne les característiques i els pressuposts artístics, per desenvolupar el criteri estètic, difondre el patrimoni i ampliar les possibilitats de gaudi de les arts escèniques.	CA 5.1 Identificar el tipus de públic al qual es dirigeix un espectacle determinat, basant els arguments en l'anàlisi de l'obra i en les reaccions del públic.	UP 1, 2, 3, 4, 5 i 6	5
	CA 5.2 Comentar manifestacions escèniques, emprant la terminologia adequada, reelaborant informació a partir de fonts fiables i reflexionant críticament sobre les seves característiques i pressuposts artístics.		5

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PATRIMONI ESCÈNIC	UP 3 UP 5	1r i 2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Arts escèniques: concepte, tipologies i tradicions. - Les arts escèniques i la seva història: canvis i transformacions. L'evolució històrica de la representació escènica, amb especial atenció a la tradició europea. - La representació escènica en l'Edat antiga: Grècia i Roma. - La representació escènica en l'Edat Mitjana europea: espectacles litúrgics i profans. - La representació escènica en el Renaixement i el Barroc: Commedia dell'arte. La representació a Anglaterra, Espanya i França en els segles XVI i XVII. - La representació escènica en el segle XVIII i XIX a Europa. Primeres sistematitzacions sobre l'art de la interpretació: Diderot. - Dramatisme, teatralitat i <i>performativitat</i>. - El patrimoni immaterial. Pervivència d'expressions escèniques tradicionals. El patrimoni escènic de les Illes Balears.		
B. EXPRESSIÓ I COMUNICACIÓ ESCÈNIQUES - Codis de significació escènica: naturalesa, descripció i classificació. - L'espai escènic com a generador de significat. La convenció teatral. - Recursos plàstics: escenografia volumètrica i virtual, caracterització, il·luminació i espai sonor. Recursos literaris i altres materials. El text dramàtic: anàlisi, adaptació i memorització. - El conflicte dramàtic: personatge, situació i acció dramàtica. - El personatge dramàtic: anàlisi, caracterització i construcció. - Joc dramàtic, improvisació, dramatització i creació col·lectiva.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r
C. INTERPRETACIÓ - Preparació física i preparació preexpressiva. La cura del cos. - Mètodes i tècniques d'interpretació. - Els instruments de l'intèrpret: expressió corporal, gestual, oral, rítmica i musical. La consciència	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5	1r, 2n i 3r

emocional i corporal. - El personatge dramàtic: graus de representació, objectius i funcions. - La partitura interpretativa i la seva execució. Memorització i pràctica d'instruccions escèniques precises establertes pel director o pel propi intèrpret.	UP 6	
D. REPRESENTACIÓ I ESCENIFICACIÓ - L'espectacle escènic: concepte i característiques. - Tipologies bàsiques de l'espectacle: clàssic, d'avantguarda, corporal, occidental, oriental, d'objectes, de dansa, d'interior, de carrer. - Altres formes de presentació escènica: happening, performance, vídeo-teatre o teatre dansa. - El disseny d'un espectacle: equips, fases i àrees de treball. - Els assaigs: tipologia, finalitats i organització. - Representació d'espectacles escènics. - Estratègies de treball en equip. Resolució de conflictes.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r
E. LA RECEPCIÓ DE LES ARTS ESCÈNIQUES - El públic: concepte i tipologies. - La recepció teatral: catarsi, estranyament i participació. - Estratègies i tècniques d'anàlisi de manifestacions escèniques. - El respecte de la propietat intel·lectual. La protecció de la creativitat personal.	UP 3 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Utilitzam diferents estratègies i metodologies en totes les nostres UP:

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes teatrals

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r BAT	Visita Teatre Principal Inca i assaig obra de teatre	Obra de teatre (Musical "Ànima" a Barcelona, pendent de concretar)	Visita Teatre Principal Palma

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

A 1r de Batxillerat no hi ha matèria pendent.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA DE 2n DE BATXILLERAT (CURS 25-26)

NIVELL: 2n Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025-2026
ÀMBIT O MATÈRIA: LLENGUA CATALANA I LITERATURA	

UP 1 - EL MODERNISME

UP 2 - EL TEXT PERIODÍSTIC: la notícia

UP 3 - NOUCENTISME. ANYS 20 i 30. L'ESCOLA MALLORQUINA

UP 4 - LITERATURA DE POSTGUERRA I DELS ANYS 60

UP 5 - LITERATURA CATALANA ACTUAL

UP 6 - SOCIOLINGÜÍSTICA: contacte lingüístic, diversitat i planificació lingüística

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
COMPETÈNCIA 1 Reconèixer, valorar i explicar la diversitat lingüística del món, les famílies de llengües i la seva evolució (naixement, vida i mort) i les polítiques que tenen a veure amb aquestes situacions; tot partint del fet de conèixer la situació lingüística a Europa, i dels territoris que conformen el domini lingüístic de la llengua catalana.	1.1.Reconèixer i valorar la unitat de la llengua catalana, contrastant de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de la llengua en manifestacions orals, escrites i multimodals, diferenciant els trets de llengua segons els geolectes, sociolectes o registres.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
	1.2.Refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, mitjançant l'anàlisi i la valoració de la rellevància actual dels mitjans de comunicació i les xarxes socials en els processos de normalització lingüística, tot tenint en compte la normativa lingüística.	
COMPETÈNCIA 2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, tot recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, formar-se opinió i eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1 Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals especialitzats, propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
	2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals especialitzats tot avaluant la seva qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	

COMPETÈNCIA 3 Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, coherència, fluïdesa i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals extenses, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. Aquestes intervencions han de recollir diferents punts de vista, amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic, cultural i de rellevància acadèmica i social. També han d'ajustar-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu amb fluïdesa, rigor, coherència i el registre adequat en diferents suports, emprant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
COMPETÈNCIA 4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat amb la finalitat de donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, realitzant les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos especialitzats avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
COMPETÈNCIA 5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb especial atenció als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat entorn de temes curriculars o d'interès social i cultural, precedits d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal, i de redacció i revisió d'esborranys entre iguals o utilitzant altres instruments de consulta.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6

	5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	
COMPETÈNCIA 6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, tot avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal al mateix temps que respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.	6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, amb especial atenció a la gestió del seu emmagatzematge i recuperació, així com a l'avaluació de la seva fiabilitat i pertinència. Organitzar i integrar aquesta informació en esquemes propis, reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual. 6. 2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
COMPETÈNCIA 7 Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent l'assaig literari i obres actuals que permetin establir connexions amb la tradició. Deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, de les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
COMPETÈNCIA 8 Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura catalana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos a fi de conformar un mapa	8.1.Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de la seva estructura i la relació amb el sentit de l'obra. Establir la relació de l'obra amb el context social, històric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5

cultural, eixamplar les possibilitats d'aprofitament de la literatura i crear textos d'intenció literària.	8.2. Desenvolupar petits projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre les obres de la literatura catalana dels segles XX i XXI objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics, i deixant implícita la implicació i la resposta personal del lector en la lectura.	UP 6
COMPETÈNCIA 9 Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, augmentar el repertori comunicatiu i millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de recepció crítica.	9.1. Revisar els propis textos i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i amb un metallenguatge específic, i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6
	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic.	
	9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesi i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	
COMPETÈNCIA 10 Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i bandejant	10.1. Identificar i rebutjar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5

els abusos de poder a través de la paraula per afavorir un ús no tan sols eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	UP 6

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS		UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMES TRE
A. Les llengües i els seus parlants	– La llengua catalana i la unitat de la llengua. – Estratègies avançades de la reflexió interlingüística. – Diferències entre els trets propis de les varietats dialectals i els relatius als sociolectes i els registres. – Indagació i explicació dels conceptes de norma culta i estàndard, atenent la seva utilitat i la seva diversitat	UP 1 UP 2	1r, 2n i 3r

	en la llengua catalana. – Els mitjans de comunicació i les xarxes socials en els processos de normalització lingüística.			UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	
B. Comunicació	Estratègies de producció, comprensió i anàlisi crítica de textos orals, escrits i multimodals de diferents àmbits amb atenció conjunta als següents aspectes:	B.1. Context: components del fet comunicatiu	– Components del fet comunicatiu: grau de formalitat de la situació i caràcter públic o privat; distància social entre els interlocutors; propòsits comunicatius i interpretació d'intencions; canal de comunicació i elements no verbals de la comunicació.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n, 3r
		B.2. Gèneres discursius	– Propietats textuais: coherència, cohesió i adequació. – Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu. Els textos acadèmics. – Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Les xarxes socials i mitjans de comunicació.		
		B.3. Processos	– Interacció oral i escrita de caràcter formal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. – Comprensió oral: sentit global del text i relació entre les seves parts, selecció i retenció de la informació rellevant. La intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminators del llenguatge verbal i no verbal. Valoració de la forma i el contingut del text. – Producció oral formal: Planificació i recerca d'informació, textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada. – Comprensió lectora: sentit global del text i relació entre les seves parts. La intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminators del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.		

			– Producció escrita. Procés d'elaboració: planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports. Correcció gramatical i ortogràfica. Propietat lèxica. – Alfabetització informacional: Recerca autònoma i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència; anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis i transformació en coneixement; comunicació i difusió de la informació reelaborada de manera creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. La gestió de continguts, l'emmagatzematge i la recuperació de la informació rellevant. Notícies falses i verificació de fets.		
		B.4. Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.	– Formes lingüístiques d'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat. – Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació. – Connectors, marcadors discursius i procediments anafòrics que contribueixen a la cohesió del text. – Relacions entre les formes verbals com a procediments de cohesió del text amb especial atenció a la valoració i a l'ús dels temps verbals. – Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. Ús eficaç de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. – Els signes de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit i la seva relació amb el significat.		
C. Educació literària		C.1. Lectura autònoma	– Lectura d'obres rellevants d'autores i autors que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent l'assaig literari i formes actuals de producció i consum cultural, que promoguin la reflexió sobre el propi itinerari lector, així com la inserció en el debat interpretatiu de la cultura.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5	1r, 2n i 3r

		– Selecció de les obres amb l'ajuda de recomanacions especialitzades. – Participació activa en el circuit literari i lector en context presencial i digital. Utilització autònoma de tota mena de biblioteques. Accés a altres experiències culturals. – Expressió argumentada dels gustos lectors personals. Diversificació del corpus llegit, atesos els circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i de consum, clàssics i best-sellers. – Comunicació de l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i atenent aspectes temàtics, gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres. – Mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat i altres manifestacions literàries o artístiques. – Recomanació de les lectures en suports variats, atenent aspectes temàtics, formals i intertextuals.	UP 6	
	C.2. Lectura guiada	– Lectura d'obres rellevants de la literatura catalana dels segles XX i XXI inscrites en itineraris temàtics o entorn de tres eixos: (1) Els models narratius des de finals del XIX i principis del XX fins al XXI; (2) La poesia dels segles XX i XXI i (3) El teatre dels segles XX i XXI. – Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries. – Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i la seva relació amb el sentit de l'obra. Efectes en la recepció dels seus recursos expressius. – Utilització de la informació social, històrica, cultural i artística per interpretar les obres i comprendre el seu lloc en la tradició literària.		

		– Vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura. – Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics. Lectura amb perspectiva de gènere. – Lectura expressiva, dramatització i recitat atenent els processos de comprensió, apropiació i oralitat implicats. – Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides.		
D. Reflexió sobre la llengua	– Construcció de conclusions pròpies sobre el sistema lingüístic. Observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives. Manipulació d'estructures, formulació d'hipòtesis, contraexemples, generalitzacions i contrast entre llengües amb l'ús del metallenguatge específic. – Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. – La llengua com a sistema interconnectat tenint en compte els diferents nivells: fonològic, morfològic, sintàctic i semàntic. – Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques de l'oració simple i composta). – Relació entre l'estructura semàntica (significats verbals i arguments) i sintàctica (subjecte, predicat i complements) de l'oració simple i composta en funció del propòsit comunicatiu. – Procediments d'adquisició i formació de paraules i reflexió sobre els canvis en el seu significat. Les relacions semàntiques entre paraules. Valors denotatius i connotatius en funció de la seva adequació al context i al propòsit comunicatiu. – Ús autònom de diccionaris, manuals de gramàtica i altres fonts de consulta per obtenir informació gramatical de caràcter general.	UP 1 UP 2 UP 3 UP 4 UP 5 UP 6	1r, 2n i 3r	

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

4.1 PONDERACIÓ DELS INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ

- Cada tipus de tasca tindrà un pes diferent per a cada competència específica. La **qualificació de la matèria** es calcularà així:
 - **Les proves escrites tendran un pes del 90%** mentre que **les tasques i comentaris de text seran valorats amb un 10%.**

- En el cas que, per qüestions de calendarització o programació, no es realitzassin tasques i/o comentaris de text qualificables, el pes del 10% corresponent a aquest instrument seria sumat al de les proves escrites.

- **Faltes d'ortografia:** es descomptaran segons els criteris de la PAU. Quant a la **correcció**, s'aplicarà el barem següent:
 - La màxima deducció global a l'exercici serà de **dos punts** d'acord amb els criteris següents:
 - **La primera incorrecció** ortogràfica no representarà cap deducció.
 - Si es repeteix una mateixa falta d'ortografia, **es comptabilitzarà com a única**.
 - A partir de la segona, per **cada falta es deduiran -0,25 fins a un màxim de dos punts**.
 - Per errors en la redacció, en la presentació, falta de coherència, falta de cohesió, incorrecció lèxica o incorrecció gramatical es podrà deduir un **màxim d'un punt**.

S'incideix que en els casos en què la suma de les deduccions sigui superior als dos punts, aquesta és la deducció màxima.

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en unitats de programació

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Cultura clàssica (2n ESO)

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Cercar, seleccionar, tractar i organitzar informació sobre el marc geogràfic i les principals etapes de la història de Grècia i Roma, usant críticament fonts històriques i geogràfiques, per adquirir coneixements, elaborar i expressar respostes en diversos formats.	1.1. Elaborar i presentar continguts propis en forma d'esquemes, eixos cronològics, mapes i altres tipus de format, fent servir diferents fonts històriques i les tecnologies de la informació, de forma reflexiva i crítica, situant les ciutats i regions més importants de Grècia i Roma en el moment del seu apogeu i delimitant les etapes en què es divideix la seva història. 1.2. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural i lingüística, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn. 1.3. Elaborar treballs individuals o en grup, mitjançant la recerca, selecció i tractament de la informació sobre els pobles que vivien a les Illes Balears abans dels romans i com es va modificar el territori amb la romanització.	1-8	25

2. Valorar el paper de la civilització grecollatina a l'origen de la identitat europea, analitzant críticament la seva pervivència en diferents aspectes de la societat actual per poder valorar el seu llegat cultural, artístic i social.	2.1. Determinar les característiques de les principals formes d'organització política presents a Grècia i Roma establint semblances i diferències entre elles i comparant de forma crítica les formes de govern de l'antiguitat amb les actuals, adquirint consciència del que suposa ser ciutadà europeu en una societat lliure i democràtica. 2.2. Establir les característiques i l'evolució de les classes socials a Grècia i Roma mitjançant la comparació entre ambdós models i fent una anàlisi crítica de la pervivència d'aquests models en la societat actual. 2.3. Identificar les formes actuals de la distribució del treball i el procés d'equiparació dels papers d'homes i dones iniciat a la nostra societat, establint comparacions amb la composició de la família a Grècia i Roma i els rols assignats als seus membres i les principals formes de treball i de lleure existents en l'antiguitat.	1-8	25
3. Conèixer els principals déus i deesses de la mitologia grecollatina, així com els protagonistes dels cicles mítics més rellevants, per reconèixer-los a obres artístiques de diferents tipus i perquè serveixin d'inspiració per elaborar obres de diferent format que s'inspiren en la mitologia.	3.1. Descriure els components bàsics de la religió al món antic, reconeixent els diferents tipus de festivitats, rituals i sacrificis relacionats amb els déus olímpics, comparant-los amb festes i rituals religiosos coneguts per l'alumne i valorant críticament la seva pervivència en les manifestacions festives i religioses actuals. 3.2. Distingir els principals déus i deesses de la mitologia grecollatina, identificant- los pels seus atributs a diferents representacions, reconeixent les escenes mitològiques que protagonitzen, identificant aquesta iconografia en diferents formats artístics i conceptuals i posant esment al paper submís o de víctima de la dona.	1-8	25

	3.3. Exposar la pervivència de les diferents manifestacions religioses i mitològiques grecollatines, comparant-les amb les que perviuen a la nostra societat (les representacions teatrals, els espectacles públics i esportius, la cultura popular i els costums i rituals religiosos).		
4. Analitzar la presència del grec i el llatí a les llengües de l'alumne per tal d'entendre el significat etimològic i ser capaç d'identificar i formar paraules a partir dels ètims donats, per produir materials en diferents formats amb el lèxic adquirit i estimar i respectar la diversitat lingüística fomentant l'interès per l'estudi d'altres llengües, entre les quals les llengües clàssiques.	4.1. Descriure els diversos tipus d'escriptura, distingint diferents tipus d'alfabets i de suports gràfics, establint comparacions amb els usats actualment i relacionant la importància de l'escriptura amb l'evolució de la humanitat. 4.2. Inferir l'origen comú de diferents llengües europees i identificar les llengües romàniques i no romàniques de la península Ibèrica, situant-les en un mapa. 4.3. Ampliar el vocabulari amb un lèxic mínim de tipus tècnic i científic d'origen grecollatí, en la llengua pròpia, assenyalant-ne la relació amb les arrels o ètims llatins i grecs i millorar la competència lingüística.	1-8	25

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Etimologia, lèxic, història de la medicina	1. Etimologies del cos humà	1
Mitologia, lèxic, etimologia, tradició clàssica	2. Lectura Mites grecs	1
Mitologia, lèxic, etimologia, tradició clàssica	3. Món clàssic i publicitat	1
Mitologia, lèxic, etimologia, tradició clàssica	4. Els déus del Partenó	2
Mitologia, lèxic, etimologia, tradició clàssica	5. Els irreductibles gals d'Astèrix	2
Mitologia, lèxic, etimologia, tradició clàssica	6. Mites i continents	2
Lèxic, etimologia	7. Ètims grecs	3
Mitologia, lèxic, etimologia	8. Religió comparada	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Llatí 4t ESO

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
1. Valorar el paper de la civilització llatina en l'origen de la identitat europea, comparant i reconeixent les semblances i diferències entre llengües i cultures, per analitzar críticament el present.	1.1. Descriure el significat de productes culturals del present, en el context dels desenvolupaments culturals a Europa, comparant les semblances i diferències amb l'Antiguitat llatina. 1.2. Valorar de manera crítica les maneres de vida, costums i actituds de la societat romana en comparació amb els de les nostres societats a partir del contingut de fonts llatines en diferents suports. 1.3. Identificar els períodes de la història de Roma, els esdeveniments i personatges, així com els aspectes de la civilització romana en el seu context històric, relacionant les dades amb referents actuals i aplicant els coneixements adquirits.	1-8	25
2. Conèixer els aspectes bàsics de la llengua llatina, comparant-la amb les llengües d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per valorar els trets comuns i apreciar la diversitat lingüística com a	2.1. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística i cultural a què dona origen el llatí, identificant i explicant semblances i diferències entre els elements lingüístics de l'entorn, relacionant-los amb els de la pròpia cultura i desenvolupant una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb els valors democràtics.	1-8	25

mostra de riquesa cultural.	2.2. Inferir significats de termes llatins aplicant els coneixements lèxics i fonètics d'altres llengües del repertori individual. 2.3. Ampliar el cabal lèxic i millorar l'expressió oral i escrita, incorporant llatínismes i locucions usuals d'origen llatí de manera coherent. 2.4. Produir definicions etimològiques de termes quotidians, científics i tècnics, reconeixent els elements llatins en diferents contextos lingüístics i establint, si escau, la relació semàntica entre un terme patrimonial i un cultisme.		
3. Llegir i interpretar texts llatins, assumint l'aproximació als texts com un procés dinàmic i prenent consciència dels coneixements i experiències pròpies, per identificar el seu caràcter clàssic i fonamental.	3.1. Explicar de manera oral, escrita o multimodal el caràcter clàssic i humanista de les diverses manifestacions literàries i artístiques de la civilització llatina utilitzant un vocabulari correcte i una expressió adequada. 3.2. Reconèixer el sentit global i les idees principals i secundàries d'un text, contextualitzant-lo i identificant les referències històriques, socials, polítiques o religioses que hi apareixen, i servint-se de coneixements sobre personatges i esdeveniments històrics ja estudiats. 3.3. Interpretar de manera crítica el contingut de texts llatins de dificultat adequada, atès el context en el qual es van produir, connectant-los amb l'experiència pròpia i valorant com contribueixen a entendre les maneres de vida, costums i actituds de la nostra societat.	1-8	25

4. Comprendre texts originals llatins, traduïnt del llatí a la llengua d'ensenyament i desenvolupant estratègies d'accés al significat d'un enunciat senzill en llengua llatina, per aconseguir i justificar la traducció pròpia d'un passatge.	4.1. Analitzar els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals de la llengua llatina, identificant-los i comparant-los amb els de la llengua familiar. 4.2. Traduir texts breus i senzills amb termes adequats i expressió correcta en la llengua d'ensenyament, justificant la traducció i manifestant la correspondència entre l'anàlisi i la versió realitzada. 4.3. Produir mitjançant retroversió oracions simples utilitzant les estructures pròpies de la llengua llatina	1-8	25
5. Descobrir, conèixer i valorar el patrimoni cultural, arqueològic i artístic romà, apreciànt-lo i reconeixent-lo com a producte de la creació humana i com a testimoni de la història, per identificar les fonts d'inspiració i distingir els processos de construcció, preservació, conservació i restauració, així com per garantir la seva sostenibilitat.	5.1. Explicar els elements de la civilització llatina, especialment els relacionats amb la mitologia clàssica, identificant-los com a font d'inspiració de manifestacions literàries i artístiques. 5.2. Reconèixer les petjades de la romanització en el patrimoni cultural i arqueològic de l'entorn, identificant els processos de preservació, conservació i restauració com un aspecte fonamental d'una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat ambiental i la cura del seu llegat. 5.3. Exposar de manera oral, escrita o multimodal les conclusions obtingudes a partir de la recerca, individual o col·lectiva, del llegat material i	1-8	25

	immaterial de la civilització romana i la seva pervivència en el present a través de suports analògics i digitals, seleccionant informació, contrastant-la i organitzant-la a partir de criteris de validesa, qualitat i fiabilitat.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES

	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Llatí 1

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Traduir i comprendre textos llatins de dificultat creixent i justificar la seva traducció, amb la identificació i l'anàlisi dels aspectes bàsics de la llengua llatina i les seves unitats lingüístiques i amb la reflexió d'aquestes mitjançant la comparació amb les llengües d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per tal realitzar una lectura comprensiva, directa i eficaç i una interpretació raonada del seu contingut.	1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciament variants i coincidències amb altres llengües conegudes. 1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o	1-11	40

	atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil. 1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística. 1.4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí. 1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los		

	explícits i compartint-los.		
2. Distingir els formats llatins i explicar els canvis que hagin esdevingut al llarg del temps, comparant-los amb els de les llengües d'ensenyament i altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per tal de deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	2.1. Deduir el significat etimològic d'un terme d'ús comú i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants llatins atesos els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc. 2.2. Explicar canvis fonètics, morfològics o semàntics de complexitat creixent que s'han produït tant des del llatí culte com des del llatí vulgar fins a les llengües d'ensenyament, servint-se quan sigui possible de la comparació amb altres llengües del repertori propi. 2.3. Explicar, de manera guiada, la relació del llatí amb les llengües modernes, analitzant els elements lingüístics comuns d'origen grec i utilitzant de forma guiada estratègies i coneixements de les llengües i llenguatges que conformen el repertori de l'alumnat.	1-11	20

	2.4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de criteris donats.		
3. Llegir, interpretar i comentar textos llatins de diferents gèneres i èpoques, amb l'assumpció del procés creatiu com a complex i inseparable del context històric, social i polític i de les seves influències artístiques, per identificar la seva genealogia i la seva aportació a la literatura europea.	3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector. 3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat. 3.3. Identificar i definir, de manera guiada, paraules llatines que designen conceptes fonamentals per a l'estudi i comprensió de la civilització llatina i l'aprenentatge de la qual combina coneixements lèxics i culturals, com ara	1-11	15

	imperium, natura, civis o pater familias, en textos de diferents formats. 3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració.		
4. Analitzar les característiques de la civilització llatina en l'àmbit personal, religiós, social i polític, amb l'adquisició de coneixements sobre el món romà i amb la comparació crítica del present i del passat, per tal de valorar les aportacions del món clàssic llatí al nostre entorn com a base d'una ciutadania democràtica i compromesa.	4.1. Explicar, a partir de criteris donats, els processos històrics i polítics, les institucions, les maneres de vida i els costums de la societat romana, comparant-los amb els de les societats actuals, valorant les adaptacions i canvis experimentats a la llum de l'evolució de les societats i els drets humans, i afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la memòria col·lectiva i els valors democràtics. 4.2. Debatre sobre la importància, evolució, assimilació o qüestionament de diferents aspectes del llegat romà en la nostra societat, utilitzant estratègies	1-11	15

	retòriques i oratòries de manera guiada, mitjançant postures quan sigui necessari, seleccionant i contrastant informació i experiències veraces i mostrant interès, respecte i empatia per altres opinions i argumentacions. 4.3. Elaborar treballs de recerca de manera progressivament autònoma en diferents suports sobre aspectes del llegat de la civilització llatina en l'àmbit personal, religiós i sociopolític localitzant, seleccionant, contrastant i reelaborant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència i respectant els principis de rigor i propietat intel·lectual.		
5. Valorar críticament el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització llatina, a partir de l'interès per la seva sostenibilitat i el reconeixement com a producte de la creació humana i com a testimoni de la història, per explicar el llegat material i immaterial llatí	5.1. Identificar i explicar el llegat material i immaterial de la civilització llatina com a font d'inspiració, analitzant produccions culturals i artístiques posteriors a partir de criteris donats. 5.2. Investigar, de manera guiada, el patrimoni històric, arqueològic, artístic i	1-11	10

com a transmissor de coneixement i font d'inspiració de creacions modernes i contemporànies.	cultural heretat de la civilització llatina, actuant de manera adequada, empàtica i respectuosa i interessant-se pels processos de construcció, preservació, conservació i restauració i per aquelles actituds cíviques que assegurin la seva sostenibilitat. 5.3. Explorar les petjades de la romanització i el llegat romà a l'entorn de l'alumnat, a partir de criteris donats, aplicant els coneixements adquirits i reflexionant sobre les implicacions dels seus diferents usos, donant exemples de la pervivència de l'Antiguitat clàssica en la seva vida quotidiana presentant els seus resultats a través de diferents suports.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Etimologia, lèxic, Grècia, Roma, història, geografia del món clàssic	1. Grècia, Roma: traspàs de poders	1
Llengües romàniques, etimologia, evolució històrica del llatí, cultismes, mots patrimonial	2. Mare nostrum	1
Etimologia, sintaxi, lèxic	3. 1a i 2a declinació	1
Roma, Ròmul i Rem, mart, mitologia	4. Roma, el naixement de la civilització	1
Etimologia, sintaxi, lèxic	5. Adjectius de la 1a i 2a declinació	2
República, Roma, Lucrècia, tirania, monarquia	6. Estructura de la República	2
Etimologia, sintaxi, lèxic	7. 3a declinació	2
Història, imperi, vàndals	8. Caiguda de l'Imperi Romà	2
Etimologia, sintaxi, lèxic	9. 4a i 5a declinació	3

Tradició clàssica	10. Presentacions	3
Etimologia, sintaxi, lèxic	11. Graus de l'adjectiu	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuels, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO		Assistència a la jornada de teatre clàssic al Teatre Principal de Palma	Assistència al festival Maremàgnum de Cultura Clàssica a Palma

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Grec I

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Traduir i comprendre textos grecs de dificultat creixent i justificar la seva traducció, identificant i analitzant els aspectes bàsics de la llengua grega i les seves unitats lingüístiques i reflexionant-hi mitjançant la comparació amb les llengües d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumne, per realitzar una lectura comprensiva, directa i eficaç i una interpretació raonada del seu contingut.	1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciànt variants i coincidències amb altres llengües conegudes. 1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informaciócotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres	1-12	40

	d'estil. 1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística. 1.4. Realitzar la lectura directa de textos grecs senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del grec. 1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua grega, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los.		

2. Distingir els ètims i formants grecs presents en el lèxic d'ús quotidià, identificant els canvis semàntics que hagin tingut lloc i establint una comparació amb les llengües d'ensenyament i altres llengües del repertori individual de l'alumne, per deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	2.1. Deduir el significat etimològic d'un terme d'ús comú i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants llatins atesos els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc. 2.2. Explicar, de manera guiada, la relació del grec amb les llengües modernes, analitzant els elements lingüístics comuns d'origen grec i utilitzant estratègies i coneixements de les llengües i llenguatges que conformen el repertori propi. 2.3. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de criteris donats.	1-12	20

3. Llegir, interpretar i comentar textos grecs de diferents gèneres i èpoques, amb l'assumpció del procés creatiu com a complex i inseparable del context històric, social i polític i de les seves influències artístiques, per identificar la seva genealogia i la seva aportació a la literatura europea.	3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris grecs de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector. 3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris grecs comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat. 3.3. Identificar i definir, de manera guiada, paraules gregues que designen conceptes fonamentals per a l'estudi i comprensió de la civilització hel·lènica i l'aprenentatge de la qual combina coneixements lèxics i culturals, com ara ἀρχή, ὄμιλος, μῦθος, λόγος, en textos de diferents formats. 3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la	1-12	15

	civilització i cultura gregues com a font d'inspiració.		
4. Analitzar les característiques de la civilització grega en l'àmbit personal, religiós i sociopolític, adquirint coneixements sobre el món hel·lè i comparant críticament el present i el passat, per valorar les aportacions del món clàssic grec al nostre entorn com a base d'una ciutadania democràtica i compromesa.	4.1. Explicar, a partir de criteris donats, els processos històrics i polítics, les institucions, les maneres de vida i els costums de la societat hel·lena, comparant-los amb els de les societats actuals, valorant les adaptacions i canvis experimentats a la llum de l'evolució de les societats i els drets humans, i afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la memòria col·lectiva i els valors democràtics. 4.2. Debatre sobre la importància, evolució, assimilació o qüestionament de diferents aspectes del llegat grec en la nostra societat, utilitzant estratègies retòriques i oratòries de manera guiada, mitjançant postures quan sigui necessari, seleccionant i contrastant informació i experiències vertaderes i mostrant interès, respecte i empatia per altres opinions i argumentacions. 4.3. Elaborar treballs de recerca de manera progressivament autònoma en diferents suports sobre aspectes del llegat de la civilització grega en l'àmbit personal, religiós i	1-12	15

	sociopolític localitzant, seleccionant, contrastant i reelaborant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència i respectant els principis de rigor i propietat intel·lectual.		
5. Valorar críticament el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització grega, promovent la seva sostenibilitat i reconeixent-lo com a producte de la creació humana i com a testimoni de la història, per explicar el llegat material i immaterial grec com a transmissor de coneixement i font d'inspiració de creacions modernes i contemporànies.	5.1. Identificar i explicar el llegat material i immaterial de la civilització grega com a font d'inspiració, analitzant produccions culturals i artístiques posteriors a partir de criteris donats. 5.2. Investigar, de manera guiada, el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització grega, actuant de manera adequada, empàtica i respectuosa i interessant-se pels processos de preservació i per aquelles actituds cíviqes que assegurin la seva sostenibilitat. 5.3. Explorar el llegat grec a l'entorn de l'alumne a partir de criteris donats, aplicant els coneixements adquirits i reflexionant sobre les implicacions dels seus diferents usos, donant exemples de la pervivència de l'Antiguitat clàssica en la seva vida quotidiana i presentant els resultats a	1-12	10

	través de diferents suports.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Etimologia, lèxic, alfabet, geografia del món antic	1. Història de l'escriptura	1
Etimologia, alfabet, tradició clàssica	2. Introducció a l'alfabet	1
Etimologia, lèxic, sintaxi, tradició clàssica	3. 2a declinació	1
Etimologia, lèxic, tradició clàssica	4. Grecs a la Mediterrània	1
Etimologia, lèxic, sintaxi, tradició clàssica	5. 1a declinació	2
Etimologia, lèxic, sintaxi, tradició clàssica	6. Imperfet	2
Etimologia, lèxic, democràcia, tradició clàssica	7. Història de la democràcia	2
Etimologia, lèxic, sintaxi, tradició clàssica	8. Aorist	2

Etimologia, lèxic, tradició clàssica	10 Presentacions	3
Etimologia, lèxic, sintaxi, tradició clàssica	11. Futur	3
Etimologia, lèxic, Esparta, tirania, tradició clàssica	12. Esparta	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
		Assistència a la jornada de teatre clàssic del Teatre Principal de Palma	Assistència al festival Maremàgnum de Cultura Clàssica a Palma

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Llatí II

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Traduir i comprendre textos llatins de dificultat creixent i justificar la seva traducció, amb la identificació i l'anàlisi dels aspectes bàsics de la llengua llatina i les seves unitats lingüístiques i amb la reflexió d'aquestes mitjançant la comparació amb les llengües d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per tal realitzar una lectura comprensiva, directa i eficaç i una interpretació raonada del seu contingut.	1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciament variants i coincidències amb altres llengües conegudes. 1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informació cotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o	1-9	50

	atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres d'estil. 1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística. 1.4. Realitzar la lectura directa de textos llatins senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del llatí. 1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua llatina, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per a superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los		

	explícits i compartint-los.		
2. Distingir els formats llatins i explicar els canvis que hagin esdevingut al llarg del temps, comparant-los amb els de les llengües d'ensenyament i altres llengües del repertori individual de l'alumnat, per tal de deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	2.1. Deduir el significat etimològic d'un terme d'ús comú i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants llatins atesos els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc. 2.2. Explicar canvis fonètics, morfològics o semàntics de complexitat creixent que s'han produït tant des del llatí culte com des del llatí vulgar fins a les llengües d'ensenyament, servint-se quan sigui possible de la comparació amb altres llengües del repertori propi. 2.3. Explicar, de manera guiada, la relació del llatí amb les llengües modernes, analitzant els elements lingüístics comuns d'origen grec i utilitzant de forma guiada estratègies i coneixements de les llengües i llenguatges que conformen el repertori de l'alumnat.	1-9	20

	2.4. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de criteris donats.		
3. Llegir, interpretar i comentar textos llatins de diferents gèneres i èpoques, amb l'assumpció del procés creatiu com a complex i inseparable del context històric, social i polític i de les seves influències artístiques, per identificar la seva genealogia i la seva aportació a la literatura europea.	3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris llatins de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector. 3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris llatins comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat. 3.3. Identificar i definir, de manera guiada, paraules llatines que designen conceptes fonamentals per a l'estudi i comprensió de la civilització llatina i l'aprenentatge de la qual combina coneixements lèxics i culturals, com ara	1-9	15

	imperium, natura, civis o pater familias, en textos de diferents formats. 3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la civilització i cultura llatines com a font d'inspiració.		
4. Analitzar les característiques de la civilització llatina en l'àmbit personal, religiós, social i polític, amb l'adquisició de coneixements sobre el món romà i amb la comparació crítica del present i del passat, per tal de valorar les aportacions del món clàssic llatí al nostre entorn com a base d'una ciutadania democràtica i compromesa.	4.1. Explicar, a partir de criteris donats, els processos històrics i polítics, les institucions, les maneres de vida i els costums de la societat romana, comparant-los amb els de les societats actuals, valorant les adaptacions i canvis experimentats a la llum de l'evolució de les societats i els drets humans, i afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la memòria col·lectiva i els valors democràtics. 4.2. Debatre sobre la importància, evolució, assimilació o qüestionament de diferents aspectes del llegat romà en la nostra societat, utilitzant estratègies	1-9	15

	retòriques i oratòries de manera guiada, mitjançant postures quan sigui necessari, seleccionant i contrastant informació i experiències veraces i mostrant interès, respecte i empatia per altres opinions i argumentacions. 4.3. Elaborar treballs de recerca de manera progressivament autònoma en diferents suports sobre aspectes del llegat de la civilització llatina en l'àmbit personal, religiós i sociopolític localitzant, seleccionant, contrastant i reelaborant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència i respectant els principis de rigor i propietat intel·lectual.		
5. Valorar críticament el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització llatina, a partir de l'interès per la seva sostenibilitat i el reconeixement com a producte de la creació humana i com a testimoni de la història, per explicar el llegat material i immaterial llatí	5.1. Identificar i explicar el llegat material i immaterial de la civilització llatina com a font d'inspiració, analitzant produccions culturals i artístiques posteriors a partir de criteris donats. 5.2. Investigar, de manera guiada, el patrimoni històric, arqueològic, artístic i	1-9	10

com a transmissor de coneixement i font d'inspiració de creacions modernes i contemporànies.	cultural heretat de la civilització llatina, actuant de manera adequada, empàtica i respectuosa i interessant-se pels processos de construcció, preservació, conservació i restauració i per aquelles actituds cíviques que assegurin la seva sostenibilitat. 5.3. Explorar les petjades de la romanització i el llegat romà a l'entorn de l'alumnat, a partir de criteris donats, aplicant els coneixements adquirits i reflexionant sobre les implicacions dels seus diferents usos, donant exemples de la pervivència de l'Antiguitat clàssica en la seva vida quotidiana presentant els seus resultats a través de diferents suports.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Etimologia, lèxic, sintaxi	1. Oracions de relatiu	1
Etimologia, lèxic, sintaxi	2. Veu passiva	1
Eneas, Eneida, tradició clàssica	3. Eneas i l'Eneida	1
Etimologia, lèxic, sintaxi	4. Infinitius	2
Etimologia, lèxic, sintaxi	5. Participis	2
Feixisme, totalitarismes	6. Roma i el feixisme	2
Etimologia, lèxic, sintaxi	7. Oracions de cum	3
Etimologia, lèxic, sintaxi	8. Oracions ut, ne, quod	3
Mitologia, tradició clàssica	9. Mites d'Ovidi	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta.

Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA Grec II

1. Competència específica, organitzades en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Traduir i comprendre textos grecs de dificultat creixent i justificar la seva traducció, identificant i analitzant els aspectes bàsics de la llengua grega i les seves unitats lingüístiques i reflexionant-hi mitjançant la comparació amb les llengües d'ensenyament i amb altres llengües del repertori individual de l'alumne, per realitzar una lectura comprensiva, directa i eficaç i una interpretació raonada del seu contingut.	1.1. Realitzar traduccions directes o inverses de textos o fragments adaptats o originals, de dificultat adequada i progressiva, amb correcció ortogràfica i expressiva, identificant i analitzant unitats lingüístiques regulars de la llengua i apreciament variants i coincidències amb altres llengües conegudes. 1.2. Seleccionar de manera progressivament autònoma el significat apropiat de paraules polisèmiques i justificar la decisió, tenint en compte la informaciócotextual o contextual i utilitzant eines de suport al procés de traducció en diferents suports, com ara llistes de vocabulari, glossaris, diccionaris, mapes o atles, correctors ortogràfics, gramàtiques i llibres	1-10	50

	d'estil. 1.3. Revisar i esmenar de manera progressivament autònoma les pròpies traduccions i la dels companys i les companyes, realitzant proposades de millora i argumentant els canvis amb terminologia especialitzada a partir de la reflexió lingüística. 1.4. Realitzar la lectura directa de textos grecs senzills identificant les unitats lingüístiques bàsiques de la llengua llatina, comparant-les amb les de les llengües del repertori lingüístic propi i assimilant els aspectes morfològics, sintàctics i lèxics elementals del grec. 1.5. Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua grega, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar el seu aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent-los explícits i compartint-los.		

2. Distingir els ètims i formants grecs presents en el lèxic d'ús quotidià, identificant els canvis semàntics que hagin tingut lloc i establint una comparació amb les llengües d'ensenyament i altres llengües del repertori individual de l'alumne, per deduir el significat etimològic del lèxic conegut i els significats de lèxic nou o especialitzat.	2.1. Deduir el significat etimològic d'un terme d'ús comú i inferir el significat de termes de nova aparició o procedents de lèxic especialitzat aplicant, de manera guiada, estratègies de reconeixement de formants llatins atesos els canvis fonètics, morfològics o semàntics que hagin tingut lloc. 2.2. Explicar, de manera guiada, la relació del grec amb les llengües modernes, analitzant els elements lingüístics comuns d'origen grec i utilitzant estratègies i coneixements de les llengües i llenguatges que conformen el repertori propi. 2.3. Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la diversitat com a riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de criteris donats.	1-10	20

3. Llegir, interpretar i comentar textos grecs de diferents gèneres i èpoques, amb l'assumpció del procés creatiu com a complex i inseparable del context històric, social i polític i de les seves influències artístiques, per identificar la seva genealogia i la seva aportació a la literatura europea.	3.1. Interpretar i comentar, de forma guiada, textos i fragments literaris grecs de diversa índole i de creixent complexitat, aplicant estratègies d'anàlisi i reflexió que impliquin mobilitzar la pròpia experiència, comprendre el món i la condició humana i desenvolupar la sensibilitat estètica i l'hàbit lector. 3.2. Analitzar i explicar els gèneres, temes, tòpics i valors ètics o estètics d'obres o fragments literaris grecs comparant-los amb obres o fragments literaris posteriors, des d'un enfocament intertextual guiat. 3.3. Identificar i definir, de manera guiada, paraules gregues que designen conceptes fonamentals per a l'estudi i comprensió de la civilització hel·lènica i l'aprenentatge de la qual combina coneixements lèxics i culturals, com ara ἀρχή, δῆμος, μῦθος, λόγος, en textos de diferents formats. 3.4. Crear textos individuals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'hagi partit de la	1-10	15

	civilització i cultura gregues com a font d'inspiració.		
4. Analitzar les característiques de la civilització grega en l'àmbit personal, religiós i sociopolític, adquirint coneixements sobre el món hel·lè i comparant críticament el present i el passat, per valorar les aportacions del món clàssic grec al nostre entorn com a base d'una ciutadania democràtica i compromesa.	4.1. Explicar, a partir de criteris donats, els processos històrics i polítics, les institucions, les maneres de vida i els costums de la societat hel·lena, comparant-los amb els de les societats actuals, valorant les adaptacions i canvis experimentats a la llum de l'evolució de les societats i els drets humans, i afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la memòria col·lectiva i els valors democràtics. 4.2. Debatre sobre la importància, evolució, assimilació o qüestionament de diferents aspectes del llegat grec en la nostra societat, utilitzant estratègies retòriques i oratòries de manera guiada, mediant entre postures quan sigui necessari, seleccionant i contrastant informació i experiències vertaderes i mostrant interès, respecte i empatia per altres opinions i argumentacions. 4.3. Elaborar treballs de recerca de manera progressivament autònoma en diferents suports sobre aspectes del llegat de la civilització grega en l'àmbit personal, religiós i	1-10	15

	sociopolític localitzant, seleccionant, contrastant i reelaborant informació procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència i respectant els principis de rigor i propietat intel·lectual.		
5. Valorar críticament el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització grega, promovent la seva sostenibilitat i reconeixent-lo com a producte de la creació humana i com a testimoni de la història, per explicar el llegat material i immaterial grec com a transmissor de coneixement i font d'inspiració de creacions modernes i contemporànies.	5.1. Identificar i explicar el llegat material i immaterial de la civilització grega com a font d'inspiració, analitzant produccions culturals i artístiques posteriors a partir de criteris donats. 5.2. Investigar, de manera guiada, el patrimoni històric, arqueològic, artístic i cultural heretat de la civilització grega, actuant de manera adequada, empàtica i respectuosa i interessant-se pels processos de preservació i per aquelles actituds cíviues que assegurin la seva sostenibilitat. 5.3. Explorar el llegat grec a l'entorn de l'alumne a partir de criteris donats, aplicant els coneixements adquirits i reflexionant sobre les implicacions dels seus diferents usos, donant exemples de la pervivència de l'Antiguitat clàssica en la seva vida quotidiana i presentant els resultats a	1-10	10

	través de diferents suports.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Etimologia, lèxic, sintaxi	1. 3a declinació i graus de l'adjectiu	1
Etimologia, lèxic, sintaxi	2. Repàs	1
Homer, Ilíada, etimologia, lèxic	3. Ilíada	1
Etimologia, lèxic, sintaxi	4. Perfet i veu mitjana i passiva	1
Etimologia, lèxic, sintaxi	5. Oracions de relatiu	2
Etimologia, lèxic, sintaxi	6. Infinitius	2
Etimologia, lèxic, tradició clàssica	7. Heròdot	2
Etimologia, lèxic, sintaxi	8. Participi	2

Etimologia, lèxic, sintaxi	9. Textos	3
Etimologia, lèxic, tragèdia, tradició clàssica	10. Tragèdia	3

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat se senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar (**concretar en funció de la matèria**):

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

IES INCA

PROGRAMACIÓ DEPARTAMENT DIBUIX

CURS 2025/26

1. Informació general del Departament de Dibuix.

- Les assignatures impartides pel Departament de Dibuix: 2n i 3r d'Eso d'Educació Plàstica Visual i audiovisual, 4t d'Eso d'Expressió Artística i 1r i 2n de Batxillerat de Dibuix Tècnic.
- Els professors titulars del Departament: Maria del Mar Agüera Llinàs a mitja jornada, Ana Cabello Castell a jornada sencera i José Miguel Pérez Carro a jornada sencera amb el càrrec de Cap del Departament de Dibuix.
- Les reunions del Departament de Dibuix es duran a terme els dimarts de 14 a 15h, presencialment o telemàtica.
- Cada professor de l'àrea te assignada al seu horari una hora setmanal d'atenció a les famílies.

2. Assignació de professors, àrees. matèries i grups.

<i>Professors</i>	<i>Àrea, Matèria o Mòdul</i>	<i>Grup</i>
Maria del Mar Agüera Llinàs	Educació Plàstica i Visual	3AC
	Expressió Artística	4ABC
	Expressió Artística	4CDE
Ana Cabello Castell	Educació Plàstica i Visual	E2A
	Educació Plàstica i Visual	E2B
	Educació Plàstica i Visual	E2C
	Educació Plàstica i Visual	E2F
	Educació Plàstica i Visual	E2E (Suport)
	Educació Plàstica i Visual	E3AB
	Educació Plàstica i Visual	E3DE
	Educació Plàstica i Visual	E3F
José Miguel Pérez Carro	Educació Plàstica i Visual	E2D
	Educació Plàstica i Visual	E2E
	Educació Plàstica i Visual	E2B (Suport)
	Educació Plàstica i Visual	E3AC (Suport)
	Dibuix Tècnic	B1A
	Dibuix Tècnic	B2A

3. Programacions Didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 2n ESO EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1. Comprendre la importància que alguns exemples seleccionats de les diferents manifestacions culturals i artístiques han tingut en el desenvolupament de l'ésser humà, mostrant interès pel patrimoni com a part de la pròpia cultura, per entendre com es converteixen en el testimoni dels valors i conviccions de cada persona i de la societat en el seu conjunt, i per reconèixer la necessitat de la seva protecció i conservació.	CA 1.1. Reconèixer els factors històrics i socials que envolten les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals més rellevants, així com la seva funció i finalitat, descrivint les seves particularitats i el seu paper com a transmissores de valors i conviccions, amb interès i respecte, des d'una perspectiva de gènere. CA 1.2. Valorar la importància de la conservació del patrimoni cultural i artístic, a través del coneixement i l'anàlisi guiada d'obres d'art.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	2 3
CE2. Explicar les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals pròpies, comparant-les amb les dels seus iguals i amb algunes que conformen les del patrimoni cultural i artístic, justificant les opinions i tenint en compte el progrés des de la intenció fins a la realització, per valorar l'intercanvi, les experiències compartides i el diàleg intercultural, així com per superar estereotips.	CA2.1. Explicar de forma raonada la importància del procés que media entre la realitat, l'imaginari i la producció, superant estereotips i mostrant un comportament respectuós amb la diversitat cultural. CA2.2. Analitzar, de forma guiada, diverses produccions artístiques, incloses les pròpies i les dels seus iguals, desenvolupant amb interès una mirada estètica cap al món i respectant la diversitat de les expressions culturals.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	3 2
CE3. Analitzar diferents propostes plàstiques, visuals i audiovisuals, mostrant respecte i desenvolupant la capacitat d'observació i d'interiorització de l'experiència i del gaudi estètic, per enriquir la cultura artística individual i alimentar l'imaginari.	CA3.1. Seleccionar i descriure propostes plàstiques, visuals i audiovisuals de diversos tipus i èpoques, analitzant-les amb curiositat i respecte des d'una perspectiva de gènere, i incorporant-les a la seva cultura personal i el seu imaginari propi. CA3.2. Argumentar el gaudi produït per la recepció de l'art en totes les seves formes i vessants, compartint amb respecte impressions i emocions i expressant opinió personal de manera oberta.seves formes i	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	2 3

	CA8.2. Desenvolupar produccions i manifestacions artístiques amb una intenció prèvia, de forma individual o col·lectiva, organitzant i desenvolupant les diferents etapes i considerant les característiques del públic destinatari. CA8.3. Exposar els processos d'elaboració i el resultat final de produccions i manifestacions artístiques realitzades de manera individual o col·lectiva, reconeixent els errors, buscant les solucions i les estratègies més adequades per millorar-les i valorant les oportunitats de desenvolupament personal que ofereixen.		4

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació.

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PATRIMONI ARTÍSTIC I CULTURAL - Els gèneres artístics .Introducció a les arts visuals i els seus gèneres: paisatge, retrat i autoretrat, bodegó, art sacre, històric, mitològic, etc. - Manifestacions culturals i artístiques més importants, incloses les contemporànies i les pertanyents al patrimoni local: aspectes formals i relació amb el context històric - Anàlisi de les principals expressions artístiques: pintura, dibuix, escultura, arquitectura, gravat, ceràmica, fotografia, cinema i les arts digitals. - Importància de la diversitat cultural i social, i el paper de la dona al llarg de la història de l'art. - Identificació de les característiques estilístiques, el context i la funció de les produccions artístiques al llarg de la història i en l'actualitat, aplicant estratègies de recerca d'informació en fonts diverses. - Les formes geomètriques de l'art i en l'entorn. Patrimoni arquitectònic - Valoració i respecte del patrimoni històric, cultural i artístic. Contribuir a la seva defensa, conservació i desenvolupament. B. ELEMENTS FORMALS DE LA IMATGE I DEL LLENGUATGE VISUAL. L'EXPRESSIÓ GRÀFICA - El llenguatge visual com a forma de comunicació. Percepció i identificació dels elements de la realitat. - Percepció dels sentits, de la interpretació dels signes i símbols visuals.	UP0. Avaluació inicial. Presentació UP1. Com hem passat de pintar bisons a fer stickers/memes? *àmbit humanístic: hospital de paraules UP2. Una imatge, val més que mil paraules? *àmbit tecnològic: disseny sabata	1r Trimestre

- Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils. - Elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla. Possibilitats expressives i comunicatives - Identificació, anàlisi i ús del punt, la línia i el pla com a elements configuratius de les formes. - La línia com element estructural de la forma i el seu caràcter expressiu: el traç, el grafisme, l'encaix... - Tipus de línies: recta, corba, oberta, tancada, trencada, mixtes. - Delimitació del pla: per una línia de contorn, per la textura o pel color de la superfície. Combinació dels elements bàsics del llenguatge visual amb finalitats expressives i comunicatives.		
C. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA, GRÀFICA I PLÀSTICA: TÈCNIQUES I PROCEDIMENTS - Introducció a la geometria plana i traçats geomètrics bàsics - Introducció als traçats geomètrics fonamentals: mediatriu, bisectriu, rectes paral·leles, perpendiculars, circumferència i polígons regulars, arc capaç, entre d'altres. - Introducció als sistemes de representació: sistema dièdric, axonomètric i perspectiva cònica. Tales. - Aplicació de processos creatius guiats, establint connexions entre conceptes, idees i imatges. - Transformació i experimentació en la realització de propostes artístiques. - Associació amb les diferents tècniques analitzant-ne els resultats obtinguts en funció de la intencionalitat. - Factors i etapes del procés creatiu: elecció de materials i tècniques, realització d'esbossos - Investigació: recerca i anàlisi de referents. - Etapes del procés creatiu: criteris de planificació i organització en el procés creatiu. - Generació d'idees: selecció de tècniques, materials i mitjans artístics més adequats a la finalitat comunicativa. Generació d'esbossos. Representació d'idees, sentiments i emocions en propostes creatives. Creació: disseny i producció de la proposta. Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora. Documentació gràfica de processos. Portafolis d'evidències del procés creatiu. Estratègies de pensament visual - Possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge bidimensional i l'ús creatiu en la ideació i realització propostes originals. - Estudi i experimentació amb diferents tècniques gràficoplàstiques (grafit, carbonet, tinta, aquarel·la,	UP3. Es pot dibuixar una aurora boreal amb compàs, escaire i cartabó? (Geometria + D. Tècnic) UP4. Podem convertir una idea en una aventura gràfica? (Introducció al còmic. Art seqüencial)	2n Trimestre

ceres, entre d'altres). Propietats i característiques de cadascuna de les tècniques i els seus suports. D. IMATGE I COMUNICACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL - Imatge fixa i en moviment, origen i evolució. Introducció a les diferents característiques del còmic, la fotografia, el cinema, l'animació i els formats digitals - Origen i evolució. Interpretació d'imatges fixes i en moviment a partir de diferents referents. - Creació de còmics fent un ús creatiu dels recursos estilístics propis d'aquest llenguatge visual amb una finalitat expressiva i comunicativa (vinyetes, enquadrament, bafarades, onomatopeies...). - El llenguatge i la comunicació visual. Finalitats: informativa, comunicativa, expressiva i estètica. Contexts i funcions - El procés comunicatiu: emissor, receptor, missatge, codi, canal, referent i context. El missatge visual i audiovisual.		
C. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA, GRÀFICA I PLÀSTICA: TÈCNIQUES I PROCEDIMENTS - Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en dues dimensions. Tècniques seques i humides. L'ús en l'art i les seves característiques expressives - El procés creatiu a través d'operacions plàstiques: reproduir, aïllar, transformar i associar - Representació tridimensional del volum a partir de diferents tècniques i materials volumètrics (cartolina, cartró, argila, poliuretà expandit, guix...) amb finalitats expressives. - Relació de l'ús de les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements expressius. - Possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge tridimensional i l'ús creatiu en la ideació i realització d'obres originals. - Etapes del procés creatiu: criteris de planificació i organització en el procés creatiu. - Generació d'idees: selecció de tècniques, materials i mitjans artístics més adequats a la finalitat comunicativa. Generació d'esbossos. Representació d'idees, sentiments i emocions en propostes creatives. Creació: disseny i producció de la proposta. Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora. - Elements visuals, conceptes i possibilitats expressives: forma, color i textura	UP5. Pot el color transformar la nostra percepció del món? (Color+disseny) UP6. I si allò que dibuixes pogués sortir del paper? (Volum)	3r Trimestre

- La forma. Estructuració de formes simples i complexes a partir de l'observació - i interpretació de les formes en la naturalesa i en l'entorn. - Relació entre formes: contacte, distanciament, opacitat, transparència, - addició, sostracció, intersecció. - El color. Descripció de les mescles additiva i substractiva: identificació dels - colors llum i els colors pigment. - Cercle cromàtic. Colors primaris i secundaris. x - Qualitats del color: to, lluminositat, intensitat, gammes, harmonia, contrast, - colors complementaris, sensacions, càlids i freds.		
D. IMATGE I COMUNICACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL - Classificació d'imatges segons la finalitat i el context: informativa, comunicativa, expressiva, exhortativa, estètica, entre d'altres. Imatges visuals i audiovisuals: lectura i anàlisi - Anàlisi dels llenguatges visuals i audiovisuals en els mitjans de comunicació de masses. - Lectura de la imatge al món actual: realitat i ficció. La veracitat del missatge. Xarxes socials. - Lectura, anàlisi i interpretació. Aspectes formals i conceptuals (valor denotatiu i connotatiu). Imatge fixa i en moviment, origen i evolució. Introducció a les diferents característiques del còmic, la fotografia, el cinema, l'animació i els formats digitals - Origen i evolució. Interpretació d'imatges fixes i en moviment a partir de diferents referents. - Tècniques bàsiques per a la realització de produccions audiovisuals senzilles, de manera individual o en grup. - Estudi, experimentació i ús de la imatge fixa o en moviment per a la creació d'una obra audiovisual senzilla.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals

l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament

integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Diari o quadern d'artista

Recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió plàstica i escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar.

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de

l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

El departament de Dibuix no té previstes sortides durant el curs 2025/26 amb els grups de 2n d'ESO de Educació Plàstica i Visual.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 3r ESO EDUCACIÓ PLÀSTICA I VISUAL.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1. Comprendre la importància que alguns exemples seleccionats de les diferents manifestacions culturals i artístiques han tingut en el desenvolupament de l'ésser humà, mostrant interès pel patrimoni com a part de la pròpia cultura, per entendre com es converteixen en el testimoni dels valors i conviccions de cada persona i de la societat en el seu conjunt, i per reconèixer la necessitat de la seva protecció i conservació.	CA 1.1. Reconèixer els factors històrics i socials que envolten les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals més rellevants, així com la seva funció i finalitat, descrivint les seves particularitats i el seu paper com a transmissores de valors i conviccions, amb interès i respecte, des d'una perspectiva de gènere. CA 1.2. Valorar la importància de la conservació del patrimoni cultural i artístic, a través del coneixement i l'anàlisi guiada d'obres d'art.	UP1	2 3
CE2. Explicar les produccions plàstiques, visuals i audiovisuals pròpies, comparant-les amb les dels seus iguals i amb algunes que conformen les del patrimoni cultural i artístic, justificant les opinions i tenint en compte el progrés des de la intenció fins a la realització, per valorar l'intercanvi, les experiències compartides i el diàleg intercultural, així com per superar estereotips.	CA2.1. Explicar de forma raonada la importància del procés que media entre la realitat, l'imaginari i la producció, superant estereotips i mostrant un comportament respectuós amb la diversitat cultural. CA2.2. Analitzar, de forma guiada, diverses produccions artístiques, incloses les pròpies i les dels seus iguals, desenvolupant amb interès una mirada estètica cap al món i respectant la diversitat de les expressions culturals.	UP2	3 2
CE3. Analitzar diferents propostes plàstiques, visuals i audiovisuals, mostrant respecte i desenvolupant la capacitat d'observació i d'interiorització de l'experiència i del gaudi estètic, per enriquir la cultura artística individual i alimentar l'imaginari.	CA3.1. Seleccionar i descriure propostes plàstiques, visuals i audiovisuals de diversos tipus i èpoques, analitzant-les amb curiositat i respecte des d'una perspectiva de gènere, i incorporant-les a la seva cultura personal i el seu imaginari propi. CA3.2. Argumentar el gaudi produït per la recepció de l'art en totes les seves formes i vessants, compartint amb respecte impressions i emocions i expressant opinió personal de manera oberta.seves formes i vessants,		2 3

oportunitats de desenvolupament personal.	seves conclusions sobre les oportunitats que poden generar, amb una actitud oberta i amb interès per conèixer la seva importància en la societat.	UP4 UP5 UP6	3
	CA8.2. Desenvolupar produccions i manifestacions artístiques amb una intenció prèvia, de forma individual o col·lectiva, organitzant i desenvolupant les diferents etapes i considerant les característiques del públic destinatari.		4
	CA8.3. Exposar els processos d'elaboració i el resultat final de produccions i manifestacions artístiques realitzades de manera individual o col·lectiva, reconeixent els errors, buscant les solucions i les estratègies més adequades per millorar-les i valorant les oportunitats de desenvolupament personal que ofereixen.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació.

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. PATRIMONI ARTÍSTIC I CULTURAL - Els gèneres artístics. Interpretació i lectura de manifestacions artístiques. Elements estilístics de les obres d'art: context històric, cronologia, estil, autor, influències... - Manifestacions culturals i artístiques més importants, incloses les contemporànies i les pertanyents al patrimoni local: aspectes formals i relació amb el context històric: Anàlisi de les principals expressions artístiques: pintura, dibuix, escultura, arquitectura, gravat, ceràmica, fotografia, cinema i les arts digitals. Estudi i valoració del patrimoni artístic i cultural de les Illes Balears. Identificació de les característiques estilístiques, el context i la funció de les produccions artístiques al llarg de la història i en l'actualitat, aplicant estratègies de recerca d'informació en fonts diverses. - Les formes geomètriques de l'art i en l'entorn. Patrimoni arquitectònic. Estudi de la forma en la natura: estructures vegetals i	UP1.Bestiari impossible: es pot dibuixar la fantasia amb ulls de científic? UP2.Som fets a mida? Descubrim el cànon humà i donem vida als nostres titelles.	1r Trimestre

minerals, relació i vincles de la geometria amb l'arquitectura.		
B. ELEMENTS FORMALS DE LA IMATGE I DEL LLENGUATGE VISUAL. L'EXPRESSIÓ GRÀFICA - El llenguatge visual com a forma de comunicació: Lectura d'imatges. Percepció i identificació dels elements de la realitat. Els elements del llenguatge visual en manifestacions culturals i artístiques de diferents èpoques i estils. - Elements bàsics del llenguatge visual: el punt, la línia i el pla. Possibilitats expressives i comunicatives. La línia com element estructural de la forma i el seu caràcter expressiu: el traç, el grafisme, l'encaix... Delimitació del pla: per una línia de contorn, per la textura o pel color de la superfície. Combinació dels elements bàsics del llenguatge visual amb finalitats expressives i comunicatives. - Elements visuals, conceptes i possibilitats expressives: forma, color i textura: Relació entre formes: contacte, distanciament, opacitat, transparència, addició, sostracció, intersecció... Qualitats del color: to, lluminositat, intensitat, gammes, harmonia, contrast, colors complementaris, sensacions, càlids i freds. La textura. Textures naturals i artificials, orgàniques i geomètriques, visuals i tàctils. - La percepció visual. Introducció als principis perceptius, elements i factors. La percepció com a fenomen físic i visual. Comprensió i síntesi mental de la percepció visual a partir de l'observació analítica i funcional. - La composició. Conceptes d'equilibri, proporció i ritme aplicats a l'organització de formes en el pla i en l'espai. La proporció àuria: divina proporció, número d'or, rectangle auri. La proporció: el cànon i la figura humana. Anàlisi compositiu: estatisme i dinamisme, simetria, equilibri, tensió, moviment i ritme. Organització dels elements del llenguatge plàstic sobre un espai bidimensional o tridimensional.		1r i 2n Trimestre
C. EXPRESSIÓ ARTÍSTICA, GRÀFICA I PLÀSTICA: TÈCNIQUES I PROCEDIMENTS - El procés creatiu a través d'operacions plàstiques: reproduir, aïllar, transformar i associar Transformació i experimentació en la realització de propostes artístiques. Associació amb les diferents tècniques analitzant-ne els	UP3. Geometria: l'art d'ordenar el caos? UP4. I si fóssim dissenyadors per un dia?	2n Trimestre

resultats obtinguts en funció de la intencionalitat desitjada. - Factors i etapes del procés creatiu: elecció de materials i tècniques, realització esbossos. Investigació: recerca i anàlisi de referents. Etapes del procés creatiu: criteris de planificació i organització en el procés creatiu. Generació d'idees: selecció de tècniques, materials i mitjans artístics més adequats a la finalitat comunicativa. Generació d'esbossos. Representació d'idees, sentiments i emocions en propostes creatives. Creació: disseny i producció de la proposta. Avaluació: resultats en relació als objectius inicials del projecte. Anàlisi i propostes de millora. Documentació gràfica de processos. Portafolis evidències del procés creatiu. Estratègies de pensament visual. - Introducció a la geometria plana i traçats geomètrics bàsics. Introducció als traçats geomètrics fonamentals: mediatriu, bisectriu, rectes paral·leles, perpendiculars, circumferència i polígons regulars, arc capaç, entre d'altres. Introducció als sistemes de representació: sistema dièdric, axonomètric i perspectiva cònica. - Tècniques bàsiques d'expressió gràfica i plàstica en dues dimensions. Tècniques seques i humides. L'ús en l'art i les seves característiques expressives. Possibilitats plàstiques i expressives del llenguatge bidimensional i l'ús creatiu en la ideació i realització propostes originals. Estudi i experimentació amb diferents tècniques gràficoplàstiques (grafit, carbonet, tinta, aquarel·la, ceres, entre d'altres). Propietats i característiques de cadascuna de les tècniques i els seus suports. Relació de l'ús de les produccions artístiques pròpies amb altres referents artístics classificant i establint connexions entre els seus elements expressius.	Colors, formes i idees amb missatge. (Disseny+il·lustració)	
D. IMATGE I COMUNICACIÓ VISUAL I AUDIOVISUAL - Imatge fixa i en moviment, origen i evolució. Introducció a les diferents característiques del còmic, la fotografia, el cinema, l'animació i els formats digitals. Origen i evolució. Interpretació d'imatges fixes i en moviment a partir de diferents referents. Estudi i experimentació de les possibilitats expressives de la fotografia. - Tècniques bàsiques per a la realització de	UP5. Podem pintar amb la llum? (Fotografia + cianotipia) UP6. I si féssim una pel·li? De la idea al nostre producte audiovisual! (animació)	3r Trimestre

produccions audiovisuals senzilles, de manera individual o en grup. Experimentació en entorns virtuals d'aprenentatge. Introducció al tractament digital de la imatge. Utilització de diferents programes d'edició. Estudi, experimentació i ús de la imatge fixa o en moviment per a la creació d'una obra audiovisual senzilla. Produccions audiovisuals. Preproducció, producció i postproducció. Normativa d'ús vigent en relació a la protecció de dades, drets d'autoria i llicències d'ús.		

3. Processos i instruments d'avaluació.

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació.

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques.

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Quadern d'artista

El quadern d'artista esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió visual i escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar.

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
3r ESO		Fundació Toni Catany	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen.

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques.

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 4rt ESO EXPRESSIÓ ARTÍSTICA.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	% *
CE 1. Analitzar manifestacions artístiques, contextualitzant-les, descrivint els seus aspectes essencials i valorant el procés de creació i el resultat final, per educar la mirada, alimentar l'imaginari, reforçar la confiança i ampliar les possibilitats de gaudir del patrimoni cultural i artístic.	CA 1.1. Analitzar manifestacions artístiques de diferents èpoques i cultures, contextualitzant-les, descrivint els seus aspectes essencials, valorant el procés de creació i el resultat final, i evidenciant una actitud d'obertura, interès i respecte en la seva recepció. CA 1.2. Valorar críticament els hàbits, els gustos i els referents artístics de diferents èpoques i cultures, reflexionant sobre la seva evolució i sobre la seva relació amb els del present.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	5 5
CE2. Explorar les possibilitats expressives de diferents tècniques gràfico-plàstiques, emprant diferents mitjans, suports, eines i llenguatges, per tal d'incorporar-les al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció de les més adequades a cada necessitat o intenció.	CA 2.1. Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de diferents tècniques gràfiques i plàstiques, emprant eines, mitjans, suports i llenguatges. CA2.2. Elaborar produccions gràfiques i plàstiques de manera creativa, tot determinant les intencions expressives i seleccionant amb correcció les eines, mitjans, suports i llenguatges més adequats entre els que conformen el repertori personal de recursos.	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	15
CE3. Explorar les possibilitats expressives de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant els seus llenguatges, identificant les eines i distingint les seves finalitats, per tal d'incorporar-los al repertori personal de recursos i desenvolupar el criteri de selecció dels més adequats a cada necessitat o intenció.	CA3.1. Participar, amb iniciativa, confiança i creativitat, en l'exploració de diferents mitjans, tècniques i formats audiovisuals, descodificant els seus llenguatges, identificant les eines i distingint les seves finalitats. CA3.2. Realitzar produccions audiovisuals, individuals o col·laboratives, assumint diferents funcions; incorporant l'ús de les	UP1 UP2 UP3 UP4 UP5 UP6	15 15

trouvé, degoteig, assemblatge, ready-made, instal·lació, fotomuntatge, art corporal, performance, art digital, vídeoart...). Possibilitats expressives i context històric. Artistes que treballen aquestes tècniques. - Tècniques de gravat i estampació: monoimpressi� i reproducció múltiple. Materials, estris, maquinària i suports. Procediments directes, additius, sostractius i mixts (monot�pia, xilografia, linòleum, calcografia...). - Grait i pintura mural. Expressió i divulgació urbana. Artistes que treballen el grait i la pintura mural. - Tècniques volumètriques bàsiques, eines específiques i materials diversos (paper, materials de modelatge, de residu...). Utilització, conservació, preparació i manteniment dels materials i eines específiques de volum. - L'art del reciclatge. Integració del concepte de sostenibilitat, ecologia i consum responsable. Utilització de materials reciclats, naturals, productes ecològics, sostenibles i innovadors en la pràctica artística. Art i naturalesa. - Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diferents materials artístics. Condicions d'higiene i seguretat. Bones pràctiques ambientals. Minimització i alternatives de prevenció. Mètodes per al control de la contaminació, prevenció i gestió responsable dels residus. - Exemples d'aplicació de tècniques gràficoplàstiques en diferents manifestacions artístiques i en l'àmbit del disseny.	poble! UP3. La natura ens necessita. Fem art sense empitjorar les coses! UP4. La llum i la màgia que genera. No en som conscients!	2n Trimestre
B. FOTOGRAFIA, LENGUATGE VISUAL, AUDIOVISUAL I MULTIMÈDIA - Elements i principis bàsics del llenguatge visual. Percepció visual. Teoria i principis de la Gestalt. - Estructura, composició i aplicacions (repetició, ordenació i composició modular, simetria, dinamisme...). - Narrativa de la imatge fixa i els seus llenguatges (enquadrament, planificació, tipus de plans, punts de vista, angulació i il·luminació). - La imatge seqüenciada. Historieta gràfica, animació... - Fotografia analògica. El procés fotogràfic: la formació de les imatges i la cambra fosca. Fotografia sense cambra (el fotograma i el rayograma de Man Ray). - Tècniques fotogràfiques experimentals i sostenibles: cian�tipia/Van Dyke, o ant�tipia (la qualitat fotosensible de les flors i les plantes). - Fotografia digital i edició d'imatges. El fotomuntatge digital i tradicional (foto-collage). Història, referents i aportacions artístiques. - Seguretat, toxicitat i impacte mediambiental dels diferents materials artístics. Bones pràctiques ambientals. Minimització i alternatives de prevenció. Mètodes per al control de la contaminació, prevenció i gestió responsable dels residus. - Elements de la narrativa audiovisual (imatge, so, diàleg i música) i conceptes cinematogràfics/audiovisuels (fotograma, seqüència,	UP5. La fotografia manipulada. Podem inventar realitats? UP6. Si una imatge val més que 1000 paraules... Què podem fer amb 24 fotogrames per segon?	3r Trimestre 3r Trimestre

escena, presa, pla i muntatge). -El guió (guió literari, guió tècnic, guió il·lustrat o guió il·lustrat). - El procés de creació. Com donar solució a problemes i generar productes/idees (què, com, on i perquè). Fases del procés creatiu (anàlisi del repte, generació d'idees, avaluació i selecció d'idees...). - Realització i seguiment: guió o projecte, presentació final i avaluació (autoreflexió, autoavaluació i avaluació col·lectiva). - Publicitat: recursos formals, lingüístics i persuasius. Retòrica verbal i visual en publicitat. Anàlisi connotativa (què ens suggereix?) i denotativa (què veiem?) dels missatges publicitaris. - Estereotips i societat de consum. El sexisme i els cànons corporals i sexuals en els mitjans de comunicació. - Introducció a la història del disseny. Camps i branques del disseny: gràfic, de producte, de moda, d'interiors, escenografia. El disseny com a resposta als requeriments d'ús, comunicació, materialització i adequació al context. - Tècniques bàsiques d'animació (dibuix animat tradicional, stop-motion, animació 3D, animació multimèdia...). - Elements propis de les animacions (el moviment, el ritme i els canvis de ritme, la velocitat, la manera de fraccionar i calcular el temps, entre d'altres). - Fase de preproducció i fase de producció. - Estructura narrativa, tractament del temps i de l'espai (bidimensional/tridimensional), ús de recursos de càmera i il·luminació, so/música, etc. - Recursos digitals de programari lliure i de codi obert, per a la creació de projectes de vídeoart. - Elements i principis bàsics del llenguatge visual. Percepció visual. Teoria i principis de la Gestalt. - Estructura, composició i aplicacions (repetició, ordenació i composició modular, simetria, dinamisme...).		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la

tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Diari o quadern d'artista

Recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió plàstica i escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a

l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar.

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
4t ESO		Fundació Toni Catany	Centre d'Art La Misericòrdia Escola d'Art Illes Balears

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat

amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 1r BATXILLERAT DIBUIX TÈCNIC.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.	CA 1.1 Analitzar, al llarg de la història, la relació entre les matemàtiques i el dibuix geomètric valorant-ne la importància en diferents camps com l'arquitectura o l'enginyeria, des de la perspectiva de gènere i la diversitat cultural, emprant adequadament el vocabulari específic tècnic i artístic.	UP1	5
CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.	CA 2.1 Solucionar gràficament càlculs matemàtics i transformacions bàsiques aplicant conceptes i propietats de la geometria plana. CA 2.2 Traçar gràficament construccions poligonals basant-se en les seves propietats i mostrar interès per la precisió, claredat i neteja. CA 2.3 Resoldre gràficament tangències i traçar corbes aplicant les seves propietats amb rigor en l'execució.	UP1	30
CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.	CA 3.1 Representar en sistema dièdric elements bàsics en l'espai determinant la seva relació de pertinença, posició i distància. CA 3.2 Definir elements i figures planes en sistemes axonomètrics i valorar-ne la importància com a mètodes de representació espacial. CA 3.3 Representar i interpretar elements bàsics en el sistema de plans delimitats fent ús dels seus fonaments. CA 3.4 Dibuixar elements en l'espai emprant la perspectiva cònica.	UP2	50
CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorar la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes	CA 4.1 Documentar gràficament objectes senzills mitjançant les seves vistes delimitades aplicant la normativa UNE i ISO en la utilització de sintaxi, escales i formats, valorant	UP3	10

arquitectònics i d'enginyeria.	la importància d'usar un llenguatge tècnic comú. CA 4.2 Utilitzar el croquis i l'esbós com a elements de reflexió en l'aproximació i indagació d'alternatives i solucions als processos de treball.		
CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciament el seu ús en les professions actuals, per fer virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.	CA 5.1 Crear figures planes i tridimensionals mitjançant programes de dibuix vectorial amb les eines que aporten i les tècniques associades. CA 5.2 Recrear virtualment peces en tres dimensions amb l'aplicació d'operacions algebraïques entre primitives per presentar projectes en grup.	UP4	5

*Percentatge per competència específica i/o criteris d'avaluació.

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. FONAMENTS GEOMÈTRICS. -Desenvolupament històric del dibuix tècnic. Camps d'acció i aplicacions: dibuix arquitectònic, mecànic, elèctric i electrònic, geològic, urbanístic, etc. -Orígens de la geometria. Tales, Pitàgores, Euclides, Hipàtia d'Alexandria. -Concepte de lloc geomètric. Arc capaç. Aplicacions dels llocs geomètrics a les construccions fonamentals. -Proporcionalitat, equivalència i semblança. -Tangències bàsiques. Corbes tècniques. -Interès pel rigor en els raonaments i precisió, claredat i neteja en les execucions.	UP1: Fem un primer capítol al Dibuix Tècnic i a la Geometria Plana?	1r i 2n Trimestre
B. GEOMETRIA PROJECTIVA. -Fonaments de la geometria projectiva. -Sistema dièdric: Representació de punt, recta i pla. Traços amb plans de projecció. Determinació del pla. Pertinença. -Relacions entre elements: interseccions, paral·lelisme i perpendicularitat. Obtenció de distàncies. -Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Perspectives isomètrica i cavallera. Disposició dels eixos i ús dels coeficients de reducció. Elements bàsics: punt, recta, pla -Sistema de plans delimitats. Fonaments i elements bàsics. Identificació d'elements per a la interpretació	UP2: Per què hi ha tants sistemes de representació 3d?	3r Trimestre

en plans. -Sistema cònic: fonaments i elements del sistema. Perspectiva frontal i obliqua.		
C. NORMALITZACIÓ I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE PROJECTES. -Escala numèriques i gràfiques. Construcció i ús. -Formats. Doblegat de plans. -Concepte de normalització. Les normes fonamentals UNE i ISO. Aplicacions de la normalització: simbologia industrial arquitectònica. -Elecció de vistes necessàries. Línies normalitzades. Acotació	UP3: Ens podem posar d'acord i normalitzar els nostres dissenys?	2n Trimestre
D. SISTEMES CAD. -Aplicacions vectorials 2D-3D. -Fonaments de disseny en peces de tres dimensions. -Modelatge de caixa. Operacions bàsiques amb primitives. -Aplicacions de treball en grup per conformar peces complexes a partir d'altres més senzilles.	UP4: Com podem dissenyar i modelar en 3d?	3r Trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Quadern d'artista

El quadern d'artista esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió visual i escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar.

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

1r BAT			Inca (recorregut urbanístic per carrers, places...)

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA 2n BATXILLERAT DIBUIX TÈCNIC.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Interpretar elements o conjunts arquitectònics i d'enginyeria, emprant recursos associats a la percepció, estudi, construcció i recerca de formes per analitzar les estructures geomètriques i els elements tècnics utilitzats.	CA 1.1 Analitzar l'evolució de les estructures geomètriques i elements tècnics en l'arquitectura i enginyeria contemporànies, valorant la influència del progrés tecnològic i de les tècniques digitals de representació i modelatge en els camps de l'arquitectura i l'enginyeria.	UP1	5
CE 2 Utilitzar raonaments inductius, deductius i lògics en problemes gràfics matemàtics, aplicant fonaments de la geometria plana per resoldre gràficament operacions matemàtiques, relacions, construccions i transformacions.	CA 2.1 Construir figures planes aplicant transformacions geomètriques i valorant la seva utilitat en els sistemes de representació. CA 2.2 Resoldre tangències aplicant els conceptes de potència amb una actitud de rigor en l'execució. CA 2.3 Traçar corbes còniques i les rectes tangents aplicant propietats i mètodes de construcció, mostrant interès per la precisió.	UP1	30
CE 3 Desenvolupar la visió espacial, utilitzant la geometria descriptiva en projectes senzills, considerant la importància del dibuix en arquitectura i enginyeries per resoldre problemes i interpretar i recrear gràficament la realitat tridimensional sobre la superfície del pla.	CA 3.1 Resoldre problemes geomètrics mitjançant abatiments, girs i canvis de pla i reflexionar sobre els mètodes utilitzats i els resultats obtinguts. CA 3.2 Representar cossos geomètrics i de revolució aplicant els fonaments del sistema dièdric. CA 3.2 Definir elements i figures planes en sistemes axonomètrics i valorar-ne la importància com a mètodes de representació espacial. CA 3.3 Recrear la realitat tridimensional mitjançant la representació de sòlids en perspectives axonomètriques i cònica, aplicant els coneixements específics d'aquests sistemes de representació. CA 3.4 Desenvolupar projectes gràfics senzills mitjançant el sistema de plans delimitats.	UP2	50

	CA 3.5 Valorar el rigor gràfic del procés; la claredat, la precisió i el procés de resolució i construcció gràfica.		
CE 4 Formalitzar i definir dissenys tècnics aplicant les normes UNE i ISO de manera apropiada i valorar la importància que té el croquis per documentar gràficament projectes arquitectònics i d'enginyeria.	CA 4.1 Elaborar la documentació gràfica apropiada a projectes de diferents camps, formalitzar i definir dissenys tècnics emprant croquis i plans conforme a la normativa UNE i ISO.	UP3	10
CE 5 Investigar, experimentar i representar digitalment elements, plans i esquemes tècnics mitjançant l'ús de programes específics CAD de manera individual o grupal, apreciament el seu ús en les professions actuals, per fer virtuals objectes i espais en dues dimensions i tres dimensions.	CA 5.1 Integrar el suport digital en la representació d'objectes i construccions mitjançant aplicacions CAD valorant les possibilitats que aquestes eines aporten al dibuix i al treball col·laboratiu.	UP4	5

*Percentatge per competència específica i/o criteris d'avaluació.

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. FONAMENTS GEOMÈTRICS - La geometria en l'arquitectura i enginyeria des de la revolució industrial. Els avenços en el desenvolupament tecnològic i en les tècniques digitals aplicades a la construcció de noves formes. - Transformacions geomètriques: homologia i afinitat. Aplicació per a la resolució de problemes en els sistemes de representació. - Potència d'un punt respecte a una circumferència. Eix radical i centre radical. Aplicacions en tangències. - Corbes còniques: el·lipse, hipèrbole i paràbola. Propietats i mètodes de construcció. Rectes tangents. Traçat amb i sense eines digitals.	UP1: Un segon capfeco al Dibuix Tècnic i a la Geometria Plana?	1r i 2n Trimestre
B. GEOMETRIA PROJECTIVA. - Sistema dièdric: figures contingudes en plans. Abatiments i veritables magnituds. Girs i canvis de pla. Aplicacions. Representació de cossos geomètrics: prismes i piràmides. Seccions planes i veritables magnituds de la secció. Representació de cossos de revolució rectes: cilindres i cons. Representació de	UP2: Podem dominar plenament els sistemes de representació 3d?	1r, 2n i 3r Trimestre

poliedres regulars: tetraedre, hexaedre i octaedre. - Sistema axonomètric, ortogonal i oblic. Representació de figures i sòlids. - Sistema de plans delimitats. Resolució de problemes de cobertes senzilles. Representació de perfils o seccions de terreny a partir de les seves corbes de nivell. - Perspectiva cònica. Representació de sòlids i formes tridimensionals a partir de les seves vistes		
C. NORMALITZACIÓ I DOCUMENTACIÓ GRÀFICA DE PROJECTES. - Representació de cossos i peces industrials senzilles. Croquis i plans de taller. Talls, seccions i trencaments. Perspectives normalitzades. - Disseny, ecologia i sostenibilitat. - Plans de muntatge senzills. Disseny, creació i interpretació amb la documentació gràfica del projecte.	UP3: Fins a von podem normalitzar els nostres dissenys?	2n Trimestre
D. SISTEMES CAD. - Aplicacions CAD. Construccions gràfiques en suport digital. Disseny i presentació de projectes gràfics mitjançant aplicacions C.	UP4: Com podem dissenyar i modelar en 3d?	3r Trimestre

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.

Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, experiments, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Pràctiques de laboratori i treball de camp

Les activitats experimentals i l'observació directa de la realitat són fonamentals per connectar teoria i pràctica. Permeten desenvolupar habilitats científiques (mesura, registre, seguretat, anàlisi de dades) i aplicar els coneixements a situacions reals.

Quadern d'artista

El quadern d'artista esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió visual i escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar.

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu

Les **unitats de programació** estan dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n BAT		Inca (recorregut urbanístic per carrers, places...)	Inca (recorregut urbanístic per carrers, places...)

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ESO

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Lengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1 Reconèixer les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, identificant algunes nocions bàsiques de les llengües, tant les d'Espanya com les que formen els repertoris lingüístics dels alumnes, i contrastant alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.	UP 4 ¿Cúantas lenguas hablas?	5

2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals senzills de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals senzills, avaluant qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	UP 3 ¿Qué quieres saber de mí?	10
3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1 Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu, ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2 Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de manera activa i adequada, amb actitud d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	UP 2 ¿Qué quieres ser de mayor?	5
4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per	4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en textos escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries.	UP 1, 2, 3 i 4	15

donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.2 Valorar la forma i el contingut de textos senzills avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius empleats.		
5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1 Planificar la redacció de textos escrits i multimodals senzills, atenent a la situació comunicativa, al destinatari, al propòsit i al canal; redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2 Incorporar procediments bàsics per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	UP 2 ¿Qué quiero ser de mayor? i UP 3 ¿Qué quiero saber de mí?	15
6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2 Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada.	UP3- ¿Qué quiero saber de mí?	5

	6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.		
7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1 Triar i llegir textos a partir de preseleccions, guiant-se pels propis gustos, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura. 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.	UP 1, 2, 3 i 4.	10
8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.1. Explicar i argumentar, amb l'ajut de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels elements constitutius amb el sentit de l'obra, atenent a la configuració dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2 Establir, de manera guiada, vincles argumentats entre els textos llegits i d'altres textos escrits, orals o multimodals, així com amb altres manifestacions artístiques i culturals, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, a diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i	UP 1, 2, 3 i 4.	15

	audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què es facin servir les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.		
9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1 Revisar els textos propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic. 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. 9.3 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la cerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.	UP 1, 3 i 4.	15
10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només	10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les	UP 4 ¿Cuántas lenguas hablas?	5

eficac sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	persones. 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com l'educatiu i el social.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS: - Observació de la biografia lingüística pròpia i de la diversitat lingüística del centre. - Iniciació a la reflexió de les llengües i els estats, les llengües oficials i els factors que les condicionen. Les llengües minoritàries. - Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics.	UP4- ¿Cuántas lenguas hablas?	Tercer
COMUNICACIÓ: Context - Components del fet comunicatiu. Grau de formalitat de la situació i de caràcter públic o privat. Distància social entre els interlocutors. Propòsits comunicatius. Interpretació d'intencions. Canal de comunicació.	UP1- ¿Cuál es tu intención?	Primer

- Comunicació verbal. - Comunicació no verbal. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques amb especial atenció a les narratives, descriptives, dialogades i expositives. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit personal: la conversa. - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació. - Etiqueta digital. - Riscs de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa.	UP1- ¿Cuál es tu intención? UP2- ¿Qué quiero ser de mayor? UP4- ¿Cuántas lenguas hablas?	Tot el curs
Processos - Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Retenció de la informació rellevant. - Producció de texts orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. - Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. - La conversa en la vida social. Pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. - Comprensió lectora. Lectura de texts en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i	UP1- ¿Cuál es tu intención? UP2- ¿Qué quiero ser de mayor? UP3- ¿Qué quieres saber de mí? UP4- ¿Cuántas lenguas hablas?	Tot el curs

estereotips. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. Edició de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. - Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport en paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. - Coneixement de les estratègies verbals i no verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. Localització d'una determinada informació en un text escrit. - Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc. - Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica, i propietat lèxica. - Alfabetització mediàtica i informacional. - Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació. <i>Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics</i> - Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests. Formes de dixi (temporal, personal i espacial). - Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals. - Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat. - Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit:	UP1- ¿Cuál es tu intención? UP2- ¿Qué quiero ser de mayor? UP3- ¿Qué quieres saber de mí? UP4- ¿Cuántas	Tot el curs

els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals.	lenguas hablas?	
EDUCACIÓ LITERÀRIA: <i>Lectura autònoma</i> - Lectura d'obres completes i/o fragments entre una sèrie de propostes. - Exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. - Participació en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Estratègies per a la recomanació de les lectures, en suports variats. <i>Lectura guiada</i> - Estratègies per a la interpretació de les obres a través de converses literàries. - Característiques dels diferents gèneres i subgèneres literaris. - Recursos expressius. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts. - Creació de texts a partir models donats.	UP1- ¿Cuál es tu intención? UP2- ¿Qué quiero ser de mayor? UP3- ¿Qué quieres saber de mí? UP4- ¿Cuántas lenguas hablas? UP1- ¿Cuál es tu intención? UP2- ¿Qué quiero ser de mayor? UP3- ¿Qué quieres saber de mí? UP4- ¿Cuántas lenguas hablas?	Tot el curs Tot el curs

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA: - Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita. - El so i el sistema d'escriptura. Les paraules: forma i significat. El discurs: ordre de les paraules, components de l'oració. - Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.).	UP1- ¿Cuál es tu intención? UP4- ¿Cuántas lenguas hablas?	Primer i tercer

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO	Excursió de Tutoria a Biniamar. Festa videoselfie (Inca), dins Àmbit General.	Sortida a l'Aula del Mar (Palma), dins Àmbit General.	Sortida a Mondragó, dins Àmbit General.
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Llengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1 Reconèixer les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, identificant algunes nocions bàsiques de les llengües, tant les d'Espanya com les que formen els repertoris lingüístics dels alumnes, i contrastant alguns dels seus trets en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2 Identificar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'observació de la diversitat lingüística de l'entorn.	UP1: "EL DIARIO DE NOA"/¿Qué recuerdos te definen?	4
2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la	2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals senzills de diferents àmbits,	Totes les unitats: UP1: "EL	8

fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals senzills, avaluant qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	DIARIO DE NOA"/¿Qué recuerdos te definen? UP2:Shakespeare are in love/¿Te gustaría interactuar? UP3:"Van Helsing"/¿Tienes algo que contar? UP4:El cartero y Pablo Neruda/¿Qué te apetece expresar? UP5:Spanglish /¿Qué se debe hacer antes de opinar? UP6:Tienes un email/¿Con quién te	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

		quieres comunicar?	
3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1 Realitzar narracions i exposicions orals senzilles amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social i educatiu, ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió i el registre adequat, en diferents suports i utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2 Participar en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat de manera activa i adequada, amb actitud d'escolta activa i fent ús d'estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	Totes les unitats	6
4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor en textos escrits i multimodals senzills de diferents àmbits que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2 Valorar la forma i el contingut de textos senzills avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius empleats.	Totes les unitats	15
5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat,	5.1 Planificar la redacció de textos escrits i multimodals senzills, atenent a la situació comunicativa, al destinatari, al propòsit i al canal;	Totes les unitats	15

per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	redactar esborranys i revisar-los amb ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2 Incorporar procediments bàsics per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.		
6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar informació de manera guiada procedent de diferents fonts, calibrant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític i respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2 Elaborar treballs de recerca de manera guiada en diferents suports sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals en relació a la cerca i la comunicació de la informació.	Totes les unitats	10
7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de	7.1 Triar i llegir textos a partir de preseleccions, guiant-se pels propis gustos, interessos i necessitats i deixant constància del propi itinerari lector i de l'experiència de lectura.	Totes les unitats	10

les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica i lectora.		
8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.1. Explicar i argumentar, amb l'ajut de pautes i models, la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels elements constitutius amb el sentit de l'obra, atenent a la configuració dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2 Establir, de manera guiada, vincles argumentats entre els textos llegits i d'altres textos escrits, orals o multimodals, així com amb altres manifestacions artístiques i culturals, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3 Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, a diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en què es facin servir les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	UP2: Shakespeare in love/¿Te gustaría interactuar? UP3:"Van Helsing"/¿Tienes algo que contar? UP4:El cartero y Pablo Neruda/¿Qué te apetece expresar?	15
9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions	9.1 Revisar els textos propis de manera guiada i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb	UP1: "EL DIARIO DE NOA"/¿Qué	15

lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	un metallenguatge específic. 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, així com els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. 9.3 Formular generalitzacions sobre aspectes bàsics del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i la transformació d'enunciats, així com de la formulació d'hipòtesis i la cerca de contraexemples utilitzant un metallenguatge específic i consultant de manera guiada diccionaris, manuals i gramàtiques.	recuerdos te definen? UP2:Shakespeare in love/¿Te gustaría interactuar? UP5:Spanglish /¿Qué se debe hacer antes de opinar?	
10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones. 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com l'educatiu i el social.	UP6:Tienes un email/¿Con quién te quieres comunicar?	2

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

MD020201 - Pàg. 24/126

- Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació. - Etiqueta digital. - Anàlisi de la imatge i elements paratextuals dels texts icònics, verbals i multimodals. Processos - Comprensió oral. Sentit global del text. Relació entre les seves parts. Intencionalitat de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Retenció de la informació rellevant. - Producció de texts orals formals. Planificació i cerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. - La conversa en la vida social. Pràctica d'actes de parla: explicar, opinar, dialogar i descriure en situacions comunicatives pròpies de l'activitat escolar. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. - Comprensió lectora. Lectura de texts en veu alta. Identificació del sentit global del text i la relació entre les parts. Selecció i retenció de la informació. Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal que transmeten prejudicis i estereotips. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Revisió de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. Edició de texts propis de l'àmbit acadèmic, personal i social. - Ús de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, resums, definicions, mapes conceptuals, organigrames, exposicions i explicacions senzilles, glossaris, taules de continguts, etc., en suport en paper o digital, amb correcció gramatical i ortogràfica i propietat lèxica. - Coneixement de les estratègies verbals i no verbals per a la producció escrita en diferents suports. Planificació. Organització de la informació. Redacció. Revisió. Presentació del text. Localització d'una determinada informació en un text escrit. - Comprensió i interpretació de texts escrits de l'àmbit personal, escolar i social: instruccions, correus electrònics, etc. - Producció de texts escrits amb correcció gramatical i ortogràfica, i propietat lèxica.	Totes les unitats	1r, 2n, 3r trimestre

- Alfabetització mediàtica i informacional. - Estratègies de cerca guiada i selecció d'informació a Internet amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. - Detecció i anàlisi d'usos lingüístics discriminadors del llenguatge verbal i icònic que transmeten prejudicis, estereotips i desqualificació. <i>Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics</i> - Identificació i ús dels recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts i la seva actitud envers aquests. Formes de dixi (temporal, personal i espacial). - Procediments de modalització: tipus d'enunciats segons l'actitud del parlant, modes verbals. - Introducció als mecanismes lingüístics de la cohesió. - Identificació dels recursos lingüístics per establir relacions entre les diferents parts del text. - Els connectors textuais explicatius, temporals, d'ordre i de contrast. - Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals en els texts. Els temps de passat en la narració. Correlació temporal en el discurs relatat. - Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació de comunicació: explicació i anàlisi de l'adequació textual. - Ús progressivament autònom de diccionaris, manuals de consulta de gramàtica per obtenir informació bàsica, i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Explicació i ús dels signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit: els dos punts, els parèntesis, els claudàtors. La seva relació amb el significat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Aplicació guiada del coneixement i ús reflexiu de les normes ortogràfiques i gramaticals, valorant la necessitat d'ajustar-se a la norma lingüística, tant en texts manuscrits com digitals. - L'accentuació de diftongs, triftongs i hiats. - Accentuació de les paraules compostes.	Totes les unitats	1r, 2n, 3r trimestre

[illegible]

- Categories gramaticals, sintagmes i funcions sintàctiques (subjecte, predicat, etc.). - Oració simple i la seva concordança. - Procediments per a la formació de noves paraules.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO	Sortida a Lluc amb els alumnes de 2n ESO el 16 de desembre. Farem una activitat sobre històries de bruixes.		
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 3r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Llengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1 Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i	UP1: "¿Sabes el origen y la interconexión en las lenguas de la península ibérica?" UP2: "¿Conoces los mecanismos de funcionamiento interno de la lengua?"	2

	col·lectius.		
2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	UP2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	10
3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1 Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació	UP2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el	10

	conversacional i cortesia lingüística.	mundo de la ILustración)	
4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de texts escrits i multimodals d'una certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2 Valorar críticament el contingut i la forma de texts d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	UP2 UP2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	10
5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1 Planificar la redacció de texts escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2 Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	UP2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista	7

		y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	
6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2 Elaborar treballs de recerca, de manera progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.	UP2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	12
7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1 Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gusts, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura.	Todas las UP literarias(UP3 : La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La	10

	7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	
8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2 Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	Up2 y todas las UP literarias (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	21
9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de	9.1 Revisar els texts propis de manera	UP2 y todas	17

la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3 Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	las UP del bloque literario (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	
10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació. 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	UP2 y todas las UP del bloque literario (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura	1

		renacentista y barroca; UP5: el mundo de la ILustración)	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS: - Biografia lingüística pròpia. - Diversitat lingüística del centre. - Les famílies lingüístiques i les llengües del món. - Les llengües de l'entorn: origen, distribució geogràfica i nocions bàsiques. - Coneixement del domini lingüístic i de la unitat de la llengua castellana. - Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven.	UP1: "¿Sabes el origen y la interconexión en las lenguas de la península ibérica?"	Primer trimestre
COMUNICACIÓ: Context. Components del fet comunicatiu. - Grau de formalitat de la situació. - Caràcter públic o privat.	UP2: "¿Conoces los mecanismos de funcionamiento interno de la	Tot el curs

- Distància social entre els interlocutors. - Propòsits comunicatius. - Interpretació d'intencions. - Canal de comunicació. - Elements no verbals de la comunicació. - Funcions del llenguatge. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques. Amb especial atenció a les expositives i argumentatives. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Pragmàtica lingüística. Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor; la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació... - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals... - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. Processos - Interacció oral i escrita de caràcter informal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula. - Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal. - Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. Creació de textos individuals i dialogats.	lengua?" UP2: "¿Conoces los mecanismos de funcionamiento interno de la lengua?"	Tot el curs

- Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció de l'emissor. Detecció d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text. - Producció escrita. Planificació, redacció, revisió i edició en diferents suports. - Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. - Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació d'esquemes propis i transformació en coneixement. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars. <i>Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics.</i> - L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu. Identificació i ús de les fórmules de confiança i cortesia en la relació amb les situacions de comunicació. - Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de dixi (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització. - Recursos lingüístics per l'adequació del registre a la situació de comunicació. En contextos personals, acadèmics i socials. - Mecanismes de cohesió. Connectors textuais temporals, explicatius, d'ordre i de contrast. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals als textos. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels texts. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.	UP2: "¿Conoces los mecanismos de funcionamiento interno de la lengua?"	Tot el curs
EDUCACIÓ LITERÀRIA <i>Lectura autònoma</i>	Totes les UP del bloque	Tot el curs

<i>Implicació en la lectura d'obres o de fragments de manera guiada i/o progressivament autònoma a partir d'una preselecció de texts variats i reflexió sobre la pròpia pràctica de la lectura, fent referència als sabers següents:</i> - Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, escolar i pública disponible. - Estratègies per a la presa de consciència progressiva dels propis gusts i identitat lectora. - Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació. - Estratègies de mobilització de l'experiència personal i lectora com a forma d'establir vincles entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, com també amb altres texts i manifestacions artístiques i culturals. - Estratègies per a la recomanació entre iguals, oral i escrita, de les lectures en suports variats. Lectura guiada <i>Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:</i> - Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic. - Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. - Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits i multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. - Expressió pautada, a través de processos i suports diversificats, de la interpretació i valoració personal d'obres i fragments literaris. Lectura amb perspectiva de gènere. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats. - Creació de texts a partir de l'apropiació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.). - Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).	literario (UP3: La literatura de la Edad Media y el Humanismo; UP4: La literatura renacentista y barroca; UP5: el mundo de la Ilustración)	Tot el curs

- Recursos expressius. Figures retòriques. - Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura medieval fins al segle XX. - Principals moviments artístics i literaris de l'edat mitjana. - Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports. - Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc. - Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència. - Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis per transformar-la en coneixement. - Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual. - Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.		Tot el curs
REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA <i>Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers:</i> - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics i lèxics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i a les seves unitats bàsiques, tenint en compte els diferents nivells: el so i sistema d'escriptura, les paraules (forma i significat), la seva organització en el discurs (ordre de les paraules, components de les oracions o connexió entre els significats). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques). Coneixement dels procediments lèxics (afixos) i sintàctics per al canvi de categoria. Reflexió sobre els canvis en un significat, les relacions semàntiques entre paraules i els seus valors denotatius i connotatius en funció del context i el propòsit comunicatiu. - Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració simple i aproximació a la oració composta. Observació i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la	UP2: "¿Conoces los mecanismos de funcionamiento interno de la lengua?"	Tot el curs

terminologia sintàctica necessària. - Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.		Tot el curs

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO		Sortida al teatre amb l'assignatura de llatí i grec de batxillerat (a determinar data; segons cartellera).	Sortida al teatre amb l'assignatura de llatí i grec de batxillerat (a determinar data; segons cartellera).
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Llengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Descriure i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del reconeixement de les llengües de l'alumnat i la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, analitzant l'origen i el desenvolupament sociohistòric de les seves llengües i les característiques de les principals varietats dialectals del castellà, per afavorir la reflexió interlingüística, combatre els estereotips i prejudicis lingüístics i valorar aquesta diversitat com a font de riquesa cultural.	1.1 Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb atenció especial a la del propi territori, a partir de l'explicació del seu origen i el seu desenvolupament històric i sociolingüístic, contrastant aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, diferenciant-los dels trets sociolectals i de registre, en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2 Identificar i qüestionar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'anàlisi de la diversitat lingüística en l'entorn social pròxim i de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües i de la indagació dels drets lingüístics individuals i col·lectius.	UP1	2

2 Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant-ne la fiabilitat, la forma i el contingut, per construir coneixement, formar-se una opinió i ampliar les possibilitats de gaudi i lleure.	2.1 Comprendre el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals d'una certa complexitat a diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2 Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals d'una certa complexitat, avaluant-ne la qualitat, la fiabilitat i la idoneïtat del canal utilitzat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	Totes les unitats	7
3 Produir textos orals i multimodals amb fluïdesa, coherència, cohesió i un registre adequat, tenint en compte les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb una actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos social.	3.1 Realitzar exposicions i argumentacions orals d'una certa extensió i complexitat amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès personal, social, educatiu i professional ajustant-se a les convencions pròpies dels diversos gèneres discursius, amb fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat en diferents suports, utilitzant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2 Participar de manera activa i adequada en interaccions orals informals, en el treball en equip i en situacions orals formals de caràcter dialogat, amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.	Totes les unitats	5
4 Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, reconeixent el sentit global i les idees	4.1 Comprendre i interpretar el sentit global, l'estructura, la informació més rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals d'una	Totes les unitats	10

principals i secundàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant-ne la qualitat i la fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	certa complexitat que responguin a diferents propòsits de lectura, realitzant les inferències necessàries. 4.2 Valorar críticament el contingut i la forma de texts d'una certa complexitat avaluant-ne la qualitat i fiabilitat, com també l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.		
5 Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, atenent a les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i per donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1 Planificar la redacció de texts escrits i multimodals d'una certa extensió atesa la situació comunicativa, el destinatari, el propòsit i el canal; redactar esborranys i revisar-los amb l'ajuda del diàleg entre iguals i instruments de consulta, i presentar un text final coherent, cohesionat i amb el registre adequat. 5.2 Incorporar procediments per enriquir els texts atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	Totes les unitats	20
6 Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant-ne la fiabilitat i la pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la des d'un punt de vista crític i personal, alhora que respectuós amb la propietat intel·lectual..	6.1 Localitzar, seleccionar i contrastar, de manera progressivament autònoma, informació procedent de diferents fonts, calibrant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis, i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa adoptant un punt de vista crític respectant els principis de propietat intel·lectual. 6.2 Elaborar treballs de recerca, de manera	Totes les unitats	12

	progressivament autònoma, en diferents suports, sobre diversos temes d'interès acadèmic, personal o social a partir de la informació seleccionada. 6.3 Adoptar hàbits d'ús crític, segur, sostenible i saludable de les tecnologies digitals amb relació a la cerca i la comunicació de la informació.		
7 Seleccionar i llegir de manera progressivament autònoma obres diverses com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que evolucioni en diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1 Llegir de manera autònoma texts seleccionats en funció dels propis gusts, interessos i necessitats, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural explicant els criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i l'experiència de lectura. 7.2 Compartir l'experiència de lectura en suports diversos relacionant el sentit de l'obra amb la pròpia experiència biogràfica, lectora i cultural.	Totes les unitats	2
8 Llegir, interpretar i valorar obres o fragments literaris del patrimoni nacional i universal, utilitzant un metalenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals que permeten establir vincles entre textos diversos i amb altres manifestacions artístiques, per conformar un mapa cultural, per ampliar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos amb intenció literària.	8.1 Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric, atesa la configuració i evolució dels gèneres i subgèneres literaris. 8.2 Establir de manera progressivament autònoma vincles argumentats entre els texts llegits i altres texts escrits, orals o multimodals, com també altres manifestacions artístiques i culturals en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge i valors ètics i	Totes les unitats	20

	estètics, mostrant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3 Crear texts personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.		
9 Mobilitzar el coneixement sobre l'estructura de la llengua i els seus usos i reflexionar de manera progressivament autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per ampliar el repertori comunicatiu i per millorar les habilitats tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1 Revisar els texts propis de manera progressivament autònoma i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística amb el metallenguatge específic. 9.2 Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els seus efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i el metallenguatge específic. 9.3 Formular generalitzacions sobre alguns aspectes del funcionament de la llengua a partir de l'observació, la comparació i transformació d'enunciats, com també de la formulació d'hipòtesis i la recerca de contraexemples, utilitzant el metallenguatge específic i consultant de manera progressivament autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	Totes les unitats	20

10 Posar les pròpies pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, utilitzant un llenguatge no discriminatori i erradicant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no només eficaç sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1 Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals de la comunicació. 10.2 Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la recerca de consensos, tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	Totes les unitats	2

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS: - Diferències entre plurilingüisme i diversitat dialectal. - Aproximació a les llengües de signes. - Iniciació a la reflexió interlingüística, a la reflexió de les llengües i els estats, les llengües oficials i els factors que les condicionen, llengües minoritàries. - Estratègies d'identificació de prejudicis i estereotips lingüístics i exploració de maneres d'evitar-los. - La realitat sociolingüística d'Espanya. - Contacte entre llengües i fenòmens que se'n deriven.	UP1	1r trimestre

- El marc normatiu de les llengües d'Espanya.		
COMUNICACIÓ: Context. Components del fet comunicatiu. - Grau de formalitat de la situació. - Caràcter públic o privat. - Distància social entre els interlocutors. - Propòsits comunicatius. - Interpretació d'intencions. - Canal de comunicació. - Elements no verbals de la comunicació. - Funcions del llenguatge. Gèneres discursius - Seqüències textuais bàsiques expositives, argumentatives i seqüències mixtes. - Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Pragmàtica lingüística. Propietats textuais: coherència, cohesió, adequació i correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit personal, amb especial atenció als actes de parla que amenacen la imatge de l'interlocutor; la discrepància, la queixa, l'ordre i la reprovació... - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: esquemes, resums, treballs, presentacions orals... - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social: xarxes socials i mitjans de comunicació; etiqueta digital; riscos de desinformació, manipulació i vulneració de la privacitat en la xarxa. Les notícies falses. Anàlisi de la imatge, l'autoimatge i dels elements paratextuals en els textos icònic-verbals i multimodals, la publicitat; els gèneres periodístics. - Gèneres discursius propis de l'àmbit professional: el currículum vitae, el videocurrículum, la	Totes les unitats	Tot el curs

carta de motivació, entrevista de treball...

Processos

- Interacció oral i escrita de caràcter formal. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. Escolta activa, assertivitat, empatia i resolució dialogada dels conflictes. Prendre i deixar la paraula.
- Comprensió oral. Sentit global del text i de la relació entre les seves parts. Selecció i retenció de la informació rellevant. Intenció de l'emissor. Detecció dels usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal amb especial èmfasi en la perspectiva de gènere. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Producció oral formal. Planificació i recerca d'informació. Textualització i revisió. Adequació a l'audiència i al temps d'exposició. Elements no verbals. Trets discursius i lingüístics de l'oralitat formal. La deliberació oral argumentada i la creació de textos expositius i argumentatius.
- Comprensió lectora. Sentit global del text. Relació entre parts. La intenció oculta de l'emissor, els missatges subliminals. Detecció i anàlisi d'usos discriminatoris del llenguatge verbal i icònic. Valoració de la forma i el contingut del text.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Alfabetització mediàtica i informacional. Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinència.
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació d'esquemes propis i transformació en coneixement.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

Reconeixement i ús discursiu dels element lingüístics.

- L'expressió de la subjectivitat en textos de caràcter expositiu i argumentatiu. Identificació i ús de les variacions de les formes d'íctiques en relació amb les situacions de comunicació i altres marques de modalització.
- Recursos lingüístics per mostrar la implicació de l'emissor en els texts: formes de d'íctiques (personal, temporal i espacial) i procediments de modalització.

- Recursos lingüístics per l'adequació del registre a la situació de comunicació. En contextos personals, acadèmics, socials i professionals. - Mecanismes de cohesió. Connectors textuais distributius, d'ordre, contrast, explicació, causa, conseqüència, condició i hipòtesi. Mecanismes de referència interna gramaticals (substitucions pronominals i adverbials) i lèxics (repeticions, sinònims, hiperònims i el·lipsis). - Ús coherent de les formes verbals als textos. Correlació temporal a diferents estructures oracionals i en el discurs relatat. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica i gramatical dels textos. Ús de diccionaris, manuals de consulta i de correctors ortogràfics en suport analògic o digital. - Els signes bàsics de puntuació com a mecanisme organitzador del text escrit. La seva relació amb el significat.		
EDUCACIÓ LITERÀRIA Lectura autònoma <i>Implicació en la lectura d'obres o de fragments de manera guiada i/o progressivament autònoma a partir d'una preselecció de texts variats i reflexió sobre la pròpia pràctica de la lectura, fent referència als sabers següents:</i> - Criteris i estratègies per a la selecció d'obres variades a partir de l'exploració guiada de la biblioteca virtual, i exploració autònoma de la biblioteca escolar i pública disponible. - Estratègies per a la presa de consciència i verbalització argumentada dels propis gusts i identitat lectora. - Participació activa en actes culturals vinculats amb el circuit literari lector. - Expressió de l'experiència lectora, amb suport d'exemples i fent servir, progressivament, un metallenguatge específic de diferents formes d'apropiació i recreació. - Estratègies de mobilització de l'experiència personal, lectora i cultural per establir vincles de manera argumentada entre l'obra llegida i aspectes de l'actualitat, així com amb altres textos i manifestacions artístics i culturals. - Estratègies per a la recomanació entre iguals, oral i escrita, de les lectures en suports variats, i adscripció de manera bàsica de les obres als gèneres i subgèneres literaris. Lectura guiada	Totes les unitats	Tot el curs

Lectura d'obres i fragments rellevants de la literatura juvenil contemporània i del patrimoni literari universal, inscrites en itineraris temàtics o de gènere que travessen èpoques, contextos culturals i moviments artístics, fent referència als següents sabers:

- Estratègies per a la construcció compartida de la interpretació de les obres a través de converses literàries, amb la incorporació progressiva de metallenguatge específic.
- Relació entre els elements constitutius del gènere literari i la construcció del sentit de l'obra. Anàlisi bàsica del valor dels recursos expressius i dels seus efectes en la recepció.
- Relació i comparació dels texts llegits amb altres texts orals, escrits i multimodals, així com altres manifestacions artístiques i culturals i amb les noves formes de ficció en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges.
- Estratègies per interpretar obres i fragments literaris a partir de la integració dels diferents aspectes analitzats amb interès pels valors culturals, ètics i estètics presents als textos.
- Lectura expressiva, dramatització i recitació dels texts atesos els processos de comprensió, apropiació i oralització implicats.
- Creació de texts a partir de l'apropriació de les convencions del llenguatge literari i en referència a models donats (imitació, transformació, continuació, etc.).
- Manifestacions artístiques literàries i de diferents tipus (musicals, pictòriques, etc.).
- Recursos expressius. Figures retòriques.
- Literatura espanyola: obres i/o fragments i autors més representatius de la literatura espanyola des de la literatura medieval fins al segle XX.
- Principals moviments artístics i literaris des del segle XVI fins a l'actualitat. Apropament a autors i obres més rellevants d'aquests períodes.
- Producció escrita. Planificació. Textualització. Redacció. Revisió. Edició en diferents suports.
- Usos de l'escriptura per a l'organització del pensament: presa de notes, esquemes, mapes conceptuals, definicions, resums, etc.
- Recerca i selecció de la informació amb criteris de fiabilitat, qualitat i pertinença.
- Anàlisi, valoració, reorganització i síntesi de la informació en esquemes propis per transformar-la en coneixement.
- Comunicació i difusió creativa i respectuosa amb la propietat intel·lectual.
- Ús de plataformes virtuals per a la realització de projectes escolars.

REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA <i>Elaboració de conclusions pròpies sobre el funcionament del sistema lingüístic, amb un llenguatge específic a partir de l'observació, comparació i classificació d'unitats comunicatives i del contrast entre llengües, fent referència als següents sabers:</i> - Diferències rellevants i interseccions entre llengua oral i llengua escrita atenent aspectes sintàctics, lèxics i pragmàtics. - Reconeixement de la llengua com a sistema i de la seva estructura profunda. El fonema i el sistema d'escriptura, les paraules, la seva organització al discurs (ordre de les paraules, components de les oracions). - Distinció entre la forma (categoria gramatical) i la funció de les paraules (funcions sintàctiques), i coneixement dels procediments de formació de paraules i transcategoritzacions. Relacions semàntiques entre paraules. - Relació entre els esquemes semàntic i sintàctic de l'oració composta: juxtaposició, coordinació i subordinació. Observació, anàlisi i transformació d'enunciats d'acord amb aquests esquemes i ús de la terminologia sintàctica necessària. Ordre de les paraules i concordança. - Estratègies d'ús progressivament autònom de diccionaris i manuals de gramàtica, per obtenir informació gramatical bàsica.	Totes les unitats	Tot el curs

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació**: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació**: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.

- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA BATXILLERAT

CURS: 1r BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Llengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Explicar i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i la riquesa dialectal de l'espanyol, així com de la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir la reflexió interlingüística, per refutar els estereotips i prejudicis lingüístics i per valorar la diversitat com a font de patrimoni cultural.	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb especial atenció a les del propi territori, a partir de l'explicació del seu desenvolupament històric i sociolingüístic i de la situació actual, contrastant de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets dels dialectes de l'espanyol, en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2. Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i	UP3	2

	valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i els mitjans de comunicació, i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.		
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals complexos, propis de diferents àmbits, analitzant la interacció entre els diferents codis. 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals complexos, avaluant la qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal emprat, com també l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	Totes les unitats	2
3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu i amb fluïdesa, rigor, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, en diferents suports i emprant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de forma activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball	Totes les unitats	2

	en equip amb actituds d'escolta activa i estratègies de cooperació conversacional i cortesia lingüística.		
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, realitzant les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura. 4.2. Valorar la forma i el contingut de textos complexos avaluant la seva qualitat, la fiabilitat i idoneïtat del canal utilitzat, així com l'eficàcia dels procediments comunicatius emprats.	Totes les unitats	22
5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb especial atenció als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural, precedits d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal i de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos, atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	Totes les unitats	25
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i	6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar,		10

evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal però respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.	seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis; i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual. 6.2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.	Totes les unitats	
7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània i deixar constància del progrés de l'itinerari lector i cultural personal mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant un metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.	Totes les unitats	5
8. Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides mitjançant l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el	Totes les	10

coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos, per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	seu context social i històric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. 8.2. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre els clàssics de la literatura espanyola objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques clàssiques o contemporànies, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics, i explicitant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris.	unitats	
9. Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar	9.1. Revisar els propis textos i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i utilitzant un metallenguatge específic, i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús.	Totes les unitats	20

les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. 9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesi i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.		
10. Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, amb la utilització d'un llenguatge no discriminatori i deixant de banda els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, com també dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones. 10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	Totes les unitats	2

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS - La situació lingüística a l'Estat espanyol. - Característiques de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica. - Prejudicis i estereotips lingüístics.	UP3	3r
B. COMUNICACIÓ Context - La situació lingüística a l'Estat espanyol. - Característiques de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica. - Prejudicis i estereotips lingüístics. Gèneres discursius - Propietats textuais: adequació, coherència, cohesió, correcció. - Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic. - Gèneres discursius propis de l'àmbit social. Textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials. - Gèneres literaris. Processos - Expressió oral. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels	UP 3 Totes les unitats Totes les unitats	3r 1r, 2n i 3r 1r, 2n i 3r

coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs. - Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit. - Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminadors del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant. - Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminadors del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació i sentit figurat. - Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística. - Interacció escrita. - Mediació. <i>Reconeixement i ús discursiu dels elements lingüístics.</i> - La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat. - Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa. - Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text. - Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. - Relació dels signes lingüístics amb el significat del text.	Totes les unitats	1r, 2n i 3r
C. EDUCACIÓ LITERÀRIA <i>Lectura autònoma</i> - Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament.		

- Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc. - Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals. - Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc. - Expressió argumentada dels gustos lectors personals. - Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i best-sellers. Lectura guiada - Establiment de vincles entre la literatura castellana contemporània i altres disciplines artístiques. - La literatura castellana des de l'edat mitjana fins al Romanticisme. - Anàlisi i comentari del text literari: elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària.	Totes les unitats	1r, 2n i 3r
D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA - Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics. - Formació de paraules. Elements constitutius: lexema i morfemes. - Categories gramaticals: tipus i ús. - Sintaxi. Estructures sintàctiques simples i complexes. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació. - Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia. Connotació i denotació. Elements discriminadors del llenguatge. Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral. - Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral.	Totes les unitats	1r, 2n i 3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT		Sortida al cinema o al teatre amb l'optativa LU (a determinar data; segons cartellera).	Sortida al cinema o al teatre amb l'optativa LU (a determinar data; segons cartellera).
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 1r BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Literatura universal	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Llegir, interpretar i valorar clàssics de la literatura universal atenent tant les relacions internes dels elements constitutius del gènere i	1.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit	Totes les UP	25

les seves funcions en les obres com a les relacions externes de les obres amb el seu context de producció i la seva inscripció en la tradició cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per estimular la creativitat literària i artística.	de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. 1.2. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils literaris		
2. Llegir de manera autònoma clàssics de la literatura universal com a font de plaer i coneixement i compartir experiències de lectura, per construir la pròpia identitat lectora i per gaudir de la dimensió social de la lectura.	2.1. Elaborar una interpretació personal a partir de la lectura autònoma d'obres rellevants de la literatura universal, atenent aspectes temàtics, de gènere i subgènere, elements de l'estructura i l'estil, i valors ètics i estètics de les obres, i establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals. 2.2. Accedir de diverses formes a la cultura literària en el marc d'un itinerari lector personal que enriqueixi, de manera conscient i sistemàtica, la pròpia identitat lectora i compartir les pròpies experiències de lectura amb l'ajuda d'un metallenguatge específic.	Totes les UP	25
3. Establir vincles entre obres de diferents èpoques, gèneres i llenguatges artístics,	3.1. Comparar textos o fragments literaris entre si i amb altres manifestacions artístiques argumentant	Totes les UP	20

reconeixent semblances i diferències en funció dels seus respectius contextos de producció i de la interrelació entre literatura i societat, per constatar l'existència d'universals temàtics i vessants formals recurrents al llarg de la història de la cultura.	oralment o per escrit els elements de semblança i contrast, tant pel que fa a aspectes temàtics i de contingut, com a formals i expressius, atenent també els seus valors ètics i estètics. 3.2. Desenvolupar projectes d'investigació que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal i que mostrin una implicació i resposta personal, al voltant d'una qüestió que estableixi vincles argumentats entre els clàssics de la literatura universal objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics		
4. Consolidar un marc de referències compartides a partir del coneixement dels trets dels principals moviments estètics i algunes de les obres literàries més rellevants del patrimoni universal, per conformar un mapa cultural en el qual inscriure les experiències literàries i culturals personals.	4.1. Elaborar de manera individual o col·lectiva una exposició multimodal que situï els textos llegits en el seu horitzó històric i cultural, i que ofereixi una panoràmica de conjunt sobre moviments artístics i obres rellevants de la literatura universal.	Totes les UP	10
5. Participar en la construcció d'un cànon literari universal que integri la perspectiva d'experiència de les dones a través de la lectura d'obres d'escriptores i que superi els marcs de la cultura occidental, per desenvolupar el pensament crític respecte a la construcció discursiva del món i els seus imaginaris.	5.1. Realitzar un projecte d'investigació sobre autores de rellevància, obres literàries de contextos no occidentals o sobre qüestions temàtiques o formals que aportin una mirada diversa i crítica sobre la construcció d'imaginariis que proposa la tradició literària. 5.2. Elaborar comentaris crítics de textos, orals o	Totes les UP	20

	escrits, i participar en debats o taules rodones sobre les lectures on s'incorpori la perspectiva de gènere i es qüestionï la mirada etnocèntrica pròpia del cànon occidental, així com a qualsevol altre discurs predominant en la nostra societat que suposi opressió sobre qualsevol minoria.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LECTURA GUIADA <i>Temes i formes de la literatura universal</i> <u>El jo literari</u> - El gènere líric a la Bíblia: El càntic dels càntics i el Llibre de les lamentacions. - La lírica clàssica. La lírica grega: Safo, Teognis i Anacreont. La lírica romana: Catul, Virgili i Ovidi. La poesia filosòfica de Píndar i d'Horaci.	UP Lit antiga UP Lit clàssica	1r 1r

- La lírica medieval: la poesia provençal. La cançó de la dona: jarchas, cantigas i villancicos. - La lírica renaixentista: el dolce stil nuovo i el petrarquisme. - La lírica romàntica: Sturm und Drang. Friedrich von Schiller i Goethe. La poesia romàntica anglesa: Wordsworth, Coleridge; els poetes satànics: Lord Byron, Percy Bysshe Shelley i John Keats. La poesia romàntica alemanya: Friedrich Hölderlin i Novalis. - La poesia a finals del segle XIX. El simbolisme: Charles Baudelaire, Stéphane Mallarmé, Paul Verlaine, Arthur Rimbaud, Rainer Maria Rilke i Constantin Cavafis. - La poesia nord-americana: Walt Whitman i Emily Dickinson. - La poesia del segle XX: Paul Valéry, Rainer Maria Rilke, William Butler Yeats, Constantin Cavafis i Fernando Pessoa. Les avantguardes. La poesia de la segona meitat del segle XX: Paul Celan, Cesare Pavese, Jacques Prévert i Sylvia Plath. Literatura testimonial i biogràfica: diaris, cartes, memòries, autobiografies, autoficció, etc - La novel·la europea del segle XVIII. La novel·la epistolar del segle XVIII: Els sofriments del jove Werther, de Goethe; Rousseau i Júlia o la nova Eloïsa; Choderlos de Laclos i Les amistats perilloses. L'autobiografia fictícia de Daniel Defoe a Robinson Crusoe i l'autobiografia paròdica de Laurence Sterne a Tristram Shandy. - Metaficció a la narrativa del segle XX: Truman Capote i Italo Calvino, Vladimir Nabokov. <i>Narrativa existencial: personatges en crisi.</i> - La novel·la existencialista francesa: Jean Paul Sartre, Simone de Beauvoir i Albert Camus.	UP Lit medieval UP Lit renacimiento UP Lit romàntica UP Lit final XIX UP Lit norteamericana UP Lit s XX UP Lit s XVIII UP Lit s XX UP Lit s XX	1r, 2n 2n 2n 2n, 3r 3r 3r 2n 3r 3r

- La renovació de la novel·la, personatges en crisi: Ulisses, de Joyce; A la recerca del temps perdut, de Marcel Proust; La metamorfosi, de Frank Kafka; Les ones, de Virgínia Woolf, i La muntanya màgica, de Thomas Mann. - La narrativa després de 1945, el realisme brut nord-americà: Bukowski, J.D. Salinger i Raymond Carver. <u>Dialogar amb els altres</u> <i>Enfront de la llei o del destí: la tragèdia</i> - La tragèdia grega: Esquil, Sòfocles i Eurípides. - El segle XVII, el segle del teatre. El teatre isabelí. William Shakespeare. El teatre francès: Pierre Corneille, Jean Racine i Molière. <i>Enfront de les convencions socials: el drama</i> - William Shakespeare: drames històrics. - La transgressió del drama romàntic. Víctor Hugo. Goethe i Friedrich Schiller. - El teatre a finals del segle XIX: Henrik Ibsen, Anton Chéjov, George Bernard Shaw i Oscar Wilde. - El teatre del segle XX: el teatre èpic de Bertolt Brecht. El teatre crític nord-americà: Tennessee Williams i Arthur Miller. <i>Humor crític, humor complaent: la comèdia</i>	UP Lit s XX UP Lit s XX UP Lit clàssica UP Lit renacimiento y barroco UP Lit renacimiento y barroco UP Lit final XIX UP Lit norteamericana	3r 3r 1r 2n 2n 3r 3r

- La comèdia a Grècia i Roma: Aristòfanes i Plaute. - La commedia dell'arte. - Les comèdies del segle XVII: Shakespeare i Molière. - El teatre de l'absurd: Samuel Beckett i Eugène Ionesco. <u>Imaginar el món, observar el món, actuar el món</u> <i>Mons imaginaris: mites i narrativa. Mitologies. Herois i heroïnes. Viatges imaginaris. Espais i criatures</i> <i>fantàstiques. Utopies, distopies, ciència-ficció</i> - Les literatures de les primeres civilitzacions: Egipte, Mesopotàmia, Índia i Xina. Poema de Gilgamesh i Panxatantra. - Els mites clàssics i la literatura èpica a Grècia i Roma: La Ilíada i L'Odissea d'Homer. Les Metamorfosis d'Ovidi. - L'èpica medieval: Beowulf, Cançó de Rotllan i el Cant dels Nibelungs. La matèria de Bretanya. - Els viatges imaginaris des de la Il·lustració al segle XX: Càndid de Voltaire; Els viatges de Gulliver de J. Swift i Joseph Andrews de Henry Fielding. Robert Louis Stevenson, Joseph Conrad, Rudyard Kipling. - Utopies, distopia i ciència ficció en el segle XX i la seva influència en el cinema: J. Verne, H.G. Wells, Ray Bradbury i George Orwell. Anthony Burgess.	UP Lit clàssica	1r
	UP Lit renacimiento	2n
	UP Lit renacimiento y barroco	2n
	UP Lit s XX	3r
	UP Lit antigua	1r
	UP Lit clàssica	1r
	UP Lit medieval	1r
	UP Lit s XVIII-XIX-XX	2n, 3r
	UP Lit s XIX, XX	3r

<i>Mons observats: conte i novel·la. Bildungsroman o novel·la de formació. Espais privats, espais públics: afectes íntims i llaços socials. Desigualtats, discriminació, violències. Guerra i revolució. Migracions i identitats culturals. Colonialisme i emancipació.</i> - Els contes medievals: Calila e Dimna, Sendeban, el Decameró, de G. Boccaccio, i Els contes de Canterbury, de Geoffrey Chaucer. - La novel·la de formació: Les aventures de Wilhelm Meister, de Goethe; Enric d'Ofterdingen, de Novalis, i Hiperió, de Friedrich Hölderlin. Retrat de l'artista adolescent, de James Joyce. - Espais privats i públics: afectes íntims i llaços socials: la novel·la realista i naturalista del segle XIX. Stendhal, Balzac, Flaubert, Zola, Charles Dickens. Fiódor Dostoievski, Leon Tolstoi. El conte en el segle XIX: Nikolái Gógol i Guy de Maupassant. Henry James i Joseph Conrad. El transcendentalisme nord-americà. La generació perduda. - Desigualtats, discriminació, violència. Guerra i revolució. Guerra i pau, de Tolstoi, la novel·la i la II Guerra Mundial: Boris Pasternak, Irène Némirovski, Primo Levi i Günter Grass. - Migracions i identitats culturals: El món d'ahir, d'Stefan Zweig i Parla, memòria, de Vladimir Nabokov. Estambul, d'Orhan Pamuk. - Colonialisme i emancipació: El cor de les tenebres, de Joseph Conrad; Kim, de Rudyard Kipling, i Els dies de Birmània de George Orwell. <i>Mons d'evasió: relat breu i novel·la de gènere. La literatura d'aventures i la novel·la policíaca.</i> <i>Literatura de terror</i>	UP Lit medieval UP Lit s XIX-XX UP Lit s XIX-XX UP Lit s XIX-XX UP Lit s XX UP Lit s XX	1r 3r 3r 3r 3r 3r

- La novel·la històrica romàntica i d'aventures: Sir Walter Scott, Victor Hugo, Alexandre Dumas.	UP Lit romàntica	2n-3r
- La novel·la sentimental, la novel·la de terror i la novel·la gòtica: Orgull i prejudici, de Jane Austen. Frankenstein, de Mary Shelley. Altres tradicions: L'estrany cas del Dr. Jekyll i Mr. Hyde, de R.L. Stevenson, i El retrat de Dorian Grey, d'Oscar Wilde.	UP Lit romàntica	2n-3r
- El relat fantàstic: els germans Grimm. E.T.A. Hoffmann, Edgar Allan Poe.	UP Lit romàntica	2n-3r
- La novel·la d'aventures de finals de segle: R.L. Stevenson, Emilio Salgari, Jules Verne i Rudyard Kipling.	UP Lit final XIX	3r
- La novel·la policíaca: Agatha Christie i Arthur Conan Doyle. la novel·la policíaca nordamericana: Dashiell Hammer i Raymond Chandler.	Lit s XX	3r
<i>L'art com a compromís: L'assaig. La literatura d'idees</i>		
- La prosa de les idees: Essais, de Michel Montaigne. L'assaig en el segle XVIII: Montesquieu, Voltaire i Rousseau.	Lit s XVII	2n-3r
<i>L'ésser humà, els animals, la natura: admiració, esglaïament, denúncia, poesia, narrativa i assaig</i>		
- La creació del món: la Bíblia i El Poema de Gilgamesh.	Lit antiga	1r
- La natura a Grècia i Roma: Els idil·lis, de Teòcrit, les Èglogues, de Virgili.	Lit clàssica	1r
- El locus amoenus en el Renaixement: L'Arcàdia, de Jacopo Sannazaro.	Lit renacimiento	2n

- La natura a la Il·lustració: Emili, de Rousseau, i el sotmetiment de la natura a Robinson Crusoe, de Daniel Defoe. - El panteisme romàntic: William Blake, William Wordsworth, Friedrich Hölderlin i Samuel Taylor Coleridge. Oda a un rossinyol, de Keats. - Moby Dick, de Herman Melville, o la impossibilitat de dominar la natura. L'Amèrica rural de Mark Twain. - L'exaltació de la natura a Walt Whitman i a Rainer Maria Rilke. - Els animals: Rebel·lió a la granja, de George Orwell. L'amor als animals: La meva família i altres animals, de Gerald Durrell. L'animalització de l'ésser humà com a recurs en el teatre de l'absurd: Esperant a Godot, de Samuel Beckett, i Rinoceront, d'Eugène Ionesco. <u>Estratègies d'anàlisi, interpretació, recreació i valoració crítica per a la lectura autònoma</u> - Construcció compartida de la interpretació de les obres a través de discussions o converses literàries. - Anàlisi dels elements constitutius del gènere literari i la seva relació amb el sentit de l'obra, així com l'evolució històrica dels temes i les formes d'expressió. Efectes en la recepció dels seus recursos expressius. - Utilització de la informació social, històrica, cultural i artística necessària per interpretar les obres i comprendre el seu lloc en la tradició literària, analitzant les idees expressades en relació amb el seu context històric, artístic i cultural. - Establiment de vincles intertextuals entre obres i altres manifestacions artístiques en funció de temes, tòpics, estructures i llenguatges. Elements de continuïtat i ruptura.	Lit s XVIII Lit romàntica Lit final XIX Lit final XIX Lit s XX Totes les unitats	2n 2n 2n-3r 2n-3r 3r 1r, 2n, 3r

- Indagació entorn del funcionament de la literatura com a artefacte ideològic determinant en la construcció dels imaginaris socials, posant l'accent principalment en la perspectiva de gènere. - Expressió argumentada de la interpretació dels textos, integrant els diferents aspectes analitzats i atenent els seus valors culturals, ètics i estètics. - Lectura expressiva, dramatització i recitació dels textos atesos els processos de comprensió i d'oralitat implicats. - Creació de textos d'intenció literària a partir de les obres llegides, respectant les convencions formals dels diferents gèneres.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

SORTIDES			
	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT		Sortida al cinema o al teatre amb l'optativa LU (a determinar data;	Sortida al cinema o al teatre amb l'optativa LU (a determinar data;

		segons cartellera).	segons cartellera).
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

CURS: 2n BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Llengua castellana	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Explicar i apreciar la diversitat lingüística del món a partir del coneixement de la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya i la riquesa dialectal de l'espanyol, així com de la reflexió sobre els fenòmens del contacte entre llengües, per afavorir la reflexió interlingüística, per refutar els estereotips i prejudicis lingüístics i per valorar	1.1. Reconèixer i valorar les llengües d'Espanya i les varietats dialectals de l'espanyol, amb especial atenció a les del propi territori, a partir de l'explicació del seu desenvolupament històric i sociolingüístic i de la situació actual, contrastant de manera explícita i amb el metallenguatge apropiat aspectes lingüístics i discursius de les diferents llengües, com també trets	UP1	2

la diversitat com a font de patrimoni cultural.	dels dialectes de l'espanyol, en manifestacions orals, escrites i multimodals. 1.2. Qüestionar i refutar prejudicis i estereotips lingüístics adoptant una actitud de respecte i valoració de la riquesa cultural, lingüística i dialectal, a partir de l'exploració i reflexió entorn dels fenòmens del contacte entre llengües, amb especial atenció al paper de les xarxes socials i els mitjans de comunicació, i de la investigació sobre els drets lingüístics i diversos models de convivència entre llengües.	UP 1	
2. Comprendre i interpretar textos orals i multimodals, amb especial atenció als textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, recollint el sentit general i la informació més rellevant, identificant el punt de vista i la intenció de l'emissor i valorant la seva fiabilitat, la seva forma i el seu contingut, per construir coneixement, per formar-se opinió i per eixamplar les possibilitats de gaudi i oci.	2.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant en funció de les necessitats comunicatives i la intenció de l'emissor en textos orals i multimodals especialitzats propis de diferents àmbits analitzant la interacció entre els diferents codis 2.2. Valorar la forma i el contingut de textos orals i multimodals especialitzats avaluant la seva qualitat, fiabilitat i idoneïtat del canal emprat, així com l'eficàciadelos procediments comunicatius emprats..	Totes les UP Totes les UP	2
3. Produir textos orals i multimodals, amb atenció preferent a textos de caràcter acadèmic, amb rigor, fluïdesa, coherència, cohesió, correcció i el registre adequat, ateses les convencions pròpies dels diferents gèneres discursius, i participar en interaccions orals amb actitud cooperativa i	3.1. Realitzar exposicions i argumentacions orals formals amb diferent grau de planificació sobre temes d'interès científic i cultural i de rellevància acadèmica i social, ajustant-se a les convencions pròpies de cada gènere discursiu i amb fluïdesa, rigor, coherència, cohesió, correcció i el registre	Totes les UP	2

respectuosa, tant per construir coneixement i establir vincles personals, com per intervenir de manera activa i informada en diferents contextos socials.	adequat, en diferents suports i emprant de manera eficaç recursos verbals i no verbals. 3.2. Participar de manera activa i adequada en interaccions orals (formals i informals) i en el treball en equip, amb actituds d'escolta activa i estratègies decooperació conversacional i cortesia lingüística.	Totes les UP	
4. Comprendre, interpretar i valorar textos escrits, amb sentit crític i diferents propòsits de lectura, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, reconeixent el sentit global i les idees principals i secundàries, integrant la informació explícita i realitzant les inferències necessàries, identificant la intenció de l'emissor, reflexionant sobre el contingut i la forma i avaluant la seva qualitat i fiabilitat, per donar resposta a necessitats i interessos comunicatius diversos i per construir coneixement.	4.1. Identificar el sentit global, l'estructura, la informació rellevant i la intenció de l'emissor de textos escrits i multimodals especialitzats, amb especial atenció a textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, realitzant les inferències necessàries i amb diferents propòsits de lectura. 4.2. Valorar críticament el contingut i la forma de textos especialitzats avaluant la seva qualitat i fiabilitat, així com l'eficàcia dels procediments lingüístics emprats.	Totes les UP Totes les UP	25
5. Produir textos escrits i multimodals coherents, cohesionats, adequats i correctes, amb especial atenció als gèneres discursius de l'àmbit acadèmic, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.	5.1. Elaborar textos acadèmics coherents, cohesionats i amb el registre adequat sobre temes curriculars o d'interès social i cultural, precedits d'un procés de planificació que atengui la situació comunicativa, destinatari, propòsit i canal i de redacció i revisió d'esborranys de manera individual o entre iguals, o mitjançant altres instruments de consulta. 5.2. Incorporar procediments per enriquir els textos,	Totes les UP Totes les	25

	atenent aspectes discursius, lingüístics i d'estil, amb precisió lèxica i correcció ortogràfica i gramatical.	UP	
6. Seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement per comunicar-la, amb un punt de vista crític i personal però respectuós amb la propietat intel·lectual, especialment en el marc de la realització de treballs de recerca sobre temes del currículum o vinculats a les obres literàries llegides.	6.1. Elaborar treballs de recerca de manera autònoma, en diferents suports, sobre temes curriculars d'interès cultural que impliquin localitzar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts; calibrar-ne la fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura; organitzar-la i integrar-la en esquemes propis; i reelaborar-la i comunicar-la de manera creativa, adoptant un punt de vista crític i respectuós amb la propietat intel·lectual. 6.2. Avaluar la veracitat de notícies i informacions, amb especial atenció a les xarxes socials i altres entorns digitals, seguint pautes d'anàlisi, contrast i verificació, fent ús de les eines adequades i mantenint una actitud crítica enfront dels possibles biaixos de la informació.	Totes les UP Totes les UP	10
7. Seleccionar i llegir de manera autònoma obres rellevants de la literatura contemporània com a font de plaer i coneixement, configurant un itinerari lector que s'enriqueixi progressivament quant a diversitat, complexitat i qualitat de les obres, i compartir experiències lectores per construir la pròpia identitat lectora i gaudir de la dimensió social de la lectura.	7.1. Triar i llegir de manera autònoma obres rellevants que es relacionin amb les propostes de lectura guiada, incloent assaig literari i obres actuals que estableixin connexions amb la tradició, i deixar constància del progrés del propi itinerari lector i cultural mitjançant l'explicació argumentada dels criteris de selecció de les lectures, les formes d'accés a la cultura literària i de l'experiència de lectura. 7.2. Compartir l'experiència lectora utilitzant un	Totes les UP Totes les	2

	metallenguatge específic i elaborar una interpretació personal establint vincles argumentats amb altres obres i altres experiències artístiques i culturals.	UP	
8. Llegir, interpretar i valorar obres rellevants de la literatura espanyola i hispanoamericana, utilitzant un metallenguatge específic i mobilitzant l'experiència biogràfica i els coneixements literaris i culturals per establir vincles entre textos diversos, per conformar un mapa cultural, per eixamplar les possibilitats de gaudi de la literatura i per crear textos d'intenció literària.	8.1. Explicar i argumentar la interpretació de les obres llegides a partir de l'anàlisi de les relacions internes dels seus elements constitutius amb el sentit de l'obra i de les relacions externes del text amb el seu context social i històric i amb la tradició literària, utilitzant un metallenguatge específic i incorporant judicis de valor vinculats a l'apreciació estètica de les obres. 8.2. Desenvolupar projectes de recerca que es concretin en una exposició oral, un assaig o una presentació multimodal, establint vincles argumentats entre les obres de la literatura espanyola o hispànica de l'últim quart del segle XIX i dels segles XX i XXI objecte de lectura guiada i altres textos i manifestacions artístiques d'ahir i d'avui, en funció de temes, tòpics, estructures, llenguatge, recursos expressius i valors ètics i estètics, i explicitant la implicació i la resposta personal del lector en la lectura. 8.3. Crear textos personals o col·lectius amb intenció literària i consciència d'estil, en diferents suports i amb ajuda d'altres llenguatges artístics i audiovisuals, a partir de la lectura d'obres o fragments significatius en els quals s'emprin les convencions formals dels diversos gèneres i estils	Totes les UP Totes les UP Totes les UP	15

	literaris.		
9. Consolidar i aprofundir en el coneixement explícit i sistemàtic sobre l'estructura de la llengua i els seus usos, i reflexionar de manera autònoma sobre les eleccions lingüístiques i discursives, amb la terminologia adequada, per desenvolupar la consciència lingüística, per augmentar el repertori comunicatiu i per millorar les destreses tant de producció oral i escrita com de comprensió i interpretació crítica.	9.1. Revisar els propis textos i fer propostes de millora argumentant els canvis a partir de la reflexió metalingüística i interlingüística i amb un metallenguatge específic, i identificar i esmenar problemes de comprensió lectora utilitzant els coneixements explícits sobre la llengua i el seu ús. 9.2. Explicar i argumentar la interrelació entre el propòsit comunicatiu i les eleccions lingüístiques de l'emissor, com també els efectes en el receptor, utilitzant el coneixement explícit de la llengua i un metallenguatge específic. 9.3. Elaborar i presentar els resultats de petits projectes de recerca sobre aspectes rellevants del funcionament de la llengua, formulant hipòtesi i establint generalitzacions, utilitzant els conceptes i la terminologia lingüística adequada i consultant de manera autònoma diccionaris, manuals i gramàtiques.	Totes les UP Totes les UP Totes les UP	15
10. Posar les pràctiques comunicatives al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, amb la utilització d'un llenguatge no discriminatori i deixant de banda els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús no tan sols eficaç, sinó també ètic i democràtic del llenguatge.	10.1. Identificar i bandejar els usos discriminatoris de la llengua, els abusos de poder a través de la paraula i els usos manipuladors del llenguatge a partir de la reflexió i l'anàlisi dels elements lingüístics, textuais i discursius utilitzats, així com dels elements no verbals que regeixen la comunicació entre les persones.	Totes les UP	2

	10.2. Utilitzar estratègies per a la resolució dialogada dels conflictes i la cerca de consensos tant en l'àmbit personal com educatiu i social.	Totes les UP	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. LES LLENGÜES I ELS SEUS PARLANTS - Estudi comparatiu de les principals varietats dialectals de l'espanyol d'Espanya i d'Amèrica: diferències fòniques, gramaticals i lèxiques. - Trets característics dels diferents registres lingüístics.	UP1	1r trimestre
B. COMUNICACIÓ Context - Elements verbals i no verbals que intervenen en el procés de comunicació. Propòsit comunicatiu. - Funcions del llenguatge. Modalitats textuais. - Adequació a la situació comunicativa. Gèneres discursius	Totes les UP	Tot el curs

- Propietats textuais: adequació, coherència, cohesió, correcció.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit educatiu: el text acadèmic.
- Gèneres discursius propis de l'àmbit social. textos periodístics: narració, exposició i argumentació. Mitjans de comunicació i xarxes socials.
- Gèneres literaris.

Processos

- Expressió oral. Adequació al nivell de formalitat requerit per la situació comunicativa. El registre estàndard. Trets discursius i lingüístics del discurs formal. Elements no verbals. Planificació i recerca d'informació, construcció del discurs i revisió. Transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i fonètics) al discurs.
- Expressió escrita. Planificació: recerca i selecció d'informació; anàlisi, valoració, organització i síntesi de la informació. Redacció i revisió: transferència dels coneixements lingüístics (lèxics, gramaticals i ortogràfics) al text escrit.
- Comprensió oral. Sentit global del discurs. Parts del discurs i relació que mantenen. Usos discriminadors del llenguatge verbal i no verbal. Intenció comunicativa del parlant. Selecció de la informació rellevant.
- Comprensió escrita. Sentit global del text. Parts del text i relació que mantenen. Usos discriminadors del llenguatge verbal i icònic. Publicitat i propaganda. Intenció comunicativa de l'emissor. Selecció de la informació rellevant. Interpretació del llenguatge en el seu context. Connotació, denotació, sentit figurat.
- Interacció oral en contextos formals. Ús propi i aliè de la paraula. Cooperació conversacional i cortesia lingüística.
- Interacció escrita.
- Mediació.

Reconeixement i ús discursius dels elements lingüístics

- La modalitat. Formes lingüístiques per a l'expressió de la subjectivitat i de l'objectivitat.
- Recursos lingüístics per adequar el registre a la situació comunicativa.
- Connectors, marcadors discursius i altres procediments lèxics, semàntics i gramaticals que contribueixen a la cohesió del text.

- Relacions entre formes verbals com a procediment de cohesió textual, amb especial atenció a l'ús dels temps verbals. Valor de les formes no personals. - Correcció lingüística i revisió ortogràfica, gramatical i tipogràfica dels textos. - Relació dels signes lingüístics amb el significat del text.		
C. EDUCACIÓ LITERÀRIA <i>Lectura autònoma</i> - Selecció d'obres rellevants d'autors de la literatura espanyola, europea i universal, amb assessorament. - Participació activa en el circuit literari i lector, en activitats com ara encontres literaris amb autors d'obres llegides, sessions de narració oral, clubs de lectura, etc. - Utilització autònoma de tot tipus de biblioteques, físiques i digitals. - Accés a diferents experiències culturals: representacions teatrals, exposicions bibliogràfiques, etc. - Expressió argumentada dels gustos lectors personals. - Diversificació del corpus llegit, amb atenció als circuits comercials del llibre i distingint entre literatura canònica i literatura de consum, clàssics i best-sellers. <i>Lectura guiada</i> - La literatura castellana des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat. - Lectura i interpretació d'obres completes o fragments rellevants de la literatura castellana des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat. - Anàlisi i comentari de textos literaris des del darrer quart del segle XIX fins a l'actualitat: elements constitutius del gènere literari i sentit de l'obra literària, les relacions externes del text amb el seu context social, històric i amb la tradició literària.	Totes les UP	Tot el curs
D. REFLEXIÓ SOBRE LA LLENGUA - Diferències rellevants entre llengua oral i llengua escrita, amb especial atenció als elements sintàctics, lèxics i pragmàtics. - Procediments de formació de paraules: derivació, composició, parasíntesi, sigles i acrònims.	Totes les UP	Tot el curs

- Categories gramaticals: tipus i ús. - Explicació del significat de paraules o expressions dins el context. Sinonímia, antonímia, paronímia, polisèmia, homonímia. Hiperonímia i hiponímia. - Sintaxi. Relacions lògiques, gramaticals i semàntiques entre els elements d'una oració. Les funcions sintàctiques. Connectors com a element cohesionador del text i que hi aporta coherència. Elements de referència. Els díctics. Ordre lògic dels elements de l'oració. Signes de puntuació. - Connotació i denotació. - Elements discriminadors del llenguatge. - Identificació dels elements lingüístics que comprometen la comprensió d'un text escrit o oral. - Propostes de millora i enriquiment d'un text escrit o oral.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma (aquesta s'està implantant progressivament, de moment és una eina d'avaluació dels cursos de 1r, 2n i 3r d'ESO. Finalment s'utilitzarà per a tots els nivells))

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments

poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, anàlisi de casos o resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina

d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			
2n ESO			
3r ESO			
4t ESO			
1r BAT			
2n BAT			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.
- A 1r ESO no s'escau cap pla de pendents

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1 . Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Interpretar i analitzar el sentit global i la informació específica i explícita de textos orals, escrits i multimodals breus i senzills sobre temes freqüents i quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, propis dels àmbits de les relacions interpersonals, de l'aprenentatge, dels mitjans de comunicació i de la ficció expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada les estratègies i coneixements més adequats en situacions	1,2,3,4,5 6	25%

	comunicatives quotidianes per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; interpretar elements no verbals; i buscar i seleccionar informació		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos breus, senzills, estructurats, comprensibles i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians i freqüents, de rellevància per als alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar i informar sobre temes concrets, en diferents suports, utilitzant de forma guiada recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació i control de la producció. 2.2. Organitzar i redactar textos breus i comprensibles amb claredat, coherència, cohesió i adequació a la situació comunicativa proposada, seguint pautes establertes, a través d'eines analògiques i digitals, sobre assumptes quotidians i freqüents de rellevància per als alumnes i pròxims a la seva experiència. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada coneixements i estratègies per planificar, produir i revisar textos comprensibles, coherents i adequats a les intencions comunicatives, a les característiques contextuais i a la tipologia textual, usant amb ajuda els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i les necessitats de cada moment, tenint en compte la persona a qui va dirigir el text.	1,2,3,4,5,6	25%

3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	3.1. Planificar i participar en situacions interactives breus i senzilles sobre temes quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, a través de diversos suports basant-se en recursos com ara la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal, i mostrant empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar, de forma guiada i en entorns pròxims, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions.	1,2,3,4,5,6	15%
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i interès per participar en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn pròxim, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar, de forma guiada, estratègies que ajudin a crear ponts i facilitin la comprensió i producció d'informació i la comunicació, adequades a les intencions comunicatives, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment.	2,4	15%

5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes	5.1. Comparar i contrastar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar i diferenciar els coneixements i estratègies de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el reforç d'altres participants i de suports analògics i digitals. 5.3. Identificar i registrar, seguint models, els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant de formaguiada les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i progressar en el seu aprenentatge, realitzant activitats d'autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.	1,2,3,4,5,6	10%
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians. 6.2. Acceptar i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera com a font d'enriquiment personal, mostrant interès per compartir elements culturals i lingüístics que fomentin la sostenibilitat i la democràcia. 6.3. Aplicar, de forma guiada, estratègies per explicar i apreciar	1	10%

	la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació		
- Comprensió de l'error com a eina d'aprenentatge. Acceptació de la correcció externa com a oportunitat de millora.	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús d'estratègies senzilles de reparació lingüística com la repetició, la consulta de material visual, ús de models visuals i gramaticals senzills, demanda de confirmació, etc.	TOTES	TOTS
- Reconeixement dels propis progressos amb suport de docents o companys.	TOTES	TOTS
- Adopció d'una actitud positiva envers l'aprenentatge.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de l'autoconfiança en l'ús de la llengua.	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació		
- Identificació d'objectius senzills en tasques lingüístiques per definir què es vol comunicar, com per exemple, escriure una invitació o explicar una rutina (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
Estratègies d'execució		
- Aplicació d'estratègies com l'escolta activa, lectura lenta, subratllar paraules clau o ús d'imatges per comprendre missatges senzills (execució de la planificació).	TOTES	TOTS

- Construcció de frases senzilles amb estructures bàsiques a partir de models treballats abans (execució de la producció).	1,2,4,5,6	TOTS
- Creació col·laborativa de frases curtes de forma coordinada per mantenir la coherència del text (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		
- Relectura o repetició de frases per detectar errors en paraules o frases senzilles i assegurar la claredat del missatge (control de la producció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permetin detectar i col·laborar en activitats de mediació en situacions quotidianes senzilles.		
- Facilitació d'interaccions senzilles per transmetre informació bàsica entre persones en converses quotidianes senzilles. Control de la comprensió mitjançant preguntes o repetició de la informació.	TOTES	TOTS
Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar, acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i emocions bàsiques; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.		
- Coneixement i ús d'expressions bàsiques per començar i acabar interaccions.	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús d'estructures simples per donar i demanar informació personal (p. ex., el nom, l'edat, el lloc de residència).	1	1
- Coneixement i ús d'adjectius comuns i frases simples per descriure objectes, llocs i persones (p. ex., el color, la mida, el lloc).	1,2,4	1,2
- Coneixement i ús d'estructures simples per indicar esdeveniments en el temps (p. ex., els moments del dia, hora, data, mesos).	1,5	1,3
- Coneixement i ús d'estructures simples per indicar posicions bàsiques d'objectes, persones en l'espai (p. ex., <i>on</i> , <i>under</i> , <i>opposite</i> , <i>next to</i>).	3,4,5	2,3
- Coneixement i ús d'estructures simples per demanar i intercanviar informació quotidiana i necessitats immediates com els horaris, els preus o la ubicació.	4,5	2,3
- Coneixement i ús d'expressions senzilles per expressar el gust o l'interès i emocions bàsiques.	1,2,5,6	1,3
- Coneixement i ús de formes verbals bàsiques per descriure estats i situacions presents senzilles (<i>I live in Palma, I am 12 years old</i>).	1	1

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Coneixement i ús d'expressions funcionals per donar i demanar instruccions clares i ordres en contextos comunicatius habituals (<i>Open your book to page 10; turn left at the next corner; could you tell me how to get to the library?</i>).	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús de frases senzilles per oferir, acceptar i rebutjar ajuda o suggeriments en situacions quotidianes (<i>Can I help you?; Yes, please; Thank you!; No, thank you; It's okay</i>).	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús de frases senzilles per fer o rebutjar proposicions o suggeriments en situacions quotidianes (<i>Let's play a game, Shall we go outside?, How about drawing a picture, No, I don't want to, Not now, maybe later</i>).	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús d'expressions senzilles per expressar l'opinió (<i>I think</i>), la possibilitat (<i>maybe</i>), la capacitat (<i>can/can't</i>) i la prohibició més senzilla (<i>You can't eat here!; no running in class!</i>).	2, 5	1, 3
Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, i la funció textual.		
- Reconeixement del context. Identificació dels participants principals en texts senzills (p. ex., una carta personal o una descripció).	TOTES	TOTS
- Els gèneres discursius bàsics: cartes personals, notes breus, missatges senzills a través d'aplicacions de missatgeria o correus electrònics breus.	4,5,6	2,3
- Identificació de la funció textual: salutacions, peticions senzilles, descripcions bàsiques.	TOTES	TOTS
- Organització de texts a partir de models bàsics com, per exemple, estructura d'una carta (Estimat..., fins aviat).	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i exclamació, relacions lògiques bàsiques.		
- Identificació i ús de substantius i adjectius per expressar propietats bàsiques de persones, llocs i objectes.	TOTES	TOTS
- Identificació i ús de formes bàsiques per expressar la quantitat: comptables i in comptables (<i>some apples, much water</i>).	4	2
- Identificació i ús d'adjectius bàsics per expressar característiques simples (<i>good, bad, fast, slow...</i>).	TOTES	TOTS
- Identificació i ús de preposicions bàsiques de lloc (<i>on, under, here, there...</i>), pronoms i adjectius demostratius i vocabulari de direccions (<i>go straight, turn left</i>). Frases bàsiques per preguntar i donar direccions.	4,5	2,3
- Ús de temps bàsics: present simple per a rutines i fets (<i>I play football every day</i>) i passat simple per a esdeveniments passats (<i>I went to the park yesterday</i>). Introducció del futur simple (<i>will</i>). Ús d'expressions temporals (<i>now, yesterday, tomorrow</i>).	1, 2, 5	1,3

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Construcció bàsica d'oracions afirmatives, negatives i interrogatives (<i>Yes/No</i> i <i>Wh-questions</i>). Ús d'exclamacions per expressar emocions (<i>Wow! That's amazing</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors bàsics per coordinar idees i establir relacions de causa i efecte (<i>and, but, because</i>).	TOTES	TOTS
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a la identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana, salut i activitat física, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de la informació i la comunicació.		
- La identificació personal (edat, aspecte físic, ocupació i relacions interpersonals (la família i els amics). Per exemple, <i>tall, married, teacher, mother, best friend...</i>	1,2,5,6	1,3
- Els llocs i entorns pròxims i expressions relacionades amb direccions i ubicacions: p. ex., <i>school, park, supermarket, library, north, left...</i>	4	2
- L'oci i el temps lliure (música, esports i aficions): p. ex., <i>play volleyball, read books, watch TV, pop music, do sports...</i>	1	1
- La vida quotidiana (rutines diàries i elements comuns en situacions quotidianes): p. ex., <i>get up, brush your teeth, bus stop, homework, shopping list...</i>	1	1
- La salut i l'activitat física: p. ex., <i>head, arm, doctor, to run, to swim, to jump...</i>	2	1
- L'habitatge i la llar: p. ex., <i>kitchen, bedroom, living room, a small flat, home...</i>	4	2
- El clima i l'entorn natural: p. ex., <i>rainy, hot, warm, cold, tree, river, mountain...</i>	3,4	2
- Les tecnologies de la informació i la comunicació (dispositius i el seu ús quotidià): p. ex., <i>computer, smartphone, send an email, call a friend...</i>	6	3
- El sistema escolar i la formació i expressions relacionades (les assignatures i vocabulari bàsic): p. ex., <i>Maths, Science, PE, do homework, study, read, speak...</i>	1	1
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics (vocals i consonants). Sons difícils inicials, p. ex. el consonàntic <i>th</i> com a /θ/ o /ð/ en <i>think</i> i <i>this</i> .	TOTES	TOTS
- Reproducció de paraules senzilles amb accent tònic correcte (p. ex., <i>VEGetables, CHOColate, INTEResting</i>).	TOTES	TOTS
- Entonació adequada en frases afirmatives, negatives i interrogatives bàsiques, p. ex. descendent en oracions afirmatives i ascendent en oracions interrogatives <i>Yes No</i> .	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació d'emocions bàsiques: la sorpresa (<i>Really?</i>), l'alegria (<i>Wow!</i>) o disgust (<i>Oh No!</i>).	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Ús de majúscules (noms propis, dies de la setmana, mesos, inicis de frases).	TOTES	TOTS
- Puntuació bàsica (punt final, comes, interrogants, exclamacions).	TOTES	TOTS
- Correcció d'errors freqüents en paraules senzilles.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Identificació de formats visuals senzills com cartells, menús o notes informatives.	TOTES	TOTS
- Relació entre intenció comunicativa i disseny visual (ex. un cartell persuasiu amb colors vius o una nota informativa amb estructura clara).	TOTES	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Fórmules per saludar i iniciar converses, mantenir i acabar la comunicació. Salutació i comiat en contextos informals. Escolta activa i manteniment del contacte visual. Expressió d'agraïment.	TOTES	TOTS
- Preguntes senzilles per demanar ajuda o sol·licitar aclariments i respostes curtes (<i>I don't understand; Can you repeat?</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors simples com <i>and</i> i <i>but</i> per destacar diferències i similituds.	TOTES	TOTS
- Expressions per oferir suport (<i>Can I help you?</i>)	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques de cerca d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
- Coneixement de recursos físics de cerca d'informació: diccionaris bilingües senzills, llibres de consulta amb imatges o biblioteques escolars com a punt de recerca.	TOTES	TOTS
- Identificació de recursos digitals inicials: diccionari en línia i recursos multimèdia senzills com aplicacions senzilles per practicar vocabulari, vídeos educatius o jocs interactius.	TOTES	TOTS
- Estratègies de recerca d'informació: identificació de paraules clau.	TOTES	TOTS
- Estratègies bàsiques de recerca i accés a informació.	TOTES	TOTS
- Organització elemental de la informació trobada: llistes o esquemes visuals senzills.	TOTES	TOTS
Identificació de l'autoria de les fonts consultades i els continguts utilitzats.		
- Identificació de l'autoria en fonts simples: nom de l'autor en llibres, articles o recursos en línia.	TOTES	TOTS
- Respecte per l'autoria en treballs bàsics: inclusió del títol i l'autor d'una font en presentacions o treballs senzills.	TOTES	TOTS
Eines analògiques i digitals bàsiques per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris bilingües senzills, targetes visuals, llibres adaptats amb suport visual o gràfics, esquemes senzills, models de texts guiats, etc.	TOTES	TOTS
- Introducció a l'ús d'eines digitals senzilles: aplicacions d'aprenentatge de vocabulari, vídeos o àudios amb suport visual, diccionaris digitals senzills, jocs interactius de comprensió, aplicacions de pràctica oral o d'enregistrament de veu, jocs interactius, etc.	TOTES	TOTS
- Participació inicial en plataformes virtuals senzilles.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Iniciació a l'ús d'eines col·laboratives bàsiques.	TOTES	TOTS
- Ús de recursos multimodals senzills: visualització de vídeos curts amb suport de subtítols.	TOTES	TOTS

PLURILINGÜISME	UP	TRIMESTRE
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment a una necessitat comunicativa bàsica i concreta de manera comprensible, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
- Ús de gests i expressions no verbals (assenyalar objectes o indicar accions) per complementar els missatges.	TOTES	TOTS
- Inferència del significat de paraules desconegudes a partir del context o per la seva forma (paraules internacionals).	TOTES	TOTS
- Aprenentatge memorístic d'expressions útils (de la vida quotidiana, etc.) i plantilles bàsiques (<i>How much is it?</i> , <i>Can I go to the bathroom?</i>)	TOTES	TOTS
- Expressions per demanar ajuda o clarificació (<i>Can you repeat?</i> , <i>I don't understand!</i>).	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
- Reconeixement de cognats (paraules similars: <i>family</i> /família).	TOTES	TOTS
- Memorització de vocabulari bàsic mitjançant llistes, targetes de memòria o altres eines visuals per organitzar el lèxic per temes (família, menjar, nombres, etc.).	TOTES	TOTS
- Memoritzar i practicar estructures gramaticals simples (frases en present, ús de l'article...).	TOTES	TOTS
- Ús de patrons i repetició de paraules i frases per facilitar la retenció de la L2.	TOTES	TOTS
Lèxic i expressions d'ús comú per comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).		
- Expressions i lèxic d'ús comú sobre la comunicació i la llengua com per exemple, parlar, escoltar, entendre, escriure, verb, nom, singular, plural o expressions com (<i>What does it mean</i> , <i>Can you help me?</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú sobre l'aprenentatge: aprendre, estudiar, corregir, error, correcte i expressions senzilles (<i>That's difficult!</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú sobre les eines de comunicació i aprenentatge de paraules clau: llibre, ordinador, teclat, aplicació...	TOTES	TOTS
Comparació bàsica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		
- Identificació de semblances i diferències fonamentals entre la llengua estrangera, la llengua materna i altres llengües properes en elements bàsics com l'alfabet, paraules comunes o estructures gramaticals senzilles.	TOTES	TOTS

INTERCULTURALITAT	UP	TRIMESTRE

La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina per a l'enriquiment personal.		
- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
- Aprenentatge de vocabulari per accedir a fonts d'informació de l'estranger.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'expressions i frases comunes per comunicar-se en àmbits socials.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de l'hàbit de consumir contingut en llengua estrangera (llibres, vídeos, etc.) per enriquir coneixements i perspectives.	TOTES	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Aprofitament de situacions comunicatives reals per adquirir fluïdesa i seguretat en l'ús de la llengua. Desenvolupament d'habilitats per adaptar-se a contextos diversos i interactuar amb persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
- Capacitat de mantenir la motivació en l'aprenentatge mitjançant intercanvis constants amb parlants de la llengua estrangera.	TOTES	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials bàsiques; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
- Coneixement de les normes socials bàsiques en salutacions, com el tractament formal o informal en diferents situacions.	TOTES	TOTS
- Enteniment de les diferències culturals en les relacions interpersonals, com la proximitat física durant una conversa o l'ús de contactes visuals.	TOTES	TOTS
- Ús correcte del llenguatge no verbal, com gests, expressions facials i el to de veu adequat segons el context social.	TOTES	TOTS
- Aplicació de les regles de cortesia lingüística, com saber quan demanar per favor i agrair en converses quotidianes.	TOTES	TOTS
- Adopció de les normes d'etiqueta digital, com l'ús de salutacions en correus electrònics o la puntualitat en videoconferències.	TOTES	TOTS
- Coneixement i respecte pels costums i valors culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com les festivitats, hàbits alimentaris i maneres de comportar-se en públic.	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		
- Identificació de diferències i semblances bàsiques entre cultures mitjançant l'anàlisi de texts senzills (cançons, vídeos, articles breus).	TOTES	TOTS
- Intercanvi d'experiències entre els alumnes relacionades amb la diversitat cultural i lingüística, per desenvolupar l'empatia i l'existència de diferents perspectives.	TOTES	TOTS

- Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials, virtuals.	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques de detecció i actuació davant usos discriminators del llenguatge verbal i no verbal.		
- Observació d'indis no verbals (gests, llenguatge corporal i to de veu) que puguin ser considerats com a discriminatius.	TOTES	TOTS
- Conscienciació de l'existència d'estereotips en el llenguatge verbal mitjançant la identificació de paraules o expressions o actituds comunes que reforcen estereotips culturals, de gènere o socials.	TOTES	TOTS
- Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	TOTES	TOTS
- Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura i diari de lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu. El diari de lectura esdevé una eina d'aprenentatge on l'alumnat registra idees clau, preguntes, connexions personals i propostes de millora, afavorint la metacognició i l'expressió escrita.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'octubre fins a maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha activitats complementàries previstes per ara.

<i>SORTIDES</i>			
nivell	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No hi ha pendents a 1r d'ESO.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

NIVELL: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Interpretar i analitzar el sentit global i la informació específica i explícita de textos orals, escrits i multimodals breus i senzills sobre temes freqüents i quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, propis dels àmbits de les relacions interpersonals, de l'aprenentatge, dels mitjans de comunicació i de la ficció expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada les estratègies i coneixements més adequats en situacions comunicatives quotidianes per comprendre el sentit general, la	1, 2, 3, 4, 5	25%

	informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; interpretar elements no verbals; i buscar i seleccionar informació.		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos breus, senzills, estructurats, comprensibles i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians i freqüents, de rellevància per als alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar i informar sobre temes concrets, en diferents suports, utilitzant de forma guiada recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació i control de la producció. 2.2. Organitzar i redactar textos breus i comprensibles amb claredat, coherència, cohesió i adequació a la situació comunicativa proposada, seguint pautes establertes, a través d'eines analògiques i digitals, sobre assumptes quotidians i freqüents de rellevància per als alumnes i pròxims a la seva experiència. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada coneixements i estratègies per planificar, produir i revisar textos comprensibles, coherents i adequats a les intencions comunicatives, a les característiques contextuais i a la tipologia textual, usant amb ajuda els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i les necessitats de cada moment, tenint en compte la persona a qui va dirigir el text.	1, 3, 4, 5	25%
3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits	3.1. Planificar i participar en situacions interactives breus i senzilles sobre temes quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, a través de diversos	2, 5	15%

comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	suports basant-se en recursos com ara la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal, i mostrant empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar, de forma guiada i en entorns pròxims, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions.		
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i interès per participar en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn pròxim, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar, de forma guiada, estratègies que ajudin a crear ponts i facilitin la comprensió i producció d'informació i la comunicació, adequades a les intencions comunicatives, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment.	1, 2, 3, 4	15%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	5.1. Comparar i contrastar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar i diferenciar els coneixements i estratègies de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el reforç d'altres participants i de suports analògics i digitals.	1, 2, 3, 4, 5	10%

	5.3. Identificar i registrar, seguint models, els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant de forma guiada les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i progressar en el seu aprenentatge, realitzant activitats d'autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians. 6.2. Acceptar i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera com a font d'enriquiment personal, mostrant interès per compartir elements culturals i lingüístics que fomentin la sostenibilitat i la democràcia. 6.3. Aplicar, de forma guiada, estratègies per explicar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat	4, 5	10%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació		
-Comprensió de l'error com a eina d'aprenentatge. Acceptació de la correcció externa com a oportunitat de millora.	TOTES	TOTS
-Coneixement i ús d'estratègies senzilles de reparació lingüística com la repetició, la consulta de material visual, ús de senzills, demanda de confirmació, etc.	TOTES	TOTS
-Reconeixement dels propis progressos amb suport de docents o companys	TOTES	TOTS
-Adopció d'una actitud positiva envers l'aprenentatge.	TOTES	TOTS
-Desenvolupament de l'autoconfiança en l'ús de la llengua.	TOTES	TOTS
-Estratègies bàsiques per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.	TOTES	TOTS
Estratègies de planificació		
-Activació de coneixements previs relacionats amb el tema mitjançant pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o d'imatges, etc. (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
-Identificació d'objectius senzills en tasques lingüístiques per definir què es vol comunicar, com per exemple, escriure una invitació o explicar una rutina(planificació de la producció).	TOTES	TOTS

- Organització d'idees mitjançant esquemes o mapes conceptuals senzills (llistes o frases curtes per preparar texts) abans d'escriure o parlar(planificació de la producció).	TOTES	TOTS
-Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions senzilles (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
-Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text i la distribució de tasques (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies d'execució		
- Aplicació d'estratègies com l'escolta activa, lectura lenta, subratllar paraules clau o ús d'imatges per comprendre missatges senzills (execució de la planificació).	TOTES	TOTS
- Construcció de frases senzilles amb estructures bàsiques a partir de models treballats abans (execució de la producció)	TOTES	TOTS
-Interacció efectiva, escoltant, responent i ajustant el missatge segons les reaccions de l'interlocutor (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
-Creació col·laborativa de frases curtes de forma coordinada per mantenir la coherència del text (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		
-Verificació de la comprensió mitjançant preguntes senzilles o resumint informació clau (control de la comprensió).	TOTES	TOTS
-Relectura o repetició de frases per detectar errors en paraules o frases senzilles i assegurar la claredat del missatge (control de la producció).	TOTES	TOTS

-Ajustament de respostes basant-se en les reaccions de l'interlocutor (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
-Supervisió de les contribucions dels companys i discussió en grup per ajustar idees i millorar el resultat final (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
-Reformulació d'hipòtesis quan el significat no és clar o sol·licitud d'aclariments al professor o companys (reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS
-Correcció d'errors senzills després de detectar-los en parlar o escriure amb l'ajuda del professor o companys (reparació de la producció).	TOTES	TOTS
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permetin detectar i col·laborar en activitats mediació situacions quotidianes senzilles		
-Comprensió i transmissió bàsica de texts senzills i coneguts. Ús de paraules clau per a la transmissió d'idees.	TOTES	TOTS
-Explicació simple de conceptes bàsics per parlar sobre temes molt familiars amb ús de paraules conegudes i exemples visuals o de definicions simples.	TOTES	TOTS
- Facilitació d'interaccions senzilles per transmetre informació bàsica entre persones en converses quotidianes senzilles. Control de la comprensió mitjançant preguntes o repetició de la informació.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació bàsiques: ús de recursos visuals com dibuixos, gests o esquemes senzills per transmetre informació, repetició i simplificació del missatge, etc.	TOTES	TOTS
Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar, acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps;situar		

objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions i suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i emocions bàsiques; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.		
-Coneixement i ús d'expressions bàsiques per començar i acabar interaccions.	2 i 5	1r i 3r
-Coneixement i ús d'estructures simples per donar i demanar informació personal (p. ex., el nom, l'edat, el lloc de residència).	5	3r
-Coneixement i ús d'adjectius comuns i frases simples per descriure objectes, llocs i persones (p. ex., el color, el menjar, el lloc).	1, 2, 3, 5	1r, 2n i 3r
-Coneixement i ús d'estructures simples per indicar esdeveniments en el temps (p. ex., els moments del dia, hora, data, mesos).	1	1r
-Coneixement i ús d'estructures simples per indicar posicions bàsiques d'objectes, persones en l'espai (p. ex., on, under, opposite, next to).	5	3r
-Coneixement i ús d'estructures simples per demanar i intercanviar informació quotidiana i necessitats immediates com els horaris, els preus o la ubicació.	1, 5	1r i 3r
-Coneixement i ús d'expressions senzilles per expressar el gust o l'interès i emocions bàsiques	TOTES	TOTS
- Coneixement i ús de formes verbals bàsiques per descriure estats i situacions presents senzilles (I live in Palma, I am 12 years old).	1, 2, 5	1r i 3r
-Coneixement i ús d'expressions senzilles per parlar de plans i intencions futurs.	5	3r

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Coneixement i ús d'expressions senzilles per parlar del passat (yesterday, ago, last week). Els verbs regulars i irregulars més importants.	4	2n
-Coneixement i ús d'expressions funcionals per donar i demanar instruccions clares i ordres en contextos comunicatius habituals (Open your book to page 10; turn left at the next corner; could you tell me how to get to the library?)	1, 5,	1r i 3r
-Coneixement i ús de frases senzilles per oferir, acceptar i rebutjar ajuda o suggeriments en situacions quotidianes (Can I help you?; Yes, please; Thank you!; No, thank you; It's okay).	TOTES	TOTS
-Coneixement i ús de frases senzilles per fer o rebutjar proposicions o suggeriments en situacions quotidianes (Let's play a game, Shall we go outside?,How about drawing a picture, No, I don't want to, Not now, maybe later).	1, 2, 5	1r i 3r
-Coneixement i ús d'expressions senzilles per expressar l'opinió (I think), la possibilitat (maybe), la capacitat (can/can't) i la prohibició més senzilla (You can't eat here!; no running in class!).	1, 2, 3, 5	1r, 2n i 3r
-Comprensió i ús d'expressions per expressar l'obligació i la prohibició (must/ mustn't).	2	1r
Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, i la funció textual.		
-Reconeixement del context. Identificació dels participants principals en texts senzills (p. ex., una carta personal o una descripció).	2, 3, 4	1r, 2n i 3r
-Els gèneres discursius bàsics: cartes personals, notes breus, missatges senzills a través d'aplicacions de missatgeria o correus electrònics breus.	2, 4, 5	1r, 2n i 3r

-Identificació de la funció textual: salutacions, peticions senzilles, descripcions bàsiques.	TOTES	TOTS
-Organització de textos a partir de models bàsics com, per exemple, estructura d'una carta (Estimat..., fins aviat).	TOTES	TOTS
-Reconeixement inicial de registres senzills: informal/formal.	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i exclamació, relacions lògiques bàsiques.		
-Identificació i ús de substantius i adjectius per expressar propietats bàsiques de persones, llocs i objectes.	TOTES	TOTS
-Identificació i ús de formes bàsiques per expressar la quantitat: comptables incomptables (some apples, much water).	1	1r
-Identificació i ús d'adjectius bàsics per expressar característiques simples(good, bad, fast, slow...).	TOTES	TOTS
- La comparació senzilla.		
- Identificació i ús de preposicions bàsiques de lloc (on, under, here, there...),pronoms i adjectius demostratius i vocabulari de direccions (go straight, turn left). Frases bàsiques per preguntar i donar direccions.	5	3r
-Ús de temps bàsics: present simple per a rutines i fets (I play football every day)i passat simple per a esdeveniments passats (I went to the park yesterday).	1, 4	1r, 3r
-Introducció del futur simple (will). Ús d'expressions temporals (now, yesterday,tomorrow).	1, 4, 5	1r i 3r
-Ús de temps bàsics: passat simple per a esdeveniments passats (I went to the park yesterday). Introducció del futur simple (will). Ús d'expressions temporals(now, yesterday, tomorrow).	4, 5	3r

-Construcció bàsica d'oracions afirmatives, negatives i interrogatives (Yes/No iWh-questions). Ús exclamacions per expressar emocions (Wow! That's amazing).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors bàsics per coordinar idees i establir relacions de causa i efecte (and, but, because).	TOTES	TOTS
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a la identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana, salut i activitat física, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de l'informació i la comunicació.		
- La identificació personal (edat, aspecte físic, ocupació i relacions interpersonals (la família i els amics). Per exemple, tall, married, teacher,mother, best friend...	1, 2,	1r
- Els llocs i entorns pròxims i expressions relacionades amb direccions i ubicacions: p. ex., school, park, supermarket, library, north, left...	5	3r
- L'oci i el temps lliure (música, esports i aficions): p. ex., play volleyball, read books, watch TV, pop music, do sports...	2, 5	1r i 3r
- La vida quotidiana (rutines diàries i elements comuns en situacions quotidianes): p. ex., get up, brush your teeth, bus stop, homework, shopping list...	1	1r
- La salut i l'activitat física: p. ex., head, arm, doctor, to run, to swim, to jump...	1, 2,	1r
- L'habitatge i la llar: p. ex., kitchen, bedroom, living room, a small flat, home...	1	1r
- El clima i l'entorn natural: p. ex., rainy, hot, warm, cold, tree, river, mountain...	2, 3	1r i 2n
- Les tecnologies de l'informació i la comunicació (dispositius i el seu ús quotidià): p. ex., computer, smartphone, send an email, call a friend...	1, 2	1r

- El sistema escolar i la formació i expressions relacionades (les assignatures i vocabulari bàsic): p. ex., Maths, Science, PE, do homework, study, read, speak...	2	1r
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics (vocals i consonants). Sons difícils inicials, p. ex. el consonàntic th com a /θ/ o /ð/ en think i this.	TOTES	TOTS
- Introducció a la producció dels sons bàsics (-ed): /t/, /d/ i /ɪd/ i dels plurals (-s /-es) /s/, /z/ i /ɪz/.	4, 5	3r
- Reproducció de paraules senzilles amb accent tònic correcte (p. ex., VEGetables, CHOcolate, INteresting).	TOTES	TOTS
- Entonació adequada en frases afirmatives, negatives i interrogatives bàsiques, p. ex. descendent en oracions afirmatives i ascendent en oracions interrogatives Yes No	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació d'emocions bàsiques: la sorpresa (Really?), l'alegria (Wow!) o disgust (Oh No!).	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Ús de majúscules (noms propis, dies de la setmana, mesos, inicis de frases).	1	1r
- Puntuació bàsica (punt final, comes, interrogants, exclamacions).	TOTES	TOTS
- Correcció d'errors freqüents en paraules senzilles.	TOTES	TOTS
- Identificació de formats visuals senzills com cartells, menús o notes informatives.	TOTES	TOTS

- Relació entre intenció comunicativa i disseny visual (ex. un cartell persuasiu amb colors vius o una nota informativa amb estructura clara).	3	2n
Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Fórmules per saludar i iniciar converses, mantenir i acabar la comunicació. Salutació i comiat en contextos informals. Escolta activa i manteniment del contacte visual. Expressió d'agraïment.	2	1r
- Expressions bàsiques per intervenir o donar pas a algú (Can I speak?). Gestos o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn	2, 5	1r i 3r
- Preguntes senzilles per demanar ajuda o sol·licitar aclariments i respostes curtes (I don't understand; Can you repeat?).	TOTES	TOTS
- Reformulació de paraules senzilles amb suport del docent o del grup (No, I mean...).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors simples com and i but per destacar diferències i similituds.	TOTES	TOTS
- Expressions simples per donar explicacions com It is about...	TOTES	TOTS
- Expressions per oferir suport (Can I help you?)	TOTES	TOTS
- Expressions per expressar acord o desacord.	2	1r
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques de cerca d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		

-Coneixement de recursos físics de cerca d'informació: diccionaris bilingües senzills, llibres de consulta amb imatges o biblioteques escolars com a punt de recerca.	TOTES	TOTS
-Identificació de recursos digitals inicials: diccionari en línia i recursos multimèdia senzills com aplicacions senzilles per practicar vocabulari, vídeos educatius o jocs interactius.	TOTES	TOTS
-Estratègies de recerca d'informació: identificació de paraules clau.	TOTES	TOTS
-Estratègies bàsiques de recerca i accés a informació.	TOTES	TOTS
-Organització elemental de la informació trobada: llistes o esquemes visuals senzills.	TOTES	TOTS
-Identificació de l'autoria en fonts simples: nom de l'autor en llibres, articles o recursos en línia.	TOTES	TOTS
-Distinció entre fonts fiables (llibres, articles escolars) i no fiables (xarxes socials).	TOTES	TOTS
-Introducció al concepte de la propietat intel·lectual.	TOTES	TOTS
-Respecte per l'autoria en treballs bàsics: inclusió del títol i l'autor d'una font en presentacions o treballs senzills.	TOTES	TOTS
INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina per a l'enriquiment personal.		
-Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
-Aprenentatge de vocabulari per accedir a fonts d'informació de l'estranger.	TOTES	TOTS
-Pràctica d'expressions i frases comunes per comunicar-se en àmbits socials.	TOTES	TOTS

-Desenvolupament de l'hàbit de consumir contingut en llengua estrangera (llibres, vídeos, etc.) per enriquir coneixements i perspectives.	TOTES	TOTS
-Ús d'estratègies per gestionar converses interculturals, adaptant-se a diferents matisos i normes socials de comunicació.	TOTES	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de llengua estrangera.		
-Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	TOTES	TOTS
-Ús de plataformes digitals o eines de comunicació com correus electrònics, fòrums o xarxes socials per establir converses en llengua estrangera.	TOTES	TOTS
-Aprofitament de situacions comunicatives reals per adquirir fluïdesa i seguretat en l'ús de la llengua. Desenvolupament d'habilitats per adaptar-se a contextos diversos i interactuar amb persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
-Capacitat de mantenir la motivació en l'aprenentatge mitjançant intercanvis constants amb parlants de la llengua estrangera.	TOTES	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials bàsiques; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
-Coneixement de les normes socials bàsiques en salutacions, com el tractament formal o informal en diferents situacions.	TOTES	TOTS
-Enteniment de les diferències culturals en les relacions interpersonals, com la proximitat física durant una conversa o l'ús de contactes visuals.	TOTES	TOTS

-Ús correcte del llenguatge no verbal, com gests, expressions facials i el to de veu adequat segons el context social.	TOTES	TOTS
-Aplicació de les regles de cortesia lingüística, com saber quan demanar per favor i agrair en converses quotidianes.	TOTES	TOTS
-Adopció de les normes d'etiqueta digital, com l'ús de salutacions en correus electrònics o la puntualitat en videoconferències.	TOTES	TOTS
-Coneixement i respecte pels costums i valors culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com les festivitats, hàbits alimentaris i maneres de comportar-se en públic.	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		
-Identificació de diferències i semblances bàsiques entre cultures mitjançant l'anàlisi de texts senzills (cançons, vídeos, articles breus).	TOTES	TOTS
-Intercanvi d'experiències entre els alumnes relacionades amb la diversitat cultural i lingüística, per desenvolupar l'empatia i l'existència de diferents perspectives.	TOTES	TOTS
-Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials, virtuals.	TOTES	TOTS
Estratègies bàsiques de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
-Observació d'indicis no verbals (gests, llenguatge corporal i to de veu) que puguin ser considerats com a discriminatius.	TOTES	TOTS
-Conscienciació de l'existència d'estereotips en el llenguatge verbal mitjançant la identificació de paraules o expressions o actituds comunes que reforcen estereotips culturals, de gènere o socials.	TOTES	TOTS

-Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	TOTES	TOTS
-Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball

cooperatiu

i

col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament

d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

<i>SORTIDES</i>			
<i>NIVELL</i>	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
2n ESO		Sortida APS	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes d'ESO que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprobat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendents on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

Com a cas extraordinari, els alumnes que entren en el programa ALTER, rebran un dossier en paper (pels cursos que duguin pendents, un per 1r d'ESO i un per 2n d'ESO, si és el cas) per a realitzar-lo de manera autònoma durant els dos dies que assisteixen al centre i si l'entreguen fet, els quedarà aprovat el curs corresponent.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3r ESO)

NIVELL: 3r d'ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de textos orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de textos progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, així com de textos literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en	1,2,3	25%

	cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç.		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de textos coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text.	1,2,3	25%
3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits	3.1. Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte	1,3	15%

comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions de les i els interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.		
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia per les i els interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment	2,3	15%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	5.1. Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. 5.3. Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portfoli Europeu de les Llengües	1,2,3	10%

	(PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. 6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.	1,2,3	10%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	TOTES	TOTS
- Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	TOTES	TOTS
Estratègies d'ús comú per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
- Activació de coneixements previs relacionats amb el tema, com pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		
- Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
- Tornar a llegir o escoltar per entendre millor la informació poc clara (reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS

Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	TOTES	TOTS
Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir.		
- Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	3	3
- Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs i persones en l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	1	1
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	3	3
- Ús d'estructures per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments.	3	3
- Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	TOTES	TOTS
- Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex., «faig».	1,2	1
- Ús de formes verbals bàsiques per parlar de plans i intencions futurs.	1,2	1
- Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	1	1

- Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió (<i>I think, In my opinion</i>).	3	3
- Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.	2	2
Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		
- Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill, etc.)	2	2
- Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques d'ús comú i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques habituals.		
- Descripcions detallades amb vocabulari més avançat; ús de frases descriptives complexes (<i>a tall man with short curly hair</i>). Els pronoms relatius més senzills. Vocabulari ampliat d'emocions i habilitats (<i>confident, excited</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de formes més variades per expressar la quantitat (<i>few, enough, less than...</i>).	TOTES	TOTS
- Construccions de comparacions i descripcions amb adjectius variats (<i>This book is more interesting than that one</i>).	1	1
- Ús de preposicions per descriure ubicacions (<i>next to, nearby, opposite</i>). Introducció d'estructures comparatives relacionades amb l'espai (<i>closer, farther, nearer</i>) i vocabulari espacial més ric.	11	
- Introducció i ús progressiu de temps verbals més complexos: el present perfecte i les seves partícules (<i>just, already, ever, never</i>); el passat continu (<i>I was reading when the phone rang</i>); diferents formes de futur i oracions condicionals senzilles.	1,2	1
- Ús ampliat de les «Wh-questions» amb més complexitat (<i>Where did you go last weekend?</i>). Introducció a l'estructura de la doble negació (<i>I don't know anything</i>). Ús dels pronoms i adverbis indefinits (<i>never, anybody, nobody, somebody, etc.</i>). Introducció a les preguntes indirectes (<i>Can you tell me where the station is?</i>).	1	1

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús gradual d'altres connectors freqüents (<i>when, while, if, so, also</i>); introducció de condicionals senzilles per expressar hipòtesis simples (<i>If it rains, I will stay home</i>).	1,2	1
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes, relatiu a identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns, oci i temps lliure, salut i activitat física, vida quotidiana, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de la informació i la comunicació, sistema escolar i formació.		
- La identificació personal, les relacions interpersonals i les emocions (<i>shy, extrovert, mad, close friend, nephew, friendship...</i>).	TOTES	TOTS
- Els llocs i entorns com ciutats, regions, serveis locals, entorn urbà i rural (<i>quiet town, forest, country, Town Hall...</i>).	3	3
- L'oci i el temps lliure i expressions relacionades (<i>concert, hiking, surfing the Internet...</i>).	3	3
- La vida quotidiana: tasques domèstiques, rutines diàries, compres, etc. (<i>take out the trash, dishwasher, weekend plans...</i>).	1	1
- La salut i l'activitat física: hàbits saludables i malalties comunes, esports d'equip, activitats de benestar, etc. (<i>balanced diet, headache, team sport, to be fit, helmet...</i>).	2	2
- L'habitatge i la llar: detalls sobre estils i característiques dels habitatges, tasques de manteniment, etc. (<i>rent a flat, neighbourhood, decorate, repair...</i>).	1	1
- El clima i l'entorn natural. Efectes del clima i els problemes mediambientals (<i>heat, heavy storm, blizzard, global warming...</i>).	3	3
- Les tecnologies de la informació i la comunicació (<i>surf the web, upload pictures, turn off, download, touch screen...</i>).	TOTES	TOTS
- El sistema escolar i la formació. Expressions relacionades (<i>pass, fail, grades, school trip, study abroad, pay attention, compulsory subjects...</i>).	TOTES	TOTS
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Reconeixement i producció dels sons dels morfemes del passat regular (/d/, /t/, /ɪd/) i dels plurals (/s/, /z/ i /ɪz/).	1	1

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Producció correcta de patrons d'accentuació en paraules més llargues i frases curtes: <i>deVElopment, enVIronment</i>). Correcció d'errors comuns: <i>INteresting, VEgetables o CHOcolate</i> .	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes, llistes i enumeracions o en oracions compostes. To entre dues clàusules.	TOTES	TOTS
- Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes. Diferència en la pronúncia dels mots més significatius.	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques d'ús comú, significats, intencions comunicatives associades als formats, patrons i elements gràfics.		
- Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	2	2
- Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills...).	1	1
Convencions i estratègies conversacionals d'ús comú, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula.	3	3
- Preguntes per aclarir idees (<i>Could you explain that again?, Do you mean?...?</i>) i respostes amb exemples senzills.	TOTES	TOTS
- Reformulació amb connectors bàsics (<i>In other words, What I mean is...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per comparar (<i>On the one hand, on the other hand, however...</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per sintetitzar idees (<i>so, in short, the main idea is...</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per treballar en equip (<i>let's divide the work; what do you think we should do?...?</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per expressar opinions i donar suport (<i>I believe that; in my opinion...</i>).	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills —amb definicions curtes— o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques (<i>the solar system</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: video tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	TOTES	TOTS
- Selecció d'informació rellevant: identificació de frases i paraules clau en texts curts.	TOTES	TOTS
- Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca i identificació de fonts digitals fiables.	TOTES	TOTS
- Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	TOTES	TOTS
Respecte a la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats		
- Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	TOTES	TOTS
- Comprensió de la propietat intel·lectual en contextos pràctics.	TOTES	TOTS
- Respecte per les fonts en treballs escrits i presentacions: integració de cites senzilles en redaccions escolars.	TOTES	TOTS
Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies

d'autoavaluació

i

coavaluació

a

classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat.

Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu
S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha activitats complementàries programades per ara.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes d'ESO que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprovat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendents on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (3r ESO PDC)

NIVELL: 3r ESO PDC	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de textos orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de textos progressivament	TOTES	25%

	més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, així com de textos literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç.		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia	TOTES	25%

	textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de textos coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text.		
3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	3.1. Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions de les i els interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i	TOTES	15%

	explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.		
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia per les i els interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment	TOTES	15%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	5.1. Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals.	TOTES	10%

	5.3. Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. 6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística	TOTES	10%

	tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
- Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.		
- Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.		
Estratègies d'ús comú per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
- Activació de coneixements previs relacionats amb el tema, com pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).		
- Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).		
- Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).		
- Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).		
- Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).		
- Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).		
Estratègies de control		
- Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
- Tornar a llegir o escoltar per entendre millor la informació poc clara (reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.		

Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesi i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir.		
- Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	1	1
- Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs i persones en l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	3	2
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	TOTES	TOTS
- Ús d'estructures per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments.	3	2
- Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	1	1
- Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex., «faig».	1	1
- Ús de formes verbals bàsiques per parlar de plans i intencions futurs.	5	3
- Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	1	1
- Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió (<i>I think, In my opinion</i>).	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.	4	2
Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill, etc.)	3	2
- Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	1	1
Unitats lingüístiques d'ús comú i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques habituals.		
- Descripcions detallades amb vocabulari més avançat; ús de frases descriptives complexes (<i>a tall man with short curly hair</i>). Els pronoms relatius més senzills. Vocabulari ampliat d'emocions i habilitats (<i>confident, excited</i>).	2,3	1r i 2n
- Ús de formes més variades per expressar la quantitat (<i>few, enough, less than...</i>).		
- Construccions de comparacions i descripcions amb adjectius variats (<i>This book is more interesting than that one</i>).	2	1r
- Ús de preposicions per descriure ubicacions (<i>next to, nearby, opposite</i>). Introducció d'estructures comparatives relacionades amb l'espai (<i>closer, farther, nearer</i>) i vocabulari espacial més ric.	3	2n
- Introducció i ús progressiu de temps verbals més complexos: el present perfecte i les seves partícules (<i>just, already, ever, never</i>); el passat continu (<i>I was reading when the phone rang</i>); diferents formes de futur i oracions condicionals senzilles.	1	1
- Ús ampliat de les «Wh-questions» amb més complexitat (<i>Where did you go last weekend?</i>). Introducció a l'estructura de la doble negació (<i>I don't know anything</i>). Ús dels pronoms i adverbis indefinits (<i>never, anybody, nobody, somebody, etc.</i>). Introducció a les preguntes indirectes (<i>Can you tell me where the station is?</i>).	1,2 I 3	1r i 2n
- Ús gradual d'altres connectors freqüents (<i>when, while, if, so, also</i>); introducció de condicionals senzilles per expressar hipòtesis simples (<i>If it rains, I will stay home</i>).	1	1
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes, relatiu a identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns, oci i temps lliure, salut i activitat física, vida quotidiana, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de la informació i la comunicació, sistema escolar i formació.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- La identificació personal, les relacions interpersonals i les emocions (<i>shy, extrovert, mad, close friend, nephew, friendship...</i>).	1	1
- Els llocs i entorns com ciutats, regions, serveis locals, entorn urbà i rural (<i>quiet town, forest, country, Town Hall...</i>).	3	2n
- L'oci i el temps lliure i expressions relacionades (<i>concert, hiking, surfing the Internet...</i>).	1	1r
- La vida quotidiana: tasques domèstiques, rutines diàries, compres, etc. (<i>take out the trash, dishwasher, weekend plans...</i>).	1,2,3	1r i 2n
- La salut i l'activitat física: hàbits saludables i malalties comunes, esports d'equip, activitats de benestar, etc. (<i>balanced diet, headache, team sport, to be fit, helmet...</i>).	1,2,3	1r i 2n
- L'habitatge i la llar: detalls sobre estils i característiques dels habitatges, tasques de manteniment, etc. (<i>rent a flat, neighbourhood, decorate, repair...</i>).	1,2,3	1r i 2n
- El clima i l'entorn natural. Efectes del clima i els problemes mediambientals (<i>heat, heavy storm, blizzard, global warming...</i>).	1	1
- Les tecnologies de la informació i la comunicació (<i>surf the web, upload pictures, turn off, download, touch screen...</i>).	1,2,3	1r i 2n
- El sistema escolar i la formació. Expressions relacionades (<i>pass, fail, grades, school trip, study abroad, pay attention, compulsory subjects...</i>).	1	1
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Reconeixement i producció dels sons dels morfemes del passat regular (/d/, /t/, /ɪd/) i dels plurals (/s/, /z/ i /ɪz/).	TOTES	TOTS
- Producció correcta de patrons d'accentuació en paraules més llargues i frases curtes: <i>deVElopment, enVIronment</i> . Correcció d'errors comuns: <i>INteresting, VEgetables</i> o <i>CHOcolate</i> .	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes, llistes i enumeracions o en oracions compostes. To entre dues clàusules.	TOTES	TOTS

- Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes. Diferència en la pronúncia dels mots més significatius.	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques d'ús comú, significats, intencions comunicatives associades als formats, patrons i elements gràfics.		
- Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	TOTES	TOTS
- Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills...).	TOTES	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals d'ús comú, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula.	TOTES	TOTS
- Preguntes per aclarir idees (<i>Could you explain that again?, Do you mean?...</i>) i respostes amb exemples senzills.	TOTES	TOTS
- Reformulació amb connectors bàsics (<i>In other words, What I mean is...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per comparar (<i>On the one hand, on the other hand, however...</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per sintetitzar idees (<i>so, in short, the main idea is...</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per treballar en equip (<i>let's divide the work; what do you think we should do?...</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per expressar opinions i donar suport (<i>I believe that; in my opinion...</i>).	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
- Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills —amb definicions curtes— o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques (<i>the solar system</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: video tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	TOTES	TOTS

- Selecció d'informació rellevant: identificació de frases i paraules clau en textos curts.	TOTES	TOTS
- Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca i identificació de fonts digitals fiables.	TOTES	TOTS
- Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	5	2n
Respecte a la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats		
- Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	4	2n
- Comprensió de la propietat intel·lectual en contextos pràctics.	4	2n
- Respecte per les fonts en treballs escrits i presentacions: integració de cites senzilles en redaccions escolars.	4	2n
Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.	1	1r
- Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	1	1r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha activitats complementàries programades per ara.

SORTIDES			
NIVELL	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes d'ESO que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprobat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendants on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

NIVELL: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de textos orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de textos progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social	1, 2, 3, 4	25%

	i de l'aprenentatge, així com de textos literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç.		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de textos coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o	1, 2, 3, 4	25%

	digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text.		
3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	3.1. Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions de les i els interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.	2, 3	15%
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia per les i els interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment.	1, 2, 3, 4	20%

5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	5.1. Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. 5.3. Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.	1, 2, 3, 4	10%
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics.	2, 3, 4	5%

	6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS Bàsics	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
- Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	TOTES	TOTS
- Ús autònom d'estratègies variades per a la correcció i millora lingüística com, per exemple, la revisió i autocorrecció a partir de models, guies o llistes dels errors freqüents, ús de diccionaris, taules gramaticals o eines digitals d'ajuda lingüística, revisió entre companys, gravació i autoavaluació de producció oral, entre d'altres.	TOTES	TOTS
- Implementació de tècniques bàsiques d'autoavaluació (rúbriques senzilles, quadern personal d'errors i reflexió postactivitat, entre d'altres).	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	TOTES	TOTS
- Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	TOTES	TOTS

Estratègies d'ús comú per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació		
- Activació de coneixements previs relacionats amb el tema, com pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions de major complexitat (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text, la distribució de tasques i l'estructura del text (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies d'execució		
- Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Interacció fluida en situacions pràctiques utilitzant vocabulari funcional (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Integració d'aportacions de grup per construir un text coherent (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Confirmació de la informació obtinguda amb les prediccions inicials identificant-ne les incoherències o omissions (control de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	TOTES	TOTS
- Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Ajustament de les contribucions dels companys per garantir un estil uniforme (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
- Tornar a llegir o escoltar per entendre millor la informació poc clara (reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Correcció d'errors gramaticals, ajustament de vocabulari imprecís i revisió de l'ús de connectors (reparació de la producció).	TOTES	TOTS
- Reformulació o simplificació dels missatges per mantenir-ne la comprensió i millorar-ne la claredat (reparació de la producció).	TOTES	TOTS
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Simplificació i reformulació bàsica de texts curts i senzills sobre temes familiars. Reformulació d'informació coneguda utilitzant paraules simples i estructures bàsiques.	TOTES	TOTS
- Reformulació de conceptes senzills per ajudar a comprendre termes o idees bàsiques mitjançant exemples. Relació de conceptes nous amb informació coneguda.	TOTES	TOTS
- Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	TOTES	TOTS

- Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	TOTES	TOTS
Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesi i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir.		
- Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs i persones en l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	5	3r
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	TOTES	TOTS
- Ús d'estructures per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments.	TOTES	TOTS
- Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	TOTES	TOTS
- Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex., «faig».	4, 5	2n i 3r
- Ús de formes verbals bàsiques per parlar de plans i intencions futurs.	3	2n
- Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió (<i>I think, In my opinion</i>).	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.	3	2n
- Ús d'expressions per fer argumentacions senzilles.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús d'expressions per realitzar hipòtesi i suposicions. Els condicionals.	4	3r
- Ús d'expressions per expressar la incertesa i el dubte (<i>may</i>).	4	3r
- Ús d'expressions per reformular i resumir (<i>In other words</i>).	TOTES	TOTS
Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		
- Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill, etc.).	TOTES	TOTS
- Comprensió i producció de gèneres discursius ampliats: diàlegs estructurats, narracions curtes, ressenyes de llibres.	TOTES	TOTS
- Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	TOTES	TOTS
- Organització segons gèneres més elaborats: estructures narratives senzilles amb introducció, nus i desenllaç.	TOTES	TOTS
- Expectatives generades pel context: identificació del registre formal en situacions acadèmiques.	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques d'ús comú i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques habituals.		
- La identificació personal, les relacions interpersonals i les emocions (<i>shy, extrovert, mad, close friend, nephew, friendship...</i>).	4	3r
- Els llocs i entorns com ciutats, regions, serveis locals, entorn urbà i rural (<i>quiet town, forest, country, Town Hall...</i>).	2, 4	1r i 3r
- L'oci i el temps lliure i expressions relacionades (<i>concert, hiking, surfing the Internet...</i>).	1, 2	1r i 2n
- La vida quotidiana: tasques domèstiques, rutines diàries, compres, etc. (<i>take out the trash, dishwasher, weekend plans...</i>).	2	1r i 2n

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- La salut i l'activitat física: hàbits saludables i malalties comunes, esports d'equip, activitats de benestar, etc. (<i>balanced diet, headache, team sport, to be fit, helmet...</i>).	2	1r i 2n
- L'habitatge i la llar: detalls sobre estils i característiques dels habitatges, tasques de manteniment, etc. (<i>rent a flat, neighbourhood, decorate, repair...</i>).	3, 4	2n i 3r
- El clima i l'entorn natural. Efectes del clima i els problemes mediambientals (<i>heat, heavy storm, blizzard, global warming...</i>).	2	1r i 2n
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Producció i distinció de sons vocals avançats com la diferenciació entre diftongs (p. ex, <i>boat</i> /bəʊt/) i vocals simples (<i>bought</i> /bɔ:t/) o sons consonàntics complexos (p. ex., /ʃ/ (<i>she</i>), /tʃ/ (<i>chair</i>) o /dʒ/ (<i>judge</i>)).	TOTES	TOTS
- Reconeixement i producció dels sons dels morfemes del passat regular (/d/, /t/, /ɪd/) i dels plurals (/s/, /z/ i /ɪz/).	TOTES	TOTS
- Producció correcta de patrons d'accentuació en paraules més llargues i frases curtes: <i>deVElopment, enVIronment</i> . Correcció d'errors comuns: <i>INteresting, VEgetables</i> o <i>CHOcolate</i> .	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes, llistes i enumeracions o en oracions compostes. To entre dues clàusules.	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació d'intencions comunicatives més variades com el dubte (<i>Hmm, I'm not sure...</i>), l'entusiasme (<i>That's amazing!</i>) i el desacord suau (<i>Well, I don't think so.</i>). Acord i desacord.	TOTES	TOTS
- Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes. Diferència en la pronúncia dels mots més significatius.	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques d'ús comú, significats, intencions comunicatives associades als formats, patrons i elements gràfics.		
- Domini de la puntuació avançada (dos punts, punts i comes).	TOTES	TOTS
- Diferència entre formes similars i homòfones.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Correcció en temps verbals i terminacions.	TOTES	TOTS
- Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	TOTES	TOTS
- Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills...).	TOTES	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals d'ús comú, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Ús d'expressions més elaborades per saludar i iniciar converses (<i>Good afternoon! How have you been?, Can we talk about...?</i>); Ús de preguntes obertes i frases connectores (<i>What do you think about...?, That's interesting, tell me more...</i>). Expressions més complexes per tancar converses (<i>It was nice talking to you, Let's continue this later...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula.	TOTES	TOTS
- Preguntes per aclarir idees (<i>Could you explain that again?, Do you mean?...?</i>) i respostes amb exemples senzills.	TOTES	TOTS
- Reformulació amb connectors bàsics (<i>In other words, What I mean is...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per comparar (<i>On the one hand, on the other hand, however...</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per sintetitzar idees (<i>so, in short, the main idea is...</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per treballar en equip (<i>let's divide the work; what do you think we should do?...?</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per expressar opinions i donar suport (<i>I believe that; in my opinion...</i>).	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
- Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills —amb definicions curtes— o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques (<i>the solar system</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: video tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Selecció d'informació rellevant: identificació de frases i paraules clau en texts curts.	TOTES	TOTS
- Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca i identificació de fonts digitals fiables.	TOTES	TOTS
- Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	TOTES	TOTS
Respecte a la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats.		
- Citació de fonts. Introducció al concepte de cita bàsica (p. ex., segons l'autor...).	TOTES	TOTS
- Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	TOTES	TOTS
- Comprensió de la propietat intel·lectual en contextos pràctics.	TOTES	TOTS
- Respecte per les fonts en treballs escrits i presentacions: integració de cites senzilles en redaccions escolars.	TOTES	TOTS
Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	TOTES	TOTS
- Participació activa en aules virtuals: participació en fòrums i discussions escrites.	TOTES	TOTS
- Col·laboració amb eines digitals: treball en grups amb eines col·laboratives o d'organització de la informació com mapes conceptuals compartits.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines de creació multimodal per dissenyar pòsters i presentacions visuals.	TOTES	TOTS

PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb nivells creixents de fluïdesa, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
- Estratègies de parafraseig simple: expressió d'idees a partir de vocabulari conegut (en lloc de <i>hungry</i> dir <i>I want food</i>).	TOTES	TOTS
- Estratègies d'aproximació. Ús de paraules semblants (<i>book</i> en lloc de <i>notebook</i>).	TOTES	TOTS
- Estratègies d'autocorrecció (<i>I goed to the park. Oh, I mean, I went to the park</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per confirmar la comprensió (<i>Did you mean...?</i>).	TOTES	TOTS
- Ús inicial d'omplidors o paraules crossa per guanyar temps (<i>um, uh, like</i>).	TOTES	TOTS
Estratègies d'ús comú per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
- Ús més autònom d'eines lingüístiques com diccionaris digitals o traductors en línia.	TOTES	TOTS
- Organització i memorització de lèxic per àmbits més específics: tecnologia, medi ambient, etc.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'estructures gramaticals més complexes: temps composts, condicionals, etc.	TOTES	TOTS
- Identificació de diferències d'entonació i registre en la L2. Pràctica de patrons d'entonació i registre en contextos formals i informals.	TOTES	TOTS
- Deducció del significat de nous termes o noves estructures a partir del context en texts més extensos.	TOTES	TOTS
Estratègies i eines d'ús comú per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autoreparació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.		
- Ús de rúbriques específiques per avaluar amb major detall el progrés en activitats individuals i grupals.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Desenvolupament d'habilitats de reflexió crítica mitjançant diaris d'aprenentatge o informes d'autoavaluació.	TOTES	TOTS
- Implementació d'estratègies d'autoreparació guiada, com la revisió d'errors comuns, emprant recursos analògics i digitals.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'eines digitals col·laboratives, com plataformes d'aprenentatge en línia, per coavaluar treballs grupals i compartir comentaris constructius.	TOTES	TOTS
Expressions i lèxic específic d'ús comú per intercanviar idees sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).		
- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes sobre la comunicació com, per exemple, temps verbal, sinònim, antònim, èmfasi, pronunciació o expressions com: (<i>What does this word mean; could you speak more slowly?</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú més avançades sobre l'aprenentatge: paraules clau (<i>progress, work in group, improve</i>) i expressions senzilles (<i>How can I improve my vocabulary?</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú més avançades sobre les eines de comunicació i aprenentatge com paraules clau (<i>app, download, browser, file</i>) i expressions senzilles.	TOTES	TOTS
Comparació entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		
- Anàlisi de semblances i diferències lingüístiques més complexes, incloent-hi estructures gramaticals, idiomes o expressions culturals.	TOTES	TOTS
- Exploració de l'origen i l'evolució de paraules en la llengua estrangera en relació amb la llengua materna i altres llengües conegudes.	TOTES	TOTS
INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
- Aprenentatge de vocabulari específic per participar en debats, activitats socials i iniciatives comunitàries en llengua estrangera.	TOTES	TOTS
- Pràctica de diàlegs i interaccions que fomentin la col·laboració en projectes o accions socials amb persones d'altres cultures.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de l'hàbit d'accedir a fonts internacionals (articles, fòrums, etc.) per informar-se i prendre part activa en temes socials o globals.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies per adaptar-se a diferents contextos interculturals, promovent el respecte i la comprensió mútua en les comunicacions.	TOTES	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'escriptura i lectura en converses de text, com també el desenvolupament de l'expressió oral mitjançant trucades o videoconferències.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de l'interès per explorar aspectes culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com costums, tradicions i valors.	TOTES	TOTS
- Promoció de l'aprenentatge intercultural mitjançant l'intercanvi d'experiències i coneixements amb persones de diferents orígens.	TOTES	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
- Exploració de les normes i actituds socioculturals que regeixen la vida quotidiana i les relacions interpersonals en els països on es parla la llengua estrangera.	TOTES	TOTS

- Ús conscient del llenguatge no verbal, de la cortesia lingüística i de l'etiqueta digital per adaptar-se adequadament a diferents contextos comunicatius.	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies

d'autoavaluació

i

coavaluació

a

classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball

cooperatiu

i

col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament

d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.

- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

<i>SORTIDES</i>			
<i>NIVELL</i>	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
4t ESO	Tallers lingüístics i cultural de Burlington		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.

- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes d'ESO que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprobat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendents on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

NIVELL: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de textos expressats de manera clara i en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	1.1. Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de textos orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de textos progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, així com de textos literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit	1,2,3,4,5,6,7,8	25%

	general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç.		
2. Produir textos originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment textos senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagiat. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de textos coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text.	3,4,5,6,7,8	25%
3. Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en	3.1. Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia	1,2,3,4,5,6,7,8	15%

intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions de les i els interlocutors. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.		
4. Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	4.1. Inferir i explicar textos, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia per les i els interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment.	1,2,3,4,5,6,7,8	20%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	5.1. Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. 5.2. Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. 5.3. Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaçes per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les	1,2,3,4,5,6,7,8	10%

	propostes en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. 6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.	1,2,3,4,5,6,7,8	5%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE

COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
- Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	TOTES	TOTS
- Ús autònom d'estratègies variades per a la correcció i millora lingüística com, per exemple, la revisió i autocorrecció a partir de models, guies o llistes dels errors freqüents, ús de diccionaris, taules gramaticals o eines digitals d'ajuda lingüística, revisió entre companys, gravació i autoavaluació de producció oral, entre d'altres.	TOTES	TOTS
- Implementació de tècniques bàsiques d'autoavaluació (rúbriques senzilles, quadern personal d'errors i reflexió postactivitat, entre d'altres).	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	TOTES	TOTS
- Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	TOTES	TOTS
Estratègies d'ús comú per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació		
- Activació de coneixements previs relacionats amb el tema, com pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions de major complexitat (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text, la distribució de tasques i l'estructura del text (planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies d'execució		
- Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Interacció fluida en situacions pràctiques utilitzant vocabulari funcional (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Integració d'aportacions de grup per construir un text coherent (execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		
- Confirmació de la informació obtinguda amb les prediccions inicials identificant-ne les incoherències o omissions (control de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	TOTES	TOTS
- Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Ajustament de les contribucions dels companys per garantir un estil uniforme (control de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		
- Tornar a llegir o escoltar per entendre millor la informació poc clara (reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Correcció d'errors gramaticals, ajustament de vocabulari imprecís i revisió de l'ús de connectors (reparació de la producció).	TOTES	TOTS

- Reformulació o simplificació dels missatges per mantenir-ne la comprensió i millorar-ne la claredat (reparació de la producció).	TOTES	TOTS
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Simplificació i reformulació bàsica de texts curts i senzills sobre temes familiars. Reformulació d'informació coneguda utilitzant paraules simples i estructures bàsiques.	TOTES	TOTS
- Reformulació de conceptes senzills per ajudar a comprendre termes o idees bàsiques mitjançant exemples. Relació de conceptes nous amb informació coneguda.	TOTES	TOTS
- Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	TOTES	TOTS
Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesi i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir.		
- Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	TOTES	TOTS
- Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs i persones en l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	1,3,4,8	TOTS
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús d'estructures per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments.	TOTES	TOTS
- Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	TOTES	TOTS
- Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex., «faig».	5,6,7,8	2 i 3
- Ús de formes verbals bàsiques per parlar de plans i intencions futurs.	5,6,8	2 i 3
- Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió (<i>I think, In my opinion</i>).	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.	7	3
- Ús d'expressions per fer argumentacions senzilles.	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions per realitzar hipòtesi i suposicions. Els condicionals.	8	3
- Ús d'expressions per expressar la incertesa i el dubte (<i>may</i>).	7	3
- Ús d'expressions per reformular i resumir (<i>In other words</i>).	TOTES	TOTS
Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		
- Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill, etc.).	TOTES	TOTS
- Comprensió i producció de gèneres discursius ampliat: diàlegs estructurats, narracions curtes, ressenyes de llibres.	TOTES	TOTS
- Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	TOTES	TOTS
- Organització segons gèneres més elaborats: estructures narratives senzilles amb introducció, nus i desenllaç.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Expectatives generades pel context: identificació del registre formal en situacions acadèmiques.	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques d'ús comú i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques habituals.		
- La identificació personal, les relacions interpersonals i les emocions (<i>shy, extrovert, mad, close friend, nephew, friendship...</i>).	1,3	1
- Els llocs i entorns com ciutats, regions, serveis locals, entorn urbà i rural (<i>quiet town, forest, country, Town Hall...</i>).	5	2
- L'oci i el temps lliure i expressions relacionades (<i>concert, hiking, surfing the Internet...</i>).	8	3
- La vida quotidiana: tasques domèstiques, rutines diàries, compres, etc. (<i>take out the trash, dishwasher, weekend plans...</i>).	6	2
- La salut i l'activitat física: hàbits saludables i malalties comunes, esports d'equip, activitats de benestar, etc. (<i>balanced diet, headache, team sport, to be fit, helmet...</i>).	6,8	2 i 3
- L'habitatge i la llar: detalls sobre estils i característiques dels habitatges, tasques de manteniment, etc. (<i>rent a flat, neighbourhood, decorate, repair...</i>).	2	1
- El clima i l'entorn natural. Efectes del clima i els problemes mediambientals (<i>heat, heavy storm, blizzard, global warming...</i>).	7	3
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Producció i distinció de sons vocals avançats com la diferenciació entre diftongs (p. ex, <i>boat /bəʊt/</i>) i vocals simples (<i>bought /bɔ:t/</i>) o sons consonàntics complexos (p. ex., <i>/ʃ/ (she), /tʃ/ (chair) o /dʒ/ (judge)</i>).	TOTES	TOTS
- Reconeixement i producció dels sons dels morfemes del passat regular (<i>/d/, /t/, /ɪd/</i>) i dels plurals (<i>/s/, /z/ i /ɪz/</i>).	TOTES	TOTS
- Producció correcta de patrons d'accentuació en paraules més llargues i frases curtes: <i>deVElopment, enVIronment</i>). Correcció d'errors comuns: <i>INteresting, VEgetables o CHOcolate</i> .	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Patrons d'entonació comuns en contexts més amplis com en preguntes obertes, llistes i enumeracions o en oracions compostes. To entre dues clàusules.	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació d'intencions comunicatives més variades com el dubte (<i>Hmm, I'm not sure...</i>), l'entusiasme (<i>That's amazing!</i>) i el desacord suau (<i>Well, I don't think so.</i>). Acord i desacord.	TOTES	TOTS
- Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes. Diferència en la pronúncia dels mots més significatius.	TOTES	TOTS
Convencions ortogràfiques d'ús comú, significats, intencions comunicatives associades als formats, patrons i elements gràfics.		
- Domini de la puntuació avançada (dos punts, punts i comes).	TOTES	TOTS
- Diferència entre formes similars i homòfones.	TOTES	TOTS
- Correcció en temps verbals i terminacions.	TOTES	TOTS
- Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	TOTES	TOTS
- Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills...).	TOTES	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals d'ús comú, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Ús d'expressions més elaborades per saludar i iniciar converses (<i>Good afternoon! How have you been?, Can we talk about...?</i>); Ús de preguntes obertes i frases connectores (<i>What do you think about...?, That's interesting, tell me more...</i>). Expressions més complexes per tancar converses (<i>It was nice talking to you, Let's continue this later...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula.	TOTES	TOTS
- Preguntes per aclarir idees (<i>Could you explain that again?, Do you mean?...?</i>) i respostes amb exemples senzills.	TOTES	TOTS
- Reformulació amb connectors bàsics (<i>In other words, What I mean is...</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de connectors per comparar (<i>On the one hand, on the other hand, however...</i>).	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Frases per sintetitzar idees (<i>so, in short, the main idea is...</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per treballar en equip (<i>let's divide the work; what do you think we should do?...</i>).	TOTES	TOTS
- Frases per expressar opinions i donar suport (<i>I believe that; in my opinion...</i>).	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
- Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills —amb definicions curtes— o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques (<i>the solar system</i>).	TOTES	TOTS
- Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: video tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	TOTES	TOTS
- Selecció d'informació rellevant: identificació de frases i paraules clau en texts curts.	TOTES	TOTS
- Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca i identificació de fonts digitals fiables.	TOTES	TOTS
- Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	TOTES	TOTS
Respecte a la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats.		
- Citació de fonts. Introducció al concepte de cita bàsica (p. ex., segons l'autor...).	TOTES	TOTS
- Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	TOTES	TOTS
- Comprensió de la propietat intel·lectual en contextos pràctics.	TOTES	TOTS
- Respecte per les fonts en treballs escrits i presentacions: integració de cites senzilles en redaccions escolars.	TOTES	TOTS
Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		

- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuais, entre d'altres.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	TOTES	TOTS
- Participació activa en aules virtuals: participació en fòrums i discussions escrites.	TOTES	TOTS
- Col·laboració amb eines digitals: treball en grups amb eines col·laboratives o d'organització de la informació com mapes conceptuais compartits.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines de creació multimodal per dissenyar pòsters i presentacions visuals.	TOTES	TOTS
PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb nivells creixents de fluïdesa, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
- Estratègies de parafraseig simple: expressió d'idees a partir de vocabulari conegut (en lloc de <i>hungry</i> dir <i>I want food</i>).	TOTES	TOTS
- Estratègies d'aproximació. Ús de paraules semblants (<i>book</i> en lloc de <i>notebook</i>).	TOTES	TOTS
- Estratègies d'autocorrecció (<i>I goed to the park. Oh, I mean, I went to the park</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per confirmar la comprensió (<i>Did you mean...?</i>).	TOTES	TOTS
- Ús inicial d'omplidors o paraules crossa per guanyar temps (<i>um, uh, like</i>).	TOTES	TOTS
Estratègies d'ús comú per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
- Ús més autònom d'eines lingüístiques com diccionaris digitals o traductors en línia.	TOTES	TOTS
- Organització i memorització de lèxic per àmbits més específics: tecnologia, medi ambient, etc.	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Pràctica d'estructures gramaticals més complexes: temps composts, condicionals, etc.	TOTES	TOTS
- Identificació de diferències d'entonació i registre en la L2. Pràctica de patrons d'entonació i registre en contextos formals i informals.	TOTES	TOTS
- Deducció del significat de nous termes o noves estructures a partir del context en texts més extensos.	TOTES	TOTS
Estratègies i eines d'ús comú per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autoreparació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.		
- Ús de rúbriques específiques per avaluar amb major detall el progrés en activitats individuals i grupals.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament d'habilitats de reflexió crítica mitjançant diaris d'aprenentatge o informes d'autoavaluació.	TOTES	TOTS
- Implementació d'estratègies d'autoreparació guiada, com la revisió d'errors comuns, emprant recursos analògics i digitals.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'eines digitals col·laboratives, com plataformes d'aprenentatge en línia, per coavaluar treballs grupals i compartir comentaris constructius.	TOTES	TOTS
Expressions i lèxic específic d'ús comú per intercanviar idees sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).		
- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes sobre la comunicació com, per exemple, temps verbal, sinònim, antònim, èmfasi, pronunciació o expressions com: (<i>What does this word mean; could you speak more slowly?</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú més avançades sobre l'aprenentatge: paraules clau (<i>progress, work in group, improve</i>) i expressions senzilles (<i>How can I improve my vocabulary?</i>).	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú més avançades sobre les eines de comunicació i aprenentatge com paraules clau (<i>app, download, browser, file</i>) i expressions senzilles.	TOTES	TOTS
Comparació entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		

- Anàlisi de semblances i diferències lingüístiques més complexes, incloent-hi estructures gramaticals, idiomes o expressions culturals.	TOTES	TOTS
- Exploració de l'origen i l'evolució de paraules en la llengua estrangera en relació amb la llengua materna i altres llengües conegudes.	TOTES	TOTS
INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal.		
- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
- Aprenentatge de vocabulari específic per participar en debats, activitats socials i iniciatives comunitàries en llengua estrangera.	TOTES	TOTS
- Pràctica de diàlegs i interaccions que fomentin la col·laboració en projectes o accions socials amb persones d'altres cultures.	TOTES	TOTS
- Desenvolupament de l'hàbit d'accedir a fonts internacionals (articles, fòrums, etc.) per informar-se i prendre part activa en temes socials o globals.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies per adaptar-se a diferents contextos interculturals, promovent el respecte i la comprensió mútua en les comunicacions.	TOTES	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	TOTES	TOTS
- Pràctica d'escriptura i lectura en converses de text, com també el desenvolupament de l'expressió oral mitjançant trucades o videoconferències.	TOTES	TOTS

- Desenvolupament de l'interès per explorar aspectes culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com costums, tradicions i valors.	TOTES	TOTS
- Promoció de l'aprenentatge intercultural mitjançant l'intercanvi d'experiències i coneixements amb persones de diferents orígens.	TOTES	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
- Exploració de les normes i actituds socioculturals que regeixen la vida quotidiana i les relacions interpersonals en els països on es parla la llengua estrangera.	TOTES	TOTS
- Ús conscient del llenguatge no verbal, de la cortesia lingüística i de l'etiqueta digital per adaptar-se adequadament a diferents contextos comunicatius.	TOTES	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu
S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprentatge basat en la recerca i el pensament crític
Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge
Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives
S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Ús de llibre de text

L'alumnat farà servir el llibre *Let's Go Forward! 1* de Burlington

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

<i>SORTIDES</i>			
<i>NIVELL</i>	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
4t ESO	Tallers lingüístics i cultural de Burlington		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.

- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes d'ESO que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprobat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendents on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (BATXILLERAT)

NIVELL: 1r BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar les idees principals i les línies argumentals bàsiques de textos expressats en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats, per respondre a les necessitats comunicatives plantejades.	1.1. Extreure i analitzar les idees principals, la informació rellevant i les implicacions generals de textos de certa longitud, ben organitzats i de certa complexitat, orals, escrits i multimodals, sobre temes de rellevància personal o d'interès públic, tant concrets com abstractes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard, fins i tot en entorns moderadament sorollosos, a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció i els trets discursius de textos de	1,2,3,4,5,6	25%

	certa longitud i complexitat, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, així com de textos de ficció, sobre temes generals o més específics, de rellevància personal o d'interès públic 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements adequats per comprendre la informació global i específica, i distingir la intenció i les opinions, tant implícites com explícites (sempre que estiguin clarament senyalitzades), dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i buscar, seleccionar i contrastar informació.		
2. Produir textos originals, de creixent extensió, clars, ben organitzats i detallats, usant estratègies com ara la planificació, la síntesi, la compensació o l'autocorrecció, per expressar idees i arguments de manera creativa, adequada i coherent, d'acord amb propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment amb suficient fluïdesa i correcció textos clars, coherents, ben organitzats, adequats a la situació comunicativa i en diferents registres sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos detallats de certa extensió i complexitat i d'estructura clara, adequats a la situació comunicativa, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades, evitant errors que dificultin o impedeixin la comprensió,	1,2,3,4,5,6	30%

	reformulant i organitzant de manera coherent informació i idees de diverses fonts i justificant les pròpies opinions, sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, fent un ús ètic del llenguatge, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies de planificació, producció, revisió i cooperació, per compondre textos d'estructura clara i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i dels interlocutors reals o potencials.		
3. Interactuar activament amb altres persones, amb suficient fluïdesa i precisió i amb espontaneïtat, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	3.1. Planificar, participar i col·laborar de forma assertiva i activa, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors, i oferint explicacions, arguments i comentaris. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar, de manera flexible i en diferents entorns, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular,	2,4,5	5%

	comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compremeses.		
4. Intervenir entre diferents llengües o varietats, o entre les modalitats o registres d'una mateixa llengua, usant estratègies i coneixements eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable, i crear una atmosfera positiva que faciliti la comunicació.	4.1. Interpretar i explicar textos, conceptes i comunicacions en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i estima pels interlocutors i per les llengües, varietats o registres emprats, i participant en la solució de problemes freqüents d'intercomprensió i d'enteniment, a partir de diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de la tasca i el coneixement previ dels interlocutors.	1,2,3,4,5,6	25%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües i varietats, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i fent explícits i compartint les estratègies i els coneixements propis, per millorar la resposta a les seves necessitats comunicatives.	5.1. Comparar i argumentar les similituds i diferències entre diferents llengües reflexionant sobre el seu funcionament i establint relacions entre elles. 5.2. Utilitzar amb iniciativa i de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals.	1,2,3,4,5,6	10%

	5.3. Registrar i reflexionar sobre els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, reflexionant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica, respectuosa i eficaç, i fomentar la comprensió mútua en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, analitzant i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip, i solucionant aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera tenint en compte els drets humans i adequar-se a ella, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. 6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent a valors ecosocials i democràtics, i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.	1,2,3,4,5,6	5%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS		UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. COMUNICACIÓ			
Autoconfiança, iniciativa i assertivitat. Estratègies d'autocorrecció i autoavaluació com a manera de progressar en l'aprenentatge autònom de la llengua estrangera.			
- Desenvolupament de l'autoconfiança en situacions acadèmiques i formals com exposicions orals davant la classe, interaccions en anglès amb desconeguts, o simulacions d'exàmens oficials (PAU o EOI).	Totes les unitats (1–6) Es promou en activitats orals, escrites i de mediació (presentacions, redaccions) mitjançant rúbriques i feedback.	Tots els trimestres.	
- Aplicació d'estratègies d'autocorrecció de textos orals i escrits d'ús acadèmic com la revisió seqüencial dels textos (gramàtica, lèxic i estructura), autocorrecció mitjançant plantilles i models, correcció amb eines digitals senzilles, identificació de patrons d'errors, correcció oral mitjançant gravacions, etc.			
- Cerca autònoma, coneixement i ús de recursos per a la millora lingüística. Ús de diccionaris, aplicacions, corpus lingüístics en línia, etc.			
- Planificació i monitorització del procés d'aprenentatge. Reflexió crítica sobre errors freqüents.			
Estratègies per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals			

Estratègies de planificació		
- Anticipació guiada del contingut a partir de la lectura de títols i subtítols, l'anàlisi d'imatges o gràfics associats i la connexió amb els coneixements previs per facilitar la comprensió del text (Planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Definició d'objectius acadèmics específics abans de llegir o escoltar textos complexos (anàlisi del propòsit del text, lectura ràpida inicial o selectiva, preguntes prèvies, etc.) (Planificació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Creació d'esquemes detallats amb idees principals i secundàries per estructurar textos acadèmics (Planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Recerca i selecció de vocabulari adequat segons el registre (Planificació de la producció).	TOTES	TOTS
- Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions més complexes com diàlegs o debats (Planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Discussió prèvia per establir rols, objectius i responsabilitats en activitats col·laboratives (Planificació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies d'execució		
- Ús d'estratègies per deduir significats desconeguts mitjançant el context i els coneixements previs i identificar opinions i actituds en textos més complexos (Execució de la planificació).	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús de connectors més complexos per millorar la coherència del text incorporant exemples i dades rellevants per reforçar el contingut (Execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Integració d'elements visuals o multimodals per reforçar el missatge (p. ex., gràfics, esquemes, imatges) (Execució de la producció).	TOTES	TOTS
- Interacció fluida en debats o taules rodones amb preparació prèvia. (Execució de la coproducció)	TOTES	TOTS
- Intercanvi d'idees durant el procés per ajustar i millorar el missatge (Execució de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de control		
- Verificació de la comprensió mitjançant preguntes de reflexió o resumint informació clau. Comparació entre les prediccions inicials i el contingut real del text (Control de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Revisió guiada de la precisió gramatical i de la varietat lèxica en textos escrits mitjançant rúbriques, llistes de verificació, etc. (Control de la producció).	TOTES	TOTS
- Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (Control de la coproducció).	TOTES	TOTS
- Supervisió i discussió grupal de les contribucions per garantir la coherència estilística i ajustar el text final als objectius acordats (Control de la coproducció).	TOTES	TOTS
Estratègies de reparació		

- Relectura o reescolta de parts específiques per confirmar significats (Reparació de la comprensió).	TOTES	TOTS
- Revisió guiada i correcció d'errors d'estil, registre o gramàtica detectats posteriorment (Reparació de la producció).	TOTES	TOTS
- Rectificació d'errors durant la conversa mitjançant reformulacions (p. ex., «Sorry, I mean...») (Reparació de la producció i coproducció).	TOTES	TOTS
- Revisió conjunta del text final per detectar incoherències i incorporar suggeriments per part del grup o del professor (Reparació de la coproducció).	TOTES	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Síntesi i explicació d'informació en textos més complexos. Identificació de les idees principals i les secundàries. Reformulació de continguts amb sinònims i adaptació del registre segons l'interlocutor.	TOTES	TOTS
- Explicació detallada de conceptes per transmetre conceptes més complexos amb estructures clares i exemples adaptats. Comparació i contrast d'idees per aclarir significats.	TOTES	TOTS
- Facilitació activa de diàlegs. Moderació de discussions senzilles per ajudar a superar malentesos. Explicació de matisos culturals o lingüístics que afectin la comprensió.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació més avançades com la síntesi i adaptació de la informació a les necessitats de l'interlocutor o la comparació i contrast d'idees o conceptes per facilitar la comprensió.	TOTES	TOTS

Funcions comunicatives adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: descriure fenòmens i esdeveniments; donar instruccions i consells; narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, descriure estats i situacions presents i expressar successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini; expressar emocions; expressar l'opinió; expressar argumentacions; reformular, presentar les opinions daltres i resumir.

- Inici, participació i manteniment de diàlegs sobre temes d'interès personal o acadèmic.	TOTES	TOTS
- Ús de vocabulari i expressions formals per contribuir a debats i discussions col·laboratives.	TOTES	TOTS
- Presentació formal de temes acadèmics o d'interès general amb detall, fluïdesa, correcció, cohesió i coherència.	TOTES	TOTS
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates instruccions, ordres i consells.	TOTES	TOTS
- Ús d'expressions i d'un vocabulari més ampli per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; comunicar emocions i preferències amb detall i matisos emocionals.	TOTES	TOTS
- Expressió d'idees, defensa de punts de vista i argumentació d'opinió i justificacions més complexes i sòlides amb exemples sobre temes quotidians i acadèmics.	TOTES	TOTS
- Enunciació d'esdeveniments i successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini.	1,2,3,4,6	TOTS
- Ús de formes verbals i estructures per narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, presents i futures amb coherència.	1,2,3,6	TOTS

- Reformulació d'idees, presentació de les opinions d'uns altres; sintetització d'informació o parafraseig idees amb precisió.	TOTES	TOTS
- Ús de matisos lingüístics per manifestar opinions incertes i dubtes, hipòtesis i suposicions.	6	3
Models contextuals i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		
- Anàlisi del context i situació comunicativa complexa. Comprensió d'interaccions més formals i acadèmiques (articles d'opinió curts, assaigs breus).	TOTES	TOTS
- Domini de gèneres discursius acadèmics inicials: informes senzills, resums o cartes formals.	TOTES	TOTS
- Funcions textuais més elaborades: argumentació i justificació. Ús de connectors complexos.	TOTES	TOTS
- Organització i estructuració avançada: divisió clara en paràgrafs amb connectors.	TOTES	TOTS
- Adequació al registre segons el context: adaptació de llenguatge en correus formals i presentacions acadèmiques.	TOTES	TOTS
Unitats lingüístiques i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, la quantitat i la qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, les relacions lògiques.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Producció de descripcions complexes amb vocabulari més precís i estructures diverses; ús de tecnicismes bàsics aplicats a disciplines escolars (ciència, història, etc.). Oracions de relatiu més complexes.	1,3	1,2
- Ús de precisió quantitativa per expressar dades i estimacions (<i>approximately, a vast amount of</i>).	1	1
- Ús de vocabulari descriptiu amb adjectius qualificatius complexos (<i>breathtaking, sophisticated, inadequate</i>) i ús de modals per expressar opinions (<i>It might be the best option</i>).	1,6	1,3
- Ús avançat de preposicions espacials i vocabulari més complex per produir descripcions més detallades. Ús d'estructures subordinades per enriquir les descripcions (<i>where, which is located</i>).	5	3
- Domini dels temps verbals més habituals: present i passat simple i continu, present perfecte i les diferents formes del futur. Introducció a les formes del present perfecte continu i el passat perfecte continu. Les diferents formes del condicional. Ús correcte d'expressions temporals (<i>for, since, just</i>).	1,4	1,2
- Introducció a l'afirmació, negació, interrogació i exclamació en estructures gramaticals més complexes com la modalitat o la passiva. Preguntes negatives senzilles (<i>Don't you like ice cream?</i>) Ús d'exclamacions amb adjectius avançats: <i>What a beautiful view!, How nice!</i>	1	1

- Domini dels connectors més habituals i introducció de connectors més avançats (<i>although, however, even though, therefore</i>); introducció de condicionals més complexes per a hipòtesis i conseqüències.	1,3,5	TOTS
Lèxic comú i especialitzat d'interès per a l'alumne relatiu a temps i espai; estats, esdeveniments; activitats, procediments i processos; relacions personals, socials, acadèmiques i professionals; educació, treball i emprenedoria; llengua i comunicació intercultural; ciència i tecnologia; història i cultura; com també estratègies d'enriquiment lèxic (derivació, famílies lèxiques, polisèmia, sinonímia, antonímia, etc.)		
- El temps i l'espai: p. ex., <i>in the last century, in a few months, nearby, on the outskirts, crowded, old-fashioned, industrial zone, tourist attraction</i>, etc.	1,3,5	TOTS
- Els estats i esdeveniments (estats físics, emocionals i abstractes; esdeveniments i notícies): p. ex., <i>calm, exhausted, stressed, relaxed, wedding, birthday party, graduation ceremony, music festival, to take place, latest news</i>, etc.	4	2
- Activitats, procediments i processos (activitats acadèmiques i professionals; procediments i introducció a processos tecnològics i científics): p. ex., <i>write an essay, organize a meeting, prepare a presentation, steps, make a mind map, boil, mix, freeze, develop</i>, etc.	1	1
- Relacions personals, socials, acadèmiques i professionals: p. ex., <i>close friend, classmate, relatives, colleague, boss, customer, hang out with, break up</i>, etc.	1	1
- L'educació, treball i emprenedoria: p. ex., <i>apply for, unemployment, job interview, fire someone, staff, businessman, international company</i>, etc.	1,4	1,2

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Llengua i comunicació intercultural: p. ex., <i>foreign language, cultures and traditions, express, tell, respect, share, learn, introduce, say goodbye, etc.</i>	1,2	1
- La ciència i la tecnologia: p. ex., <i>scientist, discovery, greenhouse effect, pollution, recycling, find out, measure, equipment, research, etc.</i>	5	3
- La història i la cultura: p. ex., <i>revolution, monument, tradition, past, event, war, peace, national day, etc.</i>	3	2
- Estratègies d'enriquiment lèxic (derivació, famílies lèxiques, polisèmia, sinonímia, antonímia, etc.): p. ex., <i>create – creation – creative; huge – enormous; small – tiny; happy – sad.</i>	TOTES	TOTS
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons. Alfabet fonètic bàsic.		
- Pronunciació correcta de sons consonàntics, diftongs i sons vocàlics complexos.	TOTES	TOTS
- Discriminació entre vocals curtes i llargues /ɪ/ vs /i:/ (<i>bit</i> vs <i>beat</i>), /ʊ/ vs /u:/ (<i>pull</i> vs <i>pool</i>). Producció de les vocals posteriors centrals /ʌ/ (<i>cup</i>) o la neutra /ə/ (schwa, <i>sofa</i>).	TOTES	TOTS
- Domini de patrons avançats en paraules acadèmiques: <i>ecoNOmics, POLitics</i> .	TOTES	TOTS
- Identificació de símbols fonètics clau per a sons específics de la llengua estrangera (p. ex., [θ] per la pronunciació anglesa de <i>think</i>).	TOTES	TOTS
- Patrons d'entonació en discursos acadèmics senzills i en interaccions més complexes. Estructuració de discursos. Canvis de to per emfasitzar punts clau.	TOTES	TOTS

- Expressió d'emocions i intencions complexes, p. ex. sorpresa i entusiasme (<i>Oh, that's amazing!</i>), dubte (<i>Are you sure about that?</i>), sarcasme (<i>Oh, great...</i>), acord i desacord (<i>I completely disagree!</i>).	TOTES	TOTS
- Exposició a i comprensió de varietats lingüístiques més freqüents, p. ex. accent britànic versus americà.	2	1
Convencions ortogràfiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Ús correcte d'expressions complexes.	TOTES	TOTS
- Ús de cometes i guions per a citacions.	TOTES	TOTS
- Consistència en contraccions i formes verbals.	TOTES	TOTS
- Anàlisi de textos acadèmics senzills amb elements visuals (gràfics, taules, subtítols).	TOTES	TOTS
- Interpretació de com el format i els elements visuals recolzen el contingut.	TOTES	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir i parafrasejar, col·laborar, negociar significats, detectar la ironia, etc.		
- Ús d'expressions formals i informals segons el context per saludar i iniciar la conversa (p. ex., <i>It's a pleasure to meet you, How's it going?</i>). Preguntes per aprofundir (p. ex., <i>Could you elaborate on that?, Why do you think so?</i>). Tancaments formals i informals (p. ex., <i>Thank you for your time, Let's catch up soon</i>).	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Frases més sofisticades per prendre i cedir la paraula (p. ex., <i>May I interrupt for a moment?, I'd like to add something here</i>).	5	3
- Ús d'expressions amb més detalls (p. ex., <i>Could you clarify your point about...?, What I'm trying to say is...</i>).	5	3
- Reformulació avançada (p. ex., <i>Let me put it in another way, What I'm saying is...</i>).	5	3
- Ús de connectors bàsics per establir similituds i diferències: <i>Both... and..., Although, In contrast</i> . Frases senzilles per expressar opinions: <i>This is similar to</i> o <i>This is different because</i> .	TOTES	TOTS
- Frases per sintetitzar idees complexes (p. ex., <i>To summarize, In conclusion</i>).	TOTES	TOTS
- Expressions per negociar tasques (p. ex., <i>How about we split this part?, Could you take care of...?</i>).	5	3
- Frases per aclarir significats, verificar la comprensió o proposar ajustos. <i>What do you mean by...? So, are you saying that...? I think it would be clearer if we said...</i>	TOTES	TOTS
- Expressions per detectar o reaccionar a la ironia. <i>Are you joking?, Oh i didn't catch that at first</i> . Frases que mostren ironia. <i>This is just the BEST day ever</i> (quan és un dia dolent).	TOTES	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies de cerca i selecció d'informació i curació de continguts: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, mediateques, etiquetes en la xarxa, recursos digitals i informàtics, etc.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús de diccionaris i recursos avançats: diccionaris monolingües avançats amb exemples contextualitzats. Accés a llibres de consulta acadèmics i a mediateques.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines i recursos digitals per treballar col·laborativament.	TOTES	TOTS
- Selecció i síntesi d'informació en textos extensos: resum de paràgrafs o capítols segons paraules clau.	TOTES	TOTS
- Estratègies per a la recerca efectiva en línia: ús de filtres en motors de cerca. Identificació de fonts fiables.	TOTES	TOTS
- Organització avançada de continguts trobats: creació de mapes conceptuals o línies del temps digitals.	TOTES	TOTS
- Reestructuració i reformulació en paraules pròpies: pràctica de parafrasis per evitar el plagi i aclarir idees complexes. Elaboració de resums concisos.	TOTES	TOTS
Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: eines per al tractament de dades bibliogràfiques i recursos per evitar el plagi.		
- Ús d'estratègies per evitar el plagi. Introducció a la parafrasi com a tècnica per reescriure informació mitjançant l'ús d'expressions com <i>In my own words...</i>	TOTES	TOTS
- Identificació de llicències de continguts digitals: diferenciació de Creative Commons i copyright.	TOTES	TOTS
Eines analògiques i digitals per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, col·laboració i cooperació educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives, etc.) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		

- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües detallats, revistes i llibres acadèmics senzilles, gràfics informatius, guies d'estructuració de textos, guies de revisió estilística, etc.	1	1
- Ús d'eines digitals avançades com plataformes de notícies i contingut acadèmic, audiollibres i pòdcasts acadèmics, eines per a textos acadèmics, aplicacions per a presentacions avançades o enregistrament de pòdcasts.	TOTES	TOTS
- Participació activa en aules virtuals per a debats acadèmics: fòrums i discussions escrites o interaccions orals enregistrades.	TOTES	TOTS
- Participació en plataformes de treball col·laboratiu avançat per gestionar projectes. Entorns virtuals per projectes internacionals com eTwinning.	TOTES	TOTS
- Interacció multimodal en contextos acadèmics. Elaboració de vídeos, pòdcasts o infografies de forma col·laborativa.	2,3,4	1 i 2
B. PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb un alt grau d'autonomia, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta superant les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
- Ús autònom d'estratègies de compensació. Emprar gests o reformular frases per a superar llacunes lèxiques, per exemple: <i>Can you hand me that... um... thing you write with?</i>	TOTES	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Parafraseig avançat. Reformulació d'idees amb vocabulari temàtic, per exemple: <i>The law protects animals by... ensuring they are not harmed.</i>	TOTES	TOTS
- Autocorrecció avançada: <i>I went to the shop yesterday, no wait, it was the day before.</i>	TOTES	TOTS
- Ús d'omplidors o paraules crossa més complexes com, per exemple, <i>I mean, right?, You know.</i>	TOTES	TOTS
Estratègies per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
- Ús autònom d'eines lingüístiques (diccionaris digitals, corpus lingüístic, traductors en línia, etc.).	TOTES	TOTS
- Organitzar i emprar lèxic especialitzat que inclogui expressions idiomàtiques i llenguatge tècnic segons les àrees d'interès.	TOTES	TOTS
- Producció creativa en diferents registres: textos argumentatius que requereixin estructures avançades i vocabulari ric; debats o simulacions que requereixin adaptar el registre segons el context (formal/informal).	2,3,4,5,6	TOTS
- Desenvolupament fonològic avançat: comparar diferències sonores i de pronúncia entre dialectes o varietats lingüístiques.	TOTES	TOTS
- Mediar lingüísticament: traduir i parafrasejar idees complexes entre llengües, facilitant la comunicació i destacant diferències culturals i lingüístiques.	TOTES	TOTS

- Reflexió i autoavaluació de l'aprenentatge: estratègies de millora per corregir errors comuns, basant-se en la retroacció i l'autoanàlisi. Ús d'eines tecnològiques (apps de vocabulari o anàlisi textual) per optimitzar l'aprenentatge autònom.	TOTES	TOTS
Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció.		
- Disseny de rúbriques personalitzades per a l'autoavaluació i coavaluació, adaptades als objectius específics de cada activitat.	4	2
- Ús autònom d'estratègies d'autoreparació, com l'autocorrecció de textos escrits amb ajuda de recursos lingüístics avançats mitjançant correctors gramaticals en línia o diccionaris i traductors avançats.	TOTES	TOTS
- Ús d'eines digitals avançades com programari d'anàlisi de textos o plataformes interactives, per avaluar i millorar l'aprenentatge.	TOTES	TOTS
- Aplicació d'estratègies de reflexió personal per comprendre el propi procés d'aprenentatge i establir objectius de millora per al futur.	TOTES	TOTS
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).		
- Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació. La claredat i significat. Sol·licitud d'ajuda o aclariments. Expressió de dificultats o dubtes.	TOTES	TOTS
- Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la llengua amb termes com, subjecte, objecte, col·locació, oracions condicionals, veu passiva, o	TOTES	TOTS

expressions: «Quina diferència hi ha entre aquestes dues paraules?», o «Com es pronuncia això correctament?»		
- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir la reflexió sobre l'aprenentatge: habilitats, fortaleeses, debilitats. Expressions: «Quina és la millor manera de practicar l'expressió oral?».	TOTES	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir de la reflexió sobre les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge): motor de cerca, recurs, eina en línia, col·laboració, compartició, alfabetització digital. Expressions: «Com puc trobar informació sobre aquest tema?» o «Podem utilitzar una eina en línia per treballar junts?».	TOTES	TOTS
Comparació sistemàtica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		
- Identificació d'estratègies per reconèixer patrons lingüístics que ajudin a comprendre i aprendre vocabulari o estructures d'altres llengües. (cognats, prefixos i sufixos comuns, estructures sintàctiques, arrels comunes, etc.).	TOTES	TOTS
- Reflexió sobre les relacions entre llengües (origen, influència històrica o contacte cultural) per entendre millor les similituds i diferències entre idiomes i les seves cultures associades.	TOTES	TOTS
C. INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i entesa entre pobles, com a facilitadora de l'accés a altres cultures i altres llengües i com a eina de participació social i d'enriquiment personal		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	TOTES	TOTS
- Aprenentatge de vocabulari específic relacionat amb costums i tradicions per fomentar una millor comprensió entre cultures.	2	1
- Pràctica de comunicacions orals i escrites per participar activament en discussions sobre diversitat cultural i intercanvi d'idees.	2	1
- Desenvolupament de l'hàbit de consultar fonts internacionals (articles, llibres, programes audiovisuals) per ampliar coneixements sobre altres cultures i llengües.	TOTES	TOTS
- Ús d'estratègies de flexibilitat i adaptació per interactuar eficaçment en contextos multiculturals, promovent el respecte i la cooperació.	2	1
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera, com també per conèixer informacions culturals dels països on es parla la llengua estrangera.		
- Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	5, 6	3
- Ús de mitjans tecnològics i plataformes internacionals per establir comunicacions significatives i dur a terme projectes col·laboratius multiculturals.	TOTES	TOTS
- Investigació i comprensió crítica de les realitats culturals dels països on es parla la llengua estrangera, analitzant-ne les implicacions socials i històriques.	2	1

- Pràctica de l'anàlisi reflexiva en contextos interculturals per enriquir la pròpia perspectiva i fomentar una comunicació respectuosa i efectiva.	TOTES	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, normes, creences i actituds; estereotips i tabús; llenguatge no verbal; història, cultura i comunitats; relacions interpersonals i processos de globalització en països on es parla la llengua estrangera.		
- Reflexió sobre els valors, creences i actituds culturals, incloent-hi els estereotips i tabús, per promoure una comunicació respectuosa i informada.	2	1
- Anàlisi de les convencions socials i normes de cortesia per entendre els registres lingüístics adequats en diferents contextos culturals.	TOTES	TOTS
- Observació del llenguatge no verbal i la seva relació amb la història i la cultura de les comunitats, com també els impactes de la globalització en les pràctiques sociolingüístiques.	TOTES	TOTS
- Estudi dels costums, rituals i institucions de les societats on es parla la llengua estrangera, com també la seva influència en les relacions interpersonals.	2	1
Estratègies per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		
- Reflexió crítica sobre la influència de factors històrics, socials i econòmics en la diversitat lingüística i cultural.	2,3,5,6	TOTS
- Formulació de propostes o alternatives per abordar desafiaments interculturals, integrant valors ecosocials com la sostenibilitat, la solidaritat i el respecte per la diversitat.	2,6	1,3

- Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials virtuals.	1, 2	1
Estratègies de detecció, rebuig i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
- Anàlisi de textos, discursos o comportaments per identificar usos discriminatoris explícits o implícits.	TOTES	TOTS
- Creació de campanyes de conscienciació que ajudin a prevenir l'ús del llenguatge discriminatori en l'entorn escolar, social o digital.	2	1
- Reflexió sobre l'impacte positiu de l'ús del llenguatge inclusiu i no discriminatori en el desenvolupament d'una societat més equitativa i cohesionada.	2	1

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències

demostrin el grau de domini de les competències de l'alumnat.

- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives

S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No hi ha activitats complementàries programades, per ara.

SORTIDES

NIVELL	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No tenen matèries pendents a 1r batxillerat.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (BATXILLERAT)

NIVELL: 2n BATXILLERAT	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: ANGLÈS	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
1. Comprendre i interpretar les idees principals i les línies argumentals bàsiques de textos expressats en la llengua estàndard, buscant fonts fiables i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats, per respondre a les necessitats comunicatives plantejades.	1.1. Extreure i analitzar les idees principals, la informació rellevant i les implicacions generals de textos de certa longitud, ben organitzats i de certa complexitat, orals, escrits i multimodals, sobre temes de rellevància personal o d'interès públic, tant concrets com abstractes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard, fins i tot en entorns moderadament sorollosos, a través de diversos suports. 1.2. Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció i els trets discursius de textos de	TOTES (1-6)	25%

	certa longitud i complexitat, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, així com de textos de ficció, sobre temes generals o més específics, de rellevància personal o d'interès públic. 1.3. Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements adequats per comprendre la informació global i específica, i distingir la intenció i les opinions, tant implícites com explícites (sempre que estiguin clarament senyalitzades), dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals; i buscar, seleccionar i contrastar informació.		
2. Produir textos originals, de creixent extensió, clars, ben organitzats i detallats, usant estratègies com ara la planificació, la síntesi, la compensació o l'autocorrecció, per expressar idees i arguments de manera creativa, adequada i coherent, d'acord amb propòsits comunicatius concrets.	2.1. Expressar oralment amb suficient fluïdesa i correcció textos clars, coherents, ben organitzats, adequats a la situació comunicativa i en diferents registres sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, així com estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. 2.2. Redactar i difondre textos detallats de certa extensió i complexitat i d'estructura clara, adequats a la situació comunicativa, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades, evitant errors que dificultin o impedeixin la comprensió,	TOTES (1-6)	30%

	reformulant i organitzant de manera coherent informació i idees de diverses fonts i justificant les pròpies opinions, sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, fent un ús ètic del llenguatge, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. 2.3. Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies de planificació, producció, revisió i cooperació, per compondre textos d'estructura clara i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i dels interlocutors reals o potencials.		
3. Interactuar activament amb altres persones, amb suficient fluïdesa i precisió i amb espontaneïtat, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	3.1. Planificar, participar i col·laborar de forma assertiva i activa, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, així com per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors, i oferint explicacions, arguments i comentaris. 3.2. Seleccionar, organitzar i utilitzar, de manera flexible i en diferents entorns, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular,	TOTES (1-6)	5%

	comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses.		
4. Intervenir entre diferents llengües o varietats, o entre les modalitats o registres d'una mateixa llengua, usant estratègies i coneixements eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable, i crear una atmosfera positiva que faciliti la comunicació.	4.1. Interpretar i explicar textos, conceptes i comunicacions en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i estima pels interlocutors i per les llengües, varietats o registres emprats, i participant en la solució de problemes freqüents d'intercomprensió i d'enteniment, a partir de diversos recursos i suports. 4.2. Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de la tasca i el coneixement previ dels interlocutors.	TOTES (1-6)	25%
5. Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües i varietats, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i fent explícits i compartint les estratègies i els coneixements propis, per millorar la resposta a les seves necessitats comunicatives.	5.1. Comparar i argumentar les similituds i diferències entre diferents llengües reflexionant sobre el seu funcionament i establint relacions entre elles. 5.2. Utilitzar amb iniciativa i de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals.	TOTES (1-6)	10%

	5.3. Registrar i reflexionar sobre els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.		
6. Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, reflexionant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica, respectuosa i eficaç, i fomentar la comprensió mútua en situacions interculturals.	6.1. Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, analitzant i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip, i solucionant aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. 6.2. Valorar críticament la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera tenint en compte els drets humans i adequar-se a ella, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. 6.3. Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent a valors ecosocials i democràtics, i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat.	TOTES (1-6)	5%

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
A. COMUNICACIÓ		
Autoconfiança, iniciativa i assertivitat. Estratègies d'autocorrecció i autoavaluació com a manera de progressar en l'aprenentatge autònom de la llengua estrangera.		
- Desenvolupament de l'autoconfiança en situacions acadèmiques i formals com exposicions orals davant la classe, interaccions en anglès amb desconeguts, o simulacions d'exàmens oficials (PAU o EOI).	Totes les unitats (1-6) Es promou en activitats orals, escrites i de mediació (presentacions, redaccions) mitjançant rúbriques i feedback.	Cada trimestre.
- Aplicació d'estratègies d'autocorrecció de textos orals i escrits d'ús acadèmic com la revisió seqüencial dels textos (gramàtica, lèxic i estructura), autocorrecció mitjançant plantilles i models, correcció amb eines digitals senzilles, identificació de patrons d'errors, correcció oral mitjançant gravacions, etc.		
- Cerca autònoma, coneixement i ús de recursos per a la millora lingüística. Ús de diccionaris, aplicacions, corpus lingüístics en línia, etc.		
- Planificació i monitorització del procés d'aprenentatge. Reflexió crítica sobre errors freqüents.		
- Promoció de la iniciativa i l'assertivitat en la comunicació en contextos interculturals, aprenent a expressar idees pròpies amb claredat i sense por de cometre errors		

Estratègies per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals.

- Anticipació guiada del contingut a partir de la lectura de títols i subtítols, l'anàlisi d'imatges o gràfics associats i la connexió amb els coneixements previs per facilitar la comprensió del text. (Planificació de la comprensió)	Totes les unitats (1-6) Present a les tasques d' <i>Exam Practice i Competences Assessment</i> que reproduïxen les fases d'escoltar, produir i revisar textos orals i escrits.	Cada trimestre.
- Definició d'objectius acadèmics específics abans de llegir o escoltar textos complexos (anàlisi del propòsit del text, lectura ràpida inicial o selectiva, preguntes prèvies, etc.). (Planificació de la comprensió)		
- Disseny de guions avançats per a assaigs, presentacions o projectes multimodals. (Planificació de la producció)		
- Selecció de recursos lingüístics sofisticats (col·locacions, idiomatismes, connectors complexos) (Planificació de la producció).		
- Preparació de respostes argumentades per defensar punts de vista en discussions (Planificació de la coproducció).		
- Discussió prèvia per establir rols, objectius i responsabilitats en activitats col·laboratives (Planificació de la coproducció).		
- Aplicació d'estratègies per interpretar significats implícits i actituds en textos i identificar-ne la tipologia (Execució de la planificació).		
- Composició de textos amb arguments sòlids i evidències clares (Execució de la producció).		
- Creació de presentacions multimodals amb un ús equilibrat de visuals i continguts orals (Execució de la producció).		

- Participació en debats o taules rodones amb una defensa clara de punts de vista (Execució de la coproducció).		
- Coordinació amb els companys per integrar idees en projectes col·laboratius (Execució de la coproducció).		
- Revisió crítica del contingut del text per validar la seva coherència i rellevància.		
- Autoavaluació de la comprensió mitjançant preguntes i esquemes resum (Control de la comprensió).		
- Revisió autònoma de la precisió gramatical i de la varietat lèxica en textos escrits mitjançant rúbriques, llistes de verificació, etc. (Control de la producció)		
- Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (Control de la coproducció).		
- Supervisió conjunta del progrés en projectes grupals (Control de la coproducció).		
- Clarificació de dubtes mitjançant fonts complementàries o discussions (Reparació de la comprensió).		
- Revisió autònoma i correcció d'errors d'estil, registre o gramàtica detectats posteriorment (Reparació de la producció).		
- Solució d'incoherències en la conversa a través de clarificacions i ajustaments (Reparació de la producció i coproducció).		
- Revisió conjunta del text final per detectar incoherències i incorporar suggeriments per part del grup o del professor (Reparació de la coproducció).		

Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Síntesi i explicació d'informació en textos més complexos. Identificació d'idees principals i secundàries. Reformulació de continguts amb sinònims i adaptació del registre segons l'interlocutor.	2 (<i>Always Learning</i>) 4 (<i>Health Kicks</i>) 6 (<i>Off to Work</i>) Les activitats de mediació i resum de textos informatius, gràfics o entrevistes permeten reformular i explicar continguts per a tercers.	Cada trimestre.
- Explicació detallada de conceptes per transmetre conceptes més complexos amb estructures clares i exemples adaptats. Comparació i contrast d'idees per aclarir significats.		
- Facilitació activa de diàlegs. Moderació de discussions senzilles ajudant a superar malentesos. Explicació de matisos culturals o lingüístics que afectin la comprensió.		
- Ús d'estratègies de mediació més avançades com la síntesi i adaptació de la informació a les necessitats de l'interlocutor o la comparació i contrast d'idees o conceptes per facilitar la comprensió.		
Funcions comunicatives adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: descriure fenòmens i esdeveniments; donar instruccions i consells; narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, descriure estats i situacions presents i expressar successos futurs i prediccions a curt, mitjà i llarg termini; expressar emocions; expressar l'opinió; expressar argumentacions; reformular, presentar les opinions dels altres i resumir.		
- Inici, participació i manteniment de diàlegs sobre temes d'interès personal o acadèmic.	Totes les unitats (1-6)	Cada trimestre.
- Ús de vocabulari i expressions formals per contribuir a debats i discussions col·laboratives.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Presentació formal de temes acadèmics o d'interès general amb detall, fluïdesa, correcció, cohesió i coherència.	Treballades transversalment en les seccions <i>Speaking</i> i <i>Writing</i> : redaccions (opinions, informes, ressenyes), debats i monòlegs.	
- Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates instruccions, ordres i consells.		
- Ús d'expressions i d'un vocabulari més ampli per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; comunicar emocions i preferències amb detall i matisos emocionals.		
- Expressió d'idees, defensa de punts de vista i argumentació d'opinió i justificacions més complexes i sòlides amb exemples sobre temes quotidians i acadèmics.		
- Enunciació d'esdeveniments i successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini.		
- Ús de formes verbals i estructures per narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, presents i futurs amb coherència.		
- Reformulació d'idees, presentació les opinions dels altres; sintetització d'informació o parafraseig idees amb precisió.		
- Ús de matisos lingüístics per manifestar opinions incertes i dubtes, hipòtesis i suposicions.		
Models contextuais i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context, organització i estructuració segons el gènere i la funció textual.		
- Anàlisi avançada de contextos discursius. Identificació d'intencions comunicatives complexes (editorials, assaigs formals).	1 (<i>Hit the Road</i>)	Cada trimestre.

- Producció de gèneres discursius acadèmics. Redacció d'assaigs argumentatius, informes detallats i articles.	2 (Always Learning) 3 (City Life) 5 (What's On?) 6 (Off to Work) Producció de textos acadèmics (articles, assaigs, informes, correus formals) i textos informatius i d'opinió segons gèneres i registres.	
- Ús de funcions textuais complexes: argumentació avançada amb matisos.		
- Estructuració i cohesió textual en textos extensos. Ús adequat de connectors i marcadors discursius.		
- Adaptació completa al registre i al gènere discursiu. Diferència entre registres formals i informals segons l'audiència.		
Unitats lingüístiques i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, la quantitat i la qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, les relacions lògiques.		
- Desenvolupament d'arguments i discursos analítics sobre conceptes abstractes amb ús de tecnicismes (ciència, economia) i llenguatge figurat. Oracions de relatiu: <i>who / whom</i>, elisió del pronom, verbs amb preposició.	1 (Hit the Road) 2 (Always Learning) 3 (City Life) 4 (Health Kicks) Desenvolupamen	Cada trimestre.
- Producció d'expressions numèriques i estadístiques aplicades a contextos acadèmics (<i>The data shows an increase of 15 %</i>).		
- Realització d'anàlisis detallades i valoracions en contextos acadèmics utilitzant adjectius per descriure idees complexes o conceptes elaborats. Ús d'adjectius abstractes (<i>innovative, captivating</i>, etc.) i composts (<i>well-designed, poorly-organized</i>).		

- Ús inicial de metàfores o expressions simbòliques relacionades amb l'espai. (<i>We are moving in the right direction</i> o <i>The ideas are closely connected</i>).	t de les estructures verbals i sintàctiques clau (perfects, condicionals, veu passiva, relatius) en contextos comunicatius reals.	
- Domini de totes les seqüències temporals senzilles i afiançament dels temps més complexos com, per exemple, el passat perfecte, el present perfecte continu, el futur perfecte o les oracions condicionals mixtes. Expressions de durada i marcadors temporals avançats (<i>by the time, no longer, recently</i>).		
- Domini progressiu de l'afirmació, negació, interrogació i exclamació en estructures gramaticals més complexes en contextos acadèmics i argumentatius.		
- Ús de preguntes negatives per expressar sorpresa o dubte (<i>Didn't you know about the meeting?</i>). Formulació de preguntes i exclamacions reflexives i crítiques: <i>How can society effectively address climate change?</i> o <i>What a groundbreaking discovery for this field!</i>		
- Consolidació de l'ús de connectors més avançats; introducció de condicionals més complexos per a hipòtesis i conseqüències.		
Lèxic comú i especialitzat d'interès per a l'alumne relatiu a temps i espai; estats, esdeveniments i esdeveniment; activitats, procediments i processos; relacions personals, socials, acadèmiques i professionals; educació, treball i emprenedoria; llengua i comunicació intercultural; ciència i tecnologia; història i cultura; com també estratègies d'enriquiment lèxic (derivació, famílies lèxiques, polisèmia, sinonímia, antonímia, etc.)		
- El temps i l'espai, per exemple, <i>prehistoric, over the past year, for the first time, packed, landscape, industrial zone</i>.	Totes les unitats (1–6)	Cada trimestre.
- Els estats, esdeveniments i fets (ampliació de vocabulari sobre estats mentals i físics; fets d'actualitat, etc.), per exemple: <i>thrilled, amazed, upset, climate crisis, migration issues, environmental concerns</i>, etc.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Activitats, procediments i processos (activitats acadèmiques i professionals; procediments i introducció a processos tecnològics i científics), per exemple, <i>improve, increase, drop, rise, to measure, research, scientific achievement</i>, etc.	camp lèxic específic: viatges, educació, ciutat, salut, entreteniment i món laboral, d'acord amb els temes del curs.	
- Relacions personals, socials, acadèmiques i professionals, per exemple, <i>toddler, stepfather, have an argument, management, feedback, assignment, collaborate, manage</i>, etc.		
- L'educació, treball i empenedoria, per exemple, <i>degree, career lecture, grade, scholarship, gap year, part-time job, well-paid, salary, business plan</i>, etc.		
- Llengua i comunicació intercultural, per exemple, <i>fluency, culture shock, mother-tongue, bilingual, cultural diversity, stereotypes</i>, etc.		
- La ciència i la tecnologia, per exemple, <i>artificial intelligence, greenhouse gases, ecosystem, electric cars, landslide, flood</i>, etc.		
- La història i la cultura, per exemple, <i>globalization, civilization, empire, heritage, ancient ruins, medieval, industrial revolution, colonization, independence, cultural exchange</i>, etc.		
- Estratègies avançades d'enriquiment lèxic: derivació, famílies lèxiques, polisèmia, sinonímia, antonímia, etc., p. ex., <i>predict – prediction – predictable; big – enormous – significant; bank (financial institution, river bank), drive (to operate a vehicle, motivation)</i>.		
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons. Alfabet fonètic bàsic.		
- Pronunciació i discriminació correcta de sons consonàntics, diftongs i sons vocàlics complexos.	Totes les unitats (1-6)	Cada trimestre.

- Discriminació i producció correcta de vocals llargues i curtes com les parelles mínimes /ɪ/ vs /i:/, /ʊ/ vs /u:/, /e/ vs /æ/. Producció precisa de vocals centrals i neutres: /ə/ en paraules multisil·làbiques (<i>comfortable, banana</i>).	Pràctica específica de pronúncia i entonació en seccions <i>Pronunciation Practice</i> i <i>Video Communication</i> , amb enfocament funcional.	
- Identificació dels símbols fonètics més importants.		
- Patrons d'entonació en contextos acadèmics, formals i interculturals. Ús efectiu de l'entonació per ressaltar arguments o expressar significats implícits com la ironia, el sarcasme, l'entusiasme o la sorpresa. Control del ritme, la pausa i l'entonació en presentacions formal.		
- Expressió d'emocions i intencions complexes, per exemple, sorpresa i entusiasme (<i>Oh, that's amazing!</i>), dubte (<i>Are you sure about that?</i>), sarcasme (<i>Oh, great...</i>), acord i desacord (<i>I completely disagree!</i>).		
- Exposició i comprensió d'un espectre més ampli de varietats lingüístiques, per exemple, el registre col·loquial, el familiar i altres varietats dialectals més freqüents.		
Convencions ortogràfiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Domini de la puntuació expressiva (punt i coma, guions llargs, etc.) per donar èmfasi.	Totes les unitats (1-6) Revisió i correcció ortogràfica en redaccions i activitats digitals	Cada trimestre.
- Revisió rigorosa de coherència ortogràfica en textos acadèmics i formals.		
- Correcció d'errors subtils, com homòfons o contraccions mal aplicades.		
- Interpretació crítica de textos multimodals complexos amb gràfics, esquemes i taules.		

- Relació entre els formats visuals i l'estratègia persuasiva o acadèmica del text.	(<i>Writing Practice</i> i <i>Grammar Lab</i>).	
Convencions i estratègies conversacionals, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir i parafrasejar, col·laborar, negociar significats, detectar la ironia, etc		
- Ús d'expressions formals i informals segons el context per saludar i iniciar la conversa (per exemple, <i>It's a pleasure to meet you, How's it going?</i>). Preguntes per aprofundir (per exemple, <i>Could you elaborate on that?, Why do you think so?</i>). Tancaments formals i informals (per exemple, <i>Thank you for your time, Let's catch up soon</i>).	1 (<i>Hit the Road</i>) 3 (<i>City Life</i>) 5 (<i>What's On?</i>) 6 (<i>Off to Work</i>) S'integren en activitats de <i>Speaking Exam Practice</i>, jocs de rol, entrevistes i debats guiats.	Cada trimestre.
- Frases més sofisticades per prendre i cedir la paraula (per exemple, <i>May I interrupt for a moment?, I'd like to add something here</i>).		
- Ús d'expressions amb més detalls (per exemple, <i>Could you clarify your point about...?, What I'm trying to say is...</i>).		
- Reformulació avançada (per exemple, <i>Let me put it in another way, What I'm saying is...</i>).		
- Ús de connectors bàsics per establir similituds i diferències: <i>Both... and..., Although, In contrast</i>. Frases senzilles per expressar opinions: <i>This is similar to o This is different because</i>.		
- Frases per sintetitzar idees complexes (per exemple, <i>To summarize, In conclusion</i>).		
- Expressions per negociar tasques (per exemple, <i>How about we split this part?, Could you take care of...?</i>).		

- Frases per aclarir significats, verificar la comprensió o proposar ajustos: <i>What do you mean by...?, So, are you saying that...?, I think it would be clearer if we said...</i>		
- Expressions per detectar o reaccionar a la ironia: <i>Are you joking?, Oh i didn't catch that at first</i>. Frases que mostren ironia. <i>This is just the BEST day ever</i> (quan és un dia dolent).		
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies de cerca i selecció d'informació i curació de continguts: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, mediateques, etiquetes en la xarxa, recursos digitals i informàtics, etc.		
- Ús de diccionaris i recursos avançats: diccionaris monolingües avançats. Recerca en bases de dades i articles acadèmics senzills.	2 (Always Learning) 4 (Health Kicks) 6 (Off to Work) Treballat en projectes de <i>Life Skills</i> i <i>Writing Tasks</i> que impliquen recerca, resum i citació d'informació.	Cada trimestre.
- Ús de tecnologies avançades per a la presentació de continguts: eines d'edició vídeos, de creació d'infografies avançades o informes visuals.		
- Estratègies avançades de recerca i selecció d'informació: identificació de biaixos en les fonts o comparació entre fonts per validar la informació trobada.		
- Selecció, classificació i reestructuració d'informació trobada en diferents formats.		
- Creació de contingut original basat en la informació trobada. Redacció de textos acadèmics amb referències a les fonts utilitzades.		
Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: eines per al tractament de dades bibliogràfiques i recursos per evitar el plagiat		
- Elaboració de cites més complexes: integració de cites en el format MLA o APA senzill.	2 (Always Learning) 6 (Off to Work)	Primer i Tercer trimestre.
- Introducció a l'ús d'eines per crear bibliografies.		

- Avaluació de fonts segons drets d'autor i llicències. Identificar si una imatge, vídeo o text es pot utilitzar segons la llicència.		
Eines analògiques i digitals per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita, multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, col·laboració i cooperació educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives, etc.) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües detallats, revistes i llibres acadèmics senzilles, gràfics informatius, guies d'estructuració de textos, guies de revisió estilística, etc.	Totes les unitats (1-6) Ús sistemàtic de <i>Digital Extra</i> (vídeos, podcasts, activitats autocorrectives) i plataformes col·laboratives (My Burlington).	Cada trimestre.
- Ús d'eines digitals avançades com plataformes de notícies i contingut acadèmic, audiollibres i pòdcasts acadèmics, eines per a textos acadèmics, aplicacions per a presentacions avançades o enregistrament de pòdcasts.		
- Participació activa en aules virtuals per a debats acadèmics: fòrums i discussions escrites o interaccions orals enregistrades.		
- Participació en plataformes de treball col·laboratiu avançat per gestionar projectes. Entorns virtuals per projectes internacionals com eTwinning.		
- Interacció multimodal en contextos acadèmics. Elaboració de vídeos, pòdcasts o infografies de forma col·laborativa.		
B. PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb un alt grau d'autonomia, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta superant les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
- Ús autònom d'estratègies de compensació. Emprar gests o reformular frases para superar llacunes lèxiques, per exemple: <i>Can you hand me that... um... thing you write with?</i>	Totes les unitats (1-6)	Cada trimestre.

- Parafraseig avançat. Reformulació d'idees amb vocabulari temàtic, per exemple: <i>The law protects animals by... ensuring they are not harmed.</i>	Activitats orals guiades i intercanvis comunicatius promouen la fluïdesa, l'ús de parafraseig i la reformulació espontània.	
- Autocorrecció avançada: <i>I went to the shop yesterday, no wait, it was the day before.</i>		
- Ús d'omplidors o paraules crossa més complexes com, per exemple, <i>I mean, right?, You know.</i>		
Estratègies per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
- Ús autònom d'eines lingüístiques (diccionaris digitals, corpus lingüístic, traductors en línia, etc.).	2 (Always Learning) 4 (Health Kicks) 6 (Off to Work) Reflexió sobre estructures gramaticals i lèxiques mitjançant traduccions inverses i comparacions	Cada trimestre.
- Organitzar i emprar lèxic especialitzat que inclogui expressions idiomàtiques i llenguatge tècnic segons les àrees d'interès.		
- Producció creativa en diferents registres: textos argumentatius que requereixin estructures avançades i vocabulari ric; debats o simulacions que requereixin adaptar el registre segons el context (formal/informal).		
- Desenvolupament fonològic avançat: comparar diferències sonores i de pronúncia entre dialectes o varietats lingüístiques.		
- Mediar lingüísticament: traduir i parafrasejar idees complexes entre llengües, facilitant la comunicació i destacant diferències culturals i lingüístiques.		

- Reflexió i autoavaluació de l'aprenentatge: estratègies de millora per corregir errors comuns, basant-se en la retroacció i l'autoanàlisi. Ús d'eines tecnològiques (apps de vocabulari o anàlisi textual) per optimitzar l'aprenentatge autònom.	amb català.	
Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció.		
- Disseny de rúbriques personalitzades per a l'autoavaluació i coavaluació, adaptades als objectius específics de cada activitat.	Totes les unitats (1-6). Implementació de rúbriques d'avaluació	Cada trimestre.
- Ús autònom d'estratègies d'autoreparació, com l'autocorrecció de textos escrits amb ajuda de recursos lingüístics avançats mitjançant correctors gramaticals en línia o diccionaris i traductors avançats.		
- Ús d'eines digitals avançades com programari d'anàlisi de textos o plataformes interactives, per avaluar i millorar l'aprenentatge.		
- Aplicació d'estratègies de reflexió personal per comprendre el propi procés d'aprenentatge i establir objectius de millora per al futur.		
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).		
- Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació. La claredat i significat. Sol·licitud d'ajuda o aclariments. Expressió de dificultats o dubtes.	2 (Always Learning), 6 (Off to Work) Discussions metalingüístiques	Cada trimestre.
- Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la llengua amb termes com, subjecte, objecte, col·locació, oracions condicionals, veu passiva, o expressions: «Quina diferència hi ha entre aquestes dues paraules?», o «Com es pronuncia això correctament?»		

- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir la reflexió sobre l'aprenentatge: habilitats, fortaleces, debilitats. Expressions: «Quina és la millor manera de practicar l'expressió oral?».	sobre tipologies textuais, ús de connectors i registre formal/informal.	
- Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir de la reflexió sobre les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge): motor de cerca, recurs, eina en línia, col·laboració, compartició, alfabetització digital. Expressions: «Com puc trobar informació sobre aquest tema?» o «Podem utilitzar una eina en línia per treballar junts?».		
Comparació sistemàtica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		
- Identificació d'estratègies per reconèixer patrons lingüístics que ajudin a comprendre i aprendre vocabulari o estructures d'altres llengües. (cognats, prefixos i sufixos comuns, estructures sintàctiques, arrels comunes, etc.).	3 (City Life) 5 (What's On?) Anàlisi d'anglicismes i expressions d'ús internacional dins els àmbits de cultura urbana i mitjans de comunicació.	Segon i tercer trimestre.
- Reflexió sobre les relacions entre llengües (origen, influència històrica o contacte cultural) per entendre millor les similituds i diferències entre idiomes i les seves cultures associades.		
C. INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i entesa entre pobles, com a facilitadora de l'accés a altres cultures i altres llengües i com a eina de participació social i d'enriquiment personal		
- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	1 (Hit the Road)	Cada trimestre.

- Aprenentatge de vocabulari específic relacionat amb costums i tradicions per fomentar una millor comprensió entre cultures.	3 (City Life) 6 (Off to Work) Promoció de valors d'obertura i curiositat mitjançant textos i vídeos culturals sobre diversitat social i laboral.	
- Pràctica de comunicacions orals i escrites per participar activament en discussions sobre diversitat cultural i intercanvi d'idees.		
- Desenvolupament de l'hàbit de consultar fonts internacionals (articles, llibres, programes audiovisuals) per ampliar coneixements sobre altres cultures i llengües.		
- Ús d'estratègies de flexibilitat i adaptació per interactuar eficaçment en contextos multiculturals, promovent el respecte i la cooperació.		
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera, com també per conèixer informacions culturals dels països on es parla la llengua estrangera.		
- Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	2 (Always Learning), 5 (What's On?) Projectes de <i>Cultural Interaction</i> i debats sobre cultura juvenil global (cinema, música, xarxes).	Primer i tercer trimestre.
- Ús de mitjans tecnològics i plataformes internacionals per establir comunicacions significatives i dur a terme projectes col·laboratius multiculturals.		
- Investigació i comprensió crítica de les realitats culturals dels països on es parla la llengua estrangera, analitzant-ne les implicacions socials i històriques.		
- Pràctica de l'anàlisi reflexiva en contextos interculturals per enriquir la pròpia perspectiva i fomentar una comunicació respectuosa i efectiva.		
Aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, normes, creences i actituds; estereotips i tabús; llenguatge no verbal; història, cultura i comunitats; relacions interpersonals i processos de globalització en països on es parla la llengua estrangera.		

- Reflexió sobre els valors, creences i actituds culturals, incloent-hi els estereotips i tabús, per promoure una comunicació respectuosa i informada.	Totes les unitats (1-6) Enfocament transversal: totes les unitats inclouen un component cultural i de mediació intercultural.	Cada trimestre.
- Anàlisi de les convencions socials i normes de cortesia per entendre els registres lingüístics adequats en diferents contextos culturals.		
- Observació del llenguatge no verbal i la seva relació amb la història i la cultura de les comunitats, com també els impactes de la globalització en les pràctiques sociolingüístiques.		
- Estudi dels costums, rituals i institucions de les societats on es parla la llengua estrangera, com també la seva influència en les relacions interpersonals.		
Estratègies per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		
- Reflexió crítica sobre la influència de factors històrics, socials i econòmics en la diversitat lingüística i cultural.	1 (<i>Hit the Road</i>) 3 (<i>City Life</i>) 4 (<i>Health Kicks</i>) Vinculades als ODS (viatges sostenibles, salut i qualitat de vida, ciutats sostenibles).	Cada trimestre.
- Formulació de propostes o alternatives per abordar desafiaments interculturals, integrant valors ecosocials com la sostenibilitat, la solidaritat i el respecte per la diversitat.		
- Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials virtuals.		
Estratègies de detecció, rebuig i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		

- Anàlisi de textos, discursos o comportaments per identificar usos discriminatoris explícits o implícits.	2 (Always Learning) 5 (What's On?) Anàlisi crítica d'expressions, estereotips i llenguatge no inclusiu en textos mediàtics i de xarxes socials.	Primer i tercer trimestre.
- Creació de campanyes de conscienciació que ajudin a prevenir l'ús del llenguatge discriminatori en l'entorn escolar, social o digital.		
- Reflexió sobre l'impacte positiu de l'ús del llenguatge inclusiu i no discriminatori en el desenvolupament d'una societat més equitativa i cohesionada.		

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació

formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació

formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències demostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu
S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític
Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge
Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Metodologies inductives i manipulatives
S'ofereixen experiències pràctiques, resolució de problemes reals per tal que l'alumnat descobreixi conceptes i processos a partir de l'experiència, i no només de la transmissió.

Lectura

La lectura comprensiva i crítica és un recurs transversal que potencia el pensament reflexiu.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

Auxiliar de conversa

Aquest curs disposarem d'una auxiliar de conversa dels EUA des de l'Octubre fins a Maig a mitja jornada. Aquesta auxiliar donarà contingut culturals i orals als alumnes amb els professors a l'aula.

Programa EOIES

Dirigit a 4t ESO i batxillerat. El programa EOIES constitueix una oportunitat especialment beneficiosa per a l'alumnat, atès que els permet obtenir, durant l'etapa d'ESO i Batxillerat, una certificació oficial que acredita el seu nivell de competència en llengua anglesa.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permet conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i

aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
NIVELL	1r trimestre	2n trimestre	3r trimestre
2n Batx	Tallers lingüístics i culturals Burlington		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continuat** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

Els alumnes de 2n de batxillerat que aprovin la primera i la segona avaluació o la segona avaluació de l'actual curs AMB UNA NOTA DE 5 o SUPERIOR hauran aprobat l'anglès de curs pendent.

Si NO aproven la segona avaluació amb un 5 o més els alumnes faran UNA PROVA de recuperació al començament del 3r trimestre on s'examinaran de tots els continguts. La prova serà competencial i molt pareguda al material proporcionat als alumnes per preparar la prova.

Els alumnes tendran un classroom de pendents on disposaran de material orientatiu per ajudar-los a preparar la prova que hauran de superar. Els professors del curs actual resoldran tots els dubtes i ajudaran als alumnes amb les tasques.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Alemany	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

1r ESO		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	CA 1.1 Interpretar i analitzar el sentit global i la informació específica i explícita de texts orals, escrits i multimodals breus i senzills sobre temes freqüents i quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, propis dels àmbits de les relacions interpersonals, de l'aprenentatge, dels mitjans de comunicació i de la ficció expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports.	1-7

	(Lesen & Hören)	
	CA 1.2 Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada les estratègies i coneixements més adequats en situacions comunicatives quotidianes per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels texts; interpretar elements no verbals; cercar i seleccionar informació. (Lesen & Hören)	1-7
CE 2 Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent, missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	CA 2.1 Expressar oralment texts breus, senzills, estructurats, comprensibles i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians i freqüents, de rellevància per als alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar i informar sobre temes concrets, en diferents suports, utilitzant de forma guiada recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació i control de la producció. (Sprechen)	1-7
	CA 2.2 Organitzar i redactar texts breus i comprensibles amb claredat, coherència, cohesió i adequació a la situació comunicativa proposada, seguint pautes establertes, a través d'eines analògiques i digitals, sobre assumptes quotidians i freqüents de rellevància per als alumnes i pròxims a la seva experiència. (Schreiben)	1-7
	CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada coneixements i estratègies per planificar, produir i revisar texts comprensibles, coherents i adequats a les intencions comunicatives, a les característiques contextuais i a la	1-7

	tipologia textual, usant amb ajuda els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i les necessitats de cada moment, tenint en compte la persona a qui va dirigit el text. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	CA 3.1 Planificar i participar en situacions interactives breus i senzilles sobre temes quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, a través de diversos suports basant-se en recursos com ara la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal, i mostrant empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. (Sprechen)	1-7
CE 4 Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	CA 4.1 Inferir i explicar texts, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i interès per participar en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn pròxim, basant-se en diversos recursos i suports. (Lesen & Hören)	1-7
	CA 4.2 Aplicar, de forma guiada, estratègies que ajudin a crear ponts i facilitin la comprensió i producció d'informació i la comunicació, adequades a les intencions comunicatives, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment. (Mediation)	1-7

CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	CA 5.1 Comparar i contrastar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben)	1-7
	CA 5.2 Utilitzar i diferenciar els coneixements i estratègies de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el reforç d'altres participants i de suports analògics i digitals. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben)	1-7
	CA 5.3 Identificar i registrar, seguint models, els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant de forma guiada les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i progressar en l'aprenentatge, realitzant activitats d'autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. (Portfolio)	1-7
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	CA 6.1 Actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici o estereotip en contextos comunicatius quotidians. (Atenció i participació)	1-7

	CA 6.2 Acceptar i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera com a font d'enriquiment personal, mostrant interès per compartir elements culturals i lingüístics que fomentin la sostenibilitat i la democràcia. (Atenció i participació)	1-7
	CA 6.3 Aplicar, de forma guiada, estratègies per explicar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Atenció i participació)	1-7

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

1r ESO		
SABERS BàsICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		

-Comprensió de l'error com a eina d'aprenentatge. Acceptació de la correcció externa com a oportunitat de millora.	1-7	TOTS
-Coneixement i ús d'estratègies senzilles de reparació lingüística com la repetició, la consulta de material visual, ús de senzills, demanda de confirmació, etc.	1-7	TOTS
-Reconeixement dels propis progressos amb suport de docents o companys	1-7	TOTS
-Adopció d'una actitud positiva envers l'aprenentatge.	1-7	TOTS
-Desenvolupament de l'autoconfiança en l'ús de la llengua.	1-7	TOTS
Estratègies bàsiques per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació		
- Identificació d'objectius senzills en tasques lingüístiques per definir què es vol comunicar (p. ex. escriure una invitació o explicar una rutina) (planificació de la producció).	1-7	TOTS
Estratègies d'execució.	1-7	
- Aplicació d'estratègies com l'escolta activa, lectura lenta, subratllar paraules clau o ús d'imatges per comprendre missatges senzills (execució de la planificació).	1-7	TOTS
- Construcció de frases senzilles amb estructures bàsiques a partir de models treballats abans (execució de la producció)	1-7	TOTS
-Creació col·laborativa de frases curtes de forma coordinada per mantenir la coherència del text (execució de la coproducció).	1-7	TOTS

Estratègies de control		
-Relectura o repetició de frases per detectar errors en paraules o frases senzilles i assegurar la claredat del missatge (control de la producció).	1-7	TOTS
Estratègies de reparació		
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	1-7	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permetin detectar i col·laborar en activitats mediació situacions quotidianes senzilles		
- Facilitació d'interaccions senzilles per transmetre informació bàsica entre persones en converses quotidianes senzilles. Control de la comprensió mitjançant preguntes o repetició de la informació.	1-7	TOTS
Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar, acomiadar se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i emocions bàsiques; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs.		
- Expressions bàsiques per començar i acabar interaccions simples (Guten Tag!).	1-7	TOTS
- Ús d'adjectius comuns i frases simples per descriure objectes, llocs i persones, per exemple, el color, la mida, el lloc, etc.	1-7	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Ús d'estructures simples per indicar esdeveniments en el temps: p. ex., els moments del dia, hora, data, mesos...	1-7	TOTS
- Ús d'estructures simples per indicar posicions bàsiques d'objectes, persones en l'espai: p. ex. sobre, a sota, davant, darrere.	6	TERCER
- Ús d'estructures simples per demanar i intercanviar informació quotidiana i necessitats immediates: p. ex., els horaris, els preus, el lloc, etc.	1-7	TOTS
- Ús d'expressions senzilles per expressar el gust o l'interès i emocions bàsiques: p. ex. som feliç o estic trist...	4	TERCER
- Ús de formes verbals bàsiques per descriure estats i situacions presents senzilles: p. ex. som gran, visc a Palma, tenc vuit anys.	1-3	TERCER
Models contextuais i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, i la funció textual.		
-Reconeixement del context. Identificació dels participants principals en texts senzills (p. ex., una carta personal o una descripció).	1-7	TOTS
-Els gèneres discursius bàsics: cartes personals, notes breus, missatges senzills a través d'aplicacions de missatgeria o correus electrònics breus.	1-7	TOTS
-Identificació de la funció textual: salutacions, peticions senzilles, descripcions bàsiques.	1-7	TOTS

-Organització de textos a partir de models bàsics com, per exemple, estructura d'una carta (Estimat..., fins aviat).	2-7	TOTS
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i exclamació, relacions lògiques bàsiques.		
- Identificació i ús de substantius i adjectius per expressar propietats bàsiques de persones, objectes i llocs (p. ex., der Ball ist blau und rot, meine Stadt ist schön, o.ä).	2-7	TOTS
- Vocabulari bàsic sobre colors, formes i característiques físiques.	2-7	TOTS
- Expressió de la quantitat: singular/plural, nombres cardinals, pronoms indefinits ein/kein, adverbis bàsics (ein bisschen, viel).	2-7	TOTS
-Ús d'estructures senzilles com ich bin gut/schlecht in Mathe, ich spreche sehr gut Katalanisch.	2-7	TOTS
- Ús d'adverbis i preposicions de lloc bàsiques, aïllades o expressions memoritzades obviant qüestions gramaticals complexes (p. ex. hier, rechts, links, oben, unten, in der Mitte, in der Schule, zu Hause, in/aus + nom de lloc).	2-7	TOTS
- Ús d'expressions amb dies de la setmana, parts del dia, mesos, estacions, hores, etc. (p. ex., am Montag, im Juli, im Winter, in der Nacht, Viertel vor acht bzw. um Viertel vor acht...).	1-7	TOTS
- Ús d'adverbis i preposicions bàsiques (p. ex., ich habe noch drei Stunden Schule, ich bin gleich/bald fertig, bis Montag!).	1-7	TOTS
- Ús del Präsens de verbs regulars i irregulars més comuns i amb canvi vocàlic (ich mache Sport, sie läuft gerne, du weißt das nicht?), fórmules bàsiques de futur amb adverbis o	1-7	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

expressions temporals (Ich habe morgen zwei Stunden Sport, ich spiele am Wochenende Volleyball).		
- Tipus d'oracions i les seves estructures més habituals: oracions afirmatives bàsiques (p. ex. Ich bin 13 Jahre alt, ich habe einen Bruder...), tipus d'oracions interrogatives (p. ex. wann spielst du am Montag Tennis?, spielst du am Montag Tennis? i exclamacions simples (p. ex. super!, willkommen!). La negació en alemany: nein, nicht, kein (Kommst du? Nein; ich bin nicht Lukas; ich habe keine Lust).	1-7	TOTS
- Conjugació de verbs habituals en present i la seva posició dins l'oració.	1-7	TOTS
- Expressió de relacions lògiques amb connectors bàsics (und, auch, oder, aber).	1-7	TOTS
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a la identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana, salut i activitat física, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de l'informació i la comunicació.		
- Vocabulari per descriure informació bàsica sobre un mateix i altres: Name, Wohnort, Herkunft, Alter, Adresse, Telefonnummer, Aussehen...	1	PRIMER
- Termes per establir relacions familiars i d'amistat: Mutter, Vater, Freunde, Lehrer...	4	SEGON
- Expressions per saludar, presentar-se i preguntar sobre altres persones: Hallo, wie geht's? Wie heißt du?...	2	PRIMER
- Noms de llocs comuns: Schule, Park, Supermarkt, Bibliothek...	2-7	TOTS
- Activitats recreatives habituals: Fußball, singen, schwimmen...	3	PRIMER

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Vocabulari bàsic sobre música, esports i aficions: Musik hören, Fußball spielen, malen, Karate machen, gern/nicht gern...		
- Elements comuns en situacions quotidianes: Hausaufgaben, Uhrzeit, Freizeit, Wochenende, zu Mittag essen...	2-7	TOTS
- Verbs simples per descriure activitats físiques: laufen, schwimmen...	5	TERCER
- Dispositius i el seu ús quotidià: PC/Laptop, Handy, Tablet, WLAN...	2-7	
- Vocabulari relacionat amb assignatures: Mathematik, Kunst, Lieblingsfach, Lieblingslehrerin, Mathelehrer...	2	PRIMER
- Conceptes temporals: heute, morgen, am Montag, im Juli, im Sommer...	1-7	TOTS
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Introducció, reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics de la nova llengua (abecedari, vocals i vocals amb Umlaut, consonants i combinacions més comuns (-sch, -sp, -st, -ei, -ie).	1-7	TOTS
- Introducció, reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics de la nova llengua (abecedari, vocals i vocals amb Umlaut, consonants i combinacions més comuns (-sch, -sp, -st, -ei, -ie).	1-7	TOTS
- Introducció a l'accent prosòdic (Wortakzent), generalment a la síl·laba arrel (fah·ren, Mar·tin, Han·dy).	1-7	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Introducció a l'accentuació de la frase o Satzakzent (Musik hören - Ich höre Musik - Ich möchte Musik hören).	1-7	TOTS
- Entonació adequada (Satzmelodie) en frases afirmatives, negatives i interrogatives bàsiques, p. ex. descendent en oracions afirmatives i ascendent en oracions interrogatives de Ja/Nein-Frage.	1-7	TOTS
- Patrons d'entonació d'emocions bàsiques: sorpresa (Wie bitte?), alegria (Super!) o disgust (Schade!).	1-3	PRIMER
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Ús de majúscules (noms propis, dies de la setmana, mesos, inicis de frases).	1-7	TOTS
- Puntuació bàsica (punt final, comes, interrogants, exclamacions).	1-7	TOTS
- Correcció d'errors freqüents en paraules senzilles.	1-7	TOTS
- Identificació de formats visuals senzills com cartells, menús o notes informatives.	1-7	TOTS
- Relació entre intenció comunicativa i disseny visual (ex. un cartell persuasiu amb colors vius o una nota informativa amb estructura clara).	1-7	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Fórmules per saludar i iniciar converses en contextos informals (Hallo! Wie geht's?) o en contextos formals (Guten Tag, wie geht es Ihnen?, Wie heißen Sie).	1-7	TOTS
- Fórmules de comiat en contextos informals (Bis später!) i formals (Auf Wiedersehen!, Bis bald!).	1-7	TOTS
- Expressions bàsiques per intervenir o donar pas a algú (Darf ich sprechen?). Respostes breus (Ja, natürlich. Das ist einfach!). Gestos o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn.	1-7	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques de cerca d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
-Coneixement de recursos físics de cerca d'informació: diccionaris bilingües senzills, llibres de consulta amb imatges o biblioteques escolars com a punt de recerca.	1-7	TOTS
-Identificació de recursos digitals inicials: diccionari en línia i recursos multimèdia senzills com aplicacions senzilles per practicar vocabulari, vídeos educatius o jocs interactius.	1-7	TOTS
-Estratègies de recerca d'informació: identificació de paraules clau.	1-7	TOTS
-Estratègies bàsiques de recerca i accés a informació.	1-7	TOTS
- Organització elemental de la informació trobada: llistes o esquemes visuals senzills.	1-7	TOTS
Identificació de l'autoria en fonts simples: nom de l'autor en llibres, articles o recursos en línia.		
- Identificació de l'autoria en fonts simples: nom de l'autor en llibres, articles o recursos en línia.	1-7	TOTS

-Respecte per l'autoria en treballs bàsics: inclusió del títol i l'autor d'una font en presentacions o treballs senzills.	1-7	TOTS
Eines analògiques i digitals bàsiques per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris bilingües senzills, targetes visuals, llibres adaptats amb suport visual o gràfics, esquemes senzills, models de texts guiats, etc.	1-7	TOTS
- Introducció a l'ús d'eines digitals senzilles: aplicacions d'aprenentatge de vocabulari, vídeos o àudios amb suport visual, diccionaris digitals senzills, jocs interactius de comprensió, aplicacions de pràctica oral o d'enregistrament de veu, jocs interactius, etc.	1-7	TOTS
- Participació inicial en plataformes virtuals senzilles. - Iniciació a l'ús d'eines col·laboratives bàsiques.	1-7	TOTS
- Iniciació a l'ús d'eines col·laboratives bàsiques.	1-7	TOTS
- Ús de recursos multimodals senzills: visualització de vídeos curts amb suport de subtítols.	1-7	TOTS
PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment a una necessitat comunicativa bàsica i concreta de manera comprensible, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

-Ús de gests i expressions no verbals (assenyalar objectes o indicar accions) per complementar els missatges.	1-7	TOTS
Inferència del significat de paraules desconegudes a partir del context o per la seva forma (paraules internacionals).	1-7	TOTS
-Aprenentatge memorístic d'expressions útils (de la vida quotidiana, etc.) i plantilles bàsiques..	1-7	TOTS
- Expressions bàsiques per demanar ajuda o clarificació.	1-7	TOTS
Estratègies bàsiques per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.	1-7	
-Reconeixement de cognats. Paraules similars amb el mateix significat: família (cat./cast.), family (ang.), famille (fr.), Familie (al.).	1-7	TOTS
-Ús guiat d'eines lingüístiques com diccionaris digitals.	1-7	TOTS
- Memorització de vocabulari bàsic mitjançant llistes, targetes de memòria o altres eines visuals per organitzar el lèxic per temes (família, menjar, nombres, etc.).	1-7	TOTS
- Relacionar patrons sonors similars i senzills de L2 amb L1.	1-7	TOTS
- Ús de patrons i repetició de paraules i frases per facilitar la retenció de L2.	1-7	TOTS

Lèxic i expressions d'ús comú per comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).	1-7	TOTS
Expressions i lèxic d'ús comú sobre la comunicació i la llengua (p. ex. parlar, escoltar, entendre, escriure, verb, nom, singular, plural o expressions com Què vol dir...?, Em pots ajudar? o No ho entenc)	1-7	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú sobre l'aprenentatge: aprendre, estudiar, corregir, error, correcte i expressions senzilles.	1-7	TOTS
-Lèxic i expressions d'ús comú sobre les eines de comunicació i aprenentatge (p. ex. llibre, ordinador, teclat, aplicació o expressions com Obriu el llibre o Com es diu això en...?).	1-7	TOTS
Comparació bàsica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.	1-7	
- Identificació de semblances i diferències fonamentals entre la llengua estrangera, la llengua materna i altres llengües properes en elements bàsics com l'alfabet, paraules comunes o estructures gramaticals senzilles.	1-7	TOTS
INTERCULTURALITAT	1-7	TOTS
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina per a l'enriquiment personal.		
-Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	1-7	TOTS
-Pràctica d'expressions i frases comunes per comunicar-se en àmbits socials.	1-7	TOTS

-Desenvolupament de l'hàbit de consumir contingut en llengua estrangera (llibres, vídeos, etc.) per enriquir coneixements i perspectives.	1-7	TOTS
-Aprofitament de situacions comunicatives reals per adquirir fluïdesa i seguretat en l'ús de la llengua. Desenvolupament d'habilitats per adaptar-se a contextos diversos i interactuar amb persones de diferents cultures.	1-7	TOTS
1-7		
-Coneixement de les normes socials bàsiques en salutacions, com el tractament formal o informal en diferents situacions.	1-7	TOTS
-Enteniment de les diferències culturals en les relacions interpersonals, com la proximitat física durant una conversa o l'ús de contactes visuals.	1-7	TOTS
-Ús correcte del llenguatge no verbal, com gests, expressions facials i el to de veu adequat segons el context social.	1-7	TOTS
-Aplicació de les regles de cortesia lingüística, com saber quan demanar per favor i agrair en converses quotidianes.	1-7	TOTS
-Adopció de les normes d'etiqueta digital, com l'ús de salutacions en correus electrònics o la puntualitat en videoconferències.	1-7	TOTS
-Coneixement i respecte pels costums i valors culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com les festivitats, hàbits alimentaris i maneres de comportar-se en públic.	1-7	TOTS
Estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		

-Identificació de diferències i semblances bàsiques entre cultures mitjançant l'anàlisi de texts senzills (cançons, vídeos, articles breus).	1-7	TOTS
-Intercanvi d'experiències entre els alumnes relacionades amb la diversitat cultural i lingüística, per desenvolupar l'empatia i l'existència de diferents perspectives.	1-7	TOTS
-Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials, virtuals.	6	TERCER
Estratègies bàsiques de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
-Observació d'indis no verbals (gests, llenguatge corporal i to de veu) que puguin ser considerats com a discriminatoris.	1-7	TOTS
-Conscienciació de l'existència d'estereotips en el llenguatge verbal mitjançant la identificació de paraules o expressions o actituds comunes que reforcen estereotips culturals, de gènere o socials.	1-7	TOTS
-Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	1-7	TOTS
-Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	1-7	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
 - **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat). El departament d'alemany ha agrupat els criteris d'avaluació segons els criteris de qualificació que s'empraran per obtenir la nota final de cada trimestre.
-
- **Comprensió de textos escrits: 20%**
 - **Comprensió de textos orals: 20%**
 - **Producció de textos escrits: 20%**
 - **Producció de textos orals: 20%**
 - **Mediació: 5%**
 - **Atenció i participació: 5%**
 - **Portafoli: 10%**

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No està previst fer sortides durant aquest curs.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- El departament ha decidit que les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent és la realització d'una prova escrita fixada en el calendari per part de l'equip directiu.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: alemany	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

2n ESO		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	CA 1.1 Interpretar i analitzar el sentit global i la informació específica i explícita de texts orals, escrits i multimodals breus i senzills sobre temes freqüents i quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, propis dels àmbits de les relacions interpersonals, de l'aprenentatge, dels mitjans de comunicació i de la ficció expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. (Lesen & Hören)	1-6

	CA 1.2 Seleccionar, organitzar i aplicar de forma guiada les estratègies i coneixements més adequats en situacions comunicatives quotidianes per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels texts; interpretar elements no verbals; cercar i seleccionar informació. (Lesen & Hören)	1-6
CE 2 Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	CA 2.1 Expressar oralment texts breus, senzills, estructurats, comprensibles i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians i freqüents, de rellevància per als alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar i informar sobre temes concrets, en diferents suports, utilitzant de forma guiada recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació i control de la producció. (Sprechen)	1-6
	CA 2.2 Organitzar i redactar texts breus i comprensibles amb claredat, coherència, cohesió i adequació a la situació comunicativa proposada, seguint pautes establertes, a través d'eines analògiques i digitals, sobre assumptes quotidians i freqüents de rellevància per als alumnes i pròxims a la seva experiència. (Schreiben)	1-6
	CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar, de forma guiada, coneixements i estratègies per planificar, produir i revisar texts comprensibles, coherents i adequats a les intencions comunicatives, a les característiques contextuais i a la tipologia textual, usant amb ajuda els recursos físics o	1-6

	digitals més adequats en funció de la tasca i les necessitats de cada moment, tenint en compte la persona a qui va dirigit el text. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia. CA 3.1	CA 3.1 Planificar i participar en situacions interactives breus i senzilles sobre temes quotidians, de rellevància personal i pròxims a l'experiència dels alumnes, a través de diversos suports basant-se en recursos com ara la repetició, el ritme pausat o el llenguatge no verbal, i mostrant empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. (Sprechen)	1-6
	CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar, de forma guiada i en entorns pròxims, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions. (Sprechen)	1-6
CE 4 Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	CA 4.1 Inferir i explicar texts, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i interès per participar en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn pròxim, basant-se en diversos recursos i suports.	1-6
	CA 4.2 Aplicar, de forma guiada, estratègies que ajudin a crear ponts i facilitin la comprensió i producció d'informació i la comunicació, adequades a les intencions comunicatives,	1-6

	usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment. (Mediation)	
CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	CA 5.1 Comparar i contrastar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben)	1-6
	CA 5.2 Utilitzar i diferenciar els coneixements i estratègies de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el reforç d'altres participants i de suports analògics i digitals. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben)	1-6
	CA 5.3 Identificar i registrar, seguint models, els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera, seleccionant de forma guiada les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i progressar en l'aprenentatge, realitzant activitats d'autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portfoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. (Portfolio)	1-6
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la	CA 6.1 Actuar de manera empàtica i respectuosa en	1-6

diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians. (Atenció i participació)	
	CA 6.2 Acceptar i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera com a font d'enriquiment personal, mostrant interès per compartir elements culturals i lingüístics que fomentin la sostenibilitat i la democràcia. (Atenció i participació)	1-6
	CA 6.3 Aplicar, de forma guiada, estratègies per explicar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Atenció i participació)	1-6

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

2n ESO		
SABERS BÀSICS	UNITATS DE	TRIMESTRE

	PROGRAMACIÓ	
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
-Comprensió de l'error com a eina d'aprenentatge. Acceptació de la correcció externa com a oportunitat de millora.	1-6	TOTS
-Coneixement i ús d'estratègies senzilles de reparació lingüística com la repetició, la consulta de material visual, ús de senzills, demanda de confirmació, etc.	1-6	TOTS
-Reconeixement dels propis progressos amb suport de docents o companys	1-6	TOTS
-Adopció d'una actitud positiva envers l'aprenentatge.	1-6	TOTS
-Desenvolupament de l'autoconfiança en l'ús de la llengua.	1-6	TOTS
Estratègies bàsiques per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació	1-6	
-Activació de coneixements previs relacionats amb el tema mitjançant pluges d'idees guiades, predicció a partir del títol o d'imatges, etc. (planificació de la comprensió).	1-6	TOTS
-Identificació d'objectius senzills en tasques lingüístiques per definir què es vol comunicar, com per exemple, escriure una invitació o explicar una rutina(planificació de la producció).	1-6	TOTS
- Organització d'idees mitjançant esquemes o mapes conceptuals senzills (llistes o frases curtes per preparar texts) abans d'escriure o parlar(planificació de la producció).	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

-Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions senzilles (planificació de la coproducció).	1-6	TOTS
-Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text i la distribució de tasques (planificació de la coproducció).	1-6	TOTS
Estratègies d'execució		
- Aplicació d'estratègies com l'escolta activa, lectura lenta, subratllar paraules clau o ús d'imatges per comprendre missatges senzills (execució de la planificació).	1-6	TOTS
- Construcció de frases senzilles amb estructures bàsiques a partir de models treballats abans (execució de la producció)	1-6	TOTS
-Interacció efectiva, escoltant, responent i ajustant el missatge segons les reaccions de l'interlocutor (execució de la coproducció).	1-6	TOTS
-Creació col·laborativa de frases curtes de forma coordinada per mantenir la coherència del text (execució de la coproducció).	1-6	TOTS
Estratègies de control		
-Verificació de la comprensió mitjançant preguntes senzilles o resumint informació clau (control de la comprensió).	1-6	TOTS
-Relectura o repetició de frases per detectar errors en paraules o frases senzilles i assegurar la claredat del missatge (control de la producció).	1-6	TOTS
-Ajustament de respostes basant-se en les reaccions de l'interlocutor (control de la coproducció).	1-6	TOTS

-Supervisió de les contribucions dels companys i discussió en grup per ajustar idees i millorar el resultat final (control de la coproducció).	1-6	TOTS
Estratègies de reparació		
-Reformulació d'hipòtesis quan el significat no és clar o sol·licitud d'aclariments al professor o companys (reparació de la comprensió).	1-6	TOTS
-Correcció d'errors senzills després de detectar-los en parlar o escriure amb l'ajuda del professor o companys (reparació de la producció).	1-6	TOTS
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	1-6	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permetin detectar i col·laborar en activitats mediació situacions quotidianes senzilles	1-6	TOTS
-Comprensió i transmissió bàsica de texts senzills i coneguts. Ús de paraules clau per a la transmissió d'idees.	1-6	TOTS
-Explicació simple de conceptes bàsics per parlar sobre temes molt familiars amb ús de paraules conegudes i exemples visuals o de definicions simples.	1-6	TOTS
- Facilitació d'interaccions senzilles per transmetre informació bàsica entre persones en converses quotidianes senzilles. Control de la comprensió mitjançant preguntes o repetició de la informació.	1-6	TOTS
- Ús d'estratègies de mediació bàsiques: ús de recursos visuals com dibuixos, gests o esquemes senzills per transmetre informació, repetició i simplificació del missatge, etc.	1-6	TOTS

Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar, acomiadar se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i emocions bàsiques; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs.		
- Expressions bàsiques per començar i acabar interaccions simples (Guten Tag!).	1	PRIMER
- Ús d'adjectius comuns i frases simples per descriure objectes, llocs i persones, per exemple, el color, la mida, el lloc, etc.	1-6	TOTS
- Ús d'estructures simples per indicar esdeveniments en el temps: p. ex., els moments del dia, hora, data, mesos...	1-6	TOTS
- Ús d'estructures simples per indicar posicions bàsiques d'objectes, persones en l'espai: p. ex. sobre, a sota, davant, darrere.	6	TERCER
- Ús d'estructures simples per demanar i intercanviar informació quotidiana i necessitats immediates: p. ex., els horaris, els preus, el lloc, etc.	2-6	TOTS
- Ús d'expressions senzilles per expressar el gust o l'interès i emocions bàsiques: p. ex. som feliç o estic trist...	1-6	TOTS
- Ús de formes verbals bàsiques per descriure estats i situacions presents senzilles: p. ex. som gran, visc a Palma, tenc vuit anys.	1-6	TOTS
- Ús d'expressions senzilles per parlar de plans i intencions futurs.	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

-Ús d'expressions i estructures senzilles per narrar experiències del passat.	6	TERCER
Models contextuals i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, i la funció textual.	1-6	TOTS
-Reconeixement del context. Identificació dels participants principals en texts senzills (p. ex., una carta personal o una descripció).		
-Els gèneres discursius bàsics: cartes personals, notes breus, missatges senzills a través d'aplicacions de missatgeria o correus electrònics breus.	1-6	TOTS
-Identificació de la funció textual: salutacions, peticions senzilles, descripcions bàsiques.	1-6	TOTS
-Organització de textos a partir de models bàsics com, per exemple, estructura d'una carta (Estimat..., fins aviat).	1-6	TOTS
-Reconeixement inicial de registres senzills: informal/formal.	1-6	TOTS
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i exclamació, relacions lògiques bàsiques.		
- Identificació i ús de substantius i adjectius per expressar propietats bàsiques de persones, objectes i llocs (p. ex., der Ball ist blau und rot, meine Stadt ist schön, o.ä).	1-6	TOTS
- Vocabulari bàsic sobre colors, formes i característiques físiques.	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Expressió de la quantitat: singular/plural, nombres cardinals, pronoms indefinits ein/kein, adverbis bàsics (ein bisschen, viel).	1-6	TOTS
-Ús d'estructures senzilles com ich bin gut/schlecht in Mathe, ich spreche sehr gut Katalanisch.	3	PRIMER
- Ús d'adverbis i preposicions de lloc bàsiques, aïllades o expressions memoritzades obviant qüestions gramaticals complexes (p. ex. hier, rechts, links, oben, unten, in der Mitte, in der Schule, zu Hause, in/aus + nom de lloc).	2	PRIMER
- Ús d'expressions amb dies de la setmana, parts del dia, mesos, estacions, hores, etc. (p. ex., am Montag, im Juli, im Winter, in der Nacht, Viertel vor acht bzw. um Viertel vor acht...).	3-6	TOTS
- Ús d'adverbis i preposicions bàsiques (p. ex., ich habe noch drei Stunden Schule, ich bin gleich/bald fertig, bis Montag!).	3	PRIMER
- Ús del Präsens de verbs regulars i irregulars més comuns i amb canvi vocàlic (ich mache Sport, sie läuft gerne, du weißt das nicht?), fórmules bàsiques de futur amb adverbis o expressions temporals (Ich habe morgen zwei Stunden Sport, ich spiele am Wochenende Volleyball).	2	PRIMER
- Tipus d'oracions i les seves estructures més habituals: oracions afirmatives bàsiques (p. ex. Ich bin 13 Jahre alt, ich habe einen Bruder...), tipus d'oracions interrogatives (p. ex. wann spielst du am Montag Tennis?, spielst du am Montag Tennis? i exclamacions simples (p. ex. super!, willkommen!). La negació en alemany: nein, nicht, kein (Kommst du? Nein; ich bin nicht Lukas; ich habe keine Lust).	1,2	PRIMER
- Conjugació de verbs habituals en present i la seva posició dins l'oració.	2	PRIMER
- Expressió de relacions lògiques amb connectors bàsics (und, auch, oder, aber).	2	PRIMER

Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a la identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana, salut i activitat física, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de l'informació i la comunicació.		
- Vocabulari per descriure informació bàsica sobre un mateix i altres: Name, Wohnort, Herkunft, Alter, Adresse, Telefonnummer, Aussehen...	1	PRIMER
- Termes per establir relacions familiars i d'amistat: Mutter, Vater, Freunde, Lehrer...	1	PRIMER
- Expressions per saludar, presentar-se i preguntar sobre altres persones: Hallo, wie geht's? Wie heißt du?...	1	PRIMER
- Noms de llocs comuns: Schule, Park, Supermarkt, Bibliothek...	5	TERCER
- Activitats recreatives habituals: Fußball, singen, schwimmen... x x - Vocabulari bàsic sobre música, esports i aficions: Musik hören, Fußball spielen, malen, Karate machen, gern/nicht gern...	1,2	PRIMER
- Elements comuns en situacions quotidianes: Hausaufgaben, Uhrzeit, Freizeit, Wochenende, zu Mittag essen...	4	SEGON
- Verbs simples per descriure activitats físiques: laufen, schwimmen...	2	PRIMER
- Dispositius i el seu ús quotidià: PC/Laptop, Handy, Tablet, WLAN...	2	PRIMER
- Vocabulari relacionat amb assignatures: Mathematik, Kunst, Lieblingsfach, Lieblingslehrerin, Mathelehrer...	3	PRIMER
- Conceptes temporals: heute, morgen, am Montag, im Juli, im Sommer...	4	SEGON

Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
- Introducció, reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics de la nova llengua (abecedari, vocals i vocals amb Umlaut, consonants i combinacions més comuns (-sch, -sp, -st, -ei, -ie).	1-6	TOTS
- Introducció, reconeixement i producció dels sons fonètics bàsics de la nova llengua (abecedari, vocals i vocals amb Umlaut, consonants i combinacions més comuns (-sch, -sp, -st, -ei, -ie).	1-6	TOTS
- Introducció a l'accent prosòdic (Wortakzent), generalment a la síl·laba arrel (fah·ren, Mar·tin, Han·dy).	1-6	TOTS
- Introducció a l'accentuació de la frase o Satzakzent (Musik hören - Ich höre Musik - Ich möchte Musik hören).	1-6	TOTS
- Entonació adequada (Satzmelodie) en frases afirmatives, negatives i interrogatives bàsiques, p. ex. descendent en oracions afirmatives i ascendent en oracions interrogatives de Ja/Nein-Frage.	1-6	TOTS
- Patrons d'entonació d'emocions bàsiques: sorpresa (Wie bitte?), alegria (Super!) o disgust (Schade!).	1-6	TOTS
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
- Ús de majúscules (noms propis, dies de la setmana, mesos, inicis de frases).	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Puntuació bàsica (punt final, comes, interrogants, exclamacions).	1-6	TOTS
- Correcció d'errors freqüents en paraules senzilles.	1-6	TOTS
- Identificació de formats visuals senzills com cartells, menús o notes informatives.	1-6	TOTS
- Relació entre intenció comunicativa i disseny visual (ex. un cartell persuasiu amb colors vius o una nota informativa amb estructura clara).	1-6	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
- Fórmules per saludar i iniciar converses en contextos informals (Hallo! Wie geht's?) o en contextos formals (Guten Tag, wie geht es Ihnen?, Wie heißen Sie).	1	PRIMER
- Fórmules per mantenir la comunicació. Resposta breu i clara (Ja, Nein, weiß nicht). Ús de connectors bàsics (und, aber). Fórmules de confirmació (Ach so!, Ich verstehe). Escolta activa i manteniment del contacte visual	1-6	TOTS
- Fórmules de comiat en contextos informals (Bis später!) i formals (Auf Wiedersehen!, Bis bald!).	1-6	PRIMER
- Preguntes senzilles per demanar ajuda o sol·licitar aclariments i respostes curtes (Ich verstehe nicht, Wie sagt man...?).	1-6	TOTS
- Expressions bàsiques per intervenir o donar pas a algú (Darf ich sprechen?). Respostes breus (Ja, natürlich. Das ist einfach!). Gestos o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn.	1-6	TOTS

Recursos per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques de cerca d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
-Coneixement de recursos físics de cerca d'informació: diccionaris bilingües senzills, llibres de consulta amb imatges o biblioteques escolars com a punt de recerca.	1-6	TOTS
-Identificació de recursos digitals inicials: diccionari en línia i recursos multimèdia senzills com aplicacions senzilles per practicar vocabulari, vídeos educatius o jocs interactius.	1-6	TOTS
-Estratègies de recerca d'informació: identificació de paraules clau.	1-6	TOTS
-Estratègies bàsiques de recerca i accés a informació.	1-6	TOTS
-Organització elemental de la informació trobada: llistes o esquemes visuals senzills.	1-6	TOTS
Identificació de l'autoria en fonts simples: nom de l'autor en llibres, articles o recursos en línia.		
-Distinció entre fonts fiables (llibres, articles escolars) i no fiables (xarxes socials).	6	TERCER
-Introducció al concepte de la propietat intel·lectual.	6	TERCER
-Respecte per l'autoria en treballs bàsics: inclusió del títol i l'autor d'una font en presentacions o treballs senzills.	6	TERCER
Eines analògiques i digitals bàsiques per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals)		

col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Ús d'eines analògiques com diccionaris bilingües senzills, targetes visuals, llibres adaptats amb suport visual o gràfics, esquemes senzills, models de texts guiats, etc.	1-6	TOTS
- Introducció a l'ús d'eines digitals senzilles: aplicacions d'aprenentatge de vocabulari, vídeos o àudios amb suport visual, diccionaris digitals senzills, jocs interactius de comprensió, aplicacions de pràctica oral o d'enregistrament de veu, jocs interactius, etc.	1-6	TOTS
- Participació inicial en plataformes virtuals senzilles. -	1-6	TOTS
Iniciació a l'ús d'eines col·laboratives bàsiques.	1-6	TOTS
- Iniciació a l'ús d'eines col·laboratives bàsiques.	1-6	TOTS
- Ús de recursos multimodals senzills: visualització de vídeos curts amb suport de subtítols.	1-6	TOTS
PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment a una necessitat comunicativa bàsica i concreta de manera comprensible, malgrat les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi.		
Ús de gests i expressions no verbals (assenyalar objectes o indicar accions) per complementar els missatges.	1-6	TOTS
- Inferència del significat de paraules desconegudes a partir del context o per la seva forma (paraules internacionals).	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Aprenentatge memorístic d'expressions útils (de la vida quotidiana, etc.) i plantilles bàsiques.	1-6	TOTS
- Expressions bàsiques per demanar ajuda o clarificació.	1-6	TOTS
Estratègies bàsiques per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal.		
Reconeixement de cognats. Paraules similars amb el mateix significat: família (cat./cast.), family (ang.), famille (fr.), Familie (al.).	1-6	TOTS
- Ús guiat d'eines lingüístiques com diccionaris digitals.	1-6	TOTS
- Memorització de vocabulari bàsic mitjançant llistes, targetes de memòria o altres eines visuals per organitzar el lèxic per temes (família, menjar, nombres, etc.).	1-6	TOTS
- Memoritzar i practicar estructures gramaticals simples (frases en present, ús de l'article...).	1-6	TOTS
- Relacionar patrons sonors similars i senzills de L2 amb L1	1-6	TOTS
- Ús de patrons i repetició de paraules i frases per facilitar la retenció de L2.	1-6	TOTS
Estratègies i eines bàsiques d'autoavaluació i coavaluació, analògiques i digitals, individuals i cooperatives.		
- Reflexió guiada sobre el propi treball mitjançant l'ús de frases model per	1-6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

facilitar-ne la compleció.		
- Ús de rúbriques senzilles o qüestionaris, llistes de comprovació, escales visuals, etc. d'autoavaluació o coavaluació per valorar l'aprenentatge personal o el dels companys.	1-6	TOTS
- Introducció a l'ús eines digitals bàsiques (p. ex. formularis en línia) per fer avaluacions individuals i en grup.	1-6	TOTS
- Avaluació en parelles o grups reduïts amb comentaris senzills i constructius que promoguin un intercanvi positiu i motivador.	1-6	TOTS
Lèxic i expressions d'ús comú per comprendre enunciats sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge).	1-6	TOTS
- Expressions i lèxic d'ús comú sobre la comunicació i la llengua (p. ex. parlar, escoltar, entendre, escriure, verb, nom, singular, plural o expressions com Què vol dir...?, Em pots ajudar? o No ho entenc).	1-6	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú sobre l'aprenentatge: aprendre, estudiar, corregir, error, correcte i expressions senzilles.	1-6	TOTS
- Lèxic i expressions d'ús comú sobre les eines de comunicació i aprenentatge (p. ex. llibre, ordinador, teclat, aplicació o expressions com Obriu el llibre o Com es diu això en...?).	1-6	TOTS
Comparació bàsica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius.		

- Identificació de semblances i diferències fonamentals entre la llengua estrangera, la llengua materna i altres llengües properes en elements bàsics com l'alfabet, paraules comunes o estructures gramaticals senzilles.	1-6	TOTS
- Observació de patrons lèxics i fonètics senzills compartits entre llengües, com paraules d'origen comú o similars.	1-6	TOTS
- Reconeixement de préstecs lingüístics utilitzats en diverses llengües i la seva relació amb contextos culturals.	1-6	TOTS
INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina per a l'enriquiment personal.		
-Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	1-6	TOTS
-Aprenentatge de vocabulari per accedir a fonts d'informació de l'estranger.	1-6	TOTS
-Pràctica d'expressions i frases comunes per comunicar-se en àmbits socials.	1-6	TOTS
-Desenvolupament de l'hàbit de consumir contingut en llengua estrangera (llibres, vídeos, etc.) per enriquir coneixements i perspectives.	1-6	TOTS
-Ús d'estratègies per gestionar converses interculturals, adaptant-se a diferents matisos i normes socials de comunicació.	1-6	TOTS
L'interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de llengua estrangera.		TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

-Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	1-6	TOTS
-Ús de plataformes digitals o eines de comunicació com correus electrònics, fòrums o xarxes socials per establir converses en llengua estrangera.	1-6	TOTS
-Aprofitament de situacions comunicatives reals per adquirir fluïdesa i seguretat en l'ús de la llengua. Desenvolupament d'habilitats per adaptar-se a contextos diversos i interactuar amb persones de diferents cultures.	1-6	TOTS
-Capacitat de mantenir la motivació en l'aprenentatge mitjançant intercanvis constants amb parlants de la llengua estrangera.		
Aspectes socioculturals i sociolingüístics bàsics relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials bàsiques; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
-Coneixement de les normes socials bàsiques en salutacions, com el tractament formal o informal en diferents situacions.	1-6	TOTS
-Enteniment de les diferències culturals en les relacions interpersonals, com la proximitat física durant una conversa o l'ús de contactes visuals.	1-6	TOTS
-Ús correcte del llenguatge no verbal, com gests, expressions facials i el to de veu adequat segons el context social.	1-6	TOTS
-Aplicació de les regles de cortesia lingüística, com saber quan demanar per favor i agrair en converses quotidianes.	1-6	TOTS

-Adopció de les normes d'etiqueta digital, com l'ús de salutacions en correus electrònics o la puntualitat en videoconferències.	1-6	TOTS
-Coneixement i respecte pels costums i valors culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com les festivitats, hàbits alimentaris i maneres de comportar-se en públic.	1-6	TOTS
Estratègies bàsiques per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics.		
-Identificació de diferències i semblances bàsiques entre cultures mitjançant l'anàlisi de texts senzills (cançons, vídeos, articles breus).	1-6	TOTS
-Intercanvi d'experiències entre els alumnes relacionades amb la diversitat cultural i lingüística, per desenvolupar l'empatia i l'existència de diferents perspectives.	1-6	TOTS
-Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals en els alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials, virtuals.	1-6	TOTS
Estratègies bàsiques de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
-Observació d'indis no verbals (gests, llenguatge corporal i to de veu) que puguin ser considerats com a discriminatius.	1-6	TOTS
-Conscienciació de l'existència d'estereotips en el llenguatge verbal mitjançant la identificació de paraules o expressions o actituds comunes que reforcen estereotips culturals, de gènere o socials.	1-6	TOTS
-Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	1-6	TOTS

-Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	1-6	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.. El departament d'alemany ha agrupat els criteris d'avaluació segons els criteris de qualificació que s'empraran per obtenir la nota final de cada trimestre.

- **Comprensió de textos escrits: 20%**
- **Comprensió de textos orals: 20%**
- **Producció de textos escrits: 20%**
- **Producció de textos orals: 20%**
- **Mediació: 5%**
- **Atenció i participació: 5%**
- **Portafoli: 10%**

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No està previst fer sortides durant aquest curs.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

CURS: 3r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Alemany	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

3r ESO		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	CA 1.1 Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de texts orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports. (Hören und Lesen) CA 1.2 Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius	1 - 9

	de texts progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, com també de texts literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. (Hören und Lesen) CA 1.3 Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels texts; inferir significats i interpretar elements no verbals; cercar, seleccionar i gestionar informació veraç. (Hören und Lesen)	
CE 2 Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent, missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets.	CA 2.1 Expressar oralment texts senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. (Sprechen) CA 2.2 Redactar i difondre texts d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. (Schreiben)	1 - 9

	CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de texts coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	CA 3.1 Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. (interaktiv Sprechen) CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses. (interaktiv Sprechen)	1 - 9
CE 4 Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre	CA 4.1 Inferir i explicar texts, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes	1 - 9

informació de manera eficaç, clara i responsable.	d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben) CA 4.2 Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar texts, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben)	
CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	CA 5.1 Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant de manera progressivament autònoma sobre el seu funcionament. (in Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.2 Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.3 Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portfoli Europeu de les	1 - 9

	Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. (Carpeta d'aprenentatge)	
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	CA 6.1 Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. (Atenció i participació) CA 6.2 Valorar críticament en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. (Atenció i participació) CA 6.3 Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística tot atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Atenció i participació)	1 - 9

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

3r ESO		
SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	0 - 6	TOTS
Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	0 - 6	TOTS
Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	0 - 6	TOTS
Estratègies bàsiques per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals.		
Estratègies de planificació		
Activació de coneixements previs relacionats amb el tema com pluges d'idees guiada, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	0 - 6	TOTS

Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	0 - 6	TOTS
Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	0 - 6	TOTS
Estratègies d'execució.		
Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	0 - 6	TOTS
Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la producció).	0 - 6	TOTS
Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	0 - 6	TOTS
Estratègies de control		
Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	0 - 6	TOTS
Estratègies de reparació		
Tornar a llegir o escoltar per entendre millor informació poc clara (reparació de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permetin detectar i col·laborar en activitats mediació situacions quotidianes senzilles		
Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	0 - 6	TOTS
Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Funcions comunicatives bàsiques adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar, acomiadar se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes i llocs; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i emocions bàsiques; narrar esdeveniments passats, descriure situacions presents, i enunciar successos futurs.		
Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	0 - 6	TOTS
Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	0 - 6	TOTS
Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs, persones a l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	UP 5	TERCER
Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	0 - 6	TOTS
Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	UP 3	SEGON
Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex. faig.	Up 1	PRIMER
Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	0 - 6	TOTS
Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió.	UP 2	PRIMER
Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la	UP 0	PRIMER

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

prohibició.		
Models contextuais i gèneres discursius bàsics en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, i la funció textual.		
Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill).	UP 1 & UP 4	PRIMER I SEGON
Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	0 - 6	TOTS
Unitats lingüístiques bàsiques i significats associats a aquestes unitats, com ara expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i exclamació, relacions lògiques bàsiques.		
Descripció més detallada de persones i objectes mitjançant adjectius, genitiu amb noms propis, substantius composts (p. ex. das rote Auto gefällt mir, Sebastians Gitarre, Chemielehrerin, Schlafzimmer).	UP 2	PRIMER
Conceptes genèrics i diferents pronoms en les seves diferents declinacions (p. ex., alle, manche, der/die/das, er/ihn/ihm).	0 - 6	TOTS
Ús de comptables i incomptables, pronoms indefinits, unitats de mesura, vocabulari d'embalatge i quantitats, etc. (p. ex. ein Paar, viel, alles, nichts, alle, niemand, ein Kilo, eine Scheibe, eine Dose).	UP 3	SEGON
Expressions que expressen poc, menys, més, suficient, etc. (ein bisschen, weniger, mehr,	UP 3	SEGON

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

genug).		
Introducció a preposicions i adverbis locals que poden anar amb acusatiu i/o datiu (in, auf, vor, hinter, nach, zu, bei, usw.). Els punts cardinals i altres expressions de l'espai (im Norden von der Schweiz, in der Nähe von, o.ä).	UP 5	TERCER
Ús més avançat del Präsens amb verbs separables (ich stehe jeden Tag um 6 Uhr auf), ús d'adverbis o expressions més avançades (nächstes Jahr kaufe ich mir eine Gitarre).	UP 1	PRIMER
Enriquiment de les oracions amb expressions bàsiques de freqüència (Jeden Sonntag besuchen wir unsere Großeltern, wir reisen nur einmal im Jahr, ich trinke immer Wasser).	UP 1	PRIMER
Consolidació dels diferents tipus d'oracions: oracions afirmatives amb inversions.	UP 1	PRIMER
Diferències entre W-Fragen i Ja-Nein-Fragen (finalitat i estructura), preguntes en negatiu (kannst du morgen nicht heute kommen? Doch! Ich komme heute).	0 - 6	TOTS
Ús de formes negatives més complexes i negacions amb nicht + adjectiu (p.ex., das Auto ist nicht schnell, ich habe nichts gegessen, ich kaufe nie am Wochenende, ich finde das nicht interessant).	UP 2	PRIMER
Ús de connectors per ordenar i justificar idees (denn, deshalb, dann, danach).	0 - 6	TOTS
Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a la identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns pròxims, oci i temps lliure, vida quotidiana, salut i activitat física, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de l'informació i la comunicació.		
Expressió de característiques personals: nett, fleißig, sportlich...	UP 4	SEGON

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Termes per establir relacions familiars i d'amistat: meine Cousine, dein Onkel, sein Opa, mein (bester) Freund, eine (gute) Freundin...	UP 0	PRIMER
Expressions per descriure ciutats, regions i serveis locals: die Stadt ist groß und schön, es gibt einen Bahnhof/ein Museum/eine Universität, die Stadt liegt im Süden/in der Nähe/in der Mitter/usw. von Deutschland, im Dorf kann man...,	UP 2	PRIMER
Vocabulari sobre esdeveniments i activitats específiques: Konzert, wandern...	UP 1	PRIMER
Expressions per planificar activitats: Was machst du am Abend?, ich gehe um 19 Uhr ins Kino...	UP 1	PRIMER
Termes per rutines diàries: aufstehen, frühstücken, anziehen, einkaufen...	UP 1	PRIMER
Rutines diàries en diversos contexts: Tagesablauf in der Schule / in der Freizeit/usw., Pläne am Wochenende / in der Freizeit...	UP 1	PRIMER
Habitacions i mobles comuns: Küche, Schlafzimmer, Sofa, Tisch, usw. Termes per descriure la llar: Die Wohnung ist klein vs. die kleine Wohnung, Das Haus ist groß vs. das große Haus...	UP 2	PRIMER
Vocabulari relacionat amb les qualificacions: eine gute / schlechte Note, eine eins / zwei / drei / usw. in Mathe...	0 - 6	TOTS
Expressions per descriure experiències escolars: Hausaufgaben machen, einen etwas wiederholen, Einzel-, Partner- oder Gruppenarbeit, Projektwoche, o. ä.	0 - 6	TOTS
Conceptes temporals: jetzt, gestern, letzte Woche, nächstes Jahr, am 17. Juli, seit 2020, vor/nach zwei Wochen, in der Nähe, im Zentrum, im Norden von, p. ex. Localització: hier, dort.	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació bàsics, significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
Producció i distinció de sons vocals avançats (neu, läuft, fährt) o sons consonàntics complexos (ich vs. acht, -ts, b vs. w).	0 - 6	TOTS
Reconeixement i producció de vocals curtes i llargues més comuns.	0 - 6	TOTS
Producció de paraules més llargues que no segueixen la norma general (Universität, Diskussion, Elefant), i patrons accentuals de verbs separables i no separables (bezahlen, einkaufen).	0 - 6	TOTS
Consolidació de l'accentuació de la frase o Satzakzent (Musik hören - Ich höre Musik - Ich möchte Musik hören).	0 - 6	TOTS
Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes invitacions, peticions...	0 - 6	TOTS
Patrons d'entonació d'intencions comunicatives més variades com dubte (Hmm, ich' weiß nicht...), entusiasme (das ist mega cool!) i desacord suau (Na ja, das glaube ich nicht).	0 - 6	TOTS
Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes.	UP 5	TERCER
Convencions ortogràfiques bàsiques i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
Domini de la puntuació avançada (dos punts, punts i comes).	0 - 6	TOTS
Diferència entre formes similars i homòfons.	0 - 6	TOTS
Correcció en temps verbals i terminacions.	0 - 6	TOTS

Convencions i estratègies conversacionals bàsiques, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
Introducció de temes de conversa (Hast du diesen Film gesehen?). Fórmules per a convidar o proposar (Gehen wir ins Kino?).	0 - 6	TOTS
Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula (Bitte, mach weiter). Expressió d'acord o desacord (Ich bin einverstanden, Ich glaube das nicht).	0 - 6	TOTS
Expressions més complexes per a acomiadar-se. Fórmules de cortesia (Wir hören / sehen uns, bis zum nächsten Mal).	0 - 6	TOTS
Preguntes per aclarir idees i per a demanar aclariments (Entschuldigung, kannst du das wiederholen?, Wie viel kostet das?, Wo ist ...?).	0 - 6	TOTS
Gests o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn (Kann ich sprechen?).	0 - 6	TOTS
L'expressió d'agraïment en contextos informals (Das ist nett, danke).	0 - 6	TOTS
Ús de connectors simples per comparar (und i auch). Ús de connectors per expressar contrast (aber).	0 - 6	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies bàsiques de cerca d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills (amb definicions curtes) o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques.	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: Vídeos tutorial, infografies i pòdcasts senzills.	0 - 6	TOTS
Selecció d'informació rellevant: Identificació de frases i paraules clau en texts curts.	0 - 6	TOTS
Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes conceptuals.	0 - 6	TOTS
Eines analògiques i digitals bàsiques per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.	0 - 6	TOTS
Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	0 - 6	TOTS
INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal.		
Pràctica de diàlegs i interaccions que fomentin la col·laboració en projectes o accions socials amb persones d'altres cultures.	0 - 6	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents		

mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
Pràctica d'escriptura i lectura en converses de text, com també el desenvolupament de l'expressió oral mitjançant trucades o videoconferències.	0 - 6	TOTS
Desenvolupament de l'interès per explorar aspectes culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com costums, tradicions i valors.	0 - 6	TOTS
Promoció de l'aprenentatge intercultural mitjançant l'intercanvi d'experiències i coneixements amb persones de diferents orígens.	0 - 6	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.		
Exploració de les normes i actituds socioculturals que regeixen la vida quotidiana i les relacions interpersonals en els països on es parla la llengua estrangera.	0 - 6	TOTS
Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals dels alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials i virtuals.	0 - 6	TOTS
Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
Detecció en l'entorn escolar d'actituds discriminatòries proposant mesures de correcció.	0 - 6	TOTS
Ús del llenguatge inclusiu i actituds que fomentin el respecte.	0 - 6	TOTS

Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	0 - 6	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més

transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic. El departament d'alemany ha agrupat els criteris d'avaluació segons els criteris de qualificació que s'empraran per obtenir la nota final de cada trimestre.

- **Comprensió de textos escrits: 20%**
- **Comprensió de textos orals: 20%**
- **Producció de textos escrits: 20%**
- **Producció de textos orals: 20%**
- **Entrega puntual de tasques (projectes, deures, etc.): 5%**
- **Portafoli: 5%**
- **Atenció i participació: 10%**

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en projectes

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No està previst fer sortides durant aquest curs.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- El departament ha decidit que les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent és la realització d'una prova escrita fixada en el calendari per part de l'equip directiu.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

CURS: 4t ESO	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Alemany	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

4t ESO		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar el sentit general i els detalls més rellevants de texts expressats de manera clara i en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies com la inferència de significats, per respondre a necessitats comunicatives concretes.	CA 1.1 Extreure i analitzar el sentit global i les idees principals, i seleccionar informació pertinent de texts orals, escrits i multimodals sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard a través de diversos suports través de diversos suports. (Hören und Lesen)	1-9

	CA 1.2 Interpretar i valorar el contingut i els trets discursius de texts progressivament més complexos propis dels àmbits de les relacions interpersonals, dels mitjans de comunicació social i de l'aprenentatge, com també de texts literaris adequats al nivell de maduresa dels alumnes. (Hören und Lesen)	
	CA 1.3 Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements més adequats en cada situació comunicativa per comprendre el sentit general, la informació essencial i els detalls més rellevants dels texts; inferir significats i interpretar elements no verbals; i cercar, seleccionar i gestionar informació veraç. (Hören und Lesen)	1-9
CE 2 Produir texts originals, d'extensió mitjana, senzills i amb una organització clara, usant estratègies com ara la planificació, la compensació o l'autoreparació, per expressar de manera creativa, adequada i coherent missatges rellevants i respondre a propòsits comunicatius concrets	CA 2.1 Expressar oralment texts senzills, estructurats, comprensibles, coherents i adequats a la situació comunicativa, sobre assumptes quotidians de rellevància personal o d'interès públic pròxim a l'experiència dels alumnes, amb la finalitat de descriure'ls, narrar-los, informar-ne i proporcionar-ne arguments, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, i estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. (Sprechen) CA 2.2 Redactar i difondre texts d'extensió mitjana amb acceptable claredat, coherència, cohesió, correcció i adequació a la situació comunicativa proposada, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals	1-9

	utilitzades sobre assumptes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a la seva experiència, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. (Schreiben) CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies per planificar, produir, revisar i cooperar en l'elaboració de texts coherents, cohesionats i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i de les necessitats de l'interlocutor potencial a qui es dirigeix el text. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar amb altres persones amb creixent autonomia, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius concrets en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia. CE 4 Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	CA 3.1 Planificar, participar i col·laborar activament, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes quotidians, de rellevància personal o d'interès públic pròxims a l'experiència dels alumnes, tot mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística, l'etiqueta digital, i les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors. (interaktiv Sprechen) CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses. (interaktiv Sprechen)	1-9

CE 4 Mediar en situacions quotidianes entre diferents llengües, usant estratègies i coneixements senzills orientats a explicar conceptes o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable.	CA 4.1 Inferir i explicar texts, conceptes i comunicacions breus i senzilles en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i empatia pels interlocutors i per les llengües emprades, i participant en la solució de problemes d'intercomprensió i d'enteniment en el seu entorn, basant-se en diversos recursos i suports. (Mediation) CA 4.2 Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar texts, conceptes i missatges, i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de les necessitats de cada moment. (Mediation)	1-9
CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i prenent consciència de les estratègies i coneixements propis, per millorar la resposta a necessitats comunicatives concretes.	CA 5.1 Comparar i argumentar les semblances i diferències entre diferents llengües reflexionant, de manera progressivament autònoma, sobre el seu funcionament. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.2 Utilitzar de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb suport d'altres participants i de suports analògics i digitals. (Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.3 Registrar i analitzar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera seleccionant les estratègies més eficaçes per superar aquestes dificultats i	1-9

	consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les proposades en el Portafoli Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los.	
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, identificant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica i respectuosa en situacions interculturals.	CA 6.1 Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals, construint vincles entre les diferents llengües i cultures, rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i/o estereotip en contextos comunicatius quotidians i proposant vies de solució a aquells factors socioculturals que dificultin la comunicació. (Atenció i participació) CA 6.2 Valorar, críticament, en relació amb els drets humans i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. (Atenció i participació) CA 6.3 Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Atenció i participació)	1-9

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

4t ESO		
SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança. L'error com a instrument de millora i proposta de reparació.		
-Acceptació de l'error com a part integral del procés d'aprenentatge. Actitud reflexiva i crítica envers els errors propis.	1-9	TOTS
-Ús autònom d'estratègies variades per a la correcció i millora lingüística com, per exemple, la revisió i autocorrecció a partir de models, guies o llistes dels errors freqüents, ús de diccionaris, taules gramaticals o eines digitals d'ajuda lingüística, revisió entre companys, gravació i autoavaluació de producció oral, entre d'altres.	1-9	TOTS
-Implementació de tècniques bàsiques d'autoavaluació (rúbriques senzilles, quadern personal d'errors i reflexió postactivitat, entre d'altres).	1-9	TOTS
-Desenvolupament de la iniciativa per abordar reptes comunicatius.	1-9	TOTS
-Foment de la resiliència davant dificultats lingüístiques.	1-9	TOTS
Estratègies d'ús comú per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de texts orals, escrits i multimodals.		

Estratègies de planificació.		
Estratègies de planificació.		
-Activació de coneixements previs relacionats amb el tema com pluges d'idees guiada, predicció a partir del títol o imatges, etc. (planificació de la comprensió).	1-9	TOTS
-Definició d'objectius específics per a la lectura, escolta o visualització (planificació de la comprensió).	1-9	TOTS
-Creació de guions o esquemes amb introducció, desenvolupament i conclusió (planificació de la producció).	1-9	TOTS
-Recerca de vocabulari rellevant per al tema (planificació de la producció).	1-9	TOTS
- Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions de major complexitat (planificació de la coproducció).	1-9	TOTS
- Discussió prèvia en grup per definir el propòsit del text, la distribució de tasques i l'estructura del text (planificació de la coproducció).	1-9	TOTS
Estratègies d'execució.		
-Aplicació d'estratègies per inferir significats desconeguts mitjançant el context i extreure informació detallada de texts més complexos (execució de la planificació).	1-9	TOTS
-Ús de connectors per millorar la cohesió en produccions orals i escrites (execució de la	1-9	TOTS

producció).		
-Integració d'elements visuals o icònics en texts multimodals (execució de la producció).	1-9	TOTS
- Interacció fluida en situacions pràctiques utilitzant vocabulari funcional (execució de la coproducció).	1-9	TOTS
- Integració d'aportacions de grup per construir un text coherent (execució de la coproducció).	1-9	TOTS
Estratègies de control.		
- Confirmació de la informació obtinguda amb les prediccions inicials identificant les incoherències o omissions (control de la comprensió).	1-9	TOTS
-Relectura i revisió de gramàtica, lèxic i coherència textual (control de la producció).	1-9	TOTS
-Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (control de la coproducció).	1-9	TOTS
- Ajustament de les contribucions dels companys per garantir un estil uniforme (control de la coproducció).	1-9	TOTS
Estratègies de reparació.		
-Tornar a llegir o escoltar per entendre millor informació poc clara (reparació de la comprensió).	1-9	TOTS
-Correcció d'errors gramaticals, ajustament de vocabulari imprecís i revisió de l'ús de connectors (reparació de la producció).	1-9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Reformulació o simplificació dels missatges per mantenir la comprensió i millorar la claredat (reparació de la producció).	1-9	TOTS
- Reformulació de conceptes senzills per ajudar a comprendre termes o idees bàsiques mitjançant exemples. Relació de conceptes nous amb informació coneguda.	1-9	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes.		
- Revisió col·laborativa per detectar i corregir errors en el text final (reparació de la coproducció).	1-9	TOTS
- Simplificació i reformulació bàsica de texts curts i senzills sobre temes familiars. Reformulació d'informació coneguda utilitzant paraules simples i estructures bàsiques.	1-9	TOTS
-Intermediació bàsica per aclarir informació o idees senzilles entre interlocutors utilitzant paraules conegudes o per donar suport en discussions curtes sobre temes familiars.	1-9	TOTS
-Ús d'estratègies de mediació senzilles com la reorganització de la informació en una seqüència lògica o ús d'exemples concrets.	1-9	TOTS
Funcions comunicatives d'ús comú adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: saludar i acomiadar-se, presentar i presentar-se; descriure persones, objectes, llocs, fenòmens i esdeveniments; situar esdeveniments en el temps; situar objectes, persones i llocs en l'espai; demanar i intercanviar informació sobre qüestions quotidianes; donar i demanar instruccions, consells i ordres; oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; expressar parcialment el gust o l'interès i les emocions; narrar esdeveniments passats, descriure		

situacions presents, i enunciar esdeveniments futurs; expressar l'opinió, la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició; expressar argumentacions senzilles; realitzar hipòtesis i suposicions; expressar la incertesa i el dubte; reformular i resumir.		
-Ús de salutacions i comiats ampliats més formals i informals.	1-9	TOTS
-Participació i desenvolupament de diàlegs i interaccions socials habituals més formals i informals.	1-9	TOTS
-Ús de frases més elaborades per descriure i situar objectes, llocs, persones a l'espai, incloent-hi detalls addicionals.	1-9	TOTS
Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates, instruccions, consells i ordres.	4	SEGONA
-Ús de frases senzilles per manifestar el gust, l'interès o les emocions; l'acord i el desacord, amb justificacions simples.	1-9	TOTS
-Ús de formes verbals i estructures per descriure experiències presents amb coherència: p. ex. faig.	3-9	TOTS
-Ús de formes verbals per explicar i narrar experiències passades, recents o habituals.	1-9	TOTS
Ús d'expressions i estructures per expressar l'opinió.	1-9	TOTS
-Ús d'expressions i estructures per expressar la possibilitat, la capacitat, l'obligació i la prohibició.	1-9	TOTS
Models contextuais i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

de texts orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context; organització i estructuració segons el gènere, la funció textual.		
-Caracterització avançada del context i participants. Identificació de rols i situacions comunicatives (ex.: una entrevista, un article d'opinió senzill).	4-9	SEGON I TERCER
- Comprensió i producció de gèneres discursius ampliats: diàlegs estructurats, narracions curtes, ressenyes de llibres.	1-9	TOTS
-Reconstrucció de la funció textual: ús de connectors per estructurar el text.	1-9	TOTS
-Organització segons gèneres més elaborats: estructures narratives senzilles amb introducció, nus i desenllaç.	9	TERCER
- Expectatives generades pel context: identificació del registre formal en situacions acadèmiques.	5	SEGON
Unitats lingüístiques d'ús comú i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, quantitat i qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, relacions lògiques habituals.		
-Descripció més detallada de persones i objectes mitjançant adjectius, genitiu amb noms propis, substantius composts (p. ex. das rote Auto gefällt mir, Sebastians Gitarre, Chemielehrerin, Schlafzimmer).	1-9	TOTS

-Conceptes genèrics i diferents pronoms en les seves diferents declinacions (p. ex., alle, manche, der/die/das, er/ihn/ihm).	3	PRIMER
-Ús de comptables i incomptables, pronoms indefinits, unitats de mesura, vocabulari d'embalatge i quantitats, etc. (p. ex. ein Paar, viel, alles, nichts, alle, niemand, ein Kilo, eine Scheibe, eine Dose).	5	SEGON
Expressions que expressen poc, menys, més, suficient, etc. (ein bisschen, weniger, mehr, genug).	1,5	PRIMER, TERCER
-Introducció a preposicions i adverbis locals que poden anar amb acusatiu i/o datiu (in, auf, vor, hinter, nach, zu, bei, usw.). Els punts cardinals i altres expressions de l'espai (im Norden von der Schweiz, in der Nähe von, o.ä).	1-9	TOTS
-Ús més avançat del Präsens amb verbs separables (ich stehe jeden Tag um 6 Uhr auf), ús d'adverbis o expressions més avançades (nächstes Jahr kaufe ich mir eine Gitarre).	3,4	SEGON
-Enriquiment de les oracions amb expressions bàsiques de freqüència (Jeden Sonntag besuchen wir unsere Großeltern, wir reisen nur einmal im Jahr, ich trinke immer Wasser).	1-9	TOTS
-Consolidació dels diferents tipus d'oracions: oracions afirmatives amb inversions.	1-9	TOTS
-Diferències entre W-Fragen i Ja-Nein-Fragen (finalitat i estructura), preguntes en negatiu (kannst du morgen nicht heute kommen? Doch! Ich komme heute).	1-9	TOTS
-Ús de formes negatives més complexes i negacions amb nicht + adjectiu (p.ex., das Auto ist nicht schnell, ich habe nichts gegessen, ich kaufe nie am Wochenende, ich finde das nicht interessant).	1-9	TOTS
-Ús de connectors per ordenar i justificar idees (denn, deshalb, dann, danach).	1-9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Lèxic d'ús comú i d'interès per als alumnes relatiu a identificació personal, relacions interpersonals, llocs i entorns, oci i temps lliure, salut i activitat física, vida quotidiana, habitatge i llar, clima i entorn natural, tecnologies de la informació i la comunicació, sistema escolar i formació.		
-Expressió de característiques personals: nett, fleißig, sportlich...	1	PRIMER
-Termes per establir relacions familiars i d'amistat: meine Cousine, dein Onkel, sein Opa, mein (bester) Freund, eine (gute) Freundin...	1	PRIMER
-Expressions per descriure ciutats, regions i serveis locals: die Stadt ist groß und schön, es gibt einen Bahnhof/ein Museum/eine Universität, die Stadt liegt im Süden/in der Nähe/in der Mitter/usw. von Deutschland, im Dorf kann man...,	5	SEGON
-Vocabulari sobre esdeveniments i activitats específiques: Konzert, wandern...	5,9	SEGON, TERCER
-Expressions per planificar activitats: Was machst du am Abend?, ich gehe um 19 Uhr ins Kino...	4	SEGON
-Termes per rutines diàries: aufstehen, frühstücken, anziehen, einkaufen...	4	SEGON, TERCER
-Rutines diàries en diversos contextos: Tagesablauf in der Schule / in der Freizeit/usw., Pläne am Wochenende / in der Freizeit...	4	SEGON, TERCER
-Habitacions i mobles comuns: Küche, Schlafzimmer, Sofa, Tisch, usw. Termes per descriure la llar: Die Wohnung ist klein vs. die kleine Wohnung, Das Haus ist groß vs. das große Haus...	8	TERCER
-Vocabulari relacionat amb les qualificacions: eine gute / schlechte Note, eine eins / zwei / drei	6	SEGON

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

/ usw. in Mathe...		
-Expressions per descriure experiències escolars: Hausaufgaben machen, einen etwas wiederholen, Einzel-, Partner- oder Gruppenarbeit, Projektwoche, o. ä.	6	SEGON
-Conceptes temporals: jetzt, gestern, letzte Woche, nächstes Jahr, am 17. Juli, seit 2020, vor/nach zwei Wochen, in der Nähe, im Zentrum, im Norden von, p. ex. Localització: hier, dort.	4,9	SEGON I TERCER
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació d'ús comú, i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons.		
-Producció i distinció de sons vocals avançats (neu, läuft, fährt) o sons consonàntics complexos (ich vs. acht, -ts, b vs. w).	1-9	TOTS
-Reconeixement i producció de vocals curtes i llargues més comuns.	1-9	TOTS
-Producció de paraules més llargues que no segueixen la norma general (Universität, Diskussion, Elefant), i patrons accentuals de verbs separables i no separables (bezahlen, einkaufen).	1-9	TOTS
-Consolidació de l'accentuació de la frase o Satzakzent (Musik hören - Ich höre Musik - Ich möchte Musik hören).	1-9	TOTS
-Patrons d'entonació comuns en contextos més amplis com en preguntes obertes invitacions, peticions...	1-9	TOTS
-Patrons d'entonació d'intencions comunicatives més variades com dubte (Hmm, ich' weiß nicht...), entusiasme (das ist mega cool!) i desacord suau (Na ja, das glaube ich nicht).	1-9	TOTS
-Exposició inicial a varietats lingüístiques més comunes.	9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Convencions ortogràfiques d'ús comú i significats i intencions comunicatives associats als formats, patrons i elements gràfics.		
-Domini de la puntuació avançada (dos punts, punts i comes).	1-9	TOTS
-Diferència entre formes similars i homòfons.	1-9	TOTS
-Correcció en temps verbals i terminacions.	1-9	TOTS
-Anàlisi de texts expositius amb elements visuals com gràfics o taules.	1-9	TOTS
-Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills).	1-9	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals d'ús comú, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, etc.		
-Relació entre disseny visual i claredat del missatge (ex. infografies, esquemes senzills).		
-Introducció de temes de conversa (Hast du diesen Film gesehen?). Fórmules per a convidar o proposar (Gehen wir ins Kino?).	1-9	TOTS
-Ús d'expressions més elaborades per prendre i cedir la paraula (Bitte, mach weiter). Expressió d'acord o desacord (Ich bin einverstanden, Ich glaube das nicht).	1-9	TOTS
-Expressions més complexes per a acomiadar-se. Fórmules de cortesia (Wir hören / sehen uns,	1-9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

bis zum nächsten Mal).		
-Preguntes per aclarir idees i per a demanar aclariments (Entschuldigung, kannst du das wiederholen?, Wie viel kostet das?, Wo ist ...?).	1-9	TOTS
-Gests o senyals visuals per reforçar la intenció de parlar o cedir el torn (Kann ich sprechen?).	1-9	TOTS
-L'expressió d'agraïment en contextos informals (Das ist nett, danke).	1-9	TOTS
-Ús de connectors simples per comparar (und i auch). Ús de connectors per expressar contrast (aber).	1	PRIMER
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies d'ús comú de cerca i selecció d'informació: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, recursos digitals i informàtics, etc.		
-Ús actiu de diccionaris i llibres de consulta: diccionaris monolingües senzills (amb definicions curtes) o enciclopèdies temàtiques per a recerques específiques.	1-9	TOTS
-Ús de recursos multimèdia per al suport a l'aprenentatge: Vídeos tutorials, infografies i pòdcasts senzills.	1-9	TOTS
-Selecció d'informació rellevant: Identificació de frases i paraules clau en texts curts.	1-9	TOTS
- Estratègies digitals de recerca d'informació: navegació en motors de cerca o identificació de fonts digitals fiables.	1-9	TOTS
-Organització de la informació en formats visuals: taules, gràfics simples o esquemes	1-9	TOTS

conceptuals.		
Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats.		
- Citació de fonts. Introducció al concepte de cita bàsica (p. ex. segons l'autor...).	1-9	TOTS
- Identificació dels elements d'una referència bàsica: autor, títol, any, font.	1-9	TOTS
Eines analògiques i digitals d'ús comú per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, cooperació i col·laboració educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
-Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües visuals, llibres de lectura graduada, gràfics i taules informatives, plantilles d'estructures textuais, mapes conceptuals, entre d'altres.	1-9	TOTS
-Ús d'eines digitals més avançades com per exemple aplicacions d'àudio i vídeo amb subtítols, lectors digitals, eines de redacció amb suport de correctors o aplicacions de pràctica oral avançada.	1-9	TOTS
-Col·laboració amb eines digitals: treball en grups amb eines col·laboratives o d'organització de la informació com mapes conceptuals compartits.	1-9	TOTS
-Ús d'eines de creació multimodal per dissenyar pòsters i presentacions visuals.	1-9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació interpersonal i internacional, com a font d'informació i com a eina de participació social i d'enriquiment personal.	1-9	TOTS
- Ús de la llengua estrangera com a mitjà per establir connexions i diàleg entre persones de diferents cultures.	1-9	TOTS
- Aprenentatge de vocabulari específic per participar en debats, activitats socials i iniciatives comunitàries en llengua estrangera.	1-9	TOTS
- Pràctica de diàlegs i interaccions que fomentin la col·laboració en projectes o accions socials amb persones d'altres cultures.	9	TERCER
- Desenvolupament de l'hàbit d'accedir a fonts internacionals (articles, fòrums, etc.) per informar-se i prendre part activa en temes socials o globals.	1-9	TOTS
- Ús d'estratègies per adaptar-se a diferents contextos interculturals, promovent el respecte i la comprensió mútua en les comunicacions.	1-9	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera.		
- Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	1-9	TOTS
- Pràctica d'escriptura i lectura en converses de text, com també el desenvolupament de l'expressió oral mitjançant trucades o videoconferències.	1-9	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

- Desenvolupament de l'interès per explorar aspectes culturals dels països on es parla la llengua estrangera, com costums, tradicions i valors.	1-9	TOTS
- Promoció de l'aprenentatge intercultural mitjançant l'intercanvi d'experiències i coneixements amb persones de diferents orígens.	1-9	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics d'ús comú relatius a la vida quotidiana, les condicions de vida i les relacions interpersonals; convencions socials d'ús comú; llenguatge no verbal, cortesia lingüística i etiqueta digital; cultura, normes, actituds, costums i valors propis de països on es parla la llengua estrangera.	1-9	TOTS
- Exploració de les normes i actituds socioculturals que regeixen la vida quotidiana i les relacions interpersonals en els països on es parla la llengua estrangera.	1-9	TOTS
- Ús conscient del llenguatge no verbal, de la cortesia lingüística i de l'etiqueta digital per adaptar-se adequadament a diferents contextos comunicatius	1-9	TOTS
- Reflexió sobre les convencions socials i culturals d'ús comú per entendre millor els costums i valors de les societats on es parla la llengua estrangera.	1-9	TOTS
- Anàlisi comparativa de normes culturals per identificar semblances i diferències que facilitin una comunicació intercultural efectiva i respectuosa	1-9	TOTS
Estratègies d'ús comú per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística,		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

atenent valors ecosocials i democràtics.		
- Identificació de formes d'expressió cultural en texts més complexos (fragments de llibres, reportatges, entrevistes).	1-9	TOTS
-Recerca sobre una cultura específica, presentacions i discussions grupals	1-9	TOTS
Experiències i activitats que permetin el desenvolupament de les habilitats interculturals dels alumnes (estades a l'estranger, intercanvis lingüístics i culturals, projectes internacionals, etc.), presencials i virtuals.	1-9	TOTS
Estratègies d'ús comú de detecció i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal.		
- Identificació i reflexió de l'impacte del llenguatge discriminatori en diferents contextos, inclosos les xarxes socials i mitjans de comunicació.	1-9	TOTS
-Detecció en l'entorn escolar d'actituds discriminatòries proposant mesures de correcció.	1-9	TOTS
- Rebuig de qualsevol forma de comunicació que sigui despectiva o excloent (llenguatge discriminatori).	1-9	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic. El

departament d'alemany ha agrupat els criteris d'avaluació segons els criteris de qualificació que s'empraran per obtenir la nota final de cada trimestre.

- **Comprensió de textos escrits: 20%**
- **Comprensió de textos orals: 20%**
- **Producció de textos escrits: 20%**
- **Producció de textos orals: 20%**
- **Mediació: 10%**
- **Atenció i participació: 10%**

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació i instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en projectes

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar :

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No està previst fer sortides durant aquest curs.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a

través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

CURS: 1r Batxillerat	ANY ACADÈMIC: 2025 - 2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Alemany	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

1r BATXILLERAT		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar les idees principals i les línies argumentals bàsiques de textos expressats en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats, per respondre a les necessitats comunicatives plantejades.	CA 1.1 Extreure i analitzar les idees principals, la informació rellevant i les implicacions generals de textos de certa longitud, ben organitzats i de certa complexitat, orals, escrits i multimodals, sobre temes de rellevància personal o d'interès públic, tant concrets com abstractes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard, fins i tot en entorns moderadament sorollosos, a través de diversos suports.	1 - 6

	(Hören und Lesen) CA 1.2 Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció i els trets discursius de textos de certa longitud i complexitat, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, com també de textos de ficció, sobre temes generals o més específics, de rellevància personal o d'interès públic. (Hören und Lesen) CA 1.3 Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements adequats per comprendre la informació global i específica i distingir la intenció i les opinions, tant implícites com explícites (sempre que estiguin assenyalades correctament), dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals, i cercar, seleccionar i contrastar informació. (Hören und Lesen)	
CE 2 Produir textos originals, d'extensió creixent, clars, ben organitzats i detallats, usant estratègies com ara la planificació, la síntesi, la compensació o l'autocorrecció, per expressar idees i arguments de manera creativa, adequada i coherent, d'acord amb propòsits comunicatius concrets.	CA 2.1 Expressar oralment amb suficient fluïdesa i correcció textos clars, coherents, ben organitzats, adequats a la situació comunicativa i en diferents registres sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. (Sprechen) CA 2.2 Redactar i difondre textos detallats de certa extensió i complexitat i d'estructura clara, adequats a la situació	1 - 6

	comunicativa, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades, evitant errors que dificultin o impedeixin la comprensió, reformulant i organitzant de manera coherent informació i idees de diverses fonts i justificant les pròpies opinions, sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, fent un ús ètic del llenguatge, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. (Schreiben) CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies de planificació, producció, revisió i cooperació, per compondre textos d'estructura clara i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i dels interlocutors reals o potencials. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar activament amb altres persones, amb fluïdesa i precisió suficients i amb espontaneïtat, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	CA 3.1 Planificar, participar i col·laborar de forma assertiva i activa, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors i oferint explicacions, arguments i comentaris. (interaktives Sprechen) CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar, de manera flexible i en diferents entorns, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula,	1 - 6

	sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses. (interaktiv Sprechen)	
CE 4 Mediar entre diferents llengües o varietats, o entre les modalitats o registres d'una mateixa llengua, usant estratègies i coneixements eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable i crear una atmosfera positiva que faciliti la comunicació.	CA 4.1 Interpretar i explicar textos, conceptes i comunicacions en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i estima pels interlocutors i per les llengües, varietats o registres emprats i participant en la solució de problemes freqüents d'intercomprensió i d'enteniment, a partir de diversos recursos i suports. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben) CA 4.2 Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de la tasca i el coneixement previ dels interlocutors. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben)	1 - 6
CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües i varietats, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i fent explícits i compartint les estratègies i els coneixements propis, per millorar la resposta a les seves necessitats comunicatives.	CA 5.1 Comparar i argumentar les similituds i diferències entre diferents llengües reflexionant sobre el seu funcionament i establint relacions entre elles. (in Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.2 Utilitzar amb iniciativa i de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de	1 - 6

	comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el suport d'altres participants i de recursos analògics i digitals. (in Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.3 Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera i reflexionar-hi, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. (Heft)	
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, reflexionant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica, respectuosa i eficaç i fomentar la comprensió mútua en situacions interculturals.	CA 6.1 Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, analitzant i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip i solucionant els factors socioculturals que dificultin la comunicació. (Interaktion im Unterricht) CA 6.2 Valorar críticament la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera tenint en compte els drets humans i adequar-s'hi, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. (Interaktion im Unterricht) CA 6.3 Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent a valors ecosocials i	1 - 6

	democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Interaktion im Unterricht)	

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

1r batxillerat		
SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança, iniciativa i assertivitat. Estratègies d'autocorrecció i autoavaluació com a manera de progressar en l'aprenentatge autònom de la llengua estrangera.		
Aplicació d'estratègies d'autocorrecció de textos orals i escrits d'ús acadèmic com la revisió seqüencial dels textos (gramàtica, lèxic i estructura), autocorrecció mitjançant plantilles i models, correcció amb eines digitals senzilles, identificació de patrons d'errors, correcció oral mitjançant gravacions, etc.	0 - 6	TOTS
Cerca autònoma, coneixement i ús de recursos per a la millora lingüística. Ús de diccionaris, aplicacions, corpus lingüístics en línia, etc.	0 - 6	TOTS
Planificació i monitorització del procés d'aprenentatge. Reflexió crítica sobre errors freqüents.	0 - 6	TOTS
Estratègies per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals		

Estratègies de planificació		
Anticipació guiada del contingut a partir de la lectura de títols i subtítols, l'anàlisi d'imatges o gràfics associats i la connexió amb els coneixements previs per facilitar la comprensió del text (Planificació de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Definició d'objectius acadèmics específics abans de llegir o escoltar textos complexos (anàlisi del propòsit del text, lectura ràpida inicial o selectiva, preguntes prèvies, etc.) (Planificació de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Creació d'esquemes detallats amb idees principals i secundàries per estructurar textos acadèmics (Planificació de la producció).	0 - 6	TOTS
Recerca i selecció de vocabulari adequat segons el registre (Planificació de la producció).	0 - 6	TOTS
Predicció de possibles preguntes o respostes per preparar interaccions més complexes com diàlegs o debats (Planificació de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Discussió prèvia per establir rols, objectius i responsabilitats en activitats col·laboratives (Planificació de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Estratègies d'execució		
Ús d'estratègies per deduir significats desconeguts mitjançant el context i els coneixements previs i identificar opinions i actituds en textos més complexos (Execució de la planificació).	0 - 6	TOTS
Ús de connectors més complexos per millorar la coherència del text incorporant exemples i dades rellevants per reforçar el contingut (Execució de la producció).	0 - 6	TOTS
Integració d'elements visuals o multimodals per reforçar el missatge (p. ex., gràfics, esquemes,	0 - 6	TOTS

imatges) (Execució de la producció).		
Interacció fluida en debats o taules rodones amb preparació prèvia (Execució de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Intercanvi d'idees durant el procés per ajustar i millorar el missatge (Execució de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Estratègies de control		
Verificació de la comprensió mitjançant preguntes de reflexió o resumint informació clau. Comparació entre les prediccions inicials i el contingut real del text (Control de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Revisió guiada de la precisió gramatical i de la varietat lèxica en textos escrits mitjançant rúbriques, llistes de verificació, etc. (Control de la producció).	0 - 6	TOTS
Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats (Control de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Supervisió i discussió grupal de les contribucions per garantir la coherència estilística i ajustar el text final als objectius acordats (Control de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Estratègies de reparació		
Relectura o reescolta de parts específiques per confirmar significats (Reparació de la comprensió).	0 - 6	TOTS
Revisió guiada i correcció d'errors d'estil, registre o gramàtica detectats posteriorment (Reparació de la producció).	0 - 6	TOTS

Rectificació d'errors durant la conversa mitjançant reformulacions (p. ex., «Perdó, vull dir ...») (Reparació de la producció i coproducció).	0 - 6	TOTS
Revisió conjunta del text final per detectar incoherències i incorporar suggeriments per part del grup o del professor (Reparació de la coproducció).	0 - 6	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes		
Síntesi i explicació d'informació en textos més complexos. Identificació de les idees principals i les secundàries. Reformulació de continguts amb sinònims i adaptació del registre segons l'interlocutor.	0 - 6	TOTS
Explicació detallada de conceptes per transmetre conceptes més complexos amb estructures clares i exemples adaptats. Comparació i contrast d'idees per aclarir significats.	0 - 6	TOTS
Facilitació activa de diàlegs. Moderació de discussions senzilles ajudant a superar malentesos. Explicació de matisos culturals o lingüístics que afectin la comprensió.	0 - 6	TOTS
Ús d'estratègies de mediació més avançades com la síntesi i adaptació de la informació a les necessitats de l'interlocutor o la comparació i contrast d'idees o conceptes per facilitar la comprensió.	0 - 6	TOTS
Funcions comunicatives adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: descriure fenòmens i esdeveniments; donar instruccions i consells; narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, descriure estats i situacions presents i expressar successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini; expressar emocions; expressar l'opinió; expressar argumentacions; reformular, presentar les opinions d'altres i resumir		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Inici, participació i manteniment de diàlegs sobre temes d'interès personal o acadèmic.	0 - 6	TOTS
Ús de vocabulari i expressions formals per contribuir a debats i discussions col·laboratives.	0 - 6	TOTS
Presentació formal de temes acadèmics o d'interès general amb detall, fluïdesa, correcció, cohesió i coherència.	0 - 6	TOTS
Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates instruccions, ordres i consells.	0 - 6	TOTS
Ús d'expressions i d'un vocabulari més ampli per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; comunicar emocions i preferències amb detall i matisos emocionals.	0 - 6	TOTS
Expressió d'idees, defensa de punts de vista i argumentació d'opinió i justificacions més complexes i sòlides amb exemples sobre temes quotidians i acadèmics.	0 - 6	TOTS
Enunciació d'esdeveniments i successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini.	0 - 6	TOTS
Ús de formes verbals i estructures per narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, presents i futures amb coherència.	0 - 6	TOTS
Reformulació d'idees, presentació de les opinions d'altres; sintetització d'informació o parafraseig idees amb precisió.	0 - 6	TOTS
Ús de matisos lingüístics per manifestar opinions incertes i dubtes, hipòtesis i suposicions.	0 - 6	TOTS
Models contextuais i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel		

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

context; organització i estructuració segons el gènere i la funció textual		
Anàlisi del context i situació comunicativa complexa. Comprensió d'interaccions més formals i acadèmiques (articles d'opinió curts, assaigs breus).	0 - 6	TOTS
Domini de gèneres discursius acadèmics inicials: informes senzills, resums o cartes formals.	0 - 6	TOTS
Funcions textuais més elaborades: argumentació i justificació. Ús de connectors complexos.	3 - 6	SEGON I TERCERT
Organització i estructuració avançada: divisió clara en paràgrafs amb connectors.	0 - 6	TOTS
Adequació al registre segons el context: adaptació de llenguatge en correus formals i presentacions acadèmiques.	0 - 6	TOTS
Unitats lingüístiques i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, la quantitat i la qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, les relacions lògiques		
Adjectius comparatius i superlatius (p. ex., so/nicht so + jung wie, jünger als, der jüngste). Vocabulari específic de temàtiques d'interès acadèmic o personal. Pronoms reflexius en les seves diferents declinacions.	UP 4	SEGON
Ús de vocabulari descriptiu amb adjectius qualificatius i expressions més complexes (p. ex., wunderbar, sauteuer, eher unbekannt).	UP 5	TERCER
Ús fluid i més detallat amb preposicions i adverbis locals per enriquir descripcions, narracions i textos més complexos.	0 - 6	TOTS

Ús fluid del Perfekt i introducció del Präteritum, del Plusquamperfekt i del Futur amb werden. Introducció al temps condicional amb wenn (wenn ich Zeit habe, komme ich natürlich zu deiner Party). Narració amb seqüències temporals senzilles i enriquiment d'aquestes amb l'ús de preposicions, adverbis, conjuncions de temps (p. ex., vor, vorher, bevor, seitdem, nachdem, zuerst, den ganzen Sommer lang).	0 - 6	TOTS
Ús d'oracions afirmatives, negatives, afirmatives i exclamacions com a resposta a allò del que s'està parlant (p. ex., ich denke schon, das finde ich auch nicht gut, meinst du?, wie nett von dir!, oh, das ist ja schön!), negacions parcials o totals (p. ex., Ich kaufe nicht den roten Kuli, sondern..., Peter geht nicht oft ins Kino, Ich gehe heute Abend nicht mit Maria ins Kino, ich kaufe die Schuhe heute nicht).	0 - 6	TOTS
Lèxic comú i especialitzat d'interès per a l'alumne relatiu a temps i espai; estats, esdeveniments; activitats, procediments i processos; relacions personals, socials, acadèmiques i professionals; educació, treball i emprenedoria; llengua i comunicació intercultural; ciència i tecnologia; història i cultura; com també estratègies d'enriquiment lèxic (derivació, famílies lèxiques, polisèmia, sinonímia, antonímia...)		
Ampliació del lèxic sobre tasques domèstiques i compres: staubsaugen, Wäsche waschen, online shoppen, aussehen, passen, stehen, etc.	UP 2	PRIMER
Expressions sobre esport d'equip i activitats de benestar: Teamsport oder Einzelsport, Winter- und Sommersportarten, Outdoor- und Indoor-Aktivitäten, Fit sein, Fitness-Studio, etc.	UP 1	PRIMER
Ús més avançat del vocabulari digital: im Internet surfen, Fotos hochladen, Dokumente herunterladen, etc.	0 - 6	TOTS
Termes bàsics per a orientació acadèmica: Online-Lernen, Schüleraustausch, Schulproblem, Praktikum, Ausbildung, Beruf, Studium, Austauschprogramm, etc.	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Conceptes temporals: vorgestern, übermorgen, in zwei Tagen, vor/nach zwei Wochen, früher, damals, im Jahr 2020, seit einem Jahr. Localització: hier, dort, da, draußen, drinnen, außerhalb, innerhalb, in der Mitte von, weit weg. Descripció d'espais: Sehenswürdigkeiten, auf dem Festland, Ferienziel, Industriegebiet, berühmte/lebendige Stadt, etc.	0 - 6	TOTS
Estats físics, emocionals i abstractes: sauer, wütend, ruhig, glücklich, traurig, motiviert, müde, genervt, gestresst, gelangweilt, etc.	UP 3	SEGON
Activitats acadèmiques i professionals: einen Aufsatz schreiben, etwas vortragen, über eine Grafik/ein Lied/usw. sprechen, Dinge und Orte beschreiben, über ein bekanntes Thema diskutieren, an einer Gruppendiskussion teilnehmen, Formulare ausfüllen, etc.	0 - 6	TOTS
Procediments: zuerst, dann, danach, als Erstes, als Zweites, ein Gespräch mit Notizen vorbereiten, Texte mit Schlüsselwörtern verstehen, Lernkarten mit Beispielen schreiben, eine Mindmap erstellen, Texte überfliegen, etc.	0 - 6	TOTS
Innovacions tecnològiques i avenços científics: p. ex., künstliche Intelligenz, erneuerbare Energien. Aplicacions pràctiques: p. ex., elektrisches/hybrides Auto, Smart-Geräte. Vocabulari per discutir tecnologia: p. ex., umweltfreundlich, benutzerfreundlich.	UP 6	TERCER
Introducció a fets històrics i aspectes culturals: p. ex., Erster Weltkrieg, Berliner Mauer, Konzentrationslager, Monument, Denkmal, Architektur. Introducció a termes artístics i literaris: bedeutendste Literatur, Musik, Kunst im deutschsprachigen Raum.	UP 2, 4 i 6	TOTS
Tècniques de derivació i famílies lèxiques: masculí + in per fer el femení de professions i nacionalitats (Spanier -> Spanierin, Arzt -> Ärztin), un + Adjektiv (glücklich -> unglücklich), Verb -> Nomen (achten -> Achtung), p. ex. Relacions semàntiques: sinònims (nett - freundlich), antònims (groß - klein).	0 - 6	TOTS
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació i significats i intencions		

comunicatives generals associades a aquests patrons. Alfabet fonètic bàsic		
Pronunciació correcta de sons consonàntics, diftongs i sons vocàlics complexos.	0 - 6	TOTS
Discriminació i producció correcta de vocals curtes i llargues.	0 - 6	TOTS
Domini de patrons accentuals de verbs separables i no separables, també en Perfekt (bezahlt, eingekauft); i patrons accentuals de paraules compostes (Tischtennis, schwarzweiß).	0 - 6	TOTS
Accentuació de la frase (Satzakzent) per emfatitzar informació important (Genau das habe ich nicht gewusst).	0 - 6	TOTS
Patrons d'entonació en discursos acadèmics senzills i en interaccions més complexes. Estructuració de discursos. Canvis de to per emfatitzar punts clau.	0 - 6	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir i parafrasejar, col·laborar, negociar significats, detectar la ironia, etc		
Ús d'expressions formals i informals segons el context per saludar i iniciar la conversa, introduir opinions o punts de vista (Ich denke dass...). Expressions per convidar a altres a participar (Was denkst du?) Fórmules d'inici en format asíncron (Guten Tag Frau Müller, ich schreibe Ihnen, um mehr Informationen über ... zu bekommen).	0 - 6	TOTS
Ús d'expressions per desenvolupar idees (Ich möchte noch dazu sagen, dass ...), per gestionar interrupcions bitte, darf ich weiter reden?).	0 - 6	TOTS
Expressions per concloure discussions (Zusammenfassend können wir sagen, dass...) o per comiats formals (Vielen Dank für Ihre Zeit und Ihre Hilfe).	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Ús d'expressions amb més detalls per demanar i donar aclariments i explicacions (Was bedeutet das?, Können Sie das erklären?).	0 - 6	TOTS
L'expressió d'agraïment en contextos formals (Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit / für das Zuhören).	0 - 6	TOTS
Ús de connectors bàsics per establir similituds i diferències. (im Gegensatz zu, genauso wie). Expressions per donar l'opinió (Ich denke, dass, Ich finde, Meiner Meinung nach...).	0 - 6	TOTS
Frases per resumir i sintetitzar idees amb certa complexitat (Es geht um...).	0 - 6	TOTS
Expressions per negociar tasques i col·laborar (Kann ich dir helfen?, Brauchst du Hilfe?).	0 - 6	TOTS
Expressions per expressar acord o desacord (Ich bin einverstanden, Das glaube ich nicht), per treballar en equip i per oferir suport (Ich auch, Ich nicht).	0 - 6	TOTS
Recursos per a l'aprenentatge i estratègies de cerca i selecció d'informació i curació de continguts: diccionaris, llibres de consulta, biblioteques, mediateques, etiquetes en la xarxa, recursos digitals i informàtics, etc.		
Ús de diccionaris i recursos avançats: diccionaris monolingües avançats amb exemples contextualitzats. Accés a llibres de consulta acadèmics i mediateques.	0 - 6	TOTS
Ús d'eines i recursos digitals per treballar de manera col·laborativa.	0 - 6	TOTS
Selecció i síntesi d'informació en textos extensos: resum de paràgrafs o capítols segons paraules clau.	0 - 6	TOTS
Estratègies per a la recerca efectiva en línia: ús de filtres en motors de cerca. Identificació de fonts fiables.	0 - 6	TOTS

Organització avançada de continguts trobats: creació de mapes conceptuals o línies del temps digitals.	0 - 6	TOTS
Reestructuració i reformulació en paraules pròpies: pràctica de parafrasis per evitar el plag i clarificar idees complexes. Elaboració de resums concisos.	0 - 6	TOTS
Respecte de la propietat intel·lectual i drets d'autor sobre les fonts consultades i continguts utilitzats: eines per al tractament de dades bibliogràfiques i recursos per evitar el plag i		
Identificació de llicències de continguts digitals: diferenciació de Creative Commons i copyright.	0 - 6	TOTS
Eines analògiques i digitals per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, col·laboració i cooperació educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera		
Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües detallats, revistes i llibres acadèmics senzilles, gràfics informatius, guies d'estructuració de textos, guies de revisió estilística, etc.	0 - 6	TOTS
Ús d'eines digitals avançades com plataformes de notícies i contingut acadèmic, audiollibres i pòdcasts acadèmics, eines per a textos acadèmics, aplicacions per a presentacions avançades o enregistrament de pòdcasts.	0 - 6	TOTS
Interacció multimodal en contextos acadèmics. Elaboració de vídeos, pòdcasts o infografies de forma col·laborativa.	0 - 6	TOTS

B. PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb un alt grau d'autonomia, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta superant les limitacions derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi		
Estratègies de parafraseig avançat: ús de conceptes abstractes en frases més complexes.	0 - 6	TOTS
Estratègies d'aclariment per sol·licitar explicacions detallades.	0 - 6	TOTS
Ús d'omplidors o paraules crossa més complexes.	0 - 6	TOTS
Estratègies per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal		
Ús més autònom d'eines lingüístiques com diccionaris digitals o traductors en línia.	0 - 6	TOTS
Producció creativa en diferents registres: textos argumentatius que requereixin estructures avançades i vocabulari ric; debats o simulacions que requereixin adaptar el registre segons el context (formal/informal).	0 - 6	TOTS

Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció		
Ús autònom d'estratègies d'autoreparació, com l'autocorrecció de textos escrits amb ajuda de recursos lingüístics avançats mitjançant correctors gramaticals en línia o diccionaris i traductors avançats.	0 - 6	TOTS
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge)		
Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir de la reflexió sobre les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge): motor de cerca, recurs, eina en línia, col·laboració, compartició, alfabetització digital. Expressions: "Com puc trobar informació sobre aquest tema?" o "Podem utilitzar una eina en línia per treballar junts?".	0 - 6	TOTS
Comparació sistemàtica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius		
Reflexió sobre les relacions entre llengües (origen, influència històrica o contacte cultural) per entendre millor les similituds i diferències entre idiomes i les cultures associades.	0 - 6	TOTS
C. INTERCULTURALITAT		

La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i entesa entre pobles, com a facilitador de l'accés a altres cultures i altres llengües i com a eina de participació social i d'enriquiment personal		
Aprenentatge de vocabulari específic relacionat amb costums i tradicions per fomentar una millor comprensió entre cultures.	0 - 6	TOTS
Ús d'estratègies de flexibilitat i adaptació per interactuar eficaçment en contextos multiculturals, promovent el respecte i la cooperació.	0 - 6	TOTS
Interès i iniciativa en la realització d'intercanvis comunicatius a través de diferents mitjans amb parlants o estudiants de la llengua estrangera, com també per conèixer informacions culturals dels països on es parla la llengua estrangera		
Participació activa en intercanvis lingüístics amb parlants nadius o altres estudiants per millorar les habilitats comunicatives.	0 - 6	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, normes, creences i actituds; estereotips i tabús; llenguatge no verbal; història, cultura i comunitats; relacions interpersonals i processos de globalització en països on es parla la llengua estrangera		
Reflexió sobre els valors, creences i actituds culturals, incloent-hi els estereotips i tabús, per promoure la comunicació respectuosa i informada.	0 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Anàlisi de les convencions socials i normes de cortesia per entendre els registres lingüístics adequats en diferents contextos culturals.	0 - 6	TOTS
Observació del llenguatge no verbal i la seva relació amb la història i la cultura de les comunitats, com també els impactes de la globalització en les pràctiques sociolingüístiques.	0 - 6	TOTS
Estudi dels costums, rituals i institucions de les societats on es parla la llengua estrangera, com també la seva influència en les relacions interpersonals.	0 - 6	TOTS
Estratègies per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics		
Reflexió crítica sobre la influència de factors històrics, socials i econòmics en la diversitat lingüística i cultural.	0 - 6	TOTS
Formulació de propostes o alternatives per abordar desafiaments interculturals, integrant valors ecosocials com la sostenibilitat, la solidaritat i el respecte per la diversitat.	0 - 6	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més

transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

- **Comprensió de textos escrits: 25%**
- **Comprensió de textos orals: 25%**
- **Producció de textos escrits: 25%**
- **Producció de textos orals: 25%**

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament

d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuals, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

A la següent graella podeu fer el buidatge de totes les sortides del departament.

<i>SORTIDES</i>			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r BAT	S'estudiarà la possibilitat de fer un viatge històric-cultural per visitar el camp de concentració Auschwitz a Polònia.		

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No hi ha pendents a 1r de Batxillerat

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA ALEMANY

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

2n BATXILLERAT		
COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP
CE 1 Comprendre i interpretar les idees principals i les línies argumentals bàsiques de textos expressats en la llengua estàndard, cercant fonts fiables i fent ús d'estratègies d'inferència i comprovació de significats, per respondre a les necessitats comunicatives plantejades.	CA 1.1 Extreure i analitzar les idees principals, la informació rellevant i les implicacions generals de textos de certa longitud, ben organitzats i de certa complexitat, orals, escrits i multimodals, sobre temes de rellevància personal o d'interès públic, tant concrets com abstractes, expressats de manera clara i en la llengua estàndard, fins i tot en entorns moderadament sorollosos, a través de diversos suports. (Hören und Lesen) CA 1.2 Interpretar i valorar de manera crítica el contingut, la intenció i els trets discursius de textos de certa longitud i complexitat, amb especial èmfasi en els textos acadèmics i dels mitjans de comunicació, com també de textos de ficció, sobre temes generals o més específics, de rellevància	1 - 6

	personal o d'interès públic. (Hören und Lesen) CA 1.3 Seleccionar, organitzar i aplicar les estratègies i coneixements adequats per comprendre la informació global i específica i distingir la intenció i les opinions, tant implícites com explícites (sempre que estiguin assenyalades correctament), dels textos; inferir significats i interpretar elements no verbals, i cercar, seleccionar i contrastar informació. (Hören und Lesen)	
CE 2 Produir textos originals, d'extensió creixent, clars, ben organitzats i detallats, usant estratègies com ara la planificació, la síntesi, la compensació o l'autocorrecció, per expressar idees i arguments de manera creativa, adequada i coherent, d'acord amb propòsits comunicatius concrets.	CA 2.1 Expressar oralment amb suficient fluïdesa i correcció textos clars, coherents, ben organitzats, adequats a la situació comunicativa i en diferents registres sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, amb la finalitat de descriure, narrar, argumentar i informar, en diferents suports, utilitzant recursos verbals i no verbals, com també estratègies de planificació, control, compensació i cooperació. (Sprechen) CA 2.2 Redactar i difondre textos detallats de certa extensió i complexitat i d'estructura clara, adequats a la situació comunicativa, a la tipologia textual i a les eines analògiques i digitals utilitzades, evitant errors que dificultin o impedeixin la comprensió, reformulant i organitzant de manera coherent informació i idees de diverses fonts i justificant les pròpies opinions, sobre assumptes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, fent un ús ètic del llenguatge, respectant la propietat intel·lectual i evitant el plagi. (Schreiben)	1 - 6

	CA 2.3 Seleccionar, organitzar i aplicar coneixements i estratègies de planificació, producció, revisió i cooperació, per compondre textos d'estructura clara i adequats a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant els recursos físics o digitals més adequats en funció de la tasca i dels interlocutors reals o potencials. (Sprechen und Schreiben)	
CE 3 Interactuar activament amb altres persones, amb fluïdesa i precisió suficients i amb espontaneïtat, usant estratègies de cooperació i emprant recursos analògics i digitals, per respondre a propòsits comunicatius en intercanvis respectuosos amb les normes de cortesia.	CA 3.1 Planificar, participar i col·laborar de forma assertiva i activa, a través de diversos suports, en situacions interactives sobre temes de rellevància personal o d'interès públic coneguts per l'alumne, mostrant iniciativa, empatia i respecte per la cortesia lingüística i l'etiqueta digital, com també per les diferents necessitats, idees, inquietuds, iniciatives i motivacions dels interlocutors i oferint explicacions, arguments i comentaris. (interaktives Sprechen) CA 3.2 Seleccionar, organitzar i utilitzar, de manera flexible i en diferents entorns, estratègies adequades per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, sol·licitar i formular aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir, col·laborar, debatre, resoldre problemes i gestionar situacions compromeses. (interaktives Sprechen)	1 - 6
CE 4 Mediar entre diferents llengües o varietats, o entre les modalitats o registres d'una mateixa llengua, usant estratègies i coneixements	CA 4.1 Interpretar i explicar textos, conceptes i comunicacions en situacions en les quals atendre la diversitat, mostrant respecte i estima pels interlocutors i per les	1 - 6

eficaços orientats a explicar conceptes i opinions o simplificar missatges, per transmetre informació de manera eficaç, clara i responsable i crear una atmosfera positiva que faciliti la comunicació.	llengües, varietats o registres emprats i participant en la solució de problemes freqüents d'intercomprensió i d'enteniment, a partir de diversos recursos i suports. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben) CA 4.2 Aplicar estratègies que ajudin a crear ponts, facilitin la comunicació i serveixin per explicar i simplificar textos, conceptes i missatges i que siguin adequades a les intencions comunicatives, les característiques contextuais, els aspectes socioculturals i la tipologia textual, usant recursos i suports físics o digitals en funció de la tasca i el coneixement previ dels interlocutors. (Mediation in Sprechen und / oder Schreiben)	
CE 5 Ampliar i usar els repertoris lingüístics personals entre diferents llengües i varietats, reflexionant de manera crítica sobre el seu funcionament i fent explícits i compartint les estratègies i els coneixements propis, per millorar la resposta a les seves necessitats comunicatives.	CA 5.1 Comparar i argumentar les similituds i diferències entre diferents llengües reflexionant sobre el seu funcionament i establint relacions entre elles. (in Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.2 Utilitzar amb iniciativa i de manera creativa estratègies i coneixements de millora de la capacitat de comunicar i d'aprendre la llengua estrangera amb el suport d'altres participants i de recursos analògics i digitals. (in Hören, Lesen, Sprechen und Schreiben) CA 5.3 Registrar els progressos i dificultats d'aprenentatge de la llengua estrangera i reflexionar-hi, seleccionant les estratègies més adequades i eficaces per superar aquestes dificultats i consolidar l'aprenentatge, realitzant activitats de	1 - 6

	planificació del propi aprenentatge, autoavaluació i coavaluació, com les propostes en el Portafolis Europeu de les Llengües (PEL) o en un diari d'aprenentatge, fent aquests progressos i dificultats explícits i compartint-los. (Heft)	
CE 6 Valorar críticament i adequar-se a la diversitat lingüística, cultural i artística a partir de la llengua estrangera, reflexionant i compartint les semblances i les diferències entre llengües i cultures, per actuar de manera empàtica, respectuosa i eficaç i fomentar la comprensió mútua en situacions interculturals.	CA 6.1 Actuar de manera adequada, empàtica i respectuosa en situacions interculturals construint vincles entre les diferents llengües i cultures, analitzant i rebutjant qualsevol tipus de discriminació, prejudici i estereotip i solucionant els factors socioculturals que dificultin la comunicació. (Interaktion im Unterricht) CA 6.2 Valorar críticament la diversitat lingüística, cultural i artística pròpia de països on es parla la llengua estrangera tenint en compte els drets humans i adequar-s'hi, afavorint el desenvolupament d'una cultura compartida i una ciutadania compromesa amb la sostenibilitat i els valors democràtics. (Interaktion im Unterricht) CA 6.3 Aplicar estratègies per defensar i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent a valors ecosocials i democràtics i respectant els principis de justícia, equitat i igualtat. (Interaktion im Unterricht)	1 - 6

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

2n batxillerat		
SABERS BàSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
COMUNICACIÓ		
Autoconfiança, iniciativa i assertivitat. Estratègies d'autocorrecció i autoavaluació com a manera de progressar en l'aprenentatge autònom de la llengua estrangera.		
Desenvolupament de l'autoconfiança en situacions acadèmiques i formals com exposicions orals davant la classe, interaccions en anglès amb desconeguts, o simulacions d'exàmens oficials (PAU o EOI).	1 - 6	TOTS
Aplicació d'estratègies d'autocorrecció de textos orals i escrits d'ús acadèmic com la revisió seqüencial dels textos (gramàtica, lèxic i estructura), autocorrecció mitjançant plantilles i models, correcció amb eines digitals senzilles, identificació de patrons d'errors, correcció oral mitjançant gravacions, etc.	1 - 6	TOTS
Cerca autònoma, coneixement i ús de recursos per a la millora lingüística. Ús de diccionaris, aplicacions, corpus lingüístics en línia, etc.	1 - 6	TOTS
Planificació i monitorització del procés d'aprenentatge. Reflexió crítica sobre errors freqüents.	1 - 6	TOTS
Promoció de la iniciativa i l'assertivitat en la comunicació en contextos interculturals, aprenent	1 - 6	TOTS

a expressar idees pròpies amb claredat i sense por de cometre errors.		
Estratègies per a la planificació, execució, control i reparació de la comprensió, la producció i la coproducció de textos orals, escrits i multimodals		
Anticipació guiada del contingut a partir de la lectura de títols i subtítols, l'anàlisi d'imatges o gràfics associats i la connexió amb els coneixements previs per facilitar la comprensió del text. (Planificació de la comprensió)	1 - 6	TOTS
Definició d'objectius acadèmics específics abans de llegir o escoltar textos complexos (anàlisi del propòsit del text, lectura ràpida inicial o selectiva, preguntes prèvies, etc.). (Planificació de la comprensió)	1 - 6	TOTS
Disseny de guions avançats per a assaigs, presentacions o projectes multimodals. (Planificació de la producció)	1 - 6	TOTS
Selecció de recursos lingüístics sofisticats (col·locacions, idiomatismes, connectors complexos). (Planificació de la producció)	1 - 6	TOTS
Preparació de respostes argumentades per defensar punts de vista en discussions. (Planificació de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Discussió prèvia per establir rols, objectius i responsabilitats en activitats col·laboratives. (Planificació de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Aplicació d'estratègies per interpretar significats implícits i actituds en textos i identificar-ne la tipologia. (Execució de la planificació)	1 - 6	TOTS
Composició de textos amb arguments sòlids i evidències clares. (Execució de la producció)	1 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Creació de presentacions multimodals amb un ús equilibrat de visuals i continguts orals. (Execució de la producció)	1 - 6	TOTS
Participació en debats o taules rodones amb una defensa clara de punts de vista. (Execució de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Coordinació amb els companys per integrar idees en projectes col·laboratius. (Execució de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Revisió crítica del contingut del text per validar la seva coherència i rellevància.	1 - 6	TOTS
Autoavaluació de la comprensió mitjançant preguntes i esquemes resum. (Control de la comprensió)	1 - 6	TOTS
Revisió autònoma de la precisió gramatical i de la varietat lèxica en textos escrits mitjançant rúbriques, llistes de verificació, etc. (Control de la producció)	1 - 6	TOTS
Ajustament del missatge segons les reaccions o aclariments demanats. (Control de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Supervisió conjunta del progrés en projectes grupals. (Control de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Clarificació de dubtes mitjançant fonts complementàries o discussions. (Reparació de la comprensió)	1 - 6	TOTS
Revisió autònoma i correcció d'errors d'estil, registre o gramàtica detectats posteriorment. (Reparació de la producció)	1 - 6	TOTS
Solució d'incoherències en la conversa a través de clarificacions i ajustaments. (Reparació de la producció i coproducció)	1 - 6	TOTS

Revisió conjunta del text final per detectar incoherències i incorporar suggeriments per part del grup o del professor. (Reparació de la coproducció)	1 - 6	TOTS
Coneixements, destreses i actituds que permeten dur a terme activitats de mediació en situacions quotidianes		
Síntesi i explicació d'informació en textos més complexos. Identificació d'idees principals i secundàries. Reformulació de continguts amb sinònims i adaptació del registre segons l'interlocutor.	1 - 6	TOTS
Explicació detallada de conceptes per transmetre conceptes més complexos amb estructures clares i exemples adaptats. Comparació i contrast d'idees per clarificar significats.	1 - 6	TOTS
Facilitació activa de diàlegs. Moderació de discussions senzilles ajudant a superar malentesos. Explicació de matisos culturals o lingüístics que afectin la comprensió.	1 - 6	TOTS
Ús d'estratègies de mediació més avançades com la síntesi i adaptació de la informació a les necessitats de l'interlocutor o la comparació i contrast d'idees o conceptes per facilitar la comprensió.	1 - 6	TOTS
Funcions comunicatives adequades a l'àmbit i al context comunicatiu: descriure fenòmens i esdeveniments; donar instruccions i consells; narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, descriure estats i situacions presents i expressar successos futurs i prediccions a curt, mitjà i llarg termini; expressar emocions; expressar l'opinió; expressar argumentacions; reformular, presentar les opinions d'uns altres, resumir		
Inici, participació i manteniment de diàlegs sobre temes d'interès personal o acadèmic.	1 - 6	TOTS
Ús de vocabulari i expressions formals per contribuir a debats i discussions col·laboratives.	1 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Presentació formal de temes acadèmics o d'interès general amb detall, fluïdesa, correcció, cohesió i coherència.	1 - 6	TOTS
Ús d'estructures per demanar i intercanviar informació i necessitats immediates instruccions, ordres i consells.	1 - 6	TOTS
Ús d'expressions i d'un vocabulari més ampli per oferir, acceptar i rebutjar ajuda, proposicions o suggeriments; comunicar emocions i preferències amb detall i matisos emocionals.	1 - 6	TOTS
Expressió d'idees, defensa de punts de vista i argumentació d'opinió i justificacions més complexes i sòlides amb exemples sobre temes quotidians i acadèmics.	1 - 6	TOTS
Enunciació d'esdeveniments i successos futurs i de prediccions a curt, mitjà i llarg termini.	1 - 6	TOTS
Ús de formes verbals i estructures per narrar esdeveniments passats puntuals i habituals, presents i futures amb coherència.	1 - 6	TOTS
Reformulació d'idees, presentació de les opinions d'altres; sintetització d'informació o parafraseig idees amb precisió.	1 - 6	TOTS
Ús de matisos lingüístics per manifestar opinions incertes i dubtes, hipòtesis i suposicions.	1 - 6	TOTS
Models contextuais i gèneres discursius d'ús comú en la comprensió, producció i coproducció de textos orals, escrits i multimodals, breus i senzills, literaris i no literaris: característiques i reconeixement del context (participants i situació), expectatives generades pel context, organització i estructuració segons el gènere i la funció textual		
Anàlisi avançada de contextos discursius. Identificació d'intencions comunicatives complexes	1 - 6	TOTS

(editorials, assaigs formals).		
Producció de gèneres discursius acadèmics. Redacció d'assaigs argumentatius, informes detallats i articles.	1 - 6	TOTS
Ús de funcions textuais complexes: argumentació avançada amb matisos.	1 - 6	TOTS
Estructuració i cohesió textual en textos extensos. Ús adequat de connectors i marcadors discursius.	1 - 6	TOTS
Adaptació completa al registre i al gènere discursiu. Diferència entre registres formals i informals segons l'audiència.	1 - 6	TOTS
Unitats lingüístiques i significats associats a aquestes unitats com ara l'expressió de l'entitat i les seves propietats, la quantitat i la qualitat, l'espai i les relacions espacials, el temps i les relacions temporals, l'afirmació, la negació, la interrogació i l'exclamació, les relacions lògiques		
Adjectius comparatius i superlatius (p. ex., so/nicht so + jung wie, jünger als, der jüngste). Vocabulari específic de temàtiques d'interès acadèmic o personal. Pronoms reflexius en les seves diferents declinacions.	UP 1	PRIMER
Ús fluid i més detallat amb preposicions i adverbis locals per enriquir descripcions, narracions i textos més complexos.	UP 3	SEGON
Ús fluid del Perfekt i introducció del Präteritum, del Plusquamperfekt i del Futur amb werden. Introducció al temps condicional amb wenn (wenn ich Zeit habe, komme ich natürlich zu deiner Party). Narració amb seqüències temporals senzilles i enriquiment d'aquestes amb l'ús de preposicions, adverbis, conjuncions de temps (p. ex., vor, vorher, bevor, seitdem, nachdem, zuerst, den ganzen Sommer lang).	UP 1	PRIMER

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Ús d'oracions afirmatives, negatives, afirmatives i exclamacions com a resposta a allò del que s'està parlant (p. ex., ich denke schon, das finde ich auch nicht gut, meinst du?, wie nett von dir!, oh, das ist ja schön!), negacions parcials o totals (p. ex., ich kaufe nicht den roten Kuli, sondern..., Peter geht nicht oft ins Kino, Ich gehe heute Abend nicht mit Maria ins Kino, ich kaufe die Schuhe heute nicht).	1 - 6	TOTS
Comparació d'entorns urbans i rurals: p. ex., Das Stadtleben ist stressiger als das Dorfleben oder Landleben.	UP 2	PRIMER
Expressions sobre esports d'equip i activitats de benestar: p. ex., Teamsport oder Einzelsport, Winter- und Sommersportarten, Outdoor- und Indoor-Aktivitäten, Fit sein, Fitness-Studio.	UP 1	PRIMER
Expressions sobre problemes tècnics: p. ex., der Handy-Akku ist leer/kaputt, der WLAN funktioniert nicht.	UP 4	SEGON
Termes bàsics per a orientació acadèmica: p. ex., Online-Lernen, Schüleraustausch, Schulproblem, Praktikum, Ausbildung, Beruf, Studium, Austauschprogramm, Traumjob.	UP 1	PRIMER
Conceptes temporals: p. ex., vorgestern, übermorgen, in zwei Tagen, vor/nach zwei Wochen, früher, damals, im Jahr 2020, seit einem Jahr. Localització: p. ex., hier, dort, da, draußen, drinnen, außerhalb, innerhalb, in der Mitte von, weit weg. Descripció d'espais: p. ex., Sehenswürdigkeiten, auf dem Festland, Ferienziel, Industriegebiet, berühmte/lebendige Stadt.	UP 2	PRIMER
Ampliació de vocabulari sobre estats mentals i físics: p. ex., utig, ängstlich, überfordert, gemein, klug.	UP 1	PRIMER
Introducció a processos tecnològics i científics: p. ex., Ordner speichern, Computer ausschalten, Programm aktualisieren, Entdeckung.	UP 4	SEGON
Procediments: p. ex., zuerst, dann, danach, als Erstes, als Zweites, ein Gespräch mit Notizen	1 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

vorbereiten, Texte mit Schlüsselwörtern verstehen, Lernkarten mit Beispielen schreiben, eine Mindmap erstellen, Texte überfliegen.		
Innovacions tecnològiques i avenços científics: p. ex., künstliche Intelligenz, erneuerbare Energien. Aplicacions pràctiques: p. ex., elektrisches/hybrides Auto, Smart-Geräte. Vocabulari per parlar de tecnologia: p. ex., umweltfreundlich, benutzerfreundlich.	UP 4	SEGON
Introducció a fets històrics i aspectes culturals: p. ex., Erster Weltkrieg, Berliner Mauer, Konzentrationslager, East Side Gallery, Monument, Denkmal, Architektur. Introducció a termes artístics i literaris: p. ex., bedeutendste Literatur, Musik, Kunst im deutschsprachigen Raum.	UP 2, 4 i 6	TOTS
Tècniques de derivació i famílies lèxiques: masculí + in per fer el femení de professions i nacionalitats (Spanier -> Spanierin, Arzt -> Ärztin), un + Adjektiv (glücklich -> unglücklich), Verb -> Nomen (achten -> Achtung), p. ex. Relacions semàntiques: sinònims (nett - freundlich), antònims (groß - klein).	UP 5	TERCER
Patrons sonors, accentuals, rítmics i d'entonació i significats i intencions comunicatives generals associades a aquests patrons. Alfabet fonètic bàsic.	1 - 6	TOTS
Pronunciació correcta de sons consonàntics, diftongs i sons vocàlics complexos.	1 - 6	TOTS
Discriminació i producció correcta de vocals curtes i llargues.	1 - 6	TOTS
Domini de patrons accentuals de verbs separables i no separables, també en Perfekt (bezahlt, eingekauft); i patrons accentuals de paraules compostes (Tischtennis, schwarzweiß).	1 - 6	TOTS
Accentuació de la frase (Satzakzent) per emfasitzar informació important (Genau das habe ich nicht gewusst).	1 - 6	TOTS
Convencions ortogràfiques i significats i intencions comunicatives associats als		

formats, patrons i elements gràfics		
Domini de la puntuació expressiva (punt i coma, guions llargs, etc.) per donar èmfasi.	1 - 6	TOTS
Revisió rigorosa de coherència ortogràfica en textos acadèmics i formals.	1 - 6	TOTS
Correcció d'errors subtils com homòfons o contraccions mal aplicades.	1 - 6	TOTS
Interpretació crítica de textos multimodals complexos amb gràfics, esquemes i taules.	1 - 6	TOTS
Relació entre els formats visuals i l'estratègia persuasiva o acadèmica del text.	1 - 6	TOTS
Convencions i estratègies conversacionals, en format síncron o asíncron, per iniciar, mantenir i acabar la comunicació, prendre i cedir la paraula, demanar i donar aclariments i explicacions, reformular, comparar i contrastar, resumir i parafrasejar, col·laborar, negociar significats, detectar la ironia, etc.		
Ús d'expressions formals i informals segons el context per saludar i iniciar la conversa, introduir opinions o punts de vista (Ich denke dass...). Expressions per convidar a altres a participar (Was denkst du?) Fórmules d'inici en format asíncron (Guten Tag Frau Müller, ich schreibe Ihnen, um mehr Informationen über ... zu bekommen).	1 - 6	TOTS
Ús d'expressions per desenvolupar idees (Ich möchte noch dazu sagen, dass ...), per gestionar interrupcions bitte, darf ich weiter reden?) .	1 - 6	TOTS
Expressions per concloure discussions (Zusammenfassend können wir sagen, dass...) o per comiats formals (Vielen Dank für Ihre Zeit und Ihre Hilfe).	1 - 6	TOTS
Ús d'expressions amb més detalls per demanar i donar aclariments i explicacions (Was bedeutet das?, Können Sie das erklären?).	1 - 6	TOTS

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'expressió d'agraïment en contextos formals (Vielen Dank für Ihre Aufmerksamkeit / für das Zuhören).	1 - 6	TOTS
Ús de connectors bàsics per establir similituds i diferències. (im Gegensatz zu, genauso wie). Expressions per donar l'opinió (Ich denke, dass, Ich finde, Meiner Meinung nach...).	UP 1	PRIMER
Frases per resumir i sintetitzar idees amb certa complexitat (Es geht um...).	1 - 6	TOTS
Expressions per negociar tasques i col·laborar (Kann ich dir helfen?, Brauchst du Hilfe?).	1 - 6	TOTS
Expressions per expressar acord o desacord (Ich bin einverstanden, Das glaube ich nicht), per treballar en equip i per oferir suport (Ich auch, Ich nicht).	1 - 6	TOTS
Eines analògiques i digitals per a la comprensió, producció i coproducció oral, escrita i multimodal; i plataformes virtuals d'interacció, col·laboració i cooperació educativa (aules virtuals, videoconferències, eines digitals col·laboratives...) per a l'aprenentatge, la comunicació i el desenvolupament de projectes amb parlants o estudiants de la llengua estrangera		
Ús d'eines analògiques com diccionaris monolingües detallats, revistes i llibres acadèmics senzilles, gràfics informatius, guies d'estructuració de textos, guies de revisió estilística, etc.	1 - 6	TOTS
Ús d'eines digitals avançades com plataformes de notícies i contingut acadèmic, audiollibres i pòdcasts acadèmics, eines per a textos acadèmics, aplicacions per a presentacions avançades o enregistrament de pòdcasts.	1 - 6	TOTS
B. PLURILINGÜISME		
Estratègies i tècniques per respondre eficaçment i amb un alt grau d'autonomia, adequació i correcció a una necessitat comunicativa concreta superant les limitacions		

derivades del nivell de competència en la llengua estrangera i en les altres llengües del repertori lingüístic propi		
Ús autònom d'estratègies de compensació. Emprar gests o reformular frases per superar llacunes lèxiques.	1 - 6	TOTS
Estratègies de parafraseig avançat. Reformulació d'idees amb vocabulari temàtic més avançat.	1 - 6	TOTS
Estratègies d'autocorrecció avançada.	1 - 6	TOTS
Ús d'omplidors o paraules crossa més complexes.	1 - 6	TOTS
Estratègies per identificar, organitzar, retenir, recuperar i utilitzar creativament unitats lingüístiques (lèxic, morfosintaxi, patrons sonors, etc.) a partir de la comparació de les llengües i varietats que conformen el repertori lingüístic personal		
Ús autònom d'eines lingüístiques (diccionaris digitals, còrpora, traductors en línia, etc.).	1 - 6	TOTS
Organitzar i emprar lèxic especialitzat que inclogui expressions idiomàtiques i llenguatge tècnic segons les àrees d'interès.	1 - 6	TOTS
Producció creativa en diferents registres: textos argumentatius que requereixin estructures avançades i vocabulari ric; debats o simulacions que requereixin adaptar el registre segons el context (formal/informal).	1 - 6	TOTS
Desenvolupament fonològic avançat: Comparar diferències sonores i de pronúncia entre dialectes o varietats lingüístiques.	1 - 6	TOTS
Mediar lingüísticament: Traduir i parafrasejar idees complexes entre llengües, facilitant la comunicació i destacant diferències culturals i lingüístiques.	1 - 6	TOTS

Reflexió i autoavaluació de l'aprenentatge: estratègies de millora per corregir errors comuns, basant-se en la retroacció i l'autoanàlisi. Ús d'eines tecnològiques (aplicacions mòbils -apps- de vocabulari o anàlisi textual) per optimitzar l'aprenentatge autònom.	1 - 6	TOTS
Estratègies i eines, analògiques i digitals, individuals i cooperatives per a l'autoavaluació, la coavaluació i l'autocorrecció		
Ús autònom d'estratègies d'autoreparació, com l'autocorrecció de textos escrits amb ajuda de recursos lingüístics avançats mitjançant correctors gramaticals en línia o diccionaris i traductors avançats.	1 - 6	TOTS
Ús d'eines digitals avançades com programari d'anàlisi de textos o plataformes interactives, per avaluar i millorar l'aprenentatge.	1 - 6	TOTS
Aplicació d'estratègies de reflexió personal per comprendre el propi procés d'aprenentatge i establir objectius de millora per al futur.	1 - 6	TOTS
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació, la llengua, l'aprenentatge i les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge)		
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió sobre la comunicació. La claredat i el significat. Sol·licitud d'ajuda o aclariments. Expressió de dificultats o dubtes.	1 - 6	TOTS
Expressions i lèxic específic per reflexionar i compartir la reflexió de la llengua amb termes com, subjecte, objecte, col·locació, oracions condicionals, veu passiva, o expressions: "Quina diferència hi ha entre aquestes dues paraules?", o "Com es pronuncia això correctament?".	1 - 6	TOTS
Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir de la reflexió sobre l'aprenentatge: habilitats, fortaleeses, debilitats. Expressions: "Quina és la millor manera de	1 - 6	TOTS

practicar l'expressió oral?".		
Lèxic i expressions d'ús comú més complexes per reflexionar i compartir de la reflexió sobre les eines de comunicació i aprenentatge (metallenguatge): motor de cerca, recurs, eina en línia, col·laboració, compartició, alfabetització digital. Expressions: "Com puc trobar informació sobre aquest tema?" o "Podem utilitzar una eina en línia per treballar junts?". Identificació d'estratègies per reconèixer patrons lingüístics que ajudin a comprendre i aprendre vocabulari o estructures d'altres llengües. (cognats, prefixos i sufixos comuns, estructures sintàctiques, arrels comunes, etc.).	1 - 6	TOTS
Comparació sistemàtica entre llengües a partir d'elements de la llengua estrangera i altres llengües: origen i parentius		
Reflexió sobre les relacions entre llengües (origen, influència històrica o contacte cultural) per entendre millor les similituds i diferències entre idiomes i les seves cultures associades.	1 - 6	TOTS
C. INTERCULTURALITAT		
La llengua estrangera com a mitjà de comunicació i entesa entre pobles, com a facilitador de l'accés a altres cultures i altres llengües i com a eina de participació social i d'enriquiment personal		
Aprenentatge de vocabulari específic relacionat amb costums i tradicions per fomentar una millor comprensió entre cultures.	1 - 6	TOTS
Pràctica de comunicacions orals i escrites per participar activament en discussions sobre diversitat cultural i intercanvi d'idees.	1 - 6	TOTS
Desenvolupament de l'hàbit de consultar fonts internacionals (articles, llibres, programes audiovisuals) per ampliar coneixements sobre altres cultures i llengües.	1 - 6	TOTS

Ús d'estratègies de flexibilitat i adaptació per interactuar eficaçment en contextos multiculturals, promovent el respecte i la cooperació.	1 - 6	TOTS
Aspectes socioculturals i sociolingüístics relatius a convencions socials, normes de cortesia i registres; institucions, costums i rituals; valors, normes, creences i actituds; estereotips i tabús; llenguatge no verbal; història, cultura i comunitats; relacions interpersonals i processos de globalització en països on es parla la llengua estrangera		
Reflexió sobre els valors, creences i actituds culturals, incloent-hi els estereotips i tabús, per promoure una comunicació respectuosa i informada.	UP 2, 4 i 6	TOTS
Anàlisi de les convencions socials i normes de cortesia per entendre els registres lingüístics adequats en diferents contextos culturals.	1 - 6	TOTS
Observació del llenguatge no verbal i la seva relació amb la història i la cultura de les comunitats, com també els impactes de la globalització en les pràctiques sociolingüístiques.	1 - 6	TOTS
Estratègies per entendre i apreciar la diversitat lingüística, cultural i artística, atenent valors ecosocials i democràtics		
Reflexió crítica sobre la influència de factors històrics, socials i econòmics en la diversitat lingüística i cultural.	UP 2, 4 i 6	TOTS
Formulació de propostes o alternatives per abordar desafiaments interculturals, integrant valors ecosocials com la sostenibilitat, la solidaritat i el respecte per la diversitat.	1 - 6	TOTS
Estratègies de detecció, rebuig i actuació davant usos discriminatoris del llenguatge verbal i no verbal		

Anàlisi de textos, discursos o comportaments per identificar usos discriminatoris explícits o implícits.	1 - 6	TOTS
Reflexió sobre l'impacte positiu de l'ús del llenguatge inclusiu i no discriminatori en el desenvolupament d'una societat més equitativa i cohesionada.	1 - 6	TOTS

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

A més, es fa ús del **carpeta d'aprenentatge**, una eina que permet a cada alumne reflexionar sobre els seus processos, identificar punts forts i febles i establir compromisos de millora de manera autònoma.

Aquest procés inclou el desenvolupament de la **metacognició**, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

La línia pedagògica de l'IES INCA aposta per consensuar la qualificació basada en competències específiques i criteris d'avaluació. Aquesta opció permet garantir una major coherència amb el nostre projecte educatiu i afavorir que l'avaluació sigui més transparent, equitativa i ajustada al procés d'aprenentatge de l'alumnat. Creiem que aquest enfocament facilita que tot l'equip docent treballi de manera alineada i que els alumnes rebin una retroacció més significativa sobre el seu progrés acadèmic.

- **Comprensió de textos escrits: 25%**
- **Comprensió de textos orals: 25%**
- **Producció de textos escrits: 25%**
- **Producció de textos orals: 25%**

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre **eines d'avaluació** i **instruments de qualificació**:

- **Eines d'avaluació:** Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser **proves d'avaluació, tasques individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals**, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat.
- **Instruments de qualificació:** Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les **rúbriques** en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant **heteroavaluació** (avaluació per part del docent), **coavaluació** (avaluació entre companys) i **autoavaluació** (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca. Les eines com els diaris d'aprenentatge o les bases d'orientació ajuden a consolidar aquesta pràctica.

Integració d'eines digitals

Les tecnologies digitals s'utilitzen com a recursos de creació, comunicació i col·laboració, no només com a canals de consulta. Plataformes de treball col·laboratiu, carpeta d'aprenentatge digital o simuladors faciliten l'aprenentatge actiu i la connexió amb l'entorn.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la

planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r i 2n d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Diversificació de formats i canals d'aprenentatge per oferir múltiples formes de representació i afavorir la comprensió: vídeos, esquemes, imatges, textos adaptats, petits projectes, treball cooperatiu, mapes conceptuais, portafolis, activitats manipulatives i digitals, etc.
- Disseny d'activitats flexibles que permetin diferents formes d'acció i expressió: produccions escrites, orals, gràfiques, digitals o creatives, de manera que cada alumne pugui mostrar el seu aprenentatge d'acord amb les seves característiques i preferències.
- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne/a, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les **unitats de programació** estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la **coeducació**, el **medi ambient**, la **salut** i la **solidaritat**. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en **projectes Erasmus+** permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La **biblioteca i el pla lector** promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la **llengua catalana**, com a **llengua vehicular del centre**, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment d'aquesta llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

No està previst fer sortides durant aquest curs.

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una **atenció individualitzada** a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- **Identificar les dificultats específiques** de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- **Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent** per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- **Realitzar un seguiment continu** del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- **Fomentar la motivació i la implicació** de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un **acompanyament integral i coordinat** des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

No hi ha alumnat cursant 2n de batxillerat amb l'assignatura suspesa.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran **objecte de revisió trimestral** durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de **reunions de departament**, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels **elements transversals**, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'**avaluació de la programació** tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a **millorar o adaptar** per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la **modificació de la programació**, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

CURS: 1r ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: Entorns Digitals i Multimèdia	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

La matèria d'Entorns Digitals i Multimèdia és una optativa de primer curs l'objectiu de la qual és que els alumnes esdevinguin competents en els entorns digitals més clàssics de generació i edició de continguts: els processadors de text, les presentacions multimèdia i els fulls de càlcul.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Emprar amb solvència i de manera autònoma processadors de text, identificant i aprofitant les funcionalitats que ofereixen per a la generació de documents.	CA 1.1 Emprar el teclat correctament, fent un ús autònom dels diferents grups de tecles.	Totes les UP's	
	CA 1.2 Definir diferents estils de paràgraf, aprofitant-los per a		

	la generació d'índexs. CA 1.3 Crear taules i editar-ne les propietats de distribució i format. CA 1.4 Valorar i utilitzar l'eina d'inserció de comentaris per a la realització de treballs personals i en grup. CA 1.5 Revisar ortogràficament i gramatical el text produït amb l'eina adequada del processador. CA 1.6 Reproduir fidelment texts, tant pel que fa al contingut com al format. CA 1.7 Configurar la impressió de documents.		
CE 2 Emprar, amb solvència i de manera autònoma, aplicacions per a la creació de presentacions multimèdia.	CA 2.1 Dissenyar i elaborar presentacions multimèdia basades en diapositives, fent un ús raonable de les seves funcionalitats. CA 2.2 Dissenyar i elaborar presentacions multimèdia incloent una quantitat de contingut i elements raonable d'acord amb l'ús com a guia en les exposicions. CA 2.3 Assajar exposicions orals fent ús de les funcionalitats adequades de l'aplicació.	Totes les UP's	
CE 3 Emprar, de manera guiada, fulls de càlcul per a	CA 3.1 Referenciar de manera adequada variables i constants	Totes les UP's	

l'automatització de càlculs i generació de diagrames.	en la definició d'operacions i funcions. CA 3.2 Dissenyar i elaborar taules, amb un format adequat, per a l'automatització de càlculs que resolguin problemes senzills. CA 3.3 Generar diagrames a partir de taules senzilles, configurant-ne els elements correctament.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
FUNCIONALITATS I UTILITATS COMUNES A DIVERSES APLICACIONS Teclat d'escriptura QWERTY. Història i avantatges. Posició inicial i desplaçament correcte dels dits. Grups de tecles: d'escriptura, de desplaçament, de funcions, de control, numèriques i especials. Utilitats. Combinacions de tecles per evitar l'ús del ratolí. Utilitats bàsiques: copiar, enganxar, clonar format, cercar i reemplaçar, personalització de les barres d'eines,	UP1.	1r 2n 3r

etc.		
PROCESSADORS DE TEXT Format de pàgina: mida, orientació, marges i columnes. Edició i ús. Visualització dels regles. Salts de pàgina i de secció. Utilitat. Format de caràcter: mida, font i efectes diversos (negreta, cursiva, subratllat, ratllat, subíndex, superíndex, color i realçament, etc.). Edició i ús. Caràcters especials. Marques de format com el salt de línia. Format de paràgraf: sagnat, espaiat, interlineat, alineació, vores i àrea d'ombrejat. Pics i numeració. Estils de paràgraf. Ús dels estils estàndard i creació de nous. Aprofitament per a la generació d'índexs automàtics. Taules. Unió de cel·les. Edició de les propietats. Llegendes. Propietats de les imatges: alineació, ajustament i vores. Llegendes. Encapçalament i peu de pàgina. Número de pàgina i altres camps adients.	UP2.	1r 2n

Comentaris. Inserció, edició, resposta, eliminació, tancament de fils, etc. Identificació de l'usuari que realitza el comentari. Revisió ortogràfica i gramatical. Establiment de la llengua de revisió. Configuració per a ignorar i corregir les mateixes errades. Incorporació de termes al diccionari. Taules de continguts i imatges. Configuració de la impressió: selecció de pàgines, nombre de còpies, cares, orientació i ordre. Impressores virtuals. Funcionalitats diverses com el recompte de paraules.		
PRESENTACIONS MULTIMÈDIA BASADES EN DIAPOSITIVES Utilitat de les presentacions multimèdia com a eina de suport en exposicions. Plantilles de disseny. Ús, edició i creació. Color del fons de les diapositives en funció de la durada prevista de l'exposició. Mida i orientació de la diapositiva. Adequació de la mida al projector disponible. Formats de diapositives. Diapositiva mestra. Utilitat de cada model de distribució d'elements. Duplicació de diapositives. Utilitat en el disseny i presentació.	UP3.	2n 3r

Funcionalitats de la barra d'eines de dibuix. Organització, inversió i agrupament de dibuixos i imatges. Transició entre diapositives. Interaccions d'elements. Combinació de diferents funcionalitats de l'aplicació. Ús raonable i coherent. Racionalització del contingut en les presentacions, emprant-la com a guia en les exposicions. Paràmetres de presentació i eina d'assaig. Introducció a la teoria del color per obtenir contrastos adequats		
PRESENTACIONS MULTIMÈDIA EN LÍNIA Aplicacions en línia gratuïtes per a la generació de presentacions basades en diapositives. Exploració de possibilitats. Aplicacions en línia gratuïtes per a la generació de presentacions no basades en diapositives. Exploració de possibilitats i ús. Plataformes de compartició de presentacions multimèdia. Exploració	UP4.	3r

FULLS DE CàLCUL Fileres i columnes. Inserció i congelació. Format de cel·les: alineació, vores i fons. Format de números. Selecció adequada de la categoria. Operacions bàsiques: suma, resta, multiplicació i divisió. Referenciació de cel·les del mateix full i de diferents. Format condicional. Introducció a l'auxiliar de funcions. Funcions bàsiques lògiques, matemàtiques, estadístiques i de text. Còpia de fórmules arrossegant el controlador d'emplenament. Fixació de cel·les que contenen valors constants en la fórmula. Ordenació de dades i filtres automàtics. Generació automàtica de diagrames de columna, de barra i de sectors. Escala d'eixos i llegenda.	UP5.	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Treballar la metacognició, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre eines d'avaluació i instruments de qualificació:

- Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser tasques avaluable individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. En el nostre cas, les eines d'avaluació seran un 80% de la nota, mentre que l'altre 20% correspondrà a l'interès, la implicació i l'actitud de l'alumne al llarg del curs.
- Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les rúbriques en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant heteroavaluació (avaluació per part del docent), coavaluació (avaluació entre companys) i autoavaluació (avaluació per part de l'alumnat).

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura

Es realitzen lectures i comentaris de notícies (text, vídeo) relacionades amb la matèria.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duran a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les unitats de programació estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la coeducació, el medi ambient, la salut i la solidaritat. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en projectes Erasmus+ permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La biblioteca i el pla lector promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la llengua catalana, com a llengua vehicular del centre, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment del coneixement de la llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r ESO			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una atenció individualitzada a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- Identificar les dificultats específiques de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- Realitzar un seguiment continu del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- Fomentar la motivació i la implicació de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un acompanyament integral i coordinat des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.
2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran objecte de revisió trimestral durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de reunions de departament, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels elements transversals, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'avaluació de la programació tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a millorar o adaptar per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la modificació de la programació, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (ESO)

CURS: 2n ESO	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: RECURSOS DIGITALS I	

La matèria optativa Recursos Digitals té com a finalitat dotar els alumnes de les habilitats suficients per desenvolupar-se en una societat moderna, on els dispositius, la comunicació i la informació digitals ocupen, cada vegada més, un espai més rellevant. Tant és així que, per poder exercir actualment una ciutadania responsable, no tan sols és important assolir destreses tècniques en la utilització d'aplicacions i aparells de naturalesa diversa, sinó que també resulta indispensable adquirir un coneixement bàsic del funcionament i dels perills de les xarxes socials per ser capaç de fer-ne un ús ètic, segur i crític.

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Cercar i seleccionar de manera crítica informació adequada provinent de diferents fonts, atenent a criteris de validesa, qualitat, actualitat i fiabilitat i respectant els drets d'autor, per incorporar-la a la construcció de coneixement.	CA 1.1 Cercar i seleccionar informació en funció de les seves necessitats fent ús de les eines de l'entorn personal d'aprenentatge i seguint normes bàsiques de seguretat a la xarxa. CA 1.2 Contrastar informació procedent de diferents fonts de manera crítica i segura, avaluant-ne la fiabilitat i pertinència.	Totes les UP's	

	CA 1.3 Fer un ús ètic de les dades i les eines digitals, aplicant les normes d'etiqueta digital i respectant les llicències d'ús i propietat intel·lectual en la comunicació, col·laboració i participació activa a la xarxa.		
CE 2 Valorar i preveure els riscos per a la salut i la seguretat dels dispositius i les dades personals, identificant les principals amenaces per tal de fer-ne un ús segur, saludable i legal.	CA 2.1 Protegir les dades personals i l'empremta digital generada a internet configurant les condicions de privacitat de les xarxes socials i espais virtuals de treball. CA 2.2 Configurar i actualitzar contrasenyes, sistemes operatius i antivirus de manera periòdica en els diferents dispositius digitals d'ús habitual. CA 2.3 Identificar i saber reaccionar davant situacions que representen una amenaça a la xarxa triant la millor solució entre diverses opcions i valorant el benestar personal i col·lectiu.	Totes les UP's	
CE 3 Expressar, comunicar i difondre idees i continguts amb un llenguatge inclusiu i no sexista, utilitzant eines de comunicació i publicació simples per gestionar de forma responsable la seva presència a la xarxa.	CA 3.1 Interactuar en espais virtuals de comunicació i plataformes d'aprenentatge col·laboratiu, adaptant-se a diferents audiències amb una actitud participativa i respectuosa. CA 3.2 Compartir i publicar informació i dades a la xarxa, fent ús de les diferents eines i formats disponibles a internet.	Totes les UP's	
CE 4 Fer servir les eines informàtiques a l'abast per crear i editar continguts digitals de diferent naturalesa, treballant de forma autònoma o col·laborativa, per aplicar-les a la construcció de coneixements i donar suport a l'aprenentatge a àmbits diversos.	CA 4.1 Crear i editar continguts digitals de manera individual o col·lectiva, seleccionant les eines més apropiades de manera creativa. CA 4.2 Fer servir programari propi d'àmbits diversos de forma autònoma, aprofitant els avantatges que proporcionen	Totes les UP's	

	aquestes eines per aprofundir en el coneixement de les diferents matèries.		

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Maneig teclat QWERTY	UP1.	1r
COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ D'IDEES • Elaboració, publicació i difusió de documents. • Comunicació i col·laboració en xarxa (blogs).	UP2. UP3.	1r
EDICIÓ I CREACIÓ DE CONTINGUTS • Imatges vectorials i programari per poder crear-les. • Elaboració de continguts amb formats creatius, com còmics i animacions, pòdcasts, jocs interactius...	UP4. UP5.	2n 3r

CIUTADANIA DIGITAL CRÍTICA I SEGURETAT ● Cerca i selecció d'informació fiable. Eines per detectar notícies falses i frauds. Ús crític de les xarxes. ● Seguretat i protecció de dades. Mesures preventives (gestió de contrasenyes, còpies de seguretat). Identitat, imatge, reputació i empremta digitals. ● Seguretat dels dispositius. Mesures preventives i correctives per fer front a riscos, amenaces i ciberatacs. ● Salut, benestar i seguretat personal a internet. Situacions de violència a les xarxes. Principals riscos i mecanismes de resposta. ● Ús ètic de dades i eines digitals: llibertat d'expressió, etiqueta digital, propietat intel·lectual i llicències d'ús, obsolescència programada...	UP6.	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Treballar la metacognició, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre eines d'avaluació i instruments de qualificació:

- Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser tasques avaluable individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. En el nostre cas, les eines d'avaluació seran un 80% de la nota, mentre que l'altre 20% correspondrà a l'interès, la implicació i l'actitud de l'alumne al llarg del curs.
- Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les rúbriques en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant heteroavaluació (avaluació per part del docent), coavaluació (avaluació entre companys) i autoavaluació (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura

Es realitzen lectures i comentaris de notícies (text, vídeo) relacionades amb la matèria.

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les unitats de programació estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la coeducació, el medi ambient, la salut i la solidaritat. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

La participació en projectes Erasmus+ permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La biblioteca i el pla lector promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la llengua catalana, com a llengua vehicular del centre, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment del coneixement de la llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
2n ESO			

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una atenció individualitzada a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- Identificar les dificultats específiques de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.
- Realitzar un seguiment continu del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.

- Fomentar la motivació i la implicació de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un acompanyament integral i coordinat des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.

2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tengui continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran objecte de revisió trimestral durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de reunions de departament, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels elements transversals, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'avaluació de la programació tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a millorar o adaptar per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la modificació de la programació, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA (BAT)

CURS: 1r BAT	ANY ACADÈMIC: 2025/2026
ÀMBIT O MATÈRIA: PROGRAMACIÓ I TRACTAMENT DE DADES	

1. Competència específica, organitzats en unitats de programació

Segons la normativa educativa vigent a les Illes Balears, els CA són referents obligatoris per al procés d'avaluació, és a dir, tots els criteris d'avaluació s'han de tenir en compte com a referents per observar i valorar els aprenentatges de l'alumnat.

COMPETÈNCIA ESPECÍFICA	CRITERI D'AVALUACIÓ	UP	%*
CE 1 Desenvolupar algoritmes i aplicacions informàtiques en diferents entorns, aplicant els principis del pensament computacional i incorporant les tecnologies emergents, per crear solucions a problemes concrets.	CA 1.1 Dissenyar solucions a problemes informàtics a través d'algoritmes, aplicant els elements i tècniques de programació de manera creativa. CA 1.2 Programar aplicacions per a entorns diversos, emprant els principis de programació i adaptant els algoritmes a un llenguatge de programació específic.	Totes les UP's	
CE 2 Identificar i fer servir els tipus de dades adequats per emmagatzemar les dades d'un programa informàtic de manera eficient.	CA 2.1 Programar aplicacions seleccionant els tipus de dades més convenients en funció del context plantejat. CA 2.2 Incorporar arrays que permetin realitzar programes eficients, minimitzant el consum de recursos.	Totes les UP's	

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

CE 3 Utilitzar les bases de dades i els diferents repositoris com a fonts de dades i realitzant-hi les operacions bàsiques. Dissenyar i utilitzar els diferents repositoris de dades realitzant consultes i modificacions segons els requisits del projecte	CA 3.1 CA 3.2 CA 3.3	UP5	
CE 4 Publicar i documentar en diferents formats els programes desenvolupats i les dades generades de forma clara i precisa perquè puguin emprar-les els usuaris.	CA 4.1 Facilitar el manteniment del codi i la implementació de millores per part de professionals. CA 4.2 Aplicar tècniques de disseny d'interacció segons guies d'estils. CA 4.3 Generar la documentació necessària perquè l'usuari final entengui el funcionament amb l'objectiu de proporcionar-li una guia que l'ajudi a utilitzar el programa o aplicació de forma senzilla, intuïtiva i satisfactòria.	Totes les UP's	
CE 5 Realitzar simulacions d'entorns reals per conèixer les diferents branques de la informàtica.		UP6	

*Percentatge per competència específica i/ o criteris d'avaluació

2. Sabers seqüenciats i temporitzats, organitzats en unitats de programació

En el cas de matèries que estan assignades únicament a un curs, és a dir, que no requereixen seqüenciació de criteris d'avaluació ni dels sabers bàsics, cal incloure totes les CE i tots els CA.

SABERS BÀSICS	UNITATS DE PROGRAMACIÓ	TRIMESTRE
Algoritmes	UP1. UP2	1r

Programació python Documentació	UP3. UP4	2n 3r
Bases de datos Desenvolupament de projectes	UP5.	3r

3. Processos i instruments d'avaluació

Avaluació formativa

Retroacció individual diària i retorn constant per part del professorat, per permetre l'avaluació formativa de l'alumnat amb l'objectiu de produir una millora en les seves produccions i, per tant, en el seu aprenentatge.

Avaluació formadora

Bases d'orientació, rúbriques, llistes de verificació i tutorials a partir dels quals l'alumnat pot fer una revisió constant de la tasca feta. La majoria de propostes són prou obertes perquè l'alumnat es senti lliure de prendre decisions de millora de la tasca i, per tant, de l'aprenentatge.

Treballar la metacognició, entesa com la capacitat de pensar sobre el propi aprenentatge, reconèixer les estratègies utilitzades i valorar-ne l'eficàcia per ajustar-les en futurs reptes.

Estratègies d'autoavaluació i coavaluació a classe

Es fomenten les intervencions a classe, en què l'alumnat aprèn a valorar la seva feina i la dels companys, desenvolupant així pensament crític, habilitats de millora compartida i competències metacognitives que li permeten regular el propi aprenentatge.

4. Sistema de qualificació

L'avaluació forma part inherent del procés d'ensenyament i aprenentatge i ha de ser diferenciada de la qualificació, que és la fase del procés d'avaluació destinada a sintetitzar, mitjançant una escala, la valoració dels resultats obtinguts en aquesta avaluació. Per això, cal diferenciar entre eines d'avaluació i instruments de qualificació:

- Eines d'avaluació: Són els mecanismes que permeten recollir evidències sobre l'aprenentatge. Poden ser tasques avaluable individuals o col·lectives, productes finals, exposicions orals, entre d'altres. Aquestes evidències mostren el grau de domini de les competències de l'alumnat. En el nostre cas, les eines d'avaluació seran un 90% de la nota, mentre que l'altre 10% correspondrà a l'interès, la implicació i l'actitud de l'alumne i a la feina feta dins classe al llarg del curs.
- Instruments de qualificació: Són els que permeten assignar una valoració objectiva i coherent a les evidències recollides. Les rúbriques en són l'exemple més clar, ja que descriuen els criteris i nivells de qualitat esperats. Aquests instruments poden aplicar-se mitjançant heteroavaluació (avaluació per part del docent), coavaluació (avaluació entre companys) i autoavaluació (avaluació per part de l'alumnat).

L'ús conjunt d'eines d'avaluació i instruments de qualificació garanteix un procés d'avaluació competencial complet, que promou la transparència, la coherència entre docents i una retroacció significativa per a l'alumnat, contribuint al desenvolupament integral de les seves competències i alinear l'avaluació amb el projecte educatiu del centre.

5. Estratègies didàctiques i metodològiques

Treball cooperatiu i col·laboratiu

S'organitzen tasques en petit grup que fomenten la interdependència positiva, la responsabilitat individual i el desenvolupament d'habilitats comunicatives i socials. Les dinàmiques de rol i la rotació de responsabilitats faciliten l'adquisició de competències transversals.

Aprenentatge basat en la recerca i el pensament crític

Es potencia la formulació de preguntes, la recollida i contrast d'informació i l'anàlisi crítica de les fonts. L'alumnat aprèn a generar arguments fonamentats, a distingir dades de les opinions i a aplicar el coneixement a noves situacions.

Aprenentatge basat en projectes o situacions d'aprenentatge

Es proposen activitats obertes i contextualitzades que connecten amb problemes reals, interessos de l'alumnat i reptes socials. L'alumnat investiga, col·labora i pren decisions per donar respostes creatives i raonades.

Lectura

Es realitzen lectures i comentaris de notícies (text, vídeo) relacionades amb la matèria.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

Ús de la metacognició i la reflexió

Es promou que l'alumnat prengui consciència del que aprèn i de com ho aprèn, identificant les estratègies que funcionen millor per a cada tasca.

6. Actuacions generals d'atenció a les necessitats individuals

Les unitats de programació estan dissenyades des del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (DUA), amb l'objectiu de garantir l'accés, la participació i el progrés de tot l'alumnat.

Es duren a terme activitats amb diferents graus de complexitat per atendre la diversitat i afavorir l'aprenentatge significatiu.

Per ajustar millor aquest disseny, es realitzarà una avaluació inicial en la majoria de matèries que permeti conèixer els coneixements previs, el punt de partida i les estratègies d'aprenentatge dels alumnes. Aquesta informació servirà per orientar la planificació i aplicar les mesures de suport necessàries. També des de l'EOSA es durà a terme a 1r, 2n, 3r i 4t d'ESO una valoració de la competència de lectura i escriptura per a fer una feina preventiva i identificativa de dificultats.

Entre les activitats programades, en coherència amb el DUA, cal destacar:

- Ajust de la complexitat i del suport per donar resposta als diferents nivells curriculars, des de l'enriquiment per a l'alumnat amb altes capacitats fins a les adaptacions necessàries per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Les mesures de reforç i suport estaran en coherència amb la metodologia descrita a l'apartat 5, promovent l'acompanyament, la cooperació i la retroalimentació constant.

Les particularitats i necessitats específiques de cada alumne quedaran detallades al Pla Educatiu Personalitzat (PEP) de cada alumne, que servirà de guia per assegurar una resposta personalitzada dins d'un marc inclusiu.

7. Concreció dels elements transversals establerts en el projecte educatiu.

Les unitats de programació estaran dissenyades tenint en compte els elements transversals com la coeducació, el medi ambient, la salut i la solidaritat. Per una altra banda, els departaments vetllaran per fomentar una participació activa de l'alumnat en totes les activitats, tallers, sortides i propostes de les comissions encarregades.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

[IES Inca | Educació Secundària i Batxillerat](#)

La participació en projectes Erasmus+ permetrà ampliar la dimensió europea i intercultural de l'aprenentatge.

La biblioteca i el pla lector promouran l'hàbit lector, la recerca i la comprensió crítica.

S'ha de garantir l'ús de la llengua catalana, com a llengua vehicular del centre, i la seva presència en tots els contextos educatius per tal de contribuir a l'assoliment del coneixement de la llengua entre tot l'alumnat.

8. Activitats complementàries

SORTIDES			
	<i>1r trimestre</i>	<i>2n trimestre</i>	<i>3r trimestre</i>
1r BAT		Visita CIFP Pau Cassesnoves.	

9. Pla de seguiment als alumnes que no promocionen

El departament vetllarà per garantir una atenció individualitzada a l'alumnat que repeteix curs, amb l'objectiu de:

- Identificar les dificultats específiques de cada alumne i establir estratègies personalitzades de reforç i millora.
- Coordinar-se amb el/la tutor/a corresponent per determinar les activitats, tasques i recursos necessaris que permetin a l'alumne consolidar els continguts i competències pendents.

- Realitzar un seguiment continu del progrés de l'alumne i informar les famílies, si escau, sobre els avanços i les àrees que requereixen reforç.
- Fomentar la motivació i la implicació de l'alumne en el seu procés d'aprenentatge, promovent l'autonomia, la responsabilitat i la consciència sobre el seu propi aprenentatge.

Aquest pla assegura un acompanyament integral i coordinat des del departament, amb la finalitat de potenciar les oportunitats d'èxit acadèmic i afavorir el desenvolupament competencial de l'alumnat.

10. Pla de recuperació de matèries pendents.

El departament realitza un seguiment individualitzat de l'alumnat que ha promocionat amb matèries pendents. Aquest seguiment inclou:

- Coordinació amb la persona responsable del pla de matèries pendents per garantir que l'alumnat sigui conscient de les matèries que té pendents i pugui organitzar-se adequadament per dur a terme les activitats necessàries per superar-les.
- Informar les famílies de les matèries pendents de cada alumne, amb l'objectiu de garantir la transparència i implicació familiar.
- Establir, des del departament, les accions concretes que l'alumne ha de dur a terme per superar la matèria pendent, com ara proves, tasques o altres activitats d'aprenentatge.

Aquest procés permet un acompanyament personalitzat, assegura la coherència en les mesures de recuperació i facilita que l'alumnat pugui assolir els objectius acadèmics establerts.

L'assignatura pendent pot recuperar-se de diferents maneres.

1. Si l'assignatura presenta continuïtat en el curs actual, la matèria pendent queda directament aprovada si s'aproven les dues primeres avaluacions del l'assignatura del curs actual o si el professorat del curs actual considera que finalitzades les dues primeres avaluacions el nivell d'assoliment de les competències és suficient per superar-la.

2. En cas de que l'assignatura presenti continuïtat en el curs actual, però no es compleixin les condicions del punt anterior, es podrà superar la matèria pendent durant una convocatòria (que consistirà en una prova específica o algun altre tipus de tasca oferida pel professorat) que es realitzarà durant els darrers mesos de curs.
3. En el cas de que l'assignatura no tenguí continuïtat en el curs actual, per a poder superar la matèria pendent, l'alumnat també podrà participar a una primera convocatòria de pendents que es realitzarà el mes de novembre del curs actual.

11. Mecanisme de revisió, avaluació i modificació de les programacions didàctiques

Les programacions didàctiques del departament seran objecte de revisió trimestral durant l'anàlisi de resultats, per garantir la seva actualització i la coherència amb els objectius del centre, el currículum i les necessitats de l'alumnat. La revisió s'efectuarà a través de reunions de departament, en què es valorarà tant l'adequació dels continguts i activitats com la inclusió dels elements transversals, els criteris d'avaluació competencial i l'ús de recursos didàctics.

L'avaluació de la programació tindrà en compte els resultats de l'alumnat, la participació en activitats, les observacions del professorat i les aportacions de les famílies quan sigui pertinent. Aquesta informació permetrà detectar aspectes a millorar o adaptar per a futures unitats.

Quan sigui necessari, el departament procedirà a la modificació de la programació, entenent-la com un procés flexible i dinàmic que respon a les necessitats reals de l'alumnat i del context educatiu. Totes les modificacions seran documentades i comunicades al claustre, garantint la coherència i la qualitat educativa de les unitats didàctiques.

IES INCA

Joan Miró, 22 07300 Inca

Tel. 971 881710-11

Codi de centre: 07015835

https://iesinca.cat/?page_id=12

Dilluns, 17 de novembre de 2025

Victòria Alzina Femenies amb DNI 43052089E, secretària de l'IES Inca certifica que la PGA fou aprovada;

- A l'acta número 4 del claustre de professors que va tenir lloc dia 11/11/2025 amb 71 vots a favor i cap vot en contra.

- A l'acta número 4 del consell escolar que va tenir lloc dia 12/11/2025 amb 12 vots a favor i cap vot en contra.

**Victoria Alzina Femenies
secretària de l'IES Inca**

